C 3429 / 3453

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
1
ՅՈՒԼԻՍ
DIMANCHE
1 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7618 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3429

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՇՈՂ ՄԸՆ ԱԼ ՄԱՐԵՑԱԻ

Գ.

Հանի մը խօսք ալ Վ. Նաւասարդեանի քաղաքական գրականութեան մասին :

Ս եր ուշադրացող ընկերը այս ասպարէզին մէջ ալ մնաց միշտ ինքնուրոյն եւ անվեհ – բաղանգելի, իր մանրակրկիտ պրպտում – ներով եւ յարդահատան արտադրութեամբ :

Քաղաքական գրականութիւնը ամէն բանէ առաջ կը պահանջէ սուր աչք եւ քննական միտք : Ապա նաեւ համբերատար աշխատանք եւ գիտական վերլուծում :

Դաշնակցութիւնը այս ճակատին վրայ եւս ունեցած է թռնկապին վաստակ, մանաւանդ Ժընեւի ու Թիֆլիսի մէջ :

Վերջին արտազաղթէն եաք, երբ վերի – վայր ջրհուեցան մեր կեանքի պայման – ները, ձեռնհաս հեղինակներ աւելի աղատ միջոց կ'ունենային իրենց մտքին ու գրիչը լայնօրէն տրամադրելու քաղաքական գրականութեան :

Եւ մեր մամուլը սկսաւ յորդիլ երկա – բաշունչ ուսումնասիրութիւններով, քըն – նական տեսութիւններով ու վերլուծում – ներով :

Այս բոլորը հետզհետէ կը վերածուէին առանձին հատորներու կամ անմիջապէս լոյս կը տեսնէին իրերու դիրք :

Եւ արդէն ունինք ճոխ մատենադարան մը, ի պէտս հնոց եւ նորոց : Գանձարան եւ ուղեցոյց՝ մեր ժամամոակից պատմու – թեան համար :

Վ. Նաւասարդեան յեղափոխական եւ քաղաքական գործունէութեան այս ճիւղը կը մշակէր ամենօրեայ տեսութիւններով կամ զրքոյկներով, որոնք հետզհետէ ճո – խացան, կազմելով հատուածոր հատոր – ներ, ինչպէս Նեղուցներու խնդիրը, « Բոլշեւիզմը եւ Դաշնակցութիւնը » եւն :

Ամէնէն ապերախտ, ամուլ կամ տաղտ – կալի նիւթն ալ կը դառնար հրապարակիչ՝ Վ. Նաւասարդեանի թեղուն եւ տակուն գրչին տակ :

Այլ մանաւանդ կը դառնար մատչելի եւ հրահանգիչ՝ փաստերու եւ աւերակներ – ներու կուտակումով, մանրազնին տուե – դումներով եւ հաստատումներով :

Իր պրպտումները կը սկսէին ամենօր – եայ մամուլի ժխորէն, յանդելու համար միշտ համայնապետական կամ պետա – կան հրատարակութիւնները :

Եւ նիւթերու մշակումը տեղի կ'ունե – նար լեզուով մը, որ գոյն եւ չեշտ ունէր, որ միշտ մնաց չքնել, հոսուն եւ արու :

Ցաւալի գրական – բանաստեղծական խոյանքներ ալ թոյլ կուտային իր արտա – դրութեանց :

Մօտաւորապէս կը յիշենք քացազան – չութիւն մը :

— Իշխան ժողովուրդ որ մնաց անիչ – խան ...

Որքան պիտենք, Վ. Նաւասարդեան ու – նի նաեւ գուա գրական ուսումնասիրու – թիւն մը Եղիշէ Զարենցի մասին : Թերեւս ուրիշ անտիպ ձեռագիրներ ալ :

Ահա այս ճառագայթն է որ կը թափէն այսօր, կիրակի, Գահիրէի հրակէզ արե – ւին տակ :

Որքան ալ խոր թաղեն, այդ ճառագայ – թը միշտ կայծեր պիտի արձակէ հայկ. երկնակամարին վրայ, վառ պահելով հայրենասիրութեան եւ յեղափոխութեան ոգին, մշակոյթի, աշխատանքի եւ ստեղ – ծագործութեան սէրը, իբր խորհրդանիշ :

Ի՞նչ էր իր ուզածը,— Հ. Յ. Դաշնակ – ցութեան անհաշտ պայքարին իմաստը :

Տեսնել Հայրենիքը, ազա՛տ :

Տեսնել զայն աննկա՛ղ :

Տեսնել միացած եւ ամբողջական՝ անոր նուիրական հողը :

Արցունք եւ արիւն չտեսնել հայ ժողո – վուրդի աչքերուն մէջ :

Կտակի մը ուժը չունի՞ այս բանաձեւը :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ԽԼՐՏՈՒՄՆԵՐԸ

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՋՈՀԵՐՈՒ ԹԻՒԸ (ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ)

38 ՄԵՌԵԱԼ, 270 ՎԻՐԱՒՈՐ

Վերջին առեւտրականները որ Պերլինի արեւմտեան գրջանը անցած էին, կը պատմեն թէ թնդանօթի ձայներ կը լըս – ուէին մինչեւ Յունիս 29ի կէս օրէն եաք, Լեհաստանի Փոզնան քաղաքին մէջ, ուր համայնավար ուժերը խորտակեր էին հա – զարաւոր բանուորներու հակաբոլշեւիկ ըմբոստութիւնը : Կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ 38 հոգի սպաննուած, 270 հոգի ալ վիրաւորուած են այդ ապստամ – բութեան հետեւանքով : Առաջին լուրերը Պերլին տարած էին երկու պելժիացի ա – ռեւտրականներ որ կը հաստատեն թէ բա – րեկարգութիւնը վերահաստատուած է : Անոնց տեղեկութեան համաձայն, քանի միներալական հրաւայլեր դիրք բռնած են քաղաքին զանազան կէտերուն վրայ : Զին – ուորները կը շարունակեն մաքրել դիմա – դրութեան վերջին բոյները : Երկու չուէ – ցացի առեւտրականներ ալ, որոնք Փոզ – նանի օդակայանէն կը վերադառնային, կը հաստատեն արուած տեղեկութիւննե – րը : Ցօդակայանը վերաբացուած է եւ հաւանաբար պիտի չարունակուի մինչեւ կիրակի : Ցայտնի չէ թէ խլրտումներ ծա – դած են լեհական ուրիշ քաղաքներու մէջ :

Կառավարութիւնը կը գործէ ամենայն խստութեամբ : Կարգ մը օտար առեւտրա – կաններու ազդարարուեցաւ թէ տակաւին ապահով չէ կառավարութիւնը . վասն զի կրնայ ըլլալ որ վնասարար ձեռ – նարկներ կատարուին ստորերկրեայ ու – ժերու կողմէ : Կառավարական դեկոյցը կ'ըսէ թէ բանակին զինուորները եւ ապա – հովութեան ուժերն ալ մեռեալներ ունե – ցած են, հանրային շէնքերը պաշտպանած ատեն : Միեւնոյն ատեն կ'աւելցնէ թէ ա – ռաջին հարցաքննութեանց համաձայն ցուցարարները կապ ունէին « ստորերկր – եայ յեղափոխական տարրերու հետ » : Այս յայտարարութենէն կը հետեւի թէ կազմակերպուած ուժ մը կը գործէ հա – մայնավար իշխանութեան դէմ :

× Լեհաստանի վարչապետը ձայնաս – փիւռ ճառ մը խօսելով յայտարարեց թէ « պիտի չարունակեն ժողովրդավար կար – գուսարք հաստատել», հակառակ ծագած խռովութեանց : « Մեր ամենամեծ գործը պիտի ըլլայ բարելաւել աշխատաւոր բազ – մութեանց ապրուստի պայմանները : Ան – միջապէս գոհացում պիտի տրուի բան – ուորներու պահանջներուն որոնց առթիւ կառավարութեան պաշտօնեաներուն դան – գատ յայտնուած էր դեռ վերջերս : Ո՛վ որ կը համարձակի ձեռք բարձրացնել ժողո – վուրդին դէմ, պիտի պատժուի յանուն բանուոր դասակարգի չահերուն, յանուն կեանքի մակարդակի բարձրացման եւ հայրենիքի չահուն : Հոսած արեան պա – տասխանատուութիւնը կը ծանրանայ ներ – քին թշնամիներուն եւ աշխարհակալ չըր – ջանակներուն, ինչպէս եւ ստորերկրեայ յեղափոխական չարժումին վրայ » :

Արդէն իսկ պաշարման վիճակ յայտա – րարուած է Փոզնանի մէջ : Ականատեսներ կը հաւաստեն թէ ցուցարարները կ'աղա – ղակէին . — « Դո՛ւրս Ռուսերը, կեցցէ՛ ժողովրդապետութիւնը, կեցցէ ազատու – թիւնը, հաց կ'ուզենք» : Պերլին վերա – դարձած առեւտրականներու տեղեկու – թեանց համաձայն, ապստամբութեան կը մասնակցէին 30·000 բանուորներ եւ թէ առ նուազն հարիւր հոգի սպաննուած են երկու կողմէն :

Կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ բանուորները վերսկսած են աշխատանքը եւ թէ այլեւս թոյլ պիտի չտայ որ նոր ցոյցեր սարքուին :

ԻՆՉՊԷՍ ՊԱՅԹԵՑԱԻ ՓՈՔՈՐԻԿԸ

Փարիզեան թերթ մը հետեւեալ տեղե – կութիւնները քաղած է ականատեսէ մը .

— Նոր հասած էի Լիւզէքէն : Առաւտեան ժամը ութին ձայներ լսեցի պատուհանէն : — « Ազատութիւն, ժողովրդապետու – թի՛ւն» : Դուրս ելայ : Ցուցարարները հետզհետէ ամէնուն կը լեցնէին փողոցները եւ նշանախօսքեր կ'արտասանէին : Մեծ դժուարութեամբ ճամբայ բացի դէպի տօ – նավաճառը ուր ժամադրութիւն մը ու – նէի : Խանութներուն փեղկերը կ'իջեցնէ – լին : Ամէն պաշտօնեայ կ'արտասանէր օր – ուան նշանախօսքը . — Ազատութիւն, հայ, ժողովրդապետութիւն :

« Երբ մօտեցայ տօնավաճառին, լեհա – կան զօրքը հասած էր վերջապէս : Հրա – ձգութեան ձայն մը լսեցի : Ան որ կրակ բացած էր դէպի օդը ցցած էր իր պղպջա – կիրը : Ուրիշ քանի մը հարուածներ եւս լսուեցան, օդին մէջ պարպուած , ինչպէս առաջինը : Ցանկարծ մէկը դեռին փռուե – ցաւ : Ցուցարարներէն մէկը հրացան մը բռնելով կրակ բացած էր լեհ զինուորնե – րուն վրայ : Անդլիացի մը կը վազէր խե – լայեղ, — «Ցարձակում գործուեցաւ քա – ղաքական ոստիկանութեան շէնքին վրայ . բոցավառ ջահ մը նետուեցաւ, բայց կը փորձեն մարել հրդեհը » : Իր մատնանշած կողմը նայեցայ և իսկապէս տեսայ, ծու – խեր կը բարձրանան եւ կը սահին դրացի տանիքներուն վրայ : Հրաձգութիւնները կը չարունակուէին : Երկու վիրաւորներ կային իմ առջեւս, երկուքն ալ համազ – գեստով : Ցուցարարները չտեսնել կը ձե – ւացնէին : Ենթադրեցի թէ պիտի կոխոտեն վիրաւորները : Կը թուէր թէ կրակ ճըգ – ուած է քաղաքին պանազան մասերուն մէջ : Թանձր ամպեր կը բարձրանային ա – մէն կողմ : Գաղանի ոստիկանութեան պե – տերը, ամբողջ համայնավար սպայակոյ – մը փողոց թափած էին, ապստամբներուն դէմ կռուելու համար :

« Ցանկարծ սուր կանչ մը լսուեցաւ մինչեւ ոստնաձառէն ներս, — «Ազա – տութի՛ւն, ազատութի՛ւն» : Դուրս ելայ : Երիտասարդ պաշտօնեայ մը ըսաւ . — « Քաղաքական բանտարկեալները փողոց թափած են . բանտերը բացուած եւ դիւա – նաթուղթերը կրակի տրուած են » :

Կարմիր դրօշներ փռուած էին փողո – ցին մէջ : Զինուորները չէին յառաջանար , բայց հրաւայլերը կ'աւէլէին փողոցները եւ կրակ կը տեղային աջ ու ձախ : Պանդոկ վերադարձայ : Ընդհ . գործադուլի չչուէ – ներ կը լսուէին : Ոչ մէկ կառախառն : Ամէնքս ալ կառքեր ունէինք, ցուցարար – ները ճամբայ բացին եւ հեռացանք :

× Շարժումը մեծ ազատութիւն գոր – ծեց արեւմտեան երկիրներու մէջ : Ամե – րիկացիները բարեչան կը նկատեն այս պոռթկումը, իբրեւ ապացոյց ազատա – սիրութեան : Արտաքին նախարարութիւ – նը յայտարարութիւն մը հրատարակեց , իր համակրանքը յայտնելով զոհերուն : Անգլիոյ մէջ այս ըմբոստութիւնը նախա – նշան մը կը համարին նոր դէպքերու, նոյն իսկ Կրեմլինի մէջ : Ֆրանսայի ընկերվա – րական համագումարը բանաձեւ մը քուէ – արկեց, որով «իր եղբայրական ողջոյնը կը յայտնէ լեհ աշխատաւորներուն , ո – րոնք կը պայքարին իրենց կեանքի պայ – մաններուն բարւոքման եւ կորուսած ա – զատութեանց վերանուաճման համար» : Բանաձեւին քուէարկութենէն եաք ժո – ղովականները «Ինթերնասիոնալ»ը երգե – ցին յոտնկայս :

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՄԱՐՍԷԼ.— Հ. Ց. Դ. «Վռամեան» են – թակոմխէն՝ (Պուլվ. Օտտօ) իր բոլոր ընկերներուն կողմէ՝ յարդանքով կը խո – նարհի ընկերը Վ. Նաւասարդեանի թաղմ աճիւնին առջեւ, եւ իր ցաւակցութիւննե – րը կը յայտնէ անոր ընտանեկան պարա – զաներուն եւ Դաշնակցութեան պատաս – խանատու մարմիններուն, այս անփոխա – րինելի կորուստին առթիւ :

ՄԱՐՍԷԼ.— Հ. Ց. Դ. «Հայաստան» են թակոմխէն իր ընկերներու սուգին թարգմանը հանդիսանալով, իր ցաւակ – ցութիւնները կը յայտնէ Դաշնակցութեան ներհուն տեսաբան, մեծ հայրենասէր եւ անձնուէր պայքարող ընկ. Վ. Նաւասարդեանի մեծ կորուստը եւ խորին ցաւակցութիւն կը յայտնէ ըն – կերուհի Հերսիլիային, եւ ընկերք ու ըն – կերուհի Բեզլար Նաւասարդեանի :

ՎԻԵՆ.— Հ. Ց. Դ. «Ազի» կոմիտէն իր բոլոր անդամներով եւ Նոր Սերունդի ըն – կերներով կ'ողբայ անփոխարինելի մեծ ընկերոջ՝ Վ. Նաւասարդեանի կորուստը եւ խորին ցաւակցութիւն կը յայտնէ ըն – կերուհի Հերսիլիային, եւ ընկերք ու ըն – կերուհի Բեզլար Նաւասարդեանի :

ՎԻԵՆ.— Ֆ. Կ. Մաշի վարչութիւնը խոր կսկիծով կ'ողբայ, Մեծ Հայուն եւ անխոնջ գործիչին՝ Վահան Նաւասարդեա – նի գառնակսկիծ մահը եւ իր ցաւակցու – թիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Հերսի – լիային եւ ընտանեկան պարագաներուն :

ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՕ.— Հ. Ց. Դ. Զա – ւարեան կոմիտէի բոլոր ընկերները խոր յուզումով կ'ողբան անփոխարինելի կո – րուստը մեր օրերու ներհուն խմբագրա – պետին՝ Հայկ. Դատի անձնուէր պաշտպա – նին եւ Հ. Ց. Դաշնակցութեան տեսաբա – նին՝ Վ. Նաւասարդեանի գառնակսկիծ մահը, եւ մեր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնենք ընկերուհի Հերսիլիային, ընկեր եւ ընկերուհի Բեզլար Նաւասարդեանի :

***

× Ողբ. ընկեր Վահան Նաւասարդեանի մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնած է Գահիրէի Քաղաք. ժողովի ատենապետ Պ. Հրանտ Նասիպեան, առաջին օրն իսկ «Յուսարեր»ի խմբագրատունը հանդիպե – լով :

× Աղեքսանդրիոյ Քաղաք. ժողովին ա – տենապետը Պ. Մարտիկ Զարպհանէլեան . —«Մորալէս յուզուած՝ ծանր կորուստին համար ձեր սիրուած պետին՝ կը ներկա – յացնեմ անկեղծ ցաւակցութիւնները » :

× Հայ կաթողիկէ պատրիարքութեան ընդհ. փոխանորդ Պաթմեեան արք. հե – տեւեալ հեռագիրը ուղղած է .— «Կը մաս – նակցինք հայ ժողովուրդի խորունկ վիշ – տին՝ մահուանը առթիւ Վահան Նա – ւասարդեանի, ազնուական եւ նուիրեալ Հայուն, որ անկեղծօրէն կը սիրէր մեր հայրենիքն ու ժողովուրդը : Ցանուն հայ կաթողիկէ համայնքին՝ կը ներկայացնենք մեր ղամծուած ցաւակցութիւնները եւ կը խնդրենք Աստուծմէ , որ յաւիտենական հանգիստ չնորհէ սիրելի հանգուցեալին , իսկ իր ընտանիքին, բարեկամներուն եւ գործակիցներուն՝ երկնային մխիթարու – թիւն :

ԿԻԼԻԿԻՈՑ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԻՆ Բ. ՆԻՍՏԸ

Վերջին թղթակցէն կ'իմանանք թէ կի – լիկիոյ կաթողիկոսութեան թեմերու ընդհ. ժողովը իր Բ. նիստը գումարած է չորեքշաբթի, 27 Յունիս :

Նիստը տեւած է երկու ժամ, բայց դռնախակ ըլլալով, կարելի չէ եղած սրեւէ տեղեկութիւն քաղել :

ԳԵՐԻ ԱԶԳԵՐՈՒ ընդհ. ժողովը

նիստ գումարելով Նիւ Եորքի մէջ, նոր կոչ մը ուղղեց ազատ ազգերուն, որպէսզի աւելի վճռական քաղաքականութիւն մը վարեն Մ. Միութեան հանդէպ :

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԵՐԳԵՐ

ՀՈՂԱՏԱՐԱԾ

Ես հարկի մը պես հաստատ,
Ես հարկի մը պես ծանր,
Ես հարկի մը պես ահագին
Ծանրացած եմ հողին վրա։

Ես հարկի մը պես ամուր,
Ես հարկի մը պես հին,
Ես հարկի մը պես անդուլ
Ծանրացած եմ հողին վրա։

Ես հարկի մը պես անհուն,
Ես հարկի մը պես անվերջ

ՍԱՄԻԿՈՆ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԴԱՒԹԱՂԱՑՒ, 364 - 406)

ԿՈՂՈՍԻՆ ՎԱՉԱՌԱԿԱՆ

1.— ԲՆԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ, ԴԱՒԹԱՂԱՄՈՒՄՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔՍԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ

Տղոց ուսումնառութեան վրայ, Բասիլեոս մեծ կ՚ըսէ. — Մանկտի վերի թելադրութիւնները պէտք է ընդունիլ ոչ միայն իբրեւ ուսումնական ծրագիր, այլ նաեւ իբրեւ ընդհանուր սկզբունքներ, որոնց վրայ պէտք է հիմնուի ամբողջ դաստիարակութիւնը։ Ուսման ընթացքին մանուկը պէտք է ընտելանայ ամէն տեսակ ստրկական գործերէ հեռու մնալու, ինքնավստահ ըլլալու, ինքնուրոյն կերպով մտածելու եւ ամէն բանի մէջ ազատ ոգի ցուցնելու

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ԹՆՃՈՒԿԸ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, տասը հազար ֆրանսացի զինուորներ լայն գործողութեան մը ձեռնարկած են, վերբահաստատելու համար վարչութիւնը ապրեւլեան Ալժերիոյ լեռներուն մէջ։ Կարգ մը շրջաններ խլամներու տիրապետութեան տակ են մէկ տարիէ ի վեր։ Գործողութիւնները կը կատարուին թէ ցամաքէն եւ թէ ծովէն։ Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, ըմբոստները նոր թղթադրամներ հրապարակ հանած են, «Ազատագրութեան ճակատ»ին անունով։ Գործողութեանց «կեդրոնն է Քոլլօ, հին փիւնիկեան եւ հռոմէական քաղաք մը վեց հազար բնակիչներով։ Վերջին տարիներս ժողովրդական ամառանոց մը դարձած էր եւ այժմ մեծ մասով կորուսած է Ալժերիոյ մնացեալ մասէն։

× *Ընկերվարական համագումարը իր աշխատանքները կը վերջացնէ այսօր, շաբաթ։ Վիճաբանութեանց ընթացքին կարգ մը ականաւոր դէմքեր պահանջկոտի բանակցութիւններ կատարել։ Մասնաւորապէս սուր սլաքներ արձակեց ճախակողմեան պատգամաւոր մը, Մ. Փիվեռ։ Նախկին նախարար Անտռէ Ֆիլիփ եւս առաջարկեց բանակցութեան փորձ մը կատարել առանց կրակը դադրեցնելու։ Բուռն վիճաբանութիւն մը ծագեցաւ կեդր. կոմիտէի նախկին ընդհ. քարտուղար Դ. Մայերի եւ Ալժերիոյ նախարար Լաքոստի միջեւ, երկու խլամներու դէմ խաոսման առթիւ։ Պ. Լաքոստ յայտարարեց թէ երկուքն ալ քրէական յանցաւորներ էին եւ ոչ թէ ռազմիկներ։ Յետոյ աւելցուց. «Ա՛լ կը բաւէ։ Երկիրներ կան որ կը քննադատեն մեզ։ Ռուսերը թնդանօթներով կռուեցան տասնեակ հազարաւոր Խլամներու դէմ։ Անգլիացիները 72 հազար հոգի ջարդեցին Քենիայի մէջ։ Ամերիկացիները կատակից կը մնան գաղթական խորութեան։ Հանդիսատ ձգեցէք մեզ»։*

Մինչ Դ. Մայէր կ'ընդդիմախօսէր, Լաքոստ «հրէշային կեղծիքներ» կոչեց եւ դադ վերադրումները։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ արտաքին նախարարը, Շեպիլով, 24 ժամ աւելի մնաց Ամֆինքի մէջ, խօսակցութիւնները վերջացնելու համար։ Ցոյները կը ցաւին որ նախարարը որեւէ խօսք չըրաւ Կիպրոսի մասին։

ՔԱՌԱՄՈՒՆ համայնավարներ դատուեցան Գահիրէի մէջ, այն ամբաստանութեամբ թէ կը գաւէին պետութեան դէմ։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ծերակոյտը 38ի դէմ 50 ձայնով մերժեց բանաձեւ մը որ կ'առաջարկէր ղադրեցնել Եուկոսլաւիոյ յատկացուած վարկերը։

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՑԶԸՆՀԱՈՒՐ *երկ մեկնեցաւ հիւանդանոցէն, իր ազարակը երթալու համար։ Ուշինկթըն պիտի վերադառնայ Յուլիս 15ին։*

«ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ արգիլել ամէն պատուաւոր միջոցով»։— Այս է Մ. Նահանգներուն նպատակը, յայտարարեց ազգ. պաշտպանութեան նախարարը, Ուիլսըն։

ԱՆԳԼԻՈՑ երես. ժողովը 133ի դէմ 152 ձայնով եւ երրորդ (վերջին) ընթերցումով քուէարկեց այն օրինագիծը որ կը ջնջէ մահապատիժը։ Այժմ կը մնայ Լորտեր ժողովին վաւերացումը։

ԱՔԼՈՐ ԾԱՆՐՈՒԹԵԱՆՑ աշխարհի ախոյեան՝ ֆրանսացի Ռոպեր Քոհէն ուրբաթ իրիկուն կորսնցուց իր տիտղոսը ի նպաստ իտալացի տ'Ակաթայի։ Այս կռիւը մրցումը տեղի ունեցաւ Հոմի մէջ։ Վեցերորդ խաղաշրջանին դատաւորը դադրեցուց մրցումը, ծանր դանելով Քոհէնի վէրքը (աչքին վրայ), հակառակ Ֆրանսացիին կամքին։ Նոյն իրիկունը Միլանի մէջ ֆրանսացի Անքեթիլ կոտրեց հեծանիւի աշխարհի ժամական մրցանիշը, 46 քիլոմեթր 152 մեթր կտրելով ժամը։ Մինչեւ այդ մրցանիշը կոտրած էր 1942 Ֆաուսթօ Քոպի։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յունիս 29)։— Ջոյլ ոսկի՝ 453·000, նափոլէոն 3290, դուխց· 3080, քսան տոլարնոց 16·280, Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1050, տոլար 391, դուխց· 94, պելժ· 7·80, լիր 0·60։

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Բարեգործականի յանձնախումբին առթիւ, լսարանին հրաւէրով, այս չորեքշաբթի երեկոյ, Քառէ սրճարանին սրահին մէջ կը խօսի Բարեգործականի Եւրոպայի կեդրոնի դեր-նախագահ Տոքթ. Պէօյիւքեան։ Նիւթը՝ Հ. Բ. Ը. Մ.ի կատարած դերը մեր ազգային կեանքին մէջ։

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՈՂԲ. Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Յուլիս, շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տաֆրոն։

Կը նախագահէ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Կը խօսին՝ ընկերներ ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ, Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ։

●

ՍԳԱՇԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ իր մեծանուն հիմնադրին ողբացեալ՝

ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

մահուան առթիւ, ի նշան սուգի կը յետաձգէ իր տարեկան ճաշը եւ նոյն օրը առաւօտեան ժամը 9ին (Յուլիս 8) սինեմա Նոայլ մէջ (Լա Քանըպիէր), կը կազմակերպէ սգահանդէս մը նուիրուած մեծ Հայուն։

Կը խօսի՝ ՇԱՆԱՐԸ ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Մանրամասնութիւնները յայտնուելով։

ՓԱԿՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ – ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ *արձանագրութիւնները 1956–57 տարեշրջանին համար։*

Վարժարանը լեցուած ըլլալով տեսչութիւնը կը ցաւի յայտնելու թէ բացառապէս կարելիութիւն չկայ ուրիշ դիմում ընդունելու։

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ ԿԱՑԱՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Ժիւռայի կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլալով, դիմումները կ'ընդունուին միայն Բ. խումբին համար։

Առաջին խումբի մեկնում 9 Յուլիս, Բ. խումբի մեկնում 9 Օգոստոս։

Մանրամասնութիւնները յայտնուելով։

MORY et Cie

SERVICE VAUQUELIN

Միակ արտօնուած տունն է ծրարներ ղրկելու համար ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(U. R. S. S.)

Հաստատութիւնը արտօնուած է ՄԻԱՑՆ ՆՈՐ ԶԳԵՍՏՆԵՐԸ ղրկելու, պաշտօնական հաշուեցոյցներով, իսկ գործածուած հագուստներ՝ շատ լաւ վիճակի մէջ։

3, RUE ST.-VINCENT DE PAUL

Paris10e, Tél. : TRU. 72-60(Poste 89)

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Մարսէյլի Կապոյտ Խաչին կողմէ։

Կիրակի, 8 Յուլիս առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, Բիալթոյի լիճին եղերքը։

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։

Երգարուեստական եւ հայկական պարեր։

Բարձրախօսով։

Կապ. Խաչի դպրոցին աշակերտներուն կողմէ պիտի ըլլան արտասանութիւնները։

Նոյն օրը կը քաշուին վիճակախաղի տոմսակները, որոնք պիտի չահին արժէքաւոր առարկաներ։

Երթուղարձի համար օթօբարեր ապահոված են։

Օթօքառի արձանագրուիլ ուղղակի պէտք է դիմեն հետեւեալ հասցէներուն։

Տիկին Թիւթիւնեան
4, Rue Parmentier

Տիկին Հազարեան
9, - Bd de Beaumont

Պ. Քէօսէեան
2, Rue Bernard-du-Bois, Marseille

Տիկին Խանճեան
50, Bd de la Figonne

Քաղաքի օթօքառերը կը մեկնին առաւօտեան ժամը 7·30ին Փլաս տ'Էֆսէն, իսկ Պոմոն Պար Փիփիէրին առջեւէն։

Երթեւեկի ծախք 300 ֆրանք։

Խմիչքը ապահոված է։

Ուտելիքը միասին բերել։

Imp. «Araxes», 46. Rue Richer - Paris (9e)

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ երեքշաբթի, 3 Յուլիս, ժամը 21ին, Քատէի սրճարանին վերնայարկը։

Դասախօս՝ Պ. ՀԱՅԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Նիւթը՝ Հայ գրականութեան յատկանիշը (Կալիմար հրատարակչական Տան լոյս ընծայած «Գրականութեան պատմութեան» մէջ իր գրած ուսումնասիրութեան առթիւ)։

Մուտքը ազատ է։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Վիէն.— Վասպուրականի Հայր. Միութիւնը կը պատրաստուի տօնել Ա. հերոսամարտի (1896) 60ամեակը, Յուլիս 29ի կիրակին։

Machines à coudres

Surjeteuses boutonnières et toutes machines spéciales et ordinaires

LOCATION - VENTE - ACHAT

Réparations et Transformotions

F. BERNAT

61, Rue Meslay, PARIS (3e)

Tél. : TUR. 44-09

Métro : Strasbourg St. Denis

Travail garanti — Exécuté par

E. DONAT

#

Facilités de Paiement

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱԶԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

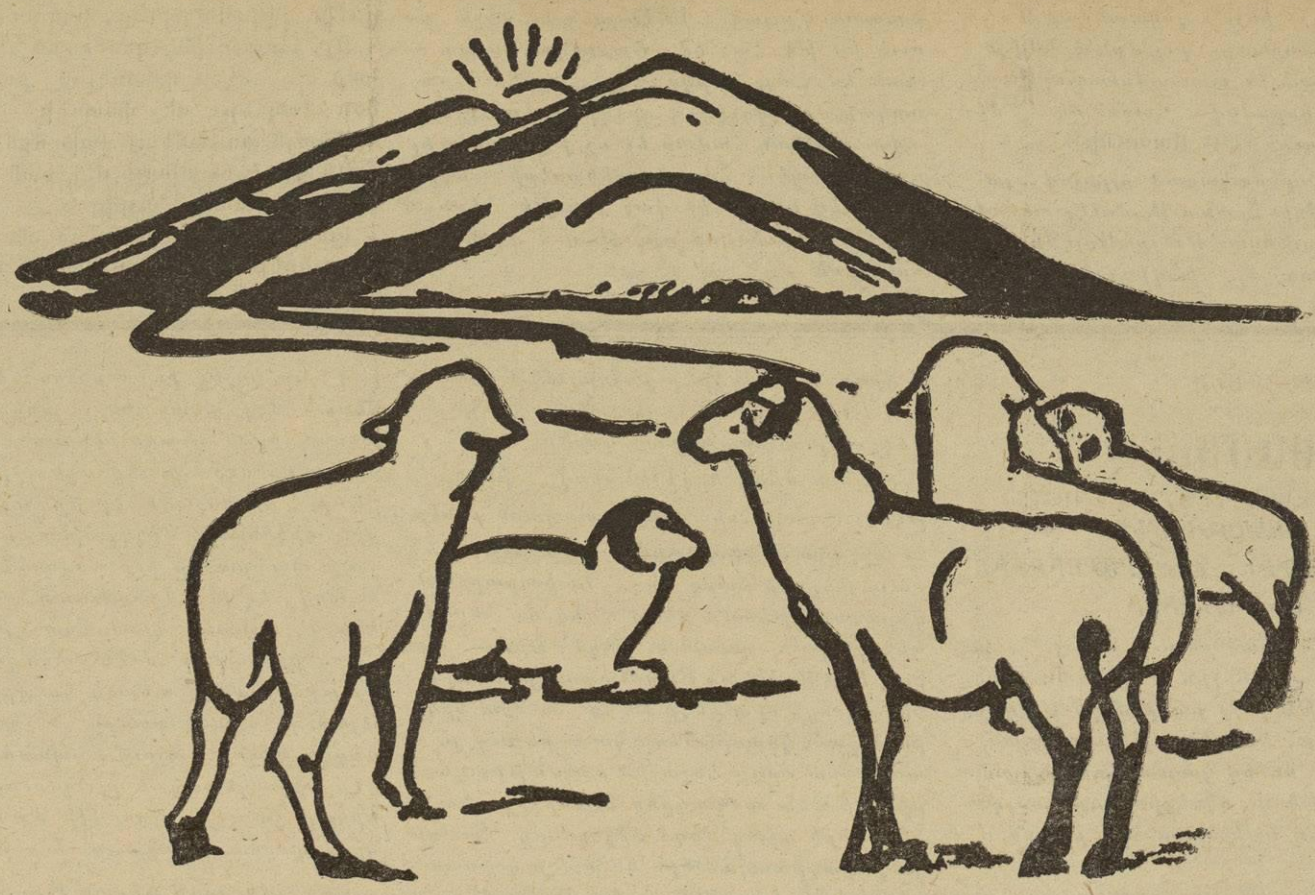
COUTURE

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix իր դիմացը

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Ներկայ բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն երբոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ։

TERZIAN

Un maître dans le tricot

MAISON FONDÉE EN 1928

3 RUE POISSONNIERE - PARIS 2e

Tél. : CEN. 93-75

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
3
ՅՈՒԼԻՍ
•
MARDI
3 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7619 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3430

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՋԱՐԴԱՐԱՐԷՆ ԱԼ ՎԱՏ

•

Քառասուն տարի առաջ, Թուրք մտաւորականութիւնը եւ մամուլը չկը – ցան, չուզեցին երկու արդար խօսք արձա – նագրել՝ Հայացիներ Արհաւիրքի մասին :

Վերջին տարիներու ընթացքին իրարու կը յաջորդեն զանազան տեսութիւններ, յուշեր եւ խոստովանութիւններ :

Բազմաթիւ հատորներ ալ հրատարակ – ուեցան : Եւ դեռ չարքը չէ վերջացած :

Այդ լեռնակուտակ հրատարակութեանց մէջ, ի զուր կը փնտռէք հեղինակ մը, որ համարձակած ըլլայ խոստովանիլ թէ ամ – բողջ ժողովուրդ մը փոշիացուցին, հա – մաձայն կանխորոշ ծրագրի մը :

Ոչ մէկ խղճահարութիւն : Ոչ ալ ղէշուժ : Ընդհակառակն, մէկը միւսէն դեռ եւ կոպիտ խեղաթիւրումներ, քնարեր ա – ռասպելներ եւ չերիւրանքներ, գոհը դա – տապարտելու եւ դահիճը արդարացնելու համար :

Ցաճախ ալ՝ չարախինդ քրքիջներ :

Դեռ վերջերս Պոլսոյ Թուրքերէն կարե – ւոր թերթերէն «Թան» կը գրէր, անդեր – պանցելի լրբութեամբ .

— « Իթթիհատ եւ Թերագգը կառավա – րութեան շատ իրաւացի պատճառներով մաս մը հայ հայրենակիցներ հայրենիքին ա՛լ աւելի հանդարտ շրջանները փոխա – դրելը ժխտական կերպով արձանագրուե – ցաւ ամէն կողմ եւ դեռ կը շարունակուի կրկնուիլ նոյն յանկերգը» :

*Օսմ. կայսրութեան ոստիկանութեան վերաքննուչն ալ, Պէքրի պէյ, *ևը յոյ – տարարէր* 1916ին, ամենայն չնականու – թեամբ .*

— Եղածը բան մը չէ, ցուրտ շրջանին – րէն տաք տեղեր փոխադրեցիւիք մաս մը ժողովուրդ ...

Թուրք Թերթը, « Թան », խուժանավա – րութեան մրցանիշը կը կոտրէ, չարունա – կելով իր տեսութիւնը .

— « Իբրեւ թէ այդ տեղահանութեան ընթացքին հազարաւոր Հայեր ջարդուեր են Թուրքերու կողմէ» :

«Իբրեւ թէ» : Եւ « հազարաւոր» ...

Ցետին Թուրք մոլլան ու սոֆթան պի – տեն թէ աւելի քան մէկ միլիոն «հայ հայ – րենակիցներ» քնաջնջուեցան իբրեւ բարո – յական եւ նիւթական հարստութիւններ – րով, Թուրքիոյ ամբողջ տարածութեան վրայ : Սրածուեցան, հրկիզուեցան կամ խեղդուեցան աննախընթաց կատաղու – թեամբ : Առանց զատակարկի, տարիքի, սեռի կամ զաւանանքի խտրութեան :

« Աւելի հանդարտ շրջաններ փոխա – դրուած» կմախքներն ալ փոշիացան անա – պատի հրակէզ աւազներուն մէջ : Եւ կամ կրկին ջարդուեցան, երբ սկսեր էին ոտքի կանգնիլ, չէնցնելով Տէր Զօրը :

Ջարդարարները պիտեն այս պատմու – թիւնը : Եւ պարծանքով կը պատմեն մին – չեւ այսօր, ոգեւորելու համար իրենց զա – ւակները ու թոռները :

Միայն մտաւորականութիւնը եւ պաշ – տօնէութիւնն են որ երբեք չեն ուզեր դիմակ կամ խոստովանիլ, եւ պատէ պատ կը զարնուին, անպատկերելի պար – տակելու, անողոք իրականութիւնը ժխտե – լու եւ ամբոխին կեր ճարելու համար, թառասուն տարի վերջն իսկ :

Այդ կեղծարարներէն մէկն ալ՝ Հիւսա – մէտտին Էրթիւրք, «Թէշքիլաթը Մահսու – սէ»ի երբեմնի վարիչը, որ սկսեր է իր յուշերը դրել «Ճիւմհուրիյէթ»ի մէջ :

Անշուշտ կարդացիք իր պատմութիւնը՝ Պոզպլայանի զոհմոզամ Քեամալ պէյի «Նահատակութեան» մասին : (Յառաջ, 26 եւ 27 Յունիս) :

Այդ դրութեամբ, անդամ մը եւս կը հաստատուի թէ անոնք որ Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին բնաջնջումը կազմակերպե – ցին 1915ի գարնան, աւելի վատ են եւ ա – րիւնախանձ քան բուն ջարդարարները :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԸՆԿԵՐՎԱՐ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԵՒ ԱԼԺԵՐԻԱ

•

ԴԱՇԼԻՃԸ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԵՑԱԻ 3308 ՋԱՅՆՈՎ

Շաբաթ օր վերջացաւ ընկերվարական կուսակցութեան համագումարը, չախչա – խիչ մեծամասնութիւն չահելով Ալժերիոյ քաղաքականութեան մասին : Պաշտօնա – կան բանաձեւը քուէարկուեցաւ 3308 ձայ – նով, 3720ի վրայ : Փոքրամասնութեան բանաձեւը զոր ներկայացուցած էր նախ – կին նախարար Անտէ Ֆիլիփ ստացաւ 363 ձայն : Վարչապետը եւ ժողով համաձայն են սա տեսակէտին վրայ թէ ապստամբութիւնը դադրեցնելու ամէնէն արագ միջոցն է զինադադարի մասին բա – նակցիլ այն խմբակցութեանց հետ որոնք իրապէս կը կռուին : Փոքրամասնութեան բանաձեւը կ'առաջարկէր կրակը դադրե – ցնելու համար բանակցիլ, որո՛ւ հետ որ կարելի է չփում հաստատել : Կը նշանակէ բանակցիլ աքսորական Ալժերիացիներու հետ ալ, մինչդեռ պաշտօնական բանաձե – ւը չընդունիր այս տեսակէտը :

Պ .կի Մոլէ լայնօրէն պարզեց կառա – վարութեան ուղեգիծը : Բացատրեց թէ Ալժերիոյ մէջ միասին կ'ապրին երկու հաստատութիւններ : Մէկ միլիոն 200·000 Եւրոպացիներ իրենց ալ հայրենիքը կը համարին Ալժերիան : Ցայղեցանք այս մասին համոզել համաշխարհային կարծի – քը : Ցետոյ կայ իսլամական զանգուածը : Կը մնայ հաւատարակչռութիւն հաստա – տել այս բազմացեղ զանգուածին մէջ : Այս հարցին լուծումը կը պահանջէ վաստել կարգ մը ծայրայեղ առաջնորդներ, կը պահանջէ նաեւ ազատութիւն արտայայ – տութեան, առանց վնասելու ապրին բա – րոյական կորովին : Աչերը կ'ուղեն բա – ւանձնել մեր ժառանգութիւնը : Ներկայ ազգ. ժողովին մէջ կարելի չէ որեւէ գործ կատարել առանց մեղի : Ուրիշ կառավա – րութիւն մը չի կրնար եւս առնել մեր ձեռ – նարկած բարենորոգումները : Ֆրանսա – կան բանակը լինքն ալ պիտի չընդունի այդպիսի բան : Իր «Ցեղափոխութեան փի – լիսոփայութիւնը» գործին մէջ պնդ. Նասր կ'ըսէ թէ Ափրիկեցիներու բոլոր ակնարկները զարձած են դէպի Եգիպտոս, մէջն ըլլալով Ի. Միութեան, Միջին Արե – ւելքի եւն. Իսլամները : Ուրեմն կ'ուզէ Եգիպտոսի քսան միլիոնին վրայ աւել – ցնել Միջին Արեւելքի քառասուն միլիոն Արաբները, ահա ձեզի համարաբականու – թիւն : Ասոնց վրայ կ'աւելցնէ 400 միլիոն եւս» :

Վարչապետը յետոյ, լուսաբանութիւն – ներ հաղորդեց արտաքին քաղաքականու – թեան մասին : Ըսաւ թէ Ուաշինկթընի մէջ ուշադրութեամբ լսեցին Պ. Փինոյի վճռա – կան եւ պայծառ խօսքերը : Ապա խօսեցաւ հակասթալինական պայքարին վրայ, պն – դեց թէ անհրաժեշտ է լուծել Գերմանիոյ միացման խնդիրը, զարկ տալ Եւրոպայի տնտեսական բարգաւաճման, գործակ – ցութիւն հաստատել հիւլէական ուժի խա – դաղ օգտագործման համար եւն. :

× Այն Սաֆրայի մէջ (հարաւ. Ալժե – րիա), Մարոքի սահմանագլուխին մօտ ծուղակը լինկաւ մեծ լինքնաշարժ մը իր հետեւորդներով : Եօթը հոգի մեռան : Ու – րիշ եօթը հոգի ալ անհետացան : Կիրակի եղեռնափորձ մը տեղի ունեցաւ Կոստան – դինի կազինոյին մէջ : Երեք հոգի մեռան, 32 հոգի վիրաւորուեցան, ձեռնառումբ մը պայթած ըլլալով :

650·000 ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐ գործադուլ յայ – տարարեցին Մ. Նահանգներու պողպատի հաստատութեանց մէջ : Կառավարութիւնը պիտի միջամտէ :

ԼԵՀԱԿԱՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

•

Գերման առեւտրական մը, որ Փոլնա – նէն մեկնած էր չաբաթ իրիկուն, Պերլին հասնելով պատմեր է թէ ժողովուրդին մէջ չրջած զրոյցներու համաձայն, յե – ղափոխութեան զոհերն են 480 մեռեալ եւ 750 վիրաւոր :

Այս թիւերը իրեն յայտնած են բազմա – թիւ լեհեր, բայց դժուար է ստուգել : Կառավարութիւնը յարդ միայն 48 կը հաշուէ մեռեալներուն թիւը : Նոյն ճամ – բորդին վկայութեամբ, հանդարտութիւ – նը վերահաստատուած է այժմ : Օտարա – կաններուն ուշադրութիւնը գրաւած է զօրքին եւ ոստիկանութեան կրաւորական դիրքը : Միայն վերջին պահուն կրակ բա – ցած են անոնք :

Վարչապետի անթելը կը ծանուցանէ թէ հակայական դատավարութիւն մը կը պատրաստուի, Փոլնանի խռովութեանց առթիւ : Զսպողական գործողութիւնները չատ խիստ հանդամանք ունին : Զօրքը միջամտած է հրասայլերով : Ճամբորդներ կը պատմեն թէ քաղաքը շրջապատուած է երկու զրահապատ զօրաբաժիններով եւ հաղարաւոր ոստիկաններով : Քաղաքին բնակիչները լուռ ու մունջ կը հետեւին խուզարկութեանց եւ ձերբակալութեանց : Ականատեսները կը պատմեն թէ կիրակի օր եկեղեցիները լեցուած էին անսովոր բազ – մութեամբ : Վարչապետը Հերոսներու գե – րեզմանատան մէջ ներկայ եղաւ քան ըս – պանեալներու թաղման : Կը կարծուի թէ զոհերն ալ համաչափ են : Կալանա – տրներու հարցաքննութիւնը կը չարունակ – ուի ամենայն խստութեամբ : Կ'ըսուի թէ առաջին առթիւ ձերբակալուած են 300 վարիչներ :

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արեւելեան Գերմանիոյ համայնավար կուսակցութիւնը աղաղարարութիւն մը ուղղեց ժողովուրդին, որպէս զի չփորձեն կրկնել 1953ի ըմբոստութիւնը : Աղաղա – րութիւնը, որ հրատարակուեցաւ կու – սակցութեան օրկանին մէջ, կ'ըսէ թէ հա – մայնավար պետութիւնը կրնայ գործել «պողպատեայ խստութեամբ» եւ թէ ոեւէ դրդռիչ իր դասը պիտի առնէ որեւէ ա – տեն : Ցետոյ կը յորդորէ մասնաւոր արթ – նութեամբ հսկել բարեկարգութեան : Այս աղաղարարութեան առթիւ ալ անուղ – դակի մեղադրանքներ կ'ըլլան Մ. Նա – հանդներուն դէմ :

× Ֆրանսայի լեհական 26 կազմակեր – պութիւններ հանդիսաւոր բողոքագիր մը ուղղեցին իրենց հայրենիքին ստրկացման դէմ, ձաղկելով «Փոլնանի ցոյցերուն առ – թիւ կատարուած ամարդի գործողու – թիւնները» :

Տեղական թերթերը կը գրեն թէ պատ – ւաստանի կուսակից երիտասարդներ հակաբոլշեւիկ նշանախօսքեր արձանա – գրեցին լեհական հիւպատոսարանի պա – տերուն վրայ :

× Հունգարիոյ համայնավար կուսակ – ցութիւնն ալ աղաղարարութիւն մը ուղղեց »յեղափոխականներուն», որպէսզի չփոր – ձուին կրկնել Փոլնանի դէպքերը : Այս աղ – դարարութիւնը անհրաժեշտ համարուած է, նկատելով որ երիտասարդական կազ – մակերպութիւն մը քննադատեր է կու – սակցութեան ուղեգիծը եւ մամուլի ազա – տութիւն պահանջեր է : Կեդր. Կոմիտէն դիտել կուտայ թէ կուսակցութեան դէմ ուղղուած այս ճառերը ներչնչուած են յե – ղափոխականներու կողմէ եւ կը պահանջէ անխախտ պահել միասնականութիւնը : Ցետոյ կարգ մը խոստումներ կը շռայլէ :

× Մոսկուայի անթելը դեկուցում տա – լով Փոլնանի խռովութեանց մասին, կ'ը – սէ թէ «աշխարհակալութեան գործակալ –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՈՂբԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐ

ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

•

Գահիրէ, 1 Յուլիս.— Կիրակի առա – ւօտ, ժամը 10·30ին տեղի ունեցաւ ընկեր Վ. Նաւասարդեանի յուղարկաւորու – թիւնը, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղե – ցիին մէջ եւ մարմինը փոխադրուեցաւ Հելիոպոլսոյ Ամենայն Սրբոց գերեզմա – նատունը :

Գահիրէի Քաղաք. ժողովին որոշումով ազգային յուղարկաւորութիւն մը կազմա – կերպուած էր «անոր որ իր ամբողջ կեան – քը նուիրած էր ազգային եւ հանրային գործունէութեան, մասնաւորաբար ե – րիտասարդ գաղութին մէջ, վերջին 34 տարիներու ընթացքին» :

Դամբանականները խօսեցան եկեղեցւոյ բակին մէջ՝ Հ. Ց. Դ. Եղիպտոսի կեդր. կոմիտէի կողմէ ընկեր Գ. Պալըքճեան, Ցուսաբեր Մշակութային Ընկերակցու – թեան կողմէ Պ. Աւետիս Զաքըճեան, Հ. Ց. Դ. Գերագոյն Մարմնի կողմէ Բժ. Ե. Խաթանասեան : Գերեզմանատան մէջ խօսք առին Հ. Ց. Դ. Սուրիոյ եւ Լիբանանի Կ. կոմիտէներու կողմէ ընկեր Մինաս Թէօ – լէօլեան, Համազգայինի եւ Հ. Կ. Խաչէ – րու Կեդր. վարչութեանց կողմէ՝ Բժ. Ե – դիկ Գոնեալեան, Հ. Ց. Դ. Երիտասար – դաց Միութեան կողմէ ընկ. Պերճ Մլըք – լեան :

× Եգիպտոսի Հայոց առաջնորդը՝ Մամբրէ արք. Սիրունեան, ընկերակցու – թեամբ Պետրոս քհնյ. Ամրիկեանի եւ Պետրոս քհնյ. Թէրզեանի «Ցուսաբեր»ի խմբագրատունը այցելեց, եւ իր զգած – ուած ցաւակցութիւնները յայտնեց մեր ողբացեալ ընկերոջ՝ Վ. Նաւասարդեա – նի կսկծալի մահուան առթիւ :

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

•

Փարիզի վրացական եօթը կուսակցու – թեանց եւ կազմակերպութեանց միացեալ յանձնախումբէն .—

Կը խնդրենք ընդունիլ մեր խորունկ հա – մակրանքը եւ մեր ամէնէն անկեղծ ցա – ւակցութիւնները այն անագորոյն կորուս – տին առթիւ զոր կը կրեն հայ ազգը եւ ձեր կուսակցութիւնը յանձին Վ. Նաւասարդ – եանի : Ձեզի հետ միասին կ'ողբանք զառն կորուստը ողբացեալին որ միեւնոյն ատեն մեծ հայրենասէր մըն էր, սքանչելի պաշտպան մը կովկասեան ժողովուրդնե – րու միութեան գաղափարին եւ բարեկամը վրացի ժողովուրդին :

Լիոն.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմի – տէն եւ բոլոր ընկերները երկիւղածօրէն կը խոնարհին «Ցուսաբեր»ի խմբագրա – պետ, վաստակաւոր գործիչ ու մեծ տեսա – բան ընկեր Վահան Նաւասարդեանի գե – րեզմանին առջեւ : Ցաւակցութիւնները ըն – կերուհի Հերսիլիայի, ընկեր Բեգլարի եւ ընտանեկան պարագաներուն :

ՊԱՆԵԼՕ ԲԱՇԱՆ.— Հ. Ց. Դ. Ազգ. ենթակոմիտէն կ'ողբայ անփոխարինելի կորուստը մեծ Հայուն եւ Հայկ. Դատի ախոյեանին՝ ընկ. Վ. Նաւասարդեանի եւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընտանեկան պարագաներուն :

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւ – ղը կ'ողբայ անփոխարինելի կորուստը Վ. Նաւասարդեանի : Ասաղ մըն ալ պակսեցաւ հայ աչխարհէն : Ուժ եւ քաջութիւն իր ընտանիքին :

ՄԵԿՆՈՒՄ

Կիրակի օր օդանաւով Նիւ Եորք մեկնե – ցաւ Հ. Ց. Դ. Թանգարանին վարիչը, ըն – կեր Գերասիմ Բալայեան, որ իր եղբօրը քով պիտի մնայ բաւական ատեն : Ողջեր – թի զացած էին բազմաթիւ ընկերներ եւ բարեկամներ :

Թանգարանը բաց է միշտ :

ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ

●

Սուզի մէջ է, անգամ մըն ալ, Հ· Յ· Դաշնակցութեան մեծ ընտանիքը, ի սփիւռս աշխարհի :

Մեր թանկագին ընկերոջ՝ Վահան Նաւասարդեանի մահուան զոյժը կայծակի արագութեամբ իջաւ մեր բոլորի գլխուն: Ցնցեց ու չմեցուց մեզ: Ու այս օրերուն, վիշտերուն ծանրագոյնը պարտադրեց մեր հոգիներուն :

Հաշտուիլ այս անսպասելի կորուստին հետ՝ անկարելի է: Անկարելի է՝ մանաւանդ մեր զգացած խոր կսկիծի անմիջական ազդեցութեան տակ: Հարուածները կրկնապատիկ ուժգնութիւն կ'ունենան, երբ կ'իջնեն մէկէն ի մէկ, անսպասելի կերպով: Որո՞ւ մտքէն կ'անցնէր, թէ հակառակ ժամանակէ մը ի վեր իր տկարացած կազմին եւ խանգարուած առողջութեան, քաջառողջ մարդու նման իր պարտականութեանց գլուխը դանուող մեր վեհերան ընկերը մէկ ժամէն միւսը պիտի զգեստուի մահուան թաթի, ծանրութեան տակ, դառնալու համար վերադարձ չունեցող ճամբաներու հերթական ուղեւորը: Եւ ո՞վ կրնար նախատեսել, թէ մէկ օրէն միւսը պիտի զանուինք իր յաւիտենական բացակայութեան փաստին առջեւ: Պիտի զանուինք, այսինքն , կորուստին առջեւ անձի մը, որ աշխատանքի ու պայքարի պատնէշին վրայ պիտի փչէր իր վերջին շունչը եւ ռազմադաշտերու առջեւ նահատակուող հերոսի մը նման հրաժեշտ պիտի տար անցաւոր այս կեանքին :

Շատ մեծ է Դաշնակցական ընտանիքին եւ ընդհանրապէս հայ ժողովուրդին այս կորուստը: Շատ մեծ՝ արժէքով, տարողութեամբ ու ծանրութեամբ: Շատ մեծ՝ մեր ազգային, քաղաքական եւ կուսակցական կեանքին կապակցութեամբ մասնաւորաբար :

Անտարակուսելի է, որ մեր ողբացեալ ընկերը փոխարինողներ միշտ ալ կ'ունենանայ յաւերժօրէն կենսունակ մեր կուսակցութիւնը,— ունեցեր է անցեալին մէջ , երբ հանդուցեալին համարժէք ուրիշ զէմքեր ենք կորնչուցած , կ'ունենայ նաեւ ապագային , — բայց ով ալ փոխարինէ զայն, Վահանը չենք ունենար: Չենք ունենար բազմաշնորհ այն անձնաւորութիւնը, որ ինքը եղաւ մեր կուսակցական — կազմակերպական եւ ազգային – քաղաքական կեանքին մէջ:

Հրապարակագիր, քաղաքական գործիչ, կուսակցական ղեկավար, Դաշնակցական աշխարհայեացքի տեսաբան, հռետոր , — ահաւասիկ մէկը միւսէն արժէքաւոր այս ընդունակութիւններով օժտուած անձնաւորութիւնը Վահան Նաւասարդեանին :

Իր այս ընդունակութիւնները ընծայաբերեց ան իր պատկանած կուսակցութեան եւ անոր միջոցով հայ ժողովուրդին լման կէս դար, հայրենիքի մէջ եւ հայրենիքէն դուրս, անսահման նուիրումով, անյոգնաշատ կամքով, անայլայլ անձնամոռացութեամբ եւ անխոնջ աշխատանքով: Կռիւով մարմնացումը եղաւ ան: Հատու էր իր խօսքը եւ յաճախ խարազանող: Ուժեղ էր իր կեցուածքը եւ պատկառազդու: Պայծառ էր իր միտքը եւ վճռական գործի մէջ: Ունէր պաղ ու տաք չատ տեսած , սրթմուն, սրատես ղեկավարի փորձառութիւն: Դէպքերուն ու ընկերկումը անծանօթ էին իր խառնուածքին: Առով ալ՝ յան-դուգն էր հրապարակագրական խօսքով բնորոշուղ իր պայքարներուն մէջ մանաւանդ : Իր այս յանդգնութեան կ'ընկերանար սակայն առողջ դատողութիւնը եւ կուռ, անյաղթահարելի արամաբանութիւնը: Աննման էր իրերու վերլուծող միտք եւ ղժուար էր հակաճառել իրեն՝ իր ըսածներուն հակադրուիլը ենթադրուող փաստերու ջենգով: Այս իրողութեամբ իսկ անպարտելի էր հրապարակային բանավէճերու մէջ: Անպարտելի էր մանաւանդ այն ճշմարտութեամբ, որ Վահան Նաւասարդեան լաւ կը ճանչնար մեր կեանքի լաւն ու վատը եւ այդ կեանքին մէջ խաղացող ներքին, բացասական ազդակներու եւ օտար ուժերու բնոյթը, անոնց ձգտումները, անոնց տարողութիւնն ու նշանակութիւնը :

Իր այս — եւ ուրիշ — յատկութիւններով ալ Վահան Նաւասարդեան տիրական դէմք մը հանդիսացաւ հայ կեանքին մէջ : Այնքան տիրական, որ 1933էն սկսեալ եւ տակէ ասդին զումարուած Հ· Յ· Դաշնակցութեան բոլոր Ընդհանուր ժողովները անհրաժեշտ նկատեցին իր անդամակցութիւնը կուսակցութեան վերադոյն մարմնին :

Մեծ եղաւ բազմաթիւ տասնամեակներով բերած իր նպաստը Հ· Յ· Դաշնակցութեան վերելքին ու բարգաւաճման , այլ մանաւանդ մեր կազմակերպական մեքենայի զօրացման, արտաքսմանի մէջ : Ուժեղ էր իր հմայքը մեր կուսակցական ընտանիքին մէջ: Շարքերը յարգանք ու պաշտամունք ունէին իր անձին հանդէպ : Կը խանդավառուէին իր դրաւոր ու բանաւոր խօսքով ու կը տոգորուէին իր անձէն իսկ բխող գաղափարական շունչով : Խառնուածքը «Ցուսաբեր»ի մէջ, որուն համկիզով կ'ողբայ այսօր մեր մեծանուն ընկերոջ անսպասելի կորուստը :

Ու նոյնքան մեծ եղաւ իր դերն ու աշխատասիրութիւնը վարեց երեսունչորս տարի անընդհատ, արտակարգ ձեռնհասութեամբ: Եւ կը տարուինք մտածելու, թէ «Ցուսաբեր»ի կենսագործ ընտանիքը, մեր բոլորի զգացած կսկիծէն աւելի աւելի կսկիծով կ'ողբայ այսօր մեր մեծանուն ընկերոջ անսպասելի կորուստը :

Որպէս վշտահար՝ կ'ապրկռչենք թարմագոյար յիշատակը սիրելի Վահանին եւ յուզումով կը խոնարհինք իր անչունչ մարմնոյն առջեւ :

(Խմբագրական ԱԶԴԱԿ)

ՆՈՐ ՓՈԹՈՐԻԿ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԱԶԳ· ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

●

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐՆԵՐԸ ԿԸ ՀԵՌԱՆԱՆ

ՄՄԲ.— Յուգիս 27ին նոր փոթորիկ մը պայթեցաւ Թուրքիոյ Ազգ· ժողովին մէջ, հաւաքոյթներու օրինագծին ճնշուքեան առթիւ: Թուրք թերթերն ալ կը հաստատեն թէ ամէնէն փոթորկալի նիստն էր այս: Ահաւասիկ վիճաբանութեանց ամփոփումը .—

Հալքի նախագահ Ինէօնիւ, Հիւրրիյէթի նախագահ Գարաօսմանօղլու եւ ձ· Մխլէթի նախագահ Օսման Պէօլիւքպաշը յանուն իրենց կուսակցութեանց խօսելէ վերջ , իրենց ընկերներուն հետ խմբովին հեռացան ժողովասրահէն: Այս մեկնումին դէմ բողոքեցին Դեմոկրատները :

Նիստը բացուած միջոցին, բոլոր ընդդիմադիր երեսփոխանները իրենց տեղերը զրաւած էին արդէն: Կը նախագահէր Իսմայիլ Պաճ: Ունկնդիրներու օթեակներն ալ լեցուն էին եւ սրահին մէջ ասեղ ձգելիք տեղ չկար: Բայց դիւանագիտական խմբակիցներէն, լրագրողներուն յատկացուած 13 աթոռներուն վրայ երկուական , երեքական նստած էին:

Ներքին նախարարը կ'առաջարկէր ստիպողաբար քննել հաւաքոյթներու եւ ցոյցերու օրինագիծը: Առաջարկը ընդունուեցաւ եւ նախագահը Ա· խօսքը տուաւ Դեմոկրատ ներկայացուցիչ Քեմալ Պիլէճա – օղլուի որ հաւաստեց թէ օրինագիծը չի ձգտիր հայրենակիցին ազատութիւնները ու իրաւունքները կապտել : Ընդդիմադիրները, կարծես ամէն օր ընտրութիւն ըլլար, հարիւրաւոր միթինկներ կը զումարեն: 15 ամսուան մէջ 226 միթինկ , հայրենակիցներուն անդորրութիւնը խանգարելով, ժողովուրդը պատակաելով : Այս ընթացքին առաջքը առնելու համար է որ այս օրինագիծը բերուեցաւ: Ընդդիմադիր ճառախօսները բերան չառնուելիք հայհոյանքներ կ'ընեն, պետական հեղինակութիւնը կը տկարացնեն եւ փճացնելու կը ճգնին: Միթինկներու խօսուածքներէն օրինակներ յիշեց: Ահաւասիկ նը – մոյշները .

— « Եթէ պատերազմ մը ըլլայ, բանակին զինքն ու ռազմանիւթը բերելու համար դրամ չկայ: Դատարանին առջեւ պիտի հարցնենք զողութեանց եւ վնասներուն հաշիւը· Դեմոկրատ կուսակցութեան մեծամեծները տեսակ տեսակ ափարքը – մանները ունին: Դեմոկրատ կուսակցութեան բոլոր մեծամեծներն ալ գող են: Այս երկիրը պիտի ազատենք այսօրուան թշնամիներէն: Օրէնքները մեզ ամօթով կը ձգեն: Ասանկ չընող երեսփոխանները կռնակէն կը զարնեն, ազդ· արժանապատուութեան զգացում չունեցողները չեն կրնար կառավարել եւն· :

Յետոյ խօսք առին Իսմէթ Ինէօնիւ եւ Գարաօսմանօղլու, յաճախ ընդմիջուելով :

Ինէօնիւ ըսաւ·

— Հաւաքոյթի ազատութիւնը Թուրքիոյ բնական իրաւունքն է եւ Սահմանադրութեան մէջ արձանագրուած: Հաւաքոյթի ազատութիւնը ուղղակի հետեւանքն է խօսքի եւ գաղափարի ազատութեան: Նոյնիսկ մամուլի ազատութենէն առելի հին է: Սահմանադրութեան 70րդ յօդուածը բացորոշ է: Երբ ընտրական շրջանէն դուրս հաւաքոյթները կ'արգիլուին , կը նշանակէ ջնջել Թուրքիոյ բնական մէկ իրաւունքը : Այս օրինագծով ընկերակցութիւն հիմնելու ազատութիւնը պայմանի կ'ենթարկուի , այսինքն վարչապետին կը ղրկուի եւ Պետական Խորհուրդի վաւերացման կ'ենթարկուի :

Օրինագիծը հայրենակիցներն ու ընդդիմադիրները իրենց օրինաւոր եւ բնական իրաւունքներէն կը զրկէ: Միւս կողմէ կ'ապահովէ պաշտօնական հաւաքոյթներու մէջ ընդդիմադիրներու վրայ յարձակելու արտօնութիւնը: Մենք ամբողջ մեր անսասան կամքովը հակառակ ենք այս օրինագծին: Մեր եւ կառավարութեան կամ Դեմոկրատ կուսակցութեան տարբերութիւնը սա է — Մենք բացարձակապետութենէն այսօրուան հասանք · դուք ալ կ'երթաք դէպի բացարձակապետութիւն: Կառավարութիւնը վաղը առելի առաջ պիտի երթայ, այս ամուլ, վնասակար ու վտանգաւոր ճամբէն: Այս միջոցաւ չի կրնար ազատիլ սխալներուն հետեւանքներէն:

Յետոյ խօսեցաւ Ֆեվզի Լութֆի Գարաօսմանօղլու, որ յայտնեց թէ այս օրինագիծով Դեմոկրատ վարչաձեւը կաղ փորկ կ'ըլլայ: Ազդ· իրաւունքներուն դէմ յարձակում մըն է: Ազատատենչ երկարատեւ պայքարներէ վերջ անսահման ցաւ ու վիշտ կը զգանք : Տասը տարիէ ի վեր այս հողերուն վրայ ժողովրդավարութեան ազատութեան համար տասնեակ հազարաւոր միթինկներ զումարող այս ազգը , եղաւ օրինապահ, հանդարտ եւ լուրջ : Ազդ, հայրենակիցներու հաւաքոյթները զինեալ զինուորներով պաշարել եւ անծայնօթ կառավարական Կոմիթէի մը զնա հատութեամբ անոնց վրայ կրակ բանալը օրինականացնել միայն ու միայն ...

Այս միջոցին Գարաօսմանօղլու բառ մը կսկիծով կ'ողբայ այսօր մեր մեծանուն ընկերոջ անսպասելի կորուստը :

Որպէս վշտահար՝ կ'ապրկռչենք թարմագոյար յիշատակը սիրելի Վահանին եւ յուզումով կը խոնարհինք իր անչունչ մարմնոյն առջեւ :

(Խմբագրական ԱԶԴԱԿ)

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱԽԱՆԴԱԽՏԻՒՆՆԵՐ

ՋՆՋԱՂԻԿՆԵՐ

●

Դեղնած տերեւները օրօրուելով օդում՝ թափւում էին ախուր ու մոլոր: Թառամել էին ծաղիկները եւ թռչունները լքել դալուկ անտառը :

Աչնանաթափ տերեւների վրայ միայնակ նստած Զիւնիկն իր ծով վիշտն էր ողբում :

Դժբա՛խտ էր աղջիկն ու անօգնական :

Անտառի խոր լռութեան մէջ երգում էր մի մոշահաւ :

Զիւնիկը նայեց նրան: Որքան բախտաւոր է այս փոքրիկ արարածը · թեւերը ունէր նա, կարող էր թռչել· իսկ ինքը վիշտերով վախել էր ոսոխի ձեռից եւ թեւաթափ ընկել անտառում: Ծանր էր մինակութիւնը, իսկ անտառը՝ չարքեղով լի : Բայց նա երդուեց դուրս չգալ այնտեղից, քանի ոսոխն էր նստել հայրենի հողում եւ պերել իր վիրաւոր Սօսին :

*
**

Երբ Զիւնիկին փոթորկող զգացումները քիչ խաղաղուեցին, նա սուր քաղց զգաց:

Որոնելով անտառի մէջ՝ նա գտաւ վայրի տանձ, խնձոր, հատապտուղ :

Մասրենուց մասուր քաղեց, կերաւ :

Զիւնիկն այստեղ մի քարանձաւ տեսաւ, իրեն տուն դարձրեց եւ վայրի միրգ պահարեց՝ ձմեռուայ համար:

Առատ ձիւն տեղաց: Անտառը ծածկուեց սպիտակ սաւանով :

Սկսուեց դաժան ձմեռը: Ոռնում էր քամին, բուքն ու բորանը մոլեգնում էին, եւ հառաչում էր անտառը: Իսկ ծառերից սառնամանիքն էր կախուել՝ սառցէ ժանիքներով՝ ճերմակ, դիշատիչ ժանիքներով ...

Զիւնիկը սոսկումով պատկերացրեց անտառի չար ոգիներին: Փոքր հատակում տառը նրան չատ էր պատմել Սօսեաց անտառի եւ այնտեղ բնակուող չար ու բարի ոգիների մասին: Եւ նրան յաճախ թւում էր, որ ահա, ուր որ է, անտառի ոռնացող չար ոգին , սեւ – սեւ մազերն արձակած , աչքերը խաւար ու դժնեհեսիլ, կը մանի քարանձաւից ներս, պինդ կը փաթափուի իրեն ու կը խեղդի դրկում... մահուան պէս պաղ դրկում... բայց լաւ է խեղդուել չար ոգու դրկում քան թէսպրիլ թշնամու հարէմում :

Ժամերն ու օրերը անցնում էին ծանր ու հոգեմաշ եւ օրաւուր սպառւում էր Զիւնիկի պաշարը: Քաղցից, սառնամանիքից ու տառապանքներից թառամում էր նա: Նորատունկ բարդու նման ճկում էր նազելի հասակը :

Աղջկայ ծով աչքերում նստել էր թախիծը , նիհար, սպիտակ դէմքին՝ վիշտն ու տանջանքը: Ոսկեդեղձան հիւանդը խճճուել էին եւ անկենդան կախուել ուսերից :

Մի դիշեր, քարանձաւի սառը խաւտրում, Զիւնիկը հիւանդ պառկած միտք էր անում տխուր եւ անհամբեր սպասում գարնանը, երբ ոսոխի հետ միասին ձմեռը տառից կ'անհետանայ սառնամանիքը , կանաչ ընձիւղներ կ'արձակեն ծառերը , հեռաւոր երկրներից նորից կը վերադառնան ու կ'երգեն թռչունները... կ'ապատաուի վերադարձը մտածեց նա եւ արցունքներ երեսային նրա յանդուգն աչքերում :

Այդ միջոցին քարանձաւում յայտնուեց թախծածոր աչքերով, հերթաձակ մի պեղկուտի եւ կարեկցաբար չչնջաց ·

— Զիւնի՛կ, դժբա՛խտ Զիւնի՛կ, ես անտառի Բարի ոգին եմ· ես տեսնում եմ քո տանջանքները, քո մատաղ կեանքի վաճանը եւ չար ոգիներից թաքուն եկել եմ քո վերջին իղձը կատարելու: Ասա քո սրտի վերջին ցանկութիւնը ...

Զիւնիկը հանդուգն աչքերով նայեց անտառի Բարի Ոգուն, խանդաղատանքով լցուեց սիրտը, եւ նրա ժպտադնած չուրթերը մրմնջացին :

— Ես... ես կ'ուզենայի գարուն առնել աշխարհին ...

Ասաց, ու փակուեցին թախծամշուշ աչերը :

Յանկարծ լինչ որ բան փայլատակեց մթութեան մէջ ու լոյս յորդեց Զիւնիկի սրտից, ալիք առ ալիք յորձանքեց քարանձաւից դուրս, մեծացաւ, լուսաւորեց անտառի խաւարը: Ամբողջ երկնակամարը պատեց ջինջ լազուրով եւ պիշերը լուսացաւ ...

Ու փչեց գարնանային մեղմանուշ պեփուռը· երգեցին թռչունները· ազատանդեայ կայլակներով քչքչացին ձնհալի ջրերը եւ որպէս անարատ սիրոյ ու գարնան առաջին աւետաբեր՝ ձիան տակից պըղպղեցին աղբիւրները վեր հանեցին Զիւնիկի ծաղիկները՝ սպիտակ – սպիտակ ձնծաղիկները եւ երազուն աչիկներով ժպտացին մարդուն ու աշխարհին ...

ՍՏ· ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

(Սով· Գրականութիւն)

ՍԱՀԱԿ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ VԿԹ, 364 - 400)

ՓՈՔՐԻԿ ՊԵՐ

1.— ԲՀԱՒՈՒՄՈՒՆ, ՍԱՒՈՒՂ ՀՕՐԵՂԲՕՐ ՅԱՒՈՒՆՈՒԹԻՒՆ

Շուտով հասաւ եւ ձմեռը խստաշունչ։ Ձիւնը ամէն կողմ ծածկեց, ցուրտ ու սաստիկ քամիներ սկսան փչել, եւ ամէն կողմ ձիւնաբուք էր։ Ձմեռնային այդ եղանակին մէջ Սահակ Պարթեւ եւ իր զինակիցները ստիպուեցան մնալ Ասորեստանի մէջ, որովհետեւ ճանապարհները փակուած էին։ Ամէն կողմ ձիւնի մէջ կը մնային։ Ձիերը ոտքերնին կը կոտրտէին, եւ ոչ ոք կրնար ճամբայ ելլել։ Ուստի Սահակ Պարթեւ ստիպուեցաւ ձմեռը անցնել Ասորեստանի մէջ։

Ասորեստանի մէջ ձմեռը ամէն տարի կը գար, եւ ամէն տարի ալ ձիւնը կը տեղար։ Ասորեստանի մէջ ձմեռը ձիւնոտ էր, ինչպէս Հայաստանի մէջ

նները եւ լեհ դաւադիր յեռադիմականները չհապաղծեցին կարգ մը անտեսական դժուարութիւններ եւ խռովութիւններ յարուցին, փորձեցին նսեմացնել ժողովրդական Լեհաստանի յարաճուն ուժը, սակայն ձախողեցան»: Մոսկուայի հեռագրական գործակալութիւնն ալ կը յայտարարէ թէ Յունիս 28ի անկարգութիւնները «մեծ չափով պատճառած են»:

ԼԵՆԻՆԻ ԿՏԱԿԸ

Մոսկուայի «Կոմունիստ» ամսագիրը Յունիս 30ին հրատարակեց այն նամակը որ գաղտնի կը պահուէր 1923էն ի վեր եւ որ Լենինի կտակը կը համարուի: Առաջին անգամ է որ ամբողջութեամբ կը հրատարակուի այս նամակը, թէեւ իրաւեկները կը կարծեն թէ դրաքննուած է: Թերթը ուրիշ նամակներ ալ հրատարակած է: Գլխաւոր նամակին մէջ Լենին կ'ըսէ թէ որպէս զի պառակտում չծագի կուսակցութեան մէջ, անհրաժեշտ է կեդր. կոմիտեան մէջ, անհրաժեշտ է կեդր. կոմիտեն անդամներուն թիւը 27էն բարձրացնել 50ի, նոյն իսկ հարիւրի: Ցետոյ կը բացատրէ թէ Սթալինի եւ Թրոցքիի յարաբերութիւնները էական ազդակը կը կազմեն կուսակցութեան միութեան հարցին մէջ, «վասն զի այդ յարաբերութեանց մէջ կը գտնուի պառակտումի վտանգին կէսէն աւելին: Սթալին ընդհ. քարտուղար դարձած է անսահման իշխանութիւն մը եւ ես վստահ չեմ թէ պիտի կրնայ միշտ բաւարար զգուշութեամբ գործածել զայն»:

Կարծողներ կան թէ Թրոցքիի վարկն ալ պիտի վերահաստատուի:

× Մ. Նահանգներու կառավարութիւնը չաբաթ օր 18 խորհրդային պաշտօնի վերադիրներ եւս հրատարակեց, Լենինի կեանքին վերջին ամիսներէն: Այդ վաւերագիրները կապ ունին Լենինի կտակին հետ: Այս առթիւ դիտել կը տրուի թէ Խրուշչեւ այդ փաստաթուղթերուն մէկ մասը միայն հաղորդած էր 20րդ համագումարին:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ն. Մ. ՄԻՒՒԹԵԱՆ արտաքին նախարարը, Շեպիլով, Աթէնքէն մեկնած առեն յայտարարեց.— «Զկայ որեւէ անլուծելի խնդիր Մոսկուայի եւ Աթէնքի միջեւ: Մեր խօսակցութիւնները պարզ սկզբնատրութիւն մը եղան»:

ՀՈՒՄ հասան Արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետը եւ արտաքին նախարարը: Կարեւոր խորհրդակցութիւններ պիտի ունենան միջազգային խնդիրներու մասին:

ԵՐԿՈՒ ՕԴԱՆԱՒԵՐ չախչախուեցան Մ. Նահանգներու Քոլորատօ նահանգին ձորերուն մէջ, չաբաթ օր, իրարու ընդհարելով: Հարիւրքսանեւութ հոգի մեռան: Դիակները մեծ մասով անճանաչելի դարձած են: Օդանաւերը օդնութեան հասան, բայց ամէն բան վերջացած էր:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ծերակոյտը 25ի դէմ 54 ձայնով քուէարկեց արտասահմանի յատկացուած վարկերը, 4·500·000·000 տոլար:

ՅՈՐԴԱՆԱՆի դահլիճը, որ նոր կապմուած էր, հրաժարեցաւ: Թագաւորը պետքարոյն առեանի նախագահին առաջարկեց նոր դահլիճին կազմութիւնը, բայց Ալի Միամար մերժեց:

ԹՈՒՆՈՒԶի վարչապետը, Պուրկիպա, որ Փարիզ կը գտնուի, յայտարարեց թէ պիտի պահանջեն աստիճանաբար պարպել Ֆրանսական զօրքը:

ԵԳԻՊՏՈՍի նախագահը զնդ. Կամալ Նասըր, վերակազմեց դահլիճը, դուրս ձգելով իր երեք մտերիմ գործակիցները:

500·000 ՓԱՐԻԶՑիներ արձակուրդի դացին չաբաթ եւ կիրակի: Երկաթուղիները վարչութիւնը 158 յաւելուածական կառախումբեր սարքած էր, բայց դարձեալ անկարագրելի խճողում կը տիրէր:

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ առացանք, իբրեւ այցելութեան առթիւ, Պ. Պ. Մխսաք Տոնպուրեանէ եւ Գեղամ Պետրոսեանէ (Կիպրոս) հազարական Ֆրանք:

«Յառաջ»ի բարեկամէ մը 2000 Ֆրանք:

× Շնորհակալութեամբ առացանք Պ. Իփէքճեանէ (Ամսթերտամ) 2500 Ֆրանք, իր խմբագրատունս այցելութեան առթիւ:

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ
ՈՂՔ. Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Յուլիս, չաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տանքոն:

Կը նախագահէ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Կը խօսին՝ ընկերներ ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ, Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ:

●

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ իր մեծանուն հիմնադրին ողբացեալ՝

ՎԱՀԱՆ ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

մահուան առթիւ, ի նշան սուգի կը յետաձգէ իր տարեկան ճաշը եւ նոյն օրը առաւօտեան ժամը 9ին (Յուլիս 8) սինեմա Նոայի մէջ (Լա Քանըպիէռ), կը կազմակերպէ սգահանդէս մը նուիրուած մեծ Հայուն:

Կը նախագահեն՝ Պ. Պ. ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ, Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ եւ Ա. ԹՐՔԶԻՊԱՇԵԱՆ:

Կը խօսին՝ ՏԻԿ. Մ. ՊԱԼԱՐ, Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ, Պ. Թ. ԹԱԴՈՑԵԱՆ եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ:

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ՝ Տարօն-Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան:

Իրիշատակ Տարօն Սալնոյ Զորի հերոսներու:

Կը նախագահէ Ե. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

Կը խօսի հայրենակից Գ. ՇԷՒԻՒԿԵԱՆ

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, ՍԷՆԹ ԱՆԴՐԷՅի զովասուն պարտէզին մէջ:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին: Պարերը Մարսէյլի արեւուշներու «Արաքս» խումբին կողմէ եւ հաճելի ա-նակնկալներ, Օր. Ա. Շահմիրեան կ'արտասանէ Օր. Ա. Յարութիւնեան: Կ'արտասանէ Օր. Ա. Սարգսեան:

Ալգապի ծանօթ ձայնասփիւռը պիտի նուագէ հայրենիքի հին ու նոր երգեր եւ պարերը: Մուտքը ազատ է

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտաւորութիւնը Օգոստոս 9էն Սեպտ. 1: Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՔԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԴՐ. ԱՂԱՄԵԱՆի
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՓԱԿՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ – ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ արձանագրութիւնները 1956–57 տարեշրջանին համար:

Վարժարանը լեցուած ըլլալով տեսչութիւնը կը ցաւի յայտնելու թէ բացարձակապէս կարելիութիւն չկայ ոեւէ դիմում ընդունելու.:

Ց. Կ. ԽԱՉԻ ԿԱՑԱՆ

Ց. Կ. Խաչի Ժիւռայի կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլալով, դիմումները կ'ընդունուին միայն Բ. խումբին համար:

Առաջին խումբի մեկնում 9 Յուլիս, Բ. խումբի մեկնում 9 Օգոստոս:

Մանրամասնութիւնները յաջորդով:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Պուլվար Օտտոյի Ս. Ցաղկոբ եկեղեցւոյ թաղականութիւնը շնորհակալութեամբ առացած է հետեւեալ նուէրները.— Տիկին Ս. Տէր Աբրահամեանի եւ Պ. Մ. Տէր Աբրահամեանի մահուան առթիւ.— Տարօն Սալնոյ Զորի Հայր. Միութենէն 2000 Ֆր., Տիկին Եսթէր Սարգիսեանէ հինգ հարիւր Ֆրանք, դպրոցին համար Պ. Ա. Տէր Զաքարեանէ հազար Ֆր., եւ Պ. Պ. Շալիկեանէ 500 Ֆրանք եկեղեցւոյ համար:

Նոյն առթիւ Թաղ. Խորհուրդը իր խորին յատկութիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Սարգիս եւ Տէր եւ Տիկին Աբրահամեաններուն եւ բոլոր պարագաներուն:

ՈՒՍՈՒՑԻՉ Կ'ՈՒԶԵՆ

Փոն աը Շէրիւի Ազգ. Միութիւնը կը փնտռէ դաստիարակ ուսուցիչ եւ կամ ուսուցչուհի մը: Դիմել հետեւեալ հասցէին՝

M. Bichakdjian, Rue de la Poste
Pont-de-Cheruy (Isère)

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅՑ ԼՍԱՐԱՆ

Բարեգործականի յանձնամեակին առթիւ, լսարանին հրաւէրով, այս չորեքչաբթի երեկոյ, Քատէ սրճարանին սրահին մէջ կը խօսի Բարեգործականի Երեսփոխան կեդրոնի դեր-նախագահ Տօքթ. Պէօյիւքեան: Նիւթը՝ Հ. Բ. Ը. Մ.ի կատարած դերը մեր ազգային կեանքին մէջ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ – ՊԱՏԱՐԱԳ

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻԻ

Իրիշատակ Տարօն Տուրուբերանի 1915ի եղեռնի բազմահազար նահատակներ,— Այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին:

Կը խնդրուի բոլոր հայրենակիցներէն ներկայ ըլլալ:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Մարսէյլի Կապոյտ Աչքին կողմէ:

Կիրակի, 8 Յուլիս առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, Րիալթոյի լիճին եզերքը:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին:

Եւրոպական եւ հայկական պարեր:

Բարձրախօսով:

Կապ. Խաչի դպրոցին աշակերտներուն կողմէ պիտի ըլլան արտասանութիւններ:

Նոյն օրը կը քաշուին վիճակախաղի տոմսակները, որոնք պիտի չհին արժէքաւոր առարկաներ:

Երթուղարձի համար օթօքարերը ապահոված են:

Օթօքառի արձանագրուիլ ուզողները պէտք է դիմեն հետեւեալ հասցէներուն.

Տիկին Թիթիզեան
4, Rue Parmentier

Տիկին Հազարեան
9, Bd de Beaumont

Պ. Քէօսէեան
2, Rue Bernard-du-Bois, Marseille

Տիկին Յանճեան
50, Bd de la Figonne

Քաղաքի օթօքառերը կը մեկնին առաւօտեան ժամը 7·30ին Փլաս տ'Էֆսէն, իսկ Պոմոն Պար Փիփիէրին առջեւէն:

Երթեւեկի ծախք 300 Ֆրանք:

Ամիջեքը ապահոված է:

Ուտելիքը միասին բերել:

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻ Է

Պզտիկ ղրասենեակ մը որ կը յարմարի կերպասեղէնի ներկայացուցչի մը (բէֆութիկ), հեռաձայն, կեդրոնական ջեռմութիւն, վերելակ (ասանսէօր) Փարիզի կեդրոնը (մեթրօ Սանթիէ):

Դիմել խմբագրութեան:

ՄԱՐՍԻԼԻԱՀԱՅ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ
ԴԷՊԻ ՎԵՆԵՏԻԿ

Կազմակերպուած՝ Մ. – Թափայէլեան Նախկին Աշակերտներու Միութեան կողմէ:

ՄԵԿՆՈՒՄ՝ Մարսէյլէն՝ չաբաթ 21 Յուլիս:

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ի Մարսէյլ՝ երկուշաբթի 30 Յուլիս:

Ղեկավարութեամբ քարտուղար Ֆերապլ: Արձանագրութեանց համար դիմել Արամ Շէխիկեանին եւ Ս. Էքսէրճեանին,

Հեռ. Ֆոլպեր 33–80
Ֆոլպեր 30–80

Անմիջապէս ապահովել ձեր տոմսերը, մեկնողներութիւնը սահմանափակ ըլլալու համար:

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ երեքշաբթի, 3 Յուլիս, ժամը 21ին, Քատէի սրճարանին վերնայարկը:

Դասախօս՝ Պ. ՀԱՃԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Նիւթը՝ Հայ գրականութեան յատկանիշը (Կալիմար հրատարակչական Տան լոյս ընծայած «Գրականութեան պատմութեան» մէջ իր գրած ուսումնասիրութեան առթիւ):

Մուտքը ազատ է:

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի մաւերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ Յուլիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2–4, վարժարանի սրահին մէջ:

Հանդէսէն ետք տեղի պիտի ունենայ տարեկան դաշտահանդէսը պարտէզին մէջ: Հասարակութեան համար վերապահուած են հաճելի անակնկալներ: Դաշտահանդէսի ընթացքին տեղի կ'ունենան նուագ եւ պար:

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ:

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառայեն մուտքի համար: Դին 250 Ֆր.:

26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համախարբերդցի Միութեան, Մարսէյլի եւ Սէն Լու Կրան Փէնի քոյր մասնաճիւղերու:

Այս կիրակի, ամբողջ օրը Պ. Հայկազ Զուբուբեանի (նախկին Եօթնեղբայրեան) օգտատէր եւ ընդարձակ ագարակը, Սէն Լու Կրան Փէն:

Դերասան Թրազօղ կարող ուժերով կը բեմադրէ քրքջալիր զաւեշտ մը՝

ՄԱՇԴԻ ԻԲԱԴ

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակցին Տէր եւ Տիկին Գարագաշեան:

Երգ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ: Ճոխ սեղան եւ խորոված:

Մուտքը ազատ է:

ՏԱՐԵՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

Այս Շաբաթ, Ալֆորվիլի քաղաքապետարանի հանդիսասրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ալֆորվիլի հայկ. դպրոցի տարեվերջի հանդէսը: Նախագահութեամբ Սերուէբէ եպ. Մանուկեանի:

Ժամը 20·30ին: Կը հարիւրաւին բոլոր ծնողները եւ դպրոցի բարեկամները:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՒԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Զարմայր Ալիքսանեան (Մարսէյլ), կը նուիրեն երեք հազար Ֆր., փոխան ծաղկեպսակի, ի նպաստ Հայկարմիր Խաչի Ֆեռանվիլիէի օդափոխութեան կայանին, ողբացեալ Աբրահամ Մարտիկեանի մահուան առթիւ:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուսումնասիրացը չնորհակալութեամբ առացած է երկու հարիւր Ֆրանք այրի տիկին Նապեհի երանաստանէ:

ԱՄԱՎԵՐՋՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Ց. Կապ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղի դպրոցին ամավերջի հանդէսը այս չաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, Մ. Սահակ Մեսրոպ սրահին մէջ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ

(Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն)

Տարեկան պարահանդէսը՝

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 3ԻՆ, 1957ԻՆ

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS
Մասնաւորապաս ձեր նաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.
Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
4
ՅՈՒԼԻՍ
•
MERCREDI
4 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7620 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3431

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

«ՓՈԽԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆ...»

•

Օսմ. կայսրութեան «Թէչքիլաթը Մահսուսէ»ի (Մասնաւոր կազմակերպութիւն) վարիչը, պնդ. Հիւսամէտտին Էրմուրք նկարագրելով Պողոսեանի Հայերուն տեղահանութիւնը եւ լայուկոծը, կը բացատրէ՛.

— « Միայն թէ այդ գաղթականները պիտի չլային կամ պիտի լռէին եւ թերեւս իրապացի գտնէին այս տարագրութիւնը, եթէ գիտնային թէ իրենց գլխուն եկած այս փորձանքին մէջ Իթթիհատ Թերագզըէն աւելի Դաշնակ եւ Հնչակ անունով կոմիտէները յանցաւոր էին»:

Ցեսոյ չարք մը վայրագութիւններ վերագրելով «կոմիտէճի»ներուն, կ'եզրակացնէ, արիւնածարաւ չարախնդութեամբ.

— Եւ վերջապէս Իթթիհատի կեդրոնին այդ հրամանը (տեղահանութիւն) անարժէք փոխադարձութիւն մըն էր միայն»:

Այո՛, պարզապէս «անարժէք փոխադարձութիւն մըն էր» Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին անճիտումը, 1·200·000 անմեղ զոհերու ողջակիզումը, համաճայն յատկապէս սարքուած զաւզրութեան մը որ ցարդ իր նմանը չունի ազգերու պատմութեան մէջ:

Թուրք յուշագիրը ինքն ալ միջանկեալ կը նկարագրէ այդ ծրագրին զործադրութեան սարսափները, յիշելով պատերազմական աստիճանի նախագահին հարցումը՝ ամբաստանեալ զայմազամ Ֆեմալի.

— Աստուծմէ չվախցա՞ր ձիւն-ձմրան եւ սաստիկ ցուրտերուն էշելով այսքան մարդ, մանուկ եւ երախաներ. քանա չմըտածեցի՞ր թէ օր մը ասոր հաշիւը պիտի պահանջեն ձեզմէ :

Եւ սակայն Պայ Հիւսամէտտինի եղբայրացութիւնը կը մնայ անխոտոր, — եւ զածը ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ «անարժէք փոխադարձութիւն»: Իսկ Պաղպզայանի զայմազամն ալ «Թուրք ազգին հերոս զաւակը, որուն յիշատակը յաւէտ պիտի մնայ այս ազգի սրտին մէջ»:

Տարակոյս չունինք այդ մասին :

Շանսատակ Թալէաթեն անդամ Պերլինէն Պոլիս վերադարձով, Թալէատին մասնաւոր դամբարանի մը մէջ, եւ ամէն տարի ազգահանդէսներ կը սարքեն երկիւղածօրէն :

Ահա այսքան բթացած է Թուրքիոյ երբեմնի վարիչներուն եւ այսօրուան զրիչներուն խիղճը :

Ոչ միայն խիղճը, այլ եւ յիշողութիւնը:

Թուրք յուշագիրը չի՞ պիտեր հետեւեալ «մանրամասնութիւնները»·—

1· «Թէչքիլաթը Մահսուսէ»ն յատկապէս կազմակերպուած էր, զործադրելու համար Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին տեղահանութեան եւ անճիտման ծրագիրը : Անոր կ'անդամակցէին արիւնարբու ոճրագործներ, որոնք արձակուած էին բանտերէն :

2· Ազգէն իսկ ահուսարսափի մատնուած էին մասնաւորապէս «արեւելեան նահանգներուն» Հայերը, երբ դեռ ծագած չէր Թուրքեւռուս պատերազմը: Անոնց բարբարոսութիւններ կը զործուէին , ժողովուրդը պինթափելու համար: Հայ պիւզանդ զարճած էր անոնց որս, Թուրք զօրքին համար, իր կիներով, աղջիկներով եւ սաացուածքով :

3· Հայ պինուորը եւ առ հասարակ ամէն հայ տղամարդ կը զործածուէր իբրեւ զրաստ, պէնք եւ պաշար փոխադրելու համար լեռնէ լեռ, ձիւն – ձմրան արհաւիրքին մէջ, խարազանի եւ հրացանի սպառնալիքին տակ :

4· Դաշնակ – Հնչակին վերագրուած կարգ մը արարքներ ոչ թէ պատճառ, այլ հետեւանք էին արիւնազանդ բռնութեանց, այն ալ պատերազմի ընթացքին : Իրենց խակ բառով.— «Անարժէք փոխադարձութիւն »: Շ·

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՎՏԱՆԳԸ ՆՈՒԱԶԱ՛Ծ Է

ԹԵՐ ՈՒ ԴԷՄ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Տըլըս, վերջերս կարգ մը յայտարարութիւններ ըրած էր երեսփ. ժողովին վարկերու յանձնախումբին առջեւ, դէն – փակ նիստի մը մէջ: Առջի օր հրապարակուեցաւ այդ յայտարարութեանց մէկ մասը: Ահաւասիկ ամփոփումը ·—

1· Շօշափելի ապացոյցներ կան թէ Ռուսիոյ ներքսը կը զործեն կարգ մը ուժեր, ինչ որ կրնայ նուազեցնել համայնավարութեան վտանգը ազատ աշխարհին դէմ եւ կրճատել Ամերիկայի ծախքերը :

2· Նախագահ Թիթօ ուժգնօրէն փարած է իր ազգին անկախութեան եւ Ամերիկայի չահը կը պահանջէ չարունակել իր օգնութիւնը այդ երկրին :

3· Իր արտաքին նոր քաղաքականութեամբ Մ. Միութիւնը պատրաստած է մէկ միլիառ տոլարի վարկ մը արտաքին օգնութեան համար, վերջին 18 ամիսներու ընթացքին, 289 միլիոնը Եուկոսլաւիոյ յատուկ, եւ Մ. Նահանգները պէտք չէ անհանգստանան :

4· Ռուսիոյ ծրագիրը՝ 1·200·000 զինուորներ կրճատելու մասին, չի պակսեցներ իր ռազմական կարողութիւնը, քանի որ բարձրօրէն մարզուած զինուորներ կրնան անմիջապէս վերադառնալ, տրամադրելի զէնքերը զործածելու համար :

5· Ազատական ուժեր կը զործեն Մ. Միութեան մէջ, Մալենկովի մահէն է վեր եւ իրական փոփոխութիւն մը կրնայ տեղի ունենալ յառաջիկայ տասը տարիներու ընթացքին :

Նախարարին կարծիքով , Մ. Նահանգներուն համար ազէտ մը պիտի ըլլայ, եթէ Թուլցնէ իր արձնուիթիւնը՝ նպատակ առնելով Մ. Միութեան մէջ պատահած վերջին երեւութական փոփոխութիւնները: «Ուսումը կը զարգանայ Մ. Միութեան մէջ եւ մարդիկ բարձրօրէն կրճատելով իրենց միտքերն ալ աւելի աշխուժօրէն կը զործեն: Մենք միշտ այն հաւատքն ունինք թէ մարդուն ազատասիրութիւնը ի վերջոյ պիտի յաղթանակէ »:

ԱՑԼ ԱՌԱԿ ԼՈՒՍԱՐՈՒԲ

Ամերիկացի ծերակուտական Մայք Մէնսֆիլտ, որ արտաքին զործերու յանձնաժողովին ամէնէն ազդեցիկ անդամներէն մէկն է, ճառ մը խօսելով պահանջեց կառավարութենէն աւելի իրատես քաղաքականութիւն մը վարել Եւրոպայի մէջ եւ մասնաւորապէս համակրութեամբ ընդունել որեւէ բանաւոր օգնութեան զիմում Ֆրանսայի կողմէ, վերջացնելու համար Ալժերիոյ տագնապը: Ծերակուտականին կարծիքով, հակառակ զահլիճին լատինութեան, արեւմտեան Եւրոպայի մէջ կ'երեւան վրդովիչ ձգտումներ որոնք կրնան երթալ աշխարհամարտ մը պատրաստել: «Հարկ է չատ արագ զործել· արդէն ուշ մնացած ենք: Կիպրոսի հարցէն եւ Ֆրանսայի ափրիկեան դժուարութիւններէն վեր, կայ մաշումը ոչ միայն Ատլանտեան ճակատի ռազմական կառուցուածքին, այլ եւ անոր զաղափարին իսկ»:

Ամերիկացի ծերակուտականը այս առթիւ բացատրեց թէ Մ. Միութեան նոր ռազմավարութիւնը մասնաւորապէս ծանր սպառնալիք մը կը կազմէ Գերմանիոյ համար: Ցեսոյ կարգ մը առաջարկներ ըրաւ կառավարութեան .— Մ. Նահանգները պէտք է միջամտեն ,լուծելու համար կիպրոսի խնդիրը, Ատլանտեան դաշինքին մէջ առնել Թունուզը եւ Մարոքը, կարգադրել հիւլէական ուժի խաղաղ զործածութեան խնդիրը եւն.:

Միւս կողմէ իրազեկներ դիտել կուտան թէ արաբեւիսրայէլեան վէճը բարդանալով, կրնայ տեղի տալ երրորդ աշխարհամարտի մը:

ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՆՃՈՒԿԸ

•

ԹՈՒՐՔԻԱ ՋՈՒՐԸ ԿՐ ՁԳԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Յուլիս 2ին Անգարա հասաւ Անգլիոյ կայս. սպայակոյտին պետը, զօր. Թէմփլըը, որ պիտի մնայ մէկ շաբաթ: Լոնտոնի թերթերը կը զրեն թէ Թուրքիա ձախողանքի մատնած է Անգլիոյ վերջին փորձերը՝ կիպրոսի հարցին լուծման համար: «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի հետ ունեցած տեսակցութեան մը առթիւ, Թուրքիոյ վարչապետը բացորոշապէս զիրք բռնած է որ եւ է նոր զիջումի դէմ: Կէս մը բանալով երկու շաբաթէ ի վեր կատարուած զաղտնի խորհրդակցութեանց վարագոյրը, Ատնան Մենտերէս հաստատած է իր արտաքին նախարարին յայտարարութիւնը ,— Թուրքիա կը մերժէ որեւէ հանրաքուէ , ճշդելու համար կիպրոսի ապագան: Կը մերժէ նաեւ յունական մեծամասնութեան մը զաղափարը ծրագրուած օրէնսդիր ժողովին մէջ :

Իրազեկները չեն հաւատար որ անգլիացի զօրավարը կարենայ փոխել այս ժխտականը զիրքը: Այս առթիւ դիտել կուտան թէ տարիներ առաջ, երբ կը բանակցէին Սուրիոյ անկախութեան մասին, Թուրքիա ազդարարած էր թէ իր տիրապետութեան տակ պիտի առնէ Ալեքսանդրէթի Սանճաքը, երբ վերջնայ Ֆրանսական հոգատարութիւնը : Այդպէս ալ եղաւ: Այս անգամ կը ծանուցանէ թէ երբ Անգլիա հրաժարի կիպրոսի վերիչխանութենէն , Թուրքիա պիտի արժեցնի իր իրաւունքները՝ համաձայն Լոզանի զաշնադրին (1923) :

Լոնտոնի Թուրք դեսպանն ալ այս պատգամ յայտնած էր Յունիս 18ին, չփոթութեան մատնելով Անգլիոյ արտաքին զործերու նախարարութիւնը :

« Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի տեսակցութեան առթիւ, Մենտերէս դիտել տուած է թէ կիպրոսի խնդիրը կրնայ կարգադրուիլ ընդհանուր ձեւով, նկատի առնելով Թուրք եւ յոյն փոքրամասնութիւնները՝ կարգ մը շրջաններու մէջ :Կարծողներ կան թէ սակարկութեան մը պարագային Թուրքիա պիտի պահանջէ սրբագրելիքները կիպրոյ սահմանադրութեան, ի նպաստ իրեն :

× Նիկոսիայէն կը հեռագրեն թէ անգլ. զօրքը Յուլիս 2ին սպաննեց յոյն երիտասարդ մը, որ ռումբ մը նետած էր մեքենաշարժ կարաւանի մը վրայ: Երիտասարդը փորձած էր փախչիլ հեծելանիւով մը, բայց սպաննուեցաւ, անսասանելով կանգ առնելու հրամանին: Պայթումէն մեռաւ 12 տարեկան տղայ մը, իսկ թեթեւապէս վիրաւորուեցան անգլիացի զոյգ մը եւ զինուոր մը :

Յեղափոխական կոմիտէն թռուցիկներ ցրուելով ,կը հեղնէ անգլ. զօրքին վերջին հետապնդումները Թրուոոս լեռներուն մէջ, իբրեւ սուրի հարուած մը ջուրին մէջ»: Ցեսոյ կ'ըսէ թէ նորէն պիտի երեւան լեռներուն մէջ, անգամ մը եւս ապացուցանելով իրենց ռազմական գերազանցութիւնը :

Տասն օրուան մէջ երրորդ անգամ խուզարկուեցաւ Ս. Անդրէասի վանքը : Վանահայրը կը զանգատի թէ հազարաւոր ուխտաւորներ այլեւս վանք չեն զար խուզարկութեանց հետեւանքով եւ թէ ցարդ տասը հազար սթերլինի վնաս մը կրած է:

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՅՈՐԴԱՆԱՆի նոր զահլիճը կազմեց Իպրահիմ Հաչիմ, որուն առաջին զործը պիտի ըլլայ երեսփ. ընտրութիւններ կատարել : Նախկին վարչապետներէն Թէվֆիք Ապու Խուտա անձնասպան եղաւ ,ինքզինքը կախելով: Կառավարական շրջանակները կ'ըսեն թէ անբուժելի հիւանդութենէ մը կը տառապէր եւ յուսահատած էր : Ուրիշներ դիտել կուտան թէ հակառակ էր Անգլիոյ դէմ սարքուած պայքարին :

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

•

ԺՐՆԵՒ.— Ընկեր Վահան Նաւասարդեանի անակնկալ մահը խորապէս յուզեց ինձ : Ընկեր Դրօից յետոյ Վահանի մահը··· քանակագին եւ անփոխարինելի կորուստնե՛ր··· Հին սերունդի շարքերն են, որ նօսրանում են, մտատանջութեան մատնում: Սակայն հաւատանք եւ յուսանք ,որ Հայ Մտքի անդաստանը իր ըստեղծագործող ուժի մէջ կը տայ մեզ նոր Դրօներ եւ նոր Վահաննե՛ր··· Ուրիշ մխիթարանք չունինք այս քանակագին կորուստներուն դիմաց ··· Իմ խորին ցաւակցութիւնները յարգելի ընկերուհի Հերսիլիային եւ բոլոր ընկերներուին: — *Յովսէփ Թադէոսեան (խմբագիր Արփի Հանդէսի)*:

⁂

Ուկրայնայի Ազգ. Խորհուրդի զործադիր կոմիտէն կը յայտնէ իր խորին վշտակցութիւնը ձեզի, ինչպէս եւ Հայաստանի ժողովուրդին, ձեր երկրի մեծ նուն զաւկին եւ Դաշնակցութեան ամէնէն փայլուն առաջնորդներէն մէկուն , Հայաստանի ազատագրութեան անխոնջ պայքարողին՝ Վահան Նաւասարդեանի մահուան առթիւ: Անոր մահով ուկրայնացի ազգը կը կորսնցնէ բարեկամ մը եւ անկեղծ զաշնակից մը՝ ուս համայնավար բռնակալին զէմ մղուած հասարակաց պայքարին մէջ: Կը խնդրենք թարգմանել հանդիսանալ հանդուցեալին ընտանիքին մօտ, հաղորդելով մեր ամենախոր ցաւակցութիւնները:— Ս. Տոհվալ, դեր – նախագահ :

⁂

ԱՆԻԷՒ.— Հ. Յ. Դ. Աբամ Ենթակոմիտէն զառնօրէն կ'ողբայ վաստակաւոր ընկերոջ՝ Վահան Նաւասարդեանի անխոխարինելի կորուստը եւ իր վշտակցութիւնը կը յայտնէ Գերազոյն Մարմնին եւ ողբացեալ ընկերոջ ընտանեկան պարագաներուն :

ՎԱՆԱՁՈ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն եւ Ռոմանի Անդրանիկ խումբը իրենց բոլոր ընկերներով կը խոնարհին մեր անզուզական զործիչին եւ մեծ հայրենասէրին՝ ընկեր Վ. Նաւասարդեանի զերեզմանին առջեւ: Մեր ցաւակցութիւնները ընկերուհի Հերսիլիային , ընկեր Բեզլարի եւ ընտանեկան պարագաներուն :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Պոմոնի « Բրնտաստիոր » խումբը կ'ողբայ մահը անզուզական եւ ազդանուէր զործիչին եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան հաւատաւոր մեծ զաւակին՝ Վահան Նաւասարդեանի :

*

Ցաւակցական այցելութիւնները կը շարունակուին «Ցուսաբեր»ի խմբագրատունը, մեր ողբացեալ ընկերոջ մահուան առթիւ: Անցեալ ուրբաթ օր խմբագրատուն այցելած են Պ. Տրենց Մարզարեան, նախագահ «Հայ Մշակոյթի Բարեկամները» ընկերակցութեան, Հայ Աւետարանական Ժողովրդական համայնքին կողմէ Պ. Պ. Աւետիս Զաքըճեան եւ Արմէն Սարգիս – եան :

Առաջին առթիւ ցաւակցական հեռագիրներ ուղղած են ·—

Կիլիկիոյ կաթողիկոսը, Զարեհ եպիսկ. կաթող. տեղապահ եւ Լիբանանի առաջնորդ Խորէն եպիսկ. զրագէտ Համասատեղ (Ամերիկա), ճեմարանի Շրջ. Միութիւնը եւ «Ակօս»ի խմբագրութիւնը, Բժ. Եր. Արզումանեանի (Միլանօ), Տոքթ. Եղիկ Գոնեալեան (Պէյրութ), Սողոմոն (Ամերիկա), Այրլ Տիկին Աբեղեան (Գերմանիա) եւն:

Պ. Տիգրան Ասատուրեան յօդուած մը հրատարակելով Գահիրէի «Լը Փրոկրէ Էժիփսիէն» թերթին մէջ, կը ներբողէ ողբացեալ ընկերոջ արժէքը՝ իբրեւ մեծ եւ հայրենասէր հրապարակագիր:

ՅՈՒՆԱՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԸ

●

ՀՄԲ.— Անցեալ չորեքշաբթի օր, Փըրթանսահայ Լաբրաիհի մէջ յունահայ գաղութի մասին շահեկան տեղեկութիւններ հաղորդեց Ռոբինիոյ հոգեւոր հովիւը, Մեսրոպ Բահանայ Տէր Յակոբեան։ Ահաւասիկ ամփոփումը ։—

Մեր ժամանակներուն մէջ, 1874էն վերջ Ասիոյ Ազիզի սպանութեան հետեւանքով, պալատի հայթայթիչ Հայեր կ'ապաստանին Աթէնք, ինչպէս Քիւրքճիպաշի, Գահվէճի պաշի եւ կը մնան ։

1896ի հայկական ջարդերուն հետեւանքով ալ Յունաստան կ'ապաստանին բաւական թիւով Հայեր, կազմելով փոքր գաղութ մը։

Այդ շրջաններուն կը զուգադիպին Կորնթոսի ջրանցքին բացման աշխատանքները։ Մօտ չորս հազար Մշեցիներ կ'աշխատին լքելով իրենց ընտանիքը, մաս մը կը մահանայ, մաս մը կը վերադառնայ եւ մաս մըն ալ Յոյներու հետ կ'ամուսնանայ ։

Աւտնք Աթէնքի մօտ Մանաստրաքի կոչուած վայրին մէջ սրճարանի մը վերնայարկը վարձելով կրօնական արարողութիւններ կատարել կուսան պատահական քահանաներու միջոցաւ ։

1899ին Գարեգին քհնյ. Արծրունի պաշտօնի կը կոչուի իբրեւ հոգեւոր հովիւ եւ քիչ վերջ կը մեկնի ։

1910ին Փլաթէա Քոմոնտուրու, Օտոս Քրիէզիի կիներու բանաի չէնքը կը դնեն, սակայն փոխարժէքը չհարենալով վճարել, չէնքը գրաւի տակ կ'առնուի։ Շնորհիւ Տիգրան Խան Քէլէկեանի, չէնքը ամ-,ողջովին կը փրկուի եւ կը վերածուի եկեղեցի։ Ժամանակի ընթացքին եկեղեցւոյ խորհուրդի պետ կը դառնայ Իզմիրցի ծանօթ բարեբար Պ. Հրանտ Նիքոթեան, որ պետական բարձր շրջանակներու հետ ծանօթութեամբ կը յաջողի Եորկիոս Ա. Թագաւորէն եւ խորհրդարանէն վաւերացուած կանոնագիր մը ստանալ ։

Պալքանեան պատերազմին (1913), Թըրքակիոյ եւ Մակեդոնիոյ գրաւումով Սէլանիկ, Տրամա, Գավալա, Տէմէ ազամ, Կիւմիւլճինա, Կրետէ եւ այլ շրջաններու Հայերը կը կազմեն առաձին հոգեւոր հովուութիւններ, ենթակայ Սելանիկի, որ առաջնորդութեան կը վերածուի ։

1920ին Կիլիկիոյ ջարդէն ետք, մաս մը հայ ընտանիքներ կը փոխադրուին Յունաստան։ Յոյն ժողովուրդը եղբայրաբար կ'օգնէ մեր գաղթականներուն։

1922ին, Իզմիրի աղէտէն վերջ, բազմաթիւ Հայեր կ'ապաստանին Յունաստան եւ կը ցրուին յունական քաղաքներուն մէջ, հովանաւորութեամբ միշտ հելլէն ժողովուրդին եւ պետութեան կողմէ, որուն գլուխը կը գտնուէր Զօր. Փլաստիրաս ։

Հայ գաղթականութեան եւ հին տեպիներուն թիւը մինչեւ 80–100·000 եղած է։ 1926ին, 1931ին եւ 1947ին հայրենիք մեկնած են, մօտ 27000 հոգի, ուրիշներ ալ անցած են Ֆրանսա, Արժանթին, Քանատա եւ այլ վայրեր։ Ներկայիս 9500 մնացած են, մեծ մասով Աթէնքի եւ Պիրէոն շրջաններուն մէջ ։

Վարչական կազմակերպութիւն.— 1922ի Իզմիրի աղէտին, Ղեւոնդ եպիսկ. Դուրեան երբ Աթէնք ապաստանեցաւ, Իզմիրի քաղաք. ժողովի մաս մը անդամներուն հետ կազմեցին Ազգ. իշխանութիւն մը, որ պետութենէն ճանչցուեցաւ իբրեւ Իզմիրի շարունակութիւնը։ Ցետոյ Դուրեան եպիսկ. հրաժարելով, Մանչեսթր մեկնեցաւ, եւ Ազգ. պատրիարքարանը իբրեւ քննիչ ըրկեց կարապետ արք. Մաղաճեանը, որ մնաց մօտ երեսուն տարի, բաւական ժժուարին պայմաններուն մէջ։ Երկրորդ աշխարհամարտէն եւ 1947ի ներպաղթէն վերջ գործակցութեան շրջան մը սկսաւ եւ ներքին խաղաղութիւն մը տեղծուեցաւ, որ ցարդ կը շարունակուի ։

Հակառակ քանի՛ հինգ տարիներէ ի վեր կատարուած զիմումներուն, պետութիւնը չուզեց մեզ ճանչնալ իբրեւ փոքրամասնութիւն։ Ամէն ձեռնարկ ապարդիւն, հակառակ խոստումներու։ Կը կարծուի թէ հելլէն եւ թուրք բարեկամական դաշնագրին մէջ մասնաւոր յօդուած մը թոյլ չի տար փոքրամասնութիւն ճանչնալ Հայերը։ Կառավարութիւնը միայն Հայոց հոգեւոր պետը կը ճանչնայ իբրեւ կապ ։

Պատակութեան հարցը.— Հայոց հը պատակութեան հարցն ալ առկախուեցաւ պետութեան կողմէ խորհրդարանին եղած առաջարկով մը։ Ամէն անձ որ երեք տարի Յունաստան կը բնակի, հելլէն կը նկատուի։ Օրէնքին այս յօդուածը Հայոց մասին չգործադրուեցաւ։ Եւ եթէ կան հելլէնահպատակներ, անոնք որ պալքանեան պատերազմին զրաւեալ հողամասերէն են կամ կանուխէն եղածներ։ Հիմա մասնաւոր զիմումներու երբեմն ընթացք կը տրուի։ Ժամանակին, Փլաստիրասի կառավարութիւնը առաջարկած է հաւաքական հպատակութիւն ընդունիլ, սակայն իզմիրցի վարիչները անտարբեր մնացած են։

Եկեղեցիներ.— Հայ գաղթականութիւնը ուր որ տեղաւորուած է, հոն անմիջապէս եկեղեցի մը եւ դպրոց մը ունենալու մասին մտածեր է։ Ունեցած ենք տասնեւհինգ աւելի եկեղեցիներ, որոնք հետզհետէ իրենց դռները փակեցին, քահանայի եւ ժողովուրդի սակաւութեան պատճառով ։

Ներկայիս ամբողջ Յունաստանի մէջ ունինք եօթը քահանաներ ։ Եկեղեցիներ կան Աթէնք, Փիքա, Քոքինիա, Աթէնքի եւ Պիրէոնի շրջաններուն մէջ, Սելանիկ եւ շրջանները, Թրակիան եւ շրջանները, կըրետէ, ինչպէս նաեւ փոքր շրջանները ։

Դպրոցներ.— Յունահայ գաղութը ունեցած է մօտ 26 դպրոցներ, սակայն հետզհետէ փակուած են։ Ներկայիս միայն չորս դպրոցներ կը գործեն, երկուքը ազգային եւ երկուքը բողոքականաց։ 1950ին Քոքինիոյ Ազգ. եւ Ջաւարեան եւ Փիքսի Ազգային եւ Կաթողիկէ վարժարանները կինքուած հրաւէր ուղարկեցի Արշակին, թէ՝ «եկ, իրար տեսնենք եւ այսուհետեւ հայր եւ որդի լինենք»։ Եւ ահա նա վեր է կացել ու իր սպարապետ Վասակի հետ միասին եկել այստեղ։ Եթէ խմանայի, թէ նա հաւատարիմ ծառայ կը մնայ իմ ուխտին, մեծ պատիւներով կ'արձակէի նը զան դէպի իւր աշխարհը, բայց վախենում եմ նորից վերադառնայ իր երկիրը եւ չանսայ արքայական իմ հրամաններին։ Ասէ՛ք, իմաստուններ, ինչպէ՞ս վարուեմ հետը։

Սպիտակազգեստ մոգերով շրջապատուած ծերունի մովպետան մովպետը չոյեց ճերմակ մօրուքը, ձեռքերը պարզեց երկինք ու այսպէս պատգամեց.

— Արեաց հզօր արքայ, պահի՛ր Արշակին այստեղ. դեսպան ուղարկիր Հայոց երկիրը, բերել տուր երկու բեռ Հայաստանի հողից եւ մի կահոյր ջրից։ Եւ երբ ման տուր դահլիճի յատակի կէսը ծածկել Հայաստանից բերուած հողով. ապա բռնիր Հայոց Թագաւորի ձեռքից եւ տար նրան նախ այնտեղ, որտեղ Պարսից հողն է, եւ հարցեր տուր նրան։ Եւ նորից բռնիր նրա ձեռքից ու տար հայկական հողի վրայ եւ լսի՛ր նրա խօսքերը. ապա կ'իմանաս, թէ նա հաւատարի՞մ է քո ուխտին եւ կը պահի՞ արդեօք քո դաշինքը, երբ դու նրան արձակես եւ նա գնայ

ՅԻՐՈՒՑԱՆ ՀԱՅԵՐ

●

Վիէն.— Մեր քաղաքը, իբրեւ Միջին Ֆրանսայի, բանուկ ու վաճառաշահ կեդրոններէն մին, երեք ղէկաւոր խճուղիներով կը հաղորդակցի, հետեւեալ հայաշատ մեծ քաղաքներու հետ,— Վալանս, Լիոն, Կրընոպլը ։

Այդ երեք քաղաքներուն ճամբաներուն վրայ կան, բազմաթիւ հայ բեկորներ ։ Վերջերս ըրջապատած ըլլալով, հետեւեալ տեղեկութիւնները քաղեցի.—

Դէպի Վալանս, առաջին կայանն է, Սէն Քրիստ կոչուած վլաստակ գիւղը։ Քանի մը հարիւր քայլ անդին, բարձր զառիվարի մը վրայ կը տարածուին քանի մը տուներ, ու անոնց չուրջ, արտ ու ծառաստաններ։ Այդ ապարակներէն երկուքը կը պատկանին երկու Հայերու, բայց մէկը արդէն տեղացիի մը ծախած է իր սեփականութիւնը։ Իսկ միւսը ըլլալով բազմանդամ, կը հերկէ, կը ցանէ եւ կ'աշխատի ընդարձակել իր ապարակին սահմանները, զիւղատնտեսական նորահնար զործիքներով եւ դուբաններով ։ Այլասերման վտանգը դեռ մուտք չէ գտած այս ընտանեկան յարկէն ներս ։

Զգելով այդ մենաւոր ապարակը, կը շարունակենք մեր ճամբան, դէպի Փէաժ։ Ռուասսյոն, կոչուած զիւղաքաղաքը, 18 քիլոմեթր Վիէնէն։

Հարթ դաշտավայրի մը վրայ կառուցուած են տասնեակ մը մեծ գործարաններ, բոլորն ալ կը պատկանին մեծ ընկերութիւններու։ Գործարանները կ'արտադրեն երկաթեղէն եւ քիմիական փոշի։ Գիշեր ցերեկ կը բանին գործ ճարելով հազարաւոր օտար եւ բնիկ բանուորներ։ Բացի աշխատանքէ, ընկերութիւնները տրամադրած են համպատաւէտ բնակարաններ, բազմանդամ ընտանիքներու համար, զուրսէն եկող աշխատաւորներու երթեւեկի զիւրութիւն, իսկ ամուրինե՝ րուն՝ ուտելու եւ բնակելու յարմարութիւն։ Այս գործատուներուն մէջ կ'աշխատին 10–15 հայ բանուորներ, բոլորն ալ մերձակայ քաղաք ու զիւղերէն։

Քաղաքին մէջ կան երկու տնուոր Հայեր, երկուքն ալ սեփական գործի, խանութի տէր, բարեկեցիկ, մին կօշկակար, իսկ միւսը սափրիչ ։

Փէաժէն քանի մը քիլոմեթր անդին Ռոն գետին ափը, կը գտնուի Շավանէ կոչուած զիւղը։ Ըստ տրուած տեղեկութեանց, 1947էն առաջ ունեցեր ենք հինգ վեց ընտանիքէ բաղկացած հայ փոքրիկ գաղութ մը։ Շատերը իրենց ունեցած հողը ու տունը, պարտէզն ու այգին ժամն գնով ծախած եւ մեկնած են Հայաստան։ Ներկայիս մէկ հայ ընտանիք մնացած է։ Ընտանիքի զաւակներու հայր, ինծի չատ ծանօթ որբանոցի նախկին ընկեր մը, որուն հետ եղած ենք 1919 Մայիս 28ին անկախ Հայաստան։ Հայրենակարօտ կիլլիկեցի, բախտակից ընկերս, հայրենասիրութենէ մղուած, հաչուեյարդարի ենթարկելով, տարիներու ընթացքին վաստակը, կը պատրաստուի միանալ ներգաղթի կարաւանին։ Բայց վերջին րոպէին իր տունը կը ջնջուի ցանկէն։ Ու այսօր մարդը զարձած է վարձակալը եւ րէկուան սեփական տան ու հողին։ Ու կ'աշխատի Փէաժի գործարաններուն մէջ, ապրուստը ճարելու համար։ Թէեւ մի՝ նակ՝ այս փոքր զիւղին մէջ, ամուր կառուցած է իր մայրենի լեզուին եւ Ազգային աւանդութեանց։

Այս զծին տահմանակից, հետեւեալ երեք զիւղերուն եւ քաղաքներուն մէջ բաւական թիւով հայ ընտանիքներ կան.— Սէսուէլ, Շաս եւ Ժիվոր ։

— Սէսուէլ, Վիէնի եւ Շասի միջեւ հինգ քիլոմեթր հեռաւորութեամբ, բարձրաբերձ, պետահայեաց զիւղ մըն է, շրջապատուած պտղատու ծառաստաններով ։ Հոս կայ պետական հիւանդանոց – ապաքինարան մը, ներքին ծանր հիւանդներու համար ։

Այս փոքր զիւղին մէջ գտայ երկու տասրաղիր հայ ընտանիքներ, երկուքն ալ արտարակաուէր։ Մին քառորդ զարէ ի վեր, յարատեւօրէն կ'աշխատի, Շասի մեծ գործարանին մէջ եւ միեւնոյն տաեն կ'օգտագործէ իր աշխատած գործարանին պատկանող տունն ու հողերը, իբրեւ վարձակալ։ Իսկ միւս Հայը ունի իր սեփական հողը, որ կը մշակէ, միեւնոյն տաեն կը զբաղի կօշկակարութեամբ ։

Երկրորդ զիւղն է Շաս, որուն մասին քանիցս գրած եմ ։ 15 – 20 հայ ընտանիքներ, մեծ մասով գործաւոր, կ'աշխատին Շասի գործարանին մէջ, կը բնակին ընկերութեան տրամադրած տուներու մէջ ։ Ունին նաեւ պարտէզներ ։ Հոս կան.— Հայ նպարավաճառ մը, խանութպան մը,

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՂ

●

Տիգրիսի ձախ ափին՝ Տիղբոն արքայանիստ քաղաքի դետեղերեայ պալատում, անդորրութիւն էր տիրում։ Սիւնազարդ պալատի չորս բոլորը պարտէզներն էին իրենց հովհարաձեւ տերեւներն եւ անչարժացել, ասես պահակ կանգնել։

Արեւելեան ճոխութեամբ ու չլացուցիչ գոյներով զարդարուած պալատում արքայական դահլիճն բազմել էր դուռդ Շապուհը։ Աղամանդակուռ խորը դլխին՝ նա արձանացել էր ոսկեհուռ հանդերձի մէջ, երբ սենեկապետը ներս մտնելով, եօթ անդամ դլուխը խոնարհեց եւ յայտնեց.

— Տիեզերքի աղօթարա՛ն, արքայ մե՛ծ եւ հզո՛ր. ժամանել է ձեր ծառան՝ Հայոց Արշակ Թագաւորը եւ ուզում է տեսու-թեանդ արժանանալ։

Արքայական խորը տարուբերուեց։

— Վերջապէս ժամանե՞լ է ըմբռնողը...

Դաժան նենդութիւն արտայայտող քըմծիծաղ անցաւ արքայից արքայի դէմքով։ Ամենակատարեալ եւ ամենախմաստուն Ահուրամազդայի կամքով որքա՞ն յաջող

անցած են Ֆրանսա, Արժանթին, Քանատա եւ այլ վայրեր։ Ներկայիս 9500 մնացած են, մեծ մասով Աթէնքի եւ Պիրէոնի շրջաններուն մէջ ։

Վարչական կազմակերպութիւն.— 1922ի Իզմիրի աղէտին, Ղեւոնդ եպիսկ. Դուրեան երբ Աթէնք ապաստանեցաւ, Իզմիրի քաղաք. ժողովի մաս մը անդամներուն հետ կազմեցին Ազգ. իշխանութիւն մը, որ պետութենէն ճանչցուեցաւ իբրեւ Իզմիրի շարունակութիւնը։ Ցետոյ Դուրեան եպիսկ. հրաժարելով, Մանչեսթր մեկնեցաւ, եւ Ազգ. պատրիարքարանը իբրեւ քննիչ ղրկեց կարապետ արք. Մաղաճեանը, որ մնաց մօտ երեսուն տարի, բաւական ժժուարին պայմաններուն մէջ։ Երկրորդ աշխարհամարտէն եւ 1947ի ներպաղթէն վերջ գործակցութեան շրջան մը սկսաւ եւ ներքին խաղաղութիւն մը տեղծուեցաւ, որ ցարդ կը շարունակուի ։

Հակառակ քանի՛ հինգ տարիներէ ի վեր կատարուած զիմումներուն, պետութիւնը չուզեց մեզ ճանչնալ իբրեւ փոքրամասնութիւն։ Ամէն ձեռնարկ ապարդիւն, հակառակ խոստումներու։ Կը կարծուի թէ հելլէն եւ թուրք բարեկամական դաշնագրին մէջ մասնաւոր յօդուած մը թոյլ չի տար փոքրամասնութիւն ճանչնալ Հայերը։ Կառավարութիւնը միայն Հայոց հոգեւոր պետը կը ճանչնայ իբրեւ կապ ։

Հպատակութեան հարցը.— Հայոց հը պատակութեան հարցն ալ առկախուեցաւ պետութեան կողմէ խորհրդարանին եղած առաջարկով մը։ Ամէն անձ որ երեք տարի Յունաստան կը բնակի, հելլէն կը նկատուի։ Օրէնքին այս յօդուածը Հայոց մասին չգործադրուեցաւ։ Եւ եթէ կան հելլէնահպատակներ, անոնք որ պալքանեան պատերազմին զրաւեալ հողամասերէն են կամ կանուխէն եղածներ։ Հիմա մասնաւոր զիմումներու երբեմն ընթացք կը տրուի։ Ժամանակին, Փլաստիրասի կառավարութիւնը առաջարկած է հաւաքական հպատակութիւն ընդունիլ, սակայն իզմիրցի վարիչները անտարբեր մնացած են։

Եկեղեցիներ.— Հայ գաղթականութիւնը ուր որ տեղաւորուած է, հոն անմիջապէս եկեղեցի մը եւ դպրոց մը ունենալու մասին մտածեր է։ Ունեցած ենք տասնեւհինգ աւելի եկեղեցիներ, որոնք հետզհետէ իրենց դռները փակեցին, քահանայի եւ ժողովուրդի սակաւութեան պատճառով ։

Ներկայիս ամբողջ Յունաստանի մէջ ունինք եօթը քահանաներ ։ Եկեղեցիներ կան Աթէնք, Փիքա, Քոքինիա, Աթէնքի եւ Պիրէոնի շրջաններուն մէջ, Սելանիկ եւ շրջանները, Թրակիան եւ շրջանները, կըրետէ, ինչպէս նաեւ փոքր շրջանները ։

Դպրոցներ.— Յունահայ գաղութը ունեցած է մօտ 26 դպրոցներ, սակայն հետզհետէ փակուած են։ Ներկայիս միայն չորս դպրոցներ կը գործեն, երկուքը ազգային եւ երկուքը բողոքականաց։ 1950ին Քոքինիոյ Ազգ. եւ Ջաւարեան եւ Փիքսի Ազգային եւ Կաթողիկէ վարժարանները

ներըը տրամադրած են համպատաւէտ բնակարաններ, բազմանդամ ընտանիքներու համար, զուրսէն եկող աշխատաւորներու երթեւեկի զիւրութիւն, իսկ ամուրիներն՝ ուտելու եւ բնակելու յարմարութիւն։ Այս գործատուներուն մէջ կ'աշխատին 10–15 հայ բանուորներ, բոլորն ալ մերձակայ քաղաք ու զիւղերէն։

Քաղաքին մէջ կան երկու տնուոր Հայեր, երկուքն ալ սեփական գործի, խանութի տէր, բարեկեցիկ, մին կօշկակար, իսկ միւսը սափրիչ ։

Փէաժէն քանի մը քիլոմեթր անդին Ռոն գետին ափը, կը գտնուի Շավանէ կոչուած զիւղը։ Ըստ տրուած տեղեկութեանց, 1947էն առաջ ունեցեր ենք հինգ վեց ընտանիքէ բաղկացած հայ փոքրիկ գաղութ մը։ Շատերը իրենց ունեցած հողը ու տունը, պարտէզն ու այգին ժամն գնով ծախած եւ մեկնած են Հայաստան։ Ներկայիս մէկ հայ ընտանիք մնացած է։ Ընտանիքի զաւակներու հայր, ինծի չատ ծանօթ որբանոցի նախկին ընկեր մը, որուն հետ եղած ենք 1919 Մայիս 28ին անկախ Հայաստան։ Հայրենակարօտ կիլլիկեցի, բախտակից ընկերս, հայրենասիրութենէ մղուած, հաչուեյարդարի ենթարկելով, տարիներու ընթացքին վաստակը, կը պատրաստուի միանալ ներգաղթի կարաւանին։ Բայց վերջին րոպէին իր տունը կը ջնջուի ցանկէն։ Ու այսօր մարդը զարձած է վարձակալը եւ րէկուան սեփական տան ու հողին։ Ու կ'աշխատի Փէաժի գործարաններուն մէջ, ապրուստը ճարելու համար։ Թէեւ մի՝ նակ՝ այս փոքր զիւղին մէջ, ամուր կառուցած է իր մայրենի լեզուին եւ Ազգային աւանդութեանց։

Այս զծին տահմանակից, հետեւեալ երեք զիւղերուն եւ քաղաքներուն մէջ բաւական թիւով հայ ընտանիքներ կան.— Սէսուէլ, Շաս եւ Ժիվոր ։

— Սէսուէլ, Վիէնի եւ Շասի միջեւ հինգ քիլոմեթր հեռաւորութեամբ, բարձրաբերձ, պետահայեաց զիւղ մըն է, շրջապատուած պտղատու ծառաստաններով ։ Հոս կայ պետական հիւանդանոց – ապաքինարան մը, ներքին ծանր հիւանդներու համար ։

Այս փոքր զիւղին մէջ գտայ երկու տասրաղիր հայ ընտանիքներ, երկուքն ալ արտարակաուէր։ Մին քառորդ զարէ ի վեր, յարատեւօրէն կ'աշխատի, Շասի մեծ գործարանին մէջ եւ միեւնոյն տաեն կ'օգտագործէ իր աշխատած գործարանին պատկանող տունն ու հողերը, իբրեւ վարձակալ։ Իսկ միւս Հայը ունի իր սեփական հողը, որ կը մշակէ, միեւնոյն տաեն կը զբաղի կօշկակարութեամբ ։

Երկրորդ զիւղն է Շաս, որուն մասին քանիցս գրած եմ ։ 15 – 20 հայ ընտանիքներ, մեծ մասով գործաւոր, կ'աշխատին Շասի գործարանին մէջ, կը բնակին ընկերութեան տրամադրած տուներու մէջ ։ Ունին նաեւ պարտէզներ ։ Հոս կան.— Հայ նպարավաճառ մը, խանութպան մը,

Մովպետան մովպետին ու կախարդնե՝ րին լսելով Շապուհը արագավազ ուղտերով մարդիկ ճամբեց Հայաստան՝ հող եւ ջուր բերելու։

Մի քանի օր յետոյ Արքայից արքան կատարեց մովպետի խորհուրդը։

Երբ Պարսից հողի վրայ էին Շապուհը հարց տուեց.

— Արշակ Հայոց Թագաւորը, ինչո՞ւ դարձար իմ թշնամին. չէ՞ որ քեզ որդու պէս սիրեցի եւ կամեցայ իմ դուստրը քեզ կնութեան տալ եւ իմ որդին դարձնել քեզ։ Իսկ դու ինձ չլսեցիր, թշնամացար. եւ ահա ամբողջ երեսուն տարի է պատերազմում ես իմ դէմ։

Արշակ Թագաւորը ոտքերի տակ այրուցք զգալով՝ խեղճացաւ եւ պատասխանեց.

— Արքայից արքայ, ես մեղաւոր եւ յանցաւոր եմ քո առաջ։

Իսկ երբ Շապուհը նրան տարաւ յատակի հայկողմը, եւ Արշակը ոտք դրեց հայրենի հողի վրայ, որ Հայաստանի ջրով էր օծուած, մեծապէս փոխուեց, գօտեպնդուեց եւ ասաց.

— Հեռո՛ւ ինձանից, չարագո՛րծ արքայ. ես չեմ ների քեզ հայկական հողում թափուած արեան եւ ասպատակութիւնների համար։

(1) ՍՏ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

ՍԱՍԻԱԿԱՆ

(ՄՈՍԿՎԱ ՎՃՌ, 3ԵԿ – ՅՈՒՆ)

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՍԵՆՑՈՒ ԱՐՔԵՂԲԱՅՐ ՀԱՅՈՑ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ

Ա. — ՊԵՏՐՈՍԻ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

Մեր օրերս, որ քրիստոնէական տարեշրջանի Հոգեգալստեան տօներն են, նիւթատուր և հոգեշահ մի ուրիշ առիթ ևս ունեցանք՝ տօնելու Մասեաց Արքեղբայր Հայոց Վարդապետի Վարդանանց հայրապետութեան հարիւրամեակը։ Ինչպէս գիտենք, Վարդան Մասեցի Հայոց Կաթողիկոսութեան գահին վրայ նստեցաւ 1301 թուականին, եւ հետեւաբար 1901 թուականին լրացաւ հարիւր տարի, որ նա տանում է հայրապետական պատուաւոր աստիճանը։ Այդ առիթով Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Տեղապահ Գերապատիւ Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Յովսէփեան Հայրապետական Կոնդակով մը հրաւիրեց հայ ժողովուրդը՝ տօնելու Վարդանանց հայրապետութեան հարիւրամեակը։ Եւ այդ տօնը կատարուեցաւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ՝ Հոգեգալստեան տօնի առաջին օրը, Կիրակի, Յունիս 2-ին։

Հոգեգալստեան տօնի առաջին օրը, Կիրակի, Յունիս 2-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ կատարուեցաւ Վարդանանց հայրապետութեան հարիւրամեակի տօնը։ Ամբողջ գիշեր ժողովուրդը հոսեցաւ Էջմիածին, եւ առաւօտեան կանուխ ժամերգութեան ատեն Մայր Տաճարը լեցուն էր։ Ներկայ էին Տեղապահ Գերապատիւ Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Յովսէփեան, Գերապատիւ Եղիշէ Եպիսկոպոս Դուրեան, Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոս Տէր-Յովհաննիսեան, Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոս Յովհաննիսեան, Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոս Զօհրապեան, Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոս Տէր-Ներսիսեան, Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոս Տէր-Ղեւոնդ

ՄՈՍԿՈՒԱ Կ'ԱՐԳԻԼԷ ԱՆՋԻ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԸ

●

Ա. Մխուքեան կեդր. կոմիտէն երկար հրահանգ մը հրատարակեց որով կը յայտարէ թէ արգիլուած է անձի պաշտամունքը: Այս առթիւ կը պատասխանէ 20րդ համագումարէն ետք եղած քննադատու-թեանց: Հրամանագիրը կը բաղկանայ 6000 բառերէ եւ կը կազմէ առաջին պաշտօնական վաւերագիրը սթալինեան պաշտամունքին դէմ, քանի որ Ն. Խրուշչեւի դաղանի տեղեկագիրը ցարդ չէ հրատարակուած Ա. Մխուքեան մէջ:

Ցայտարարութեան առաջին մասին մէջ կեդր. կոմիտէն կը պատասխանէ «հա-մայնավարութեան թշնամիներուն»: Երկրորդ մասով մը կը բացատրէ թէ ինչպէս տեղի ունեցան եւ տարածուեցան անձի պաշտամունքը եւ անոր բացասական հետեւանքները: Երրորդով կը պարզէ ձեռք առնուած միջոցները: Միջանկեալ, կ'ըսէ թէ Փոլնանի (Լեհաստան) խռովու-թեանց դրամը ճարած են օտար աշխար-հակալութեան գործակալները: Ցատկա-պէս կը յիշէ Մ. Նահանգները, իբրեւ թշ-նամի համայնավարութեան:

Իրաւեկները կը կարծեն թէ այս վաւե-րագիրը խմբագրուած է կեդր. կոմիտէի քարտուղարներէն Պոսպելովի կողմէ, որ օգնած է Խրուշչեւի, աւելի չեչտելու հա-մար տեսաբանական խորութիւնը: Ցայ-տարարութիւնը տհմանուած է արտաքին աշխարհին համար եւ կը փորձէ համոզել թէ «ոչ ոք ժողովուրդին աջակցութիւնը պիտի վայելէր, եթէ Սթալինի վրայ յար-ձակէր անոր ողջ եղած ատենը»: Ցետոյ կ'ըսէ թէ Սթալինի սխալները երբեք չեն փոխած կուսակցութեան եւ խորհրդային կարգուսարքին բնոյթը, եւ կ'ընդունի որ կարգ մը ազատութիւններ վայելեն տար-բեր երկիրներու «եղբայր կուսակցու-թիւնները»:

× Փարիզ վերադարձաւ Ֆրանսայի հա-մայնավար կուսակցութեան մասնաւոր պատուիրակութիւնը, որ Մոսկուա գա-ցած էր, լուսաբանութիւններ ստանալու համար հակասթալինեան պայքարին առ-թիւ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ կը հեռագրեն թէ խալ-մական համագումարը, որ կը շարունակ-ուէր Ցունիս 26էն ի վեր, վերջացուց իր աշխատանքները, չարք մը բանաձեւեր քուէարկելով Պաղեստինի եւ Ալժերիոյ մասին: Այս վերջին երկրին վերաբերեալ բանաձեւը կ'ըսէ.— «Իսլամական աշ-խարհի առաջին հոգը համարիլ Ալժերիոյ ինդիրը, հրաւիրել Մարոքը եւ Թու-նուզը որ վերսկսին պայքարը Ֆրանսական աշխարհակալութեան դէմ, մինչեւ որ պատերազմը դադրի եւ ճանչնան Ալժե-րիոյ անկախութեան իրաւունքը, պատ-ուիրակութիւններ ղրկել զանազան երկիր-ներ, ժողովրդական եւ պաշտօնական «պոյքոթ» որոշել Ֆրանսայի դէմ» եւն.:

ՋՐՀԵՂԵՂ ՄԸ եւ բուռն փոթորիկներ ահագին վնաս պատճառեցին Մարսէյլի, Նիսի եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ: Հեղեղը եւ ցեխը լման տասը վայրկեան ալեցին Լա Սիոթայի ծովափը: Ամբողջ փողոցներ ողողուեցան Մարսէյլի եւ Փրովանսի մէջ: Տեղատարափ անձրեւ մը ամէն չարժում դադրեցուց Նիսի մէջ, մէկուկէս ժամ: Շատ մը գետնայարկեր ողողուեցան: Ջուրերու բարձրութիւնը 60–70 սանթի-մեթրի կը հասնէր: Փարիզի մէջ ալ անձ-րեւ տեղաց, բայց ոչ այնքան ծանր: Օդը չէ բացուած տակաւին:

ՑՈՑՑԵՐ ՍԱՐՔՈՒԵՑԱՆ Լիոնի, Թու-լուզի, Քալէի եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ: Ծանր փոխադրութեանց կառքերը կանգ առին ամէն տեղ, խանգարելով հաղոր-դակցութիւնները քաղաքէ քաղաք: Բո-պոք նոր տուրքերու դէմ:

ԵՄԻՆԻ Հոտեյտա նահանգիստը վե-րաշինելու համար Ա. Միութիւնը ծրա-գիր մը ներկայացուցած է:

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ընդհ. քարտուղարը Մոսկուա գնաց, ուր պիտի մնայ երեք օր:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ցուլիս 2).— Ջոյլ ոսկի 452·000, նափոլէոն 3260, դուխ. 3050, անգլիական 4020, քսան տոլարնոց 16·080, թղթադրամ (անպաչոն) սթերլին 1060, տոլար 389, դուխ. 93, պելժ. 7·80, լիր 0·60:

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ ՈՂԲ. Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Ցուլիս, չաբաթ ի-րիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տանթոն:

Կը նախագահէ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Կը խօսին՝ ընկերները ՀՐԱՆՏ – ՍԱ-ՄՈՒԷԼ, Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ:

●

ՍԳԱՉԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՑԻՆ ՄԻ-ՈՒԹԻՒՆԸ իր մեծանուն հիմնադրին ող-բացեալ՝

ՎԱՉԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

մահուան առթիւ, կը կազմակերպէ սգա-հանդէս մը նուիրուած մեծ Հայուն:

Սինեմա Նոայի մէջ (Լա Քանըպիէր):

Այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին:

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի:

Կը նախագահեն՝ Պ. Պ. ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ, Ց. ՊԱՊԻԿԵԱՆ եւ Ա. ԹՒՐՋԻՊԱՇԵԱՆ:

Կը խօսին՝ ՏԻԿ. Մ. ՊԱԼԱՐ, Շ. ՆԱՐ-ԴՈՒՆԻ, Պ. Տ. ԹԱՂՈՑԵԱՆ եւ Կ. ՓՕ-ԼԱՏԵԱՆ:

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ՝ Տարօն-Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան:

Իրիկնատակ Տարօն Սալնոյ Զորի հերոս-ներու:

Կը նախագահէ Ե. ՄԵԼԻՔՈՆԵԱՆ

Կը խօսի հայրենակից Գ. ՇԻՒԻԿԵԱՆ

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, Սէնթ Ան-րէի զովասուն պարտէզին մէջ:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին: Պարեր Մարսէյլի արեւուշներու «Արաքս» խումբին կողմէ եւ հաճելի ա-նակնկալներ, Օր. Ա. Շահմիրեան կ'պա-տասխանէ կարճ մը ճօնուած Սօսէ Մայրի-կին: Պիտի երգեն՝ Պ. Պ. Մ. Տէրոյեան, Ժ. Գասպարեան, Գ. Ստեփանեան եւ Օր. Ա. Ցարութիւնեան: Կ'պատասխանէ Օր. Ա. Սարգսեան:

Ալգպի ծանօթ ձայնասփիւռը պիտի նուագէ հայրենիքի հին ու նոր երգեր եւ պարեր: Մուտքը ազատ է

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւ-ղի վարչութիւնը կը շնորհաւորէ Օր. Ա. Նիլթա Սարգսեանի բացառիկ յաջողու-թիւնը, արտասանութեան եւ թատերա-կան ճիւղին մէջ:

Վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ըս-տացած է Այրի Տիկին Աննա Մելիք Մուշ-կամպարեանէ հինգ հազար ֆրանք, իր սիրեցեալ ամուսնոյն մահուան առթիւ, Տիկին Վարսենիկ Ջէօսէեանէ հազար ֆր. իր ապաքինման առթիւ:

ՆՈՒԷՐ

Տէր եւ Տիկին Մարտիրոս եւ Ասղիկ Մուրթաֆեան իրենց աղջկան՝ Բերուզի նշանախօսութեան առթիւ երկու հազար ֆր. կը նուիրեն Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին, որ շնորհակալութեամբ ստացած է նաեւ 500 ֆր. Պ. Ա. Մկրեա-նէ:

ԿՐՆՈՊԼԸ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է, ի նպաստ իր զպրոցին երկու հազար ֆրանք, Պ. Գրիգոր Ճերմակեանէ իր երբոյ զաւկին՝ Մանուկ Ճերմակեանի ծննդեան առթիւ:

Տիկին Մուրթաֆեանէ հազար ֆր., Տիկ. Հերաւուշ Սպէնճեանի մահուան տարելի-ցին առթիւ:

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ ԿԱՑԱՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Փիւռայի կայանին առա-ջին խումբի արձանագրութիւնները փակ-ուած ըլլալով, դիմումները կ'ընդունուի միայն Բ. խումբին համար:

Առաջին խումբի մեկնում 9 Ցուլիս, Բ. խումբի մեկնում 9 Օգոստոս:

Հաւաքուիլ այս երկուշաբթի ժամը 21·30ին, կառ. ար Լիոն, Գուր տը Լ'Օր-լոժ: Ծնողներէն կը խնդրուի երեք օր ա-ռաջ յանձնել բժշկական վկայականները:

ՈՒՍՈՒՑԻՉ Կ'ՈՒԶԵՆ

Փոն-սը Շէրիւի Ազգ. Միութիւնը կը փնտռէ դասախօսական ուսուցիչ եւ կամ ուսուցչուհի մը: Դիմել հետեւեալ հաս-ցէին՝

M. Bichakdjian, Rue de la Poste
Pont-de-Cheruy (Isère)

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՑԵՏԱՁՈՒԱԾ Է

Ֆ. Կ. Խաչի Մարսէյլի մասնաճիւ-ղի պաշտահանդէսը, որ տեղի պիտի ունե-նար Ցուլիս 8ին, յետաձգուած է Մեծ Հա-յուն Վ. Նաւասարդեանի մահուան առթիւ:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅՑ ԼՍԱՐԱՆ

Բարեգործականի յինամեակին առ-թիւ, լսարանին հրաւէրով, այս չորեք-չաբթի երեկոյ, Քառէ սրճարանին սրա-հին մէջ կը խօսի Բարեգործականի Եւրո-պայի կեդրոնի դեր-նախագահ Տոքթ. Պէօյիւքեան: Նիւթը՝ Հ. Բ. Ը. Մ.ի կա-տարած դերը մեր ազգային կեանքին մէջ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ – ՊԱՏԱՐԱԳ

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Ի յիշատակ Տարօն Տուրուբերանի 1915ի եղեռնի բազմահազար նահատակ-ներու, այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցին:

Կը խնդրուի բոլոր հայրենակիցներէն ներկայ ըլլալ:

Այրի Տիկին Մարիամ Պզտիկեան, (Ծն-եալ Այվազեան), (Քլամար), Տէր և Տիկ. Թորոս Պզտիկեան եւ զաւակները (Իսի), Տէր եւ Տիկին Գ. եւ Ա. Ցակոբեան եւ զա-ւակները (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Թադեոս Այվազեան (Լիոն), Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Հայկանոյշ Պաղտիկեան եւ զաւակները (Վիէն), Տէր եւ Տիկին Վա-հան Աւագեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Մնացական Եղեկիէլեան եւ զաւակները (Լաֆըէթ), Տէր եւ Տիկին Սարգիս Թօփուեան եւ զաւակները (Լաֆ-ըէթ), Պ. Զաքիկ Այտընեան եւ զաւակ-ները (Իսի), Այրի Տիկին Մարիամ Պաղ-տասարեան (Կափ), Այրի Տիկին Դիլդիկ Այտընեան (Սէնթ Ուէն), Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Արսլանեան եւ զաւակները: Տէր եւ Տիկին Ցարութիւն Գրիգորեան եւ զա-ւակները, Տէր եւ Տիկին Թորգոմ Պաղ-տասարեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Վահան Պաղտասարեան եւ զաւակները խոր կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց ա-մուսնոյն, եղբօր, հօրեղբօր, փեսին եւ աղգականին

ԹՈՐԳՈՄ ՊԱՂՏԻԿԵԱՆԻ

(Բնիկ Պիլէճիկէն, 50 տարեկան)

մահը՝ որ տեղի ունեցաւ, 1 Ցուլիս, կի-րակի, առաւօտեան ժամը 2ին, իր բնա-կարանը, Քլամար, 19 ռիւ Անթուան Քուրպարիէն:

Ցուղարկաւորութեան արարողութիւն պիտի կատարուի չորեքչաբթի, Ցուլիս 4-ին, կէս օրէ վերջ ժամը 2ին եւ մարմինը պիտի ամփոփուի Իսիի գերեզմանատու-նը, իրենց ընտանեկան դամբարանին մէջ:

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել:

ՎԱՐՁՈՒ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Օդափոխութեան համար վեց սենեակ-ներ: Լաւ յարմարութիւններով, երկու երկուքի բաժնուած, կառաւտունով, ծա-ռատունկերով, պաղ ու հոսուն ջուրով, Ռուէթ Նափոլոալի վրայ, Վիէն քաղաքէն հինգ քիլոմեթր:

Դիմել Գրիգոր Հացագործեանի, 124 ռիւ Լաֆայէթ, Վիէն (Իզէր):

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի ա-մավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ յառա-ջիկայ Ցուլիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2–4, վարժարանի սրահին մէջ:

Հանդէսէն ետք տեղի պիտի ունենայ տարեկան դաշտահանդէսը պարտէզին մէջ: Հասարակութեան համար վերապահ-ուած են հաճելի անակնկալներ: Դաշտա-հանդէսի ընթացքին տեղի կ'ունենան նը-ւագ եւ պար:

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ:

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառայեն մուտքի համար: Գին 250 ֆր.:

1, Bld. du Nord. Le Raincy (S. et O.)

ԱՄԱՎԵՐՋՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կապ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղի զպրոցին ամավերջի հանդէ-սը այս չաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, Ս. Սահակ Մեսրոպ սրահին մէջ:

Տէր եւ Տիկին Միսաք եւ Մարի Թէլ-լալեան, զաւակը եւ թոռները (Պոլիս), Օր. Պերճուհի Թէրզեան, Պ. Ստեփան Թէրզեան եւ զաւակները, Պ. Վաղինակ Թէրզեան, Ճէզվէճեան ընտանիքները եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Վահագն Թէո-տիկ եւ զաւակները (Ֆրէզնօ), Լինզպես նաեւ Զիլճեան, Նիքոթեան, Իւզպաշեան, Տիւրկչեան ընտանիքները եւ բոլոր պա-րագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ մօր եւ աղգականին՝

ԱՑՐԻ ՏԻԿ. ԻՄԱՍՏՈՒՀԻ ԹԷՐԶԵԱՆԻ

(Ծնեալ Ճեզվէճեան)

մահը որ տեղի ունեցաւ Ցուլիս 1ին, 86 տարեկանին:

Ցուղարկաւորութիւնը պիտի կատար-ուի այս հինգշաբթի առաւ. ժամը 10ին, Իսիի գերեզմանատունը (ռիւ տը Լ'Էկալի-թէ): Մասնաւոր օթոբաք մը տրամադրե-լի է անոնց համար, որ կը փափաքին ներ-կայ ըլլալ: Օթոքարը կը մեկնի առաւտ. ժամը 9ին, 9 ռիւ Մազակրանէն եւ կը վե-րադառնայ Փարիզ, յուղարկաւորութե-նէն վերջ:

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ԲՂԻԻ ՀԱՑՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Այս կիրակի ամբողջ օրը Սէն Փիւսթ, 117 Ավընիւ Բօրօ, Պար տիւ Շալէի զով ծառաստանին մէջ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին:

Անակնկալներ քղեցի նոր սերնդական-ներէն, զեղջկական պար Օր. Կոշկակար-եանէ, հայկական եւ տեղական պար:

Հայկական պարերուն կը նուագէ Պ. Հրանտ Փանոսեանի եւ Համբարձումեան եղբայրներու խումբը: Բարձրախօս Պ. Ալֆագի: Պուվլի մրցում:

Ճոխ պիւֆէ: Մուտքը ազատ է

Հանդիսավայրը երթալու համար առնել Թիւ 53 թրոլէն ու իջնել Սէն Փիւսթ:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ.— Նիկամիխոյ չրջանի Եալովայի Շաքչաք գիւղացի, Ղուկաս Ցակոբեան որ 1938ին կը գտնուէր Փարիզ: Տեղեկացնել քրոջը, Սանդուխտ Ցակո-բեանի, 2 Օտոս Բարմէնիճաս, Գավալա (Ցունաստան):

ՍԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՕՐԴՆԵՐ ԵՒ ՉԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՕՌՆԱՔ ԱՆՊԱՑՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քալաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 27, Rue d'Aubagne, Marseille

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
ՈՒր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները:
Պալբանեան բաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,
Ցունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա,
պահածոները (պամիա, եալանչի տոլմա, վարդի, աւուշ, եւն.):
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտ, երչիկ, Ամասիոյ պաստրմա:
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ:
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն:

Արեւելեան ապահովներ (թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
5
ՅՈՒԼԻՍ
•
JEUDI
5 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7621 32e ANNEE | ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3432

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹԱՒԹԱՓԱԼՈՒՄ ՆԵՐ

•

Երկրի երկրաբանական համայնավար կազմակերպութիւնները ժողովներ գումարելու յաչողութեամբ, աշխատելու համար իրենց ղեկավարները կամ յայտարարելու :

Երկաթգործարանը կանչեց գոնէ տասը ղեկավարներ կամ յայտարարելու համար ալ հրամայական :

Մեծ մասով չուարճացնող կը յայտնէին այդ յայտարարութիւնները, իրենց մասնաւոր կամ երկրին քաղաքական հարցերով :

Եւ սակայն, այս առթիւ ալ հաստատուեցան կարգ մը աշխատութիւններ, որոնց մասին չէին տեղեկացուած խօսիլ, մերձաւորեան պատմական տեղեկագրին տրամաբանութեան առջեւ :

Այսպէս, Մ. Նահանգներու համայնավար կուսակցութիւնը բանաձեւ մը քուէարկեց, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

— « Անկեղծօրէն կը խոստովանինք թէ առանց ճնշադատութեան արդարացուցած ենք Խ. Միութեան շատ մը արտաքին եւ ներքին գործերը, որոնք սխալ են եղած, իսկ կը հաստատուի այժմ» :

Նոյնիսկ խոստովանութիւնները տրամաբանեց Անգլիոյ համայնավար կուսակցութեան պաշտօնաթերթը : Իսկ Իտալիոյ համայնավար առաջնորդը, Թոլլիաթթի, իր տեսակէտները պարզեց երկարապատում յայտարարութեամբ մը որ մեծ լրագրականութիւն պատճառեց :

Թէր ու դէմ վիճաբանութիւնները կը յանդէին մէկ եզրակացութեան,— ինչպէս կ'ըսէր մը, Ջ. Սթալին, այդքան չարիքներ կը գործէ տարինեով, սանձակոտոր մոլեգնութեամբ :

Մերձաւորեան զարմանազան բաներ կը պատմէ իր տեղեկագրին մէջ, բացատրելու համար թէ ինչո՛ւ անպօրութեան դատապարտուած էին կեդր. կոմիտէն, քաղաք. Բիւրօն եւ կառավարութիւնը :

Այդ բացատրութիւնները այնքան պարզամիտ համարուեցան որ, Անգլիոյ աշխատաւորական կուսակցութեան ձախ թեւին առաջնորդը, Պիվըն, հեղնութեամբ դիտել կուտար.

— Մերձաւորեան կ'ուզէ համոզել թէ Սթալին հարիւրին հարիւր ճիշդ էր երէկ, իսկ հարիւրին հարիւր սխալ է այսօր :

Կը թուի թէ Ա. Միութեան կեդր. կոմիտէն ալ զոհ չէր այդ բացատրութիւն - ներէն, եւ մասնաւոր յայտարարութիւն մը հրատարակեց երկու օր առաջ :

Պաշտօնապէս արդիւնքով անձի պաշտամունքը, այդ յայտարարութիւնը կը փորձէ համոզել թէ «քաղութեան պակասը չէր» որ անչարժութեան դատապարտեց ղիրենք, երբ Սթալին ինքնագլուխ կը գործէր, զարգացնելով անձի պաշտամունքը :

— « Բացառուշ է որ այդ պայմաններուն մէջ (ընկերվարութեան կառուցում) ո՛վ որ դիրք բռներ Սթալինի դէմ, ոչ մէկ աջակցութիւն պիտի գտնէր ժողովուրդին մէջ» :

Յետոյ, նոյն պարզամտութեամբ կը բացատրէ թէ «չարք մը ընկերվարութիւններ եւ ծուռ արարքներ, մանաւանդ ընկերվարական օրինականութեան բռնաբարման վերաբերեալ գործեր յայտնուեցան միայն վերջերս, իր մահէն և մանաւանդ Բերիայի հրապարակին մերկացումէն ետք» :

Այսպէ՞ս ուրեմն, Սթալին եւ Բերիա հազարաւոր դիակներ փռած, կեղծ դատեր եւ դիւային գաւեր սարքած են ինքնապլուխ, տարիներու ընթացքին, եւ կեդր. կոմիտէն ու կառավարութիւնը դեռ նո՛ր կ'իմանան :

Զախակողմեան եւ դիմադրական թերթ մը իրաւամբ դիտել կուտար, անցեալ չաբթու .

— « Սուտին տրամախօսութիւնը (դիալեկտիկա) անսպառ աղբիւրներ ունի» :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

•

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԻ ԱՅՑՈՐ

Տեղական թերթերը կը գրեն թէ ընդհանուր գործադուլ կը սպասուի այսօր, հինգշաբթի, 5 Յուլիս, Ալժէրի գրաւման տարեդարձին առթիւ (1830) : Կառավարութիւնը որոշեց զգուշական միջոցներ ձեռք առնել այս վտանգին առջեւ, կանխելու համար որեւէ անկարգութիւն : Ալժերիոյ «Ազատագրական բանակը» յայտարարութիւն մը հրատարակած է ընդհ. գործադուլի մասին : Ազատամարտները ճըն - շումներ պիտի բանեցնեն, աշխատանքը դադրեցնելու համար : Առաջին թռուցիկին մով մը կը ծանուցանեն թէ «Ազատագրութեան բանակը» կրակ պիտի բանայ քաղաքային կամ գինուորական կառքերու վրայ, առանց կանխայայտ ազդարարութեան : Այս սպառնալիքին նպատակն է խափանել երթեւեկը : Բուն Ալժէրի մէջ ալ թռուցիկներ ցրուած են նամակատուփերու մէջ, պատուիրելով եւրոպացի - ներուն որ դուրս չելլեն հինգշաբթի օր, « արկածներէ » խուսափելու համար : Իսկ Իսլամներու մէջ քարոզութիւններ կը կատարուին փոփոխութիւններով : Թղթատարարան վարչութեան, հանրակառքերու, լրագրական ձեռնարկներու եւ նոյնիսկ տնտեսրուհիներու մէջ վրդովիչ լուրեր կը տարածուին զանազան միջոցներով, խուճապ ստեղծելու համար :

Այս կացութեան առջեւ, նահանգապետութիւնը յայտարարեց թէ բարեկարգութիւնը պիտի պահպանուի ամենայն խստութեամբ, ապահովելով աշխատանքի եւ երթեւեկի ազատութիւնը : Հետեւաբար, ամենախիստ միջոցներ ձեռք առնուած են : Մեծապէս աւելցած են ոստիկանական եւ գինուորական ուժերը եւ բացորոշ հրահանգներ տրուած են, անմիջապէս ձերբակալելու համար բոլոր անոնք որ կը փորձեն բռնաբարել աշխատանքի ազատութիւնը : Պատիժներ պիտի տրուին այն առեւտրականներուն որոնք իրենց խանութներու փակումով կամ այն պաշտօնատարներուն որոնք իրենց բացակայութեամբ կ'օգնեն ծրագրուած գոյչին :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, ազդայնականները կ'ուզեն խորհրդանշանի մը վրածել Յուլիս 5ը, որ 126րդ տարեդարձն է Ալժէրի գրաւման : Այս առթիւ համայնավարներն ալ պիտի յայտարարեն իրենց աջակցութիւնը Ազատագրութեան բանակին : Իր առաջին թռուցիկին մէջ, Ալժերիոյ համայնավար կուսակցութիւնը նշանախօսքեր կը ծանուցանէ : Ուրիշ թռուցիկով մը «Ազատագրութեան ռազմիկներ», որ համայնավարական կազմակերպութիւն մը կը նկատուի, տեղեկութիւններ կը հաղորդուին ազգայնականներու հետ կատարուած բանակցութեանց մասին : Այս առթիւ կ'ըսեն թէ «Ազատագրութեան ռազմիկները » ստեղծուած են որպէս հակադաշտային պայքարին մասնակցին համայնավարները եւ ազգայնականները, առանց խորութեան, եւրոպացի բլլան թէ իսլամ » :

Տեղական թերթերը կ'ըսեն թէ այս որոշումը տրուած է իրրեւ տրամաբանական արդիւնք Շեպիլով – Նասր տեսակցութեան, որ տեղի ունեցաւ Գահիրէի մէջ :

× Վերջին լուրերու համաձայն, խլրտումներ տեղի կ'ունենան Ալժէ – Պլիտա շրջանին մէջ : Ազարակները կը հրկիզուին եւ անհատական մահափորձեր իրարու կը յաջորդեն : Ապստամբները հետզհետէ թափանցումներ կը կատարեն այդ վայրերուն մէջ :

× Ֆրանսական կառավարութեան ներկայացուիչը ուժդին ծանուցագիր մը յանձնեց Թունուզի ներքին գործերու նախարարին, բողոքելով թէ հակաֆրանսական ցոյցեր կազմակերպուին Թունուզի անթեղէն, Ալժերիոյ հարցին առթիւ : Այս բողոքին վրայ, Թունուզի կառավարութիւնը հրամայած է դադրեցնել «Ալժերիոյ Ձայնը » :

ՆՈՐ ԽԼՐՏՈՒՄՆԵՐ ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

•

Պերլին հասած ճամբորդները կը հաղորդեն թէ լեհական կառավարութիւնը դատարան յանձնած է ամբաստանեալներու առաջին խումբը, անցեալ չաբթուան ըմբոստութեան առթիւ : Նոյն աղբիւրին համաձայն, Փոզնանի բնակիչները ահուդողմ մատնուած են, իբրեւ հետեւանք զանազանային հետապնդումներու եւ նոյն - իսկ չեն համարձակիր խօսիլ : Զրոյց կը շրջի թէ չատեր դնդակահարուած են անմիջապէս :

Ուրիշ զրոյցի մը համաձայն, զինուական պայքարը կը չարունակուի, զանազան ձեւերով : Կալանաւորներուն թիւը հարիւրներով կը հաշուեն : Եւ վերջապէս կ'ըսուի թէ 2–300 հոգի սպաննուած են անցեալ չաբթուան խռովութեանց ընթացքին :

Վերջին տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ Փոզնան վերագտած է իր սովորական կեանքը, բայց մտահոգութիւն կը տիրէ ամբողջ երկրին մէջ : Ջօրքը քաշուած է քաղաքէն, իսկ ոստիկանութիւնը կը չարունակէ պաշտպանել հանրային չէնքերը : Օտար ճամբորդները այն կարծիքն ունին թէ դիմադրական զօրաւոր հոսանք մը կը տիրէ ժողովուրդին մէջ եւ հետեւեալ խօսքերը կը լսուին — «Փոզնանը սկզբնաւորութիւն մըն է միայն : Պիտի չարունակենք պայքարը » : Սկանտինաւեան ճամբորդ մը կը պատմէ թէ անմիջապէս զնդակահարուած են անոնք որ վարիչները կը համարուէին անցեալ չարթուան ցոյցին, երբ «հայ եւ ազատութիւն» աղաղակները կը լսուէին : Գնդակահարուած են նաեւ անոնք որ զէնք ունէին ձերբակալման պահուն : Ազատ Եւրոպայի անթելը կը ծանուցանէ թէ չարք մը գործադուլներ տեղի կ'ունենան Լեհաստանի զանազան վայրերուն մէջ, անցեալ մայիսէն ի վեր :

Ազատարական Լեհերու եալխակոպոսը, պրոֆեսոր Կաւլինա, կը յայտարարէ թէ համայնավարները հաղիւ երեք առ հարիւր քուէ կրնան չահիլ, եթէ ազատ ընտրութիւններ կատարուին եւ թէ անոնց իշխանութիւնը հիմնուած է ահուսարսափի քաղաքականութեան վրայ :

«Ֆիկառօ» երէկ հրատարակած էր Փոզնանի ռազմավաճառէն վերադարձած ֆրանսացի ճամբորդի մը պատմութիւնը, որ մանրամասնօրէն կը նկարագրէ Լեհաստանի ժողովուրդին ծանր կացութիւնը : Այս ճամբորդն ալ վերջին խռովութեանց պատճառ կը նկատէ համատարած թշուառութիւնը եւ յուսահատութիւնը, տալով փաստացի տեղեկութիւններ՝ ապրուստի պայմաններու մասին :«Ժողովուրդը ջրային վիճակ մը ունի, իրրեւ հետեւանք անունդի պակասին, յուսահատութեան, անապահովութեան, այսօրուան եւ վաղուան հոգերուն » :

(Շար. կ ա ր դ ա լ Դ. էջ)

Հ. Յ. Դ. ԲԻՒՐՕՅԻՆ ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐԸ

•

ՄՄՔ.— Հ. Յ. Դաշնակցութեան Գերագոյն Մարմինը հետեւեալ հեռագիրը յղած է ընկեր Վ. Նաւասարդեանի մահը ծանուցելու առթիւ.

Ամենախոր կսկիծով կ'ողբանք յանկարծական եւ վաղաժամ մահը մեծ հայրենասէրին, կորովի հրապարակագրին եւ անվհատ հանրային գործիչին :

Իր մահով դերեզման կ'իջնէ առաջնորդ մը, որ վերջին 35ամեակին գործաւ գրօշակիրը մեր Ազգային Ութսին եւ ոգեշնչեց մեզ վերջնական յաղթանակի հաւատքով :

Սգաւոր Դաշնակցութիւնը արցունքով հողին կը յանձնէ մէկը իր աննկուն, անկաշառ եւ կորովի գործիչներէն, որոնք իրենց ժողովուրդին համար աշխատեցան ու գործեցին, սերունդներ դաստիարակեցին իրենց չունչով ու ոգիով, իրենց մտհէն եւ քաջ գառնալու համար ներշնչումի աղբիւր :

Հայ ժողովուրդի, հայ Հայրենիքի եւ հայ Մշակոյթի վիճակորներէն էր :

Այս «երրորդութեան» ծառայեց, իր բովանդակ կեանքի ընթացքին, անընկճելի կորովով, անշէջելի հաւատքով եւ օրինակելի նուիրումով :

Աշխատանքի հերոս մըն էր իր ողջութեան : Աշխատանքի գոհերէն զարձաւ իր մահուամբ :

Արթուն պահակ մըն էր, մէկը անոնց - մէ, որոնք ոչ կը սկարանան, ոչ կը դեղեին, ոչ կը նահանջեն : Որոնց համար սկարանալը եւս երթալ է, եւս երթալը պարտուիլ :

Իր կեանքը եղաւ փառքով ծանրաբեռն :

Փառքը բաշխեց ուրիշներուն, փուչն ու տատասկը միայն պահեց իրեն :

Այս սգաւոր պահուն Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմինը իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ համայն հայ ժողովուրդին, Դաշնակցութեան բոլոր մարմիններուն, ուխտելով բարձր բռնել այն դրօշը, որուն համար եւ որուն հովանիին տակ տարբեր, գործեց ու աշխատեցաւ մեր ազգասէր ընկերը :

Յարգանք իր յիշատակին եւ զգածուած ցաւակցութիւններ իր վշտահար հարազատներուն, ընկերներուն, բարեկամներուն եւ գործակիցներուն :

Հ. Յ. Դ. ԲԻՒՐՕ

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ.— Հ. Յ. Դ. «Վարուժան» խումբը իր բոլոր ընկերներով կ'ողբայ մահը մեծ Դաշնակցականին, ազգային գործիչին եւ վաստակաւոր խմբագրապետին, Վահան Նաւասարդեանի : Մեր խորին վշտակցութիւնները ընկերուհի Հերսիլիայի, ընկեր Բեզլար Նաւասարդեանի եւ Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմնին :

× Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի «Վարդգէս» խումբը անհուն կսկիծով կ'ողբայ կորուստը, վեթերան ընկերոջ՝ Վ. Նաւասարդեանի : Մեր ցաւակցութիւնները իր տիկնոջ եւ ընտանեկան պարագաներուն :

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ.— Խոր վիշտով լսեցինք մեծ հայրենասէր ընկեր Վահան Նաւասարդեանի մահուան գոյժը : Նոր վէրք մը եւս կը բացուի մեր սրտերուն մէջ : Վէրքերը կը ախտիւն մնալով հաւատարիմ այն գաղափարական պայքարին, որուն նուիրուեցաւ մեր ողբացեալ ընկերը մինչեւ մահ, կատարեալ անձնուիրութեամբ : Մեր ցաւակցութիւնները Նաւասարդեան ընտանիքին :— Անտոֆ

ՍԷՆԹ ԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Թաթուլ» խումբը՝ Դաշնակցութեան մէկ համեստ թեւիկը կը խոր վշտով կ'ողբայ մահը Դաշնակցութեան մեծ վաստակաւորին՝ ընկ. Վ. Նաւասարդեանի, որ իր սուր գրիչով յաբատեւօրէն պաշտպանեց Հայկ. Դատը եւ ազգային մշակոյթը :

ՀԱՅՐ ՎԱՂԱՅՍՆ ՀՈՂ

•

Հուզող սոսկալիքն էր, որ Հայոց թագավորն էր Վաղարշակ։ Իսկ այդ ամենի հետևանքն էր, որ Հայոց Եկեղեցին ևս ապրում էր ծանր օրեր։ Հայ ազգի ներքին կյանքի վերակազմությունը, որ Հայոց Լուսավորչի ձեռքով էր սկսվել, ընդհատվել էր։ Հայ ազգի ներքին կյանքի վերակազմությունը, որ Հայոց Լուսավորչի ձեռքով էր սկսվել, ընդհատվել էր։

Հայոց Վաղարշակ թագավոր

ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԵՐԿԵՐՈՒ ՆՈՐ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆ

●

Փարիզի Կոմիտասեան Ցանձնաժողովը վերջերս վարդապետի հեղինակութիւնները 65 տեսր եւ ուրիշ վաւերաթուղթեր նուէր ղրկած էր Երեւան՝ Արուեստներու Պատմութեան եւ Տեսութեան Բաժնին (Սեկտոր)։

Այս վերջինը Ցանձնաժողովի «սիրալիր վերաբերմունքի եւ Թանկագին նուէրի համար խորին շնորհակալութիւն» յայտնելէ վերջ, հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ նոր հրատարակութիւններ ժողովածուի մասին .—

« Ձեր Ցանձնաժողովի հրատարակութիւնները մեր կողմից ըստ հարկին կ'օգտագործուին Կոմիտասի երկերի լիակատար ժողովածուի ակադեմական հրատարակութեան նախապատրաստման ընթացքում ։

« Մենք սկզբում կազմել էինք այդ հրատարակութեան ծրագիրը – նախագիծը՝ նկատի ունենալով միայն մեր ձեռքի տակ եղած նիւթերը, որոնք դասաւորել էինք հինգ հատորի մէջ։ Բայց 1952 – 1955 թուերի ընթացքում արտասահմանից եւ յատկապէս ձեր յանձնաժողովի կողմից ուղարկուած նոր նիւթերն ստիպեցին մեզ ընդարձակել հրատարակութեան ծրագիրը եւ զայն հասցնել տասը հատորի։ Այսպէս. Ա. հատոր՝ Մենեջրները, Բ. Խմբերգները, Գ. Դ. Ե.՝ երաժշտական – ազգագրական նիւթեր (ժողովրդական երգերի ձայնագրումներ), Զ. հատոր՝ երաժշտագիտական ժառանգութիւն. է. Պատարագ եւ հոգեւոր երգեր, Ը. Նորայայտ խմբերգներ, Թ. օպերային մատչագումներ , առնաւորա գործեր, էսքիզներ եւ ուսանողան տարիների գործեր եւ Ժ. հատոր՝ Նամականի»։

Ցետոյ կ'ըսէ թէ ծրագրուած հատորներու տպագրութեան նախապատրաստումը պիտի աւարտի հինգ տարուան ընթացքին (1956 – 1960)։ Ցոյս կայ, որ այդ ժամանակամիջոցին կարենան չարունակել պր – պատումները, յայտնաբերել եւ օգտագործել Կոմիտասի ժառանգութեան մինչ այժմ անյայտ մնացած նիւթերը եւ հնարաւորին չափ լիակատար դարձնել վերս յիշեալ հրատարակութիւնը ։

«Սովետական Հայաստանի երաժշտական հասարակայնութիւնը (հատարակութիւն), մեր ողջ ժողովուրդը մեծ նշանակութիւն է տալիս այս ձեռնարկին՝ համարելով այն մեր կուլտուրական կեանքի խոշորագոյն երեւոյթներից մէկը։ Ցուսով ենք, որ դուք եւս ձեր հնարաւորութիւնների սահմաններում կ'աջակցէք այս գործի յաջող աւարտմանը։ Մեր հրատարակութեան առաջին հատորը լոյս կը տեսնի մինչեւ այս տարուան վերջը։

Հ. ՂԵՒՈՆԴ ՎՐԴ. ՏԱՅԵԱՆ

Վիէննայի Երաժշտագիտական Միջազգային Համաժողովին մէջ

●

Վիէննա, (Յառաջ).—Մոպարթի ծննդեան 200ամեակին առիթով կազմակերպուած նուագահանդէսներու եւ պեղարուեստական ցոյցերու մէջ ամէնէն մեծն ու պաշտօնականը՝ Վիէննայի Երաժշտական Միջազգային Համաժողովն էր, որ տեղի ունեցաւ 3–9 Յունիսին, խանդավառ մթնոլորտի մը մէջ ։

Բացումը կատարեց Նոյնինքն Աւստրիոյ նախագահը։ Կը մասնակցէին աշխարհի ամէն կողմերէն հրաւիրուած անուանի մասնագէտներ, մեծանուն երաժիշտներ, չուրջ երեք հարիւր հոգի։ Բանախօսութիւնները, թէեւ մասնագիտական պրպտումներ, ղէխաւորապէս Մոպարթի եւ անոր գործերուն չուրջ, սակայն լայն տեղ տրուած էր նաեւ ընդհանուր երաժշտական ։

Հայ երաժշտութիւնն ալ իր արժանաւայել ներկայացուցիչն ունեցաւ յանձին Մխիթարեան Միաբան, Հ. Ղեւոնդ վրդ. Տայեանի, որ մասնայատուկ հրաւէրով Վենեսիկէն Վիէննա դնաց մասնակցելու համաժողովին, շատ հետաքրքրական բանախօսութեամբ մը, եւ որ միաժամանակ վեց լեզուներով հաղորդուեցաւ ներկաներուն, ինչպէս միւսները, եւ արժանացաւ բուռն ծափերու, իրրեւ յոյժ չահեկան նիւթ մը ։

Հ. Ղեւոնդ վրդ. Տայեան, Համաժողովի օրերուն, մասնակցած է նաեւ պաշտօնական ընդունելութիւններու եւ երաժշտական ու պեղարուեստական այլ ցոյցերու, ամէն տեղ գտնելով պնահատանքի ջերմ արտայայտութիւնները, յատկապէս Համաժողովի նախագահ եւ Վիէննայի Պետական երաժշտանոցին տնօրէն՝ ուսուցչապետ Շէյնդլ կողմէ ։

Ինչպէս ծանօթ է, Հ.Ղեւոնդ վրդ.Տայեան առանձին հրաւէրով մասնակցած էր, 1950ի Մայիսին, Սրբազան Երգի Միջազգային Ա. Համաժողովին, Հռոմի մէջ, ուր բանախօսած էր (նաեւ երգած) Հայ երգերը դարերու աւանդութեան ընդմէջէն միտղոսին տակ։ Նոյն սրբազան երգի միջազգային Բ. համաժողովին եւս, որ տեղի ունեցաւ Վիէննայի մէջ, 1954ի հոկտեմբերին, նմանապէս մասնակցած էր առանձին հրաւէրով ։

Արդարեւ Հ. Ղեւոնդ վրդ. Տայեան մեր մեծագոյն ներկայացուցիչն է ու մասնագէտը հայ սրբազան երգի, որուն նուիրուած է աւելի քան յիսուն տարիէ ի վեր։ Վերջին տարիներուս լոյս տեսաւ իր բազմամեայ աջխատութիւններուն պտուղը՝ Շարական Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ընդարձակ ու պատկառելի երկասիրութեան չորրորդ հատորը (մեծադիր 414 էջով)։ Ներկայիս աւարտելու վրայ է նաեւ հինգերորդ հատորը ։ Հայ եկեղեցւոյ գանձերը հոն ներկայացուած են եւրոպական խաղերով, իրենց հարազատ գոյներուն մէջ։ Աչխատութիւնը աւելի քան տասը հատորներէ պիտի բաղկանայ, ո –

պայմաններուն կրցաւ իր աքնաջան աչխատանքով բարձրագոյն կրթութիւն տալ իր բոլոր զաւակներուն ։

Ա. Տ. Զ.

ՓԱՐԻԶԱՀԱՑ ՇԱԲԱԹԸ

●

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ՀԱՒԱՔՈՑԹԸ.— Հ. Բ. Ը. Միութեան յինամեայ յոբելեանին առթիւ, ղէխաւոր հանդէսը Սեպտեմբերին պահելով, Փարիզի Կեդր. Ցանձնաժողովը այժմէն պարբերական հաւաքոյթներ կը սարքէ յոբելեանը պատշաճհանդիսաւորութեամբ մօնելու եւ թէ Ֆրանսահայ գաղութին սահմանած հանգանակութիւնը դիւրացնելու համար (80·000 տոլար)։

Ուրբաթ երեկոյ Լիւթեսիայի մէջ հրաւիրուած էին մօտ վաթսուն ծանօթ անձեր, որոնց կարգին վեթ. անդամներ։ Հաւաքոյթը բացաւ Ցորելեանական յանձնախումբին նախագահը՝ Պ. Վահէ Ֆրէնկեան, որ քանի մը բառով բացատրեց հաւաքոյթին նպատակը։ Ապա կաթող. պատուիրակը, Սերովբէ եպիսկ. Մանուկեան կարճ բանախօսութեամբ մը պարզեց Բարեգործականի յիսուն տարուան աչխատանքը հոգմացրիւ Հայութեան մէջ ։ Հայ կաթողիկէ առաջնորդը, Կարապետ Ծ. Վրդ. Ամատունի բացատրեց այսքան ծաւալուն կազմակերպութեան մը համար անհրաժեշտութիւնը։ Պատ. Սիսլեան եւս խօսք առնելով Թուեց Բարեգործականէն սպասուած բազմակողմանի գործունէութիւնը եւ ատտուածա – շնչական օրինակով մը թելադրեց գործ – վիպ հանդիսանալ Միութեան ։ Պ. Վ. Պարկիրճեան, անդամ Բարեգործականի Փարիզի վարչութեան, խոստացաւ իրենց բոլորանուէր աջակցութիւնը Միութեան, որ կրնայ միշտ նորոգուիլ եւ մնալ երիտասարդ, նոր ուժերով ։ Պ. Օ. Թաղէոսեան, նախկին ընդհ. քարտուղարը Փարիզի ղրասենեակին, ներկայացուց վեթերան անդամները որոնց չորսը ներկայ էին այդ դիչեր, Օր. Տիրուհի Անդրանիկեան, Պ. Պ. Գրիգոր Պիլալեան, Բարսեղ Տամլամեան եւ Գէորգ Հէքիմեան որոնք աւելի քան քսան տարի մնացած են անդամ եւ օգնած բոլոր ձեռնարկներուն։ Օր. Տ. Անդրանիկեան քիչ վերջը նուիրատուութեանց հրաւիրին պատասխանեց 50·000 Ֆրանքով։ Պ. Եաղըճեանի (Քալիֆոր – նիայէն) ողջոյնի խօսքերէ վերջ, Պ. Ն. Ֆրէնկեան կարդաց (միչտ Ֆրանսերէն) , ամփոփ տեղեկագիր մը Բարեգործականի ընդհ. գործունէութեան մասին, տալով

րոնք ամբողջապէս պատրաստ են հրատարակութեան համար։ Առաջին հատորը, որ ամէնէն վերջ լոյս պիտի տեսնէ, լրիւ նեբածական ուսումնասիրութիւնը պիտի կազմէ հայ սրբազան երգին, պատմական ու տեսական մանրամասն վերլուծումնե – րով ու բացատրութիւններով , հայերէն ու Ֆրանսերէն ։

Հ. Ղեւոնդ վրդ. Տայեանի Վիէննայի մէջ կատարած բանախօսութիւնը, ուր հեղինակօրէն կը ծանրանայ քառորդ ձայնեբու դոյութեան եւ կիրառութեան չուրջ , հիմնական տարր մը կը կազմէ հեղինակին տեսական ըմբռնումներուն ։ Եւ ճիշդ այս մարդին մէջ է որ ան մեծ համբաւ կը վայելէ օտար շրջանակներու մէջ ալ, եւ իր հնարած քառորդձայնեան անուանակոչումները անցած են միջազգային համեմատական ցուցատախտակներու մէջ, « Սիսթեմ Տայեան» անունով ։

ԻՐԱՋԵԿ

ՆՈՐԵՐՈՒ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սարգիս Զաքարեան մեծ յաջողութեամբ աւարտեց բժչկական համալսարանը, ճարտարօրէն պաչտպանելով իր աւարտաճառը, ի ներկայութեան բեբժիչկներու եւ հայրենակիցներու ։ Սարգիս պիտ պաւակն է Մշոյ Ալիքրնան դիւղէն Պ. Ներսէսի, որ հակառակ իր չատ համեստ

թիւեր եւ ցանկեր ։ Ցետոյ կարդաց Ֆը – րանսայի մէջ կատարուած հանգանակութեան ցանկը, համապատասխան 1·995·000 Ֆրանք եւ հրաւիրեց ներկաները որ մասնակցին նուիրատուութեանց ։ Այս առթիւ բացատրեց.— «Եթէ լսէք որեւէ քննադատութիւն, մեղադրանք այս Միութեան հասցէին, կրնաք ճակատաբաց պատասխանել—Ցոյց տուէք որեւէ ուրիչ կազմակերպութիւն որ անոր չափ գործ կատարած ըլլայ»։

Անշուչտ Պ. Ֆրէնկեան ատով չէր ուզեր ուրանալ ժողովուրդին բացարձակ իրատունքը քննադատելու Բարեգործականի գործունէութեան բացատական կողմերը ։ Պ. Ա. Սաֆրաստեան եւս խօսք առնելով դնահատեց այն որոչումը որ տրուած է վերջին ընդհ. ժողովին.— հրատարակել մերկլուխ գործողները զանազան լեզուներով (Ֆրանսերէն, անգլերէն եւն.) որպէս զի մեր հին ու նոր մչակոյթը մատչելի ըլլայ նոր սերունդին ։ Ներկաները հիւրասիրութեան պաղպաղակով եւ օշարակով ։ Պ. Վ. Ֆրէնկեան փակեց հաւաքոյթը, Պ. Նուրհան Ֆրէնկեանի մէկ ուրախ լուրէն վերջ։ Պ. Զարեհ Նուպար խոստացած է արձանագրուիլ հինգ միլիոն Ֆրանք, պայմանով որ զանուին ուրիչ հինգ անձ – նաւորութիւններ նոյնան միլիոնով ։

Պ. Նուպար խոստացած է նաեւ աջակցիլ Միութեան, իրականացնելու համար այդ ձեռնարկը ։

***

Հ. Կ. ՅԱԶԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ.— Սրահը մեկը որ կիսով լեցուած էր, հակառակ ճոխ եւ զեղեցիկ յայտագրի մը ։ րուն զեղարուեստական բաժինը մասնաւորաբար լաւ կազմակերպուած էր ։

Պ. Վահէ Ֆրէնկեան, Պ. Ս. Քարեան եւ փրոֆ. Թեմոլիէրի, Ֆրանսերէն ճառեր խօսեցան, առաջին երկուքը ներկայացնելով Հ. Կ. Յազի գործը, իսկ յարգելի պատասխօսը՝ Հայոց պատմութիւնը, յիչելով չարք մը ղրուագները, որոնք կ'ապացուցանեն հայ ժողովուրդին բարձր արժանիքները եւ Ֆրանս–հայկական հին եւ տոկուն բարեկամութիւնը։ Հանդէսին ակադեմական մասը փակուեցաւ կաթող. պատուիրակին բանախօսութեամբ ։

Երկրորդ մասը բացաւ «Նայիրի» երգչախումբը երեք երգերով «Ձիպ դու քա – չիր» (Կոմիտաս), «Նուպար, Նուպար» եւ «Մոկաց հարսներ», դեկավարութեամբ Պ. Գ. Եանպէկեանի։

Պ. Նուրհան Մարկարեան արտասանեց բանաստեղծութիւն մը Թէոտոր Պանվէլէն։ Բաֆֆի Պետրոսեան նուագեց Պէյա Պարթոքէն, Կրիքէն, Սքարլաթիէն եւ Ա. Յաչատուրեանէն (Թռեատա)։ Նոր երգչուհի մը, Օր. Սահաթճեան իր մչակուած ձայնով երգեց Ռ. Քորսաքովէն և Վերտիի « Ռիկոլէթօ»էն ու հայերէն երգ մը « Ես եար ունիմ ,եաման եաման», Պ. Գաբրիէեան համով հատով պատմեց Ա. Խահակեանի «Մկնիկը» եւ ժողովուրդին խնդրանքով «Արարատին»ը նոյնպէս Խահակեանէ ։ Օր. Սիլվա Սվաճեան եւ Պ. Մարիս Աբրահամեան իրենց կովկասեան զեղեցիկ պարերով աւելի ջերմացուցին մթնոլորտը ։

Հանդէսը փակուեցաւ երգչախումբին երեք երգերով, որոնց մէկին էր վարդապետին կալին երգը, (մեներգներու բաժինը Պ. Եանպէկեանէ)։

ՇՐՋՈՒՆ ԹՂԹԱԿԻՑ

ՍԱՄՈՒԻԷԼ

●

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 – 400)

ՓԱԿԱԳԾԻ ՄԷՋ

2.— ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱՒՈՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Լուսաւորիչը եւ Տրդատը քրիստոնէութիւնը Հայաստան մտցնելու ժամանակ, նրանց ղէխաւոր ջանքը եղաւ ոչնչացնել հեթանոսական յիչատակարանները եւ նրանց տեղը քրիստոնէութիւնը հիմնել։ Մեհեանները կործանուեցան, հին աստուածների տաճարները խորտակուեցան եւ նրանց տեղում քրիստոնէական վանքեր ու եկեղեցիներ հիմնուեցան։ Եկեղեցիներ հիմնուեցան նաեւ քաղաքներում, աւաններում եւ գիւղերում։ Վանքերում հաստատուեցան կրօնական միաբանութիւններ, իսկ եկեղեցիներում՝ աչխարհական քահանաներ։ Հիմնուեցան եւ դպրոցներ՝ քուրմերի որդիներից եւ ուրիչներից և եկեղեցականներ պատրաստելու համար։

Պէտք էր այդ բոլորի գոյութիւնը պահել։

Նորընծայ թագաւորը, իւր անսահման քրիստոնէական ջերմեռանդութեամբ, չհնայեց նոր հիմնուած սրբարանների գոյութիւնը ապահովելու համար՝ սեպհականացնել նրանց իրրեւ մչտական ժառանգութիւն, բազմաթիւ գիւղեր, աւաններ, ագարակներ եւ այլ անչարժ կալուածքներ։

Այդ սրբարանների վրայ մնացին եւ այն մեհենական կալուածքները, որ վայելում էին նրանք հեթանոսական դարերում, այսինքն, երբ տակաւին կռապաչտական տաճարներ էին, իսկ յետոյ քրիստոնէական եկեղեցիների փոխուելով. պահպանեցին իրանց վաղեմի կալուածքները ։

Բացի դրանցից, Տրդատը իւր պետութեան մէջ ընդհանուր օրէնք հրատարակեց, որ ագարակ տեղերում (փոքր գիւղերում) «չորս – չորս հոգ», իսկ աւաններում (մեծ գիւղերում) «եօթն – եօթն» լինի սեպհականութիւն եկեղեցու։ Ամէն մի «հոգ» մի վերացական չափ էր , որ տատնում էր մի ծուխ, կամ մի գիւղական ընտանիք ։ Ուրեմն, եթէ իւրաքանչիւր տանում «եօթն – եօթն հոգ» տրուում էր եկեղեցուն, այդ կը նչանակէ՝ այնքան տարածութեամբ հող, որ բաւական էր եօթն ընտանիքի համար ։

Եւ այդպիսով եկեղեցին դարձաւ ամենահարուստ կալուածատէրը պետութեան մէջ ։

Հարստացան եւ վանքերը իրանց կալուածքներով ։

Որպէս դի փոքր ի չատէ չօչափելի պատչխար տացուի, թէ որքան կալուածքների էին տիրապետում վանքերը, բաւական է իբրեւ օրինակ, վեր առնել նրանցից մէկը միայն։ Մենք կը վերառնենք Տարօնի նահանգում Գլակայ կամ Իննակեան կոչուած վանքը, որի կալուածքների մասին նրա առաջին վանահայր Զենոբ Գլակը, իւր պատմութեան մէջ թողել է խիստ հետաքրքիր թուանչաններ ։

Զենոբ Գլակը, Լուսաւորչի նչանաւոր գործակիցներից մէկը, եւ նրա հետ կեսարիայից եկած, ազգով ասորի մի չատ եռանդուռ աբեղայ էր, որ պրեց Լուսաւորչի եւ յիշեալ վանքի պատմութիւնը ։

Այդ վանքը հեթանոսական դարերում , երբ տակաւին կռատուն էր, ունէր 12 աւաններ։ Լուսաւորիչ, կործանելով կռատունը, նրա տեղը վանք հիմնեց եւ նոյն 12 աւանները յատկացրեց վանքին ։ Ահա նրանց անունները իրանց երկահամարով եւ իւրաքանչիւրի ունեցած գինուորական ուժով .

1.— Կուառս, 3012 երդ (ծուխ) 1500 հեծելազօր, 2200 հետեւակ ։

2.— Տում, 900 երդ, 400 հեծելազօր։

3.— Խորնի (Մովսէս Խորենացու ծննդավայրը), 1906 երդ, 700 հեծելազօր , 1008 հետեւակ ։

4.— Պարխե, 1680 երդ, 1030 հեծելազօր, 400 հետեւակ ։

(Շար.) *ՐԱՖՖԻ*

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Ուսուցանուի Ս. Ղազարու Մխիթարեան Միաբանութեան Վարժարանին մէջ, Վենետիկ։ Դիմել Տ. Ներսէս Վ. Ալտունեան, Միաբան Ս. Ղազարու, Վենետիկ։

ՄԱՐԴԱՏԱՐ ՓՈՐՁԱԳԻՏ ԵՒ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ

Ուսուցանուի Ս. Ղազարու Մխիթարեան Միաբանութեան Վարժարանին մէջ, Վենետիկ։ Դիմել Տ. Ներսէս Վ. Ալտունեան, Միաբան Ս. Ղազարու, Վենետիկ։

ՀԱՅ ԴԱՍԱԽՕՍ ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Ուսուցանուի Ս. Ղազարու Մխիթարեան Միաբանութեան Վարժարանին մէջ, Վենետիկ։ Դիմել Տ. Ներսէս Վ. Ալտունեան, Միաբան Ս. Ղազարու, Վենետիկ։

ՀԱՅ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
6
ՅՈՒԼԻՍ
•
VENDREDI
6 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7622 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3433

ԱԶԳ. ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՈՂԲԱՑԵԱԼ
ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

•

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՎԻՇՏ ԵՒ ՅԱՐԳԱՆՔ

ԽՄԲ.— Ինչպէս հաղորդած էինք օրը օրին, անցեալ կիրակի, 1 Յուլիս, տեղի ունեցաւ ողբացեալ ընկեր Վահան Նաւասարդեանի յուղարկաւորութիւնը Գահի – բէի մէջ: Ստորեւ՝ մանրամասնութիւնները, գահիրէի մեր թղթակցէն ·—

Համաժողովրդային յարկանքի աննա – խընթաց եւ մեծավայելուչ արտայայտու – թիւն մը ապրեցաւ մեր անմոռանալի եւ վաստակաւոր ընկերոջ՝ Վահան Նաւասարդեանի, որուն մարմինը հողին յանձնեցինք, ընկերնե – րու, համակիր բազմութեան եւ բարե – կամներու արցունքին մէջ:

Առաւօն կանուխէն՝ ընկերներու, բա – րեկամներու եւ ժողովրդային հոծ բազ – մութիւններ հաւաքուած էին «Յուսա – բեր»ի չէնքին մէջ, Նաւասարդեաններու մօտ եւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի՝ իրենց վշտակցութիւնը յայտնելու համար « Յուսաբեր»ի եւ Նաւասարդեան ընտա – նիքներուն, ինչպէս նաեւ իրենց վերջին յարգանքը՝ անհետացող առաքելասիրտ դէմքին, որ մեր ընկերը եղաւ :

Ժամը ճիշդ 10·25ին, մեր ողբացեալ ընկերոջ զեռաւած մարմինը փոխադրեց – ուեցաւ՝ նախ՝ «Յուսաբեր»ի Տունը, ուր մահարեմի մը վրայ զետեղուեցաւ: Դա – դաղը, պաշտելի երազոյնով պատած, ծրջապատուած էր անթիւ ընկերներու, բարեկամներու, ինչպէս նաեւ Այրի Տիկ· Հերսիլիա Նաւասարդեանի ու Տէր եւ Տի – կին Բեզալր Նաւասարդեաններու կողմէ:

«Հոգոց » արտասանուեցաւ քահանան – րու կողմէ և ներկաները յարգանքի իրենց տուրքը ընծայեցին Վահանին՝ իր իսկ Տան մէջ: Հոն՝ ուր հաւատքով եւ կիրքով աշխատեցաւ մինչեւ իր վերջին շունչը, ուր ներշնչեց եւ խանդավառեց ընկերա – կան եւ բարեկամական իր շրջանակը, ուրկէ կապ պահեց տարասփիւռ իր ժո – ղովուրդին հետ, ուր եւ չիջեցաւ հերոսի մահով, — հերոս՝ աշխատանքի եւ նը – ւիրումի :

Յուղարկաւորներու թափօրը ուղղուե – ցաւ, ապա, Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղե – ցի, ուր եւս ժողովրդային ծովածաւալ բազմութիւն մը տեղ գրաւած էր տաճա – րին եւ շրջափակին մէջ՝ Պ. Պ. Թորոս Ֆաշատուրեանէ եւ Լեւոն Գարագաշեանէ, ընկերներ Գրիգոր Փափազեանէ, Կայծ Կոկանեանէ եւ Գրիգոր Գոյտագաճեանէ բաղկացեալ կարղադիր յանձնախումբի եւ հայ արիներու հսկողութեան տակ :

Յարգանքի եւ վշտի ժողովրդային ար – տայայտութիւններու մէջ, մեր անմոռա – նալի ընկերոջ դագաղը ուսամբարձ փո – խադրուեցաւ տաճար՝ Պ. Աւետիս Զագը – ճեանի (առենապետ «Յուսաբեր» Մշա – կութային Ընկերակցութեան) եւ Արտա – շէս Փամպուքճեանի (ներկայացուցիչ Հայ Լեգէոնականներու եւ նախկին պա – տերազմիկներու) եւ ընկերներ Գ. Լազեա – նի, բժ. Ե. Խաթանասեանի, Մ. Տէր Գալուստեանի, Հ. Փափազեանի, Օ. Մա – ճառեանի, Բ. Թաշեանի, Մ. Թէօլէօլեա – նի, Լեւոն Ցովհաննէսեանի, Կ. Կոկա – եանի, Գ. Պալըզճեանի, Պ. Մարլեանի, Ց. Համբարձումեանի, Զ. Փարմաքսըզ – եանի եւ Գրիգոր Գարագաճեանի կողմէ, ու զետեղուեցաւ մահարեմին վրայ :

Եկեղեցւոյ պատ. Հոգաբարձութիւնը, օրուան տխուր հանդիսութեան համապա – տասխան վեհութիւն կրցած էր ստեղծել տաճարին մէջ, զլխաւորութեամբ իր ա – տենապետին՝ Պ. Ս. Թէրզեանի եւ զոր – ծակցութեամբ իր անդամներէն Պ. Պ. Սարգիս Պօղիկեանի եւ Մուշեղ Ցակոբ – եանի :

Թաղմանական արարողութեանց կը նախագահէր Եգիպտոսի Հայոց Առաջնորդ Մամբրէ արք. Սիրունեան: Ներկայ էր քահանայից դասը լրիւ, ինչպէս նաեւ Ա – զգ. քահանդրիայէն Վարդան քհնյ. Գարա – կէօղեան: Երդեցողութիւնները կատար – ուեցան Դպրաց Դասուն կողմէ, զեկավա – րութեամբ զպրապետ Պ. Ղ. Ղազարոս – եանի :

Տաճարը լեցնող յուղնախուռն բազմու – թեան մէջ, յանուն Ազգային Իշխանու – թեան ներկայ էին Թեմական Ժողովի ա – տենապետ Պ. Արմենակ Պետեւեան, Ֆա – զական Ժողովի ատենապետ Պ. Հրանտ Նասիպեան եւ անդամներէն՝ Լեւոն Տաճ – եան, Դանիէլ Ղազարեան եւ Սահակ Լաչինեան, Թեմական Ժողովի անդամնե – րէն՝ ազգ. վարժարաններու Հոգաբար – ձութեան ատենապետ Պ. Նուպար Մար – գարեան, ինչպէս նաեւ անդամներ Վահ – րամ Սէֆէրեան, Ցովհ. Քէհեաեան, Ցա – կոբ Մարգարեան: զանազան հոգա – բարձութեանց անդամներ, Գալուստեան ազգ. վարժարանի տնօրէն Պ. Տիգրան Պապիկեան, Նուպարեան ազգ. վարժա – րանի տնօրէն Պ. Բիւրատ Վարժապետ – եան, բազմաթիւ ուսուցիչ – ուսուցչու – հիներ : Հայ Կաթողիկէ համայնքի կող – մէ՝ առաջն. փոխանորդ Հ. Ցակոբ Կիրա – կոսեան, ընկերակցութեամբ նոյն հա – մայնքի վարչութեան անդամներուն : Վիէն. Մխիթարեան Միաբանութեան կող – մէ՝ Հ. Բարսեղ Ֆերատեան, Հայ. Աւե – տարանական համայնքի կողմէ Վեր. Համբարձում Համբարձումեան, ընկե – րակցութեամբ նոյն համայնքի վարչու – թեան ներկայացուցիչներէն Պ. Արմէն Սարգիսեանի :

Հայ Լեգէոնականներու եւ նախկին պատերազմիկներու ներկայացուցիչներ Պ. Պ. Ցակոբ Արեւեան եւ Արտաշէս Փամ – պուքճեան: Հայ Մշակոյթի Բարեկամնե – րու վարչութեան կողմէ՝ Պ. Արտաշէս Օրագեան, Նիւթը Իսթ ակումբի կողմէ Պ. Պ. Բիւզանդ Կոճամանեան եւ Աբրահամ Մի – թիլեան: «Յուսաբեր» Մշակութային Ըն – կերակցութեան կողմէ՝ ատենապետ Պ. Աւետիս Զագըճեան, ընկերակցութեամբ հիմնադիր անդամներու լրիւ կազմին : Հայ Կարմիր Խաչի կողմէ՝ ատենապետու – հի Տիկին Վերժին Խաթանասեան, ընկե – րակցութեամբ վարչութեան բոլոր ան – դամներուն: «Համազգային»ի վարչու – թեան կողմէ՝ ատենապետ Պ. Գրիգոր Գարագաճեան, ընկերակցութեամբ վար – չութեան բոլոր անդամներուն: «Յուսա – բեր» ակումբի կողմէ՝ վարչութեան ատե – նապետ Պ. Լեւոն Ցովհաննէսեան, ընկե – րակցութեամբ վարչութեան բոլոր ան – դամներուն: «Յուսաբեր»ի խմբագրական, վարչական եւ դրաշարական կազմը՝ լրիւ: « Արարատ »մարզական միութեան վար – չութեան կողմէ Պ. Գարեգին Շամլեան, ընկերակցութեամբ երեք վարչական ան – դամներու :

Օտար եւ տեղական կազմակերպու – թեանց ու մարմիններու, ինչպէս նաեւ Մամուլի կողմէ ներկայ էին բազմաթիւ ներկայացուցիչներ, որոնց կարգին՝ Գա – հիրէի ասոիկանութեան փոխ – հրամա – նատար միրալայ Թահա Զաղլուլ, Իրանի դեսպանատան առաջին քարտուղար Ճե – ւատ Սինայի, տեղական եւ եւրոպական թերթերու կողմէ՝ Մեթը Աչիլ Սեքալի (երիցագոյն անդամը օտար լրագրողնե – րու), ամերիկեան մամուլի կողմէ՝ Պ. Օննիկ Մարաչեան, պետական նախկին պաշտօնատար միրալայ Քամալ Բիւտ, եւայլն, եւայլն :

Ազգանդրիոյ հայ զաղութն ու մեր ընկերական կազմը, հարիւրէ աւելի ներ – կայացուցիչներով կը բերէին իրենց մաս – նակցութիւնը յարգանքի այս արտայայ – թեան : Ի շարս միութեանց եւ կազմա – կերպութիւններու բազմաթիւ ներկայա – ցուցիչներու՝ ներկայ էին Թեմականի նախկին ատենապետ եւ «Կամք»ի պատ – ուոյ նախագահ Պ. Մելքի Գլըճեան, «Յուսաչգիմասէր» Մշակութային Տան վարչութեան կողմէ Պ. Պ. Ն. Թումա – եան եւ Մարզար Մարզարեան, «Համազ – գային»ի կողմէ՝ ընկեր Ս. Մալխասեան եւ Ս. Յոխիկեան, Կարմիր Խաչի կողմէ՝ Տիկին Ն. Աթամասեան եւ ընկեր Ս. Հանեան, Հ. Ց. Դ. Երիտ. Միութեան կողմէ՝ ընկեր Մ. Ցակոբեան եւ Ց. Ս. Փիլիկեան, «Կամք» Մ. Ա. եւ Հ. Հ. Ընկերակցութեան կողմէ՝ Պ. Պ. Լ. Ար – փիարեան, Վ. Գաւուզճեան, Վ. Եսայեան եւ Ց. Տ. Պետրոսեան, եւն. եւն. :

Դաղափին չուրջ ազակիր էին Երիտ. Միութեան «Նայիրի» եւ «Ռոստոմ – Ֆե – տայի » խումբերու անդամ – անդամու – հիները, ինչպէս նաեւ Հայ Արիները՝ զի – խաւորութեամբ Անդրանիկ Արթինեանի :

Ընդհանուր փղձկումի եւ վշտի լուռ ար – տայայտութեան մէջ՝ զամբանական մը խօսեցաւ Մամբրէ արք. Սիրունեան, «Մի՛ լայֆ, զի չէ մեռեալ, այլ՝ նիջէ» բնաբա – նով: Առաջնորդը խօսեցաւ կեանքի ու մահուան անխուսափելի իրականութիւն – ներու մասին, եւ, ընդգծելէ եւրք թէ ան – մահութեան դաղափարը ցնորք մը չէ, կեդրոնացաւ մեր ողբացեալ ընկերոջ կեանքին ու վաստակին վրայ, ցայտուն դարձնելով անոր մարդու եւ հանրային գործիչի անփոխարինելի արժանիքները :

Թաղման արարողութեանց լրումէն եւրք, մեր թանկագին ընկերոջ մարմինը՝ ուսամբարձ փոխադրուեցաւ եկեղեցւոյ շրջափակը, ուր, յանուն Հ. Ց. Դաշնակ – ցութեան Գերագոյն Մարմնին, եղիպտա – սի Կեդր. Կոմիտէին եւ «Յուսաբեր» Մշա – կութային Ընկերակցութեան, զամբանա – կաններ խօսեցան ընկեր Տօքթ. Եր. Խա – թանասեան, ընկեր Գրիգոր Պալըզճեան եւ Պ. Աւետիս Զագըճեան :

(Մնացեալը յաջորդով)

Ծխամոտի գինները քան առ Հարիւր պիտի սկսի Յուլիս 9էն սկսեալ (Բշ), համաձայն մասնաւոր հրամանագրի մը : Գառավարութիւնը 25 – 30 միլիառ ֆրանքի հասոյթ մը կը սպասէ այս յաւելումէն, Ալժերիոյ պինուորական ծախքերուն հա – մար (140 միլիառ ֆրանք): Պարզ «Կո – լուազ»ը կ'արժէ 95 ֆրանք: Քանի մը նա – խարարներ կ'առաջարկեն թղթատարական սակերն ալ բարձրացնել կամ ուրիշ տուր – քեր հաստատել, մնացեալ գումարը ճա – րելու համար: Կը խօսուի նաեւ նոր փո – խառութեան մը մասին:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ
ՎՐԴՈՎԻՋ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

•

Լիբանանի թերթերէն մին կը զրէր Դշ· առաու. — « Իսրայէլ սկսած է յարձա – կումը Յորդանանի դէմ: Արաբական բա – նակները կը պատրաստուին ետ մղելու այս անակնկալ յարձակումը » :

Նոյն օրը սուրիական թերթերը կ'ար – ձանագրէին այլապէս վրդովիչ զրոյցներ որոնց համաձայն Իսրայէլ ականներ կը տեղաւորէ Յորդանանի սահմանագլուխին վրայ եւ իր զօրքը յառաջ խաղացած է դէպի ապագինեալ գօտին :

Մին կողմէ, Իսրայէլ կը ծանուցանէ թէ եղիպտական զօրախումբեր երկու ան – դամ Իսրայէլի հողը մտած են կազայի սահմանագծին մօտ: Իսկ Պէյրութի եւ Գահիրէի անթելները կը հաստատեն թէ Իսրայէլ կարեւոր ուժեր կեդրոնացուցած է Յորդանանի սահմանագլուխին վրայ : Հին Երուսաղէմէն ալ կը հաղորդեն թէ Իսրայէլ եւ Յորդանան զօրք համախմբած

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

ՆՈՐ ԴԷՊՔԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Երէկ հակասական լուրեր կը շրջէին Յուլիս հինգի (Եշ·) համար սարքուած ընդհ· գործադուլի մասին: Ալժերիոյ նա – խարարը, Պ. Լաքոստ, յայտարարեց թէ մէջոցներ ձեռք առնուած են, աշխատան – քի ազատութիւնը ապահովելու համար : Մին կողմէ թերթերը կը ծանուցանեն թէ գործադուլին մասնակցած են խլամ – ները, ամէն չարժում զադրեցնելով :

Փարիզի մէջ ալ ոստիկանութիւնը մէ – ջոցներ ձեռք առած էր, ի նախատեսու – թիւն գործադուլի կամ հրապարակային ցոյցերու: Ալժէի մէջ բաշխուած նոր թռուցիկները կ'ըսէին թէ «ժամը հնչած չէ տակաւին, վճռական գործադուլ մը ձեռնարկելու համար քաղաքներու մէջ» : Շատեր կը կարծէին թէ ըմբոստանե – րը ռազմախաղ մը կը փորձեն, չափու – թիւն ստեղծելու համար : Ամէն պարագա – յի մէջ, անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առ – նուած էին, բարեկարգութիւնը պահպա – նելու համար :

× Զորս Եւրոպացիներ առեւանգուած – ցան Կոստանդինի շրջանին մէջ :

× Ֆրանսական կառավարութեան բաղ – քին վրայ, Թունուզի անթելը Յուլիս 3ին ընդհ. Ալժերիոյ բաժինը: Այս առթիւ կա – ռավարական թերթը կը զրէ թէ «նոյն իսկ եթէ ընդունինք որ անթելին ոճը բուռն էր, չէր հակասեր կառավարութեան ու – զեցին սկզբունքներուն, երբ կը դատա – ստէր Ֆրանսայի ներկայ քաղաքականու – թիւնը Ալժերիոյ մէջ» : Ուրիշ լուրի մը համաձայն, Թունուզի փոխ վարչապետը մեկնած է Ֆրանսական ծանուցագիրը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Մ· ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՒԻ անկախութեան տարեդարձին առթիւ, Յուլիս չորսին ընդ – ունելութիւն մը սարքուած էր Մոս – կուայի ամերիկեան դեսպանատան մէջ : Ներկայ էին Մ· Մխիթեան վարչապետը, Խուլիանին, եղբ· Կոմիտէին ընդհ· քար – տուղարը՝ Մրուշեւ եւ ուրիշ երեւելիներ: Մառնչալ Խուլիանին բաժակաճառ մը արտասանելով ըսաւ.— « Իմ անունով , կառավարութեան եւ սովետ ժողովուրդին անունով այս մեծ օրուան առթիւ մեր ող – ջոյնը կ'ուղղենք Մ· Նահանգներու ժողո – վուրդին: Բաժակս կը պարպեմ նախագահ Այզընհաուըրի արեւչատութեան համար : Պաղ պատերազմին մեզմացումէն ի վեր երկրորդ անգամ է որ Մ· Միութեան վա – րիչները ներկայ կ'ըլլան Յուլիս 4ի տօ – նակատարութեան :

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ Փողնան քաղաքին խոռ – վութեանց առթիւ, ձերբակալուած են այն ոստիկանները, զինուորները եւ համայ – նավարներըորոշուած էին բանուորներուն, ինչպէս կը հաղորդեն ճամբորդներ: Նոյն աղբիւրին համաձայն ստորերկրեայ խումբեր կը գործեն Կրաքովի, Լուպլինի եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ: Բանակը դիրք բռնած է Վարշաւայէն մինչեւ արեւելեան Գերմանիոյ սահմանագլուխը , 275 մղոն երկայնութեամբ : Ոմանք մինչեւ հազար կը հաշուեն բանտարկեալներուն թիւը : Վարշաւայի մէջ խոռ երկու – երեք գին – ուորներ կը պաշտպանեն բոլոր կամուրջ – ները եւ հանրային չէնքերը: Քննիչ յանձ – նաժողով մը կազմուած է կառավարու – թեան եւ կուսակցութեան · անդամնե – րէն, Փողնանի ըմբոստութեան խնդիրը քննելու համար : Ամերիկեան կառավա – րութիւնը առաջարկած էր ձրի ուտեստ բաժնել Փողնանի բանուորներուն, Կ· Մա – չէի մէջոցաւ: Վարշաւայի անթելը կը ծա – նուցանէ թէ կառավարութիւնը մերժած է այս առաջարկը :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ երեսփ· ժո – ղովը Յուլիս 4ին քուէարկեց պարտաւո – րիչ զինուորութեան օրինագիծը: Երեք ընդդիմադիր կուսակցութեանց 180 ան – դամները հեռացած էին սրահէն, իբրեւ բողոքի ցոյց :

ՀԱՅ ՎԱՂՎԱԾ

(Վաղուց Երբեմն)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ասոսյալները Եւ Ամերիկայի Հայ Մեծատունները

Մի քանի տարի առաջ Ամերիկայի Հայ Մեծատուններ մի ընդհանուր ժողով գումարեցին, որ ամեն տարի ազգային գործերու համար հանգանակութիւն մը ընեն։ Ժողովին մէջ կարգ մը ելոյթներ եղան, որոնց մէջ ամենէն աչքի ինկածը Ս. Ֆրանսիսքոյի Հայ Մեծատուններէն Ս. Ա. Ալեքսանեանի ելոյթն էր։ Ան ըսաւ հետեւեալը։

— Ես ալ կը համաձայնիմ, որ ամեն տարի ազգային գործերու համար հանգանակութիւն մը ընենք, բայց ինչո՞ւ հէնց մենք միայն։ Ինչո՞ւ չեն ըներ նաեւ ուրիշները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ամերիկայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Եւրոպայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պարսկաստանի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Հնդկաստանի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ռուսիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Եգիպտոսի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պուլկարիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ռումանիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Աւստրալիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ճաւայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ճապոնիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Չինաստանի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ֆիլիպինեան Կղզիներու Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Հարաւային Ամերիկայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գանատայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Մեքսիքոյի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գուատեմալայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Սալվատորի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Հոնտուրասի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Նիկարակուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գոստա Ռիքայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Փանամայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գոլոմպիայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Վենեսուելայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Էքուատորի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պերուի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պոլիվիայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Չիլիի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Արժանթինի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ուրուկուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պարակուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պրազիլիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գայանայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Սուրինամի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գայանայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Վենեսուելայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գոլոմպիայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Էքուատորի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պերուի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պոլիվիայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Չիլիի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Արժանթինի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ուրուկուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պարակուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պրազիլիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գայանայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Սուրինամի Հայ Մեծատունները։

Ամերիկայի Հայ Մեծատուններէն Ս. Ա. Ալեքսանեան ելոյթ մը ունեցաւ, որ ամեն տարի հանգանակութիւն մը ընենք, բայց ինչո՞ւ հէնց մենք միայն։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ամերիկայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Եւրոպայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պարսկաստանի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Հնդկաստանի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ռուսիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Եգիպտոսի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պուլկարիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ռումանիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Աւստրալիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ճաւայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ճապոնիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Չինաստանի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ֆիլիպինեան Կղզիներու Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Հարաւային Ամերիկայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գանատայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Մեքսիքոյի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գուատեմալայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Սալվատորի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Հոնտուրասի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Նիկարակուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գոստա Ռիքայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Փանամայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գոլոմպիայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Վենեսուելայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Էքուատորի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պերուի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պոլիվիայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Չիլիի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Արժանթինի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Ուրուկուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պարակուայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Պրազիլիոյ Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Գայանայի Հայ Մեծատունները։ Ինչո՞ւ չեն ըներ Սուրինամի Հայ Մեծատունները։

— Ես ալ կը համաձայնիմ, որ ամեն տարի ազգային գործերու համար

5.— Կեղէ, 1600 կգ, 800 հատիկաւորէ, միջ հատուր հանուած։

6.— Բաղար, 3200 կգ, 1040 հատիկաւոր, 840 հատիկ ալեհատ, 680 ար - տօր, 280 ոտքաման։

7.— Ծիկոն, 2080 կգ, 800 հատիկ, 1030 հատիկ։

Ընդհանուր, որ ամ վաճառ 12 առաջնոյ մրցման մէջ մասնակցեցան 7 ձիաւոր խումբեր եւ 2 ընտրանի ձիաւորներ։ Մրցման ընթացքին ամ ձիաւորներ ինկան, սակայն ոչ մէկ ձիաւորի կեանքին վտանգ սպառնաց։ Բացի այդ ձիաւորներէն ոչ մէկ ծանր վնասուածք ստացաւ։ Մրցման ընթացքին ձիաւորներէն մէկը «Ձիաւոր»ի կողմէ ստացաւ 1230 հատ։

Հետաքրքրական է ամ ձիաւորներուն նախապատրաստութիւնը մրցման մը համար։ Ամ ձիաւորներ ամ առաւօտ կանուխ կ՚ելլան ձիերուն հետ եւ կ՚երթան մինչեւ ամ կէսօր։ Ճամբան ամ ձիաւորներ կ՚իջնան ձիերէն եւ կ՚երթան ոտքով

ևն սահմանադրութիւնին վրայ, Յուլիս 4ի դիչերը: Արաբական Լեգէոնի ներկայացուցիչը յայտարարեց — կարելի չէ ըսուելիք թէ Յորդանանի սահմանադրութիւնը անմիջական յարձակումի մը պիտի են թարկուի: Իսրայէլի գինուորական համախմբումները տեղի կ'ունենան Յորդանանի ամբողջ սահմանադրութիւնին երկայնքը, մասնաւորապէս Երուսաղէմի չրջանին մէջ: Յորդանանի զօրքը պատրաստ է եւ յարձակում մղելու իսրայէլեան որեւէ յարձակում սահմանադրութիւնին վրայ որ ունի 350 մղոն երկայնութիւն:

Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ արաբական զորձերու նախարարութիւնը պաշտօնապէս հրաւիրց Իսրայէլի դեսպանը, բացատրութիւններ պահանջելու համար գինուորական համախմբումներու մասին: Պաղեստինի գինադադարի յանձնախումբին նախագահը, զօր. Պըրնս, որ Գահիրէ կը գտնուէր, Երուսաղէմ գնաց օդանաւով: Յորդանանի Հիւսէյին թագաւորը իր մօտ հրաւիրեց Ամմանի ամերիկեան, անգլիական եւ ֆրանսական դեսպանները, պարզելով իսրայէլեան յարձակումի մը վտանգը: Երեք պետութիւնները 1950ի յայտարարութեամբ յանձն առած են օգնել Արաբներուն կամ Իսրայէլի, եթէ յարձակում կատարուի: Այս օգնութիւնը պիտի ըլլայ ի նպաստ յարձակման զոհին: Այդ յայտարարութենէն զատ, Անգլիա մասնաւոր դաշնագրի մը համաձայն պարտաւոր է օգնել Յորդանանի, եթէ յարձակում կրէ:

Պէյրութի անթենը կը ծանուցանէ թէ եգիպտոսի, Սուրիոյ եւ Լիբանանի բանակներուն հրամայուած է պատրաստ ըլլալ, օգնութեան փութալու համար Յորդանանի, եթէ յարձակում կրէ: Իսրայէլ Յորդանանի «Ալ Տիֆա» թերթէն քաղելով կ'ըսէ թէ Իրաք զրահաւոր զօրամասեր կեդրոնացուցած է Յորդանանի հիւսիսային սահմանին վրայ, համաձայն 1947ի դաշնագրին:

Լիբանանի կառավարութիւնը երբ լուր առաւ թէ Իսրայէլ գինուոր կը համախմբէ հին Երուսաղէմի մօտ, խորհրդարանը յանկարծ դադրեցուց իր նիստը եւ խորհրդակցութիւն մը տեղի ունեցաւ հանրապետութեան նախագահին հետ: Այս առթիւ էր որ Պէյրութի անթենը հաղորդեց թէ կը վախցուի որ Իսրայէլ գինուորական գործողութիւն մը կատարէ Յորդանանի սահմանին վրայ: Յորդանանի դեսպանատան մէկ պաշտօնեան տասը վայրկեանի տեւակցութիւն մը ունեցած էր Լիբանանի տեղեկատու նախարարին հետ, որ անմիջապէս փոխ-վարչապետին հաղորդեց լուրը: Ասոր վրայ փոխ-վարչապետը, Սալահ Սալեմ ոտքի ելլելով յայտարարեց խորհրդարանին մէջ թէ սխալուած է մեկնիլ, «կարեւոր խորհրդակցութիւն մը կատարելու համար երկրի ապահովութեան մասին»: Փոխ-վարչապետը յայտարարեց լրագրողներու թէ միջոցներ ձեռք առնուած են արաբական միւս պետութիւններու հետ, միացեալ ձայն կատ կազմելու համար իսրայէլեան որեւէ գործողութեան դէմ:

Այս բոլոր տեղեկութիւնները կը հասնեն թէ կացութիւնը նորէն պղտորած է Միջին Արեւելքի մէջ եւ կրնայ աւելի ծանրանալ մէկ օրէն միւսը:

Այրի Տիկին Սօֆի ճանկէօզեան, Տէր եւ Տիկին Երուանդ ճանկէօզեան եւ զաւակը՝ Հրայր, Տէր եւ Տիկին Սահեան Թիրեաքեան եւ զաւակները՝ Օր. Սեդա եւ Գեղամ, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Ֆաքիրեան, Այրի Տիկին Մարիամ Սարգիսեան, Տէր եւ Տիկին Վռամշապուհ Սաչըճեան եւ զաւակներ. րը (Հայաստան), Պ. Սիրական ճանկէօզեան (Պուէնոսայրէս), Տէր եւ Տիկին Զաքարիկ ճանկէօզեան եւ զաւակները, ինչպէս նաեւ իր բոլոր ազգականները ու բարեկամները խոր ցաւով կը ծանուցանեն ի. րենց զաւկին, եղբօր, աներեցուկին եւ ազգականին

ՍԻՄՈՆ ՃԱՆԿԷՕԶԵԱՆԻ
(Մինչագիւղցի)

մահը, որ տեղի ունեցաւ Յուլիս 4ին, իր բնակարանին մէջ, 3 ռիւ Ռապփայ, Ալֆորվիլ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս չաբաթ (7 Յուլիս) ժամը 1·30ին Ալֆորվիլի Ս. Պ. Պետրոս եկեղեցին:

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով կը խնդրուի ներկայս իրր այդ նկատել:

ՀՄԲ.— Մեր ցաւակցութիւնները:

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ ՈՂԲ. Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Յուլիս, չաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տանիթոն:

Կը նախագահէ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ — Կը խօսին՝ ընկերներ ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԷԼ, Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ, ՅՈՎԻԿ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ:

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՐ ՄԵԾԱՆՈՒՆ ՀԻՄՆԱԴՐԻՆ՝ ՎԱՀԱՆ ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

մահուան առթիւ, կը կազմակերպէ սգա հանդէս մը նուիրուած մեծ Հայուն:

Սինեմա Մելմանի Մէջ (Քանըզիէր) Այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին:

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի:

Կը նախագահեն՝ Պ. Պ. ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ, Ց. ՊԱՊԻԿԵԱՆ եւ Ա. ԹՐԶԻՊԱՇԵԱՆ:

Կը խօսին՝ ՏԻԿ. Մ. ՊԱԼԱՐ, Շ. ՆԱՐ ԴՈՒՆԻ, Պ. Տ. ԹԱԴՈՑԵԱՆ եւ Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ:

Միայօժար մասնակցութեամբ Օր. Ա. Նիւթա Սարգսեանի (արտասանութիւն), Օր. Ալիս Յարութիւնեանի (արտասանութիւն), Պ. Փիրայր Գասպարեանի (մենուկ), Օր. Մարկոսեանի (դաշնակ), Պ.Ս. Չէօրէֆճեանի (ջութակ) եւ Ֆրանսացի մեծ արուեստագէտ Պ. Տ. Ֆուէի (թաւ-ջութակ):

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուսումնասիրաց Ընկերութիւնը Օգոստ. 10էն Սեպտ. 1: Պարտաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՒՔԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԴՐ. ԱԴԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ ԿԱՑԱՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Ժիւռայի կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլալով, դիմումները կ'ընդունուին միայն Բ. խումբին համար:

Առաջին խումբի մեկնում 9 Յուլիս, Բ. խումբի մեկնում 9 Օգոստոս:

Հաւաքուիլ այս երկուշաբթի ժամը 21·30ին, Կառ տը Լիոն, Գուր տը Լ'Օր-լոժ: Ծնողներէն կը խնդրուի երեք օր առաջ յանձնել բժշկական վկայականները:

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ

Դպրոցասէրը Տիկնանց վարժարանի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ կիրակի Յուլիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2-4, վարժարանի սրահին մէջ:

Հանդէսէն եւք տեղի պիտի ունենայ տարեկան դաշտահանդէսը պարտէզին մէջ: Հասարակութեան համար վերապահուած են հաճելի անակնկալներ: Դաշտահանդէսի ընթացքին տեղի կ'ունենան նըւագ եւ պար:

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ:

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառայեն մուտքի համար: Գին 250 ֆր.:

1, Bld. du Nord. Le Raincy (S. et O.)

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ՝ Տարօն-Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան:

Իյիշատակ Տարօն Սալնոյ Զորի հերոսներու:

Կը նախագահէ Ե. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ
Կը խօսի հայրենակից Գ. ՇԻՒԻԿԵԱՆ

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, Սէնթ Անդրէի զովասուն պարտէզին մէջ:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին: Պարեր Մարսէյլի արենուշներու «Արաքս» խումբին կողմէ եւ հաճելի անակնկալներ, Օր. Ա. Շահմիրեան կ'արտասանէ կտոր մը ձօնուած Սօսէ Մայրիկին: Պիտի երգեն՝ Պ. Պ. Մ. Տէրոյեան, Ժ. Գասպարեան, Գ. Ստեփանեան եւ Օր. Ա. Յարութիւնեան: Կ'արտասանէ Օր. Ա. Սարգսեան:

Ազգդի ծանօթ ձայնասփիւռը պիտի նուագէ հայրենիքի հին ու նոր երգեր եւ պարեր: Մուտքը ազատ է

ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Համախմբերդիական Միութեան Վանանի մասնաճիւղին: Այս չաբաթ ժամը 21ին, Պ. Գ. Սիմոնեանի սրճարանին մէջ, 26 ռիւ Պէլ Իմաժ:

Կը նախագահէ Պ. Մ. ՃԷրաեան:

Կը խօսի մասնաճիւղին առենապետ Պ. Գ. Սիմոնեան:

Երգ, արտասանութիւն եւն.:

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը:

ՊՕՅՕՅ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Վերջին արձանագրութիւնները մինչեւ
ՅՈՒԼԻՍ 12ԻՆ

Գրել՝
Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).
C.C.P. 12783—16.—

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի, Վարդավառի տօնին հանդիսաւոր պատարագէն ետք պիտի կատարուին նաեւ Մեռելոցի օրուան հոգեհանգիստները:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ - ՊԱՏԱՐԱԳ

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Ի յիշատակ Տարօն Տուրուբերանի 1915ի եղեռնի բազմահազար նահատակներու, այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին:

Կը խնդրուի բոլոր հայրենակիցներէն ներկայ ըլլալ:

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Այս կիրակի քառաձայն պատարագ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին: Կը պատարագէ Քոքինոյ հոգեւոր հովիւ Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՔՀՆԾ. ՏԷՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէն Ժերոմի թաղական խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի առաւօտ թաղին եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ պատարագ եւ հոգեհանգիստական պաշտօն թաղեցիներէն հանգուցեալ Պ. կարապետ Փունարճեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ: Կը հրաւիրուին հանգուցեալին յիշատակը յարգողները:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համախարբերդցի Միութեան, Մարսէյլի եւ Սէն Լու Կրան Փէնի գոյք մասնաճիւղերու:

Այս կիրակի, ամբողջ օրը Պ. Հայկազ Զուքուրեանի (նախկին Եօթնեղբայրեան) օգաստն եւ ընդարձակ ագարակը, Սէն Լու Կրան Փէն:

Դերասան Թրագօշ կարող ուժերով կը բեմադրէ քրքջալիր զաւեշտ մը՝

ՄԱՇԴԻ ԻԲԱԴ

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակցին Տէր եւ Տիկին Գարագաշեան:

Երգ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ: Ճոխ սեղան եւ խորոված:

Մուտքը ազատ է:

ՍԷՆ ԺԵՐՈՄԻ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Այս չաբաթ երեկոյ ժամը 9ին, Թրամվէյս տէ Լիլա փաթրոնաժի սրահին մէջ: Նախաձեռնութեամբ Սէն Ժերոմի թաղական խորհրդոյ եւ զեկավարութեամբ ուսուցիչ Պ. Ազգիճ Մարտիրոսեանի: Խմբերգներ, արտասանութիւններ, փոքրձնական դաս, անակնկալներ եւ պարեր: Կը ներկայացուի ԹԻՒՔ-ԹԱՔ զաւեշտը (երկու արար):

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Պոմոնի Զաւարեան Ընթակամիւէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս երկուշաբթի ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՏԷՒԻՆ.— Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան Տէվինի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ անդամ եւ ոչ անդամ հայրենակիցները, այս կիրակի, ժամը 3-ին, Ազգ. զպրոցի սրահը:

ՀԱՄԱՅՈՒԱՐԵՐԴ.ի Միութեան Սէնթ Ընթուանի մասնաճիւղին ժողովը այս չաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, նաճարեանի սրահակը: Օրակարգ՝ Յուլիս 22ի պաշտօնդէսը:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
ԿՂԻԻ ՀԱՑՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Այս կիրակի ամբողջ օրը Սէն Ժիւսթ, 117 Ավընիւ Քօրօ, Պար տիւ Շալէի զով ծառաստանին մէջ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին:

Անակնկալները զղեցի նոր սերնդական ներէն, զեղչկական պար Օր. Կոշկակարեանէ, հայկական եւ տեղական պար:

Հայկական պարերուն կը նուագէ Պ. Հրանտ Փանոսեանի եւ Համբարձումեան եղբայրներու խումբը: Բարձրախօս Պ. Ալֆագի: Պուլի մրցում:

Ճոխ պիւֆէ: Մուտքը ազատ է

Հանդիսավայրը երթալու համար առնել թիւ 53 թրոլէն ու իջնել Սէն Ժիւսթ:

ԱՄԱՎԵՐՋՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. կապ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղի զպրոցին ամավերջի հանդէսը այս չաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, Ս. Սահակ Մեսրոպ սրահին մէջ:

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ

Այս կիրակի, ժամը 10·30ին, Վարդավառի տօնին առթիւ Ս. Խաչ եկեղեցւոյն մէջ (10 պիս, ռիւ Թուէն) ձայնաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ եւ քարոզէ Գեր. Յովսէփ Թ. Ծ. Վ. Խանդեան, Ցուռնաստանի հայ կաթողիկէ առաջնորդը:

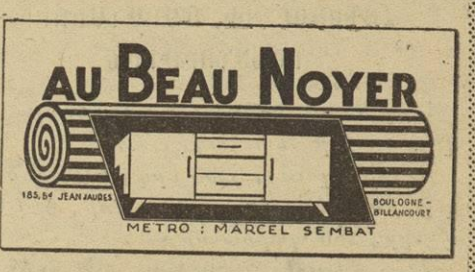
ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Հայ Կարմիր Խաչի Օգն. Մարմնի Ֆէսանվիլիէի օդափոխութեան կայանին Ա. խումբի մանուկներուն բժշկական քննութիւնը տեղի պիտի ունենայ այս ուրբաթ, եւ երկուշաբթի 9 Յուլիս, ժամը 10 - 12, Հայ Կարմիր Խաչի զարմանատունը, 15 ռիւ ժան Կուժօն, Փարիզ:

Կը խնդրուի փարիզեան չրջանի Կարմիր Խաչի մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներն եւ ծնողներէն ներկայանալ վերոյիշեալ ժամերուն, մանուկներուն բժշկական վկայականներով:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէն Ժերոմի Հ. Ց. Դ. «Հայաստան» ընթակամիւէն ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընկեր Մկրտիչ Զորպազեանի եւ ընտանեկան պարագաներուն, իրենց սիրեցեալ զոնքանչմօր Այրի Տիկին Մահտեսի Մաքրուհի Համբարձումեանի մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի հաղար ֆրանք կը նուիրէ Մշակոյթի Տան Ֆոնտին:

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻԽՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՅԱՆՁՆԵԼԻ ԾՐԱՆՍԱՅԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 7 ՅՈՒԼԻՍ

SAMEDI 7 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7623 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3434

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՄԷՆ ՓՈՍ ԿՈԶ ՄԸՆ Է

Հիմա որ պաշտօնական սուգը վերջացած է եւ արցունքները չամքած են, խորհինք վաղուան մասին :

Հանրային կեանքի եւ մասնաւոր անդամանի մէջ բացուած փոսերը ոչ հառաչանքով կը փակուին, ոչ ալ արցունքով :

Նահատարդեանները երկինքէն ինկած պարգեւներ չեն :

Անոնք երկունք են : Հաւատք եւ աշխատանք : Նուիրում եւ ազնուութիւն : Անշուշտ նաեւ ընդունակութիւն եւ տաղանդ :

Վահան Նահատարդեան հոժիկու եւ մտքական դէմք մը զարձաւ անոր համար որ կը հաւատար իր կոչումին եւ իր բոլոր կարողութիւնները տրամադրած էր սեփական ժողովուրդի բարիքին :

Ան կրնար նոյնքան եւ աւելի փայլուն դերքեր դրաւել ռուսական հնոցին մէջ, ինչպէս իր տարեկիցներէն եւ դասակից-ներէն շատերը :

Բայց ներքին ձայն մը կ'ըսէր.— Լաւադոյնս ծառայած կ'ըլլաս մարդկութեան, հաւատարմօրէն եւ յարատեւօրէն ծառայելով մ'յն ժողովուրդին որուն կը պարտիս արեւդ :

Եւ իր ամբողջ հոգիեամբ յանձնուեցաւ հայկական տառապանքի փոխադրիչին-բուն, յանձն առնելով ամէն զոհողութիւն :

Կամաւոր ուխտ մը կնքած էր ան՝ Դաշնակցութեան միջոցաւ : Ոչ մէկ ընկերկում՝ այլ ճամբուն վրայ : Եւ ամէն օր ճիգ մը աւելի, արդարացնելու համար իր կոչումը :

Այդ ուխտին չնորհիւ էր որ, իր հրապարակագրութիւնն ալ զարձաւ անպարտելի ուժ մը : Վճիռ-ներ հոսուն աղբիւր հայրենանուէր խանդավառութեան եւ յարատեւութեան :

Իրեն համար անսպառ ներշնչարան մըն էր Հայոց պատմութիւնը՝ Հայկէն մինչեւ Դաշնակցութիւն :

Ամէնէն տաղնապալի պահերուն ալ, այլ ալեծուփ տարերքութեանց էջերը կը թղթատէր, կէս ճամբան չմնալու համար : Եւ միշտ ալ կը գտնէր նոր խորհուրդ մը կամ խորհրդանիշ մը, աւելի ամուր կառչելու համար «իշխան ժողովուրդ»ին :

Այդ նոյն պատմութիւնը աւելի կը պայծառացնէր իր ընկերվարական զաւանանքը, իբրեւ տեսաբան :

Անոնք որ այսօր իր կորուստը կ'ողբան զառնօրէն, մանաւանդ երիտասարդները, պարտաւոր են խղճի քննութիւն մը կատարել — Ի՞նչ կ'ընենք մենք, վառ պահելու համար ջահը, իրրեւ հերթափոխ :

Մեռելները իրենց դերը կատարեցին մինչեւ անխուսափելի վախճանը, ճամբան հարթելով եւ որոշ կէտի մը հասնելով :

Ողջերն ալ — մանաւանդ երիտասարդները — կը փորձե՞ն իրենց կարելին, արդարանալու ելքին յանդելու համար :

Ազատագրական պայքարն ալ մշտնջենական չարժում է եւ դիտութիւն : Ան-սասան հաւատք եւ յարատեւ, յարաճուն աշխատանք :

Ամբողջ սերունդ մը կ'անհետանայ մեր աչքերուն առջեւ, ամայացնելով քաղաքական թէ մտաւոր անդաստանը՝ օտարութեան մէջ :

Ամէն նոր փոս որ կը բացուի, կոչ մըն է, ճիգ մը աւելի փորձելու, յանձնառութիւն մը աւելի ստանձնելու, որպէս զի կարուած ճամբան աւելի զարդանայ եւ ամրանայ, մէկ սերունդէն միւսը :

Պատրա՞ստ ենք այդ աշխատանքին :

Երբեք այնքան սուր հանդամանք ստացած չէր այս հարցումը, գոնէ մեր պատմութեան համար, ուր ճարտով կը փնտռուին հանրահռչակները :

Թող պատասխանեն անոնք որ թեւ կուտան 25էն մինչեւ 45 եւ կ'ուզեն արժեցնել իրենց արդար յաւակնութիւնները, հանրային ծառայութեամբ :

Շ.

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

ՀԱՋԱՐ ԱՓՍՈՍ ...

Ներս կը մտնես «Յուսաբեր»ի պալատին երկաթեայ մեծ դռնէն : Լայն գաւիթ մը գետնայարկ : Առաջին դստիկոնէն, երկու թեւի վրայ, սանդուխները կ'իջնեն գետնի նման ու կը միանան՝ կազմելով տաքրածուն, սպիտակափառ ջրվէժ մը, որ կը հոսի դէպի բեզ, — ակամայ կը փորձուիս վերցնել ոտդ··· քրջուելու վախով :

Ձախդ ննջասենչ մը, որու վրայ կը բացուին չորս դռներ, առաջինը հագուստ-դէպ է որ բացուի, լոյսիւն կը տիրէ ներսը : Երկրորդ սենեակէն ելս անցք ունի, բայց դարձեալ միշտ փակ :

Կամաւոր բանտարկեալ մը, ներսը :

Նրբանցքին ծայրը, ուր անցք մը ունի տպարանը, վարչութեան ու խմբագրութեան դռները, որ բաց կը մնան միշտ, պակաս չէ ազմուկը, — այստեղ լոյսիւն :

Ամէն առաւօտ, երբ վար կ'իջնէի երկրորդ յարկէն, ուր կը բնակէի, ձայնը կը մատնէր հարկաւ որ դուռը կը բանար, իր մօտ հրաւիրելու համար զիս, — թէյ, սուրճ եւ ··· :

Չեմ ծխեր : Սուրճը կը խմեմ բաղաձայնութեան համար, իսկ՝ թէյը ուզելով եւ հաճոյքով :

Իր սեղանին վրայ՝ թէյի գաւաթ մը, երբեմն երկու հատ, մէկը կիսովին պարպուած, մոռցուած որովհետեւ աշխատանքի մէջ թաղուած, երկրորդ մը դեռ նոր ապսպրուած, յետոյ սուրճի գաւաթ մը ··· նոր ապսպրուած : Օրը բանի՞ հատ, հաշիւը գիտէ միայն Ապպաս կամ միայն Աստուած : Ծխատուփը բովը : Կը գրէր ու կը ծխէր, կը ծխէր ու կը գրէր :

Չհիմ կը նմանցնէի վանահայրի : «Յուսաբերը» վանք մըն է, լայնանիստ ու բարձրակարկառ : Ես որ շա՛տ եմ երազեր աշխարհական միաբանութեան մը մասին, համոզուած որ հրաշք կը գործէ նման դպրեվանք մը այս մեր օրերուն, պահ մը կը կարծեմ թէ մանուկ եմ դարձեր նորէն եւ Արմաշի վանահայրին մօտ նստած՝ կը պատմեմ ինչե՛ր, ինչե՛ր, ինչե՛ր :

Ինծի հետ ինձ ալ կը մանկանայ կարծես : Կը պատմէ իր պատանեկութեան երազները : Բայց դաժան կեանքը, աւելի հզօր քան հնոցին կրակը, որու մէջ երկաթը նախ կը կարմրի, յետոյ կը կակուղնայ ու բրուտի կաւ կը դառնայ, տարբեր է տնօրիներ, տարբեր ձեւ է տրեր իր մետաղին :

Երիտասարդութեան աւիւն եւ թարմութեան համ ունէր, — միտս չկրցայ բացատրել կարծեմ : Կան անհատներ, որոնք փակ են հանդէպ երիտասարդութեան, կը նմանին տուներու՝ որոնք կը նային վերջալոյսին : Կան անհատներ ես, որոնք բաց կը պահեն պատուհանները եւ դռները այն պողոտային վրայ, ուր կեանքը շէքեր կը կատարէ կամ ռազմերթ : Այսպէս օժտուած, իմացումն ունէր երիտասարդութեան ազնուկին, յորձանքին եւ փրփրազայր ոստումներուն : Կարեւ, — ի յառաջագուէ՝ երիտասարդութեան հետ էր, երիտասարդութեան կողմնակից : Ահա թէ ինչո՛ւ հակառակ իր յոգնութեան, հակառակ ժամանակին թշնամութեանց՝ հոգիով թարմ էր ու կը խայտար երիտասարդի պէս, մանաւանդ երբ խօսակցութիւնը կանգ կ'առնէր հայ ժողովուրդին արժէքներուն վրայ : Կը խայտա՞ր, կը գիւղվնա՞ր, կ'երջանկանա՞ր երբ կը խօսէր ցեղային մեր շնորհիւներուն եւ ընդունակութեանց մասին : Բրիւսովի «Հայաստանի բանաստեղծութիւնը » գիրքէն հայերէնի թարգմանելով ինծի տուաւ ժողովրդական բերդուած մը, 9 երկեակներ, հարցնելով թէ քնագիրը ծանօ՞թ է ինծի : Կ'արտասանէր ու կը հրճուէ՞ր : Իսկապէս գոհար մըն է :

— Տո՛ւր Լիւ – Անտրէ Մարսէլին, թող փրանսերէն իր թարգմանութեանց հատաճոյնին մէջ դնէ, ըսաւ :

Շա՛տ կը սիրէր բանաստեղծութիւնը : Եւ ըսաւ թէ շուտով հրատարակութեան պիտի տայ իր մէկ երկարաշունչ գործը Զարեհեցի բերթողական արուեստին մասին :

Ըսելէ ետք թէ կուսակցական աշխատանքները ժամանակ չեն ձգեր զբաղելու համար նման ուսումնասիրութիւններով, յանկարծ, հարցուց :

— Ինչո՞ւ հեռու կը մնաս կազմակերպչական աշխատանքներէ : Դաշնակցական ես ողնուծուծով, ինչո՞ւ չես մասնակցիր ··· :

Յետոյ, մելամաղձոտ եղանակով եւ հատիկ հատիկ արտասանելով՝ տուաւ սւնունները :

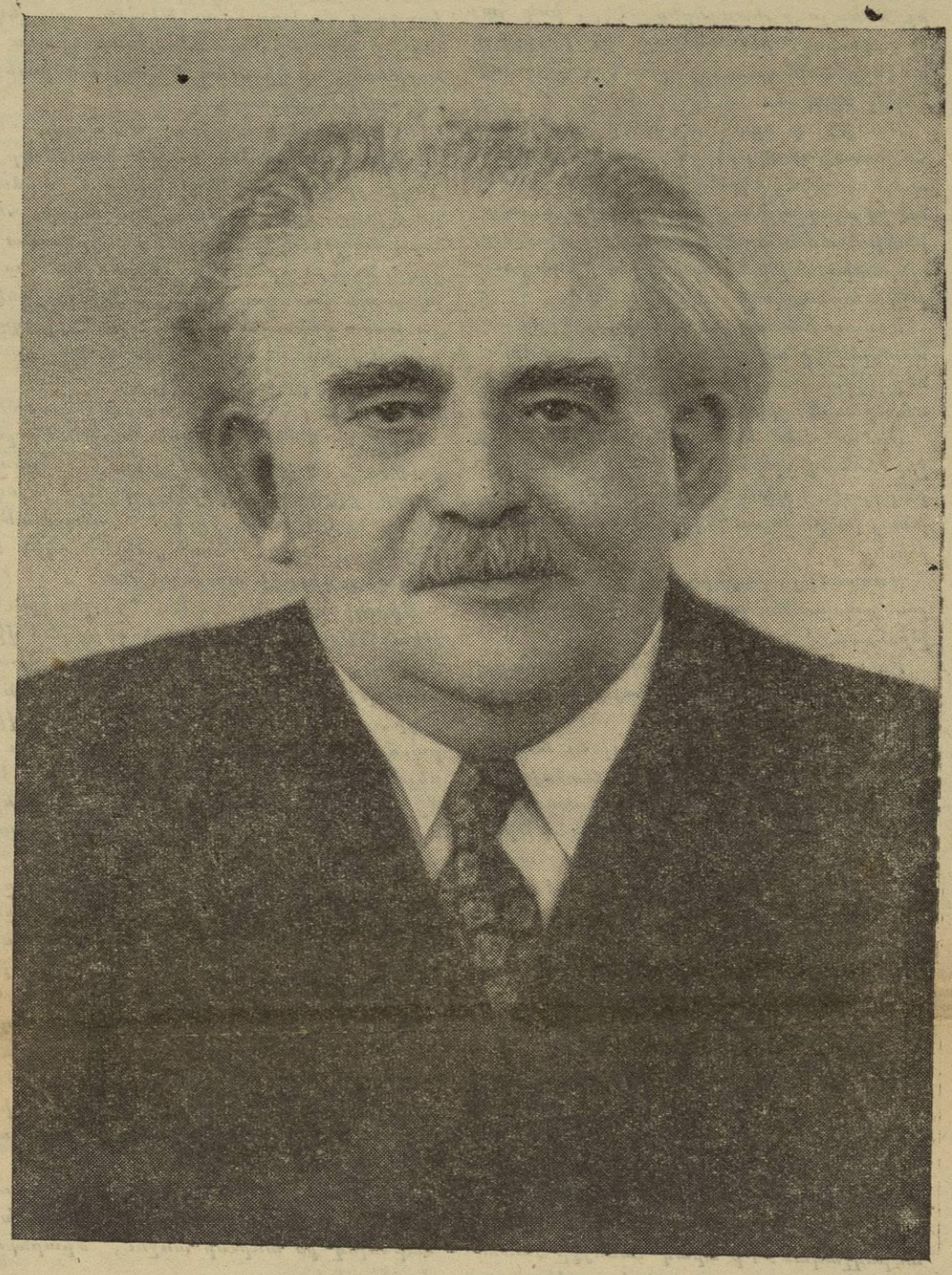
— Հիւանդ : Տարիքը առած : Մէկուն աչքը, միւսին սիրտը : Երեւակայէ՛, ֆանի մը տարի ետքը ··· : Վապը ո՞վ պիտի վարէ այս հսկայ կազմակերպութիւնը, — կուսակցական պալատանման շէնքեր, տպարաններ, ծով երիտասարդութիւն, ո՞վ պիտի վարէ : Դպրեվանքը որ երազեր ես, ահաւասի՛կ, եկուր աշխատէ՛ ··· :

***

Ինծի կը թուի թէ հիմա նստած է «Յուսաբեր»ի խմբագրութեան մեծ սեղանին մէջ, որու դուռը փակ է միշտ :

Հագար ափսո՛ս, սիրելի եւ մեծ, աշխատանքի եւ գաղափարական պայքարի կիրքով մեծ, ընկեր Վահան Նահատարդեան :

Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐ ՎԱՀԱՆ ՆԱՀԱՏԱՐԴԵԱՆ

«ԵՒՐԱՏՈՄ»Ը ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Նոր բառ մը եւս, — Եւրատոմ, — ուրիչ խօսքով՝ դործակցութիւն Եւրոպական պետութեանց միջեւ՝ հիւլէական ուժի արտադրութեան, վառճառման եւ օգտադործման համար :

Ազգ. ժողովը սկսաւ քննել այս ծրագիրը, որուն հակառակորդները մեծ թիւ մը կը կազմեն : Վիճաբանութեանց ընթացքին, Ֆրանսացի երկու հոչակաւոր հիւլէադէտները, Փեռէն եւ Ամման, ազդարարեցին թէ Ֆրանսա առանձին չի կրնար առաջնակարգ դերք մը դրաւել այս ասպարէզին մէջ եւ թէ անհրաժեշտ է ուժերնին համաձայնի միւս հինդ պետութեանց հետ, գործակցութիւն մը հաստատելու համար : Երկու դիտնականներուն երեւումը բացառիկ դէպք մըն էր, վասն զի հայտնուեցաւ որ Ազգ. ժողովը լսէ ոչ-ան-դամներ : Այսպիսի դէպք մը պատահած էր քանի տարի առաջ :

Պ. Փեռէն, որ Ֆրանսայի հիւլէական ուժի հաստատութեան վերատեսուչն է, բացատրեց թէ իր տահմանափակ դիւրութիւններով, դրամական միջոցներով եւ մասնագէտներով Ֆրանսա յաջողեցաւ չորրորդ աստիճանը դրաւել, եւ մնալով Մ. Նահանգներէն, Անդլիայէն եւ Խ. Միութենէն : Բայց յոյս չկայ որ կարենայ առանձին բաւարարել այդ աստիճանը : Եւ-րոպական գործակցութիւնը թէ անհրաժեշտ է եւ թէ ցանկալի : Միւս դիտնականը եւս բացատրեց թէ «ինչ որ ժուռաւ է Ֆրանսայի համար, դիւրին է Եւրոպայի համար » :

Խ. Միութենէն արտաքին նախարարը, Շեպիլով, յայտարարեց թէ կարելի է փարատել Խ. Միութեան եւ Մ. Նահանգներուն միջեւ եղած բոլոր թիւրիմացութիւնները, «եթէ Ամերիկայի պաղ պատերազմի քարոզիչներուն եւ թիւթեւրուն բերանը փակուի » :

ՀԱՅ ՎԱՂՑԱԾՆ

— Ընդէ՞ւ նրանք էնքա՜ն ոռ-ռում են ու ոռում, ասում վաղուց ի վեր ծանօթ մի ձայնով։

— Տիեզերքում գոյութիւն ունի մի օրէնք, որ ասում է, թէ ամէն ինչ ոռում է իր տեսակի համար, ինչպէս որ ամէն ինչ ոռում է իր տեսակի համար։

Ես ուզում էի ասել, որ նրանք ոռում են ոչ թէ իրենց համար, այլ ուրիշների համար, որ նրանք ոռում են ոչ թէ իրենց համար, այլ ուրիշների համար։

Ես ուզում էի ասել

ՍԻՒՐՈՆ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ 364 - 400)

ՓԱՓՈՒԱԿ ՄԱՍ

2.— ՊԱՏՄԱՓՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԵՆՑԱՂ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆՑ ՏՈՒՆԵՐՈՒՆ

ԳՎԱՓՎԱՍՆԱՊԱՏ

Ալիքսանդր Մեծի մահուան լուրը մեծ ցնծութեամբ ընդունեցին Պարսից տիրապետութեան տակ գտնուող ազգերը։ Մանաւանդ Հայաստանի մէջ ամէն կողմ ուրախութեան տօներ եղան։ Ազատութեան ոգին ամէնուրեք կը փչէր։ Ամէն ոք կ՚ուզէր իր ազատութիւնը ցոյց տալ։ Ամէն կողմ ապստամբութիւններ կը պատրաստուէին։ Ամէն կողմ ազատութեան դրօշակներ կը պարզուէին։ Ամէն կողմ ազատութեան երգեր կ՚երգուէին։ Ամէն կողմ ազատութեան ոգին կը տիրապետէր։

Ալեքսանդրի մահուան լուրը Հայաստանի մէջ ալ մեծ ազդեցութիւն ըրաւ։ Հայերը ալ ուրախութեան տօներ կատարեցին։ Ամէն կողմ ազատութեան ոգին կը տիրապետէր։ Հայերը ալ ազատութեան երգեր կ՚երգէին։ Հայերը ալ ազատութեան դրօշակներ կը պարզէին։ Հայերը ալ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Պոմոնի Զաւարեան ենթակոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս երկուշաբթի ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Պարտաւորիչ ներկայութիւն։ Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն ժամը 8·30ին, Ահարոնեան ակումբը։ Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ է։

ՏԷՍԻՆ.— Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան Տէսինի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ անդամ եւ ոչ անդամ հայրենակիցները, այս կիրակի, ժամը 3–ին, Ազգ. դպրոցի սրահը։

ՀԱՄԱՆԱՐԲԵՐԴ.ի Միութեան Սէնթ Ընթոանի մասնաճիւղին ժողովը այս շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, Նաճարեանի սրահակը։ Օրակարգ՝ Յուլիս 22ի ղաչաճանհդէսը։

Այրի Տիկին Սօֆի Ճանկէօզեան, Տէր եւ Տիկին Երուանդ Ճանկէօզեան եւ զաւակը՝ Հրայր, Տէր եւ Տիկին Սահակ Թիրեաքեան եւ զաւակները՝ Օր. Սեդա եւ Գեղամ, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Ֆաքիրեան, Այրի Տիկին Մարիամ Սարգիսեան, Տէր եւ Տիկին Վռամշապուհ Սաչլեան եւ զաւակները (Հայաստան), Պ. Սիրական Ճանկէօզեան (Պուլկարիա), Տէր եւ Տիկին Զաքիկ Ճանկէօզեան եւ զաւակները, ինչպէս նաեւ իր բոլոր ազգականները ու բարեկամները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց զաւկին, եղբօր, աներձագին եւ ազգականին

ՍԻՄՈՆ ՃԱՆԿԷՕԶԵԱՆԻ
(Միջագիւղցի)

մահը, որ տեղի ունեցաւ Յուլիս 4ին, իր բնակարանին մէջ, 3 ռիւ Ռասփայ, Ալֆորվիլ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս շաբաթ (7 Յուլիս) ժամը 1·30–ին Ալֆորվիլի Ս. Պ. Պետրոս եկեղեցին։

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել։

ԽՄԲ.— *Մեր ցաւակցութիւնները։*

ԶԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
ՂԱԻԻԹ ՀԱՅՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Այս կիրակի ամբողջ օրը Սէն Ժիւսթ, 117 Ավընիւ Ֆօրօ, Պար տիւ Շալէի զով ծառաստանին մէջ։

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։

Ճոխ պիւֆէ։ Մուտքը ազատ է

Հանդիսավայր երթալու համար առնել թիւ 53 թրոլէն ու իջնել Սէն Ժիւսթ։

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. կապ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղի ղպրոցին ամավերջի հանդէսը այս շաբաթ իրիկուն, ժամը 9ին, Ս. Սահակ Մեսրոպ սրահին մէջ։

Մասնագէտ

Մեքենաներու ներդգուեցեան

ԳՆՈՒԻՄ, ՎԱՃԱՌՈՒՄ և ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ

Surjeteuses, raseuses,

R. BLOT

5, Rue Godefroy Cavaignac, Paris 11e.

Tél. : ROQ. 65-38. Métro: Voltaire.

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամագոյքի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով։

Խանութին ետին երեք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց։ Անձնական կառաւոն բակին մէջ։

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը եւ ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ)։

ՃԱՇԱՐԱՆ ՃՈՇԿՈՒՆ

Place d'Aix, 4 rue de la Butte
Marseille

#

Մարսէյլ արձակուրդի եկողներ
Մի մոռնաք այցելել հանրածանօթ

ՃՕՇԿՈՒՆԻՆ ճաշարանը

Ուր պիտի գտնէք համեղ խորովածներ եւ համադամ կերակուրներ, անթերի սպասարկութեամբ իր զաւկին՝ ՕՀԱՆՆԷՍԻ։

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ ՈՂԲ. Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Յուլիս, շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տանթոն։

Կը նախագահէ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ Կը խօսին՝ ընկերներ ՀՐԱՆՏ – ՍԱ – ՄՈՒԷԼ, Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ, ՅՈՎԻԿ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ։

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

ԻՐ ՄԵԾԱՆՈՒՆ ՀԻՄՆԱԴՐԻՆ՝ ՎԱՉԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

մահուան առթիւ, կը կազմակերպէ սգա հանդէս մը նուիրուած մեծ Հայուն։

Սինեմա Մելանի Մէջ (Քանըպիէր) Այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին։

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէի։

Կը նախագահեն՝ Պ. Պ. ԺԱՆ ՊԱԼԱՐ, Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ եւ Ա. ԹԷՐԶԻՊԱՇԵԱՆ։

Կը խօսին՝ ՏԻԿ. Մ. ՊԱԼԱՐ, Շ. ՆԱՐ ԴՈՒՆԻ, Պ. Տ. ԹԱՂՈՍՅԵԱՆ եւ Կ. ՓՕ – ԼԱՏԵԱՆ։

Միայօժար մասնակցութեամբ Օր. Ա. Նիքթա Սարգսեանի (արտասանութիւն), Օր. Ալիս Յարութիւնեանի (արտասանութիւն), Պ. Ժիրայր Գասպարեանի (մէ – ներգ), Օր. Մարկոսեանի (դաշնակ), Պ.Ս. Զէօրէֆեանի (ջութակ) եւ Ֆրանսացի մեծ արուեստագէտ Պ. Տ. Ֆուէի (թաւ – ջութակ)։

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտագնացութիւնը Օգոստ. 10ին Սեպտ. 1։ Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՒՔ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԴՐ. ԱԴԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ ԿԱՑԱՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Փիւռայի կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլալով, դիմումները կ'ընդունուին միայն Բ. խումբին համար։

Առաջին խումբի մեկնում 9 Յուլիս, Բ. խումբի մեկնում 9 Օգոստոս։

Հաւաքուիլ այս երկուշաբթի ժամը 21·30ին, Կառ տը Լիոն, Քուր տը Լ'Օր – լոժ։ Ծնողներէն կը խնդրուի երեք օր առաջ յանձնել բժշկական վկայականները։

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ Յուլիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2ին։

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ։

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառային մուտքի համար։ Գին 250 ֆր.։

1, Bld. du Nord. Le Raincy (S. et O.)

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ՝ Տարօն-Սալնոյ Զորի Հայր. Միութեան։

Իրիշատակ Տարօն Սալնոյ Զորի հերոսներու։

Կը նախագահէ Ե. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ
Կը խօսի հայրենակից Գ. ՇԷՀԻԿԵԱՆ
Այս կիրակի, ամբողջ օրը, Սէնթ Անթրէի զովասուն պարտէզին մէջ։

ՍԷՆ ԺԵՐՄԻ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— *Այս շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին, Թրավէրս տէ Լիլա վաթրոնաժի սրբահին մէջ։ Նախաձեռնութեամբ Սէն Ժերմի Թաղական խորհրդոյ եւ ղեկավարութեամբ ուսուցիչ Պ. Ազգիճ Մարտիրոսեանի։ Խմբերգներ, արտասանութիւններ, փորձնական դաս, անակնկալներ եւ պարեր։ Կը ներկայացուի ԹԻՒ – ԹՈՒՔ զաւեշտը (երկու արար)։*

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

«Արաքս» երգչախումբին դաչնահանդէսը, որ անձրեւի պատճառով յետաձգուած էր, տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ Յուլիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2ին։

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ։

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառային մուտքի համար։ Գին 250 ֆր.։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի, Վարդավառի տօնին հանդիսաւոր պատարագէն ետք պիտի կատարուին նաեւ Մեռելոցի օրուան հոգեհանդիստները։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ – ՊԱՏԱՐԱԳ

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻԻ

Ի յիշատակ Տարօն Տուրուբերանի 1915ի եղեռնի բազմահազար նահատակներու, այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին։

Կը խնդրուի բոլոր հայրենակիցներէն ներկայ ըլլալ։

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻԻ

Այս կիրակի քառաճաշի պատարագ Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին։

Կը պատարագէ Քոքինիոյ հովուական հովիւ Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՔՀՆՑ. ՏԷՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՎԱԼԱՆՍ.— *Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընկեր Քէլէհեանի իր մօրը մահուան առթիւ, եւ կը նուիրէ երկու հազար Ֆր. վէթերաններուն Քոնտին, փոխան ծաղկեպսակի։*

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— *Սէն Ժերմի թաղական խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի առաւօտ Թաղին եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ պատարագ եւ հոգեհանդիստ պաշտօն Թաղեցիներէն հանգուցեալ Պ. Կարապետ Փունարճեանի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ։ Կը հրաւիրուին հանգուցեալին յիշատակը յարգողները։*

ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Համախաբբեղցիական Միութեան Վանանդ մասնաճիւղին։ Այս շաբաթ ժամը 21ին, Պ. Գ. Սիմոնեանի սրճարանին մէջ, 26 ռիւ Պէլ Իմաժ։

Կը նախագահէ Պ. Մ. ՃԷՐԱՆԵԱՆ։

Կը խօսի մասնաճիւղին առենապետ Պ. Գ. Սիմոնեան։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համախաբբեղցի Միութեան, Մարսէյլի եւ Սէն Լու Կրան Փէնի քոյր մասնաճիւղերու։

Այս կիրակի, ամբողջ օրը Պ. Հայկազ Զուքուրեանի (նախկին Եօթնեղբայրեան) օգտասէր եւ ընդարձակ ապարակը, Սէն Լու Կրան Փէն։

Մուտքը ազատ է։

Maison SÉVAN

Եթէ կ'ուզէք ձեր բնակարանները չատ էեղեցիկ եւ ճաշակաւոր կերպով եւ ժողովրդական դիներով ներկել տալ, իսկոյն խմացուցէք, դրաւոր կամ հեռաձայնով

Պ. ԱԲՐԱՀԱՄ ՍԵՒԱԶԵԱՆԻ
«Աշխատանոց Սեւան»
24, Ռիւ տիւ Փոն տը Քէեքէյ - Սէն-Մոռ
Հեռաձայն՝ ԿՈՒՎԼԻ. 53-38

Ինքը անմիջապէս կուգայ եւ իր ընելիք աշխատութիւնը տեղւոյն վրայ տես – նելով ձեզի կ'ըսէ դինը եւ քանի օրուան դործ ըլլալը։

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՆՈՐԷՆ ՎՐԴՈՎԻՋ ԼՈՒՐԵՐ
ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԱՍԻՆ

Իսրայէլի արտաքին գործերու պաշտօնատան ընդհ. տնօրէնը իր մօտ հրաւիրելով անգլիական, ամերիկեան, ֆրանսական եւ խորհրդային դեսպանները յայտարարեց թէ իրականութեան չեն համապատասխաներ իսրայէլեան յարձակման մը մասին ըրջած զրոյցները։

Արաբական երուսաղէմի զինուորական ըրջանակները կը հաստատեն թէ Յորդանանի բանակին հրամայուած է ետ մղել որեւէ յարձակում։ Իսրայէլեան աղբիւրէ կը հաղորդեն թէ Յորդանանցի մը որ սահմանը անցած էր, վերաուրուեցաւ ընդհարման մը հետեւանքով։ Նոյն ազբիւրին համաձայն Յորդանանի բանակը համախմբուած եւ զօրացած է զինադադարի սահմանագծին վրայ, ուր կռիւներ տեղի կ'ունենային 1949էն ի վեր։ Իսրայէլի ներկայացուցիչները կը բացատրեն թէ կացութիւնը պղտորած է իբրեւ հետեւանք եգիպտոսի եւ Իրաքի մրցակցութեան, Յորդանանի երեսփ. ընտրութեանց առթիւ։ «Եգիպտոս եւ Իրաք կը փորձեն դիրքեր դրաւել, աղդելու համար Յորդանանի ապագայ քաղաքականութեան վրայ»։ Իսրայէլի տեղեկութեանց համաձայն, վերջին երկու օրերու ընթացքին հետեւեալ դէպքերը տեղի ունեցած են.— Եգիպտոսի մէջ Սինայի չրջանին զօրքը հրաման ստացած է կազմ եւ պատրաստ դտնուելու։— Իրաքի մէջ կիսաբաժին մը փոխադրուած է Յորդանանի սահմանադլուխին վրայ։— Սուրիոյ մէջ բանակը հրաման ստացած է պատրաստ դտնուելու։ Յորդանանի բանակը նոյն հրամանը ստացած է։

Յորդանանի արքունիքին դիւանապետը, որ Գահիրէ կը դտնուի, կը հաստատէ թէ իսրայէլեան ուժեր համախմբուած են բոլոր արաբական սահմաններուն վրայ։ Դիւանապետը մանաւանդ տեսակցութիւն մը ունեցած է եգիպտոսի նախագահին՝ զնդ. Նասրի հետ որ հաւանած է Ամման երթալ, իրրեւ հիւր Հիւսէյնի թագաւորին։ Յորդանանի նախարարական խորհուրդը արտակարգ նիստ դումարեց, քննելու համար կացութիւնը որ ծանր կը նկատուի, հակառակ զինադադարի յանձնախումբին լաւատես յայտարարութեանց։

Միջին Արեւելքի դործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Յորդանանի զօրքը հրաման ստացած է յառաջ խաղալու։ Ուրիշ աղբիւրէ լուր չկայ այս մասին։

Մոսկուայի «Նոր Ժամանակներ» թերթը կը թելադրէ արդիլել որեւէ զինեալ ընդհարում Միջին Արեւելքի մէջ։

ԸՆԴՀ. ԳՕՐԾԱԴՈՒԼ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Վերջին տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ Յուլիս հինգի գործադուլը 95 առ հարիւր յաջողած է։ Իսլամները հետեւած էին ազդանշանին, համոզումով կամ իբրեւ հետեւանք ահուսարսափի։ Ալժէ քաղաքին 300·000 Եւրոպացիները մեծ մասով կը չարունակէին իրենց աշխատանքը։ Քաղաքին զլխաւոր փողոցները հանդարտ էին, զրեթէ ամայի։ Ֆրանսական աղբիւրէ ալ կը հաստատեն թէ ըմբոստները հոդեբանական յաղթանակ մը չահեցան, առանց խանդարելու բարեկարդութիւնը։

Գործադուլը նոյն յաջողութիւնը չէ ունեցած Օրանի, Կոստանդինի եւ Պոնի մէջ։ Ինչպէս ազդարարուած էր, այն առեւտրականները որ իրենց խանութները փակած էին Եշ. օր, պիտի դատապարտուին դոց պահելու ամբողջ մէկ ամիս։

Ֆրանսայի Ալժերիացիները ալ գործադուլի հրահանդին հետեւած էին 80 առ հարիւր, բողոքելու համար Ալժէ քաղաքին դրաւման դէմ (1830)։ Խռովութիւններ չծագեցան։ Ցոյց մը ծրագրուած էր Փարիզի մզկիթի չրջանակին մէջ, բայց տեղի չունեցաւ։ Իրենց 3000 ալժերիացի բանուորներէն 300ը միայն ներկայ էին։ Բազմաթիւ արաբական սրճարաններ փակուած էին մայրաքաղաքին եւ արուարձաններու մէջ։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալած էր 171 կասկածելիներ, որոնց 16ը պիտի դատուին, աշխատանքի ադատութիւնը խափանած կամ թռուցիկներ ցրուած ըլլալով։

Գաւառի մէջ ալ, ուր որ ալժերիացի բանուորներ կան, մեծ մասով մասնակցած էին ընդհ. գործադուլին։ Ոստիկանութեան հետ ընդհարումներ տեղի ունեցան կարգ մը քաղաքներու մէջ։ Ցիսուն հոգի ձերբակալուեցան Ռուպէի մէջ։ Լիոնի, Մէցի եւ ուրիշ քանի մը քաղաքներու ալժերիացի բանուորներուն 80–85 առ հարիւրը դաղրեցուցած էին ամէն աշխատանք։

× Ներքին նախարարութիւնը չրջաբերական մը հաղորդեց թէ այս տարի Յուլիս 14ը պիտի ըլլայ Ալժերիոյ Օր։ Այս առթիւ հանդիսաւոր կոչ մը պիտի ուղղէ վարչապետը։

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 8 ՅՈՒԼԻՍ

DIMANCHE 8 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7624 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3435

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՎԱՐԴԱՎԱՌ ՀԱՒԱՏՔՈՎ

•

Բազմաստաբար անձնական համբանք մը կը կազմեն Տարօնի զաւակները մեր զաղութին մէջ :

Ինչպէս արեւմտեան Հայաստանի զբաղաւորները , Տարօնն ալ անխնայ կոտորուեցաւ տեղին վրայ : Սակայն թիւ բեկորները միայն կրցան արտասահման հասնիլ, եթէ չհաշուենք անոնք որ Հայաստան զացին :

Այդ փոքր « մնացորդաց»ը իր ծննդավայրին կապուած է անհուն խանդաղատանքով :

Տարեց թէ երիտասարդ , երբ Տարօն , Մուշ կամ Սասուն բառերը կ'արտասանեն , ճշմարիտ սարսուռ մը կը զգան :

Կը թուի թէ դեռ երէկ եկած են եւ վաղը պիտի վերադառնան ...

Անշուշտ շատ խոր պատճառներ ունին այս կարօտն ու խանդաղատանքը :

Տարօնը ինքնուրոյն տեղ մը կը զբաւէ մեր պատմութեան մէջ, իր հեռաւոր անց - եալով եւ մեր ժամանակներու փոթորիկ - ներով :

Ամէնէն համեստ Մշեցին ալ միշտ պարծանքով կը յիշէ թէ ինք զաւակն է Մա - միկոնեանց աշխարհին, ուր Մորենացին Հայոց պատմութիւն զրեց, իսկ Ֆեռայի - ները լեռ - ձոր թնդացուցին :

Գուրգէն, Վահան, Հրայր – Դժոխք , Քաջ Անդրանիկ զեկավար ...

Արդարեւ, իր շատ մը արժանիքներուն հետ, պատմական Տարօնը միտքերու մէջ քանդակուած է իբրեւ օրրան քաջութեան եւ յանդգնութեան :

Եթէ Մորենացին ողջ ըլլար , կրնար Տարօնի պատմութիւն մը եւս զրել , նկարագրելով «բազում զործս արու - թեան» :

Տարօն – Սալնոյեաններ քաջերուն մէջ զէմքեր կան որոնք պարծանքով պիտի յիշուէին ազգերու պատմութեան մէջ :

Թէպետեւ բնչպէս մեր անասելի ողբերգութիւնը, նոյնպէս մեր զիմադրութիւնը անհատի եւ ինքնապաշտպանութեան պատմութիւնը խեղդուած է ամէնի եւ անմատչելի լեռներու անդունդին մէջ :

Ուրիշներ ծով և բանուկ ճամբաներ ուսնգած են, իրենց վիճելի փառքերը տա - բածելու համար զամաքէ զամաք :

Հայկական առասպանքի , ազատագրա - կան պայքարի եւ փառքի պատմութիւնը զոյ զիրք մըն է նոյնիսկ մեր ժողովուրդի մեծամասնութեան համար ...

Քանի՞ հոգի պիտի կրնային ձեզի բա - յատրել երգի մը սա տունը .

Թնդաց սրտերը տասնեակ էաջերուն ,
Կռուեցան անվերջ մինչեւ իրիկուն ,
Իսկ երբ գիշերեց Գէորգը շալկած ,
Գիւղէն դուրս եկան եւ գացին տրտմած :

Տարօն աշխարհը միեւնոյն տանն օր - բանն էր չնորհար աշխատանքի եւ արդար զործունէութեան :

Այլազանական իմաստ ունէր իր «փեհ - լիվան»ներու մարզանքն ալ, ի նկատի առնելով մարզանքին ալ, ի նկատի առնելով բիւրաւոր այցելուներու :

Հաւատքի եւ յանդգնութեան, թերեւս ալ հեթանոսական աւանդութեանց յիշատակներ էին այդ մարզանքները , Ս. Կարապետի վանքին մէջ :

Վարդավառը հաւատքի եւ կամքի խորհրդանշանն է Տարօնի զաւակներուն համար : (Պատահարա՞ր «Հաւատամք» մէկ - տած են վանքին չորեակայ լեռներէնմէկը) :

Ամէն տարի , հինգ – վեց Տարօնցիներ պարտք կը սեպեն արծարծել իրենց աւե - րակ ծննդավայրին յիշատակը, իրրեւ աղ - բիւր ներչնչման :

Ո՛ւր էր որ այդ Վարդավառ հաւատքը վարակէր բոլոր տարազիր բազմութիւն - ները, փարատելով յոռետեսութեան եւ նահանջականութեան մշուշը, որ կը սպառնայ մթագնել հայկական հորիզոնը :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԻՆՉ Կ'ԱՆՑՆԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

•

ԵԳԻՊՏՈՍ ԵՒ ՍՈՒՐԻԱ ԿԸ ԴԱՇՆԱԿՑԻ՞Ն

Հակասական լուրեր իրարու կը յաջորդեն, Միջին Արեւելքի կացութեան մա - սին : Իսրայէլեան աղբիւրէ կը հաղորդեն թէ Եղիպտոսի զօրքին 75 առ հարիւրը համախմբուած է Իսրայէլի սահմանա - պլուխին վրայ, Սինայէն մինչեւ կազա : Նոյն աղբիւրին համաձայն, Սուրիոյ զօր - քին ութսուն առ հարիւրն ալ կեդրոնա - ցած է սահմանագլուխին վրայ, մասնա - ւորապէս Յորդանանի երկայնքը : Իսկ Յորդանանի կողմէ զինուորական կարեւոր շարժումներ չեն երեւար : Միւս կողմէ , արաբական անթիւները կը շարունակեն ջլամարտը, յիշելով իսրայէլեան զինուոր - ներու համախմբումը, թէեւ զեկուցում - ներուն չեշտը մեզմացած է :

Իսրայէլի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը կարծեն թէ Արաբներուն դլխաւոր նպատակն է թոյլ չտալ որ արեւմտեան պետութիւնները զէնք ճարեն Իսրայէլի : Ամէն պարագայի մէջ, հաւանական կը համարուի քաղաքական եւ զինուորական յարձակողական մը արաբական երկիրներ - ու կողմէ :

× *Սուրիոյ խորհրդարանը միաձայնու - թեամբ որոշեց կառավարական յանձնա - խումբ մը կազմել, նախապատրաստելու արտաքին նախարարին, դաշնակցութիւն մը կազմելու համար երկու երկիրներուն միջեւ : Վարչապետ Ասալի յայտարարեց խորհրդարանին մէջ.— «Սուրիոյ եւ Ե - գիպտոսի միջեւ քաղաքական դաշնակ - ցութիւն մը, երբ կազմուի, սիրով պիտի ընդունի միւս ազատագրուած բոլոր ա - րաբ երկիրները» :*

Եգիպտոսի նախագահը, գնդ. Նասր յայտարարեց Միջին Արեւելքի պաշտօնա - կան դործակալութեան.— « Սուրիոյ դահլիճին որոշումը կրնայ առաջին քայլը կազմել արաբական բոլոր երկիրները մէկ դաշնակցութեան վերածելու համար » :

× *Զինադադարի յանձնախումբին ե - րեսաղէմի կեդրոնը չի հաւատար պին - ուորական համախմբումներուն կամ նա - խայարձակման վտանգի մը : Նոյն կեդրո - նին կարծիքով, Իսրայէլ կրնայ անմիջա - պէս ընդդ. զօրաշարժ յայտարարել, եթէ պատերազմի վտանգ տեսնէ :*

Իսրայէլի կառավարութիւնը հաւաստիք տուած է Զորս Մեծերուն թէ որեւէ պին - ուորական պատրաստութիւն չէ տեսած սահմանագլուխին վրայ :

× *Յորդանանի նախարարական խոր - հուրդը ժողով դումարեց նախագահու - թեամբ Հիւսէյին Թաղաւորին եւ որոշեց կարդ մը միջոցներ ձեռք առնել, խափա - նելու համար իսրայէլեան որեւէ յարձա - կում : Օգնական ուժեր զրկուած են Յոր - դանանի արեւմտեան ափը : Այս չփոթ կա - յութեան մէջ, իրաղեկներ կը պնդեն թէ արաբական բանակները կազմ եւ պատ - բաստ կը սպասեն եւ թէ եգիպտական ու - ժերուն հրամայուած է անմիջապէս մի - ջամտել, եթէ Յորդանան յարձակում կրէ կամ Իսրայէլ վերսկսի Յորդանան դեպին վրայ կատարուած աշխատանքները : Կա - յութիւնը ծանր կը համարուի անոր հա - մար որ Յորդանանի սահմանագլուխը կապ ունի Իսրայէլի բոլոր կենսական կեդրոններուն հետ :*

× *Եգիպտոսի նոր տարեշրջանի եղբ - տացոյցին 27 առ հարիւրը յատկացուած է ազդ. պաշտպանութեան : Կառավարու - թիւնը որոշեց 4500 միլիոն ֆրանքի նոր տուրքեր հաստատել : Նախապէս ալ 2800 միլիոն ֆրանքի տուրքեր որոշուած էին, ռուսական զէնքերու փոխարժէքը վճարե - լու համար :*

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ՁԱՅՆԸ

•

Տակաւին սգաւոր մեր սիրտերը անգամ մը եւս կ'արիւնին :

Այս անգամ, շշմեցուցիչ գոյժը կը հասնի Եգիպտոսէն :

Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի անդամ, *Յուսաբեր*ի խմբագիր, Հ. Յ. Դաշնակցութեան ամէնէն հմուտ եւ հաւատաւոր դէմքերէն մէկը, ռուսական եւ բոլշեւիկեան հարցերու մասնագէտ, եւ ամէնէ բանէ առաջ՝ ան - խարդախ հայրենասէր, անձնուէր ազգային գործիչ եւ *մեծ Հայ* Վահան Նաւասարդեան ոչ եւս է ...

Անսահման եւ անդարմանելի է այս մահուան առթած կորուստը :

Դրոյի մահէն հազիւ քանի մը ամիս ետքը, աշխարհի չորս կողմը ցրիւ եկած անձնաւոր հայութեան արթուն պահակներէն մէկն ալ կ'անհետանայ ահա :

Ամբողջ կուսակցութիւնն ու ազգասէր Հայութիւնը կ'ողբան մահը այս տիտանին, որ տարիներ շարունակ ինքզինքը նուիրեց ժողովուրդին :

Բայց ամէնէն ատելի երիտասարդութիւնը է որ կուլայ իր մեծ բարեկամին ու առաջնորդին մահը :

70 տարեկան էր Վահան Նաւասարդեան, բայց երիտասարդ՝ հոգիով ու զգացումներով, իր խիզախ պայքարներով, իր ոգեւորութեամբ ու անկուն հաւատով :

Անսահման հաւատ ունէր հայ երիտասարդութեան վրայ, եւ իր բոլոր միջոցներով կը բաջալերէր իւրաքանչիւրին ձիգերն ու յաջողութիւնները, մանաւանդ երբ այդ ձիգերը տարուած ըլլային ազգային – հանրային գետնի վրայ :

Կը պահանջէր սակայն, որ երիտասարդները ըլլան անկաշառ, համոզուած գաղափարականներ, նուիրուին՝ առանց սակարկելու, իրենց զոհաբերութեան, իրենց վարձատրութիւն ունենալով միայն՝ հայ ժողովուրդին օգտակար եղած ըլլալու անգին զոհունակութիւնը

Իր կենդանի օրինակը ներշնչման աղբիւր եղաւ հարիւրաւոր երիտասարդներու· կարելի չէր ճանչնալ զինքը եւ անտարբեր մնալ իրմէ ճառագայթող ոգեւորութեան եւ անձնուրացութեան առջեւ :

Իր յիշատակը թարմ պահել մեր սրտերուն մէջ՝ հաղորդուելու համար իր նուիրումէն :

Ահա այն ծաղկեպսակը, մեր հոգիներուն լաւագոյն ծաղիկներէն կազմուած , որ կը զետեղենք Վահան Նաւասարդեանի անթառամ շիրիմին վրայ :

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

ԿԻՊՐՈՍԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՋՈՒՐՆ ԻՆԿԱՒ

•

Լոնտոնի թերթերը կը հաստատեն թէ Անգլիա մէկդի զրած է այն ծրագիրը ո - րուն համաձայն ինքնավարութիւն պիտի շնորհուէր Կիպրոսի , 10–15 տարիէն : Այս որոշումը արուած է իբրեւ հետեւանք Թուրքիոյ բուռն ընդդիմութեան : Կը կարծուի թէ վարչապետը այս մասին զէ - կուցում պիտի տայ քանի մը օրէն : Որո - շումը մասամբ ալ հետեւանք է խորհրդա - րանի պահպանողական անդամներու բո - զոքին :

Թուրքիա քանիցս ազդարարած է Անգ - լիոյ թէ երբեք պիտի չընդունի որեւէ կարգադրութիւն որ կրնայ Յունաստանի յանձնել Կիպրոսը: Այս կղզին միայն 40 մղոն հեռու է Թրքական ծովեզերքէն , իսկ բնակիչներու քսան առ հարիւրը Թուրքեր են : Թուրքիոյ վարչապետը կ'ա - ռարկէ թէ Կիպրոսի Յոյները «լեվան - թէն»ներ են եւ ոչ թէ իրական Յոյներ : Անգլիա մէկդի զրած է իր ծրագիրը, որ - պէս զի չհրամցնէ Թուրքիոյ զինակցու - թիւնը : Այս վերջինը կը սպառնայ ի հար - կին զօրք զրկել Կիպրոս, թոյլ չտալու համար որ կղզին Յունաստանի յանձնուի : Անգլիոյ սպարապետը, Սըր Ճ. Թէմփլըր Անդարա զրկուած է, փարատելու համար Թուրքիոյ մտավախութիւնները :

ՄԻԱՅՆ ՄԷԿ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻԻՆ

Ֆ. Միութեան կուսակցական պաշտօնաթերթը, «Փրաւտա», մտմտուր խմբագրական մը հրատարակեց Յուլիս վեցին, աղդարարելով թէ երբեք երկրորդ կուսակցութիւն մը պիտի չհաստատուի երկրին մէջ : Այս առթիւ կ'ըսէ թէ ժողովուրդը այնքան կը սիրէ համայնավար կուսակցութիւնը որ պէտք չունի երկրորդ կուսակցութեան մը :

—«Բազմաթիւ կուսակցութեանց դրութիւնը յատուկ է ընկերութեան մը որ կը բաղկանայ զանազան դասակարդերէ , հակամարտ շահերով . մինչդեռ Ֆ. Միութեան մէջ, շնորհիւ ընկերվարութեան յաղթանակին, ստեղծուած է նոր ընկերութիւն մը համատարը, ուր չկան համամարտ դասակարդեր, ոչ ալ ընկերային խմբակցութիւններ որոնց շահերը չեն համադրուիր » :

Թերթը կը բացատրէ թէ համայնավար կուսակցութիւնը միշտ պաշտպանած է ժողովուրդին շահերը եւ աւելորդ է մտածել երկրորդ կուսակցութեան մը մասին : Յետոյ կ'ըսէ թէ անձի պաշտամունքին դէմ մղուած պայքարը պէտք չէ դոյդն կաց - կած յարուցանէ վարիչներու տիրական դերի մասին : «Համայնավար կուսակ - ցութիւնը վարիչը եւ ներշնչողն է սովե - տական ժողովուրդին : Ֆ. Միութիւնը ջնջած է դասակարդային բարդութիւննե - րը եւ չկան ընկերային հիմքեր՝ ուրիշ կուսակցութիւններ ստեղծելու համար : Դաս մը մարդիկ կ'ուզեն ոչ – համայնա - վար կուսակցութիւններ ստեղծել արհես - տականօրէն , օտար զրամագլուխով եւ անոր շահերուն ծառայելու համար : Սո - վետական ժողովուրդը չի կրնար հան - դուրժել այդ բանին » :

« Փրաւտա» կ'ընդունի որ ուրիչ հա - մայնավար երկիրներու մէջ տարբեր կու -

ՊՈԼՍՈՑ ԱԶԳ. ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ

Պոլսոյ պատրիարքը, Թարեւլեան արք. կը ծանուցանէ թէ հետեւեալ հեռագիրը ստացած է Անդարայէն, Իսթանպուլի ե - րեսփոխան Տոքթ. Զաքար Թարվերէ , Յուլիս 2 թուականով.—

Ազգ. մեծ ժողովը Բուէարկեց « վա - զըֆ»ներու կանոնագրին 44րդ յօդուածին մեկնութիւնը (թէվսիր) : Կեդր. վարչու - թիւնը մօտերս զեկոյց մը պիտի հրատա - րակէ այս մասին :

*Ինչպէս պիտէք, մեր ազգային կալ - ուածներէն չատերը արձանագրուած են սուրբերու կամ բարոյական անձնաւորու - թեանց անուններով : Օրինակ, Ազգ. Հի - ւանդանոցի կալուածներէն չատեր արձա - նագրուած են «Յովսէփի որդի Քրիստոս - տուր» կամ նախկին հոգաբարձութեանց վատահելի անդամներէն «Սերովբէի որդի Կիւլպէնկեան Պատրիկ», մայր եկեղեցւոյ կալուածները՝ « Յովակիմի աղջիկ Մա - րիամ» անուններով եւն., մինչ որ տեսի կուտայ բազմաթիւ բարդութեանց : Այս պատճառով դատեր բացուած են զանազան թաղ. խորհուրդներու կողմէ, քանի որ անհնար էր ցոյց տալ վերոյիշեալ սուր - բերուն ժառանգորդները : Ազգ. ժողովին որոշման չնորհիւ, այժմ կարելի պիտի ըլլայ նոր «թափու»ներ (կալուածա - թուղթ) ստանալ ազդապատկան սեփակա - նութեանց համար :

(Շար. բ կարդալ Դ. էջ)

ԳՐՈՂԻՆ

ՀՈՒՇԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

— Իսկ ո՞վ կարող էր հավատալ, որ Հայկանուշը կարող է այդքան դաժան լինել ...

Մելիքսեթ Ս. Ղազարյան

ԱՇԱՐԵԿԱԿ ՏԱՐՕՐԻՆ

ԱՆԱՐԴԱԿ ՀՈՒՇԵՐԸ

Տարիներ էին անցել այն օրերից, երբ Անարդակը հեռացել էր հայրենի տնից, ու ոչ ոք չգիտեր նրա մասին ոչ մի լուր։ Ոմանք ասում էին, թե նա գնացել է Ասորիք, ոմանք՝ Եգիպտոս, ոմանք էլ՝ Հռոմ։ Ամեն կողմից էլ նրա մասին լուրեր էին գալիս, որ նա մեծ հարստություն է ձեռք բերել, ու ամենուր նրան մեծ պատիվ են անում։

Անարդակի հայրը՝ Արտավազդ Ա. Արշակունի, ամեն օր նրա համար էր լացում, ու ամեն օր նրա մասին հարցնում էր իր ծառաներին, թե չե՞ն լսել նրա մասին որևէ բան։ Ծառաները միշտ պատասխանում էին, որ ոչ մի լուր չկա։ Ի վերջո, Արտավազդ Ա. Արշակունին հրամայեց, որ Անարդակի մասին ոչ ոք ոչ մի խոսք չասի իր առջև, որովհետև նրա սիրտը չէր դիմանում լսելու նրա մասին ոչ մի տխուր լուր։

Անարդակի մայրը՝ Տիրուհի թագուհին, ամեն օր գնում էր Անարդակի սենյակը, նայում էր նրա անկողնին, նրա զգեստներին, նրա զենքերին, ու լաց էր լինում։ Նա ամեն օր աղոթում էր, որ Անարդակը ողջ-առողջ վերադառնա հայրենի տուն։

Անարդակի քույրերը՝ Արշակուհին և Տիրանուհին, ամեն առավոտ ու երեկո գնում էին Անարդակի սենյակը, ու նրանք էլ լաց էին լինում։ Նրանք էլ աղոթում էին, որ Անարդակը ողջ-առողջ վերադառնա հայրենի տուն։

Անարդակի եղբայրները՝ Վռամշապուհ և Տրդատ, ամեն օր գնում էին որսի, ու ամեն անգամ որսի ժամանակ նրանք Անարդակի մասին էին խոսում։ Նրանք էլ աղոթում էին, որ Անարդակը ողջ-առողջ վերադառնա հայրենի տուն։

Անարդակի ընկերները՝ Գառնիկ Ա. Գառնեցի, Արտավան Ա. Արտաշատցի, Վռամշապուհ Ա. Վաղարշապատցի, Տրդատ Ա. Տարոնացի, Արշակ Ա. Արշակունի,

ՍՈՍԻԿ

(ՊՈՍՏՈՒՄՆԱՆ Վ.Պ., 364 – 410)

ՓՈՍԿՈՒ ՄԵՋ

2.— ՊՈՏԵՄՈՎ ԵՎ ԴԱՎԱԹՈՎ ՀՅՈՒՐԻՆ ՎԵՐ ՅՈՒՂՈՒՄԸ

ԴԱՎԱԹԻՆ ՊԱՏՄԵԼ ՍՈՍԻԿԻ ՄԱՍԻՆ

– Ահ, ո՞ր պահին ես ուզում, որ սկսեմ, Դեղո՛ւն, ինչպե՞ս ես ինձ գտել, ի՞նչ ես արել, որ ես ինձ հանդիպել եմ, ինչպե՞ս ես ինձ ճանաչել, ինչպե՞ս ես ինձ սիրել, ինչպե՞ս ես ինձ ամուսնացել, ինչպե՞ս ես ինձ ատել, ինչպե՞ս ես ինձ սիր

ակցութիւնները մասնակցին կառավարութեան, «պայմանաւ որ առաջնորդող դէմքը վերապահուի յեղափոխական մարքսեան կուսակցութեան»: Այս առթիւ կը յիշէ թէ յեղափոխութենէն առաջ բազմաթիւ կուսակցութիւններ կային Ռուսիոյ մէջ, իբրեւ ներկայացուցիչները ղրամատէրներու, հողատէրերու, կային ընկերվարականները, մենշեւիկներ եւ անիշխանականները, բայց բանուորները վստահութիւն չունէին անոնց վրայ »:

× Ֆրասայլ համայնավար կեդր. Կոմիտէն, որ ընդհ. ժողով պիտի դումարէ Յուլիս 18ին, բանաձեւ մը քուէարկեց, հաւանութիւն յայտնելով Մ. Մխոլեան նոր ուղեգծին: Կը նշանակէ թէ ընդունած են որ Մոսկուայի ներկայ վարիչները չէին կրնար որեւէ բան ընել, սանձելու համար Սթալինը:

ՎԱՐՁԱՊԵՏԸ ՊՏՏԻ ՀՐԱԺԱՐԻ, ԵՔԷ...

Ազգ. ժողովը կը չարունակէ հիւլէական զօրածակցութեան ծրագրին քննութիւնը: Տեղական թերթերը կը զրեն թէ վարչապետը պիտի հրաժարի, եթէ ժողովը մերժէ այս ծրագիրը (Ետրատոմ): Դահլիճին քաղաքականութեան հիմնական կէտերէն մին կը կազմէ այս ծրագիրը, որուն չարած են արեւմտեան Գերմանիա, Հոլանտա, Իտալիա, Պելժիա եւ Լիւքսէնպուրգ եւ որուն համաձայն միացեալ ուժերով պիտի զործեն հիւլէական հետազօտութեանց, արտադրութեան եւ օգտագործման համար: Երեք բանաձեւեր կան սեղանի վրայ եւ քուէարկութիւնը պիտի կատարուի չորեքշաբթի օր:

Կառավարութիւնը համաձայն է ընկերվարական բանաձեւին, որ կը տրամադրէ չարունակել բանակցութիւնները, դաշնագիր մը կնքելու համար հիւլէական զօրածակցութեան մասին, կարելի եղածին չափ շատ երկիրներ համախմբելով: Պ. կի Մոլէ վճռած է հրաժարիլ եւ չընդունիլ նոր դահլիճի մը կազմութիւնը, եթէ բանաձեւը մերժուի կամ քուէարկուի հակայնավարներու ձեռնպահութեան հետեւանքով:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ երեսփ. ժողովին վարկերու յանձնախումբը որոշեց մէկ միլիառ 405 միլիոն տոլար զեղչել արտահանման համար պահանջուած վարկերէն (հինգ միլիառ տոլար): Այս 28 առ հարիւրի զեղչը մասնաւորապէս կը վերաբերի զինքերու հայթայթման:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ վարչապետը, Տօքթ. Ատընաուըը ճառ մը խօսեցաւ երեսփ. ժողովին մէջ, երբ երրորդ անգամ կը քննուէր պարտաւորիչ զինուորութեան օրինագիծը: Այս առթիւ ըսաւ Մ. Մխոլեան «Ժպիտի քաղաքականութիւնը» եւ ըսաւ թէ « Ռուսերը Միջին Արեւելքի եւ Միջերկրականի մէջ կը զործեն Եւրոպան պաշարելու համար: Փողնանի ղէպքերը կ'ապացուցանեն թէ համայնավար չէնքը կրնայ փլչիլ օր մը: Այնատեն կարելի պիտի ըլլայ բանակցել համաշխարհային զինաթափութեան մասին »:

ԶԵՒՈՍԼՈՎԱՔԻՈՑ ապահովութեան տեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ մէկ օրուան մէջ խորտակեց զինեալ զաւազրութիւն մը որ կը փորձէր հրկիզել երկրին ամենամեծ բանտը, զրաւել Փրակայի անթելի կայանը եւ կեդր. նամականատունը: Այս պատմութիւնը հրատարակուած է արհեստակցական միութեանց պաշտօնաթերթին Յուլիս 4ի թիւին մէջ, առաջին էջին վրայ:

ԱՐՋԱԿՈՒՐԴԻ առթիւ պանդոկներու զինները պիտի աւելնան հինգէն մինչեւ քսան առ հարիւր, բայց այն սենեակներէն ո՛րոնք նախապէս վարձուած են: Յաւելումը պիտի կատարուի հետեւեալ համեմատութեամբ.— հինգ առ հարիւր աժան պանդոկներու, քսան առ հարիւր փարթամ հիւրանոցներու, 10 – 15 առ հարիւր մնացեալ պանդոկներու մեծ մասին համար:

ԳԻՆԵՐԸ 1954 Փետրուարի սակին վրայ պահելու համար յիսուն հրամանագիրներ հրատարակուեցան:

ԱՆԳԼԻԱ. Մէյլանի ձգեց երկու կարեւոր խարխխներ:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 6).— Ջոյլ ոսկի՝ 457·000, նափոլէոն 3300, զուից. 3100, անգլիական 4050, քսան տոլարնոց 16·320, Թղթադրամ (անպաշտօն), սթերլին 1070, տոլար 393, զուից. 94·50, պելժ. 7·90, լիր 0·62, փեզեթա 8·95:

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտագնացութիւնը Օգոստ. 10էն Սեպտ. 1:

Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՒԲ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԴՐ. ԱԴԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՄԵՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

«Արաքս» երդչախումբին դաշտահանդէսը, որ անձրեւի պատճառով յետաձգուած էր, տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ կիր. 15 Յուլիս, նոյն վայրը՝ Պէլ Մէօ – Պիէրի Ծառաստանին մէջ, ամբողջ օրը:

ՎԱՐԶՈՒ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Օդափոխութեան համար վեց սենեակներ: Լաւ յարմարութիւններով, երկու երկուքի բաժնուած, կառաւտունով, ծառաստաններով, պաղ ու հոսուն ջուրով, Ռութ Նասիոնալի վրայ, Վիչի քաղաքին հինգ քիլոմեթր:

Դիմել Գրիգոր Հացագործեանի, 124 ռիւ Լաֆայէթ, Վիչի (Իդէր):

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ամասիոյ Հայր. Միութեան վարչութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Այրի Տիկին Բարբենակ Իսկիւտարեանի, Պ. Յ. Զէքէմեանի, Տէր եւ Տիկին Ն. Սողոմոնեանի (Փարիզ), Տէր եւ Տիկին Կ. Ինճէպաշեան ընտանիքներուն եւ բոլոր պարագաներուն, իրենց ամուսնոյն, փեսային եւ եղբօր վաղամեռիկ եւ վարչութեանս հիմնադիր անդամ Պ. Օննիկ Իսկիւտարեանի անդառնալի կորուստին առթիւ: Նոյնպէս Տէր եւ Տիկին Պ. Գալայճեաններու, Տէր եւ Տիկ. Մ. Զիչեաններու իրենց հօր եւ աներհօր Պ. Ս. Գալայճեանի մահուան առթիւ:

***

Պ. Իսկիւտարեանի մահուան առթիւ, վարչութիւնս չնորհակալութեամբ առած է հետեւեալ նուէրները.— Տէր եւ Տիկին Ն. Սողոմոնեան (Փարիզ) 5000 ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Օ. Սիմոնեան (Կիպրոս) 5000 ֆր., Տէր եւ Տիկին Ս. Գարապանեան (Նիս) երկու հազար ֆր., Տէր եւ Տիկին Ս. Գաբրիէլեան (Մարսէյլ) երկու հազար ֆրանք:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տիկին Տօքթ. Իմաստուհի Թէրզեանի (Ծնեալ Ձեզվէճեան) մահուան առթիւ Տէր և Տիկ. Նիքոթեան 5000 ֆր. կը նուիրեն Այնճարի «Ցառաջ» վարժարանին:

Ստանալ «Ցառաջ»էն:

ՊՏՈՅՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Վերջին արձանագրութիւնները մինչեւ ՅՈՒԼԻՍ 12

Գրել՝
Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).
C.C.P. 12783—16.—

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Հայ Կարմիր Խաչի Ֆեսանվիլիէի օգափոխութեան կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլալով, դիմումները նկատի կ'առնուին մի այն երկրորդ խումբին համար:

Առաջին խումբի մեկնում 12 Յուլիս հինգշաբթի առաւօտ, ժամը 8ին, կարմիր Խաչի կեդրոնէն, 15 ռիւ Ժան Կուժոն:

Maison SÉVAN

Եթէ կ'ուզէք ձեր բնակարանները չատ զեղեցիկ եւ ճաշակաւոր կերպով եւ ժողովրդական զիներով ներկել տալ, խնդրեցէք, զրաւոր կամ հեռաձայնով

Պ. ԱԲՐԱՀԱՄ ՍԵՒԱՋԵԱՆԻ
«Աշխատանաց Սեւան»
24, Ռիւ տիւ Փոն տը Քէյթէյ - Սէն-Մոռ
Հեռաձայն՝ ԿՈՒՎԻՎԻ 53-38

Ինքը անմիջապէս կուգայ եւ իր ընելիք աշխատութիւնը տեղւոյն վրայ տես – նելով ձեզի կ'ըսէ զինը եւ քանի օրուան զործ ըլլալը:

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Պօտոնի Զաւարեան ենթակոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս երկուշաբթի ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն ժամը 8·30ին, Ա.Տարոնեան ակումբը: Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

Հ. Յ. Դ. Սեւակ Ուս. Միութեան ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին:

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած եմ հագուստներ.—

Փարտրսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր.
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵԾԱՓԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice

97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél.RIC, 57-57
Métro Richelieu-Drouot

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ Ա ՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

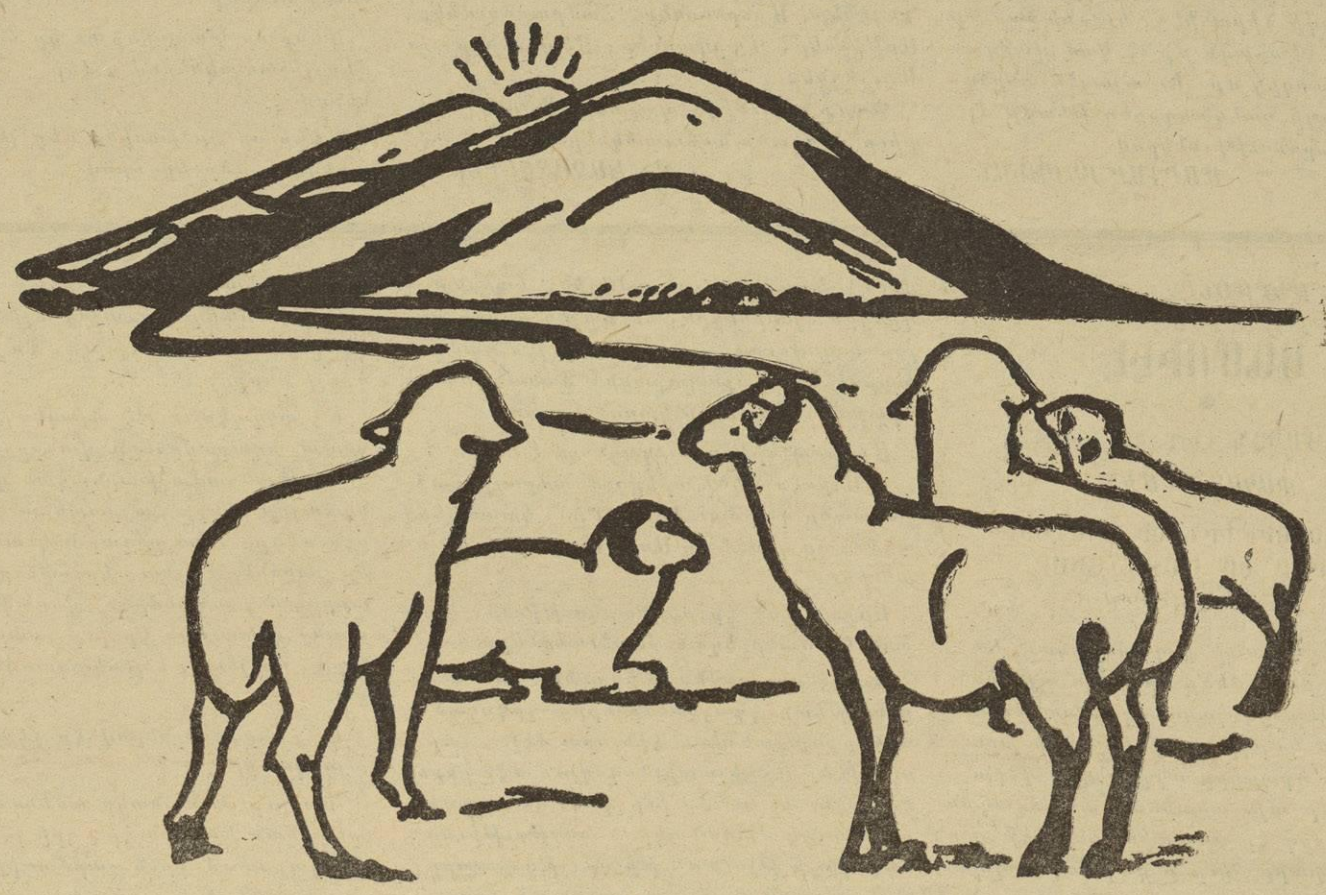
COUTURE

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix իւ դիմացը

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ:

TERZIAN

Un maître dans le tricot

MAISON FONDÉE EN 1928
3 RUE POISSONNIERE - PARIS 2e

Tél.: CEN. 93-75

ՅԱՌԱՋԸ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
10
ՅՈՒԼԻՍ
MARDI
10 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7625 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3436

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ ԼԱՍՏԵՐ

Յառաջիկայ Դ. էջը կը յորդի ամառնային ձեռնարկներով, որոնց մէջ լայն տեղ մը կը գրաւեն հայրենակցական դաշտահանդէսները :

Այս ձեռնարկները սահմանուած են հայրենի աւանդութիւններ արծարծելու, զուարճանալու, ինչպէս եւ նիւթական միջոցներ ճարելու :

Այդ առթիւ, երեւան կուգան իւրաքանչիւր Հայը. Միութեան գրական եւ բացառական գիծերը,, ազգային գիտակցութեան տեսակէտով :

Մանրամասնութիւնները մէկդի դնելով, կ'ուզենք ուշադրութեան յանձնել մասնաւոր պարագայ մը :

Դաշտահանդէսներու եւ ուրիշ ձեռնարկներու կազմակերպիչները գործին կէսը միայն կատարած կ'ըլլան, եթէ գոհանան անցեալ յիշատակները արծարծելով եւ հառաչելով :

Այդ յիշատակներուն հետ, հարկ է յիշել եւ յիշեցնել, նա՛եւ, օրուան պահանջները : Վաղուան հոգերը :

Այս կամ այն ծննդավայրի զաւակնե-րէն անոնք որ Հայաստան գացած են, փրկուած կը համարուին :

Իսկ մնացեա՞լը : Անոնց փրկութեան խնդի՞րը :

Երբ հինները «տավուլ-զուրնա»ն թըն-դացնեն, իսկ նորերը՝ «ճաղ»ը, ճիշդ է որ ոգեւորութիւն կը սիրէ, բայց ապառնութիւնը հազիւ մինչեւ իրիկուն կը տեւէ :

Անհրաժեշտ է տեւական ոգեւորութիւն ալ առեղծել, զարկ տալով ազգային գի-տակցութեան եւ հանդիսաւոր յանձնառութիւններ առանձնելով :

Ցաճախ բացատրած ենք թէ Հայը. Մի-ութիւնները կրնան գործօն դեր կատարել սերունդի փրկութեան պայքարին մէջ, համաձայն իրենց բարոյական եւ նիւթական կարողութեան :

Գիտենք որ կարգ մը Միութիւններ ստանձնած են առներու բարձրադոյն կըր-թութեան հոգը, աջակցութեամբ Ամերի-կայի կեդրոններուն :

Ջերմապէս գնահատելի է այս յանձնա-ռութիւնը, բայց բաւական չէ, գոհացնե-լու համար օրուան պահանջները :

Տասը որդեգիրի դէմ հարիւրաւոր մա-նուկներ կամ պատանիներ ձգուած են յորձանքին բերանը :

Անբնական պիտի ըլլար պահանջել որ բոլորն ալ որդեգրուին, բարձրադոյն ու-սում ստանալու համար :

Պարզապէս տարրական պարտականու-թիւն մը կը յիշեցնենք :

Եթէ ամէն Հայը. Միութիւն իր «մնա-յորդաց»ի զաւակներուն մարզահամարը կազմէր, պիտի տեսնէր որ ոչ իսկ հարիւ-րին հինգը Հայերէն գիտեն կամ գաս կ'առնեն :

Արդ, անկարելի՞ն պահանջած կ'ըլլանք, թելադրելով որ կատարեն այդ մարզահա-մարը, եւ միջոցներ ձեռք առնեն, անոնց փրկութեան համար :

Հայերէնի դասընթացքները կան ամէն հայաշատ կեդրոնի մէջ, մեծ մասով մի-օրեայ :

Եթէ իւրաքանչիւր Հայը. Միութիւն բան - գործ ընէր իր զաւակները գրկել այդ միօրեայ դասընթացքներուն, ոչ մի-այն զանոնք փրկած, այլեւ ուրիշներու ալ բարի նախանձը շարժած կ'ըլլար :

Ի վերջոյ մեր ուշիմ պատանիներուն եւ աղջիկներուն համար ծանր բեռ մը չէ չաբաթը գոնէ մէկ օր յատկացնել, տար-րական հայերէն մը սորվելու համար :

Որ եւ է Հայը. Միութիւն ի վերջոյ պիտի գառնայ «ծերոց ժողով», եթէ չգործէ իրրեւ հաստատուն լաստ իր իսկ սերունդին փրկութեան համար :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՆՃՈՒԿԸ

ԱՆԳԼԻԱ ԸՆԴԱՌԱՋ Կ'ԵՐԹԱՅ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարա-րը, Սելուին Լոյտ, Յուլիս ութին ճառ մը խօսեցաւ Կիպրոսի մասին, առանց յիշե-լու Ցունաստանը կամ ինքնորոշման խըն-դիրը, բայց մանաւանդ ակնարկելով Թուրքիոյ շահերուն վրայ : Ան ութիւ զոհունակութիւն յայտնեց որ բրիտանա-կան հաստատակամութեան վարչապետ - ները ջերմապէս գնահատած են Մեծն Բրիտանիոյ ջանքերը՝ կարգադրութեան մը յանգելու համար : Բացատրեց թէ բրիտանական քաղաքականութիւնը հիմ-նուած է Բրիտանիոյ եւ իր Դաշնակիցնե-րուն շահերուն վրայ : «Միեւնոյն ատեն բացորոշապէս յայտնեցինք թէ պատրաստ ենք, երբ օրէնքը եւ բարեկարգութիւնը վերահաստատուին, յառաջ տանելու սահ-մանադրական բարեփոխումը Կիպրոսի մէջ : Մենք չարունակ աշխատած ենք հա-մոզել Կիպրոսցիները թէ իրենց շահը կը պահանջէ գործակցիլ մեզի հետ, սահմա-նադրական կարգուսարք մը հաստատելու համար : Մեծն Բրիտանիա չի կրնար թո-ւական մը որոշել Կիպրոսի անկախու-թեան համար : Պէտք է նկատի առնենք Թուրքիոյ դիրքը, քանի որ կղզին միայն 60 քիլոմեթր հեռու է անոր ծովեզերքէն : Երբեմն կը թելադրեն թէ կը բաւէ խա-րիսխ մը տրամադրել Ալանտեան ճակա-տին, Ցունաստանի մէջ : Այդպէս չէ : Ինչ-պէս վարչապետը բացատրեց յունիս 1ին, մեր եղբօրն եւ արեւմտեան Եւրոպայի արդիւնաբերական գործունէութիւնը կա-խում ունի Միջին Արեւելքի քարիւղի հայթայթումէն : Մեծն Բրիտանիա պէտք է վստահ ըլլայ թէ պիտի կրնայ Կիպրոսը օգտագործել Արեւելքի քարիւղի աղբիւր-ներուն պաշտպանութեան համար : Կիպ-րոսի հարցին վերաբերեալ որեւէ առա-ջարկ պէտք է նկատի առնել այս իրո-ղութեամբ : Մենք չանացինք կարգադրու-թեան մը յանգիլ եւ պիտի չարունակենք աշխատիլ այդ ուղղութեամբ» :

× Անգլիոյ սպարապետը, զօր. Թիմփ-լըը, որ Անգարա կը գտնուէր մէկ չաբա-թէ ի վեր, Նիկոսիա գնաց, ուր Կիպրոսի կառավարիչին պիտի հաղորդէ իր խո-սակցութիւնները Թուրքիոյ վարիչներուն հետ :

× Յուլիս 8ին ծուղակը իյնալով սպան-նուեցան Անգլիացի մը եւ իր կինը, երբ ինքնաշարժով պտոյտ մը կը կատարէին Նիկոսիոյ հարաւային արեւելեան մասին մէջ : Անգլիական աղբիւրէ կը հաղորդեն թէ կիպրոսցի հրացանակիրներ կեցուցին կառքը ծովափին մօտ եւ կրակ բացին, զօր. Թէփլըրի ժամանումէն կէս ժամ ա-ռաջ : Այս դէպքով եօթնի կը հասնի ըս-պանուած անգլիացի քաղաքացիներու թիւը. իսկ առաջին անգամ է որ Անգլուհի մըն ալ կը սպաննուի Կիպրոսի յեղափո-խական շարժումէն ի վեր (1955 Ապրիլ 1) :

ՊԱՐՏԱՒՈՐԻԶ ՋԻՆՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Արեւմտեան Գերմանիոյ երեսփ. ժողո-վը Յուլիս ութին 166ի դէմ 270 ձայնով եւ քան ձեռնպահութեամբ քուէարկեց պար-տաւորիչ զինուորութեան օրէնքը : Ընկեր-վարականները եւ ազատականները մեծ մա-սով ձեռնպահ մնացին : Օրինագիծը այժմ յղուած է Դաշնակցային խորհուրդին, վերջնական ձեւ տալու համար : Վիճա-բանութիւնները տեւեցին 16 ժամ եւ յա-ճախ բուռն տեսարաններ պարզուեցան : Հակաճառութիւնները աւելի չատ քաղա-ական հանդամանք ունէին քան թէ զին-ուորական :

Քուէարկուած օրէնքով, ի հարկին 12 *ոչ միայն զիւղերները, այլ եւ գերեզմանները կարճեցնել : Կը բաւէ որ ականջ տաք իրեն :*

— Մեր գի՞ւղը : Ո՛ր մէկը ձգեմ, ո՛ր մէ-կը պատմեմ, հազար թուղթով, հազա՛ր գրքի նիւթ :

Եւ դեռ ուրիշ սիրուն ճմոյշներ, բոլոր դասարաններէն, ուր իւրաքանչիւրը հետ կը մր-ցին ե՛ւ ուսանող եւ ուսանողուհի : Նա՛եւ ուսումնասիրական փորձեր եւ յուշեր, միշտ խնամուած շարադրութեամբ :

Անշուշտ այս բոլորը կը պարտին տո-կուն դաստիարակութեան մը, որ ներկա-բանին գլխաւոր յատկանիշը կը կազմէ սկիզբէն ի վեր (1947) :

Իրենց հայերէնի գլխաւոր ուսուցիչը, որ միեւնոյն ատեն ներմարանին դեր տնօրէնն էր, այժմ եգիպտոս փոխադրը-ուած է :

Ծանօթացէք. — Միհրան Թէօլէօեան : (Մականո՞ւն կը պակսի, ա՛յ մարդ, գոնէ օրինակ առնէիր Յ. Գուրգէնը, Յ. Օշա-կանը եւ ուրիշ դէմքեր) :

Այս երիտասարդ վաստակաւորը հեղի-նակն է տեմնաջան երկի մը, — «Դար մը դրականութիւն» : Երկու ծաւալուն հա-տորներ, մօտ 1500 մեծադիր էջ : Խորապէս գնահատելի ներուժիւն մը՝ իր տեսակին մէջ : (Բ. հատորը ամբողջովին նուիր-ուած է խորհրդահայ գրականութեան) :

Ո՞վ պիտի յաջորդէ իրեն :

Ա՛յդ իսկ է հարցը : Մանաւանդ հիմա որ հայերէնի ուսուցիչ կը փնտռեն ամէն տեղ, նրագով եւ... կարթով :

Վ.Ա.Հ.

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

« ԲԱՄԲԻՒ »

Միշտ հանոյքով ընթացած եմ «Բամ-բիւ»ը, — պարբերաթերթ Հալէպի Գարէն Եփէ ճեմարանի ուսանողութեան :

Դեռ նոր ստացայ այս տարուան առա-ջին թիւը (1956 Փետրուար, թիւ 8-9) :

Բաղդատելով մէկ թիւը միւսին հետ, պիտի տեսնէիք ակներեւ յառաջդիմու-թիւն, որ կը նշանակէ յարատեւ աշխա-տանք եւ զարգացում :

Թարմութիւն մը կը բուրէ պարբերա-կանին էջերէն, ե՛ւ բովանդակութեամբ ե՛ւ լեզուով ու ոճով :

Ահաւասիկ պատմուածք մը՝ «Երուանդ» ստորագրութեամբ (ԺԱ. Հայագիտական կարգ), — «Համալ Համբիկ» :

— « *Համբիկ չի խմեր ոչ օղի, ոչ կա-ղապ, նէ՛ ըլ* ճիղարա :

... *Տարին մէկ անգամ մոմ կը վառէ, ակրաէրի ձեռք կը պաղնէ, ոտքերը կը լուայ* :

... *Ամրան կանաչ խոտի վրայ կը պառ-կի, ձմրան խասիրի վրայ, բաղնիքի մէջ* :

Ո՛ւ եւ է մարդ չէ Համբիկ, հասարակ մարդ » :

Նոյն դասարաններէն ուրիշ Երուանդ մը (Տէմիրճեան), թերեւս միեւնոյն ուսանող-դը, կը նկարագրէ «Պառաւ խաթուն»ը.

— « *Պառաւ խաթունը չի սպասեր ձմե-ռան երկար գիշերներուն, փորձի ենթար-կելու համար իր կղակին ուժը : Ան կրնայ*

ՋԼԱՄԱՐՏԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Ցորդանանի արտաքին նախարարը յայ-տարարեց Ամմանի Ֆրանսական, անգլիա-կան եւ եգիպտական դեսպաններուն թէ իր կառավարութիւնը տակաւին կը հա-ւատայ թէ խորհրդային զինուորներ հա-մամբուած են սահմանազատութեան մօտ, հակառակ տրուած հերքումներուն եւ ե-րեսաղէմի մէջ տիրող հանդարտութեան : Կը թուի թէ Իսրայէլ աւելի քան երբեք վտանգաւոր կը գտնէ համայնավար ե-կիրներու կողմէ սպառազինուած արաբա-կան ուժերը եւ կը վախնայ որ Արաբական Լեգէոնը վրէժխնդրական ճեռնարկ մը փորձէ, հիմա որ ենթակայ չէ կրնալ փա-շայի չափաւոր դեկավարութեան : Իրա-դեկներու կարծիքով, Իսրայէլ կ'ուզէ միշտ կազմ եւ պատրաստ գտնուիլ, բայց զգուշաւոր դիրք մը բռնել, տեղի չտալու համար արաբական յարձակման մը : Ցոր-դանան ալ միշտ արիւն կը հսկէ :

Զինադադարի յանձնախումբին նախա-գահը, զօր. Պըրնս, ծանուցագիր մը ուղ-ղած է Իսրայէլի վարչապետին, յայտնե-լով կացութեան փափկութիւնը :

Մինչ այս մինչ այն, նոր տաղնապ մը ծագած է Սուրիոյ մէջ : Այդ երկրին սպարապետը, զօր. Շուքէյր, հրաժարե-ցաւ, համաձայն ընդդիմադիր ազգ. պաշտ-պանութեան նախարարին :

Եգիպտոսի նախագահը, գնդ. Նասր տե-ւական մը առթիւ հետեւեալ յայ-տարարութիւնն ըրաւ իրաքեան թերթի մը. — «Ես թշնամի չեմ Իրաքի. ընդհա-կառակն ամէնուն պէս կ'ըմբռնեմ թէ ան-կատար պիտի ըլլայ արաբական աշխար-հին միութիւնը առանց Իրաքի » :

միլիոն Գերմաններ կրնան դէնքի տակ առնուիլ : Առաջին առթիւ պիտի զինուո-րագրուին 500.000 հոգի (12 զօրաբաժին), որոնք արեւմտեան ճակատի պաշտպանու-թեան պիտի յատկացուի 1959ին :

Ընկերվարականները յայտարարեցին թէ պիտի ջնջեն այս օրէնքը, եթէ մեծա-մասնութիւն չահին 1957ի ընտրութեանց մէջ : Ժառայութեան շրջանը ճշդուած չէ տակաւին :

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ

Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Շաբաթ գիշեր տեղի ունեցաւ սգահան-դէս մը, ի յիշատակ ողբացեալ Վահան Նաւասարդեանի, Սոսիկեան Սալանթի մեծ սրահին մէջ :

Կը նախագահէր Շաւարշ Միսաքեան : Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին կով-կասեան հարեւաններու, Սպիտակ Ռու-սիոյ եւ Ամերիկայի ներկայացուցիչնե-րը, ինչպէս եւ կաթողիկէ համայնքին ա-ռաջնորդը, Հ. Կարապետ Ծ. Վ. Ամա-տունի եւ Մուրատեան վարժարանի տե-սուչը, Հ. Սերովբէ Վ. Աղբլեան :

Ցաջորդաբար խօսեցան օրուան բանա-խօսները, ընկերներ Հրանտ-Սամուէլ, Ցովիկ Եղիազարեան (Ֆրանսերէն) եւ Սահակ Տէր Թովմասեան : Այս առթիւ կարդացուեցան կովկասեան ներկայացու-ցիչներուն ցաւակցական հեռագիրները եւ նամակները : Ցայտագրէն դուրս խօսք ա-ռին Պ. Պ. Ա. Վաչեանց, Աբշամ Ֆոնդ-կարեան եւ Հ. Կարապետ Ծ. Վ. Ամա-տունի, պանծացնելով Նաւասարդեանի մեծ արժանիքները : Ֆառեակ մը երգեց «Տէր կեցո»ն եւ «Տէր Ողորմեա»ն, ղեկա-վարութեամբ Կ. Աթըրկեանի :

Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ համայնավար պաշտօնա-թերթը, «Թրիպունա Լուաւու», յօդուած մը նուիրելով Փողնանի դէպքին կ'ըսէ թէ « բանուորները զժգոհելու պատճառներ ունէին, թէեւ իրենց բողոքի ձեւը վտան-գաւոր էր : Երկու հոսանքներ տեղի տուին Փողնանի դէպքերուն, — մէկ կողմէ՝ բա-նուորներուն դառնութիւնը, միւս կողմէ թշնամական ղեկդեկութիւնները ժողովրդա-կան կառավարութեան դէմ : Զինեալ ըղ-դեւութիւն մը պատուաստուելու ղործա-դուլի մը վրայ որ կը բխէր միայն անտե-սական պատճառներէ » :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախագահը յաջորդաբար պիտի այցելէ Մոսկուա, Աթէնք, Մատ-րիտ եւ Փրահա :

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՆԱԳՈՅՆ ՀՈՂԵՐ

Ա. Ա. Ղազանչյան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԵՊԱՆԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐԸ

Ա. Ա. Ղազանչյան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԵՊԱՆԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐԸ

Ա. Ա. Ղազանչյան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԵՊԱՆԱՅԻՆ ՀՈՂԵՐԸ

«Արարատ» Հայկական Սովետական Հանրագիտական Հրատարակչություն
Երևան — 1956

Հրատարակության պատասխանատու Ա. Ա. Ղազանչյան
Տպագրված է ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի տպարանում
Տպագրության է հանձնված 1956 թ. հունվարի 20-ին
Ստորագրված է տպագրության 1956 թ. մարտի 20-ին
Թուղթ 84×108 1/32 = 3 տպ. մամուլ
Տպագրական 9,84 մամուլ
Հրատարակչական 9,0 մամուլ
Տպաքանակ 2000 օրինակ
Պատվեր № 387
Գին 2 ռ. 50 կ.

Տպագրված է ՀՍՍՀ Գիտությունների ակադեմիայի տպարանում
Երևան, Կիրովի 24

ՆԱՀԱՊԵՏ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԿԱՄ, 364 - 406)

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ

Հ.— ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՒ ԿԵՆՑԱՂԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՂԵՒՈՆԴԵՑՈՒ

Ս. Պատարագի ժամանակ, երբ ընթերցուեցաւ աւետարանական այն հատուածը, ուր Յիսուս կ՚ըսէ, թէ ոչ ոք կրնայ երկու տիրոջ ծառայել, եւ ապա հարցուցի ինքզինքիս, թէ ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ մամոնային, ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ աշխարհին, ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ իր անձնական շահերուն, ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ իր ընտանիքին, ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ իր ազգին, ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ իր եկեղեցւոյ, ինչպէ՞ս կրնայ մարդ միաժամանակ ծառայել Աստուծոյ եւ իր ընկերներուն

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

Ազգ. ժողովը այսօր կը վերակսկի հիւ – լէական գործակցութեան ծրագրին քննու – թիւնը: *Ազգ.* պաշտպանութեան նախա – րարը եւ վարչապետը նոր յայտարարու – թիւններ պիտի ընեն, պարզելով կառա – վարութեան տեսակէտը այս կենսական հարցին մէջ: Կը կարծուի թէ բաւարար մեծամասնութիւն մը կազմուած է ար – դէն, ի նպաստ ընկերվարական կուսակ – ցութեան բանաձեւին: Քուէարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ վաղը, չորեքշաբթի:

× Նախարարական խորհուրդը կը չա – րունակէ խորհրդակցել, վերջնական ձեւ մը տալու համար եղմական նախարարին առաջարկած նոր տուրքերուն: Միախոտի պիներուն յաւելումէն զատ, որմէ 25 մի – լիառ հասոյթ կը սպասուի, փոխառու – թեան առաջարկ մըն ալ կայ տեղանի վը – րայ, լրացնելու համար հարիւր միլիառ ֆրանքի դումարը (զինուորական ծախք Ալժերիոյ):

× Ալժերիոյ ըմբոստները Պուֆարիքի շրջանը մտնելով մորթեցին հացագործ մը եւ հողագործ մը: Զինուորները օգնութեան հասան, սպաննելով տասը ապստամբներ եւ ձերբակալելով տասը կասկածելիներ: Նոյն օրը (ուրբաթ) Ալժէի մէջ ալ ընդհա – րում մը տեղի ունեցաւ եւ սպաննուեցան 11 ըմբոստներ: Շաբաթէն կիրակի լուա – նալու դիչերը երկու զօրաւոր պայթիւն – ներ տարսեցին Ալժէ քաղաքը: Երկու ռումբեր նետուած էին: Այստեղ ալ ձեր – բակալուեցան տասը կասկածելիներ: Օ – րանի շրջանին մէջ քանի մը հրոսախում – բեր պաշարուեցան, ծանր կորուստներ կրելով:

× Քաղապլանքայի մէջ (Մարոք) ըս – պանուեցան Ֆրանսացի մը եւ իր կինը, երբ երկու կառքերով պատյա մը կը կա – տարէին եղբօրը եւ զաւակներուն հետ: Եղբայրը փրկուեցաւ դէտինը պահելով:

× Մարսէյլէն Ալժերիա հասան 1500 զինուորներ:

× Թունուզի կառավարութիւնը տակ – պողաբար պէտք ունի հարիւր միլիառ ֆրանքի: Բանակցութիւնները կը կատար – ուին Ֆրանսայի հետ, 35 միլիառ ֆրանք ճարելու համար: Վարչապետը յայտա – րարեց թէ պիտի դիմեն նաեւ Մ. Նա – հանգներուն: — Թունուզ արդիլեց Գահի – րէի մէջ հրատարակուած երկու արաբե – րէն թերթերու մուտքը:

× Վարչապետը ձայնասփիւռ կոչ մը ուղղեց, օգնելու համար Ալժերիոյ զին – ուորներուն եւ անոնց ընտանիքներուն: Ֆիկարօ կը չարունակէ իր հանդանակու – թիւնը, որուն վերջին տանկը հասած է 53 միլիոն ֆրանքի:

× Եղմական նախարարը, Պ. Ռամա – դիէ, որոշած է ոչ թէ տուրանքի դատա – պարտել, այլ բանտարկել անոնք որ կը խուսափին տուրքերու վճարումէն: Այս ո – րոշման վրայ, չաբաթ օր իսկոյն Սանթէլ քանդը ղրկուեցան երկու առեւտրական – ներ: Մէկը որ մեռաղի վաճառական մըն է, Օկիւսա կը Ֆլոշ, կը մեղադրուի թէ 27 միլիոն ֆրանք պարտք ունի տուրքե – րը, միւսը՝ Ռաուլ Տիւքորթրուա չէ վը – ճարած 80 միլիոն ֆրանքի տուրք, լինչպէս կը պնեն տեղական թերթերը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՃԻՈՎԱՆՆԻ ՓԱՓԻՆԻ, խաղայի մեծ դերակատարը որ անասունածութենէ հրաժա – րելով կաթողիկէ զաւանանքին վերադար – ձած էր, մեռաւ Յուլիս 8ին, երկարատեւ հիւանդութենէ մը ետք: Եօթանասունեւ – հինգ տարեկան էր եւ հեղինակը «Քրիս – տոսի կեանքը» գործին, որ ահագին սպա – ռում ունեցաւ 1921ին: Կը տառապէր մը – կաններու հիւանդութենէ մը, 1953էն ի վեր: Նախ սրունքները չկատուեցան, յե – տոյ թեւերը եւ վերջապէս ձայնը մարե – ցաւ եւ աչքերը կուրցան: Իր վերջին գր – քին մէջ, «Սատանան», որ մեծ ժողովր – դականութիւն չտեսաւ, կ'ըսէր թէ նոյն իսկ Սատանան կրնայ փրկուիլ յաւիտե – նական դատապարտութենէ, ինչ որ կը հակասէ կաթողիկէ դաւանանքին: Վատե – կան արդիլուած գիրքերու ցանկը անցուց այս տասորը, 1954ին: Ուսանողութեան չրջանին անասունած էր եւ անիչխանա – կան եւ զարձի եկաւ 39 տարեկանին:

ԿԱՐԳ ՄԸ զինեալներ պիտի փակուին, ալքալամոլութիւնը սահմանափակելու համար:

ՍԱՍՏԻԿ տաք ամրողջ Ֆրանսայի մէջ, երեք օրէ ի վեր: Շուքին մէջ 30 աստիճան Փարիզի, ուեւելի ծանր՝ զաւառի մէջ: Կէս օրին՝ տեղատարափ անձրեւ:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Քրիստափոր Ենթ.ի կողմէ: Հովանաւո – րութեամբ Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէի: Մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սե – րունդի «Ռոստոմ» խումբի:

Այս կիրակի ամրողջ օրը, 117 Աւրնիւ Բօլօ, Սէն Ժիւսթ, Պար տիւ Շալէի օգա – տուն եւ ծառախիտ պարտէզին մէջ:

Կը նախագահէ ընկ. Ա. ՇԱՀՊԱԶԼԵԱՆ
Կը խօսի ընկ. Յ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական պէսպիսութիւն բաժին: Պ. Զ. Գասեան (երգ), Օր. Ս. Թուրքէ – եան (արտասանութիւն), Պ. Ժ. Մալա – եան (ջութակ), Պ. Ա. Յակոբեան (Ֆան – թէզի):

Հայկական պար (ազգ. տարազով) Օր. Եղիս Կօշկարեան: Ընկերակցութեամբ Պ. Պ. Հրանտ Փաճոսեանի, Սիմօն եւ Խո – րէն Համբարձումեան եղբայրներու նը – ւագախումբին: Եւրոպական պարերուն բարձրախօս «ԱԼՔԱԶ»: Կը մասնակցի նաեւ Թատերագիր – դերասան Պ. Գրիգոր Վահան: «Մանկլգակցիներու Բարեսիրա – կան Միութիւն» կառավերդութենէն տե – սարանով մը: Ընկերակցութեամբ խոս – տմնալից երիտասարդ ժան Մակարեա – նի: Առատ կերուխում, չամփուրով խո – րոված, ճոխ պիւֆէ: Ժողովրդական դիներ: Մուտքը ազատ է

Այրլ Տիկին Երիցուհի Տրէզեան (Աբ – ժանթին), Տէր եւ Տիկին Հրանտ Տրէզ – եան եւ զաւակները, Պ. Յակոբ Ֆէրհճեան (Աբժանթին), Տէր եւ Տիկին Աբթիւր Զա – քըճեան (Պէյրութ), Տէր եւ Տիկին Պեր – նար Մելյեաք եւ զաւակները, Պ. Պերնար Լօսի, Տէր եւ Տիկին Նուպար Իւնճեան եւ զաւակները (Լիոն), Տէր եւ Տիկին Փօլ Ֆոնթանէլ եւ զաւակը, եւ բոլոր պա – րագաները կը ծանուցանեն իրենց զաւ – կին, քրոջ, մօր, հօրաքրոջ, զոքանչին եւ քենիին՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿ. ՇԱՀՐԻԿ ԼՈՏԻ
(Ծնեալ Տրէզեան, 56 տարեկան)

մահը որ տեղի ունեցաւ չաբաթ, 7 Յու – լիս,, Նեքեր հիւանդանոցին մէջ:

Յուղարկաւորութիւնը այսօր, երեք – չաբթի առաւ. ժամը 9·30ին Թիէի դերեզ – մանատունը: Հաւաքուիլ ղրան առջեւ, (օթօպիւս Փորթ տ'Իթալիէն):

Մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իրը այդ ընկատել:

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխ – տապետութիւնը Օգոստ. 10էն Սեպտ. 1: Պարտաններու եւ արձանագրութեանց հա – մար դիմել՝

ՏՈՒԲ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
ԵՒ ԴՐ. ԱԴԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՄԵՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱՂԱՆՍԻ ՄԷՋ

«Արաքս» երգչախումբին դաշտահան – դէսը, որ անձրեւի պատճառով յետա – ձգուած էր, տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ կիր. 15 Յուլիս, նոյն վայրը՝ Պէլ Մէօ – նիէրի ծառաստանին մէջ, ամրողջ օրը:

ՎԱՐԶՈՒ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Օդափոխութեան համար վեց սենեակ – ներ: Լաւ յարմարութիւններով, երկու երկուքի բաժնուած, կառաւտունով, ծա – ռատանիներով, պաղ ու հոսուն ջուրով, Ռութ Նափոլեոնալի վրայ, Վիչի քաղաքէն հինգ քիլոմեթր:

Դիմել Գրիգոր Հացագործեանի, 124 ռիւ Լաֆայէթ, Վիչի (Իզէր):

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախոբերդ. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղի պաշտահանդէսը այս կիրա – կի առաւ. ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն, ուշ ատեն, Տէսինի Պ. Նազարի սրճարանի պարտէզին մէջ:

Ի ՆՊԱՍՏ ԱՌՆՈՒՎԻԼԻ ՍՐԱՀԻՆ

ԱՌՆՈՒՎԻԼ.— Շնորհակալութեամբ ստացած ենք հետեւեալ նուէրները, ի նը – պաստ Առնուվիլի Ազգ. սրահին.— Տէր եւ Տիկին Պապեան Կարպիս Գասապեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու հազար ֆրանք, Օր. Ճիվկէքեանէ 500 Ֆր., Պ. Եդուարդ Սարաֆեանի ձե – ռամբ Տիկին Մարի Պետրոսեանէ 21·000: Գումար 23·500: Նախորդ գումար 291·000: Ընդհ. գումար 314·500 Ֆր.:

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Վերջին արձանագրութիւնները մինչեւ
ՅՈՒԼԻՍ 12

Գրել՝
Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).
C.C.P. 12783—16.—

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Հայ կարմիր Խաչի Ֆեսանվիլիէի օգա – փոխութեան կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլա – լով, դիմումները նկատի կ'առնուին մի – այն երկրորդ խումբին համար:

Առաջին խումբի մեկնում 12 Յուլիս հինգշաբթի առաւօտ, ժամը 8ին, կարմիր Խաչի կեդրոնէն, 15 ռիւ Ժան Կուժօն:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԿՐՔՆՈՊԼԸ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւ – ղը չնորհակալութեամբ ստացած է երկու հազար Ֆր. Տէր եւ Տիկին Սարգիս Կիւ – միւշեանէ, իրենց կնքահօրը՝ Յարութիւն Օնպաշեանի մահուան տարելիցին առթիւ:

Նոյն առթիւ չնորհակալութեամբ ստա – ցած է, ի նպաստ իր զպրոցի Փոնտին հա – զար Ֆր. Տէր եւ Տիկին Միհրան Աւոր – եանէ (Փարիզ):

ՄԱՐՍԻԼԻԱՀԱՑ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ

Դէպի Վենետիկ

Կազմակերպուած՝ Մ. – Ռափայէլեան Նախկին Աշակերտներու Միութեան կող – մէ:

ՄԵԿՆՈՒՄ՝ Մարսէյլէն՝ չաբաթ 21 Յուլիս:

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ի Մարսէյլ՝ երկուչաբթի 30 Յուլիս:

Ղեկավարութեամբ քարտուղար Ֆերա – պի: Աբձանագրութեանց համար դիմել Արամ Շէխիկեանին եւ Ս. Էքսէրճեանին,

Հեռ. Փոլպեր 33–80
Փոլպեր 30–80

Անմիջապէս ապահովել ձեր տոմսերը, մեկնողներութիւնը սահմանափակ ըլլալու

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպուած Վալպառել Լա Փո – մի եւ Ս. Մարսէյլի Մշակութային Մի – ութեան կողմէ, 22 Յուլի, , կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Վալպառել, Պառ Վիտալի ծառաստան պարտէզին մէջ:

Տեղի կ'ունենան հայկական պար, ար – տասանութիւններ, տրամախօսութիւն – ներ եւ պիտի ներկայացուի «Սամաթիացի Աբէկ Աղան»:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. «Եղիպատացի» կո – միէն առիպողաբար խմբական ժողովի կը հրաւիրէ «Ազբիւր Սերոբ» եւ «Մ. Եօթնեղբայրեան» խումբի ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 21ին, իրենց ծանօթ հա – ւաքատեղին: Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ընկերները:

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն ժա – մը 8·30ին, Ա.Հարոնեան ակումբը: Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւո – րիչ է:

Հ. Յ. Դ. Սեւակ Ուս. Միութեան ժո – ղովը այս երեքշաբթի, ժամը 9ին, սովո – րական հաւաքատեղին:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ վարչական ժողովը՝ այս չորեքշաբթի, ժամը 18·30ին, սովո – րական հաւաքատեղին: Վարչութեան ան – դամներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ: Կարեւոր օրակարգ:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Եղանակին վերջին դառնաթօռութիւնը, այս չորեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քա – տէի վերնայարկը: Կը խօսի Պ. Աղասի Դարբինեան որ Հայաստանէն վերա – դարձին, Մոսկուայի մէջ ներկայ եղած է հայկական արուեստի տասնօրեակին:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս, չաբաթ երե – կոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս Պլանքարտ Կառի կից Կրան Բէնի զովասուն պարտէ – զին մէջ:

Օգի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ:

Նուագախումբ Ռընէ Տանի:

Մուտք 400 Ֆրանք:

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր տեղանքը՝ դիմելով Հ. Մ. Ը. Մ. անդամներուն մօտ:

Ծանօթ.— Կառ տը Լ'Էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը Պլանքարտ:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ.— Յակոբ Կարագեան, բնիկ Պարտիզակցի: Ապրած է Պոլիս Ռու – մելի Հիսար, Ֆրանսա եկած է 1923ին: Հօրը անունը Խաչիկ, մօրը անունը Մար – իամ, եղբօրը անունը Գէորգ, քոյրերուն անունները, Բերուզ եւ Արշալոյս: Տեղե – կացնել «Յառաջ»ի:

ՍԻՐԵԼԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՋԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԱՅՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամրողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի պտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները:
Պալբանեան խաշխավալ եւ ներմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա,
պահածոները (պամիա, խալանչի տոլմա, վարդի անուշ, եւն.):
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխա, երշիկ, Ամասիոյ պամիա:
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէնները:
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն:

Արեւելեան ապտնդերներ (թուրչինե) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն:

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա – նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
11
ՅՈՒԼԻՍ
•
MERCREDI
11 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7626 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3437

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԵՐԵՒԱՆ - ՎԼԱՏԻՎՈՍԴՈՒԿ

•

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, կը չարունակուի «կամաւոր»ներու արձանագրութիւնը եւ առաքումը դէպի Ծայր Արեւելք :

« Սովետական Հայաստան » օրաթերթը կը հաղորդէ աւետաբե՛ր լուր մը (23 Յունիս) :

— « Երէկ ռեսպուբլիկայի երիտասարդ հայրենասէրների առաջին խումբը մեկնեց Վլատիվոսդոկ » :

Այս խորագրին տակ՝ լուսանկար մը :

Ողջերթի պատած մայրեր, քոյրեր եւ եղբայրներ են, բոլորն ալ խնդումերես, ինչպէս եթէ հասնեւորներ ըլլային :

Նկարագրութենէն կ'իմանանք թէ «տօնական օր էր» Երեւանի կայարանին մէջ :

— « Նրանք եկել էին ճանապարհ դնելու հարազատ կոմունիստական պարտիայի եւ Սովետական կառավարութեան կոչով դէպի մեր Հայրենիքի հեռաւոր ծորակատոյցները մեկնող երիտասարդ կամաւորներ առաջին խմբին » :

Ի՜նչ խանդավառութիւն : « Կենսախինդ երգ, երաժշտութիւն : Ինչքան ուրախութիւն» : Արեւն անդամ «իր ջերմ ճառագայթներով չոյում է երիտասարդ հայրենասէրների դէմքերը, ասես բարի ճանապարհ մաղթելով նրանց» :

Շոգեկառքի վահաններուն վակցուած են հեռեւեալ ուսերէնն տառերը, կարմիր պատառի վրայ.— «Երեւան - Վլադիվոստոկ » :

Երիտասարդական Միութեան (ՀԼԿԵՄ) Երեւանի քաղաքային կոմիտէին քարտուղարը՝ Ս. Յովսէփեան ողջերթի ժողովը կը բանայ Ա. Միութեան քայլերգով :

Ապա ճառ մը կը խօսի Ջուլհակուհի Ագաղաւնի Վարդանեան, որ կը պատմէ թէ ի՛նչպէս խանդավառուեցաւ, յիշելով «Ամուրի վրայ Կոմսոմոլոկ քաղաքը կառուցողները, խամ եւ խոպան հողերը իւրացնողներուն սխրագործութիւնները » :

Եւ ահաւասիկ ինքն ալ կը մեկնի Վլադիվոստոկ, հրաւիրելով Երեւանի երի-տասարդութիւնը «հետեւիլ մեր օրինակին, բազմապատկել երիտասարդ հայրենասէրների շարքերը » :

Կ'ըմբռնէք, անշուշտ, — լքել սեփական հայրենիքը, չէնցնելու համար մե՛ծ հայրենիքը, Ծայր Արեւելքի ռուսական կայսրութիւնը :

Ուրիշ ուղեւոր մը, «երկաթբետոնէ կոնստրուկցիաներէն» բանուոր Վ. Եղիազարեան, բարձրաձայն կը յայտարարէ թէ այսօր «բերկրալի օր» է իրեն համար :

Պատանի մը եւս ողջերթ մաղթելով կ'աւելցնէ .

— « Մենք անհամբեր սպասում ենք այն երջանիկ օրուան, երբ հնարաւորութիւն կ'ունենանք համալրելու ձեր շարքերը » :

Այո՛, անհամբե՛ր կը սպասեն, որպէսզի իրենք ալ կարենան ճամբայ ելլել եւ լրացնել շարքերը :

Երբ ժողովը կը վերջանայ, ուղեւորները իրենց մէկուն մայրը կ'աղաղակէ, ուղեւորին կնոջը եւ քոյրերուն առջեւ .

— « Բարի ճանապարհ, տղաս. ես լաւ պահիր. չմրսես, չհիւանդանաս : Շուտ շուտ նամակ գրես... Ցնեցիների մասին էլ չմտածես. երբ գործերդ կարգաւորես, մենք էլ կգանք, ես մօտ» :

Յետոյ, « երկա՛ր սուզում է չողեքարշը և նուագախումբի հնչիւնների տակ դնացքը դանդաղօրէն շարժւում է : Ուրախ բացականչութիւններ եւ ձեռքերի թափահարում » :

Ամբողջովին տուած եղանք պատկերը, ձեղի ձգելով խորհրդածութիւնը :

Դժբախտաբար թերթը չի յիշեր թէ քանի՞ հոգիէ կը բաղկանար այս առաջին կարաւանը :

« Պետական դաղտնիք» են այս բոլորը, ինչպէս 1954ի առաքումները : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԽԼՐՏՈՒՄՆԵՐ ԱՐԲԱՆԵԱԿ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

•

Լոնտոնի «Տ. Մէյլ»ը սա տեղեկութիւնները քաղած է հին նուագապետ Վոկէլէ, որ յաջողած էր երկրէն դուրս ելլել. —

1.— Մուէմբ մը հին համայնավարներ ոնց մէջ կը դտնուին քանի մը ականաւոր տեսաբաններ, պահանջած են նախագա հէն լուծել ներկայ կառավարութիւնը եւ կեղը. Կոմիտէն :

2.— Փրակայի Համալսարանին ուսանողները պահանջած են կուսակցութենէն հաստատութիւնը ազատել համայնավար կուսակցութեան միջամտութենէն :

3.— Բանուորներ դժգոհ են իրենց աշխատավարձէն եւ կեանքի թանգութենէն, որ կրնայ տեղի տալ ըմբոստութեան, նման Փոզնանի դէպքին (Լեհաստան) :

Նոյն աղբիւրին համաձայն նախագահ Զափոթոցքա հրապարակաւ նախատուած է ժողովի մը ընթացքին որուն կը մասնակցէին ականաւոր դէմքեր : Զեկ համայնավարները կը պահանջեն խստօրէն մաքրագործել սթալինեան տարրերը, այսինքն ներկայ վարիչները : Ժողովուրդին 80 առ հարիւրը հակառակ է համայնավարութեան :

Պ. Վոկէլ կը յայտարարէ.— Համոզուած եմ թէ մենք չահած ենք մեր ազատագրութեան առաջին շրջանը : Կառավարութիւնը եւ մարքսեան վարիչները բոլորովին չփոթութեան մատնուած են : Շատեր կը մտածեն թէ մօտ է փլուկութիւնը : Ժողովուրդին ատելութ մեծամասնութիւնը կը կարծէ թէ ղօրաւոր հաւանականութիւններ կան որ համայնավար կարգաւարքը անհետանայ չորս հինգ տարիէն : Շատ լաւ կ'ըմբռնենք թէ Արեւմուտքը չի կրնար միջամտել : Այդպիսի ձեռնարկ մը կրնար պատերազմի յանդիլ : Բայց դիմադրութիւնը կ'ուժգնանայ ամէն օր : Դաշնագրական չարժումը հետզհետէ կը զօրանայ :

× Լեհաստանէն հասած տեղեկութեանց համաձայն, պաշտօնական եղած է մեքենաշինութեան նախարարը, Ֆիտելքի, որ պատասխանատու կը համարուի Փոզնանի խռովութեանց, յամառօրէն մերժած ըլլալով բանուորներուն պահանջները : Կեդր. Կոմիտէի ընդհ. քարտուղարին՝ Օհաւալի դիրքն ալ զգալապէս խախտած է : Վերջերս աճած է դժգոհութիւնը Ա. Միութեան դէմ : Կեդր. Կոմիտէն արտակարգ ժողով պիտի դումարէ, բանուորներուն կեանքի մակարդակը բարեփոխելու համար : Կարգ մը միջոցներ կը ծրագրուին, որոնց շնորհիւ մեծ դիւրութիւններ պիտի արուին մանր առեւտրականներուն եւ արհեստաւորներուն : Կը խորհուի աւելի կարեւոր բաժին մը տալ անհատական նախաձեռնութեան՝ կարգ մը տնտեսութեանց մէջ :

× Հունգարիայէն ալ կը տեղեկացնեն թէ բուռն դժգոհութիւն կը տիրէ կառավարութեան եւ կուսակցութեան դէմ : Զարմանք չպատճառեց երկու ղրագիտներու Տէրբի եւ Տարտոսի վտարումը : Կուսակցութեան պաշտօնաթերթը վերջերս շատ բուռն քննադատութիւն մը հրատարակած էր երկու ղրագիտներուն դէմ, պնդելով որ իրենք համակարծիք էին Ռաքոսիի հետ : Պաշտօնաթերթը կը պահանջէ վերաքննահատել սենտիքանները, «որոնք հեռացած են բանուոր դասակարգէն, իրենց պաշտօնականութեամբ» : Հունգարիոյ աշխատանքի Դաշնակցութիւնը բանաձեւ մը քուէարկեց, պահանջելով աւելցնել աշխատավարձը, մանաւորապէս մետաղագործութեան մէջ :

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

•

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ...

Նորութի՞ւն մը յայտնած կ'ըլլամ, ծանուցանելով թէ հարսանեկան գրականութիւնը յարաճուն վերելքի մէջ է ամերիկահայ կեանքի թերթերուն մէջ :

Սիւնակներով նկարագրութիւն, առանց դաւանանքի խտրութեան, — շեղեղ հարսնիք, շքեղ պսակադրութիւն (կամ նշանախօսութի՛ւն) : Նաեւ հարսին ու փեսին լուսանկարները :

Ուշադրութեամբ կարդալով, դուք ալ ներկայ եղած կ'ըլլաք հարսնիքին կամ նշանախօսութեան :

Վասն զի, ոչ մէկ մանրամասնութիւն զանց կ'առնեն :

Նախ՝ կը լսէք ոչ միայն հարսին ու փեսին, այլեւ ծնողքին կենսագրականը, յաւելեալ եւ նոխացեալ մանրամասնութիւններով :

Ետոյ կ'իմանաք թէ ո՛վ խորան առաջնորդեց հարսը եւ ի՛նչպէս : Ով սեռնչէ լապէս պարեց «թամզարա»ն :

Այնուհետեւ սեղանը եւ սեղանակիցները, մասնակցողներուն կենսագրականներով եւ ճառերով :

— Աւելի քան 200 հրաւիրեալներ հիւրասիրութեան պէսպիսի կերակուրներով, ըմպելիներով եւ զովացուցիչներով :

— Ընդհանուր խանդավառութեան մէջ նորապսակ զոյգը արձաթապատ կարկանդակը կտրելու պահուն նկարուեցաւ եւ կտրելէ ետք պատպատակի հետ կտրկանդակը բաժնուեցաւ ներկաներուն :

— Փեսան հեզահամբոյր եւ ազնիւ բնաւորութի՛ւն ունի : Հարսը հեզահամբոյր է եւ կը սիրուի հայ եւ օտար չրջանակներէ ...

Մէկը միւսէն շքե՛ղ նկարագրութիւններ : Ո՞ր մէկը արձա՛ւապրեմ :

Առջի օր իսկապէս «անձնախընթաց» նկարագրութիւն մը եւս կարդացի.

... « Հարսը զգեստաւորուած էր աւանդական հարսանեկան ձիգար ու խափան - ձիկ բիւրեղեայ եւ նեղ վզնոցով զգեստով մը՝ ապուցուած վերադիր ժանեակներու ցանցով մը եւ զարդարուած ոսկի ծեքին - ներով : Շրջազգեստը նկ երանգաւորուած էր հանդրիճուած ուռուցիկ եզրափոթերով եւ կոնակի վայելչահիւս օղկապով մը : Վարսակալ մը կը բռնէր իր նրբաժանեակ գլխաթողը. ձեռքը բռնած էր ճերմակ վարդերու սահնակ մը՝ մէջտեղը ճերմակ թիթեռնածաղիկ մը եւ երկար պատուհանակներու ծորադրօշ մը զետեղուած » (Կոչնակ, 30 Մայիս 1956) :

Ապահովաբար Շ. Նարդունին ալ պիտի անիրկէր այսքան վսեմ եւ նուրբ ոճով մը նկարագրելու համար հարսին հագուստ - կապուստը :

Եւ տակաւին կ'ըսեն թէ Ամերիկահայերը հայերէն չեն գիտեր, եւ կամ բանաստեղծական ճաշակ չունին :

Հանգուցեալ Մելիոն Գալէնտէր երազին մէջ անգամ չէր կրնար այսքան պերճ բառեր գտնել, հարսանեկան շրջազգեստ մը նկարագրելու համար, երբ «Եւա»ն կը հրատարակէր : Վ.Ա.Հէ

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

•

«Ցուսաբեր»ի մէջ կը կարդանք (6 Յուլիս) .—

Երէկ, հինգշաբթի առաւօտ, խմբապետուն այցելեցին հայ կաթողիկէ համայնքէն Գահիրէի առաջնորդ. տեղապահ Հ. Յակոբ Ծ. վրդ. Կիւրակոսեան եւ Հայր Կերկեսեան, որոնք՝ յանուն կարդինալ Գրիգոր Ագաջանեանի «Ցուսաբեր»ի խմբագրութեան եւ Նաւասարդեան ընտանիքին փոխանցեցին անոր վշտակցութիւնները :

Կարդինալ Ագաջանեան կը շեշտէր այս առթիւ.

— «Մեր ցաւ պատճառեց մեզի անակնկալ մահը Պ. Վահան Նաւասարդեանի, որուն հանդէպ տասնեակ տարիներէ ի վեր իրական համարում եւ սրտագին համակրանք կը տածէինք :

« Կը բաղձանք որ մեր վշտակցութիւնը յայտնիք ողբացեալին սգաւոր Տիկնոջ, զաւկին եւ բարեկամներուն : Մեծ Հայ մը, հայրենասէր մը, մտաւորական մը եւ հաւատացեալ մը, որ մեծ բաց մը կը թողու յատկապէս արտասահմանի հայութեան մէջ :

« Աստո՛ր հոգին կը յանձնենք Աստուծոյ հայրական բարեգթութեան : Իսկ յիշատակը կը պահենք մեր սրտին մէջ, սիրելի եւ ցանկալի » :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹՈՒՐՔԻԱ ՄՈՒՏՔԸ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ

Պոլսոյ թերթերուն մէջ կը կարդանք (7 Յուլիս) .—

ԱՆԳԱՐԱ, 6 Յուլիս (Անատոլուի Գործակալութիւն).— Գործավարներու (նախարար) խորհուրդին որոշումով արգիլուեցաւ Թուրքիա մուտքը եւ բաշխումը Դաշնակցական կեդրոնական Կոմիտէի Փարիզի պաշտօնաթերթ «Ցառաջ»ի :

Ճ.Կ.ՄԱԶԻ ԿԱՑԱՆԻ Ա. ԽՈՒՄԲԸ ՀԱՍԱՒ

Պելճոնթէնէն (Փիւռա) հեռաձայնով կը տեղեկացնեն թէ Ճ.Կ.Մաչի օգափոխութեան կայանի առաջին խումբը հասած է : Օդը չատ լաւ է :

ԽՍ. ՄԻՒԹԵԱՆ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԺՈՂՈՎԸ

•

Ա. Միութեան Գերագոյն Խորհուրդը նիստ հրաւիրուած է այսօր, չորեքշաբթի : Քաղաքական շրջանակներու մէջ մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն այս նստաշրջանին (սեսիա?), որ կոչուած է քննելու ռամկավարացման խնդիրը, համաձայն կուսակցութեան 20րդ համագումարին ո - րոշման : Աւելի քան մէկ ամիսէ ի վեր կ'արծարծուի այս հարցը թերթերով եւ ժողովներով : Մասնագիտական հանդէս - ներն ալ տեսութիւններ կը հրատարակեն դատական բարենորոգման մասին, ակնարկելով իրաւագէտներու տարաձայնութեամբ : Կ'ըսուի թէ՝ պահելով հանդերձ իւրաքանչիւր հանրապետութեան յատուկ օրէնքները, միակ պատժական օրինագիրք մը պիտի մշակուի ամբողջ Ա. Միութեան համար :

Ժողովը պիտի քննէ, նաեւ, արտաքին քաղաքականութեան վերաբերեալ խնդիրները, մասնաւորապէս խորհրդային դիւանագիտութեան գործունէութիւնը Ասիոյ եւ Միջին Արեւելքի մէջ : Կը թուի թէ Ա. Միութեան վարիչները նկատի առած են Լենինի աղդարարութիւնները ազգութեանց հարցին եւ ինքնավարութեան մասին : Այդ աղդարարութիւններով Լենին դեռ 1922ին կը նախատեսէր դաշնակից հանրապետութեանց բացարձակ ինքնավարութիւնը ամէն ասպարէզի մէջ, բացի դինուորական եւ դիւանագիտական ճիւղերէն որոնք վերապահուած են Ա. Միութեան :

Ուրիշ կարեւոր խնդիրներ ալ կան օրակարգին վրայ :

(Շար. կարդալ Դ. էջ)

ԻՄՐԱՃԻԼ պահանջեց անմիջապէս նիստի հրաւիրել ընդհատուած խառն յանձնաժողովը : Կը վախցուի որ խզուի կրակը դադրեցնելու համար կնքուած համաձայնութիւնը : Իսրայէլ կը դանդաղի թէ ինը դէպքեր պատահած են վերջին հինգ օրերու ընթացքին :

ՉԱՐԵՆՑԻ ՎԱՀԱԳՆԻ ՄԱՀՎԱՆԸ

Մեկշաբթի ծեգին մեր հայրենակից, բանաստեղծ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը, ինչպես ամեն մի մեծ դժբախտություն, որ պատահում է ազգի կյանքում։ Ցնցեց ոչ միայն նրա մտերիմ ընկերներին ու բարեկամներին, այլև նրանց, որոնք նրան ճանաչում էին միայն իր գրքերից։ Ցնցեց, որովհետև Չարենցը ոչ միայն մեծ բանաստեղծ էր, այլև մեծ հայ էր։ Նրա մահը ազգային մեծ կորուստ է։

Չարենցը ծնվել է 1898 թվականի հունվարի 13-ին, Կարսի մարզի Ախուրյան գյուղում։ Նրա հայրը՝ Ստեփան Չարենցը, ծագումով Ալաշկերտի գավառի Մեծ Մանթաշ գյուղից էր։ Նա ուսուցիչ էր և մեծ հեղինակություն էր վայելում ժողովրդի մեջ։ Նրա մայրը՝ Մարիամ Չարենցը, ծագումով Կարսի մարզի Ղարաքիլիսա գյուղից էր։ Նա ևս ուսուցչուհի էր։ Նրանք ունեցել են տասներեք զավակ, որոնցից ողջ են մնացել միայն հինգը։ Վահագնը նրանց ամենափոքրն է եղել։

Վահագնի մանկությունն անցել է Ախուրյանի ափերին, Ղարաքիլիսայի սարերի ստվերում։ Նա սկզբնական կրթությունը ստացել է հայրենի գյուղում, ապա Ալեքսանդրապոլի (Լենինական) ռեալական դպրոցում։ Այդ դպրոցում նա սովորել է 1914–1917 թվականներին։ Ռեալական դպրոցն ավարտելուց հետո Չարենցը ընդունվել է Պետերբուրգի համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը։ Սակայն նա այդ ֆակուլտետում չի ավարտել ուսումը։ Նա ընդհատել է ուսումը և վերադարձել հայրենի գյուղը։ Այդ ժամանակ Հայաստանում հաստատվել էր խորհրդային կարգերը։ Չարենցը ակտիվ մասնակցություն է ունեցել հեղափոխական շարժմանը։ Նա եղել է Ալեքսանդրապոլի հեղկոմի անդամ, ապա՝ Ախուրյանի հեղկոմի նախագահ։ Նա եղել է նաև Ալեքսանդրապոլի գավառական կոմիտեի անդամ։

Չարենցը գրել է սկսել դեռ դպրոցական տարիներին։ Նրա առաջին տպագրված գործերը հրատարակվել են 1914 թվականին։ Նա գրել է 24 հատոր։ Բացի դրանից, նա թարգմանել է ռուսերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, իտալերեն, վրացերեն, ադրբեջաներեն, ասորերեն և այլ լեզուներով գրված գրականության լավագույն նմուշները։ Նրա գրքերը թարգմանվել են աշխարհի շատ լեզուներով։

Չարենցը եղել է ականավոր հասարակական գործիչ։ Նա եղել է Հայաստանի Գրողների միության հիմնադիրներից մեկը և նրա առաջին նախագահը։ Նա եղել է Հայաստանի Գիտությունների ակադեմիայի անդամ։ Նա եղել է Հայաստանի Գերագույն խորհրդի պատգամավոր։ Նա եղել է Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահության անդամ։ Նա եղել է Հայաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահության նախագահ։

Չարենցը մահացել է 1971 թվականի հունվարի 12-ին, Երևանում։ Նրա մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա հուղարկավորությունը տեղի ունեցավ հունվարի 14-ին։ Հազարավոր մարդիկ եկան հրաժեշտ տալու մեծ բանաստեղծին։ Նրա դագաղը տեղադրված էր Գրողների միության շենքի դիմաց։ Հազարավոր մարդիկ անցան դագաղի մոտով։ Նրանք եկել էին հրաժեշտ տալու իրենց սիրելի բանաստեղծին։

Չարենցի մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

Հայկական սովետական գրողների միության նախագահության անդամ Վահագն Չարենցի մահվան լուրը ցնցեց ամբողջ հայությունը։ Նրա մահը մեծ կորուստ է հայ ժողովրդի համար։ Նրա գրքերը միշտ կապրեն հայ ժողովրդի սրտերում։ Նրա անունը միշտ կլինի հայ ժողովրդի հպարտությունը։

ՍԱՐԱՆ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԱՂ, 364 - 400)

ՎԱՍԻԼ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Հ.— ՊԱՏՄԱԲԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍՏԵՂ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ԴԱՒԱՆԱԲԱՆ

Եփեզոսի ժողովեն ետք Նեստոր ան- սահման ժամանակ մը անդադար կռուեցաւ Կիւրեղի դէմ, որուն նպատակն էր Նեստորականութիւնը տարածել ամբողջ Արեւելքի մէջ։ Եփեզոսի ժողովին ետք Կիւրեղ վերադարձաւ Աղեքսանդրիա, ուր մեռաւ 444 թուականին։ Կիւրեղ ամենամեծ դէմքերէն մին է Եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ։ Ան ոչ միայն ամենամեծ աստուածաբանն էր իր ժամանակին, այլեւ ամենամեծ հայրապետը։ Ան ամենամեծ դէմքն է Աղեքսանդրիոյ դպրոցին, որ ամենամեծ դպրոցն էր հին աշխարհին մէջ։ Ան ամենամեծ դէմքն է Արեւելեան Եկեղեցւոյ պատմութեան մէջ։ Ան ամենամեծ դէմքն է

ՋԻՆԱԹԱՓՈԻԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

●

Մոսկուայի բրիտանական դեսպանը Յուլիս 9ին Ա. Միութեան յանձնեց վարչապետ Իսլընի պատասխանը՝ մտահոգ Բուլկանինի յունիս վեց թուակիր նամակին։ Սըը Էնթ. Իսլըն զոհունակութիւն յայտնելով խորհրդային ուժերու կրճատման որոշումին համար, կը շարունակէ.

— Գալով մեզի, մենք արդէն չօշափելի կրճատումներ կատարած ենք վերջին երեք տարիներու ընթացքին։ Նախապէս չատ աւելի մեծ կրճատումներ կատարած էինք երկրորդ աշխարհամարտէն ետք։ Իմ անձնական կածիքս այն է թէ քաղաքականները են այս կարգի միակողմանի կրճատումները, բայց բաւարար չեն, եթէ կ'ուզենք վստահութիւն եւ միջազգային ապահովութիւն հաստատել։ Այդպիսի վստահութեան մը համար անհրաժեշտ է որ զինաթափութիւնը կատարուի միջազգային համաձայնութեամբ եւ ազդու հակակշիռով մը, պաշտպանութեան միջոցներ ձեռք առնելով անակնկալ յարձակումի մը դէմ։ Անցեալ տասը տարիներու ընթացքին արեւմտեան պետութիւնները տեսան կան չանքեր փորձեցին, կարելի դարձնելու համար այդպիսի համաձայնութիւն մը։ Ն. Վեհափառութեան կառավարութիւնը մը։ Թիւնը իր մասին պիտի չարունակէ ամէն չանք թափել, Ազգաժողովին միջոցաւ իրագործելու համար համաձայնութիւն մը, որ նախատեսէ սպառազինութեանց, նաեւ հիւլէական զէնքերու սահմանափակումը, կրճատումը եւ հակակշիռը։

«Ինչ կը վերաբերի Գերմանիոյ, համաձայն եմ որ միջոցներ գտնուին կրճատելու զինեալ ուժերը եւ սպառազինութիւնները։ Բայց, յարաբերութեանց իրական մեղմացում մը հաստատելու համար եւրոպայի մէջ՝ նոյնքան անհրաժեշտ է որ արեւմտեան Եւրոպայի ժողովուրդները վստահ ըլլան թէ պիտի պահպանուին իրենց ապահովութեան ներկայ երաշխիքները։ Միւս կողմէ Գերմանիոյ վերամիաւորումը պիտի նպաստէր իրական յառաջդիմութեան մը։ Պատրաստ եմ ամէն կարելի աջակցութիւն ընծայելու այս հարցին մէջ»։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ալճերիոյ Փալեսթրօ քաղաքին մէջ զինուորական կարաւան մը ծուղակը ինկաւ Բ.։ օր։ Եօթը զինուորներ սպանուեցան, տասը հոգի վիրաւորուեցան. Օրան քաղաքը ջուրէ զրկուած է, ջրու-զինները կարուած ըլլալով։ Բառասուն ըմբոստներ սպաննուած են վերջին 48 ժամուան մէջ։

ԲՈՒՌՆ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ մը աւերեց Յունաստանի Սանթորինի կղզին։ Քառասուն հոգի մեռան, հարիւրաւոր տուներ փլան, հազարաւոր բնակիչներ անպատսպար կը մնան։ Շրջակայ կղզիներն ալ ազդուեցան։ Սամոսի մէջ բազմաթիւ տուներ վնասուեցան ջրատարները։ Քալիմնոսի նաւահանգստին մէջ բոլոր ձկնորսանաւերը քշուեցան կոհակէ մը որ չորս մեթր բարձրութեան հասած էր։ Աթէնքի մէջ ալ ցնցումները պատահեցան, առանց վնաս պատճառելու։ Սանթորինի քաղաքը կը գտնուի հրաբխային կղզիի մը մէջ։ Նահանգիստը գոյացած է հրաբուխի մը չնորհիւ, 3 – 4000 տարի առաջ։ Շարժի պահուն ժայռեր կը գլորէին լեռներէն։ Քանդուած է պատմական վանք մը։

ԱՃՆ ՎԱՐՁԱԿԱԼՆԵՐԸ որ եռամսեան կանխիկ կը վճարեն, քսան առ հարիւր աւելցած պիտի գտնեն իրենց վճարելիքը, Յուլիս 15ին։

ԹՈՒՐՔԻՈՑ երեք ընդդիմադիր կուսակցութիւնները հաւաքական զեկոյց մը հրատարակեցին, որով կը յայտարարեն թէ Առնան Մենտերէսի կառավարութիւնը կը բռնաբարէ սահմանադրական իրաւունքները եւ կը խափանէ խօսքի, մամուլի, ժողովի ազատութիւնը, կը խափանէ համալսարանին եւ արդարադատութեան անկախութիւնը։ Հետեւաբար երեք ընդդիմադիր կուսակցութիւնները որոշած են այսուհետեւ աշխատիլ սերտ գործակցութեամբ։

ՓՈԹՈՐԻԿՔ եւ կարկուտը մեծ աւերներ գործեցին ամբողջ Ֆրանսայի մէջ։ Հունձքերն ալ վնասուեցան։ Փարիզի մէջ սաստիկ տաքին յաջորդեց անձրեւը։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 9)։— Ջոյլ ոսկի՝ 460·000, նափոլէոն 3330, զուլից· 3140, անգլ· 4090, տոլար (20) 16·520, թղթադրամ (անպաշտօն) սթեռլին 1085, տոլար 397, զուլից· 95·75, պելժ· 7·80, լիր 0·62, փեզեթա 9։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Քրիստափոր Ենթ.ի կողմէ։ Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի։ Մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի «Ռոստոմ» խումբի։

Այս կիրակի ամբողջ օրը, 117 Ավընիւ Քօքօ, Սէն Թիւսք, Պար տիւ Շալէի օգտաւուն եւ ծառախիտ պարտէզին մէջ։

Կը նախագահէ ընկ. Ա. ՇԱՀՊԱԶԼԵԱՆ
Կը խօսի ընկ. Ց. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական պէսպիսուն բաժին։ Պ. Զ. Գասեան (երգ), Օր. Ս. Թուրքէլեան (արտասանութիւն), Պ. Ժ. Մալաեան (ջութակ), Պ. Ա. Յակոբեան (փանթկէզի)։

Հայկական պար (ազգ. տարազով) Օր. Եղիս Կօշկարեան։ Ընկերակցութեամբ Պ. Պ. Հրանտ Փանոսեանի, Սիմօն եւ Խորէն Համբարձումեան եղբայրներու նը։ ւադախումբին։ Եւրոպական պարերուն բարձրախօս «ԱԼԲԱՋ»։ Կը մասնակցի նաեւ Թատերագիրը – դերասան Պ. Գրիգոր Վահան։ «Մենկլզակցիներու Բարեսիրական Միութիւն» կատակերգութենէն տեսարանով մը։ Ընկերակցութեամբ խոսմբմնալից երիտասարդ Ժան Մակարեան։ Առատ կերուխում, չամփուրով խորովածի, ճոխ պիւֆէ։ Ժողովրդական դիներ։

Մուտքը ազատ է

ՍՈՒՐԲ Ղ.ԱՋԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտագնացութիւնը Օգոստ. 10էն Սեպտ. 1։ Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՔԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԳՐ. ԱԴԱՄԵԱՆի
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՓԱԿՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ – ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ արձանագրութիւնները 1956–57 տարեշրջանին համար։

Վարժարանը լեցուած ըլլալով տեսչութիւնը կը ցաւի յայտնելու թէ բացարձակապէս կարելիութիւն չկայ տեղ դիմումը ընդունելու։

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

«Արաքս» երգչախումբին ղաշտահանդէսը, որ անձրեւի պատճառով յետաձգուած էր, տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ կիր. 15 Յուլիս, նոյն վայրը՝ Պէլ Մէօնիէրի ծառաստանին մէջ, ամբողջ օրը։

ՎԱՐԶՈՒ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Օդափոխութեան համար վեց սենեակներ։ Լաւ յարմարութիւններով, երկու երկուքի բաժնուած, կառաւտնով, ծառաստաններով, պաղ ու հոսուն ջուրով, Ռուէ Նասիոնալի վրայ, Վիէն քաղաքին հինգ քիլոմեթր։

Դիմել Գրիգոր Հացագործեանի, 124 ռիւ Լաֆայէթ, Վիէն (Իզէր)։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախոբերդ. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղի ղաշտահանդէսը այս կիրակի առտու ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն, ուշ առեն, Տէսինի Պ. Նազարի սրճարանի պարտէզին մէջ։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Վալպառեյ Լա Փոմի եւ Ս. Մարսէյլի Մշակութային Միութեան կողմէ, 22 Յուլի, , կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Վալպառեյ, Պառ Վիտալի ծառապատ պարտէզին մէջ։

Տեղի կ'ունենան հայկական պար, արտասանութիւններ, տրամախօսութիւններ եւ պիտի ներկայացուի «Սամաթիացի Աբէկ Աղան»։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հերոսներու օրը Վալանսի մէջ, Յուլիս 29ին։

Տէսինի Մուրատ – Ուսումնասիրացի ղաշտահանդէսը Յուլիս 22ին։

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Վերջին արձանագրութիւնները մինչեւ
ՅՈՒԼԻՍ 12
Գրել՝
Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).
C.C.P. 12783—16.—

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Հայ Կարմիր Խաչի Ֆեսանվիլիէի օգնութեան կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները փակուած ըլլալով, դիմումները նկատի կ'առնուին մի այն երկրորդ խումբին համար։

Առաջին խումբի մեկնում 12 Յուլիս հինգշաբթի առաւօտ, ժամը 8ին, Կարմիր Խաչի կեդրոնէն, 15 ռիւ Ժան Կուժօն։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Պէլվիլի Հ. Ց. Դ. Ռոստոմ խումբին կողմէ, այս կիրակի Մէտանի անտառը Պաղ Ալբիւրին քով։ Գեղարուեստական բաժին։ Ճոխ պիւֆէ։ Օթօքարը կը մեկնի ժամը 8ին Էկլիզ տը Պէլվիլէն։ Արձանագրուիլ ճաշարան Արթիւր եւ Մ. Էֆխանեանի մօտ, 70 ռիւ Փիւիէն Լաբրուա։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պէլվիլ.— Հ. Ց. Դ. Ռոստոմ խումբը իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ ընկեր Երուանդ Ճանկէօզեանի իր եղբօր՝ Սիմոն Ճանկէօզեանի մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի երկու հազար Ֆր. կը նուիրէ Մշակոյթի Տան։

Ալճորվիլ.— Ֆ. Կ. Խաչի վարչութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Այրի Հաճի Մայրիկ Ճանկէօզեանի, Տէր եւ Տիկին Ե. Ճանկէօզեանի, Տէր եւ Տիկին Թիւրեաքեանի եւ բոլոր պարագաններուն իրենց զաւակին՝ եղբօր եւ ազգականին Պ. Սիմոն Ճանկէօզեանի մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի երկու հազար Ֆր. կը յատկացնէ Պրեվանի հիւանդներուն։

ՓԱՐԻԶԻ Հ. Ց. Դ. «Եդիպատացի» կոմիտէն իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընկերներ Երուանդ Ճանկէօզեանի եւ Սաեփան Թիւրեաքեանի ու ընտանեկան պարագաններուն իրենց եղբօր եւ աներձագին մահուան առթիւ։

ՎԱՐԴԱՎԱՌԸ ԼԱՍԻՈԹԱՑԻ ՄԷՋ

Ս. կարապետ եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ Լասիոթայի հայ հասարակութեան թէ այս չաբաթ, տեղի պիտի ունենայ պատարագ եւ հոգեհանդիստ, ինչպէս նաեւ պիտի կարգադրուի Ամենայն Հայոց Հայրապետին անդրանիկ կոնդակը։ Եկեղեցւոյ հասցէն։— Ավընիւ Անրի Ֆիւրշիէ, Լասիոթա։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս, չաբաթ երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս Պլանքարտ կառի կից Կրան Բէնի զովասուն պարտէզին մէջ։

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ։

Նուագախումբ Ռքնէ Տանի։

Մուտք 400 Ֆրանք։

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր սեղանները՝ դիմելով Հ. Մ. Ը. Մ. անդամներուն մօտ։

Ծանօթ.— Կառ տը լ'Էթթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը Պլանքարտ։

ՄԱՐՍԻԼԻԱՀԱՑ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ ԴԷՊԻ ՎԵՆԵՏԻԿ

Կազմակերպուած՝ Մ. – Ռափայէլեան Նախկին Աշակերտներու Միութեան կողմէ։

ՄԵԿՆՈՒՄ՝ Մարսէյլէն՝ չաբաթ 21 Յուլիս։

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ի Մարսէյլ՝ երկուշաբթի 30 Յուլիս։

Ղեկավարութեամբ քարտուղար Ֆերապի։ Արձանագրութեանց համար դիմել Արամ Շէխիկեանին եւ Ս. Էքսէրճեանին,

Հեռ. Փոլպեր 33–80
Փոլպեր 30–80

Անմիջապէս ապահովել ձեր տոմսերը, մեկնողներութիւնը սահմանափակ ըլլալու։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Եդիպատացի» կոմիտէն սիրայօժար խմբական ժողովի կը հրաւիրէ «Աղբիւր Սերոբ» եւ «Մ. Եօթնեղբայրեան» խումբի ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 21ին, իրենց ծանօթ հաւաքատեղին։ Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ընկերները։

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն ժամը 8·30ին, Ա.հարոնեան ակումբը։ Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ է։

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Հ. Ց. Դ. Եօթնեղբայրեան կոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերները։

ՀԱՄԱԶԱՅԻՆի վարչական ժողովը՝ այս չորեքշաբթի, ժամը 18·30ին, սովորական հաւաքատեղին։ Վարչութեան անդամներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ։ Կարեւոր օրակարգ։

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Եղանակին վերջին դասախօսութիւնը, այս չորեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քատէի վերնայարկը։ Կը խօսի Պ. Ադամի Դարբինեան որ Հայաստանէն վերադարձին, Մոսկուայի մէջ ներկայ եղած է հայկական արուեստի տաճնօրհակին։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախոբը. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղի ղաշտահանդէսը այս կիրակի առտու ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն ուշ ատեն, Տէսինի Պ. Նազարի սրճարանի պարտէզին մէջ։

Տէր եւ Տիկին Աստուր Բաբաեան եւ զաւակները, Շուշանիկ եւ Անահիտ, Տէր եւ Տիկին Ալեքսան Բաբաեան (Մարսէյլ), Ալեքսան Փանոսեան, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Փանոսեան եւ զաւակը՝ Մարթին, Օր. Հրանոյշ Փանոսեան, խոր վիշտով կ'ազդեն իրենց սիրելի հօր, կեսրայրին, մեծ հօր, հօրեղբօր եւ խնամիին

ԳՐԻԳՈՐ ԲԱԲԱԵԱՆի

կսկծալի մահը, որ տեղի ունեցած է Հայրենիքին մէջ (Լեռնային Ղարաբաղ), մօտ 55 տարեկանին։

Հանդուցեալին խնկելի յիշատակին, Տէր եւ Տիկին Աստուր Բաբաեան կը նուիրեն հազար Ֆրանք կապոյտ Խաչին, հազար Ֆրանք կարմիր Խաչին, հազար Ֆր. Փարիզի աղքատախնամին։ Ստանալ «Ցարաջ»ին։

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Տիկին Արաէմիս Բ. Զիլճեան իր ծանր հիւանդութենէն ապաքինման առթիւ Ֆ. Կապ. Խաչի օգափոխութեան կայանին կը նուիրէ երկու հազար Ֆրանք։

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. ընտանիքին երկու անխոխարինելի կորուստներու ընկ. Դրոյի, խիղճի եւ յանդուգն հերոսին եւ ընկ. Վ. Նաւասարդեանի նախկին խմբագրին եւ հաւատաւոր մեծ հայրենասէրին յիշատակին առջեւ, խոնարհելով փոխան ծաղկեպսակի, Հայ Մշակոյթի Տան կը նուիրեմ երեք հազար Ֆրանք։

Բ. Զիլճեան

●

Տէր եւ Տիկին Ալթունեանէ Հ. Կ. Խաչը չնորհակալութեամբ ստացած է հազար Ֆրանք, Ֆէսանվիլիէի օգափոխութեան կայանին, փոխան ծաղկեպսակի, Սիմոն Ճանկէօզեանի զառեղէտ մահուան առթիւ։ Պ. Վ. Ճէվահիրճեանէ տասը հազար Ֆրանք, Փարիզի զարմանատան, իր երկրորդ զաւակին ծննդեան առթիւ։ Տիկին Եարմանեանէ 500 Ֆրանք, Ֆէսանվիլիէի օգափոխութեան կայանին, ողբացեալ Լեւոն Սարաճեանի մահուան առթիւ։ Կ. Գաշոտեանէ հազար Ֆրանք, Հայ Կարմիր Խաչի հիւանդներուն, իր ընկերոջը ապաքինման առթիւ։

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱՐ հաշուապահութիւն, աղպրութիւն եւ մեքենագրութիւն դիտցող փորձառու հայ օրիորդի մը եւ կամ երիտասարդի մը պէտք ունինք մեր վաճառատան գրասենեակին մէջ աշխատելու համար։

Դիմել Պահատուրեան,
246, ռիւ Վաշտօմ, Լիոն։

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 12 ՅՈՒԼԻՍ • JEUDI 12 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7627 — 32e ANNEE — խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3438

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՏԱԺԱՆԱԿԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

•

Երէկ առաջանք «Սովետական Հայաստան» օրաթերթին Յունիս 27ի թիւը, որ լրացուցիչ տեղեկութիւններ կը տար ղորղզ «կամաւոր»ներու արձանագրութեան մասին :

Նոր ժողովներ գումարուած եւ ճառեր խօսուած են, Հայաստանի երիտասարդները իրենց հանդամանելու եւ Ծայր. Աբեւելք դրկելու համար :

Երեւանի բոլոր արդիւնաբերական եւ ուսումնական հաստատութիւններուն մէջ գումարուած ժողովներու ընթացքին «բազմաթիւ երիտասարդներ պատրաստակամութիւն են յայտնել մեկնելու» :

Ուրիշներ պատճառ են եղած հազիւ մշակելու, վարուցան կատարելու :

Առանք ալ պիտի երթան ամեցուած հացահատիկի առատ բերքն անկորուստ հաւաքելու » :

Այսպէս, երեւանի « Գիւղմեխանիզացիայի տեխնիկում »ին ուսանողներու ժողովին մէջ դէպի Ծայր Արեւելք գալ են աւելի քան 150 մարդ» :

Երբորդ դասընթացքի ուսանող մը, Լ. Յովհաննիսեան, կը յայտարարէ ամենայն հպարտութեամբ.

— « Ես ի պատէ ցանկանում են այս օրերս լինել խամ եւ խոպան հողերը իւրացնող հերոս հայրենասէրների մօտ, օգնել նրանց՝ հասարեալ առատ բերքը» :

Դարձեալ երեւանի Մոլոտովեան շրջանին մէջ առացուած է 120 դիմում, համապատասխան ուսանողներէն :

Թերթը թեկնածուներուն անուններն ալ արձանագրելով, կը յիշէ նաեւ մինչեւ կարգ դպրոցի մը 10րդ դասարանի աշակերտ Կ. Ղազարեանի յայտարարութիւնը.

— « Ես գիտեմ որ զբօսանքի չեմ գնում : Այնտեղ պահանջւում են ամուր ձեռքեր, աշխատանքից չվախեցող մարդիկ : Ես կ'աշխատեմ այնպէս, որ արժանանամ հերոս նորաբնակների շնորհակալութեանը » :

Նոյն օրուան տեղեկութիւններու համաձայն, « քաղաքի երիտասարդներից առացուել է աւելի քան 700 դիմում » :

Անցեալ Յունիսին, Հայաստանի հեռաւոր գործակալութիւնը կը հաղորդէր թէ մինչեւ Մայիս 31 հազարերկու հարիւր դիմում կատարուած է « Հայաստանի երիտասարդ հայրենակիցներից », դէպի Ծայր. Արեւելք երթալու համար : (Սով. Հայաստան, 1 Յունիս) :

Նոյն օրը կ'աւետէին թէ « աւելի քան 150 երիտասարդներ » արձանագրուած են Լենինականի մէջ :

Ուրեմն, կամաւորներու թիւը արդէն անցած է երկու հազարը, առանց հաշուելու միւս քաղաքները :

Տարակոյս չկայ թէ պատկառելի թիւ մը պիտի կազմեն արձանագրութիւնները, մանաւանդ որ « դիմումների հոսանքը չարունակւում է », ինչպէս կը հաւաստէ « Սովետական Հայաստան » :

Այսպէս, մեր հայրենիքն ալ « կամաւորագէտ » մանակցած պիտի ըլլայ այս նոր արշաւին, առանց որեւէ վոխարինութիւն ոգտագործելու : Պիտի մանակցի այն պիտի համեմատութեամբ մը որ իր ուժերուն ալ վեր է, բազդատելով բնակչութեան թիւին հետ :

Երբ այս տողերը կը գրենք, բացուած է Ա. Միութեան Գերագոյն Խորհուրդին նստաշրջանը (գեսիա?) :

Հայաստանի « դեղուտաս »ները պիտի համաձայնի՞ն կարգ մը երաւունքներու մասին ալ խօսիլ, երբ հեռագիրներ կը ծանրանայ պարտականութեանց բեռը :

« Հայրենասիրական » արշա՞ւ :

Ի՞նչ տարբերութիւն երբեմնի « ամէնէ թագուհի »ներէն :

Շ.

ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ

ԸՆԿԵՐ Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

•

Ինչպէս պրած էինք, ողբացեալ ընկերը Վ. Նաւասարդեանի յիշատակին նուիրուած սգահանդէսը տեղի ունեցաւ, չորեքշաբթի, 7 Յուլիս, « Սոսիկեան Սալոնի » ընդարձակ սրահին մէջ :

Օրուան նախագահը, Շաւարշ Մխոյեանն, ժամը 9·30ին սգահանդէսին բացումը կատարելով հրաւիրեց ներկաները մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգել յիշատակը մեծ Հայուն, մինչ դաշնակի վրայ, ընկ. Կ. Ափրիկեան կը նուագէր Շոփէնի Մարշը :

— « Երկու անփոխարինելի կորուստներ՝ երեք ամսուան մէջ : Մէկը՝ Դրօ, բազուկ : Միւսը՝ Վահան Նաւասարդեան, միտք եւ որոնում : Մէկը՝ քաջութիւն եւ յանդգնութիւն, միւսը՝ մարմնացեալ աշխատանք յօդուտ Հայկական Դատին եւ մշակոյթին »

Պարզելէ ետք Վ. Նաւասարդեանի դէմքը՝ իբրեւ կուռ տեսարան եւ տըբաղմանի հրապարակագիրը, ընկերը բացատրեց անոր անհաչտ պայքարին խմաոսը, որ կը խտանար հետեւեալ պահանջներուն մէջ, յանուն Դաշնակցութեան . —

Տեսնել Հայրենիքը ազա՛տ,

Տեսնել զայն անկա՛խ ,

Տեսնել միացած եւ ամբողջացած ամուր ազգային հողը :

Արցունք եւ արիւն չտեսնել հայ ժողովուրդի աչքերուն մէջ :

Հայ շինականը տէր դարձնել իր արդար վաստակին :

Հաւատացեալը ազատ ձգել անվախօրէն իր Աստծուն աղօթելու :

Խորտակել հայ մտածումին վրայ ծանրացած շղթաները :

Հայ լեզուն ազատել գինէ կաշկանդող կապանքներէն :

Թոյլ տալ որ Հայ Հանճարը ազատօրէն ծաղկի իր ազատ հայրենիքին մէջ :

Ազատ տեսնել հայ բազմացիւն ազատ Հայաստանի մէջ : (1949) :

Առաջին բանախօսն էր ընկերը Հրանտ Սամուէլ, որուն ճառը պիտի հրատարակենք առանձին :

« Տէր Կեցո »ն երգեց երբեակ մը որ կը բաղկանար Պ. Պ. Ղազարոսեանէ, Ս. Պոյաճեանէ եւ Պերնար Տէմէճեանէ : Դաշնակով կ'ընկերանար Կարոլիս Ափրիկեան :

Ցետոյ բեմ բարձրացաւ ընկեր Յ. Ե. ղեպազբեան եւ ֆրանսերէն յուզուած ճառ մը արտասանեց :

— « Ոչ եւս է ան ... եւ հայ ժողովուրդն ու Դաշնակցութիւնը սուգի մէջ են : Ձակատագիրը անխղճօրէն կը հարուածէ մեր ժողովուրդը : Երեք ամսուան մէջ երկու զէմքեր կը հեռանան մեր քաղաքական ասպարէզէն : Ոչ եւս է ան ... քաղաքական ուժեղ անհատականութիւն մը, որ դարձաւ մեր ժամանակակից պատմութեան ամէնէն հզօր զէմքերէն մէկը : Բազմանդակ հայ երիտասարդութիւնը խորապէս կը զգայ կորուստը անոր, որ իր կեանքի այլաբացին նուիրուեցաւ, զոհ ուեցաւ հայ ժողովուրդին եւ մեր կազմակերպութեան համար : Մինչեւ վերջը ամուր մնաց իր դիրքին վրայ, հակառակ բոլոր հալածանքներուն : Ցետոյ եզիպտոս, ուր « Յուսաբեր » մը բարձրացաւ, իբրեւ : Նաւասարդեան կը մեռնի՝ զբիչը ձեռքին, բայց, աւաղ, կը կորսուի այն պիսի ժամանակի մը՝ երբ աշխարհ կը պահանջ վերիվայրումներու մէջ : Կը մեկնի՝ բայց կը ձգէ իր գործերը, իր յիշատակները եւ իր կեանքին օրինակները : Մեզի, երիտասարդներուս — մեզի կը մնայ նոյն հաւատքով չարունակել գործը անոր, որ ձգեց անմոռանալի եւ մեծ առնուն մը՝ Վահան Նաւասարդեան » :

Ցաւակցական նամակներ ղրկած էինն Ազգ. Խորհուրդը, Վրաց Ազգ. Խորհուրդը, Վրաստանի քաղաքական կազմակերպութիւնը, Ազրբէջանի ազգ. կազմակերպութիւնը, ինչպէս եւ ծանօթ անձեր : Նախագահին հրաւէրով ներկա ներկան խօսք առաւ մեր ծերունազարդ բանկամը, Պ. Ա. Վաչեանց, որ չեշտեց . — « Հայ ժողովուրդը կրկին պիտի ծնի Վ. Նաւասարդեաններ եւ Դրօներ » :

« Տէր ողորմեան »ն երգուեցաւ քառաձայն : Ապա բեմ բարձրացաւ օրուան վերջին բանախօսը՝ ընկերը Ս. Տէր Թովմասեան, որ հարեւանցի ակնարկ մը նետելով Վ. Նաւասարդեանի կեանքին վրայ, ըսաւ.

— « Ցիսուն տարի առաջ, չաւերէն մէկըն էր ան, ատելիանաբար զարձաւ լաւերէն մէկը, յետագային՝ քիչերէն մէկը եւ ի վերջոյ, Դաշնակցութեան կարեւոր բազմի զեկավար զէմքերէն մէկը : Աբատամեան եկաւ հարուստ պաշարով եւ պատրաստուած : Կրցաւ շուտով ըմբռնել մեր իրականութեան բոլոր պահանջները, տեսնել վտանգը՝ որ կախուած էր ժողովուրդին զլխուն : Գործի լծուեցաւ օրէնսդրական համապատասխան զէնքերով, տիրապար գործածեց ամէնէն հատու զէնքը, պատմ ճոսքը, իր զրիչը, այլ խօսքով՝ իր ուղեղը :

« Հայրենիքը իրեն համար հող, տարածութիւն չէր միայն : Անհրաժեշտ էր, որ հայրենիքը հայ ըլլար իր կրօնքով, իր ժողովուրդով, արուեստով եւ բարքերով, հայրենիքը հայ ըլլար իր անցեալով, ներկայով եւ յաւերեանութեան ձգտող իր ապագայով : Այս է, որ անիկա իրեւ զատանաք կը կոակէր մեզի : Դաշնակցութիւնը իրեն համար անզնահատելի այն ուժն էր, որ պիտի վերականգնէր հայ ժողովուրդը : Դաշնակցականները՝ այն ուխտեալները, որոնք պարտաւորութիւններ ունին, առանց իրաւունք ունենալու, ինչպէս էր ինքը՝ Վ. Նաւասարդեան :

Օտարներն ալ այսօր, մեզի նման, կ'ողբան անոր կորուստը, որովհետեւ ան իր հմայքը ձգած էր անոնց վրայ : Վերջին տարիներուն՝ Վ. Նաւասարդեան զբաղած իմասուն ղեկավարը՝ կովկասեան ժողովուրդներու, որովհետեւ պաշտպանն էր բոլոր ժողովուրդներու, անխտիր :

Վ. Նաւասարդեան, իր անձին մէջ պահած էր ամէն ինչ որ անձնական է եւ կեդրոնացուցած այն բոլորը՝ որ անանձնական է » :

Կարդացուեցաւ, Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի խօսքը : Ցետոյ, ներկաներէն խօսք առաւ Պ. Ա. Յովնդկարեան.

— « Շատեր այն տպաւորութիւնը ունեցած են Վ. Նաւասարդեանէն թէ ան չէր կրնար ունենալ հակառակորդ բարեկամներ : Սխալ է : Որովհետեւ այն մարդը՝ որ անկեղծօրէն կը սիրէ իր ազգը, միշտ տարբեր ուղիներով նոյն նպատակին ձգտող մարդոց հետ կը մնայ հակառակորդ, բայց բարեկամ, այսպէս էր Վ. Նաւասարդեան : Բարձր մտաւորական մըն էր, որ մեր կեանքի վերջին չորեքնին կը զբաղուէր պահակ, ճիշդ այնտեղ՝ ուր պէտք էր : Հրապարակագրութեան մէկ մեծ վարպետն է, որ կորսնցուցինք : Վ. Նաւասարդեան չահակիր չեղաւ մեր կեանքին մէջ, այլ եղաւ չահ, ու մեր ժողովուրդը լուսաւորելու համար՝ ինչ այ բեցաւ » :

Վերջին խօսքը առաւ Ֆրանսայի հայ կաթոլիկ համայնքին առաջնորդը, Կարապետ Ծ. Վ. Ամատունի .

— *Կրնայ ըլլալ որ ամանք զարմանան եւ ըսեն թէ ինչ գործ ունի եկեղեցական մը հոս, բայց ես կը նկատեմ որ եկեղեցականի մը ներկայութիւնը պարտականութիւն մը եւ անհրաժեշտութիւն մըն է մեծ հայու մը այս սուգին մէջ (ՀՄԲ.— Ընդծումը մեր կողմէ) :*

« Անճնապէս հաճոյքը ունեցած եմ հանչնալու Պ. Նաւասարդեանը, նախ

(Շար.ը տեսնել Բ. էջ)

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Երէկ, չորեքշաբթի, արհածի մը պատճառաւ, տպարանին էլեկտրական հոսանքը մինչեւ իրիկուան ժամը 6 կարուած ըլլալով, տախտակներ չհասան երկու էջ հանել թերթը :

▪ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ▪

•

ԴԺՈՒԱՐ Է ՃՇԴԵԼ

Յունիս 29ին լուր մը արտատպուած էր Պոլսոյ թերթերէն :

Սամ. պետութեան Մասնաւոր կազմակերպութեան (Թէշքիլաթը Մահսուսէ) պետը, զնդ. Հիւսամէտտին իր յուշերուն մէջ յայտնած էր անունները այն գաղտնի գործակալներուն որոնք զինադադարի շրջանին աշխատած էին իր կազմակերպութեան մէջ :

Այս առթիւ կը յիշէր պուլկարահայ մը, « Բանթիկեան Էքսէլսիոր »ի, հետեւեալ վկայութեամբ .

— « Անոման եւ անզուզական ծառայութիւններ մատոյց մեզի : Անգլիացիներուն ձեռքը պահուած բոլոր զինուորականներուն, մթերանոցներուն եւ զէնքերու քանակն ու որակը եւ շոգենաւերով ուր ղբրկուելը մեզի կը հաղորդէր » :

Ցետոյ կ'ըսէր թէ մառնշալ Ֆէվզի փաշան գնահատական գիր մը տուած էր Բանթիկեանի, բայց երբ այս վերջինը Պուլկարիա գնաց եւ վերադառնալ ուզեց, մերժեցին : « Ասոր վրայ Բանթիկեան խիստ յուզուեցաւ եւ սրտի ցաւէն մեռաւ » :

Տրակիեեանէն Տիկին Ս. Երուանդեան (ծնեալ Բանթիկեան), երկար նամակով մը կը յայտնէ թէ ամբաստանեալը իր չորս եղբայրներէն մէկն է, Արմենակ :

Տիկինը պատմելով միւս երեք եղբայրներուն ազգասիրական ծառայութիւնները, կը խոստովանի թէ շատ բան չի գիտեր Արմենակի մասին, բայց Ցունաստան գտնուած ըլլալով, Ա. մեծ պատերազմի շրջանին :

— « Անշահախնդիր եւ անվախ, Արմենակ Հայկ. Դատին օգնելու համար մտած էր անգլիական ինթելիճընսին մէջ, ուր դնահատուած էր եւ մեծապէս օգտակար եղած է շատ մը պարագաներու մէջ » :

Ցետոյ կ'ըսէ թէ մահուան դատապարտուած էր Պուլկարիոյ մէջ, Թուրքերու պահանջով, բայց փրկուեցաւ ազդու միջամտութեամբ :

— « Զինադադարի շրջանին խորունկ վիշտ կը զգար, տեսնելով որ անգլիական քաղաքականութիւնը փոխուած է եւ թէ Անգլիացիները մէկիկ մէկիկ կամ բերել կուտան Մալթայի թուրք աքսորական - ները (Ջարդարարները) եւ կը զինեն զանոնք : Վերջապէս զրուած եւ բանակ տուողականքներէն առողջութիւնը խանգարուած, նախընտրած էր Սոֆիա քաշուիլ, ուր համեստօրէն կ'ապրէր իր կնոջը հետ եւ որբուհի մըն ալ որդեգրած էր : Այնտեղ մեռաւ 1933ին » :

Տիկինը այս առթիւ կը յիշէ կարգ մը բարի վկայութիւններ եւ հրատարակութիւններ :

Ես ալ շատ բան չեմ գիտեր Արմենակ Բանթիկեանի գաղտնիքներու մասին :

Երկու պարագաներ մուր կը մնան եւ տեղն է որ արձանագրեմ.—

Առաջին.— Զինադադարին, երբ կը ծառայէր Պոլսոյ անգլ. « Ինթելիճընս »ի մէջ, Արմենակ Բանթիկեան պատեաւ եղաւ որ արդար պատիժէն խուսափէր տանկցած հայ լրտես մը, որ իբրեւ թէ Անատոլու պիտի երթար, էնվէրի հետքը գտնելու համար :

Երկրորդ.— Մինչեւ այսօր ալ գաղտնի կը մնայ թէ՝ Փոքր Ասիոյ ազէտէն վերջ, երբ խուճապ ծագած էր եւ Պոլիսն ալ կը պարպուէր, Ա. Բանթիկեան ինչո՞ւ Անգարա գնաց, մտնելով Թուրքիոյ Ապահովութեան տեսչութեան մէջ : ՎԱՀԷ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

•

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. «Եղիպատացի» կո-միաէն ամիսպտղաբեր խմբական ժողովի կը հրաւիրէ «Աղբիւր Սէրոբ» եւ «Մ. Եօթնեղբայրեան» խումբի ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 21ին, իրենց ծանօթ հաւաքատեղին։ Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ընկերները։

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն ժամը 8·30ին, Ահարոնեան սրահը։ Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ է։

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Հ. Յ. Դ. Եօթնեղբայրեան կոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերները։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախմբ. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղի դաշտահանդէսը այս կիրակի առաւօտ ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն ուշ ատեն, Տէսթնի Պ.Նազարի սրճարանի պարտէզին մէջ։

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱՄԱՐ

Հաշուապահութիւն, աղգրութիւն եւ մեքենագրութիւն դիտողի փոքրաթիւ հայ օրիորդի մը եւ կամ երիտասարդի մը պէտք ունինք մեր վաճառատան գրասենեակին մէջ աշխատելու համար։

Դիմել Պահատուրեան,
246, ռիւ վանտօմ, Լիոն։

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Շաւիլէն Այրի Տիկին Սաթենիկ Կիւլեան եւ տղան Պ. Հարպիկ Կիւլեան, ոգեբացեալ Սիմոն Ճանկէօզեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու հազար Ֆր. կը նուիրեն Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին։

Նոյնպէս Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Կիւլեան նոյն առթիւ փոխան ծաղկեպսակի երկու հազար Ֆր. կը նուիրեն Կապ. Խաչի Շաւիլի մասնաճիւղին։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տիկին Մարի Սարաճեան, Այրի Տիկին Վերգին Սարաճեան եւ բոլոր պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ կամ գրով ցաւակցութիւն յայտնեցին ոգեբացեալ Կարապետ Սարաճեանի մահուան առթիւ։

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Հայ Կարմիր Խաչի Ֆեսանվիլիէի օգնական մասնաճիւղին կայանին առաջին խումբի արձանագրութիւնները վակուած ըլլալով, դիմումները նկատի կ'առնուին մինչեւ երկրորդ խումբին համար։

Առաջին խումբի մեկնում 12 Յուլիս հինգշաբթի առաւօտ, ժամը 8ին, կարմիր Խաչի կեդրոնէն, 15 ռիւ Ժան Կուժօն։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Պէլվիլ Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբին կողմէ, այս կիրակի Մէյսոնի անտառը Պաղ Աղբիւրին քով։ Գեղարուեստական բաժին։ Ճոխ պիւֆէ։ Օթօքարը կը մեկնի ժամը 8ին Էվիլ ու Պէլվիլէն։ Արձանագրութիւն Ճաշարան Արթիւր եւ Ս. Էֆֆ խանեանի մօտ, 70 ռիւ Փիւիէն Լաբրուա։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Նինա Եագուտեանց, զաւակները, փեսաները եւ թոռները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ, իրենց ողբացեալ ամուսնոյն, հօր եւ մեծ հօր

ԽՈՐԻՆ ԵԱԳՈՒՏԵԱՆՑԻ

յիշատակին, մահուան առաջին տարելից կը տրուի։ Ի հչակս նաեւ իրենց տապրոյ եւ հօրեղբօր՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ԵԱԳՈՒՏԵԱՆՑԻ

եւ իր զաւկին Էմիլի յիշատակի։

Այս առթիւ Տիկին Եագուտեանց հազար Ֆրանք կը նուիրէ Մշակոյթի Տան Փոնտին։ Հազար Ֆրանք ալ «Ցառաջ»ի բարգաւաճման։

Ստանալ «Ցառաջ»էն։

•

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պօղոս Պալիկեան, Տէր եւ Տիկին Սեդրակ եւ Արշակուհի Խրլեան և պաւակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր եւ Փերուզ Պօյաճեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, հոգեհանգիստ պիտի կատարուի ողբացեալ Հայկանոյշ Պալիկեանի մահուան քառասունքին առթիւ, Փրատոյի մայր եկեղեցին։

ՎԱՐԴԱՎԱՌԸ ԼԱՍԻՈԹԱՑԻ ՄԷՋ

Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ Լասիոթայի Հայ հասարակութեան թէ այս չաբաթ, տեղի պիտի ունենայ պատարագ եւ հոգեհանգիստ, ինչպէս նաեւ պիտի կարգադրուի Ամենայն Հայոց Հայրապետին անդրանիկ կոնդակը։ Եկեղեցւոյ հասցէն։— Ավրնիւ Աւրի Ֆիւրշիէ, Լասիոթա։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կապոյտ Խաչի Զաքրոյին տարեվերջին դաշտահանդէսը որ յետաձգուած էր հրապարակիչ Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ մահուան առթիւ, տեղի կ'ունենայ այս կիրակի առաւօտէն մինչեւ իրիկուն։

Տը Լա Կրիվոլէ տ'Իւրիաժի գեղեցիկ ծառաստաններուն տակ, 900 մեթր բարձրունքի վրայ, Սիւր Լա Ռուժ տը Սէն Մարթէն տ'Իւրիաժ։

Կը խօսի Պ. Կ. ՏԵՐՄՈՅԵԱՆ

Գեղարուեստական խնամուած բաժին։ Դպրոցի աշակերտներու կողմէ երգեր եւ արտասանութիւններ։

Ճոխ պիւֆէը առատ ուտելիք, մաուչելի գինիներով։

Օթոքարերը կը մեկնին առաւտեան ժամը 8·15ին Ա. Լա Պարիէր տիւ Քուր Պէրիա, 8·20ին Փլաս տը Վէրտէօն, 8·30ին Շըմէն տը լաւ Փէն, 9·30ին դպրոցի սրահին առջեւ 9 Շըմէն Պրիւն։

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։

ՄԵՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

«Ազաքս» երգչախումբին դաշտահանդէսը, որ անձրեւի պատճառով յետաձգուած էր, տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ կիր. 15 Յուլիս, նոյն վայրը՝ Պէլ Մէօ-նիէրի ծառաստանին մէջ, ամբողջ օրը։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախմբ. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղի դաշտահանդէսը այս կիրակի առաւօտ ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն, ուշ ատեն, Տէսթնի Պ. Նազարի սրճարանի պարտէզին մէջ։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայկական հերոսամարտի օրը «Մանասեան» տարեդարձին առթիւ, Շաւիլի անտառը, 29 Յուլիս, կիրակի օրը։

Imp. «Araxes», 46. Rue Richer - Paris (9e)

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Բրիստոլիոր ենթ.ի կողմէ։ Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէի։ Մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի «Ռոստոմ» խումբի։

Այս կիրակի ամբողջ օրը, 117 Ավրնիւ Ռօթօ, Սէն Փիւպ, Պար տիւ Շալէի օգտին եւ ծառախիտ պարտէզին մէջ։

Կը նախագահէ ընկ. Ա. ՇԱՀՊԱԶԼԵԱՆ
Կը խօսի ընկ. Յ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական պէսպիսութիւն բաժին։ Պ. Զ. Գասեան (երգ), Օր. Ս. Թուքէլեան (արտասանութիւն), Պ. Ժ. Մալաեան (ջութակ), Պ. Ա. Յակոբեան (ֆանթէզի)։

Հայկական պար (ապր. տարազով) Օր. Եղիս Կօշկարեան։ Ընկերակցութեամբ Պ. Պ. Հրանտ Փանոսեանի, Սիմօն եւ Խորէն Համբարձումեան եղբայրներու նը-ւագախումբին։ Եւրոպական պարերուն բարձրախօս «ԱԼԲԻԶ»։ Կը մասնակցի նաեւ Թատերապէը – զերասան Պ. Գրիգոր Վահան։ «Մանկզգկցիներու Բարեսիրական Միութիւն» կառավերզութենէն տեսարանով մը։ Ընկերակցութեամբ խոսրմնալից երիտասարդ Ժան Մակարեան։ Առատ կերուխում, չամփուրով խորոված, ճոխ պիւֆէ։ Ժողովրդական դիներ։

Մուտքը ազատ է

Այրլ Տիկին Մ. Մանուկեան, զաւակները եւ թոռները, ինչպէս նաեւ Մանուկեան, Ֆերհատեան, Ռիւքեան, ընտանիքները եւ բոլոր ազգականները խոր սուգով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ ազգականին

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ ՄՈՐԻՍ-ՄԱՆՈՒԿ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

(Ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, զինւ. շքանշան պատերազմական խաչ, (1914 – 18 – 1939 – 45), շքանշան դիմադրական եւ կատի, փոխ fաղաքապետ Տէօյլ – Լա – պաւէ)

մահը, որ տեղի ունեցաւ 64 տարեկանին, իր բնակարանին մէջ, 26 ռիւ տը լա Կառ, Տէօյ Լա Պար։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր, հինգշաբթի ժամը 11·15ին, իր թաղին Նօթր Տամի եկեղեցին։ Թաւիօրը բնակարանէն կը մեկնի ժամը 11ին։

Մարմինը պիտի ամփոփուի թաղին գերեզմանատունը, իր ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտադնացութիւնը Օգոստ. 10էն Սեպտ. 1։ Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՒԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԳՐ. ԱԴԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս, չաբաթ երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս Պլանքարա Կառի կից Կրան Բէնի զովասուն պարտէզին մէջ։

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ։

Նուագախումբ Ուրնէ Տաճի։

Մուտք 400 ֆրանք։

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր տեղանքը՝ դիմելով Հ. Մ. Ը. Մ. անդամներուն մօտ։

Ծանօթ.— Կառ տը լ'Էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը լա Պլանքարա։

ՓԱԿՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ – ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ *արձանագրութիւնները 1956–57 տարեշրջանին համար։*

Վարժարանը լեցուած ըլլալով տեսչութիւնը կը ցաւի յայտնելու թէ բացարձակապէս կարելիութիւն չկայ տեւէ դիմում ընդունելու։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՑՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix իւ դիմացը

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Ցարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ։

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԻԲ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՆԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
13
ՅՈՒԼԻՍ
•
VENDREDI
13 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7628 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3439

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԽՈՒԺԱՆԱՎԱՐ ՀՐՁԻԳՆԵՐ

•

Այլեւս տարակոյս չկայ թէ կարելի մը թուրք թերթեր եւ ղրկիչներ կանխորոշ ծրագրի մը կը հետեւին, հասարակ հր – ձիգի դեր կատարելու եւ ամբոխին կեր ճարելու համար :

Ցուշեր կամ պատմական տեսութիւններ հրատարակելու պատրուակին տակ , ա – նոնք ամէնէն զարշելի եւ զրպարտչ տուեր ու քօութիւնները կը թիւեն, անպարակեա – լի չարախնդութեամբ :

Արդէն առիթ ունեցանք օրինակներ յիշե – լու : Բայց նորէն կը յիշեցնենք, որովհե – տեւ, ինչ որ տեղի կ'ունենայ պատահ – մունք չէ, այլ յատկապէս ծրագրուած նպատակ :

Այսպէս , քանի մը ամիս առաջ , կա – րեւոր թերթ մը, Պոլսոյ թուրքերէն « Թան»ը ամենայն լրբութեամբ կը զրկէր թէ «Իթթիհատ եւ Թերաքզը կառավա – րութիւնը մաս մը հայ հայրենակիցներ հայրենիքին ուելի հանդարտ շրջաններ փոխադրած էր շատ իրաւացի պատճառ – ներով » :

Եւ կը շարունակէր, նոյն չնականու – թեամբ .

— « Իբրեւ թէ այդ տեղահանութեան ընթացքին հազարաւոր Հայեր ջարդուեր են Թուրքերու կողմէ » :

Ուրիշ հրթիռ մը, ախորահուչակ «Թէչ – քիլաթը Մահսուսէ»ի պէտ՝ գնդ. Հիւ – սամէտտին, կը շարունակէ մթնոլորտ ստեղծել «ձիւնհուրիյէթ»ի մէջ , զրպարտչ տուերով, չարամիտ խեղաթիւրումներով եւ քնարեր մասալներով :

Արդէն հրատարակեցինք Պողպէյեանի դայմագամին՝ արիւնարբու Քեմալ պէյի «նահատակութեան» պատմութիւնը :

Այդ առիթ նենգամիտ յուշագիրը, որ շատ լաւ գիտէ Հայաջինջ Սարասպներուն բոլոր գաղտնիքները, կը զրկր, առանց ամօթի եւ ձեռքը – ոտքը դողալու .

— « Իթթիհատի կեդրոնին այդ հրամա – նը անարժէք փոխադարձութիւն մըն էր միայն» :

Շարունակելով իր յուշերը, Հիւսամէտ – տին (այլ անուամբ Սամիհ Նաֆիզ Թան – տու) ինքզինքն ալ կը գերազանցէ նենգա – մտութեամբ եւ լրբութեամբ :

Արդարեւ, արիւնախանձ խուժանավա – րութեան գլուխ – գործոց մըն է իր վեր – ջին պատմութիւնը, որ հրատարակուեցաւ Յուլիս 9ին :

Պիտի արտատպենք այդ ալ, միւս հե – ռաձիներուն հետ :

Միջանկեալ ըսենք որ այս անգամ յու – շագիրը ուղղակի կ'ամբաստանէ Պոլսոյ Հայոց պատրիարքը, «Զաւէն էֆէնտի»ն, ըսելով թէ մասնաւոր յանկերը կը ներկա – յացնէր մեծ – եպարքոս Թէրիա փաշայի , « Թուրք մտաւորականները մի առ մի կա – խաղան ղրկելու համար» :

Միեւնոյն առեն կ'ամբաստանէ «Մխի – թարեան աղանդին» վարդապետները ո – րոնք «Ս . Ղազարի վանքին մէջ Հայոց ղրականութիւնն ու լեզուն զարգացնելու երեւութական քողին տակ, կ'ուզէին մէկ դրօշի տակ համախմբել աշխարհի բոլոր Հայերը, հովանաւորութեամբ Ռուսիոյ» :

Տակաւին կը խօսինք, երբ հրատարա – կենք ամբողջ պատմութիւնը :

Ինչպէս կը տեսնէք, միացեալ ճակատ կազմեր են կարգ մը պէյեր, պայեր եւ է – ֆէնտիներ, Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին անճիտամբ արդարացնելու եւ հակահայ դրգռութիւններ սերմանելու համար :

Եւ այս քրէական չհատուցութիւնը կը կատարեն ճիշդ այն պահուն երբ Ատեան Մենտերէսի կառավարութիւնը մամուլի նոր օրէնք մը հրատարակած է, ծանր պատիժներ սահմանելով անոնց որ «հան – րութիւնը յուզումի եւ իրարանցումի կը մատնեն» կամ «յոռի մտադրութեամբ եւ մասնաւոր դիտումով հրատարակութիւն – ներ կ'ընեն» : (Յ«ղ . 3) :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊՂՏՈՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

•

ՇԱՀԸ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԷ ՊԱՂՏԱՏԻ ԴԱՇԻՆՔԸ

Իսրայէլի արտաքին գործերու նախա – րարը, Տիկին Կոլտա Մէյերսոն, ունկն – դրութեան ընդունելով վինադաղարի յանձնախումբին նախագահը, զօր . Պըր – նըս, պարզեց իր կառավարութեան դիրքը վերջին դէպքերու առթիւ : Մասնաւորա – պէս չեշտեց թէ Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի կողմէ կազմակերպուած ահաբեկիչ հրո – սախումբերը կը գործեն Յորդանանի մէջ, առանց Հիւսէյին թագաւորին կառավա – րութեան դիտութեան, բայց մեղսակցու – թեամբ Արաբական Լէգէոնին, որ հետ – զհետէ աւելի յարձակողական դարձած է, կլլով փաշայի պաշտօնանկութենէն ի վեր : Այս առթիւ յիշեց վերջին դէպքե – րը, չեշտելով կացութեան ծանրութիւնը : Բացատրեց թէ Իսրայէլ վճռած է թոյլ չտալ որ արշաւներ կատարեն Եգիպտոսի «ֆետայիները» որոնք Իսրայէլ կը մտնեն կազմյէն եւ յետոյ Յորդանան կ'ապաս – տանին :

Ժողովրդութեան ներկայ էին Իսրայէլի արտաքին գործերու նախարարութեան պինադադարի անօրէնը եւ զօր . Պըրնսի քաղաքական խորհրդականը : Իսրայէլի տեղեկութեանց համաձայն , Ապրիլ 26էն ի վեր 99 դէպքեր պատահած են Իսրայէլ – Յորդանան սահմանագլուխին վրայ : Այս դէպքերուն հետեւանքով սպաննուած են վեց Իսրայէլացիներ, եօթը հոգի ալ վի – րաւորուած : Պաշտօնական յայտարարու – թիւն մը կ'ըսէ թէ յարձակումներուն զո – հ մէկ մասը կատարուած է Յորդանանի ֆետայիներուն կողմէ : «Հաստատուած է թէ այս ձեռնարկները, որոնց մասնակցած են 200 հոգի, ամբողջութեամբ կամ մեծ մասով կատարուած են Արաբական Լէ – գէոնի կեդրոնին կողմէ» :

× Իրանի Շահը, որ Մոսկուա կը գտնուի : Ցուլիս 10ին վճռական դիրք մը բռնեց Պաղտատի դաշինքի մասին, կրեմ – լինի մէջ : Այդ օրը փայլուն ընդունելու – թիւն մը սարքուած էր մասնակցած – ներուն համար : Այս որոշումը տրուեցաւ երկար վիճաբանութիւններէ ետք : Ուրիշ նոր տուրքեր պիտի առաջարկուին 1957ի համար : Մեծամասնութեամբ մերժուեցան թղթատարական սակերու, կալուածական տուրքի եւն . յաւելումները, ինչպէս եւ փոխառութեան մը առաջարկը : Բայց ընդհ . կարծիքն այն է թէ եկամուտի տուրքի եւ ծխախոտի գիներուն յաւելու – մը պիտի չբաւէ, Ալժերիոյ ծախքերուն համար եւ թէ փոխառութիւն մըն ալ հր – ատապարակ պիտի հանուի որեւէ ձեւով : Ե – թէ Ազգ . ժողովը քուէարկէ նոր առաջար – կը, եկամուտի տուրքերուն յաւելումը պիտի բարձրանայ քան առ հարիւրի , քանի որ նախապէս ալ տասը առ հարիւր աւելցուցին՝ ծերութեան թոշակին հա – մար : Նոր տուրքին դանձումը՝ աշնան :

× Քանի մը հազար Ֆրանսացի պին – ուորներ լայն գործողութեան մը ձեռնար – կած են Ալժէրի հարաւային լեռներուն մէջ, ուր զօրախումբ մը ծուղակը ձգուած էր :

Առջի օր ըմբոստները վերսկսան յար – դէն եռքն ալ եւ խորհրդային գործա – կալները ինքնավարութիւն պահանջեցին այդ նահանգին համար : Գաղթատիրու – թեան մասին ալ խօսելով, Շահը չեշտեց .

— «Մենք միշտ ընդդիմացած ենք այդ կարգի սկզբունքներու : Մենք նոր պե – տութիւն չենք , այլ դերիշխան պետու – թիւն մը՝ 25 դարէ ի վեր :

Շահը իր երկիրը պիտի վերադառնար երէկ, հինգշաբթի : (Մոսկուա կը գտնուի Յունիս 25էն ի վեր) :

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԸ

ԸՆՏՐԵՑ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

•

ՁԱՐԵՀ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱ – ԿԱՆ ԵՐԴՈՒՄԸ

Յուլիս 9ին իր երրորդ նիստը գումարեց Կիլիկեան Թեմերու ազգ . ընդհ . ժողովը, Անթիլիասի վեհարանին մէջ : Այս առթիւ Ազգային Առաջնորդ Տ . Տ . Թորգոմ Արք . Գուշակեան կը հաղորդէ հետեւեալ տեղեկու – թիւնները .—

Ժողովը տեղի ունեցաւ ի ներկայու – թեան երեք եկեղեցական եւ 14 աշխարհա – կան երեսփոխանութեան : Կը բացակայէին Կիպրոսի երեսփոխան Պ . Յ . Պոհճալեան , առողջական պատճառներով եւ Պ . Գառ – նիկ Մինասեան որ Պարակասան կը գտ – նուի :

Դիւանի պատասխան Պ . Վահէ Սեթեան կարդաց օրակարգը ,— 1 . Ընտրութիւն կեդր . կրօն . ժողովի եւ կեդր . վարչու – թեան .— 2 . Նորընտիր կաթողիկոսին սահմանադրական երդումը :

Թեր ու դէմ վիճաբանութիւններէ ետք, ձեռնմխրկած քուէարկութեամբ որոշուե – ցաւ կեդր . վարչութեան եւ կրօն . ժող – ովին անդամներուն թիւը 7էն բարձրացնել 11ի :

Տասը վայրկեանի դադարէ մը ետք, դաշտնի քուէարկութեամբ կատարուեցաւ կրօն . կեդր . ժողովի ընտրութիւնը : Ըն – տրուեցան . — Խորէն եպիսկոպոս Ղեւոնդ եպիսկոպոս , Տաճատ Մ . վրդ ., Գարեգին վրդ ., Արտաւազդ վրդ ., Արտակ վրդ ., Խորէն քհնյ . Ամէմ – եան, Յուսիկ քհնյ . Այտնեան, Յովհ . քհնյ . Պողոսեան :

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ Ազգ . կեդր . վարչութեան ընտրութիւնը : Գաղտնի քուէարկութեամբ ընտրուեցան .—

Տոքթ . Հրանտ Զաղլասեան , Տոքթ . Ա – տուր Գալաքեան , Փրոֆ . Խոսրով Երամ – եան , Մեթր Խաչիկ Պապիկեան , Մեթր Յրէտ Արսլանեան (Դամասկոս) , Պ . Պ . Մովսէս Տէր Գալուստեան , Ռուբէն Մա – վիսապալեան , Յակոբ Թերճանեան , Յա – րութիւն Գուլումճեան (Լաթաքիա) :

Ազգ . ընդհանուր ժողովի դիւանի փոխ – ատենապետ Պ . Ռուբէն Մավիսապալեան կեդր . վարչութեան անդամ ընտրուած ըլ – լալով, անոր յաջորդեց Տոքթ . Մ . Հայ – րապետեան : Այնուհետեւ, Տեղապահը ու դիւանի անդամները զայրն կաթողիկոսին սենեակը եւ ծափերու մէջ ներս առաջնոր – դուեցաւ Հայրապետը, դրաւելով կաթո – ղիկոսական Աթոռը :

Վ . Սեթեան .— Ակէ առաջ, ղուք այս ժողովին ներկայացաք իբրեւ հիւր : Բայց այսօրուընէ սկսեալ, այս ժողովին նա – խագահը եւ ատրը կը դառնաք : Կը յու – սանք , թէ ձեր գործակցութեամբ, այս ժողովը իր վրայ ղրուած պարտականու – թիւնը լիուլի կը կատարէ հանդէպ Հա – յաստանեայց եկեղեցիին եւ հայ ժողո – վուրդին : Քիչ առաջ ընտրեցիք Ազգ . կեդր . վարչութեան անդամները, որոնք ձեզի գործակից պիտի դառնան այսուհե – տեւ : (կարգաց անունները) : Մեր օրա – կարգին վրայ է նաեւ ձեզ լսել , սահմա – նադրական երդումը կատարելէ ետք :

Կաթողիկոսը, հանդիսաւոր մթնոլորտի մէջ, ոտքի ելլելով, կատարեց հետեւեալ երդումը .

« Առաջի Աստուծոյ եւ ի ներկայութեան Ազգային ժողովոյս՝ հրապարակաւ ուխ – տեմ հաւատարիմ մնալ Տէրութեան եւ Ազգիս ու ջմարտապէս հսկել Ազգային Սահմանադրութեան ամբեռի գործադրու – թեան» : (Յաջորդով՝ Զարեհ Ս . Ք . Հատ) :

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

10 ԱՌ ՀԱՐԻՒՐ ԵԻՍ ԵԿԱՄՈՒՏ ՏՈՒՐՔԻՆ ՎՐԱՅ

Նախարարական խորհուրդը որոշեց ա – ռաջարկել Ազգ . ժողովին որ տասը առ հարիւր եւս յաւելում կատարուի եկա – մուտի տուրքին վրայ, Ալժերիոյ ծախքե – րուն համար : Այս որոշումը տրուեցաւ երկար վիճաբանութիւններէ ետք : Ուրիշ նոր տուրքեր պիտի առաջարկուին 1957ի համար : Մեծամասնութեամբ մերժուեցան թղթատարական սակերու, կալուածական տուրքի եւն . յաւելումները, ինչպէս եւ փոխառութեան մը առաջարկը : Բայց ընդհ . կարծիքն այն է թէ եկամուտի տուրքի եւ ծխախոտի գիներուն յաւելու – մը պիտի չբաւէ, Ալժերիոյ ծախքերուն համար եւ թէ փոխառութիւն մըն ալ հր – ատապարակ պիտի հանուի որեւէ ձեւով : Ե – թէ Ազգ . ժողովը քուէարկէ նոր առաջար – կը, եկամուտի տուրքերուն յաւելումը պիտի բարձրանայ քան առ հարիւրի , քանի որ նախապէս ալ տասը առ հարիւր աւելցուցին՝ ծերութեան թոշակին հա – մար : Նոր տուրքին դանձումը՝ աշնան :

× Քանի մը հազար Ֆրանսացի պին – ուորներ լայն գործողութեան մը ձեռնար – կած են Ալժէրի հարաւային լեռներուն մէջ, ուր զօրախումբ մը ծուղակը ձգուած էր :

Առջի օր ըմբոստները վերսկսան յար – ձակումներ կատարել աջ ու ձախ, սպան – նելով չորս Եւրոպացիներ : Միեւնոյն ա – տեն զրպարտչին պայթիւն մը տեղի ունե – ցաւ Ալժէրի օփերային մէջ : Բոլոր սպա – կնները խորտակուեցան :

× Ալժերիոյ նախարարը, Պ . Ռ . Լա – քոստ յայտարարեց թէ Փրանսա երբեք պիտի չհաղորժէ որ դուրսէն միջա – մտութիւններ կատարուին : Իր կարծի – քով, կացութիւնը բարւոքած է : Սիեւնոյն առեն ընդգծեցաւ որեւէ զօրք բանակ – ցութիւն կատարելու զաղափարին : «Պի – տի բանակցինք, երբ յաջողինք փարատել երկիւղը եւ առելութիւնը » :

× Ազգ . ժողովը չորեքշաբթի օր 191ի դէմ 332 ձայնով քուէարկեց վարչապետին ծրագիրը, որուն համաձայն Եւրոպական վեց պետութիւններ հաւաքաբար պիտի գործեն, խաղաղօրէն օգտագործելու հա – մար հիւլէական ուժը (Եւրատոմ) : Հա – մայնավարները դէմ քուէարկած էին 144 ձայներով : Իրենց միացան 27 արմատա – կաններ (Մենդէս Ֆրանսի հետեւորդները) եւ ուրիշ քանի մը խմբակցութիւններ : Փուժատեան 42 երեսփոխաններէն երեքը թեր քուէարկեցին, մնացեալները ձեռն – պահ մնացին : Վարչապետը ազդու ճառ մը խօսելով բացատրեց թէ «ամերիկեան եւ ռուսական հսկաներուն առջեւ, Եւրոպա – կան ոչ մէկ մեկուսացեալ պետութիւն կը – նայ լսելի դարձնել իր ձայնը : Այս հա – մոզումս զօրացաւ Մոսկուայի մէջ կա – տարած խօսակցութիւններուս հետեւան – քով : Պ . Խրուշչեւ միշտ կը յուսայ ռուսեւեռերման նոր համաձայնութիւն մը կնքել ուշ – կանուխ : Միւս կողմէ, եթէ Գերմանիան անհրաժեշտ չհաստատները չգտնէ ազատ աշխարհին մէջ, պիտի չփորձուի տեղի տալ Խրուշչեւի հրապու – րիչ առաջարկներուն առջեւ : Հետեւա – բար, պէտք է տնտեսական, քաղաքական եւ մշակութային կապեր հիւսել արեւմտ – եան Եւրոպայի երկիրներուն միջեւ, որ – պէսզի Գերմանիան դէպի Արեւելք չգտ –

(Շար . ը կարդալ Դ . էջ)

ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒ ՎԱԽՃԱՆԸ

●

(Բ· եւ վերջին մաս)

Քրոնչթատի մէջ եօթանասուն տունէն քսան տուն մնացեր է : Պաչպալովի մէջ միլիոններ ծախսեր են, եկեղեցի չիներ, այժմ հաւատացեալներ չկան : Երկու հազար երեք հարիւրը իջած է չորս հարիւրի դալթով եւ խառն ամուսնութիւններով : Կեռլայի Հայերուն թիւը վեց հազարէն երկու հազարի իջած է, ամէնն ալ առեւտրական : Ունին չատ հարուստ երեք եկեղեցիներ, բայց հայութենէ հեռացած, ոչ առաջնորդ կայ, ոչ իսկ հոգեւոր հովիւ մը : Սուչովայի Հայերուն թիւը եօթ հարիւրէն հարիւր վաթսունի իջած է, ճուրճովոյի մէջ հարիւր յիսուն տունէն քառասուն տուն մնացած է :

Այս բոլոր վայրերուն մէջ Հայերուն մրցակից են Հրեաները առեւտուրով եւ ծնունդով : Հրեայ ընտանիք մը 10–12 զաւակ ունի, հայ ընտանիք մը մէկ կամ երկու :

Հայերը պառակտուած են, իրարու ե – րես չտեսնելու համար եկեղեցի չեն ե – ղեր :

Ստանիսլաւի մէջ 400 տունէն 40 տուն մնացած է, ամէն կողմ եկեղեցի կայ, չաճախ դատարկ : Լեմպերկի մէջ կայ ե – րեք եկեղեցի, երկու վանք հարուստ կալ – ուածներով, այժմ քսան ընտանիք կայ, մինչդեռ երբեմն եօթը հազար ընտանիք գտնուած է :

Ալթունեանի քննութենէն երեսուն տա – րի վերջ Հորոյ կ'անդրադառնար Պալքան – ներու հայ բնակչութեան անճիտման, Պոլսոյ հայութեան նուազման : Ինչեան կը յիշէր իր մանկութեան օրերու պատկ – ներու թիւը եւ չափահասութեան չրջանի ամուսնութիւններու թիւը Պոլսոյ մէջ («Բիւզանդիոն», 10 Ապրիլ, 1908) :

Մտահոգ՝ հայ ժողովուրդի ապագա – յով, մասնագէտ հայ եկեղեցիի պատմու – թեան, Հորոյ կը գրէր · — « Հայ ցեղը ըս – պառնալու վրայ է ամէն կողմէ : Ասկէ 70–80 տարի առաջ հայրս Մոլտավիոյ Հայոց հետ առեւտրական յարաբերութիւններ ունէր, այն ատեն բանմաթիւ էին հայ ա – ռեւտրականները եւ սուտար բնակու – թիւն կար Եաչ, Ֆոքշան, Պոթուշան քա – ղաքներու մէջ, որոնք այժմ գրեթէ սպա – ռած եւ հետզհետէ խառնուած են տեղա – կան ցեղին հետ, մինչդեռ Հրեաները կ'ա – ճին անզուգար : Մեր քուէներուն թիւը արհամարհելի քանակի մը իջած է Թուր – քիոյ մէջ : Հրէութիւն օրհնութիւն կը հա – մարի բազմածնութիւնը, անէծք՝ ամու – թիւնը, մինչդեռ Հայութին ճիշդ ասոնց հակառակը : Դէթ այսպէս են պոլսական բարքերը » : (« Ամէնուն Տարեցոյցը» , 1913 , էջ 132) :

Հորոյ կը յիշէ Հայերու նուազումը ձու – լումով եւ անճիտումով ու ամլութեամբ , կը յիշէ թիւին արժէքը քաղաքական տե – սակէտով՝ քուէներու նուազումը : Պատ – ճառ կը տանէ , գոնէ Պոլսոյ մէջ մալթու – սականութիւնը : Ինչո՞ւ հայ կինը չուզեր զաւակ ունենալ, եթէ ուզէր, պիտի ու – նենա՞ր արդեօք : Սերունդներու կենսա – բանական տկարացումը անկախ է կամ – քէն :

Նայն երեւոյթը կը տեսնուի Իզմիրի մէջ : 1868ին, Իզմիրի հայութեան թիւն է 12 հազար, քաղաքին բնակչութեան թիւն է 187·000 : Հայերու թիւն է 30 տարի վերջ 11·000, բնակչութեան թիւն է 340·000 : Միւս ժողովուրդները կը բազմանան, Հա – յերը կը նուազին եւ եթէ ուրիշ տեղերէ եկողներ չըլլան Հայերը պիտի նուազին ալ աւելի : 1868ին «Հայ հասարակութիւնն ունէր հարիւր հազար ֆրանք եկամուտ » («Պոնամանթիւր Սլոքար, էթիւտ Սիւր Սմիրն» 1868) :

Թավերնիէ ճամբորդը 1631ին Հայերու թիւը կը հաշուէր ութ հազար հոգի : Շարտէն 1672ին Իզմիրի Հայերը կը նկա – տէր Հոլանտայի եւ Արեւելքի միջնորդ ա – ռեւտրականներ : Մեծն Պետրոս իզմիրցի Պետրոս Ապրոյի տուաւ Ռուսիոյ հետ ա – ռեւտուր ընելու մենաշնորհը : Հայերը Յոյներէն եւ Լատիններէն աւելի հարուստ են, կալուածներ ունին : Իզմիրի Հայու – թիւնը մօտէն ուսումնասիրող Հ· Քօսեան կը թուէ Հայերու նուազման պատճառնե – րը : «Ամուսնութիւնները կը պակսին, խառն ամուսնութիւններ կ'ըլլան » : Հոս ալ Հայերը կը հետեւին նորոյթի, կը լո – սին օտար լեզու, յոյն աղախիններ կը պահեն եւ անոնց լեզուն կը խօսին : Մինչ տարժապետի խնդիրը կը յուզուի, առաջ – նորդական աթոռը երկար առեն թափուր կը մնայ, հարուստներ օտար վարժարան կը ղրկեն իրենց զաւակները, որոնք ապա – գային անտարբեր պիտի մնան հայ հա – մայնքին հանդէպ («Հայք ի Զմիւռնիա» , Ա· 1899, էջ 298 – 301) :

1913ին Իզմիրի եւ արուարձաններու Հայերուն թիւն էր 8760 եաղաֆին 400000 ընդհ· բնակչութեան քով : «15 տարիներէ ի վեր զաւառներէն կուգան, բայց ամուս – նութիւնները ու ծնունդները հետզհետէ կը նուազին, խառն ամուսնութիւններ կ'ըլլան, Յոյներն ու Հրեաները կ'աճին : Ո՞ւր են երբեմնի Այտընի, Մանիսայի, Խօտեմիշի ճոխ գաղութները » : («Ամէնուն Տարեցոյցը», 1913, էջ 177) :

Լեհաստանի գաղութին ձուլումը վերա – դրուած է զաւանափոխութեան : Արդէն լեզուով եւ մշակոյթով հեռացած էին ազ – գութենէն : Բարձր մշակոյթ ունեցող բազմութեան մը մէջ հարկաւ պիտի ձուլ – ուէր փոքրաթիւ գաղութը : Տնտեսական աննպաստ պայմանները, բարքերու ապա – կանութիւնը զօրաւոր ազդակներն են քայքայման : Առեւտրական ճամբաներու փոփոխութեամբ տարանցիկ ճամբաներու վրայ չինուած քաղաքները կը կորսնցնեն իրենց առեւտրական կարեւորութիւնը՝ երբ ճանապարհները կը փոխուին : Ռուս մտաւնագիր Շոպէն Հայաստանի անտե – սութեան տկարութեան պատճառ կը դնէ ճամբաներու փոփոխութիւնը : «Եփրա – տէ, Մեհեալ Ծովու, Պարսից Ծոցի մէջ – տեղ երեսուն քաղաքներ պահուած են Հնդկաստանի վաճառականական ճամբուն վրայ : Երբ ուրիշ ճանապարհ մը բացուե – ցաւ, այդ քաղաքներն անհետացան : Բա – բելոնոյ Իլուխի դիւցը եւ Հնդկաստանի նոր ճամբան աւելի ազդեցութիւն ունեցան Հայոց թագաւորութեան անկումին վրայ, քան ղրացի դիւցազուններու բոլոր աս – պատակութիւնները : Հայրենիքի առեւ – տուրէն զրկուած հայ առեւտրականը գալթելու էր Պոլիս, Պարսկաստան, Հնդ – կաստան, Ազեքսանդրիա : Ասոնց հետանա – լով Հայաստանի առեւտուրը կորսնցուց իր նշանակութիւնը » :

Գաղութը պիտի յարմարի տեղական կը – լիմային, տեղական սնունդներուն : Հա – յաստանի կլիմային վարժ ժողովուրդ մը չէր կրնար տեւել Նեղոսի հովտի կլիմա – յին : Հաւատափոխ չեղան անուշա Եգիպ – տոսի մէջ բազմաթիւ Հայեր Միջին Դա – րու սկիզբէն մինչեւ մեր օրերը : Կլիմայի ազդեցութիւնը մեծ է մարդուն վրայ : Ա – մերիկայի կլիման չոր է, մինչ Եւրոպա – յինը խոնաւ է աւելի : Գաղթողը դիմա – գծով իսկ կը նմանի տեղացիին : Ամերի – կայի կինը շատ կանուխ կը զգրկի ծնըն – դաբերութենէ : Ամերիկայի մէջ աւելի շուտ կը ծերանան, տատմները աւելի շուտ կը թաղին : Ալեքսանդր Մակեդոնա – յի հարցուց Արիստոտելի· «Ի՞նչպէս ա – պահմ զրացի բարբարոսներէն» : Իմաս – տասէրը պատասխանեց· «Փոխէ կլիման, եթէ չկրնաս հետեւանք ունենալ, անոնց բարքերը կը մեղմանան, իսկ եթէ ոչ , կ'ոչնչանան» : Անհատի մը համար, ժողո – վուրդի մը համար լաւագոյն կլիման, իր բնակավայրին կլիման է, որուն վար – ժուած են սերունդները :

Հայերը չկրցան տեսակ օտար մրցակ – ցութեան : Չկարողացան առեւտրական ընկերութիւններ կազմել, օտարին մխա – յան արձնակիցը տապալելու համար : Ապրանքները կը բաշխուէին առեւտրա – կաններու մէջ, առեւտրականը չէր կրնար ամէնը ղնել, անհրաժեշտ դրամագլուխը չունէր, մէկ հոգի չէր կրնար չզենաւ վարձել, մեծաքանակ ապրանք ղնել նը – պաստաւոր պայմաններով : Կը մրցէին իւ – րարու հետ, օտարներէն տապալեցան եւ վերջապէս առեւտրական աշխարհէն հե – ռացան : Օտարները թափանցեցին հայ աշ – խարհը օգտուելով Հայուն բնաւորութե – նէն, տասնչական կենցաղէն, Հայուն օ – տար լեզուներ դիւրութեամբ սորվելու ընդունակութենէն, իրենք՝ առանց հայ լե – զուն գիտնալու, Հայ տարազ հագնելով : Հայը դիւրութեամբ օտար տարազ հա – գաւ, դիւրաւ ուծացաւ ազգային կեանքէ : Շատ չատեր թողած են յիշատակարան – ներ, կառուցած են եկեղեցիներ, արգա – սիք հաստատքի եւ ազգասիրութեան, բայց ապրած են ճոխ կեանք մը, վարած են չուայտ կեանք մը եւ վերջ տուած են թա – փառական կեանքի մը, հետու Հայրենի երկրէն, Հայրերու դամբաններէն :

ՅՈՐԻՆ ԳԱԲՐԻԿԵԱՆ

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ԱՐԱԲ—ԻՍՐԱՅԷԼ ՎԷՃԸ

●

Եգիպտական Կազայի չրջանին մէջ եր – կու երեւոյթներ կը գրաւեն մարդուս ու – շադրութիւնը — մէկը գեռ նոր հնձուած ցորենի դէզերու անուշ բոյրն է, միւսը լոյսերու երիզը, չրջանակի կամ եռան – կիւնաձեւ : Հոս է ահա Կազայի չրջանի ոգ – եբերութիւնը, խռովայոյզ վայրը ամբողջ Արաբ – Իսրայէլ սահմանագլուխին :

Գիծը որ 25 մղոն երկայնութիւն ունի , եւ ոչ աւելի քան ութ մղոն լայնութիւն , կը գտնուի Միջերկրականի վրայ, Թէլ Ա – ւիվէն երեսունեւհինգ մղոն դէպի հա – րաւ :

Հոս կ'ապրին աւելի քան երկու հարիւր հազար հոգի, գաղթական գործած՝ պա – գեսթինեան պատերազմի հետեւանքով : Այս գաղթականներէն չատեր կը մշակէին այդ ցորենի արտերը : Ներկայիս այդ ար – տերը Իսրայէլի մէջ կը գտնուին եւ եթէ անոնցմէ մէկը փորձուի հոն անցնիլ, դժ – ուարութեան պիտի մատնուի :

Սահմանագլուխին Իսրայէլի կողմը կան քանի չափ հաւաքական անտեսութիւններ իւրաքանչիւրը հարիւր հոգիէ բաղկա – ցած , այր, կին թէ մանուկ, որոնք կը փորձեն համայնական կեանք մը գոյրել պատմական հողի մը վրայ : Լոյսերու երի – զը կամ «ազամանդեայ մանեակը » երկա – թէ թելերու չուրջ, կը չրջապատէ իւրա – քանչիւր համայնք :

Ճաճախ բախտներ կ'ունենան հակա – մարտ ուժերը : Անցեալ տարի 754 Արաբ – ներ եւ Իսրայէլցիներ սպաննուեցան կամ վիրաւորուեցան Արաբ–Իսրայէլեան սահ – մանին վրայ (625 մղոն) : Նաեւ 569 դէպ – քեր արձանագրուեցան եգիպտական – Իս – րայէլեան սահմանին վրայ, մեծ մասով Կազայի չրջանին մէջ :

Ապրիլին երբ Ազգաժողովին ընդհ· քարտուղարը՝ Պ· Համերչիոլտ գեռ Մի – ջին Արեւելք չէր հասած, խաղաղասիրա – կան առաքելութեամբ, 60 Արաբներ ըս – պաննուեցան եւ հարիւրէ աւելի վիրաւոր – ուեցան : Արաբ «ֆետայի»ները , Կազայի չրջանէն , յարձակեցան սպաննելով քան Իսրայէլցիները եւ նոյնքան եւ աւելի այ վիրաւորեցին :

Ազգաժողովին ընդհ· քարտուղարը Համերչիոլտ յայտնեցաւ· համաձայնութիւն գոյացնել Իսրայէլի եւ Եգիպտոսի միջեւ : Որոշուեցաւ երկու կողմի սահմաններուն վրայ հաստատել Ազգաժողովի կողմէ նը – շանակուած վեց կայաններ, հսկելու հա – մար պինդուելի պայմաններուն գործա – դրութեան վրայ, ինչպէս եւ չարժուն պա – հակներ, եթէ պէտք ըլլայ :

Ազգաժողովին վերստուգիչ մարմնին վարիչը՝ գօր· Պըրնս գժուարութեանց հանդիպեցաւ , սակայն կը կարծուի թէ չուտով պիտի հարթուին առանձ :

Վերջերս Կազայի սահմանագլուխը հա – մեմատաբար խաղաղ է : Այն թուականէն ի վեր որ Համերչիոլտ յայտնեցաւ գագ -

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

ԱՐԺԱՆԹԻՆ

●

(Բ· եւ վերջին մաս)

Գոց չուկային դուռը սիօրթաճի Արտա – շէին մայրն էր որ իր անկիւնի պզտիկ փո – ղոցին ամէնէն ծայրի տունը կը նստէր :

— Գումգափու լչաւ Տիկին Մաննիկ, «ֆրանճեզա» բերելու: Խանութը ինծի ձգեց, ես կուգամ կուտամ ինչ որ կ'ու – զես, ըսաւ Գեղամ :

Ու ձեռքի կարը աթոռին վրայ դրաւ , Սարգիս աղային խանութը գնաց, «տէղ – կեահին » եռեւը անցաւ, կինը տուի մը թէյ, քիլօ մը չաքար կ'ուզէր, ատոնք տուաւ :

— Արժանթին կ'երթաս կոր խմացանք միւսիւ Գեղամ, իրա՞ւ է, հարցուց կինը : Հէմ մինակ ալ չէ : Տունով կ'երթաք : Տիկին Արփինէն, Սիլվան ալ հետդ կը տա – նիս :

— Այո, հասատատեց Գեղամ ,

— Տունդ , խանութդ ի՞նչ պիտի ընես :

— Խանութը կը դոցեմ : Տունս ալ ծա – խելի ըսել է : Այսօր թափուն պիտի եր – թանք որ Ֆէրաղը ըլլայ :

— Արտաչս ալ Շիլի երթալու միտք կ'ը – նէ : Հոն ալ չատ կը դովեն : Մայրիկ ես երթամ հոն, քեզ հոս չեմ ձգեր : Մինակ թէ իրենը քուկինիդ պէս արհեստ չէ : կ'ը – սեն թէ արհեստաւորի համար չատ գործ կայ հոն : Արտաչինս սիրթաճուքիւն է , առուտուր է : Իր գործը հոն կ'անցնի՞, չանցնիր, չվիտեր :

Կաթնավաճառը քովի փողոցին առաջին դուռը զարկաւ, կաթ տուաւ : Լրագրա – վաճառը իր խանութը մտաւ, «Հուրիյէթ» մը ձգեց ու դուրս ելաւ : Ճանկարծ չոգե – կառք մը սուլեց, ու անմիջապէս վայրա – չարժին ու կառաչարերուն անցնիլը տես – նուեցաւ : Ուրիշ «Թրէնն » էր :

Արփինէն եղբօրը, աներոդրէին, Արա – մին նամակը յիշեց : Գեղամ, թուղթերդ առնելուդ պէս «փասափօրթդ»չինես, Ա – րփինէն, Սիլվային հետ ճամբայ ելլես... Արփինէ , դուք մէկ մը եկէք, պապային, մամային ըսէ, վեց ամիս ետքն ալ անոնք հոս կ'առնենք, թող հոդ չընեն ... Գե – ղամ տունդ չուտ ձեռքէդ հանես : Քանի մը հազար ոսկի սուղ ծախեմ ըսելով մի բաներ կենար : Արժանթինի մէջ քու ար – հեստիդ չատ գործ կայ : Ատ փարան դուն հոս մէկ ամիսէն կը հանես : Քու կէսդ , քու քառորդդ չեղողները հոս փարա կը կոտրեն... : Քու կարդ մաքուր է, հոս չատ պիտի հաւնուիս : Որո՞ւ կը հարցը – նեմ, ղրէ թող գայ կ'ըսեն... Ես գիտեմ Արփինէն ալ, դուն ալ միսը չատ կը սի – րէիք :

Հոս ձեր տեղն է : Այնչափ առատ է որ հոս սալաթայէն սոխ ջարդելու պէս կը լեցնես պնակները ...

Դիմացի երկրորդ յարկի տիկին Արմա – ենեին վարպետները վեր եկան : Ուրիշ «Թրէնէն» իջնելով գոց չուկայ, Պէյօղիա կամ Մէլեճան, Մահմուտփաշա գործ ը – նողները գառիվերէն սկսան բարձրանալ : Շատը Հայ էին, չատը երիտասարդ, ղրե – թէ ամէնքը գիտէին իր Արժանթին երթա – լը, ու ամանք թուրքերէն, ուրիշներ հա – յերէն կը հարցնէին :

— Կիտիրմիիզ, աղբարիկ :

— Բարեւ Գեղամ, կ'երթա՞ս կոր :

— Կիտէնէ ղուրբան օլսուն, աղբարիկ : Կամ :— Հատ գուն գնա տէ մեզի ալ տեղ բաց, մենք ալ գանք Գեղամ :

Ժամը ութուկէսը եկաւ : Բայց ոչ Աս – տիկը, ոչ ալ տունը առնողը : Մէկէն մէկը մէջտեղ չեկաւ :

Գեղամ ջղայնացաւ

Ի՞նչ սխալ ըրաւ : Երկու չարաթ առաջ Թօփդափուէն Ալպանացի պարոն մը երեսունըերկու հազար ոսկի տուաւ : Կնի – կըս , աղջիկներս կը պնդեն որ՝ անպատ – ճառ Հայու թաղ նստին, ուրիշ տեղ չեն ուզեր , անոնց համար պիտի առնեմ ը – սաւ : Անոր տալու էր երթար... Աստիկը մէջ մտաւ : Ես տունդ երեսունըհինգ հա – զար ոսկիի պիտի ծախեմ , ձեռքդ պազ – նողը թող առնէ : Երկու լայն լայն սեն – եակներ վրան ունիս , սենեակ մը վարը դուրին քովը, խոհանոց մը ունի որ բըռնել բըռնել , նոր նոր էր տունիդ վրայ թարսսա մը ունիս որ լաթ չորցուր, ամառները նո – տէ ճաչէ ու ծովուն նայէ : Առնողը գամ մը գարնելու պէտք չունի... Ես յաճա – խորդ մը ունիմ , հայ բողոքական է , չը – նորհքով մէկն է , ինձմէ տուն մը կ'ուզէ , պիտի առնէ ու քենիին վրայ պիտի դրէ , անոր պիտի ծախեմ ... Քիչ մը համբերէ , ի՞նչ կայ : Արժանթին պիտի երթաս նո – րէն գնա ... Աստիկին համոզուեցաւ . ե – թէ ոչ տոմսակները առած , պատրաստ է – ղած կ'ըլլային հիմա :

Ժամը ինը եղաւ :

Իննուկէս եղաւ :

Տասը եղաւ : Եկող չկար :

Ոտքի ելաւ Տրամադրութիւն չմնաց որ ղերձակութիւն ընէր , յաճախորդին հա – դուստը կարէր : Իսկ բողոքականին հաս – ցէն չէր գիտեր որ երթար հարցնէր , ին – չո՞ւ կ'ուշանային ի՞նչ պիտի ընէին դա – յին ընէին : Աստիկը Չէմպըլլիթաչի սըր – ճարանը յաճախ ըլլալը գիտէր : Խանութը դոցեց հոն գնաց : Սրճարանին տէրը ըսաւ թէ առ օրը բնաւ չհանդիպեցաւ : կ'ու – զես սպասէ, կարելի է կուգայ : Սուրճ մը խմեց, երկու երեք սիկար ծխեց : Չեկաւ :

Պէյօղիա գնաց, ծառերով սրճարանը : Անոնք ալ կը ճանչէային : Նստէ , ըսին : Ժամը տասներկուքերուն ընդհանրապէս կուգայ : Ատ ժամերուն ալ գար իր գործը նորէն կ'ըլլար : Յերեկէն մինչեւ ժամըհին – գը ահագին տաճն էր , նպաստակը հեղ մը Աստիկը գտնել էր : Տունը առնողին եր – թային , ղրամը առնէր , թափուն երթա – յին , հոնկէ ինք աճէնթան հանդիպէր ,

ՆԱՄԱԿ

(9Վ)

ՀԱՅՈՑ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹԸ

2.— ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԿԱՐԳ ԱՂՎԵՍՏՈՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՂԻ ՎՐԱ

(Պատմական վէպ, 364 - 406)

Ֆրանսերէնէ թարգմանեց Ա. Ղ. Ա.

Ա

Ֆիլիպպոս Մակեդոնացի, Աղեքսանդրի հայրը, Ամֆիպոլիսի մէջ ամուսնացած էր Օլիմպիաս անունով մէկ ուրիշ կնոջ հետ, որ Նէոպտոլեմոս թագաւորի դուստրն էր։ Ամուսնութեան գիշերը Ֆիլիպպոս երազ մը տեսաւ։ Կարծեց թէ իր կինը կը կրակէ իր արգանդին վրայ, եւ կրակին բոցերը կը տարածուին ամէն կողմ։ Ուրիշ անգամ մը, երբ Ֆիլիպպոս Պոտիդէա կը պաշարէր, ան երազ մը տեսաւ, որ իր աչքին վրայ կնիք մը դրոշմած էր։ Կնիքին վրայ առիւծի պատկեր մը կար։ Ֆիլիպպոս կարծեց թէ կինը իրեն անհաւատարիմ է։ Ուստի կնիքը կոտրեց։ Բայց Ֆիլիպպոս ինքզինքը խաբած էր։ Ան չէր գիտեր թէ Աստուած իր կնոջ արգանդին մէջ Աղեքսանդրը կը պատրաստէր։

Ֆիլիպպոս Պոտիդէան առնելէ ետք, Ամֆիպոլիսի դէմ դարձաւ։ Ամֆիպոլիս Աթենքի գաղութ մըն էր։ Ֆիլիպպոս ուզեց զայն գրաւել։ Ամֆիպոլիսի մէջ Կրատերոս անունով մէկը կար, որ Ֆիլիպպոսի մտերիմներէն էր։ Ֆիլիպպոս Կրատերոսի հետ համաձայնեցաւ, որ ան Ամֆիպոլիսը իրեն յանձնէ։ Կրատերոս ալ ընդունեցաւ։ Ֆիլիպպոս Ամֆիպոլիսի մէջ մտաւ, բայց Կրատերոս չկար։ Ան փախած էր։ Ֆիլիպպոս զայն հալածեց։ Կրատերոս Աթենք ապաստանեցաւ։ Ֆիլիպպոս Աթենքի դէմ պատերազմ յայտարարեց։ Աթենացիք Ֆիլիպպոսի դէմ կռուելու համար Կարտագինացիներէն օգնութիւն խնդրեցին։ Կարտագինացիք ալ Ամֆիպոլիսի մէջ Ֆիլիպպոսի դէմ կռուելու համար Կրատերոսին զօրք ղրկեցին։ Ֆիլիպպոս Ամֆիպոլիսը առաւ, Կրատերոսը ալ սպաննեց։

Ֆիլիպպոս Ամֆիպոլիսի մէջ մտնելէ ետք, Աղեքսանդրը ծնաւ։ Ծնունդը 356 թուականին եղաւ։ Ֆիլիպպոս Ամֆիպոլիսի մէջ մտնելէ ետք, Ամֆիպոլիսի մէջ ուրիշ լուր մը ստացաւ։ Ան լուրը ստացաւ Ամֆիպոլիսի մէջ մտնելէ ետք, որովհետեւ Ամֆիպոլիսի մէջ մտնելէ ետք

նայ : Կենսական է որ Գերմանիան չկղզիանայ : Եւրատոմին յարելով, Ֆրանսա երբեք պիտի չկրճատէ իր պաշտպանու-թեան կարողութիւնը »:

ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

●

Յուլիս 11ին տեղի ունեցաւ Ա. Միու-թեան Գերագոյն Խորհուրդին Ե. նստա-շրջանի բացումը, նախագահութեամբ Վոլքովի: Մրուշչեւ ներկայ չէր առտուան նիստին: Ազգութեանց խորհուրդն ալ դումարուեցաւ, միեւնոյն օրակարգով: Կէս օրէն առաջ, միացեալ նիստին մէջ վարչապետ Բուլկանին ճառ մը խօսեցաւ օրակարգի նկատմամբ: Օրինագիծ մը կ'առաջարկէ հանդստեան թոշակի նը-ւազագոյն սակը որոշել 300, առաւելա-գոյն՝ 1200 րուբլի: Անդրադառնալով ար-տաքին քաղաքականութեան, Բուլկանին բացատրեց թէ «համամասնաւոր կուսակ-ցութեան եւ խորհրդային կառավարու-թեան դիմաւոր հոգն է պայքար խաղա-դութեան եւ ապահովութեան համար, ինչպէս եւ բարեկամական գործակցու-թիւն բոլոր պետութեանց հետ: Խորհր-դային կառավարութեան նախաձեռնու-թեամբ եւ մասնակցութեամբ մեղմացան միջազգային յարաբերութիւնները »: Վարչապետը պաշտպանեց նաեւ անձի պաշտամունքին դէմ մղուած պայքարը, «որուն լիակատար հաւանութիւն յայտ-նած է խորհրդային ժողովուրդը »:

Նիստին ներկայ էին Իրանի Շահը և թա-գուհին, ինչ որ աննախընթաց դէպք մըն է խորհրդային պատմութեան մէջ: Եր-կուքն ալ ջերմապէս ծափահարուեցան: Վարչապետը տեղեկութիւններ հաղորդեց նաեւ երկրին ռնտեսական յառաջդիմու-թեան մասին:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՑ

●

Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ Թուրքիա կը սպառնայ քաշուիլ Ատլանտեան կազ-մակերպութենէն եւ Պաղտատի դաշինքէն, եթէ Անգլիա թոյլ տայ որ Կիպրոսը Յու-նաստանի կցուի :

Այս սպառնալիքը մեծ տպաւորութիւն գործեց Լոնտոնի եւ Ուաշինկթընի մէջ, նկատելով որ եթէ Թուրքիա քաշուի վե-րոյիշեալ երկու կազմակերպութիւններէն Արեւմուտք պիտի կորսնցնէ իր ռազմա-դիտական կէտերը Մօտաւոր Արեւելքի մէջ :

ՀԱՑ ՄԸՆ ԱՀ ՍՊԱՆՆՈՒԵՑԱՒ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

Նիկոսիայէն կը հեռագրեն թէ Կիպրոս-ցի մը եւ Հայ մը սպաննուած դտնուեցան կառքի մը մէջ, Լարնաքայէն չորս քիլո-մեթր անդին: Մէկը սպաննուած էր հրա-ցանով, միւսը՝ ատրճանակով: Կը կար-ծուի թէ երկուքն ալ գոհ գացած են քա-ղաքական սպանութեանց :

Նոյն օրը ինքնագործ զէնքերով եւ ռումբերով զինուած անծանօթներ յան-դուգն արշաւ մը կատարեցին Եւրիխու դիւղին պահականոցին դէմ: Լիմասոլի մէջ գործադուլ յայտարարեցին երեք հա-զար բանուորներ, խանգարելով օդանա-ւային կայանի մը չինութեան աշխա-տանքները :

× Անգլիոյ վարչապետը երէկ ղեկու-ցում պիտի տար Եռելսի Ժողովին մէջ, Կիպրոսի բանակցութեանց ձախողման մասին: Այս առթիւ անդամ մը եւս կը հաստատուի թէ Թուրքիա վճռական դիրք մը բռնած է եւ կը սպառնայ ժխտել Լո-զանի դաշնագրին այն տրամադրութիւն-ները որ կը ճչդեն Թուրքիոյ եւ Յունաս-տանի սահմանագլուխները եւ փոքրամաս-նութեանց ճակատագիրը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՑԶՐՆՀԱՒՈՒՐ հաւանեցաւ նորէն թեկնածու ներկայանալ նախագահական ընտրութեանց համար: Կը նշանակէ թէ այլեւս մտահոգութիւն չի պատճառեր իր առողջական վիճակը :

ՆՈՐ ԿՂԶԻՆԵՐ երեւան ելան, Սանթո-րինիի (Յունաստան) երկրաշարժին հետե-ւանքով: Թագաւորը եւ Թագուհին կարճ կապելով իրենց արձակուրդը, աղէտեալ կղզին այցելեցին, ուր տասը հազարընա-կիչներ տուն - տեղ չունին: Յունական կառավարութիւնը մերժեց Անգլիոյ եւ Ա-մերիկայի առաջարկած օգնութիւնը: Կա-ռավարութիւնը թօնոններով ուտեստ, վրաններ, հագուստ, ջուր եւ ուրիշ ան-

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Քրիստափոր Ենթ.ի կողմէ: Հովանաւո-րութեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի : Մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սե-րունդի «Ռոստոմ» խումբի :

Այս կիրակի ամբողջ օրը, 117 Ավընիւ Բօքօ, Սէն Ժիւսթ, Պար տիւ Շալէի օգա-սուն եւ ծառախիտ պարտէզին մէջ :

Կը նախագահէ ընկ. Ա. ՇԱՀՊԱԶԼԵԱՆ

Կը խօսի ընկ. Ց. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական պէմպէխուն բաժին : Պ. Զ. Գասեան (երգ), Օր. Ս. Թուրքել-եան (արտասանութիւն), Պ. Ժ. Մալա-եան (ջութակ), Պ. Ա. Յակոբեան (Ֆան-թէզի):

Հայկական պար (ազգ. տարազով) Օր. Եղիս Կօշկարեան : Ընկերակցութեամբ Պ. Պ. Հրանտ Փանոսեանի, Սիմօն եւ Խո-րէն Համբարձումեան եղբայրներու նը-ւագախումբին : Եւրոպական պարերուն բարձրախօս «ԱԼԻՔԱՋ» : Կը մասնակցի նաեւ Թատերազիր - դերասան Պ. Գրիգոր Վահան: «Մինկզակցիներու Բարեսիրա-կան Միութիւն» կատակերգութենէն տե-սարանով մը : Ընկերակցութեամբ խոս-տմնալից երիտասարդ Ժան Մակարեա-նի : Առատ կերուխում, չամփուրով խո-րոված, ճոխ պիւֆէ : Ժողովրդական դիներ : Մուտքը ազատ է

ՎԻԵՆԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

Եղանակի առջին դաշտահանդէսը Լը-վոյի ՕԹԷԼ տը լա Փիսինի պարտէզներուն մէջ, այս կիրակի 15 Յուլիս: Անձրեւի դէմ պաշտպանուած , իսկ փոխադրու-թիւնը երթ ու դարձ ձրիաբար :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ երեքշաբթի 17 Յուլիս , ժամը 21ին, Քառէ սրճարանին վերնա-յարկը :

Դասախօս՝ Պ. ՄԱՄԵԱՆ

Նիւթը՝ Պարսկաստանի Հայութիւնը :

Մուտքը ազատ է :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ԿՐՈՆՈՊԼԻ ՄԷՋ

Կապոյտ Խաչի զպրոցին տարեվերջին դաշտահանդէսը որ յետաձգուած էր հրա-պարակագիր Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ մահ-ուան առթիւ, տեղի կ'ունենայ այս կիրա-կի առաւօտէն մինչեւ իրիկուն :

Տը Լա Կրիվօլէ տ'Իւրթաժի դեղեցիկ ծառաստաններուն տակ, 900 մեթր բարձրութեան վրայ , Սիւր լա Ռութ տը Սէն Մարթէն տ'Իւրթաժ :

Կը խօսի Պ. Կ. ՏԵՐՄՈՑԵԱՆ

Գեղարուեստական խնամուած բա-ժին: Դպրոցի աշակերտներու կողմէ եր-գեր եւ արտասանութիւններ :

հրաժեշտ պիտոյքները ղրկեց : Վերջին տե-ղեկութեանց համաձայն ուելի քան 12 կղզիներ վնասուած են երկրաշարժէն եւ ջուրերու խուժումէն: Հրաբուխ մըն ալ բորբոքելով ընդծովեայ խառնարան մը բացած է: Մեռելներու թիւը՝ առ նուա-զըն յիսուն :

ԿԱՒԱՁԱՆԻ պատիժը ջնջելու համար օրինագիծ մը քուէարկած էր Անգլիոյ երեսփ. ժողովը: Լորտերու ժողովը մեր-ժեց օրինագիծը, 95ի դէմ 238 ձայնով:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ ընկերվարա-կան կուսակցութիւնը վերջացուց իր հա-մագումարը, քուէարկելով ծրագիր մը որ կը տրամադրէ.— 1. Ջնջել պարտաւորիչ զինուորութիւնը.— 2. Կրճատել չորս մեծ պետութեանց զօրքը Գերմանիոյ մէջ.—3. Վերաքննել Փարիզի համաձայնութիւննե-րը, դիւրացնելու համար երկրին երկու մասերուն միացումը .— 4. Աւելի սերտ յարաբերութիւններ հաստատել Ա. Միու-թեան նոր (դիւանագիտական եւ առեւ-տրական).— 5. Ընդլայնել չփումները ար-եւելեան Գերմանիոյ հետ, առանց ճանչ-նալու անոր ներկայ վարչաձեւը :

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ մեքենավարներու մէկ սենտիքան որոշեց գործադուլ մը սարքել 24 ժամուան համար, իբրեւ առա-ջին ազդարարութիւն :

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ առեւտրական պատուի-րակութիւն մը պիտի հաստատուի Գա-հիրէի մէջ :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Պէվէյլի Հ. Ց. Դ. Ռոստոմ խումբին կողմէ, այս կիրակի Մէտոնի անտառը Պաղ Աղբիւրին քով: Գեղարուեստական բաժին : Ճոխ պիւֆէ : Օթօքարը կը մեկ-նի ժամը 8ին Էկլիզ տը Պէվէյլէն : Արձա-նագրուիլ ճաշարան Արթիւը եւ Ս. Էֆ-խանեանի մօտ, 70 ռիւ Ժիւիէն Լաբրուա:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Նինա Եազուտեանց , զա-ւակները, փեսաները եւ թոռները կը ծա-նուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանդիստ պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղե-ցիին մէջ, իրենց ողբացեալ ամուսնոյն , հօր եւ մեծ հօր

ԽՈՐԷՆ ԵԱԳՈՒՏԵԱՆՑԻ

յիշատակին, մահուան առաջին տարելի-ցին առթիւ: Ինչպէս նաեւ իրենց տապրոջ եւ հօրեղբօր՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ԵԱԳՈՒՏԵԱՆՑԻ

եւ իր զաւկին Էմիլի յիշատակի :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պօղոս Պալիկեան, Տէր եւ Տիկին Սեդրակ եւ Արշակուհի Պրալեան և զաւակները , Տէր եւ Տիկին Գրիգոր եւ Փերուզ Պօյաճեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, հոգեհանդիստ պիտի կատարուի պղպացեալ Հայկանոյշ Պալիկեանի մահ-ուան քառասունքին առթիւ, Փրատոյի մայր եկեղեցին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Տէր եւ Տիկին Սարգիս Աբ-րահամեան , Տէր եւ Տիկին Փոլ Աբրա-համեան, Տէր եւ Տիկին Մօսօ Մանուկ-եան, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Խարիպեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի առաւօտ Պուլ. Օտտոյի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ պատարագ եւ հոգեհան-դիստ իրենց սիրեցեալ ծնողքներուն եւ ա-ներհօր եւ զոքանչին մահուան քառասուն-քին առթիւ :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Մ. Պզտիկեան, ինչպէս նա-եւ Պզտիկեան, Այվազեան, Յակոբեան ընտանիքները եւ բոլոր պարագաները իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բո-լոր անոնց որոնք անձամբ , ղրով կամ ծաղկեպատկով մասնակցեցան իրենց սու-գին, ողբացեալ Թորգոմ Պզտիկեանի մահ-ուան առթիւ:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Տէր եւ Տիկին Երուանդ Գաբիրիէլեան խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց , որոնք ամբոյ, նամակով, ծաղկեպատկով եւ հեռագրով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց սի-րեցեալ զաւկին Օր. Անայիս Գաբրիէլեա-նի մահուան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ 16 տարեկան ծաղիկ հասակին: 20 Յունիսին, Մարսէյլի մէջ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Այրի Տիկին Երիցուհի Թէրզեան, Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ Զորպա-ճեան եւ աղջիկը Ադինէ Զորպաճեան եւ Տէր եւ Տիկին Ալպէր Զորպաճեան եւ զա-ւակները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որ ցաւակցութիւն յայտնե-ցին անձամբ, նամակով , թերթով կամ նուիրատուութեամբ, իրենց մօր, զոքան-չին եւ մեծ մօր Հաճի Մաքրուհի Համ-բարձումեանի (Համբ Մամա) մահուան առթիւ: Նաեւ մասնաւոր շնորհակալու-թիւն Տօքթ. Ց. Սիվրիհիսարլեանի որ 6 ամիս անձնուիրաբար խնամեց հիւանդը :

Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Մ. Զորպա-ճեան հազարական Ֆրանք կը նուիրեն Սէն Ժերոմի ազգային զպրոցին, Հ. Ց. Դ. Մշակոյթի Տան եւ Սէն Ժերոմի կա-պոյտ Խաչի մասնաճիւղին :

Օր. ՌՈԶԻՆ ԴՐԻՖՈՐԵԱՆ
Պ. ՆՈՒՐՀԱՆ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
Ամուսնացած
Փարիզ, 8 Յուլիս, 1956
Կնքահայրութեամբ Տէր եւ Տիկին Ե-ւաճեանի :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Եղիպտացի» կո-միտէն ստիպողաբար խմբական ժողովը կը հրաւիրէ «Աղբիւր Սերոբ» եւ «Մ. Եօթնեղբայրեան» խումբի ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 21ին, իրենց ծանօթ հա-ւաքատեղին: Ներկայ կ'ըլլան կոմիտէի ընկերները :

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն ժա-մը 8·30ին, Ահարոնեան ակումբը: Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւո-րիչ է :

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Հ. Ց. Դ. Եօթնեղբայր-եան կոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: կարե-ւոր օրակարգ: Կը հրաւիրուին բոլոր ըն-կերները :

Զ. Ո. Մ.ի տարեկան ընկերական հա-ւաքոյթը այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ըն-կեր Ե. Գ.ի բնակարանը, Վիլմոպլը : Ներկայ կ'ըլլայ ընկ. Շ. Նարդունի :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅՑ ԼՍԱՐԱՆԻ ՃԱՇԸ

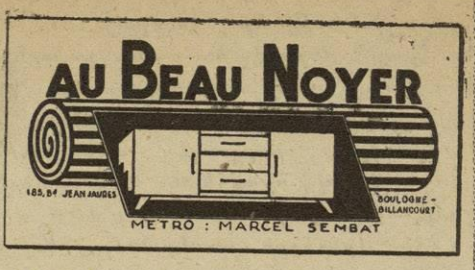
Այս Ուրբաթ ժամը 20ին, Քաֆէ Քատէի սրահը: Կը հրաւիրուին լսարանականներ եւ բարեկամներ, ընտանեկան սեղանի չուրջ : Դիմել Գ. Ադամեանի, հեռ. ՓՐՕ-57–74: Ճաշագին 600 ֆրանք :

ՎԱՐԴԱՎԱՌԸ ԼԱՍԻՈԹԱՑԻ ՄԷՋ

Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ հոգաբարձու-թիւնը կը ծանուցանէ Լասիոթայի Հայ հասարակութեան թէ այս շաբաթ , տեղի պիտի ունենայ պատարագ եւ հոգե-հանդիստ, ինչպէս նաեւ պիտի կարզայ-ուի Ամենայն Հայոց Հայրապետին անդ-րանիկ կոնդակը : Եկեղեցւոյ հասցէն :— Ավընիւ Աճրի Ֆիւրշիէ, Լասիոթա :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախառը Միութեան Լիոնի մասնա-ճիւղի դաշտահանդէսը այս կիրակի առ-տու ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն ուշ ա-տեն, Տէսինի Պ.Նազարի սրճարանի պար-տէզին մէջ :

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵՆՔ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՅԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

ՍԻՐԵԼԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՋՐՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՑՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները :
Պալքանեան բաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա.
պահածոները (պամիա, եալանճի տոլմա, վարդի աւուշ, եւն.):
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պաստրմա:
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ :
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն :

Արեւելեան ազանդերներ (Թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél.˙ : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 14 ՅՈՒԼԻՍ

SAMEDI 14 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7629 — 32e ANNEE — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3440

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՕՐՐԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ

●

Նորագոյն հոսանքները յաճախ կը քննադատեն այս հիւրընկալ երկրին վարչական կարգուսարքը, լճացած համարելով զայն :

Ուրիշներ կը կարծեն թէ ըլլալով չափազանց ժողովրդավար, կը թուլցնէ գործադիր իշխանութեան ուժը :

Եւ բարենորոգչական ծրագիրներ կ'առաջարկեն, համաձայն իրենց աչխարհայեացքին :

Այս բոլորին մէջ, անվիճելի կը մնայ մէկ բացայայտ իրողութիւն,— Ֆրանսան է եւ կը մնայ Ազատութեան օրրանը :

Եթէ տարբեր տեսակէտներ կան Հաւասարութեան եւ Եղբայրութեան մասին, Ազատութիւնը տիրաբար կ'իշխէ, յաճախ յանդելով ծայրայեղութեան :

Յուլիս 14ը այդ ոգին է որ կը խորհրդանչէ, իր այնքան ժողովրդական արարայատութեամբ :

Այս տարի երկիրը ծանր հոգերու մատնուած է, իրրեւ հետեւանք Ալժերիոյ խռովութեանց եւ ուրիշ տագնապներու :

Այդ պատճառով ալ, կարճ պիտի կապեն շատ մը աւանդական խրախճանքներ, համերաշխութեան պարտականութիւն մը կատարելու համար :

Ինչպէս հաղորդեց ազգային պաշտպանութեան նախարարը, Յուլիս 14ին եւ 15ին զրահ պիտի հաւաքուի փողոցներու մէջ, ճամբաններու վրայ, յիշատակարաններու առջեւ կամ արձակուրդի կայաններու մէջ, Ալժերիոյ զինուորներուն եւ անոնց ընտանիքներուն համար :

Այդ առթիւ պիտի բաժնուին ութ մլեոն եռագոյն դրօշիկներ, ուսանողներու, նախկին ռազմիկներու եւ ուրիշ կամաւորներու միջոցաւ :

Եղբայրական աջակցութեան այս ձեռնարկն ալ տարբեր մէկ արտայայտութիւնն է ազատութեան եւ ժողովրդապետութեան :

Մորտակելով բռնութեան պատուարները (1789), Ֆրանսան զարձաւ Ազատութեան օրրան ոչ միայն իր ժողովուրդին, այլ եւ ուրիշներու համար :

Դարձաւ Դերընչարան յեղափոխական եւ ազատագրական պայքարներու :

Փարիզէն արձակուած նշանախօսքերը կայծեր արձակեցին մինչեւ խաւարակուռ Արեւելք: Ամբողջ երիտասարդութիւն մը Թրծուեցաւ նոր գաղափարներով :

Նոյն յեղաշրջման շնորհիւ մեր մէջ ալ ունեցանք վերանորոգիչ սերունդ մը, որ ազգ. սահմանադրութիւն մը յօրինեց, ապահովելու համար Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին ինքնավարութիւնը (1860) :

Յուլիս 14ին հռչակուած Ազատութեան մարտակոչը միեւնոյն առեն թեւ տուաւ մտաւոր խոյանքներու, — գրականութեան, արուեստի թէ գիտութեան մէջ :

Ամբողջ աչխարհ մըն էր որ կը վերանահատուէր, կը վերաձեւուէր, լաւագոյն օրինակ հեռանկարներով :

Նշանախօսքերը չատ բան կորնցուցին իրենց արժէքին եւ բովանդակութենէն, տարիներու ընթացքին :

Քաղաքականութիւնը եւ դիւանագիտութիւնը խեղաթիւրեցին, ծաղրանկարի վերածեցին չատ մը արժէքներ :

Եւ մենք ալ չարաչար տուժեցինք, մանաւորապէս առաջին Մեծ Պատերազմին : Անդարմանելի վէրքեր բացուեցան մեր սիրտերուն մէջ, որոնք մինչեւ այսօր ալ կը կոտտան .

Ինչպէս Ազատութեան Օրրանը իր դիմադրական պայքարին առեն, մենք ալ կը հաւատանք թէ ի վերջոյ պիտի քակուին բոլոր չղթաները, ժանգոտած ըլլան թէ կարմիր ներկուած :

Ազատութեան համար մղուած որեւէ պայքար ուշ - կանուխ կը յանգի տրամաբանական վախճանին, իր ետին ձգելով լուսաւոր ակօսները :

Այդպէս ալ Յուլիս 14ը : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԻՆՔՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ ԿԻՊՐՈՍԻ ԵՐԲ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱԴՐՒ

●

ԱՆԳԼԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիոյ վարչապետը, Իրլն, Յուլիս 12ին կարեւոր յայտարարութիւններ ըրաւ Երեսփ. ժողովին մէջ, Կիպրոսի մասին, խոստովանելով թէ ձախողած են թուրքիոյ հետ կատարուած բանակցութիւնները : Կառավարութիւնը որոշած է Կիպրոս դրկել մասնաւոր ներկայացուցիչ մը, Լորտ Բէյքլիֆ, իրրեւ սահմանադրական մասնագէտ, խորհրդակցութիւններ կատարելու համար Կիպրոսի կառավարիչին, դաղթային պաշտօնեաներուն եւ «ուրիչ ոեւէ մէկուն հետ որ կ'ուզէ խօսիլ»: (ԽՄԲ.— ԵԹԷ չենք սխալիր այս լորտը այն պաշտօնատարն է որ նախագահ Նաթանակուած էր Գ. Կիւլպէնկեան կտակին եւ հրաժարեցաւ) :

Բուռն միջադէպ մը ծագեցաւ վարչապետին յայտարարութեան առթիւ: Պահպանողական երեսփոխան մը «դաւաճան» կոչեց ընդդիմադիր կուսակցութեան առաջնորդին յայտարարութիւնը : Այս վերջինը կ'ըսէր թէ «խոր ցաւով պիտի ընդունուի վարչապետին յայտարարութիւնը եւ թէ Կիպրոսի մէջ տիրող ահռելի սարսափը ուղղակի հետեւանքն է կառավարութեան ժխտական դիրքին՝ ինքնորոշման իրաւունքի մասին»: Պահպանողականները ուժդնօրէն բողոքեցին դաւաճանական մեղադրանքին դէմ : Ժխորը այնքան սաստկացած էր որ ատենապետը միջամտեց եւ պահպանողական երեսփոխանը ետ առաւ իր մեղադրանքը: Ցետոյ որոշուեցաւ լայն վիճաբանութիւն մը կատարել յառաջիկայ հինգշաբթի :

Վարչապետը իր յայտարարութեան մէջ խօսեցաւ Թուրքիոյ հետ կատարուած բանակցութեանց մասին, առանց յիշելու Յունաստանի անունը: Բացատրեց թէ «ծանր վտանգ մը պիտի ծագէր արեւելեան Միջերկրականի ապագային համար, եթէ Ն. Վեհափառութեան կառավարութիւնը փորձէր միակողմանի կարգադրութեամբ մը լուծել Կիպրոսի խնդիրը : Ասպա պարզելով լորտ Բէյքլիֆի պաշտօնը չեշտեց թէ երբ ան յաջողի նոր սահմանադրութիւն մը յօրինել, անմիջապէս պիտի չդործադրուի, մինչեւ որ ահռելապաիր դադրի եւ բարեկարգութիւնը վերահաստատուի : : Ցետոյ ըսաւ թէ թէեւ կարելի չէ եղած Թուրքիոյ հաւանութիւնն ստանալ ինքնորոշման իրաւունքի մասին, բայց բրիտանական քաղաքականութեան նպատակը այդ է: Գալով Մակարիոս արք.ի, Անգլիա չուզեր գործ ունենալ անոր հետ, ցորչափ չեն դադրած ահաբեկչական արարքները :

× Կիպրոսի կառավարիչը, Սըր Ճոն Հարտինկ միեւնոյն օրը ձայնասփիւռ ճառ մը խօսելով, համբերութիւն եւ ողջմտութիւն քարոզեց ժողովուրդին : Ազդարարեց թէ երբեք պիտի չթուլնան ահաբեկչութեան դէմ կատարուած գործողութիւնները : Այս առթիւ իրրեւ աւետաբեր լուր հաղորդեց լորտ Բէյքլիֆի անուանումը եւ աւելցուց . — « Հիմա որ ահաբեկիչները սարսիլ սկսած են, պատճառ չեմ տեսներ ձգձգելու սահմանադրական կառավարութեան մը չնորհումը ժողովուրդի չախչախիչ մեծամասնութեան որ զղուած է բռնութենէն եւ անոր բոլոր հետեւանքներէն » :

« ՅԱՌԱՋ »Ի ՑԱՋՈՐԴ ՀԱՄԱՐԸ լոյս կը տեսնէ երեքշաբթի, Յուլիս 14ի Ազգ. տօնին պատճառով :

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՃԱՌԸ ԱԶԳ. ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

●

ԽՄԲ.— Երէկ հրատարակած էինք կիլիկեան Թեմերու ընդհ. ժողովին Գ. նիստը, ուր սահմանադրական երդումը կատարած էր նորընտիր կաթողիկոսը, Զարեհ Ա.: Ահաւասիկ այս առթիւ խօսած ճառը .—

— Շատ ուրախ եմ խմանալով արդիւնքը Ազգ. Ընդհ. Ժողովի այսօրուան նիստին: Ի սրտէ կը չնորհաւորեմ կրօնական կեդր. ժողովի եւ կեդր. վարչութեան ընտրութիւնները: Մեծ յոյս եւ հաւատք ունիմ որ այսուհետեւ մեր եւ կեդր. վարչութեան գործակցութիւնը բարիք մը պիտի ըլլայ այս Աթոռին համար եւ մեր գործերը այսուհետեւ պիտի քալեն օրէնքի, կարգի ու հանդարտութեան մէջ, ի չահ մեր Աթոռին եւ հայ ժողովուրդին :

Անծանօթ չէ ձեզի, թէ այս ժողովին դումարումը ձգձգումի ենթարկուեցաւ եպիսկ. դասը ուզեց չինովի տարակարծութիւնները մէջտեղէն վերցնել, որպէս զի Աթոռը չարունակէ իր գործը: Անծանօթ չեն նաեւ ձեզի, թէ այս ուղղութեամբ ջանքեր թափուեցան, եւ սակայն պարտ եմ այստեղ ժողովիդ յայտնել, թէ դժբախտաբար մենք գտնուեցանք այս Աթոռին հանդէպ չատ վտանգաւոր կացութեան մը առջեւ: Ցատակ պէտք է ըլլայ ժողովիդ եւ ձեր միջոցաւ մեր Առաջնորդարաններուն ու նաեւ համայն հայ ժողովուրդին, թէ մենք, մեր կրօնականի եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սպասաւորի գործառնութիւնը կատարելու ժամանակ, այս Աթոռի ապագային կապակցութեամբ, գտնուեցանք ամէն օր զարդացող աթոռակուլ ախորժակներու առջեւ : Ցաւով նկատեցինք որ կ'ուզէին Կիլիկեան Աթոռը դնել ըստ ամենայնի ենթակայի դիրքին մէջ: Շեչտը կը դնեմ «ըստ ամենայնի»ի վրայ: Ի մի բան, կ'ուզէին այս Աթոռին հագցնել չափացած երկաթէ չապիկ մը, որուն մէջ, Ան, ժամանակի ընթացքին, պիտի ճեն - ճերքը եւ ինքնիրեն մահանար :

« Սակայն, բարեբախտաբար, սրբազան եղբայրներուս հետ տեսանք այդ կացութիւնը եւ եթէ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ եւ քրիստոնէական ոգիով խօսակցութիւններ ունեցանք, տեսանք նաեւ որ մեր բարեացակամութիւնը մեկնուեցաւ տակրութեամբ եւ այնպիսի տրամադրութիւններով որոնք մերը չէին: Այս մասին յետագային մանրամասնօրէն կը հաղորդեմ Վարչութեան եւ Կրօն. ժողովին :

Այսօր, կ'ուզեմ որ յատակ ըլլայ մէկ բան .— իսկապէս որ այս Աթոռին հանդէպ վտանգ կար ու մարդիկ զարերու իրենց երազը կ'ուզէին իրականացած տեսնել այս ընտրութեամբ: Մենք, այս Աթոռին տակաւ պահապաններս, որոշած ենք հաստատ մնալ անոր անկախութեան եւ իրաւունքներու պաչտպանութեան հիմնական տեսակէտին վրայ :

Շատ ուրախ եմ կեդր. վարչութեան ընտրութեան համար, եւ կը կարծեմ թէ, յետագային մեր գործակցութեան չնորհիւ, բոլոր գործերը օրինական ճամբով կ'ընթանան, յօգուտ Կիլիկեան Աթոռին, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդին :

Այս ժողովի վերջաւորութեան, կ'ուզեմ հրապարակաւ կոչ ուղղել, դիտակցութեան հրաւիրել մեր ժողովուրդի բոլոր խաւերը, որ փարին այս Աթոռին եւ նկատեն թէ այս Աթոռը ամէնուն համար է, անոնց որոնք կ'ուզեն ապրիլ իրրեւ Հայ եւ իրրեւ քրիստոնեայ: Օրէնքի գծով, այս Աթոռը պիտի ծառայէ բոլորին եւ պիտի մնայ կիլիկեան հայ ժողովուրդի Աթոռը: Շատ չնորհակալ եմ ժողովէդ որ լաւ գործ կատարեց եւ կաթողիկոսութիւնը օժտեց լաւ կեդր. վարչութեամբ մը :

Հաւատաք ունիմ որ մեր գործակցութեամբ պիտի կրնանք ծագկեալ վիճակի մէջ դնել զայն, կատարելով աչխատանքի մեր բաժինը, ծառայելով հայ եկեղեցական մեր կոչումին :

Կաթողիկոսին խօսքէն ետք, Դիւանի ատենապետ Պ. Վ. Սեթեան յայտարարեց .

— Վեհափառ Տէր, ժողովը մեծ ուրախութեամբ լսեց որ դուք բծախնդիր եւ հաւատարիմ էք Կիլիկեան Աթոռի անկախութեան եւ անոր իրաւունքներու պաչտպանութեան հիմնական սկզբունքին : Այս գծով, ժողովս լիովին պատրաստ է գործակցելու ձեզի :

Ձեր խօսակցութիւններու ընթացքին, եկած էք այն եզրակացութեան, թէ ձեր բարեացակամութիւնը սխալ մեկնուած է եւ դուք, տեսնելով այս Աթոռին անկախութեան եւ իրաւունքներուն հանդէպ գոյութիւն ունեցող վտանգը, հաստատ մնացած էք ձեր հիմնական տեսակէտին վրայ: Մենք լիովին համաձայն ենք այդ տեսակէտին հետ :»

ՉԻՆԱՔԱՓՈՒԹԵԱՆ ԲՆՁՈՒԿԸ

●

Ազգաժողովի զինաթափութեան յանձնաժողովին յուլիս 12ի նիստին մէջ, Խ. Միութեան պատուիրակը, Կրոմիքօ յայտարարեց թէ իր կառավարութիւնը տրամադիր է ընդունելու արեւմտեան պետութեանց առաջարկած սահմանափակումը՝ զինեալ ուժերու մասին, իրրեւ առաջին քայլ ընդհանուր համաձայնութեան մը :

Արեւմտեան պետութեանց բանաձեւին համաձայն, Խ. Միութիւնը, Մ. Նահանգները եւ Չինաստան պիտի կրնան զէնքի տակ պահել 2·500·000 զինուոր, Ֆրանսա եւ Անգլիա՝ 750·000ական :

Գալով մնացեալ կէտերուն, Խ. Միութիւնը կը պահէ իր ժխտական դիրքը: Կրոմիքօ կ'առաջարկէ համաձայնութիւն մը կնքել, դադրեցնելու համար հիւլէական փորձերը, ոչնչացնել հիւլէական ռումբերու մթերքը, դադրեցնել արտադրութիւնը եւ արգիլել գործածութիւնը : Նոյն առեն կը մերժէ Այզընհաուըրի առաջարկը՝ օդանաւային հակակչռի մասին զոր առաջարկած էր Այզընհաուըր : Իր կարծիքով, այդ ծրագիրը պիտի դիւրացնէ անակնկալ յարձակումները :

Իրրեւ երկրորդ քայլ զինեալ ուժերու կրճատման, Մոսկուա կ'առաջարկէ Խ. Միութեան, Մ. Նահանգներու եւ Չինաստանի զինուորներուն թիւը իջեցնել մէկէն մէկուկէս մլեոնի (իւրաքանչիւրը), իսկ Ֆրանսական ու անգլիականը՝ 650·000ական :

Գ. Կրոմիքօ կը մերժէ նաեւ արեւմտեան պետութեանց այն տեսակէտը թէ ճշմարիտ զինաթափութիւն մը կատարելու համար անհրաժեշտ է լուծել կարգ մը քաղաքական խնդիրներ, ինչպէս Գերմանիոյ, Քորէայի եւ Վիէթ Նամի հողերուն միացումը :

Ամերիկեան ներկայացուցիչը պատասխանելով, կրոմիքօյի բանախօսութիւնը որակեց սթալինեան ճառ մը որ կը յիչեցնէ պաղ պատերազմը: Ցետոյ մերժեց Մ. Նահանգներուն դէմ եղած մեղադրանքները: Ֆրանսական պատուիրակը, Ժիւլ Մոք դիտել տուաւ թէ Գ. Կրոմիքօ ընդունելով հանդերձ զինեալ ուժերու սահմանափակման համար առաջարկուած մակարդակը, տարբեր կ'ըմբռնէ ընդհ. զինաթափութեան խնդիրը :

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախագահը, գնդ. Կամալ Նասր Պելկրատ հասնելով, խանդավառ ընդունելութեան մը արժանացաւ : Յուլիս 18ին ալ Հնդկաստանի վարչապետը պիտի հասնի եւ երեքը միասին պիտի խորհրդակցին :

Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ

(ՍԳԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ԱՌԹԻԻ)

●

Քանի մը ամիս առաջ այս նոյն սրահին մէջ հաւաքուած էինք՝ սղալու համար ազգ. հերոս մը, որ անզարմ բաժնուած էր մեզմէ :

Այսօր, տակաւին մեր աչքերուն առջեւ կանգնած, եկած ենք սղալու ազգ. գործիչ մը, որ կ'երթայ միանալու ա – նոր՝ որուն հետ կապուած էր գաղափարական մաքուր սիրով եւ եղբայրական հարազատութեամբ :

Դիօն ու Վահանը կը ներկայացնեն Հ. Ց. Դ. երկու թեւերը — մէկը անձնազոհ հարդուկը, վրիժառու բազուկը — որ հա – մեստ չարքային, Դաշնակցութեան պարզ պինուրի աստիճանին հետզհետէ բարձ – րացած էր հրամանատարի ու զօրավարի աստիճանին, որուն վիճակուած էր կա – տարել պատմական դեր՝ ճակատագրա – կան պահու մը՝ երբ հայ ազգը կենաց եւ մահու պայքար կը մղէր. իսկ խաղաղու – թեան մէջ նուիրուած էր իր պաշտած կուսակցութեան քաղաքական աշխա – տանքներուն, ի նպաստ ազգային չահե – րու, Հայդ. Դաշնակցութեան :

Վահան Նաւասարդեան կը ներկայացը – նէր Դաշնակցութեան միւս թեւը, մտա –ւորական - գաղափարախօսի, հրապարա – կագիր – գործիչի տիպարը :

Երիտասարդ տարիքէն, ուսանողական դրասեղաններէն իսկ յայտնաբերուած էր անիկա իբրեւ հաւատաւոր գաղափարա – կան, տողորուած օրուան ամէնէն յառաջ – դիմական վարդապետութիւններով, ժո – ղովրդավար, ազատական սկզբունքներով, զոր կը պաշտպանէր մոլեռանդ հաւատա – քով եւ անվիճելի արամաբանութեամբ :

Մի՛ջավայրը, որուն մէջ կ'ապրէր, լայն հնարաւորութիւններ կուտար իրեն նեա – ուելու հանրային գործունէութեան աս – պարէզը, որուն համար ամէն յարմարու – թիւն ունէր : Ուսած էր ռուսական բարձ – րագոյն վարժարաններու մէջ եւ չմոռ – նար ժամ այն գաղափարական երիտա – սարդութեան հետ, որ կը պայքարէր բռ – նապետական վարչաձեւին դէմ, որ ըն – կերվարութեան սկզբունքներէն առաջնոր – դուած՝ կ'ընդվզէր չահագործող դասա – կարգին դէմ, մարդկային տարբերան լի – բաւունքներ պահանջելով աշխատաւորնե – րուն համար : Ազատութիւն պահանջելով ճնշուած եւ օտար լուծի տակ կեղեքուած ժողովուրդներու համար :

Մարդիկ կան, որ ծնած են ղեկավար դառնալու համար : Նաւասարդեան ա – նոնցմէ էր : Իբրեւ պերճախօս բեմբասաց եւ ընդունակ կազմակերպիչ՝ առաջին վայրկեանէն իսկ աչքի կը գարնէ եւ ամ – բողջ Կովկասի մէջ կը դառնայ առաջնա – կարգ ղեկավար ղէմք : Շուչի, Բաղու, Թիֆլիս իր գործունէութեան գլխաւոր կեդրոնները կը դառնան :

Չկայ հանրային գործունէութեան ճիւղ մը՝ որուն իր մասնակցութիւնը բերած չըլլայ մեր ողբացեալ ընկերը : Կուսակ – ցական կազմակերպիչ, թերթի խմբագիր, դասախօս եւ ուսուցիչ, պինուր, քաղա – քապետ, խորհրդարանի անդամ, քաղա – քական գործիչ եւ գրեթէ քառորդ դար՝ վարիչ – հոգին Հ. Ց. Դաշնակցութեան, իբրեւ ընդհանուր քարտուղար Գերագոյն Մարմնի :

Իր երիտասարդութեան տարիները ան – ցուց հայրենիքին մէջ, միշտ իր ժողո – վուրդին հետ, անոր լաւ եւ դէշ օրերուն : 35 տարեկան էր, երբ ստիպուեցաւ լքել մայր երկիրը եւ ապաստանիլ արտասահ – ման, ուր գործունէութեան նոր ասպարէզ մը կը բացուէր իր առջեւ :

Հաստատուեցաւ փարաւաններու երկ – րին մէջ, որ միջնաբերդն էր եղած հայ պահպանողական տարրերու, մեծահա – րուստ պէյերու եւ փաշաներու :

Իր ներկայութիւնը նոր չունչ մը, երի – տասարդական ուժիւ մը, թարմութիւն մը բերաւ եպիսկոպահայ գաղութին մէջ : Իրբեւ խմբագրապետ «Ծուսաբեր»ի, Դաշնակ – ցութեան խօսքը բարձր հնչեցուց անոր սիւնակներէն :

Օրուան հարցերուն շուրջ իր խորունկ ուսումնասիրութիւնները, անհերքելի փաստերու վրայ կռթնած, մեծ տպաւո – րութիւն կը գործէին ընթերցողին վրայ :

Անխոնջ աքնութեամբ կը հետեւէր ազ – գային ու միջազգային կեանքին, հայերէն եւ օտար լեզուներով, մանաւանդ ռուսե – րէն հրատարակուած կարեւոր բոլոր գր –

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱԼՊԱՆԻԱՆ

●

ՄՄԲ.— «Լը Մոնտ»ի Պոլսոյ թղթակի – ցը, Մարբ Մարսօ, վերջերս պտոյտ մը կատարած էր Ալպանիոյ մէջ : Ահաւասիկ իր առաջին ներկը, այնքան շահեկան .

Մաղաղ, միանգամայն վայրի Շքոտրա լիճը յուշօրէն կը տարածուի մանիշակա – գոյն եւ ներդաշնակ լեռներուն սառոյրը, խանդարուելով միայն թռչուններու ճըռ – ուողիւնէն եւ «Միկ» օդանաւերու բզզիւ – նէն :

Մաղաղ է նոյնպէս եուկոսլաւ սահմա – նագլուխը, ուր մաքսային պաշտօնեան իր պարապ ժամանակը կ'անցընէ վեր վար չըչելով : Քիչ մը անդին երիտասարդ պինուրներ, ռուսական սարքաւորումով, ապշահար կը դիտեն երբ օտարական մը կուգայ, որովհետեւ հազուագէպ է անոր մուտքը այս երկրէն ներս : 1944 Նոյեմ – բեր 9էն ի վեր Ալպանիան ինք իր մէջ ամ – փոփուած երկիր մըն է, կարուած ամէն տեսակ շփումէ արեւմտեան աշխարհին հետ : Փակ անօթ մը, ուր կը խմորուի ընկերվարութիւնը : Ոմանց համար աւետ – եաց երկիրն է, ուրիշներու համար ըն – դարձակ արգելափակման ճամբար մը : Ալպանիան խորհուրդ մըն է եւրոպայի սրտին վրայ եւ մեծ հարցական մը Ադ – րիականի վրայ : Ան տակաւին չէ պար – զած իր բոլոր գաղտնիքները եւ թեթեւօ – րէն միայն վերցուցած է իր վրայի թանձր քողը, թէեւ կը թուի թէ մօտ է այլեւս ժամանակը, երբ չըլկիը նոյնքան դիւրու – թեամբ պիտի կրնայ այցելել Ալպանիա, որքան Եուկոսլաւիա, Իտալիա եւ Յու – նաստան :

Սահմանին վրայ հոռվմէական աւերակ – ները ծածկուած են վայրի բուսականու – թեամբ :

Դաշտերուն մէջ կ'աշխատին խաւտուիկ հագուստներով կիներ, որոնք իրենց կո – նակին վրայ տեսակ մը փայտէ օրօրոց կը կրեն, ուր երախայ մը խաղաղ քուն կը քաշէ : Էշերը զժկամակութեամբ ճամբայ կուտան, իսկ ճերմակ գոմակով դիւղացին լայն ժպիտով մը կը բարեւէ օտարակա – նը : Ճամբան մինչեւ Շքոտրա ամէն մէկ թիզ հող մշակուած է : Իսկ մեքենաշարժ արօրին աղմուկը կը թուի թէ չի խանգա – րեր լծկանը, որ իր հաւէն կը քաշէ նախնական արօրը : Կարմիր աղիւսէ քա – նի մը չինքեր կորիզը կը կազմեն վերա – չինուած դիւղին, հակադրութիւն մը կազ – մելով հին դեղջկական հիւղակներուն հետ : Ճամբան լիւղի մը ջուրի տակառիկ մը կռնակը, քիչ անդին եղ մը հաւէն կը քաշէ սայլ մը մեծ տակառով : Այս ըղձա – հին մէջ չատ ցուր է ջուրի պահանջը, թէեւ ամէն տեղ միջոցներ ձեռք առնուած են ոռոգումի համար :

Լճին ծայրը Շքոտրա քաղաքը կը քնա – նայ մզկիթներու շուքին տակ : Թրքական տարազ կը կրեն կիները, փաթթուած լ – րենց սաւաններուն մէջ : Այրերը հագած են հնաձեւ տարազներ, բազմապոյն կար – կատաններով : Ճամբուն եղերքը կառապան մը լի զուր կը սպասէ անհաւանական յա – ճախորդին : Լայն պատատներ փղոցին մէջտեղը կ'ողջունեն Ալպանիոյ յառաջի – կայ կուսակցական համագումարը : Սա – կայն ոչ քաղաքական կարգախօսները, ոչ նոր գործառուններու ազմուկը, ոչ ալ ծանր բեռնակառքերը չեն խանգարեր և – բազը անոնց որ ծուլօրէն կը նստին մայ – թերուն եղերքները, կամ պզտիկ սրճա – րանի մը անկիւնը, եւ մոխիկ կ'ընեն կա – րօտակէզ երաժշտութիւն մը : Դարերէ ի վեր կը սպասեն անոնք չես պիտեր ի՛նչ բանի :

Թիրանա առնող ճամբան կուղրապատ է, ուրկէ երկու ուղղութեամբ կ'երթեւե – կեն Արեւելեան Գերմանիոյ, Չեխոսլովա – քիոյ եւ Ռուսիոյ բեռնակառքերը, սակայն չեն կրնար ժամական 60 քիլոմեթրէն աւե – լի արագ երթալ : Պէտք է խնայել հրա – նելիքը, անիւները եւ մանաւանդ զգուշու – թեամբ չարժիլ, որովհետեւ փողոցները թէեւ կուղրապատ, սակայն լեցուն են փոսերով : Նաեւ քանի մը ինքնաշարժ, երկու երեք պինուրական կառքեր, եւ քանի մը պատանիներ հեծելանիւով կ'երթեւեկեն այս ճամբուն վրայ : Օքօ – սքօ – փը որ կազմակերպուած է Պետութեան կողմէ, կը դիւրացնէ ժողովուրդին փո – խադրութիւնը :

Իրականին մէկ երեք թիրանա կայ — իսլամական քաղաքը որ պահած է հին կը – ռիքը, բուն քաղաքը զոր Իտալացիները չինեցին եւ նոր քաղաքը իր բանուորական ոստաններով, գործարաններով, հիւան – դանոցներով, դպրոցներով : Զոկու թա – դաւորին հին պալատէն, ուր նոր կառա – վարութիւնը բազմած է, կը տեսնուի ամ – բողջ մայրաքաղաքը, եւ կանաչութեան մէջէն կարմիր նոր տանիքները ցոյց կու – տան զարգացումը քաղաքին, որ ուան մըն էր նախապէս :

Մայրաքաղաքին ճիշդ կեդրոնը հսկա – կան ծառուղի մը ժառանգ մնացած է մուսոլինեան մեծամտութենէն : Սակայն ժամանակ չունին հիանալու այս դեղեցիկ հեռանկարին վրայ : Կովբոյ երամակ մը կը կարէ ծառուղին . Ահա հոս է ալպա – նական իրականութիւնը, վերանորոգուե – լու անվիճելի փաստին քով, հինին ու անցեալին բոյրը, միշտ ներկայ է :

Ալպանիան, որ տասներկու տարիէ ի վեր «դեմոկրատ» երկիր մը դարձած է, կը պահէ տակաւին արեւելեան մեղկու – թեան մոզուքիւնը եւ հակասութեանց ա – նակնկալը :

Ալպանիոյ հարաւը հոյակապ բնական դեղեցկութիւն մը կը տարածուի, սակայն հոն պարզ եւ հիւրընկալ ժողովուրդի մը թշուառութիւնն է որ աչքի կը զարնէ :

Վերջերս դեղչ մը յայտարարուեցաւ կօ – չիկներուն վրայ : Եւ սակայն մէկ գոյգ կօչիկը կ'արժէ քան տոլար : Երբեմն դեղչերէն կ'օգտուին դործատան աշխա – տաւորները, բայց ոչ դիւղական ժողո – վուրդը : Փաստօրէն Ալպանիոյ ժողովուր – դը կը չարունակէ թշուառութեան մէջ ապրիլ եւ պարէնատոմսերը հազիւ թէ կը դոհացնեն անոնց պահանջներուն կէսը : Կայ նաեւ ապատ չուկան եւ՝ սեւ չուկան, որ մեծ բան չունի :

Բազդատմամբ 1939ի եւ 1951ի աւելցած է պաշտօնեաներու եւ եւ ճարտարարուես – տի բանուորներու թիւը, սակայն միչտ ալ Ալպանիոյ ժողովուրդին մեծ մասը երկրագործ է, որ մեծ պահանջներ չունի : Հարուածային աշխատող մը ամսական մինչեւ տասը հազար լեքս կը չահի, ինք – նաչարժի վարիչ մը 12·000 լեքս, բայց միջին վաստակը ամսական երեքէն չորս հազար է : Գիւղացին փայլուն վիճակ մը չունի, սակայն ապատած է աւատապետ – ներու տիրապետութենէն :

Ներկայիս երկրագործութիւնը, հակա – ռակ յառաջդիմութեանց, տակաւին չատ զարդացած չէ, թէեւ մեծ են հեռանկար – ները :

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ՀԻՆ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆի եւ կղզիներու Հ. Կ. Խաչի Պատմ. ժողովը տեղի ունեցաւ Յունիս տասնին : Ժողովին կը մասնակ – ցէին 26 պատգամաւորներ : Նիւթական եւ բարոյական մեծ վերելք արձանագրած է անցնող տարուան ընթացքին, առաւելաբար կրթական, խնամատարական եւ կազմա – կերպչական ասպարէզներուն մէջ : Շրջ. վարչութիւնը իր տարեկան ելեւմուտքին (281 հազար տրախմի) կէսէն աւելին (153 հազար տրախմի) յատկացուցած է Ազգ. Մխայեալ վարժարաններուն, աշակերտա – կան ճամբարին, Ռեթիմնոյի (Կրետէ) ծաղկոցին եւ Փալանճեան ձեմարանի սա – նի տարեթոշակին : Այս դումարին մէկ երրորդը ճարած են տեղական միջոցնե – րով : Ամառուան աշակերտական կայանի կազմակերպութեան համար ծախսուած է 16 հազար տրախմի, Ռեթիմնոյի ծաղկո – ցին համար 7·200 տրախմի : Պատգմ. ժո – ղովը որոշեց յառաջիկային մէկէկ աւելի տաներ պահել Փալանճեան ձեմարանին մէջ : Մասնաճիւղերը իրենց հատոյքին տասը առ հարիւրը պիտի յատկացնեն այս նպատակին : Անդամներուն թիւը աւել – ցած է գրեթէ բոլոր մասնաճիւղերուն մէջ : Շրջ. վարչութեան անդամ ընտրուած են — ընկերուհիներ Թ. Յովհաննէսեան, Պ. Քէօթէլեան, Ա. Գարագաշեան, Ս. Գոհարեան, Ա. Պէրպէրեան, Լ. Ռնճեան եւ Պ. Վ. Տիւզեան :

ԻՆԴՈՆԵԶԻԱՅի հայ գաղութը չատ հին անցեալ ունի : Շատերը գաղթած են Իրանէն, Նոր Ջուղայէն : Գաղութին բո –

ՆԱՀԱՏՈՑ

ՍԱՐՈՒ – ՍԱՐՈՑ ՅԱՐԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՍԱՐՈՒՅԱՆ. — Յուլիս ուրբաթ (մինչև) Սարոն Ալեքսանի Ալեքսանյանի, Հայկ Ալեքսանի Ալեքսանյանի և Ռուբեն Ալեքսանի Ալեքսանյանի հետ։

ՍԱՐՈՑ. — Յուլիս ուրբաթ (մինչև) Սարո Ալեքսանի Ալեքսանյանի, Հայկ Ալեքսանի Ալեքսանյանի և Ռուբեն Ալեքսանի Ալեքսանյանի հետ։

ՍԱՐՈՒՅԱՆ. — Յուլիս ուրբաթ (մինչև) Սարո

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

●

Տեղական թերթերը դիտել կուտան թէ նոր տուրքերու առաջարկը ծանրապէս ազդած է եմտական շրջանակներու եւ սակարանին վրայ։ Առջի օր թղթադրամ տոլարը 403 ֆրանքի բարձրացած էր սեւ շուկային մէջ։ Ոսկին կ'արժէր 471·000, նափոլէոնը՝ 3410, սթերլինը՝ 4190, ոսկին 3230։ Թերթ մը կը բացատրէ թէ այդ բարձր գիները տեսցուարէ թէ այդքան բարձր գիներ տեսցուած չէին 1953 Նոյեմբերէն ի վեր, երբ սաստկացած էր Հնդկաչինի պատերազմը։ Միեւնոյն աղբիւրին համաձայն այս շաբաթու թղթադրամի յաւելումը հասած է մօտ երեք միլիառի, պետական դանձին ոսկիի եւ օտար դրամներու պահեստը 632 միլիառ երկու հարիւր միլիոն ֆրանքէն իջած է 601·600·000·000 ֆրանքի եւն։։

Միւս կողմէ, եմտական նախարարու-թեան մէկ տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ 1955ը նպաստաւոր տարի մը եղած է արտաքին առեւտուրի համար։ Դիզուած մթերքը պիտի օգտագործուի դուրսէն ապրանքներ գնելու համար։

Մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ ե-կամուտի տուրքին 10% յաւելումը։ Կարծողներ կան թէ Ազգ. ժողովը պիտի մերժէ։։

× Փաքիստանի վարչապետը, Մոհամմէտ Ալի, որ երկար տեւակցութիւն մը ունեցած էր Պ. Կի Մոլէի հետ, լրագրական ասուլիս մը սարքեց, փարիզէն մեկնելէ առաջ։ Ցոյս յայտնեց թէ Ֆրանսա պիտի զոհացնէ Ալժերիոյ ազգայնական իղձերը, ինչպէս ըրաւ Թունուզի եւ Մարոքի համար։ Իր կարծիքով, Ալժերիան ալ կրնայ անկախութիւն ստանալ, միս խաղարձ յանձնառութիւններ ստանձնելով Ֆրանսայի հետ։։

× Արտաքին նախարարը, Պ. Փինօ ճառ մը խօսելով Ազգ. ժողովին մէջ, յայտարարեց թէ Ֆրանսական զօրքը ազատօրէն կը գործէ Թունուզի եւ Մարոքի մէջ, օգնելու համար Ալժերիոյ մէջ կատարուած գործողութեանց։ Այդ երկու երկիրներուն Ֆրանսական զինուորներուն թիւն է 120·000, իսկ Ալժերիոյ մէջ մօտ 500·000։

Երկու երկիրներուն մէջ ալ համակրութեամբ կը հետեւին Ալժերիոյ ըմբոստութեան։ Պ. Փինօ հաւաստեց թէ բանակցութիւնները յաջողութեամբ կը շարունակուին Թունուզի եւ Մարոքի հետ։ Ապա չեշտեց թէ ցորչափ Ալժերիան չէ խաղաղած, Ֆրանսական զինուորները գործելու ամէն ազատութիւն պիտի պահեն Մարոքի եւ Թունուզի մէջ։։

× Բազմաթիւ ահաբեկիչներ ձերբակալուեցան Ալժերիոյ մէջ։ Մարոքի Սուլթանը Ֆէս մտաւ հանդիսաւորապէս, խելայեղ ծափերու մէջ։։

× Այսօր, 14 Յուլիս, աւանդական զօրահանդէսին պիտի մասնակցին 10·000 զինուորներ եւ 150 օդանաւեր։։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԻՐԱՆԻ ՇԱՀԸ Մոսկուայէն մեկնեցաւ եշ. օր, առանց որեւէ համաձայնութեան յանգելու։ Հրաժեշտ առած տաեն չնորհակալութիւն յայտնեց խորհրդային կառավարութեան, մաղթելով որ երկու երկիրները ապրին խաղաղութեամբ եւ բարեկամութեամբ։ Ողջերթի գացած էին դիւանագէտ նախարարները եւ կուսակցական վարիչներ, բացի Խրուշչեւէն։։

ՀԱՄԱՁՆԱՎԱՐ կուսակցութեան նախկին վարիչներէն Օկիւատ Լըքէօր, որ Թուրքիոյ յաջորդը կը համարուէր եւ այժմ արտաքսուած է, չարաչար խոշտանգուեցաւ Էնէն-Լիէթաւի մէջ, երբ կը փորձէր ճառ մը խօսիլ։ կարմիրները սրահը բըռնագրաւելով, թոյլ չտուին որ բանախօսին կուսակիցները ներս մտնեն։ Ցետոյ ծեծեցին Լըքէօրը։ Ոստիկանութիւնը չուզեց միջամտել։ Թուցարարները ապա «էն-թերնասիոնալ»ը թնդացուցին, որպէսզի չլսուի բանախօսին կամ անոր կուսակից-ներուն ձայնը։ Թերթերը կը գրեն թէ նախկին վարիչը վիրաւորուած է ձախ աչքին եւ երկու ականները կորսնցուցած, աջոռի, բռունցքի եւ ոտքի հարուածներու տակ։ Լըքէօր քիթոյական կը համարուի եւ զանազան մերկացումները կը կատարէ։։

ԻՍՐԱՑԻԼԻ դահլիճը արտակարգ նիստի հրաւիրուեցաւ, քննելու համար գինուրակական կացութիւնը։։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ որոշած է կրճատել իր զինեալ ուժերը։։

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պ. Հայկ Փափազեան (ժամագործ) Թուլուզէն հազար Ֆր. կը նուիրէ իր այցեքարտի առթիւ։։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԽԱՆԱՄՈՐԻ Աբշաւանքի ռօնակատարութիւնը 5 Օգոստ., կիրակի ամբողջ օրը, Սէտէմ լէ Վալօնի Ֆրեժենիէռ անտառին մէջ, մեծ պատրաստութեամբ։։

Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէն կը հրահանգէ իր շրջանի բոլոր ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն վարչութեանց, անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնել, ապահովելու համար այցելուներուն փոխադրութիւնը։։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պուլ. Օտտոյի մասնաճիւղը իր բոլոր ընկերուհիներով կ'ողբայ Մեծ Հայուն Պ. Վահան Նաւասարդեանի մահը, խոնարհելով իր ցաւակցութիւնները յայտնելով անոր զաւակներուն։։

Նոյնպէս խորին ցաւակցութիւն կը յայտնէ մեր ընկ. տիկին Հերքօ Մեկերտիչեանի եւ իր պարագաներուն, իրենց սիրեցեալ հարսին այրի տիկին Եղիա Նոյեանի մահուան առթիւ։։

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ
Orcival — Château de Cordès

Սկսած են Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները։։

Օրական՝ 600 Ֆրանք։։

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ. 1–30։ Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները։։

Անոնք որ Մխիթեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին շրջանին վարչութեան կողմէ։։

ՎԱՃԱՌ.— Օրախվալ կը պտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով։։ Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան զեղեցիկ լիճեր։։

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ գարու պատմական Քորտէս զղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Արսէնի։։

Արձանագրութեան համար դիմել շրջ. եդ. Մալէանին, հեռ. ՍԱՆԹ. 06–42։։

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15։։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ երեքշաբթի 17 Յուլիս, ժամը 21ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը։։

Դասախօս՝ Ն. ՄԱՄԵԱՆ

Նիւթը՝ Պարսկաստանի Հայութիւնը։։

Մուտքը ազատ է։։

ՑԵՏԱՁԳՈՒՄԱՐ Է

Հ. Յ. Դ. «Ռոստոմ» խումբի դաշտահանդէսը, որ տեղի պիտի ունենար այս կիրակի։։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կ'ուզեն ժամացոյց նուիրել իրենց ազգականներուն կամ բարեկամներուն կրնան դիմել՝

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

Ուր պիտի օգտուին բացառիկ պայմաններէ եւ զգալի զեղչերէ (10 առ հարիւրէն 15 առ հարիւր)։։

Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը եւ արձակուրդի առթիւ Օգոստոս 5էն Սեպտ. 4։։

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն ներէն ստացած եմ հագուստներ.—

Փարտրսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր.
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵՆԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice

97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél. RIC. 57-57
Métro Richelieu-Drouot

ՄԱՐՍԻԼԻԱՀԱՑ ՕԽՏԱՒՈՐՆԵՐ
ԴԷՊԻ ՎԵՆԵՏԻԿ

կազմակերպուած՝ Մ. – Ռափայէլեան Նախկին Աշակերտներու Միութեան կողմէ։։

ՄԵԿՆՈՒՄ՝ Մարսէյլէն՝ չաբաթ 21 Յուլիս։։

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ի Մարսէյլ՝ երկուշաբթի 30 Յուլիս։։

Ղեկավարութեամբ քարտուղար Ֆերապի։։ Արձանագրութեանց համար դիմել Արամ Շէխիկեանին եւ Ս. Էքսէրճեանին,

Հեռ. Քոլպեր 33–80
Քոլպեր 30–80

Անմիջապէս ապահովել ձեր տոմսերը, մեկնողներութիւնը սահմանափակ ըլլալու Գին՝ 15·000 Ֆր. (ճամբորդութիւն, պանդոկ եւ սնունդ)։։

ՓՈԽԱՆՑԻՔ ԱՐՋԱՆԱԳՐՈՒԻԼ

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Բարեկամեան ընտանիքը հազար Ֆր. կը նուիրէ Հայ Որբախնամ Միութեան, ողբացեալ Սիմոն Ճանկէօզեանի զաւնապղծ մահուան առթիւ։։

Ստանալ «Յառաջ»էն։։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկ. Օննիկ Նազարէթեան, Տէր եւ Տիկին Թորգոմ Արխեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցիին մէջ, իրենց յաւէտ ողբացեալ եղբօր՝ եւովէ Նազարէթեանի մահուան քառասունքին առթիւ։։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Թէլալեան, Թերզեան, Ճէզվէճեան ընտանիքները եւ բոլոր պարագաները իրենց սրտագին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին անձամբ կամ գրաւ իրենց սիրեցեալ մօր՝

Այրի Տիկ. Իսաստուհի Տոքթ. Թերզեանի մահուան առթիւ։։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Համախմբերդ. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղի դաշտահանդէսը այս կիրակի առտու ժամը 8էն մինչեւ իրիկուն, ուշ առեն, Տէսթնի Պ. Նազարի սրճարանի պարտէզին մէջ։։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

Զ. Ո. Մ.ի տարեկան ընկերական հաւաքոյթը այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ըն-կերը Ե. Գ.ի բնակարանը, Վիլմոպլը։։ Ներկայ կ'ըլլայ ընկ. Շ. Նարդունի։։

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱՄԱՐ հաշուապահութիւն, աղաղրութիւն եւ մեքենագրութիւն պիտի փորձառու հայ օրիորդի մը եւ կամ երիտասարդի մը պէտք ունինք մեր վաճառատան գրասենեակին մէջ աշխատելու համար։։

Դիմել Պահատուրեան,
246, rue Վաճտօմ, Լիոն։։

ՊԱՏԱՐԱԳ ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Ս. Պ. Պ. եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը, ընդառաջ երթալով բարեպաշտ ժողովուրդի փափաքին, հրաւիրած է Քոքինիոյ հոգեւոր հովիւը, Տ. Մեսրոպ քհնյ. Տէր Ցակոբեան, պատարագ մատուցանել եւ քարոզով մխիթարել թաղեցիները այս կիրակի։։ Պատարագը կը սկսի ժամը 10ին։։ Պիտի երգեն խաչակիր մանուկները։։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. Սարգիս Մինասեան ենթակոմիտէն իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Այրի Տիկին Հաճի Մայրիկ Ճանկէօզեանի, Տէր եւ Տիկին Երուանդ Ճանկէօզեանի, Տէր եւ Տիկին Ս. Թիւրեաքեանի եւ բոլոր պարագաներուն իրենց զաւկին, եղբօր եւ աղգականին՝ Սիմոն Ճանկէօզեանի մահուան առթիւ։։

ՄԵՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱՂԱՆՍԻ ՄԷՋ

«Արաքս» երգչախումբին դաշտահանդէսը, որ անձրեւի պատճառով յետաձգուած էր, տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ կիր. 15 Յուլիս, նոյն վայրը՝ Պէլ Մէօ-նիէրի ծառաստանին մէջ, ամբողջ օրը։։

Մասնագէտ

Մեքենաներու ներդգուեցան
ԳՆՈՒՄ, ՎԱՃԱՌՈՒՄ և ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ
Surjeteuses, raseuses,
R. BLOT
5, Rue Godefroy Cavaignac, Paris 11e.
Tél. : ROQ. 65-38. Métro : Voltaire.

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայկական հերոսամարտի օրը «Ժանտասրի» տարեդարձին առթիւ, Շաւիլի անտառը, 29 Յուլիս, կիրակի օրը։։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կենցաղական ներածութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE
COUTURE

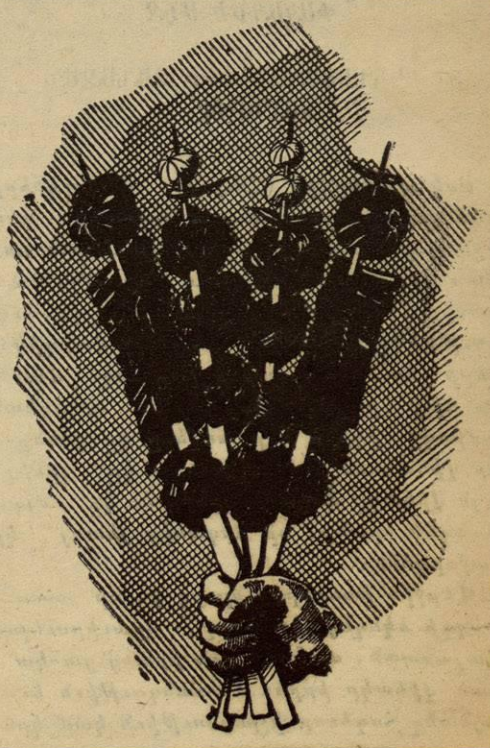
ՕՓԵՐԱՑԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին ներաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք։։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ։։

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ՁԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

★

Ֆրանսական – Հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ
4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21
(Métro: F. D. Roosevelt)

★

Հաճելի մթնոլորտ

Առաջնակարգ կովկասեան խորոված-ներ, «չաշլիք», «քարսքի»

★

BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
17
ՅՈՒԼԻՍ
MARDI
17 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7630 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3441

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՐՋԱԿՈՒՐԴ...

Ցունիսը անցուցինք անձրեւոտ եւ ցրտաշունչ օդով մը : Եւ այժմ հրմշտուք մը սկսած է, տարեկան արձակուրդէն օգտուելու համար Յուլիսին եւ Օգոստոս-ին :

Առաջին առթիւ փարիզէն գաւառ, ղեկլ ծովափ կամ լեռները սուրացին աւելի քան կէս միլիոն քաղաքացիներ :

Այս չարթու մեկնողներուն թիւը կը հաշուեն 800·000 :

Տարակոյս չկայ թէ կառաբեալ հեղեղ մը պիտի սկսի օգոստոսին :

Օրինական արձակուրդի չրջանը երկար չաբաթ է, այս ամառ : Անոնք որ միջոցներ ունին, աւելի կը մնան : Իսկ չատեր ալ կը գոհանան փարիզեան գիւղէն մը ուրիշ գիւղ մը փոխադրուելով :

Այսպէս, հանրային գործունէութիւնն ալ կ'ընդհատուի մինչեւ Սեպտեմբեր - Հոկտեմբեր, երբ «եղանակին բացումը» կը կառարուի աշնանային տրամադրութեամբ :

Ակնարկ մը նետելով Ֆրանսահայ եւ հարեւան գաղութներուն վրայ, այն տպաւորութիւնը կը կրենք թէ արձակուրդը չատոնց սկսած է, հանրային ապտակներէն մէջ :

Արդարեւ, գործը բացուեցաւ կաթողիկոսական այցելութեամբ եւ ընդունելութիւններով :

Ամէնէն անտարբերն ալ սկսաւ էջմիածին հոլովել, տեսակէտներ յայտնել Հայ· Առաքելական Եկեղեցւոյ միասնականութեան, երկու կաթողիկոսութեանց ըրաւսութեան եւ ուրիշ կրօնական - եկեղեցական հարցերու մասին :

Իսկ մամուլը գործաձւ կառաբեալ ռազմադաշտ, կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութեան առթիւ :

Ճակատամարտը կը չարունակուի մինչեւ այսօր, ժառանգորդէն Միջին Արեւելքի մէջ, ուր դաս մը եպիսկոպոսներ եւ վարդապետներ խունկի տեղ իւղ կը լեցնեն կրակին վրայ, բայց - նամակներով, քարոզներով եւ թղթակցութիւններով :

Անդին փոթորիկ, ասդին համառարած թմրութիւն :

Կը թուի թէ այս տարին ալ պիտի բոլորենք ոչեկոչելով կաթողիկոսական այցելութեան յիչատակները :

Տեսա՞ք որեւէ գործնական չարժում՝ Փարիզէն Մարսէյլ կամ Լիոնէն Վալանս, գոնէ իբրեւ արդիւնք հայրապետական այցելութիւն :

Ամէնէն առաջ հաւատացեալները իրենք թմրեցան, իսկ իրաւասու մարմինները կը գոհանան ընթացիկ աչխատանքներով :

Փարիզի կրօնական ընկերակցութեան վարչութիւնը սեղանի վրայ ունի ղէպ մը խնդիրներ, զլուխ ըլլալով Ազգ· Տան հարցը :

Մարսէյլը ունի ազգ· վարչութեան վերակազմութեան, առաջնորդարանի տեղափոխութեան խնդիրը եւ ուրիշ հոգեր :

Լիոն կը հետայ եկեղեցւոյ եւ Ազգ· Տան չինութեան բեռին տակ :

Միւս հայաչատ կեդրոնները ալ իրենց կարգին :

Լսեցի՞ք որ նոր դասընթացք մը բացուած կամ եղածները աւելի զօրացած ըլլան : (Պատահաբար իմացանք թէ Նիսի երգանդի տէրտէրն ալ ոչ իսկ հայերէնի դաս կուտայ) :

Այսպէս նաեւ հարեւան գաղութներու մէջ,— տեսակ մը ընդհանուր արձակուրդ՝ ազգային գործունէութեան ճակատին վրայ :

Լոնտոն կը չարունակէ անդլերէն տեղեկատուներ հրատարակել, որպէսզի զաղութը բարեհաճի հետեւիլ ազգային անցուդարձին :

Մանչեսթըը, Պրիսթլ, Անվերս ...

Սպասենք աչնան : Թերեւս աչնան «անի լաւ օրեր»...

Շ·

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՆՈՐ ՏԱԳՆԱՊ ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ԹՈՒՆՈՒԶ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԲԱՆԱԿՑԻԼ ՔԱՆԻ ՉԷ ՔԱՇՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍ· ԶՕՐՔԸ

Նոր տագնապ մը կը մթագնէ Հիւս·Ափրիկի հորիզոնը :

Թունուզի վարչապետը, Պուրկիպա, Յուլիս 13ին ճառ մը խօսելով հաստատեց թէ ընդհատուած են Ֆրանսայի հետ կատարուած բանակցութիւնները, յայտնելով որ Ֆրանսական զօրքը հեռանայ իրենց երկրէն : Ահաւասիկ իր ճառին ամփոփումը .

— « Իր պատասխանութեանց վիտակից կառավարութեան մը համար այլ եւս կարելի չէ չարունակել բանակցութիւնները, իր ազգային հողին մէկ մասին յափտեանական գրաման տակ : Հետեւաբար, իբրեւ վարչապետ, կը յայտարարեմ առանց երկդիմութեան թէ կը մերժեմ բանակցիլ, քանի մը խօսակիցը կը պահէ Թունուզի հողին մէկ մասին գրաւումը : Որեւէ բանակցութեան համար պայման է Ֆրանսական զօրքին պարպումը · վասն զի կարելի է վաւերական բանակցութիւն կատարել միայն այն ատեն երբ երկու կողմերը հաւասար դեռնի վրայ կը գտնուին : Մենք չենք վախնար պայքարէն եւ պիտի պայքարինք, եթէ անհրաժեշտ համար ուի : Մենք կուիւը դադրեցուցինք այն օրը երբ ճանչցուեցան մեր իրաւունքները : Բայց երբ Ֆրանսացի ընկերակիցը այն տպաւորութիւնը ձգէ թէ անկատար պիտի մնայ մեր անկախութիւնը, պիտի վերսկսինք պայքարը, ամբողջովին տիրանալու համար մեր գերիչխանութեան : Բանակցութեանց ընդհատման բուն պատճառը Ֆրանսայի արտաքին գործերու նախարարին յայտարարութիւնն է :

1· Պ· Փինօ յայտարարեց թէ Ֆրանսան բանակը պէտք է Թունուզ մնայ, պաչտպանելու համար Ալժերիան : Ֆրանսան այստեղ նկատի ունի միայն իր սեփական չահը : Հարկ է յիչեցնել թէ 1881ին մենք զժբախտութիւններ կրեցինք անոր համար որ Ֆրանսա կ'ուզէր պաչտպանել Ալժերիան : Միւս կողմէ, եթէ Ֆրանսան բանակը Թունուզ մնայ, կը նչանակէ թէ Թունուզ կ'օգնէ Ֆրանսայի՝ Ալժերիոյ մէջ մղուածպատերազմին : Անընդունելի է այս կացութիւնը : Մենք երբեք պիտի չընդունինք որ Թունուզ իբրեւ խարխոխ ծառայէ Ֆրանսական զօրքին, մեր ալժերիացի եղբայրներուն մղած պայքարը զսպելու համար : Նոյնպէս պէտք չէ մոռնալ թէ այս պատերազմին մէջ Թունուզի ժողովուրդը Ֆրանսայի հետ չէ, այլ ալժերիացի ժողովուրդին հետ է սրտանց :

2· Պ· Փինօ յայտարարեց թէ անհրաժեշտ է Թունուզի մէջ պահել Ֆրանսական զօրքը, երաչխաւորելու համար Թունուզի Ֆրանսացիներուն ապահովութիւնը : Արդ, Թունուզի անկախութեան ճանաչումէն ի վեր այլեւս տեղ չկայ որ եւ է օտար իչխանութեան մեր երկրին մէջ :

Պ· Փինոյի երրորդ յայտարարութիւնը կը նուիրագործէ Թունուզի մէկ մասին գրաւումը, անոհման ժամանակով : Մինչդեռ գրաւումը վերջ պիտի գտնէ այն օրը ուր երկու իչխանութիւնները կ'ընդունին թէ Թունուզի բանակը ի վիճակի է պահպանելու բարեկարգութիւնը » :

× Արաբական թերթերը ջերմապէս կը պաչտպանեն Թունուզի վարչապետին տեսակէտը եւ կ'ըսեն թէ ժողովուրդը պատրաստ է նոր զոհողութեանց, ամրապնդելու համար իր անկախութիւնը :

Ուրիշ տեղեկութիւններ ալ կը հաստատեն թէ Թունուզ երբեք պիտի չհամակերպի որ Պիզերթայի նաւահանգիստը մնայուն խարխոխ մը դառնայ Ֆրանսայի համար :

× Մարոքի արտաքին գործերու նախարարը, Ահմէտ Պալաֆրէյ, յայտարարեց թէ համաձայնութեան մը յանգած է Ֆրանսայի հետ, Ֆրանսական զօրքի պարտականութեան մասին : Առանց մանրամասնութիւններ հաղորդելու, Պալաֆրէյ յայտնեց թէ Ֆրանսայի ազդ· պաչտպանութեան նախարարը չուտով Մարոք պիտի այցելէ, ճշդելու համար Ֆրանսական զօրքին դերը :

× Արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետ Ատենաուերի հետ ունեցած խօսակցութիւններէն ետքը Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու յայտարարեց լրագրական ասուլիսի մը ընթացքին · — « Ալժերիական հարցին համար եթէ մեր օժանդակութեան դիմեն, չենք մերժեր · բայց մենք արհեստով միջնորդներ չենք · մեր սկզբունքը, Ամերիկա կը պատրաստուի Ֆրանսայի հետ բանակցելու համար Հնդկաչինի մասին : Ֆրանսա կ'ուզէ որ Ամերիկա ուղղակի բանակցի Վիեթնամի հետ, առանց Ժընեւի ժողովին : Ամերիկա կ'ուզէ որ Ֆրանսա Հնդկաչինի մէջ մնայ մինչեւ ընտրութիւնները, որոնք պիտի կազմակերպուին 1956ին : Ֆրանսա կ'ուզէ որ Ամերիկա ուղղակի բանակցի Վիեթնամի հետ, առանց Ժընեւի ժողովին : Ամերիկա կ'ուզէ որ Ֆրանսա Հնդկաչինի մէջ մնայ մինչեւ ընտրութիւնները, որոնք պիտի կազմակերպուին 1956ին :

(Շար·ը կարդալ Պ· էջ)

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿԸ

Մ· Մոլոթովը Յուլիս 13ին կոչ մը ուղղեց եւրոպական երկիրներուն եւ Մ· Նահանգներուն, առաջարկելով խորհրդաժողով մը գումարել եւ ընդհանուր կազմակերպութիւն մը հիմնել, հիւլէական ուժը խաղաղօրէն օգտագործելու համար :

Այս կոչը Մոսկուայի դեսպաններուն յանձնուեցաւ իբրեւ կառավարական յայտարարութիւն : Կոչը կը բացատրէ թէ համեւրոպական գործակցութեան ընդլայնումը չի մերժեր պետութիւնէ պետութիւն կնքուած համաձայնութիւնները, պայմանաւ որ կատարուին հաւասարէ հաւասար, առանց քաղաքական, տնտեսական կամ զինուորական պայմանի : Այս առթիւ խոսօրէն կը քննադատէ Եւրատոմը իբրեւ սահմանափակ խմբակցութիւն մը եւ ազգային հասատատութիւններէ վեր կազմակերպութիւն մը, քանի որ իր գործունէութիւնը ստորադասուած է զինուորական եւ ռազմավարական նպատակներու : Ցոյց պիտի տալ կուտայ թէ Եւրատոմը, որ կ'ընդգրկէ միայն Գերմանիոյ մէկ մասը, աւելի պիտի չեշտէ այդ երկրին բաժանումը, պիտի ջնջէ ներկայ սահմանափակումները հիւլէական զէնքի արտադրութեան մէջ որ պարտադրուած է ռեւմտեան Գերմանիոյ եւ այսպէս պիտի կազմէ լուրջ վտանգ մը Եւրոպայի խաղաղութեան համար :

Մ· Մոլոթեան կոչը կ'ըսէ թէ առաջարկուած խորհրդաժողովը կրնայ քննել կազմակերպութեան իրաւունքները եւ պարտականութիւնները, ինչպէս եւ հիւլէական ուժի օգտագործման հետ կապուած անտեսական խնդիրները, հատ նիւթերու հարցը, արհեստագիտական տեղեկութեանց փոխանակումը եւայլն : Մ· Մոլոթեան կարծիքով, այսպիսի գործակցութիւն մը լայնօրէն պիտի նպաստէ համաձայնութեան մը՝ արգիլելու համար հիւլէական եւ ջրածին ռումբերու արտադրութիւնը եւ գործածումը : Ցոյց կ'ըսէ թէ Մոսկուայի մէջ հաստատուած է մտածել կաճառ մըհիւլէական հետազօտութեանց համար, մասնակցութեամբ եւրոպական եւ ասիական 11 երկիրներու · կաճառը բաց է բոլոր պետութեանց առջեւ եւ կոչուած է դառնալու գործակցութեան կարեւոր կեդրոն մը բոլոր գիտութիւններուն համար :

Աւելորդ է բացատրել թէ այս ծրագիրը կը ձգտի փոխարինել արեւմտեան պետութեանց կազմած հիւլէական գործակցութիւնը, որուն համաձայն միանաբար պիտի օգտագործուին Ֆրանսայի, արեւմտեան Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Պելժիոյ, Հոլանտայի եւ Լիւքսէնպուրկի հիւլէական ուժի աղբիւրները եւ արտադրութիւնը : Քաղաքական շրջանակներու մէջ ուշադրութիւն գրաւեց սա պարագան որ Մ· Մոլոթեան ձեռնարկը տեղի կ'ունենայ ճիշդ այն պահուն երբ Ֆրանսայի Ազգ· ժողովը նոր քուէարկեց բանաձեւ մը՝ չարունակելու համար բանակցութիւնները Եւրատոմի մասին :

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՉՐՈՅՑՆԵՐ

Եղիպտոսի եւ Եուկոսլաւիոյ նախագահները, գնդ· Նասը եւ մարեչալ Թիթօ կը չարունակեն իրենց խորհրդակցութիւնները Պելկրատի մէջ : Միջազգային կացութիւնը քննելէ եաք, երկու նախագահները ձեւակերպեցին չարք մը խնդիրներ որոնք պիտի ներկայացուին Հնդկաստանի վարչապետին, երբ հասնի : Ձայնի ընթացքին մարեչալ Թիթօ բացատրեց թէ Միջին Արեւելք խաղաղութիւն եւ բարօրութիւն պիտի վայելէ եթէ այդ աչխարհամասին ժողովուրդները կարենան տանտէր ըլլալ իրենց երկիրներուն մէջ : Մարեչալը կը հաստատայ թէ միջազգային յարաբերութիւնները պիտի մեղմանան : Զինաթափութեան մասին համաձայնութիւն մը, նոյնիսկ սահմանափակ, մեծապէս պիտի նպաստէ միջազգային հարցերու լուծման : Նոյն դերը կրնայ կատարել առեւտրական եւ անտեսական յարաբերութեանց զարգացումը :

Մարեչալը յստոյ բացատրեց թէ նախընտրելի է որ նուազ բարգաւաճ երկիրներու սահմանուած օգնութիւնը կատարուի Ազգաժողովին միջոցաւ : Այս առթիւ չեչտեց թէ բոլոր ազգերն ալ իրաւունք ունին ազատ ըլլալու, ինչպէս յայտարարած էր 1948ին, երբ կ'ըմբոստանար Մ· Մոլոթեան դէմ :

Եգիպտոսի նախագահը իր պատասխանին մէջ ցաւ յայտնեց որ Ափրիկէի եւ Ասիոյ մէջ բազմաթիւ ազգեր տակաւին ենթակայ են գաղթատիրական լուծին : Ցետոյ ըսաւ թէ երկու երկիրները միեւնոյն տեսակէտներն ունին չատ մը քաղաքական խնդիրներու մասին :

× Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու, արեւմտեան Գերմանիա հասնելով ջերմ ընդունելութեան արժանացաւ : Ի պատիւ իրեն սարքուած ճաշին առեն, Տոքթ· Ատենաուերը չնորհակալութիւն յայտնեց որ Հնդկաստան չի ճանչնար արեւելեան Գերմանիոյ կառավարութիւնը եւ չուզեր առնել որեւէ քայլ որ կրնայ աւելի դժուարացնել Գերմանիոյ միացումը : Պ· Նեհրու Եուկոսլաւիա կը սպասուի Յուլիս 18ին :

ՅՈՒԼԻՍ 14

Ինչպէս յայտնի է, Յուլիս 14ի տարեդարձը այս տարի նուիրուած էր Ալժերիոյ : Տօնակատարութիւնը տեղի ունեցաւ արտակարգ բազմութեամբ, որ բռնած էր Շան գ'Էլիզէի պողոտան եւ չբջակայ փողոցները : Աւանդական զօրահանդէսին մէջ ի պատուի էին Ալժերիոյ զինուորները, աւելի քան տասը հազար հոգի, հետեւակ, ձիաւոր, մեքենաչարժեան· : Օդին մէջ թռիչքներ կը կատարէին աւելի քան 150 օդանաւեր : Հանրապետութեան նախագահը Պատուոյ Լեգէոնի մեծ խաչը յանձնեց վիրաւոր գնդ· Պիժարի, բազմութեան խելայեղ ծափերուն մէջ : Ուրիշ բազմաթիւ չքանչաններ ալ բաժնուեցան : Իրիկուան դէմ նախագահը ազգանդական ընդունելութիւնը կատարեց Էլիզէի պալատին մէջ :

Ա· ՀՈՒՄԲԸ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Կ'իմանանք թէ Հայաստան երթալու համար արձանագրուած չրջիկներու առաջին խումբը մեկնած է ուրբաթ օր : Խումբը կը բազկանայ 36 անձերէ եւ պիտի մնայ 8–10 օր :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ կառավարական պաչտօնաթերթը, «Իզվեստիա», խմբագրական մը հրատարակելով մարեչալ Վորոչիլովի այցելութեան առթիւ, կ'ազդարարէ թէ Մ· Մոլոթեանը տրամադիր չէ հողային նոր զիջումներ կատարելու Ֆինլանտայի : Ուրիշ խօսքով, կը մերժէ վերադարձնել այդ փոքր երկրէն զրաւած հողերը :

45 ՀՈԳԻ ԶՈՀ ԳԱՅԻՆ զինուորական օդանաւի մը արկածին, նիւ Եորքի մօտ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈԳԻՆ

(Նամափոխ «Նով. Հայաստան»-ին)

Ցարևս չենք իմացել մեր վերաբերմունքը այդ հարցի նկատմամբ, որովհետև ոչ մի կողմից մեզ ոչ մի խոսք չի ասվել։ Ինչպես հայտնի է, Ռուսաստանի հայ գրողների միությունը ստեղծվել է Ռուսաստանի հայ գրողների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, որ տեղի է ունեցել 1903ին Պետերբուրգում։ Տարիներ շարունակ միությունը գոյություն է ունեցել, ապրել, զարգացել, ունեցել իր ներքին կյանքը, իր ներքին հարցերը, որոնք ոչ մի անգամ չեն դուրս եկել միության սահմաններից։ Միությունը ունեցել է

ՍՏԱՑՈՂ

ԳԵՈՐԳԻՈՒ ԻՒ ՂՈՒՍՈՒՆՅԵՑ, պատ. Հրատար. Ա. Տատու. Ա. Պետրոսեան։ Հայկ. Ազգ. Տպարան։ Վիեննա, 1956 : գին 200 լիր. Տպագր. — գ. փ. 3261, գծ. (Լիակ.)։

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՂՈՒՍՈՒՆՅԵՑ, պատ. Հրատար. Ա. Տատու. Ա. Պետրոսեան։ Հայկ. Ազգ. Տպարան։ Վիեննա, 1956 : գին 25։ գծ. 1956 : գին 200 լիր. Տպագր. — գ. փ. 3261, գծ. (Լիակ.)։

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՂՈՒՍՈՒՆՅԵՑ, պատ. Հրատար. Ա. Տատու. Ա. Պետրոսեան։ Հայկ. Ազգ. Տպարան։ Վիեննա, 1956 : գին 25։ գծ. 1956 : գին 200 լիր. Տպագր. — գ. փ. 3261, գծ. (Լիակ.)։

ՍՏԱՑՈՂ

բունքն է չմիջամտել ուրիշ երկիրներու ներքին գործերուն»: Ապա աւելցուց թէ կարելի չէ լուծում մը գտնել առանց ընդհ. զինադադարի եւ իրաւունքներու փոխադարձ ճանաչման:

Միեւնոյն ասուլիսին ընթացքին Հնդկաստանի վարչապետը թեր արտայայտուեցաւ Կիպրոսի անկախութեան:

× Շաբաթ օր ռումբ մը պայթեցաւ Ալժերիոյ Ֆիլիփվիլ քաղաքի չուկային մէջ, սպաննելով 16 հոգի: Ուրիշ 25 հոգի ալ վիրաւորուեցան: Ուրիշ ռումբ մըն ալ պայթեցաւ ջաղացքի մը մէջ, սպաննելով 25 ջորիներ որոնք յորեն փոխադրած էին: Տեղական թերթերը կը գրեն թէ մօտ հարիւր հոգի մեռած են 48 ժամուան ընթացքին:

ՓՐԿՈՒԻԵՑԱՆ ԿՈՒԻԵԼՈՎ ՕԴԻՆ ՄԷՋ

Օդանաւին մէջ կռուելով արեւմտեան Գերմանիա իջան եօթը Հունգարներ (մէկը կին), որոնք Փեշթայէն ճամբայ ելած էին ուրիշ քաղաք մը երթալու համար: Կը հաստատուի թէ այս եօթը հոգին ո՛րոշած էին փախչիլ եւ պատրաստութիւններ կը տեսնէին ամիսներէ ի վեր: Մէկը նախկին օդաչու մըն է եւ արհճանակ մը ունէր, իսկ միւսները՝ մեծաղէ գաւազաններ: Երեք օդաչուներէն զատ կային ուրիշ ինը ուղեւորներ, մէկը գաղտնի ոստիկան: Երբ օդանաւը 2000 մեթր բարձրութեան վրայ կը գտնուէր, փախստական խումբին ղեկավարը ազդանշանը տուաւ եւ իր ընկերները յարձակեցան բոլոր միւս ուղեւորներուն վրայ, զանոնք չէզոքացնելու եւ գաղտնի ոստիկանը երեւան հանելու համար: Բուռն կռիւ մը ծագեցաւ: Արիւնը կը հոսէր ամէն կողմ, յանկարծ գաղտնի ոստիկանը մէջտեղ ելաւ ատրճանակով մը, բայց գլխուն դարկին եւ գետնեցին:

Այդ միջոցին վարիչը զանազան փորձեր կը կատարէր, օդանաւը վար իջեցնելու համար: Ահաւոր տագնապ մըն էր: Դաւադիրներուն ղեկավարը գրաւելով մեքենան, օդանաւը ուղղեց դէպի սահմանագլուխ եւ Դանուբը քերելով ժամը 19ին իջեցուց ոչ թէ Աւստրիա, այլ արեւմտեան Գերմանիա: Տեղական իշխանութիւնները անմիջապէս գրաւեցին օդանաւը, եւ հիւանդանոց փոխադրեցին 12 վիրաւորները: Օդանաւին ներքին մասը ամբողջովին աւերուած էր:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԹՈՒՐՔԻՈՑ կառավարական կուսակցութիւնը նոր ղեկոյց մը հրատարակեց Կիպրոսի մասին երեք օր արտակարգ նիստ գումարելէ ետք: Ձեկոյցը կ'ըսէ թէ Ցունաստան կղզին կցելու յաւակնութիւններով կը գործէ արաբ մը որ պիտի խզէ Ցունաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ հաստատուած հաւասարակշռութիւնը: Ցեւտոյ կը բացատրէ թէ Կիպրոսը կենսական կարեւորութիւն ունի Թուրքիոյ ապահովութեան համար, «իբրեւ մէկ մասը մայր հայրենիքին եւ որ աշխարհագրական տեսակէտով միշտ մաս կազմած է Անատոլուի»: Յայտնելէ վերջ թէ Կիպրոսի հարցը արուեստակեալ խնդիր մըն է, ստեղծուած յունական կառավարութեան եւ մամուլին կողմէ, ղեկոյցը «ոչ – բարեկամական եւ նոյնիսկ թշնամական կը նկատէ Կիպրոսի շուրջ յարուցուած չարժուածը, որ ուղղուած է կղզիին ապահովութեան եւ թրքական ստացուածքներուն դէմ»:

× Կիպրոսի յունական առաջնորդարանը ղեկոյց մը հրատարակեց որով կ'ըսէ թէ միայն Մակարիոս արք. իրաւունք ունի բանակցելու Անգլիոյ հետ, ինքնավարութեան մասին:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ հողագործական ցուցահանդէս մը բացուեցաւ Մոսկուայի մէջ: Պիտի տեւէ մինչեւ Օգոստոս 11: Պայմանագրին համաձայն, Ա. Միութիւնը առնուազն 15 միլիոն տոլարի ապրանք պիտի գնէ ցուցադրուած արտադրութիւններէն:

ՋԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ յանձնաժողովին Ցուլիս 13ի նիստին մէջ, Մ. Նահանգներուն, Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի ներկայացիչները մերժեցին զաղրեցնել հիւլէական զէնքերու փորձերը, ինչպէս կ'առաջարկէր Ա. Միութիւնը:

ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ դէմ բողոքները կը ծաւալին: Կը կարծուի թէ Ազգ. ժողովը պիտի մերժէ եւմտական նախարարին առաջարկած յաւելումները:

ՀԱՅԹՈՒԻ բանուորները գործադուլ մը սարքեցին Պոռտոյի, ինչպէս եւ Ժիռոնտի նահանգին մէջ: Վիշիի հացագործներն ալ

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԽԱՆԱՄՈՐԻ Աբշաանքի ոռնակատարութիւնը 5 Օգոստ., կիրակի ամբողջ օրը, Սէտէմ լէ Վալօնի Ֆրեժենիէռ անտառին մէջ, մեծ պատրաստութեամբ:

Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէն կը հրահանգէ իր շրջանի բոլոր ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն վարչութեանց, անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնել, ապահովելու համար այցելուներուն փոխադրութիւնը:

Հ. Ց. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ

Orcival — Château de Cordès

(P. de D.)

Սկսած են Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները:

Օրական՝ 600 ֆրանք:

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ. 1–30: Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները:

Անոնք որ Մ. Միութեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին շրջանին վարչութեան կողմէ:

ՎԱՅՐԸ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով: Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան պեղեցիկ լիճեր:

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դարու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Արսէնի:

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ. Եդ. Մավեանին, հեռ. ՍԱՆԹ. 06–42:

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15:

Բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերէ:

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտագնացութիւնը Օգոստ. 10ին Սեպտ. 1: Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՒՔԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԳՐ. ԱՒԱՄԵԱՆի
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԼԻՈՆ.— Եկեղեցաչէն Տիկնանց Միութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները, ի նպաստ եկեղեցւոյ չինութեան.—

Պ. Ժիրայր Ծառուկեան հինգ հազար ֆրանք, իր եղբօր աղջկան ամուսնութեան առթիւ: Փարիզէն Օր. Տիրուհի Անդրանիկեան հինգ հազար, Տէր եւ Տիկին Ցակոբ Վարժապետեան հազար ֆր. փոխան ծաղկեփունջի, Օր. Տաղրամաճեանի (Կրընոպլը) ընդհ Պ. Թաշճեանի նշանախօսութեան առթիւ: Պ. Վարդեվառ Գամպէրեան երկու հազար ֆր. իր անուան օծնախմբութեան առթիւ:

ՄԱՐՍԷՅ.— Պոմոնի հոգեւոր հովիւ Հմայեակ քհնյ. Համբարձումեան, երկուշին եւ ընտանեկան պարապանքը խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց՝ որոնք անձամբ, նամակով, ծաղկեպսակով կամ նուիրատուութիւններով մասնակից եղան իրենց սուգին, սիրեցեալ տիրամօր Մահտեսի Մաբրուհի Համբարձումեանի մահուան առթիւ, Ցունիս 29ին:

ՎԱՐԶՈՒ ԿԱՄ ԾԱԽՈՒ Է

Թռեփորի մէջ Օգոստոս ամսուան համար ծովուն մօտիկը սենեակները, մաքուր անկողիններով, իւրաքանչիւրը երկու հոգիի համար: Ջուր, կազ, էլեկտրական նուէթիւն:

Հեռաձայն ՓՕՐ. 27–55: Դիմել Տիկին Մեսրոպեանի կամ Պլանչառի, 3 ռիւ Տօլոմիէօ, Փարիզ (5):

ՏՐԱՄԱԴՐԵԼԻ Է

Պզտիկ գրասենեակ մը որ կը յարմարի կերպասեղէնի ներկայացուցիչի մը (բէխթիլ), հեռաձայն, կեդրոնական ջեռմութիւն, վերելակ (ասանսէօր) Փարիզի կեդրոնը (մեթրօ Սանթիէ):

Դիմել խմբագրութեան:

ամէն աշխատանք գտնելու, հայէ դրկելով քաղաքին բնակիչները եւ այցելուները: Կը վախցուի որ չարժումը տարածուի ուրիշ նահանգներու մէջ:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ԼՈՒԻ ՄԷՋ

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի կազմակերպութեամբ, Հ. Ց. Դ. Ակնունի ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Սէն Լուի Նոր Սերունդի եւ Կ. Խաչի մասնաճիւղերուն:

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, նախկին եօթնեղբայրեանները ազարակը:

Ներկայ կ'ըլլայ եւ խօսք կ'առնէ ընկերվարական կուսակցութեան 10 մասնաճիւղի ընդհ. քարտուղար

ՏԱՆԻԷԼ ՄԱԹԱԼՕՆ

Անդամ Նահանգային Խորհուրդի եւ Մարսէյլի քաղաքապետական ժողովի:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին: (Գեղջկական պարեր՝ ղեկավարութեամբ ընկերուհի Ե. Կօշկարեանի):

Եւրոպական պարեր մինչեւ կէս գիշեր ղեկավարութեամբ Նոր Սերունդի նուագախումբին:

Մուտքը ազատ է:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Ցուլիս, շաբաթ երեկոյ ժամը 9ին մինչեւ լոյս Պլանքարտ կաւի կից կրան Բէյնի զովասուն պարտէզին մէջ:

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ:

Նուագախումբ Ռընէ Տանի:

Մուտք 400 ֆրանք:

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր սեղանները՝ դիմելով Հ. Մ. Ը. Մ. անդամներուն մօտ:

Ծանօթ.— Կառ որ լ'էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար որ լա Պլանքարտ:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպուած Վալպառել Լա Փոմի եւ Ս. Մարսէյլի Մշակութային Միութեան կողմէ, 29 Ցուլիս, կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Վալպառել, Պառ Վիտալի ծառապատ պարտէզին մէջ:

Տեղի կ'ունենան հայկական պար, արտասանութիւններ, տրամախօսութիւններ եւ պիտի ներկայացուի «Սամաթիացի Աբիկ Աղան»:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տէր Հմայեակ քհնյ.ի եւ պարագաներուն իրենց ողբացեալ մօրը եւ պապականութիւին մահուան առթիւ:

× Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր Հը. Մայեակ քհնյ.էն 1500 Ֆր. իր մօրը մահուան առթիւ, ի նպաստ դպրոցին:

Նոյնպէս շնորհակալութեամբ ստացած է Պոմոնէն Տիկին Հռիփսիմէ Պէրպէրեանէ հազար ֆրանք, դպրոցին, իր մօրը յիշատակին առթիւ:

ՃԱՇԱՐԱՆ ՃՈՇԿՈՒՆ

Place d'Aix, 4 rue de la Butte
Marseille

#

Մարսէյլ արձակուրդի եկողներ
Մի մոռնաք այցելել հանրածանօթ

ՃՕՇԿՈՒՆԻՆ ճաշարանը

Ուր պիտի գտնէք համեղ խոր – վածներ եւ համադամ կերակուրներ, անթերի սպասարկութեամբ իր զուարկին՝ ՕՀԱՆՆԷՍԻ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Դրօ խումբի ժողովը այսօր երեքշաբթի իրիկուն ժամը ճիշդ 9ին, Ահարոնեան ակումբին մէջ: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Բաֆֆի խումբի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը: Կարեւոր օրակարգ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՏԱՐՕՆ Տուրուբերանի Հայը. Միութեան Տէսինի մասնաճիւղին մեծ դաշտահանդէսը Ցուլիս 29ին, կիրակի առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, Քաֆէ Լամարկի մօտ, զովասուն ծառաստաններուն մէջ:

Հերոսներու օրը Վալանսի մէջ, Ցուլիս 29ին:

Տէսինի Մուրատ – Ուսումնասիրացի դաշտահանդէսը Ցուլիս 22ին:

ԳՐԱՒՈՒՄԻ ՕՐԵՐ

11 Նոյեմբեր, Հ. Բ. Ը. Մ. յիսնամեայ յոբելեանական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24:

3 Մարտ, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե.ի մէջ, ժամը 16էն 24:

Կը խնդրուի չխաչաձեւել:

ՇԱԻԻԼԻ եկեղեցւոյ եւ դպրոցի չինութեան համար (նուէրները մինչեւ Ցունիս 24):

Օհանեան կղմէս քսան հազար ֆրանք, Օհանեան Մարտիրոս, Տէր Գալուստեան Ա., Տէր Գալուստեան Դաւիթ տասը հազարական ֆրանք, Մկրտիչեան Սարգիս քսան հազար: Դաւիթեան Ցակոբ հինգ հազար, Գարաօղլանեան Ցակոբ տասը հազար, Անայեան Ներսէս տասը հազար, Պարոնեան Սիրուն 15 հազար, Պէրպէրեան Փայլուն հինգ հազար, Նալպանտեան Ցակոբ երեք հազար, Գարակիւլեան Սուրէն երկու հազար, Օհաննէսեան Փիլիպոս տասը հազար, Սուլուեան Աբշալոյս հինգ հազար, Թելալեան Մարի երեք հազար, Սարեան Մարիամ հինգ հազար, Մանուկեան Դաւիթ 2500, Պըչաքճեան Տիգրան հինգ հազար, Մարտիրոսեան ընտանիք 20 հազար, Գալայճեան Նուպար տասը հազար, Եղիազարեան Հայրապետ հինգ հազար, Սարգիսեան Միհրակ տասը հազար, Աբէլեան Ցակոբ հինգ հազար, Ինճեան Անանիա հինգ հազար, Հապէչեան Բ. 500, Տիկին Ինճեան հինգ հազար:

(Շար.)

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱՐ հաշուապահութիւն, աղագրութիւն եւ մեքենագրութիւն գիտցող փորձառու հայ օրիորդի մը եւ կամ երիտասարդի մը պէտք ունինք մեր վաճառատան գրասենեակին մէջ աշխատելու համար:

Դիմել Պահատուրեան,
246, ռիւ Վաճտօմ, Լիոն:

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամագոյդի եւ ագամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով:

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց: Անճնական կառատուն բակին մէջ:

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկու շաբթի օրերը եւ ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ):

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԷՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորապէս ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն քնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՀԱՅՐԱՏԻ — ՀԻՄ 1925 — Fondé en 1925
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՆԱՏԱՐԱԾ ՕՐԱԹԵՐԹ
LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE
HARATCH
Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՊ ՀԱՐԱՑ
Ձրագրեք ի գաղութս, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման, տարեկան 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.
ՀԱՐԱՑ ՏԱՐԵԿԱՆ
1956
18 JUILLET
18
ՅՈՒԼԻՍ

ՍԻՐԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՐԱՇԱԼԻՔ

ՕՐԱՒՈՐ ԳԱՂԱՓԱՐ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ՝ ԸՆԿԵՐ ՊՈՂՈՍԵԱՆ

Խմբագրատուն՝ Ընկեր Պողոսեան

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐ

ՁԱՅՆ ՄԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ

ԱՆՑՆԵԼԻՒ ՄՕՏ

Տխուր իրողութիւն է թէ տարուէ տարի կը մոռնանք մեր լեզուն, քերականութիւնը, ուղղագրութիւնը եւ բառերու ուղիղ գործածութիւնը :

Հայերէն լեզուն Ամերիկայի մէջ սկսած է ամերիկահայերէնով դրուիլ եւ խօսուիլ, Ֆրանսայի մէջ՝ Ֆրանսերէնով : Հարաւային Ամերիկայի մէջ լատիներէն, իսկ մայր հայրենիքին մէջ՝ օտար բառերու խճողումներով եւ խրթնաբանութիւններով :

Հայերէն լեզուն անակէ ու անուրբան, լքուած արտի մը նման քմայքներու խաղալիկ դարձեր է : Երբեմնի ծաղկաւետ անոր փչաստանի վերածուած է, անճանաչելի դառնալու աստիճան :

Մեր լեզուի դեղեցիկ եւ ճոխ պատկերներն ու բացատրութիւնները գունատուած եւ կմախքի վերածուած են : Տեղական բառերն ու ոճերը եկեր բաղձեր են մեր լեզուին մէջ, վտարելով հարազատը իր տունէն եւ իր սիրելիներու շրջանակներէն :

Մեր լեզուն օտար է մեզի համար եւ մենք՝ անոր համար : Եթէ փորձենք հայերէն բառերով խօսիլ եւ գրել՝ չենք հասկցուիր : Պէտք է խօսիլ, գործածել եւ գերել տեղական բառեր, ոճեր եւ ձեւեր՝ հասկնալի ըլլալու համար :

Եթէ «փարլըը» բառին տեղ հիւրանոց ըսենք, «քիչըն»ին տեղ՝ խոհանոց, «լայթին» տեղ լոյս, «պէյպիին» երախայ, «չըրչին» եկեղեցի, «կարտընին» պարտէզ, «չէրին» տեղ աթոռ, «թէյսըլը»ին տեղան՝ չենք հասկցուիր : «Դրամ չինել» առեցնել, եւայլն անիմաստ ոճերը որ դեղրած ենք, երբ անոնց տեղ կրնանք գործածել շատ աւելի դեղեցիկ եւ իմաստալից հայ ոճեր եւ բացատրականներ :

Մեր լեզուն սկսած ենք վտարել մեր տուներէն, մեր խղճուկ դպրոցներէն, մեր թերթերէն եւ մեր բեմերէն : Մեր լեզուն ապաստանած եւ պաշտպանութիւն գտած է միմիայն Հայ Եկեղեցի կամաներուն տակ, քիչ մը տաճն եւս քաշքշելու երդիւթիւնը :

Օրը քիչ մը, տարին մաս մը, կը դուրնատի եւ կ'անհետի մեր լեզուն, եւ մենք մեր անտարբերութեամբ, պայքարներով եւ ճղճիմ վէճերով զբաղուած՝ չենք տեսներ վտանգը ...

Ժողովուրդ մը որ կը կորսնցնէ իր դիրն ու դրականութիւնը, լեզուին հետ, կը նմանի գահավէժի մը առջեւ կեցած մարդու մը :

Հայ թերթերը կը գրեն, կը մատնանշեն եւ ահազանգը կը հնչեցնեն եկող փոթորիկին, բայց ոչ փոթորիկը եւ ոչ ալ վտանգը կանխելու միջոցներու մասին կը մտածուի :

Արտասահմանի մէջ լոյս տեսնող երկու հարիւր հայերէն թերթեր կը ճգնին վտանգը պահել հայ լեզուն : Մեր անտարբերութիւնը մեր մշակոյթին եւ լեզուին հանդէպ, կը ջլատէ այդ թերթերը հրատարակողներուն ուժն ու կորովը : 80·000 թիւ համրող Քալիֆորնիոյ հայ գաղութին մէջ բազմաթիւ տուներ եւ անհատներ կան որ հայերէն թերթ չեն առներ եւ կարդար : Գաղութ մը որ իր մէջ չի տուն միլիոնատէր Հայեր կը համրէ, չի կրնար ցոյց տալ ներկայանալի վարժարան մը ....

Եկեղեցիներու կից, խուցերու մէջ, իրարու վրայ թափած եւ փչրելու տակ թաղուած գրքեր եւ գրադարաններ կան : Ոչ ոք կը հետաքրքրուի անոնցմով, ոչ ոք կը վրդովի անոնց խաղաղ քունը եւ հանգիստը, մինչեւ որ տխուր առաւօտ մը օտարը գայ եւ հաւաքէ զանոնք կրակին տալու ...

Շատ չանցած մատով ցոյց պիտի տան հայերէն գրել եւ կարդալ գիտցողները, որովհետեւ նորերը անհաղորդ են մեր լեզուին, մշակոյթին եւ պատմութեան : Եւ այսպէս ամերիկահայ գաղութն ալ միւս գաղութներուն նման պատմութեան պիտի անցնի, անուն մը եւ յիշատակ մը թողած միայն ... եթէ անտարբեր եւ անփոյթ մնանք մեր պարտականութիւններուն հանդէպ :

ՄՇԱԿ

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ՆՈՐ ԱԼՊԱՆԻԱՆ

Ալպանիոյ մէջ մեծ գարկ կը տրուի երկրագործութեան արդիականացման եւ բարւոքման : Ագարակներու չորջ տասը - ծուած են մասնաւոր գործակցականներ, որոնք իրենք իրենց մէջ ամփոփուած փոքրը նոր գիւղեր են, ունին իրենց դպրոցը, վերակացուն : Տուները նոր շինուած են, ախոռները մաքուր եւ լուսաւոր :

Ցուսական սահմանագլուխին մօտ Դելվինայի մէջ կը գտնուի լատագոյն գործակցականներէն մէկը : Գիւղացին հոս կը մշակէ ցորեն, բրինձ, եղիպատացորեն, բամպակ, ծխախոտ : Թէեւ տակաւին պէտք եղած գործիքները եւ սարքաւորումը չունին եւ տուներուն մէջ աչքի կը զարնէ չքաւորութիւնը եւ հագուստներու կարկատանները, սակայն վերակացուն կը բացատրէ թէ՝ «դուք պէտք էր որ մեզ առաջ տեսնէիք ...» :

Ալպանիոյ ժողովուրդին 80 առ հարիւրը տակաւին երկրագործ է, որով վարչական մարզի ուշադրութիւնը առոր վրայ կեդրոնացած է : Նոր հնդամեայ ծրագիրը մեծ առաջադրութիւններ ունի, եւ եթէ իր բոլոր նպատակները իրագործուին, 1960ին հիմնական փոփոխութեանց ենթարկուած պիտի ըլլայ երկիրը :

Նոր վարչամեր կ'աշխատի առաւելագոյնը ձեռք բերել հողէ մը որ ժլատ է բնականէն : Այս նպատակին համար կ'աշխուժացնեն մեքենականութիւնը, ինչպէս եւ կազմութիւնը նոր վարիչներու : Կեդրոնական Ալպանիոյ մէջ մեծ աշխատանքներ կատարած են չորցնելու համար ճահիճները եւ ոռոգելու հողերը : Աւելի լայն տարածութեամբ հող պիտի մշակուի, եւ կը նախատեսուի որ 1960ին Ալպանիա պիտի ունենայ վեց միլիոն ձիթենի 1956ի մէկուկէս միլիոնին դէմ, ինչ որ բաւարար չէ : Անասնաբուծական երկու կայաններ արդէն կը բանին, եւ աւանդական ցորենի եւ եղիպատացորենի մշակման վրայ կ'աւելնան ծխախոտը, բրինձը, բամպակը, ճակնդեղը : Պիտի բազմացնեն նաեւ պտղատու ծառերը :

Քանի մը փոքրիկ ջրաելեկտրական կեդրոններ սկսած են ելեկտրական հոսանք տալ գիւղերուն, որոնց մեծ մասը տակաւին քարիւղով կը լուսաւորուի :

Ալպանիա կը ջանայ կրթական հարցին ալ բարւոք լուծում մը գտնել ինչպէս իր երկրագործութեան : Ժուժկալ եւ յամառ ալպանացի գիւղացին չէր ուզեր եռանդով աշխատիլ հողի մը վրայ, որ իր սեփականութիւնը չէր : Երբ սեփականատէր դարձաւ, յարեցաւ երկրագործական համագործակցականին : Դժուար է նահատակտական կեանք մը անցնիլ հաւաքական աշխատանքի, որուն համար պէտք եղած հասկացողութիւնը չունի գիւղացին : Ոչ միայն պէտք է գրել – կարդալ սորվեցնել գիւղացիին, այլեւ համոզել որ խղճ իր կապերը նահապետական սովորութեանց հետ : Հին անգրագէտ եւ քաղաքակրթած պէտք քիչ յեղաշրջուած սերունդները գործարաւ կ'ընտելանան այս նոր բարեկեցման : Կրթական տեսակէտով արդիւնքը գոհացուցիչ է : Բոլոր երիտասարդներն ալ դպրոց կը յաճախեն : 1938ին 643 դպրոց կար, իսկ 1956ին 2118 նախնական, երկրորդական եւ բարձրագոյն դպրոցներ ունին : Կը մնայ դիտնալ թէ անդամ մը որ դպրոց տեսնէ ժողովուրդը պիտի ուզէ այլեւս գիւղերը մնալ, թէ քաղաքները պիտի երթայ գործ փնտռելու :

Ներկայիս գիւղական ժողովուրդին թիւը միշտ կ'աւելնայ : Բազմաթիւ մանուկներու կը հանդիպիս փողոցներուն մէջ : 1923ին Ալպանիոյ բնակիչներուն թիւն էր 817·378 : 1937ին 1·037·856, իսկ 1956ին 1·394·310 ,եւ միշտ ալ կ'աւելնայ :

Արդ, ալպանական հողը ընդարձակուած չէ : Հասութաբեր հողին մշակումն ալ սահմաններ ունի, իսկ երկրին բնական պղրիւրները սահմանափակ են ճարտարարուեստացումը դիւրացնելու համար :

Ալպանացի վարիչները պատրանքներ չեն սնուցաներ : Գիտեն թէ ճարտարարուեստացումը իր նախնական քայլերուն մէջ է, թէ ժողովուրդին շատ քան կը պակսի տակաւին. 1944ին գերոյէն սկսան եւ այսօր ակներեւ է յառաջդիմութիւնը :

1939ին Ալպանիան Եւրոպայի միակ երկիրն էր որ երկաթուղի չունէր : Այսօր աւելի քան 130 քիլոմեթր երկաթուղի ունի :

1925ին Ալպանիոյ մէջ ճարտարարուեստ գրեթէ գոյութիւն չունէր : 1939ին Իտալացի կապիտալիստներու մղումով, յառաջդիմութիւն – ներ կատարուեցան : Ջաղացքներ կային Թիրանայի, Տուրացցոյի, Շքոտրայի, Էլպասանի, Սարանդայի եւ Վալոնայի մէջ : Այս վերջին քաղաքին եւ Էլպասանի մէջ կային ձէթի երկու գործարաններ : Քանի մը հատ ալ կահկարասիի գործարաններ, ինչպէս եւ հիւսուածեղէնի, օճառի, ծխելիի եւն. : Քորչայի մէջ գարեջրատուն մը ընտիր գարեջուր կ'արտադրէր :

Նոյնպէս ամառային ճարտարարուեստ գոյութիւն չունէր եւ գարգացած չէր բնական հարստութիւններուն չահագործումը ինչպէս, երկաթի, պղինձի, քրոմի, քարիւղի եւայլն : Իսկ այն քիչն ալ ոչ կար փճացաւ պատերազմին եւ գրաւչրջանին :

Կացութիւնը ալ աւելի տագնապալի դարձաւ Թիթոյի եւ Մոսկուայի խզումի հետեւանքով : Սրընթաց նաւ մը երեք օրէն Քոսթանցայէն Տուրացցօ կը հասնէր եւ Լիհաստանէն եւ արեւելեան Գերմանիայէն նաւերը պէտք է ճիպրալթարէն անցնէին :

Թիրանա մայրաքաղաքը 110 հազար բնակիչ ունի, նոր թաղերով, քանուրան ոստաններով, դպրոցներով, համալսարանով, հիւանդանոցներով եւ գարմանատուներով : «Սթալին» հիւսուածեղէնի գործարանը տարեկան քան միլիոն մեթր կերպաս կ'արտադրէ : Տասնեակ մը դործարաններ կան, թէեւ վերջին կատարելագործութեամբ չեն, սակայն կը բանին : «Սթալին» անուն քաղաք մը կայ ուր կ'աշխատին քարիւղի արտադրութիւնը աւելցնել, ուրիշ քաղաքի մը պղինձհանքն ալ մեծ արժէք ունի : Ալպանիոյ քրոմը կը չահագործուի միւս արբանեակ հանրապետութիւնները : Մալիկի չաքարի գործարանը հարիւր հազար կենդինար չաքար կ'արտադրէ : Բամպակի գործարան մը կայ Ֆիէհատայի մէջ : Շքոտրայի մէջ ծխելիի գործատուն մը , իսկ Վալոնայի մէջ ձուկի եւ պտուղի պահածոյի :

Թիրանա ունի ջրաելեկտրական կեդրոն մը : Հնդամեայ ծրագիրը թէեւ մեծ առաջադրութիւններ կը պարունակէ, սակայն փոխադրութեան փչուա հարցը միշտ ալ կը դրազեցնէ Ալպանիան :

7800 ԹՈՆ պողպատ պիտի տանայ Ֆ. Միութիւնը Մ. Նահանգներէն : Արժէքը՝ 1·100·000 տոլար : Այս մետաղը պիտի գործածուի ինքնաշարժներու չինութեան համար : Հայթայթիչը անհատական հատուածութիւն մըն է :

ԱՆԳԼԻՈՑ վարչապետը ատիպղական կոչ մը ուղղեց ժողովուրդին, ըսելով թէ մահացու վտանգ մը կը սպառնայ երկրին անտեսութեան : «Մտերմած ենք Բրիտանիոյ նոր ճակատամարտը մղել : Անոր ելքէն կախում ունին մեր տուները, գործերը եւ գաւակներուն ապագան » :

ՀԻԻԼԷԱՒԱՆ ուժի օգտագործման մասին համաձայնութիւն մը կնքուեցաւ Ֆ. Միութեան եւ Եգիպտոսի մէջեւ : Մասնագէտներ երկու երկիրները պիտի այցելեն փոխադարձաբար :

«ԿԵՑՑԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

Հայդուկները կը պատասխանեն : Բայց պէտք է անմիջապէս չարունակել ճանապարհը : Ցրուած տղաքը կը մէկտեղուին : Սակայն, ո՞ւր է Ղարապաղչի Մեչօն : Ահա Մեչօն : Ճանապարհէն քանի մը քայլ դուրս, մահամերձ ինկած է : Հայդուկները դառնացած՝ կը չրջապատեն ապիլ ընկերը, խմբի ուրախութիւնը, ծանր պայմաններու մէջ քիչ մը զուարթութիւն բերողը, կատակախօս, մշտաժպիտ, աննըմանը Մեչօն : Հետզհետէ սակայն կը մարմրի կենսունակ կեանք մը, պայծառ ճրագ մը, որու ձէթը Ղարապաղչի հպարտ մայր մը լեցուց, որ պապենական օճախի լոյսը անչէջ մնայ :

Հապիւ գլուխը քիչ վեր կը բարձրացնէ Մեչօն, մարմրող հայեացքով կը դիտէ ընկերները ու մահամերձի կտակը կը պատգամէ.— «Ցղերք չան, դուք սալ եղնիք, «Կեցցէ Հայաստան»: Այս խօսքերով կը մարի Ղարապաղչի Մեչօյի կեանքի վերջին կայծը : «Կեցցէ Հայաստան» , այս երկու պարզուկ բառերով Մեչօն ամէն ինչ ըսած էր, այդ ճուխտ մը բառերուն մէջ խտացուցած էր իր հոգին, ողջ էութիւնը, մատղաչ կեանքը զոհաբերելու պատրաստակամութիւնը :

Հէ՛յ Մեչօ չան , նահատակութենէդ վախնուն տարիներ վերջ, երբ այս տողերը կը գրեմ, ինձ հետ բոլոր Հայու սիրտ ունեցողները, գլխահակ քու անվրիմ մնացորդներուն առջեւ, կը կրկնենք քու մահամերձի վերջին խօսքերը, «Կեցցէ Հայաստան»: Ու ասկէ աւելի պերճաբան դամբանական մը երբեք չէ ըսուած :

Սրտաբեկ խումբը սակայն պէտք է ճամբան չարունակէ . վա՛յ թէ լոյսը բզուռւելէ առաջ տեղ չհասնի : Ոչ, ժամանակ իսկ չունի փոս մը փորելով ապիլ ընկերը թաղելու : Այդպէս անսիրտ, դաժան է հայդուկի ապրած կեանքը : Մեչօյի գէնքերը, փամփուշտակալները, չանթան, կը բաժնեն իրար մէջ, կը համբուրեն նահատակ ընկերը, կորուստի ցաւն ու կսկիծը կուրծքերուն տակ, նորէն ձեռք կ'առնեն դաւաղիր ճամբան : Ո՞վ գիտէ թէ՝ յաջորդ հանդիպումի մը պարագային իրենցմէ ո՞ր մէկուն կեանքի վերջակէտը պիտի դրուի : Եւ սակայն ի՞նչ տարբերութիւն, ե՞րբ կամ ո՞ւր պիտի գայ այդ պահը, հայդուկը Սուրբ Գործի ուխտուածն է, կան չկան անոր համար միեւնոյն է, բանական է որ, անսասան մնայ այդ ճամբու խորհուրդ խորինը, «Կեցցէ Հայաստան»ը :

Խումբը դեռ երկար ճամբայ ունի կարելու, պէտք է անցնի Բերդակայ դաշտը, բարձրանայ Կմմի լեռը ու ապա անվերջ ու քարքարուտ զառիվայր մը մինչեւ Կմմ գիւղը : Մինչ այդ, Պետօն միշտ ալ խումբին վաստաներուն հետ առաջնապահ եղած էր, տակուն քալող մը, բայց այդ երեկոյ վերջապահներու յետինն է, չի կրնար ընկերներուն հետ քալել : Ընկերները ոտքերնին կը դանդաղեցնեն, մէկ երկու տեղ նոյնիսկ կը նստին, սպասելով Պետոյի գալուն, որ չատ ետ մնացած է . թէեւ արշալոյսը բացուելու մօտ է ու վտանգաւոր բաց դաշտի մէջ լուսցնելը :

Հայդուկային խումբը լուսածագին մինչ Կմմ գատ հայաբնակ գիւղը կը հասնի : Ամբողջ ժողովուրդը սոված, խոտ ու բանջար կ'ուտէ ու հիմնովին թալանուած է : Սարսափահար՝ կը մերժէ խումբըզիւղի մէջ ընդունիլ : Շամիրամայ պատմ. Ջրբանցքի կշտին իրարու կողքի չարուած են գիւղի մարդկանները : Հայդուկները կը բանան անոնցմէ մէկը ու-կը լեցուին ներս , դռնէ յարգի վրայ երկնցնելով կրնան հանգստանալ :

Կամաց կամաց կը լուսնայ : Հայդուկները առանց ձայն ծպտուն հանելու ցրուած են դարմանի վրայ : Ոմանք կը քնեն, կան որ հրացանները կ'իւղեն : Ճահել հայդուկ մը ձեռքի չարժումներով կը ցուցնէ ընկերներուն, կողքին երկնցած Պետոյի բազմաթիւ վէրքերով ծածկուած, արիւնլուայ ոտքերը, իսկ մատներու եղունգները ճամբու քարերուն զարնուելով պարզապէս չարդուփշրուր եղած : Երբ երկու օր առաջ խումբը յանկարծ կռուի բռնուեցաւ Թուրք զօրքի հետ եւ ստիպուած հեռացաւ լեռներու մղումով , յառաջդիմութիւն – ներ կատարուեցան : Ջաղացքներ կային Թիրանայի, Տուրացցոյի, Շքոտրայի, Էլպասանի, Սարանդայի եւ Վալոնայի մէջ : Այս վերջին քաղաքին եւ Էլպասանի մէջ կային ձէթի երկու գործարաններ : Քանի մը հատ ալ կահկարասիի գործարաններ, ինչպէս եւ հիւսուածեղէնի, օճառի, ծխելիի եւն. : Քորչայի մէջ գարեջրատուն մը ընտիր գարեջուր կ'արտադրէր :

Նոյնպէս ամառային ճարտարարուեստ գոյութիւն չունէր եւ գարգացած չէր բնական հարստութիւններուն չահագործումը ինչպէս, երկաթի, պղինձի, քրոմի, քարիւղի եւայլն : Իսկ այն քիչն ալ ոչ կար փճացաւ պատերազմին եւ գրաւչրջանին :

Կացութիւնը ալ աւելի տագնապալի դարձաւ Թիթոյի եւ Մոսկուայի խզումի հետեւանքով : Սրընթաց նաւ մը երեք օրէն Քոսթանցայէն Տուրացցօ կը հասնէր եւ Լիհաստանէն եւ արեւելեան Գերմանիայէն նաւերը պէտք է ճիպրալթարէն անցնէին :

Թիրանա մայրաքաղաքը 110 հազար բնակիչ ունի, նոր թաղերով, քանուրան ոստաններով, դպրոցներով, համալսարանով, հիւանդանոցներով եւ գարմանատուներով : «Սթալին» հիւսուածեղէնի գործարանը տարեկան քան միլիոն մեթր կերպաս կ'արտադրէ : Տասնեակ մը գործարաններ կան, թէեւ վերջին կատարելագործութեամբ չեն, սակայն կը բանին : «Սթալին» անուն քաղաք մը կայ ուր կ'աշխատին քարիւղի արտադրութիւնը աւելցնել, ուրիշ քաղաքի մը պղինձհանքն ալ մեծ արժէք ունի : Ալպանիոյ քրոմը կը չահագործուի միւս արբանեակ հանրապետութիւնները : Մալիկի չաքարի գործարանը հարիւր հազար կենդինար չաքար կ'արտադրէ : Բամպակի գործարան մը կայ Ֆիէհատայի մէջ : Շքոտրայի մէջ ծխելիի գործատուն մը , իսկ Վալոնայի մէջ ձուկի եւ պտուղի պահածոյի :

Թիրանա ունի ջրաելեկտրական կեդրոն մը : Հնդամեայ ծրագիրը թէեւ մեծ առաջադրութիւններ կը պարունակէ, սակայն փոխադրութեան փչուա հարցը միշտ ալ կը դրազեցնէ Ալպանիան :

7800 ԹՈՆ պողպատ պիտի տանայ Ֆ. Միութիւնը Մ. Նահանգներէն : Արժէքը՝ 1·100·000 տոլար : Այս մետաղը պիտի գործածուի ինքնաշարժներու չինութեան համար : Հայթայթիչը անհատական հատուածութիւն մըն է :

ԱՆԳԼԻՈՑ վարչապետը ատիպղական կոչ մը ուղղեց ժողովուրդին, ըսելով թէ մահացու վտանգ մը կը սպառնայ երկրին անտեսութեան : «Մտերմած ենք Բրիտանիոյ նոր ճակատամարտը մղել : Անոր ելքէն կախում ունին մեր տուները, գործերը եւ գաւակներուն ապագան » :

ՀԻԻԼԷԱՒԱՆ ուժի օգտագործման մասին համաձայնութիւն մը կնքուեցաւ Ֆ. Միութեան եւ Եգիպտոսի մէջեւ : Մասնագէտներ երկու երկիրները պիտի այցելեն փոխադարձաբար :

(2) ՄԱԼԽԱՍ

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԺԴ Դ. 364 – 400)

Գ. ԲԱԲԿԵՆԻ ՀԱՅԵՐԵՆԻՑ ՏԱՐԵԳՐԵԼ

ՄԿՐՏԻՉ ԹՈՍՈՒՆԻ

Լուսանկարչական արհեստանոցում, որ Տիգրան Չալոյանի հետ էր բացել, Գրիգորը ամբողջ օրը զբաղված էր լինում։ Ամեն առավոտ, ինչպես միշտ, նա ժամանակ էր գտնում մի քանի ժամ նկարելու։ Ներկայացնում էր, որ ինքը նկարիչ է, որ ինքն ունի իր արհեստանոցը, որ ինքն ունի իր հաճախորդները։ Ամեն առավոտ, ինչպես միշտ, նա

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Յունիս 23ին Թուրք սահմանապահ զինուորները արդելափակած էին 35 սուրիական զիւղացիներ։ Անզարա յղուած բողոքագիրը անպատասխանի մնացած ըլլալով, սուրիական կառավարութիւնը որոշեց փակել Թրքական սահմանագլուխը, ինչպէս կ'առաջարկէ յոյն կղերը։

Ոեւէ Յոյն չի համաձակիր տեսակցիլ անգլիացի լրագրին հետ, վախնալով հայրենասէրներու վրէժխնդրութենէն։ Հետապնդումները կը չարունակուին։ Առջի օր ձերբակալուեցան 17 ահաբեկիչներ եւ չատ մը զիւղեր ալ խուզարկուեցան։

Երէկ առաւու կախաղան հանուած պիտի ըլլային երկու Յոյներ, որոնք անգլիացի ոստիկան մը սպաննած էին։ Երբորդ մըն ալ մահուան դատապարտուեցաւ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ խորհրդային դեսպանը, Զորին, ետ կանչուելով փոխվարչապետ Ջանակուեցաւ։ Պատճառները զաղտնի կը պահուին։

ՄՈՍԿՈՒԱ հասան արեւելեան Գերմանիոյ վարիչները, նախագահութեամբ վարչապետ Կրոթեվոլի։ Խօսակցութիւնները անմիջապէս սկսան, մասնակցութեամբ մառեչալ Բուլկանինի, Խրուշչեւի, Շեպիլովի, Մոլոթովի եւ մառեչալ Ժուկովի։

ԿԱՐԵՒՈՐ տեսակցութիւն մը պիտի ունենան այսօր, չորեքշաբթի, Թիթօ, Հնդկաստանի վարչապետը՝ Նեհրու եւ Եգիպտոսի նախագահը՝ գնդ. Կամալ Նասր, Եուկոսլաւիոյ մէջ։ Ալժերիոյ վարիչներէն Ֆերհատ Ապպաս եւս Պելկրատ զացած է, ինչ որ զարմանք կը պատճառէ փարիզեան թերթերուն։

ԻՍՐԱԷԼԻ կառավարութիւնը վաւերացուց օրէնք մը որ տեղական իշխանութեանց պատասխանութիւն կուտայ արգիլելու կամ սահմանափակելու խոզաբուծութիւնը եւ խոզեղէնի վաճառումը։ Հրամանագիրը կ'ըսէ թէ խոզեղէնը պէտք չէ արգիլուի կրօնական պատճառներով։

ՄԱՐՈՒԻ ազատագրութեան բանակը, որ միացած է պետական բանակին, իբրեւ նշանախօսք ընտրած է Ալժերիոյ անկախութիւնը, ինչպէս կը զրեն տեղական թերթերը։

Մ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ անգլերէն թերթ մը սկսաւ հրատարակել Մ. Նահանգներուն մէջ։

ՀԱՅԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ զործադուլը դեռ կը չարունակուի Պոսթօ քաղաքին եւ ամբողջ Ժիրոնտի նահանգին մէջ։ Հացի բաշխում մը կը կատարուի պահականոցներու մէջտեղ։

77 ՀՈԳԻ ՄԵՌԱԾ, 250 հոգի վիրաւորուած են ինքնաչարժի արկածներու հետեւանքով, Յուլիս 14ի տօներուն առեն։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 16)։— Զոյլ ոսկի 470·000, Նափոլէոն 3420, դուլիս 3240, անգլ. 4160, քսան տոլարնոց 16·800, թղթադրամ (անդրաչոճ) տոլար 401, սթերլին 1100, դուլիս 95·75, պելժ. 8, լիր 0·63, փեզեթա 9·15։

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ԽԱՆԱՄՈՐի Աբչաւանքի տօնակատարութիւնը 5 Օգոստ., կիրակի ամբողջ օրը, Սէտէմ լէ Վալօնի Ֆրեժենիէռ անտառին մէջ, մեծ պատրաստութեամբ։

Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէն կը հրահանգէ իր շրջանի բոլոր ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն վարչութեանց, անմիջապէս մէկոյներ ձեռք առնել, ապահովելու համար այցելուներուն փոխադրութիւնը։

ՏԷՍԻՆի ՄԷՋ
ՅԻՇԱՏԱԿԻ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

«Հերոսներու Օրը» կը տօնուի Խանասորի արշաւանքին 59րդ տարեդարձին առթիւ։

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Տէսինի եւ Լիոնի կոմիտէներուն կողմէ։

5 Օգոստոս, կիրակի ամբողջ օրը, Տէսինի ծանօթ պուրակին մէջ։

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակիին։

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ։

ՎԻԼԻՆի ՄԷՋ

Խանասորի տարեդարձը մեծ պատրաստութեամբ կը տօնուի Հ. Յ. Դ. Վիլինի կոմիտէին կողմէ, մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի, Ֆ. Կապ. Խաչի։

Այս կիրակի ամբողջ օրը։

Խորտիլէնի Քաֆէ Պակալի եռեւի զովասուն եւ պաղ առուակին եղերքը։

Կը նախագահէ ընկ. Հ. ՋԱՔԱՐԵԱՆ
Կը խօսի ընկեր ՄԻՍԱԱՔ ՄԻՐՋԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Մար-սէյլի Շրջ. կոմիտէի, նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Սէն Ժեռոմի «Հայաստան» ենթակոմիտէի, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. «Դրօ» խումբի եւ Կապ. Խաչին։

Այս կիրակի ամբողջ օրը Սէն Ժիւսթ, 117 Ավրընիւ Քօրօ, Պար տիւ Շալէի օգտատէր պարտէզին մէջ։

Կը նախագահէ Ընկ. Կ. ՃԱՆԻԿԵԱՆ
Կը խօսի Ընկ. ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՐԻՃԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին։ Հայկական երգեր, Հայաստանէն նոր ստացուած երգահանկերով։

Հայկական եւ եւրոպական պարեր։

Ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված, զովացուցիչ ըմպելիներ։ Ժողովրդական դիներ։ Մուտքը ազատ է

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտագնացութիւնը Օգոստ. 10էն Սեպտ. 1։ Պայմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՔԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԴՐ. ԱՂԱՄԵԱՆի
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կ'ուզեն ժամացոյց նուիրել իրենց ազգականներուն կամ բնակեմնեակներուն կրնան դիմել՝

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

Ուր պիտի օգտուին բացառիկ պայմաններէ եւ զղալի զեղչերէ (10 առ հարիւրէն 15 առ հարիւր)։

Խանութը զոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը եւ արձակուրդի առթիւ Օգոստոս 5էն Սեպտ. 4։

ԳՐԱԽՈՒՍՏ ՕՐԵՐ

11 Նոյեմբեր, Հ. Բ. Ը. Մ. յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24։

3 Մարտ, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե.ի մէջ, ժամը 16էն 24։

Կը խնդրուի չխաչաճեւել։

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱՐ հաշուապահութիւն, աղաչրութիւն եւ մեքենագրութիւն գիտցող փորձառու հայ օրիորդի մը եւ կամ երիտասարդի մը պէտք ունինք մեր վաճառատան դրասենեակին մէջ աշխատելու համար։

Դիմել Պահատուրեան,
246, ռիւ Վանտոմ, Լիոն։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ԼՈՒԻ ՄԷՋ

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Ակնունի ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Սէն Լուի Նոր Սերունդի եւ Կ. Խաչի մասնաճիւղերուն։

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, նախկին Եօթնեղբայրեաններու ագարակը։

Ներկայ կ'ըլլայ եւ խօսք կ'առնէ ընկերվարական կուսակցութեան 10 մասնաճիւղի ընդհ. քարտուղար

ՏԱՆԻԷԼ ՄԱԹԱԼՕՆ

Անգամ Նահանգային Խորհուրդի եւ Մարսէյլի քաղաքապետական ժողովի։

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին։ (Գեղջկական պարեր՝ ղեկավարութեամբ ընկերուհի Ե. Կօշկարեանի)։

Եւրոպական պարեր մինչեւ կէս գիշեր ղեկավարութեամբ Նոր Սերունդի նուագախումբին։ Մուտքը ազատ է։

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ
Orcival — Château de Cordès
(P. de D.)

Սկսած են Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները։

Օրական՝ 600 ֆրանք։

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստոս 1–30։ Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները։

Անոնք որ Միութեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին շրջանին վարչութեան կողմէ։

ՎԱՃԱՐԸ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով։ Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան զեղեցիկ լիճեր։

Բանակողները պիտի ընակին 12րդ դարու պատմական Քորտէս զղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Աբեգնէի։

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ. Եդ. Մալեանին, հեռ. ՍԱՆԹ. 06–42։

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15։

Բայի չարաթ եւ կիրակի օրերէ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Սէն Ժերոմի մասնաճիւղի վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է Տոքթ. Յ. Սիվրիհիսարլեանէն հազար ֆր., փոխան ծաղկեպատկի՝ տիկին Ազատի Զօրպաճեանի մօր՝ Մահտեսի Մ. Համբարձումեանի մահուան առթիւ։

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

ՎԻԼԻՆ.— Հ. Յ. Դ. կոմիտէն չնորհակալութեամբ ստացած է փոքրիկները Պէտի, Յովհաննէս եւ Էլիզապեթ Գալայճեանների 1500 ֆր. ի յիշատակ իրենց մեծ հօր ընկեր Յովհաննէս Գալայճեանի մահուան 15ամեակին առթիւ։

ՎԱԼԱՆՍ.— Ընկեր Ազատ Պալեան Վալանսէն իր հօրեղբայրներուն Տոքթ. Յակոբ Պալեանի եւ Հաճի Կարապետ Պալեանի մահուան առթիւ 1000ական ֆր. կը նուիրէ «Հայ Բոյժ»ին, «Յառաջ»ի, Վէպերաններուն Փոնտին եւ Հայ Մշակոյթի Տան։

× Շնորհակալութեամբ ստացանք Ա. Բ.է (Փարիզ) հազար ֆրանք «Յառաջ»ի բարգաւաճման համար։

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Բաֆֆի խումբի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը։ Կարեւոր օրակարգ։

ՊԱՆԵՒՕ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Սարգիս Մելնասեան ենթակոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՏԱՐՕՆ Տուրուբերանի Հայր. Միութեան Տէսինի մասնաճիւղին մեծ դաչտահանդէսը Յուլիս 29ին, կիրակի առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, Քաֆէ Լամարկի մօտ, զովասուն ծառաստաններուն մէջ։

Հերոսներու օրը Վալանսի մէջ, Յուլիս 29ին։

Տէսինի Մուրատ – Ուսումնասիրաց դաչտահանդէսը Յուլիս 22ին։

ՇԱՒԻԼԻ եկեղեցւոյ եւ զպրոցի չինութեան համար (նուէրներ մինչեւ Յունիս 24)։

Սարակիւզլեան հինգ հազար ֆրանք, Տուտճեան Աբգար տասը հազար, Եզպերեան Օննիկ տասը հազար, Եզպերեան Յարութիւն 25 հազար, Տէտէեան Արամ 30 հազար, Տէտէյեան Ժիրայր հինգ հազար, Տիկին Տէր Դաւիթեան երկու հազար, Եզպերեան Հայկազէն հինգ հազար, Պաղտասարեան Աստուր հինգ հազար, Օհանեան Օհան քսան հազար, Պայիգեան տասը հազար, Մինասեան Մարիամ հինգ հազար, Տիկին Եղնոյ Սրբուհի հինգ հազար, Տէմիրեան Պետրոս երկու հազար, Զուլհակեան ընտանիք տասը հազար, Մեծատուրեան Յակոբ հինգ հազար, Մեծատուրեան Ե. հինգ հազար, Զաթալեան Տիգրան տասը հազար, Թոփալեան ընտանիք հազար, Տիկին Կիւլեան տասը հազար, Տողրամաճեան Հ. տասը հազար, Հայթայեան Մկրտիչ հինգ հազար, Կոշկարեան Գնէլ տասը հազար 500, Օհանեան Յարուհի երկու հազար, Պէսիքեան ընտանիք քսան հազար, Պօղոսեան Գէորգ տասը հազար ֆրանք։ (Շար.)

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ԼՈՒՐՏ

30 Յուլիսէն — 6 Օգոստոս

Արձանագրութեանց եւ պայմաններու համար դիմել.—

Փարիզ, Յովսէփ Վ. Քաֆթանճեանի, 10bis Rue Thouin, Paris (5e), Tél. : ODEON 02-12.

Լիոն, Միքայէլ Վ. Մամճեանի, 78, Rue Rabelais — Lyon (3e).

Վալանս, Գրիգոր Վ. Պապեանի 11 Place Belat — Valence (Drôme).

Արձանագրութեանց վերջին պայմանաժամն է 30 Յունիս։

ՀԱՄԱԽԱՐԵՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Սէնթ Անթուանի մասնաճիւղի դաչտահանդէսը այս կիրակի ամբողջ օրը, Նչան Նաճարեանի օգտասէր պարտէզին մէջ (Սէնթ Անթուան)։

ՈՒՍՈՒՑԻՉ Կ'ՈՒԶԵՆ

Փոն տը Շէրիւի Ազգ. Միութիւնը կը փնտռէ դաստիարակ ուսուցիչ եւ կամ ուսուցչուհի մը։ Դիմել հետեւեալ հասցէին՝

M. Bichakdjian, Rue de la Poste
Pont-de-Cheruy (Isère)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱԶԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ։

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Հրատարակվում է Փարիզում

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration : 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Ծրագրա և գովազդի տարբերի, տարեկան 3000 ֆր., վեցամսյա 1600 ֆր., Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՀԱՆԴԵՍ
19
ՅՈՒԼԻՍ
1956

32e ANNÉE — Nº 7632 — ՏԱՐԻ 32-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹՎ. 3443 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 19 ՅՈՒԼԻՍԻ, 1956

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅՈՑ ՄԱՇԱԿՈՒՅԹԸ

Ի ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ՊԵՐՈՒԹԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅՈՑ ՄԱՇԱԿՈՒՅԹԸ

ՎԱՀԱՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

(ՎԱՀԱՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ)

Ա.

Ա՛ՄԻ.— Վարպետուհի՝ «Հարսնացուն»ի մասին.— Ինչպե՞ս կը գտնէք Ձեր դերակատարումը։

— Ես ինքս ալ չեմ գիտեր։ Ինչպէս որ ամէն անգամ, երբ կը խաղամ, ինքզինքս կը մոռնամ, այնպէս ալ այս անգամ։ Ես ինքս ալ չեմ գիտեր, թէ ինչպէս խաղացի։ Ինչպէս որ ամէն անգամ, երբ կը խաղամ, ինքզինքս կը մոռնամ, այնպէս ալ այս անգամ։ Ես ինքս ալ չեմ գիտեր, թէ ինչպէս խաղացի։

18 տարեկան է արդէն։ Սիրուհի մը ունի։ Օմար խայեամին պէս։ Ամէն օր կը տեսնուին։ Ամէն օր կը խոստանայ, որ պիտի ամուսնանայ անոր հետ։ Ամէն օր կը խոստանայ, որ պիտի ամուսնանայ անոր հետ։

Տեսնենք երբ պիտի ամուսնանայ։

« Ան ինձ ալ կը սիրէ, ես ալ կը սիրեմ զինք։ Ինչո՞ւ չամուսնանայ անոր հետ։ Ինչո՞ւ չամուսնանայ անոր հետ։

Ա՛ստղիկ, ես ալ կը սիրեմ զայն։ Ինչո՞ւ չեմ ամուսնանար անոր հետ։ Ինչո՞ւ չեմ ամուսնանար

ԱՂՎԱԹԱՀԱՐ ՍՈՒՐԱՆ

Ա. ԲԱԿԱԼՑԱՆԻ ՅՈՒՆԱՑԱՆ ՎԱՐԳԱՊԵՏԻ

ՃԿՈ ՎԱՃԱՌԱՊԵՏ

(ՊՈՒՏԻԿ ԿՅԱՆՔԻ, 1864 – 1906)

•

ՆԱՀԱՏԱԿ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ

Ա. ՍՈՒՐԱՆ

ՓՈՒԼԱՑ — Մեր ֆլուր Եթէ տիր Նաե – Բրիք փիլիքիպոս (սէրիքիպիա ա՛ն – Հրեայ մը 25 աշխար – Հրեայ մը Ներկայ Ներկայ Ներկայ

պայթեցուցած իր սեփական ջրածին ռումբը։ (Այս փորձը պէտք կատարուի յառաջիկայ գրնան)։

Միւս կողմէ, Լոնտոնի թերթերը կը դրեն թէ կառավարութիւնը կը խորհի մեծապէս կրճատել զինուորական ծախքերը, ետ քաշելով արեւմտեան Գերմանիոյ մէջ գտնուած զօրքին մէկ մասը։ Լոնտոնի եւ Փարիզի համաձայնութիւնները, անգլ. կառավարութիւնը յանձն առած էր չորս զօրաբաժին պահել Եւրոպական ցամաքին վրայ, յիսուն տարուան համար։ Ուրեմն ստիպուած է Ատլանտեան կազմակերպութեան հաւանութիւնն առնել, որեւէ կարգադրութենէ առաջ։ Ամէն պարագայի մէջ, Անգլիա լրջօրէն կ'ուզէ օգտուիլ հիւլէական ռազմանաւերէն, կրճատելու համար զինուորական ուժերը եւ ծախքերը։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ Փողնան քաղաքին խառնվութեանց առթիւ, ընդհ. դատախազը յայտարարեց թէ հետապնդումները կը շարունակուին։ Ցարդ ձերբակալուած են 323 ամբաստանեալներ։ Տակաւին կարելի չէ եղած ճշդել ապահովութեան ուժերուն վրայ առաջին անգամ կրակ բացող անձերուն ինքնութիւնը։ Մեռելներուն ընդհանուր թիւն է 53։

ՀՌՈՄԻ ամերիկեան դեսպանը տիկին Ճլէր Պութ Լիւս վերջերս տիարութեան նշաններ ցոյց կուտար։ Բժշկական քննութիւններէն հասկցուեցաւ որ արեան մէջ թոյնի հետքեր կան։ Դեսպանատան մէջ կատարուած մանրակրկիտ քննութիւններէն կը հետեւի թէ առաւօտեան ծեփին խառնուած թոյնը (արսենիք) օդին չորութենէն վար թափելով, տեղի կուտար դանդաղ թունաւորման։

Ֆ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ դասագիրքերն ալ պիտի վերաքննուին յառաջիկայ տարի, Սթալինականութեան հետքերը սրբելու համար, ինչպէս յայտարարեց կրթական նախարարին օգնականը։

Ֆ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ 18–20 միլիոն տոլար արժէքով քարիւղ պիտի հայթայթէ Իսրայէլի, ինչպէս յայտարարեց Մոսկուայի իսրայէլեան դեսպանը։ Այս չորրորդ տարին է որ Իսրայէլ քարիւղ կը դնէ Ֆ. Միւութենէն եւ փոխարէնը կ'արտածէ պըտուղներ եւ ուրիշ ննդանիութեր։ Փոխանակութիւնները կը կատարուին Սեւ Ծովու ճամբով։

ԽՐՈՒՇՉԷՒ, որ առենէ մը ի վեր լուծ էր, Յուլիս 17ին բուռն ճառ մը խօսեցաւ արեւմտեան պետութեանց դէմ, ի պատիւ արեւելեան Գերմանիոյ պատուիրակութեան տարբերուած ընդունելութեան մը առթիւ։ Ծաղրեց Արեւմուտքի «ազատութիւնը որ պարզապէս կը ծառայէ մեծ դրամատէրներու շահերուն, հարստահարելու համար բանուոր դասակարգը։ Մենք այդ ազատութենէն փրկուեցանք 39 տարի առաջ եւ չեն կրնար փորձել մեզ ետ առնելու, եթէ մատուցանեն ափսէի մը վրայ»։

ԻՐԱՔի երիտասարդ վէհապետը, Ֆէյսալ փառաւոր ընդունելութեան մը արժանացաւ Լոնտոնի մէջ։ Կառավարութիւնը չանգ չէ խնայած, համոյք պատճառելու համար արաբ հիւրին։ Անգլիա կը յուսայ պահել իր դիրքը Իրաքի մէջ, հակառակ շարք մը յուսախաբութեանց։

ՀԱՐԻՒՐ ՀԱԶԱՐ ՍԹԵՐլԻՆի դոհարեր դէն գողցուեցաւ Լոնտոնի մէջ, օրը ցերեկով, երբ մեծ գոհարավաճառի մը պաշտօնեան յարձակում կրեց թանկագին բեռը ինքնաշարժով փոխադրած ատեն։

ՈՍԿԻՆ ԵՒ ՏՈԼԱՐԸ կը շարունակեն բարձրանալ Փարիզի սակարանին մէջ, իբրեւ հետեւանք տուրքերու յաւելման եւ դանապան չահագիտութեանց։ Անցեալ Մարտ 15էն ի վեր առաջին անգամ է որ տոլարը այսքան կը բարձրանայ սեւ շուկային մէջ (408)։ Անցեալ հինգշաբթի 403 ֆրանք էր։

ԱՐԱԲԱԿԱՆ Դաշնակցութիւնը կ'ուզէ արտասահմանի մէջ ստեղծել «Ալժերիա-կան կառավարութիւն» մը, Ալժերիոյ հարցը միջազգայնացնելու առաջադրութեամբ։ Այս առթիւ մեծ յոյսեր դրած են Եուկոսլաւիոյ մէջ կատարուած խորհրդակցութեանց վրայ (Թիթօ, Նէհրու, Նասը)։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 17).— Ջոյլ ոսկի 478·000, նափոլէոն 3470, դուխց· 3330, անգլիական 4280, քսան տոլարնոց 17200, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1090, տոլար 408, դուխց· 97·75, պէլժ· 8·10, փեզեթա 9·20, լիր 0·64։

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

ԽԱՆԱՄՈՐի Աբշաւանքի տօնակատարութիւնը 5 Օգոստ., կիրակի ամբողջ օրը, Սէտէմ լէ Վալօնի Ֆրեժենիէռ անտառին մէջ, մեծ պատրաստութեամբ։

Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Երջ. կոմիտէն կը հրահանգէ իր շրջանի բոլոր ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն վարչութեանց, անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնել, ապահովելու համար այցելուներուն փոխադրութիւնը։

ՏԷՍԻՆի ՄԷՋ
ՅԻՇԱՏԱԿի ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

«Հերոսներու Օրը» կը տօնուի Խանասորի արշաւանքին 59րդ տարեդարձին առթիւ։

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Տէսինի եւ Լիոնի կոմիտէներուն կողմէ։

5 Օգոստոս, կիրակի ամբողջ օրը, Տէսինի ծանօթ պուրակին մէջ։

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակիին։

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ։

ՎԻՆնի ՄԷՋ

Խանասորի տարեդարձը մեծ պատրաստութեամբ կը տօնուի Հ. Յ. Դ. Վիէնի կոմիտէին կողմէ, մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի, Ֆ. Կապ. Խաչի։

Այս կիրակի ամբողջ օրը։

Խստաբուխնի Քաֆէ Պակալի եռեւի զովասուն եւ պաղ առուակին եզերքը։

Կը նախագահէ ընկ. Հ. ՋԱՔՈՐԵԱՆ
Կը խօսի ընկերը ՄԻՍԱՔ ՄԻՐՋԷ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Երջ. կոմիտէի, նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Սէն Ժեռոմի «Հայաստան» են-թակոմիտէի, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. «Դրօ» խումբի եւ Կապ. Խաչին։

Այս կիրակի ամբողջ օրը Սէն Ժիւսթ, 117 Ավընիւ Ֆօքօ, Պար տիւ Շալէի օգտուն պարտէզին մէջ։

Կը նախագահէ Ընկ. Կ. ՃԱՆԻԿԵԱՆ
Կը խօսի Ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ՄԻՐԻՃԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին։ Հայկական երգեր, Հայաստանէն նոր ստացուած եր-գահանդէսներով։

Հայկական եւ եւրոպական պարեր։

Ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված, զովացուցիչ ըմպելիներ։ Ժողովրդական դիներ։ Մուտքը ազատ է

ՀԱՄԱԽՄԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Սէնթ Անթուանի մասնաճիւղի դաշտահանդէսը այս կիրակի ամբողջ օրը, Նշան Նաճարեանի օգտուն պարտէզին մէջ (Սէնթ Անթուան)։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԼԻՈՆ.— Ֆ. Կ. Խաչի վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է Պ. Ղազար Ղազարեանէ երկու հազար ֆրանք, իր քրոջը՝ մահուան քաններորդ տարեդարձին առթիւ, ի նպաստ օգափոխութեան կայանին։

ՅԱՒԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Փարիզէն Տէր Եսայի քհնյ. Ալթունեան եւ երիցուհին ցաւակցութիւն կը յայտնեն Պոմոնի հողեւոր հովիւ Հմայեակ քհնյ. Համբարձումեանի և երեցկնոջ, իրենց ողբացեալ մօր՝ Մահտէսի Մաբրուհի Համբարձումեանի մահուան առթիւ։

●

Համախմբերդ. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը խոր ցաւակցութիւն կը յայտնէ հայրենակիցներ Պարդեւ Պողոսեանի, Տէր եւ Տիկին Կարապետ Պողոսեանի, իրենց զաւակներուն եւ բոլոր ազգականներուն, իրենց մօր ցաւալի մահուան առթիւ։

× Միութեան դաշտահանդէսը, որ յետաձգուած էր այս զժբախտութեան առթիւ, տեղի կ'ունենայ այս կիրակի, նոյն վայրին մէջ, ուրկէ ճոխ յայտագրով։

ՃԱՇԱՐԱՆ ՃՈՇԿՈՒՆ
Place d'Aix, 4 rue de la Butte
Marseille
#
Մարսէյլ արձակուրդի եկողներ
Մի մոռնաք այցելել հանրածանօթ
ՃՈՇԿՈՒՆԻՆ ճաշարանը
Ուր պիտի գտնէք համեղ խորո-վածներ եւ համադամ կերակուր-ներ, անթերի սպասարկութեամբ իր գաւկին՝ ՕՀԱՆՆԷՍի։

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Արձակուրդի մեկնող բաժանորդներէն կը խնդրենք որ իրենց նոր հասցէին հետ յայտնեն նաեւ հին հասցէն։ Մանաւանդ Ֆրանսայի համար հարիւր ֆրանք, արտասահմանի համար երկու հարիւր ֆրանք։

Նկատի չեն առնուիր այն փոփոխութիւնները, որոնց կցուած չէ նախկին հասցէն։

Այս առթիւ, անդամ մը եւս կը խնդրենք կարզադրել առկախ հաշիւները, առանց սպասելու մասնաւոր նամակներու։

Կանխայայտ շնորհակալութիւններով։
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ԼՈՒԻ ՄԷՋ

Հովանաւորութեամբ Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Երջ. կոմիտէի կազմակերպութեամբ, Հ. Յ. Դ. Ակնունի ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Սէն Լուի Նոր Սերունդի եւ Կ. Խաչի մասնաճիւղերուն։

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, նախկին Եօթնեղբայրեաններու ագարակը։

Ներկայ կ'ըլլայ եւ խօսք կ'առնէ կենդանի վարչական կուսակցութեան 10 մասնաճիւղի ընդհ. քարտուղար

ՏԱՆԻԷԼ ՄԱՔԱԼՕՆ

Անդամ Նահանգային Խորհուրդի եւ Մարսէյլի քաղաքապետական ժողովի։

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին։ (Գեղջկական պարեր՝ վեկավարութեամբ ընկերուհի Ե. Կօշկարեանի)։

Եւրոպական պարեր մինչեւ կէս գիշեր վեկավարութեամբ Նոր Սերունդի նուագախումբին։ Մուտքը ազատ է։

Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ
Orcival — Château de Cordès
(P. de D.)

Սկսած են Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները։

Օրական՝ 600 ֆրանք։

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ. 1–30։ Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները։

Անոնք որ Միութեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին շրջանին վարչութեան կողմէ։

ՎԱՃԱՌ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով։ Գտնի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան գեղեցիկ լիճեր։

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դարու պատմական Գորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Աբսէնի։

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ. Եդ. Մալեանին, հեռ. ՍԱՆթ. 06–42։

Այժմ օր ժամը 9–10 եւ 14–15։

Բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերէ։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Տէսինի զպրոցին Յուլիս 15ին տրուելիք դաշտահանդէսը, որ յետաձգուած էր օդին անյարմարութեան պատճառով, կրթական յանձնախումբի եւ Սեբաստացի Մուրատ Ուսումնասիրացի հետ, համաձայնութեամբ տեղի պիտի ունենայ այս կիրակի, Մառէի ծանօթ անտառը։

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիրը, զպրոցականներու կողմէ։ Կը ներկայացուի «Շահաբեր Առեւտուր» կատակերգութիւնը։ Ճոխ պիւֆէ եւ առատ ուտելիք։

Կը հրաւիրուին Լիոնի եւ Տէսինի հասարակութիւնը։ Անձրեւի պարագային Հ. Յ. Դ. Տան մէջ։

ՅՕՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Բաֆֆի խումբի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը։ Կարեւոր օրակարգ։

ՊԱՆԵՒՕ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Սարգիս Մի-նասեան ենթակոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՇԱՒԻԼ.— Հ. Յ. Դ. «Արշալոյս» խումբի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21-ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Սէնթ Անթուանի «Ընկերական կարօտ» ընկերական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Լավիսթ, ընկեր Պօյաճեանի բնակարանը։ Ներկայ կ'ըլլայ Հ. Յ. Դ. Երջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը։ Ժամը հինգին խօսակցութիւն համակիրներու հետ, նոյն տեղը։

ՏԱՐՕՆ Տուրուբերանի Հայր. Միութեան ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15ին, Օ Քլէտ տը Լիւնի սրճարանը, Փլասթ Ռիթալէ։

ՎԱԼԱՆՍ.— Համախմբ. Միութեան ընդհ. ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Պ. Գ. Սիմոնեանի սրճարանին մէջ։ Կարեւոր օրակարգ։ Պատգամաւորներու ընտրութիւն։ Հաշուետուութիւն։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Պէլվիլի «Ռոստոմ» խումբի եւ Իսի լէ Մուլինոյի Զաւարեան կոմիտէի։ Այս կիրակի, Մէտոնի անտառը Պազ Ազբիւրին մօտ։ Առատ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ։ Բարձրախօս հայկական երգերու համար եւ պարեր։

Պէլվիլի համար օթոքարը կը մեկնի էկլիզ տը Պէլվիլէն ժամը ութին։ Երթեւեկ դարձ 250 ֆրանք։ Արձանագրուիլ ճաշարան Ազբիւր եւ Ռոստոմ խումբի ընկերներուն մօտ։ Անձրեւի պարագային խընջոյք Իսի լէ Մուլինոյի Խրիմեան զպրոցի սրահը։

ՇԱՒԻԼԻ ԵԿԵղեցւոյ եւ զպրոցի շինութեան համար (նուէրներ մինչեւ Յունիս 24)։

Հայդպեան Նշան հինգ հազար ֆրանք, Տողրամաճեան Տաճատ տասը հազար, Տէմիրճեան Մովսէս տասը հազար, Ճէպէճեան Սահակ 25 հազար, Սարաֆեան Նուպար հինգ հազար, Կարապետեան Կարապետ տասը հազար, Մանուկեան Արթահամ հինգ հազար, Տիկին Մանուկեան տասը հազար, Ասլանեան Գարեգին 1500, Գալայճեան Զաւէն երկու հազար, Դաւիթեան Սարգիս երեք հազար, Գալֆայեան Կարապետ հինգ հազար, Նիկողոսեան Նասիպ տասը հազար, Տիկին Գասէքեան հինգ հազար, Համբարձումեան Կարապետ տասը հազար, Հիմբիւճեան Մաքսուտ հինգ հազար, Սամուրքաշեան Յարութիւն տասը հազար, Գառնիկեան Ժան հինգ հազար, Տիկին Գարաճեան հազար, Տուտեան Ոսկեան հինգ հազար, Նալպանտեան Ժիրայր երկու հազար, Մնձրեան Օննիկ հազար, Նալպանտեան Օննիկ 1000, Սինէքճեան 500, Սիմոնեան 1000, Գառնիքեան Հայրապետ հինգ հազար, Ազահունի հինգ հազար, Հանրի եւ Մարի Ռօզ 5 հազար, Զաւուշեան Մուշեղ տասը հազար, Ոմն հինգ հազար, Թոմանեան հազար ֆրանք, Նալպանտեան Զաւիկ 1100 ֆրանք։

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS
Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.
Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ 20 ՅՈՒԼԻՍ

VENDREDI 20 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7633 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3444

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹՐՔԱՊԱՏՈՒՄ

●

Անգարայի Սգի ժողովը արձակուրդ ատացաւ մինչեւ օգոստոս 15, փոթորկալի ընդունելէ առաջ :

Շատեր աննախընթաց կը համարեն այս նատաշրջանը, թէ պարզուած տեսարան - ներով եւ թէ քուէարկուած օրէնքներով :

Մայրագոյն ատատկութեան հասած էր կուսակցական ճակատամարտը : Կարգ մը նիստերու մէջ ոչ միայն կռիւ լուսանք - ներ, այլեւ բռունցքներ փոխանակուեցան :

Երեսփոխան մը «դո՛ղ» կը պոռար ամ - բաստանեալ նախարարի մը երեսին :

— « Գողի զաւակ դո՛ղ», կը պատաս - խանէր ամբաստանեալը, կրկնելով լու - սանքը (19 Յունիս) :

Սովորական երեւոյթ մը դարձած էր խմբովին հեռանալ ժողովէն, կամ սպառ - նալիքներ ուղղել, փոխադարձաբար :

Դահլիճին դէմ դիրք բռնած էին երեք ընդդիմադիր կուսակցութիւնները —Հալֆ, Միլլէթ եւ Հիւրիյէթ (վերջինը՝ կառա - վարական կուսակցութենէն անջատ - ուած թեւ մը) :

Եւ սակայն Ատնան Մենտերէս պարտու - թեան մատնեց բոլորն ալ, չնորհիւ իր հո - սանքին չափազանց մեծամասնութեան :

Այդ նոյն մեծամասնութիւնը բացառիկ օրէնքներ ալ քուէարկեց, չլսուելու հա - մար ընդդիմադիրներուն ապաղաչ դոր - ձունէութիւնը :

Սահմանափակուեցան մամուլի, ժող - ովի եւ հրապարակային քննադատութեան իրաւունքները, հակառակ ուժգին եւ աղ - մկալի ցոյցերու :

Մամուլը պարտաւորուեցաւ խիստ է մամուլի օ - րէնքը, որ երկարատեւ բանտարկութիւն եւ ծանր տուգանքներ կը տրամադրէ ան - ապատողներուն :

Այլեւս առտուն կանուխ արթնցողը չի կրնար թերթ հրատարակել, ճակատ յար - դարելու համար կառավարութեան դէմ : Հրապարակային ժողովներն ալ ենթակայ են խիստ կաշկանդումներու, մինչեւ նոր ընտրութիւնները :

Քուէարկուեցան ուրիշ օրէնքներ ալ, թեթեւցնելու համար տնտեսական եւ դրամական տագնապը, որ անտանելի չա - փերու հասած է :

Տեսնելով որ Մ. Նահանգները հոգեչահ քարոզներ կը հարդան, փոխանակ վճա - րելու 300մլն. տոլ. նոր վարկը, կառավա - րութիւնը ահմանափակումներ հաստա - տեց նաեւ տնտեսական ճակատին վրայ :

Այսպէս, «ազգ. պահպանութեան» օ - րէնք մը խստօրէն կը կաշկանդէ առեւ - տրական գործառնութիւնները :

Շահու համեմատութիւնները ալ ճըշ - դուած են, 10, 20 կամ 30 առ հարիւր, համաձայն իւրաքանչիւր առեւտրական դասակարգի :

Նոյնքան խիստ պայմանները դրուած են արտածումի եւ ներածումի համար : Տե - սակ մը «ղեկավարեալ տնտեսութիւն», որ կոչուած է թէ դրամ ճարելու եւ թէ դրա - մին արժէքը պահելու :

Առեւտրականները ահուդողի մատ - նուած են արդէն :

Օրէնքը ոչ միայն կը խանգարէ իրենց առեւտրական հաշիւները, քանի որ չա - տերը մեծագումար ներածումներ կատա - րած են ամիսներ առաջ, այլ եւ ծանր պատիժներ կը տրամադրէ, — բանտար - կութիւն, տուգանք, ապրանքի դրաւում, խանութի փակում եւն. :

Իրազեկները կը կարծեն թէ ի վերջոյ այս օրէնքն ալ կրնայ ունենալ այն հետ - ևանքները ինչ որ 1943ի Ընտեւորութեան օրէնքները, երբ հազարաւոր ոչ-իսլամ ա - ռեւտրականներ մոխիրի վրայ նստան :

Բոլոր երեւոյթները կը հաստատեն թէ այս բացառիկ անօրինութիւնները պիտի ստեղծեն չատ աւելի բարդ կացութիւն մը, քաղաքական թէ տնտեսական տեսա - կէտով :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Ի՞ՆՉ ՈՐՈՇԵՑԻՆ ՆԵՀՐՈՒ, ՆԱՍՐ, ԹԻԹՕ

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՅ ՄԷՋ

Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու, Փարիզէն մեկնելով Եուկոսլաւիոյ Փուլա նաւահանգիստը իջաւ առջի օր, յետոյ դնաց Պրիոնի կղզին, ուր իրեն կը սպա - սէր մառեչալ Թիթօ : Այս վերջինը առ - տուն նոր տեսակցութիւն մը ունեցած էր Եգիպտոսի նախագահին՝ գնդ. Նասրի հետ : Պաշտօնական զեկոյցը կ'ըսէ թէ կա - տարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ երկու երկիրներուն միջեւ, որոնց քաղաքակա - նութիւնը հիմնուած է զործօն համակե - ցութեան վրայ, հեռու՝ զանազան խըմ - բակցութիւններէ :

Նեհրուի ժամանումէն անմիջապէս ետք սկսան երեք վարիչներուն խօսակցութիւն - ները : Օրակարգի խնդիրներէն մէկն էր համաչափ կուսակցութեան նոր ուղե - գիծը, իբրեւ հետեւանք Սթալինի մասին կատարուած մերկացումներու : Անշուշտ Ալժերիոյ խնդիրն ալ քննուեցաւ, բայց բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ Նեհրու եւ Թիթօ կը զգուշանան որեւէ միջամտութենէ : Հնդկաստանի վարչա - պետը Փարիզէն մեկնած առեն ըսաւ թէ միտք չունի հանդիպելու ալժերիական պատուիրակութեան հետ, որ Եուկոսլա - ւիա կը գտնուի : « Ես այստեղ չեկայ խն - դիրներ լուծելու, այլ կարծիքներ փոխա - նակելու : Մենք հասկցանք Ֆրանսական կառավարութեան տեսակէտը բազմաթիւ խնդիրներու մասին եւ կը յուսանք թէ կրցանք հասկցնել մեր տեսակէտները : Այլեւս Ֆրանքեւհնդիկ խնդիրներ չկան. բոլորն ալ կարզադրուած են : Այնուհետեւ տարբեր տեսակէտներ կան Ասիոյ, Ամե - րիկայի կամ Եւրոպայի վերաբերեալ խն - դիրներու մասին : Պատմութիւնը եւ աչ - խարհագրութիւնը մեծ դեր կը կատարեն հարցերու քննութեան մէջ : Աչխարհը կա - մաց կամաց կը մօտենայ, դիւրացնելով խնդիրներու լուծումը»:

Ալժերիոյ մասին եղած հարցումի մը առթիւ, Նեհրու յայտարարեց .

— Կը հաւատամ թէ Ֆրանսա անկեղծ - օրէն խաղաղութիւն կ'ուզէ : Կ'ուզեմ որ կռիւը դադրի եւ Ալժերիոյ խնդիրը կար - գադրուի խաղաղօրէն, ապահովելով բո - լոր կողմերուն շահերը :

Նեհրու հաստատեց թէ Եուկոսլաւիոյ մէջ պիտի խօսին բոլոր կարեւոր խնդիր - ներու մասին, մէջն ըլլալով Միջին Աբե - ւելքի հարցերը : «Պարզապէս կարծիքի փոխանակութիւններ պիտի ունենանք եւ ոչ թէ ժողով պիտի գումարենք խնդիրներ լուծելու համար» :

Առաջին տեսակցութեան առեն երեք վարիչները խօսակցեցան աւելի քան հինգ ժամ : Երեքն ալ դիտէին որ ալժերիական պատուիրակութիւնը յուշագիր մը պիտի ներկայացնէ : Այս պատուիրակութեան պետը, Ֆերհատ Ապպաս յայտարարեց թէ յուշագիրը պիտի ներկայացնեն, եթէ նոյնիսկ երեքէն միայն մէկը հաւանի ըն - դունիլ : Պատուիրակները իրենց յոյսը դրած են Եգիպտոսի նախագահին վրայ : Ամէն պարագայի մէջ, անոնք վճռած են չարունակել պայքարը Ֆրանսայի դէմ : Ֆերհատ Ապպաս յայտարարեց .

— Դիմադրութիւնը պիտի չարունակ - ուի որքան առեն որ պէտք ըլլայ : Մենք համաձայն ենք Ալժերիոյ անկախութիւնը իրագործելու բանակցութեամբ, եթէ Ֆը - րանսա կը հաւանի . այլապէս պիտի ստա - նանք զինու զօրութեամբ : Ֆրանսա կը սխալի, եթէ կը կարծէ թէ կրնայ դիմա - դրութիւնը խորտակել հարիւր հազարա - ւոր զինուորներով . վասն զի տասը միլիոն Ալժերիացիներ կը գտնուին դիմադրու - թեան կռնակը» :

× Երկրորդ խօսակցութենէ մը ետք, Նեհրու եւ գնդ. Նասր Գահիրէ մեկնեցան :

❋ ՕՐ ԸՍ ՕՐԻՆ ❋

●

ՆՈՐ ԱՂԱՆԴ ՄԸ.—«ԵԿԵՂԵՑԱՊԱՇՏՊԱՆ»

Իրրեւ թէ եղածները բաւական չըլլա - յին, նոր աղանդ մը եւս կազմուած է Լի - բանանի եւ Սուրիոյ մէջ :

Այս նոր եակատը կը գործէ իրրեւ «կի - լիկեան Աթոռի պաշտպանութեան համա - խմբում» : Ունի *Եկեղեցապաշտպանականց* թեւ մըն ալ, որ յաճախ մարտական ե - լոյթներ կը կազմակերպէ, մասնակցելով ցոյցերուն, ճառեր խօսելով կամ... եկե - ղեցի գրաւելով :

Ամէնէդ ալ կը յիշէէ այն տեսարանները որ պարզուեցան Անթիլիասի մէջ, կաթո - ղիկոսական ընտրութեան առթիւ, երբ խումբ մը օրիորդներ եւ տիկիններ գիշե - րանց դիրք բռնած էին մայր-տաճարին մէջ, խափանելու համար ընտրութիւնը :

Աւելի վերջը, ուրիշ հատընտիր խումբ մըՀալէպի Քառասնից Մանկանց եկեղեցին խուժեց առաջնորդութեամբ Մատամ Էօ - ժէնիի, երբ կաթող. տեղապահը կը պա - տարագէր եւ կը քարոզէր, Ապրիլեան Սգահանդէսին առթիւ :

Թերթերը գրեցին թէ ցուցարարները պայուսակ մը լեցուն լոլիկ եւ ուրիշ նիւ - թեր տարած էին, աւելի գործնական ձեւ մը տալու համար ցոյցին :

Վերջին թղթաբերէն կ'իմանամ թէ հե - րապարակային ժողովները եւ ճառերը կը շարունակուին, միշտ մարտաւան տրա - մադրութեամբ :

Զգայացունց յայտարարութիւն մը, այս առթիւ :

Պէյրութի մէջ սարքուած «եկեղեցա - պաշտպան» ցոյցի մը առթիւ, ամէնէն կրակոտ ճառը կը խօսի կէս-ռամկավար, կէս – յառաջդիմական բանաստեղծ մը, Վահէ Վահեան (Ապտալեան), ան ի թե - րան ձգելով նոյնիսկ իր հետեւորդները :

— « *Այս ժողովուրդը որ պլուխ չծռեց Ցազկեբռներու, Լենկթիմուրներու եւ Ճինկիզխաններու, հիմա ան մը ողորմե - լիներո՞ւ պիտի ծռէ :*

... Ի հարկին մինչեւ ո՞ւր պիտի երթանք, — Մինչեւ ծո՛յրը : Ցաւով պիտի ընդունինք մեր մարմինէն անջատումը հատուածի մը » :

Ահաւասիկ «քոկից փախած» մը եւս, որ ջուր կը լեցնէ կրակին վրայ, ոգեւո - րելու համար «եկեղեցապաշտպան» ա - զանդաւորները :

Ուրեմն, դէպի մարտ : Մինչեւ ծայրը... սանձակոտոր խելագարութեան :

Չէ՞ որ յիշեր ձեր մանկութեան օրերէն մնացած ոտանաւոր մը, կարդալով այս ծպլվարական մարտակոչը .—

Մի վազեր այդքան արագ,
Իմ աղուորիկ նապաստակ,
Շատ պզտիկ ես տակաւին,
Թաթիկներդ կը յոգնին ...

ՎԱՀԷ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԸ

Ֆրանսայի Համայնավար Կուսակցու - թեան 14րդ համագումարը բացուեցաւ չորեքշաբթի, Հաւուր մէջ, Մարքսի եւ Լե - նինի մեծադիր լուսանկարներուն չուքին տակ : Սթալինի պատկերը չկար : Ներկայ էին 800 պատգամաւորներ, հրաւիրեալնե - րով՝ աւելի քան հազար հոգի : Ընդհ. քարտուղարը, Մորիս Թորէզ, զեկուցում տալով նախ քանաց փարատել Մրուշչեւի յայտնութեանց առթիւ ծագած անորոշու - թիւնը : Հաստատեց թէ «Սթալին չատ մը առաւելութիւններու հետ ունէր ժխտա - կան գիծ մը» : Ցետոյ բացատրեց թէ Սթալինի անձին չուրջ ստեղծուած պաշ - տամունքը, որ հակառակ է « Լենինեան սկզբունքներուն», մեծապէս վնասեց մի - ջազգային համայնավարութեան դասին :

Առանց ծանրանալու երեք չաբաթ առաջ Մրուշչեւի ճառին հանդէպ իր բռնած ա - ւելի քան վերապահ դիրքին վրայ, Թորէզ չնորհաւորեց խորհրդային համայնավար - ներու ծառացումը « անհատի պաշտա - մունք»ին դէմ եւ աւելցուց. — «Այսպիսի բանի կարելի չէ հանդիպիլ քաղքենի կու - սակցութեանց մէջ : Մինինիի կամ Տիէն - Պիէն-Ֆուի մարդիկը կատարեցի՞ն իրենց ինքնաքննադատութիւնը » :

Ապա չեշտեց թէ ռուսական ինքնաքն - նադատութեան «քաջութեան» օրինակը մեծապէս ամրապնդեց ռուս բանուորնե - րուն հաւատքը : Շնորհաւորեց Ֆրանսա - յի համայնավար կուսակցութիւնը իր « լայն հասկացողութեան» համար, քանի որ «առանց կուրօրէն հետեւելու խորհր - դային 20րդ համագումարին հրահանգնե - րուն, կրցաւ սրբել անհատի պաշտա - մունքին հետքերը» : Այս առթիւ ցաւ յայտնեց նաեւ Եուկոսլաւիոյ հանդէպ Ֆրանսայի համայնավարներու դրժած « սխալներուն» համար :

Համագումարին կը մասնակցին 21 օ - տար պատգամաւորութիւններ : Թորէզ յարձակեցաւ Ալժերիոյ նախարար Լաքոս - տի բռնած դիրքին դէմ : Շնորհաւորեց Խալանտացիները, որոնք կը պահանջեն ա - մերիկ. զօրքերուն հեռացումը : Ամբաս - տանեց Մ. Նահանգները թէ խռովութիւն - ներ կը ստեղծեն Ա. Միութեան եւ ար - բանեակ երկիրներու մէջ : «Փողնանի վերջին խռովութեանց պատասխանատուն Մ. Նահանգներն են» :

Գալով ներքին ճակատին, Թորէզ յայ - տարարեց թէ Ֆրանսայի համայնավար կուսակցութիւնը յունուարէն ի վեր ար - ձանագրած է 40·000 նոր անդամներ եւ ստեղծուած է 343 նոր բջիջներ : Բայց եւ այնպէս, խոստովանեցաւ թէ «որոշ տակ - բութիւն մը կը նշմարուի չարքերուն մէջ, մասնաւորաբար հանքերու եւ մեծարա - գործութեան բանուորներուն եւ երիտա - սարդական կազմակերպութիւններուն

(Շար. կարդալ Դ. էջ)

ՏԱՍԸ ՀԱԶԱՐ ՏՈԼԱՐ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ

Անցեալ չաբթու զրած էինք թէ Պոսթը - նի մեր ընկերներէն Տոքթ. Լեւոն Տալ - լեան 3000 տոլար հաւաքած է խումբ մը բարեկամներէ, Կիլիկիոյ կաթողիկոսա - րանին համար :

« Ազգակ »էն կ'իմանանք թէ Նիւ Եորքի ընկերներէն Արշաւիր Շիրակեան եւս տա - սը հազար տոլար հաւաքած է, նոյն նպա - տակով :

Երկու գումարները զրուած են Զարեհ կաթողիկոսի տրամադրութեան տակ :

40 ՀԱԶԱՐ ՓՐԱՆՔ ԱԼԺԵՐիոՅ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ցուլիս 15ին Վալանսի Հայերը դաշ - տահանդէս մը կազմակերպած էին Պէլ Մէոնիլէի զեղատեսիլ դաշտապետին վը - րայ : «Արաքս» երգչախումբն ալ կը մաս - նակցէր իր զեղեցիկ երգերով : Այս առ - թիւ Տիկին Անտոնեանի եւ Տիկին Օտէթ Միքայէլեանի առաջարկով հանգանակու - թիւն մը կատարուեցաւ ի նպաստ Ալժե - րիոյ զինուորներուն եւ անոնց ընտանիք - ներուն : Քանի մը ժամուան մէջ գումարը հասաւ քառասուն հազար Ֆրանքի, զոր յանձնեցին նահանգապետ Պ. Քամիյ Վեր - նէյի, երբ դաշտահանդէսին վերջաւորու - թեան կ'այցելէր հայկ. զաղութին :

ՏԻՐՈՒՆԻ.— Ցաւով կ'իմանանք թէ Ցուլիս 10ին Վիէննայի մէջ զործողու - թեան մը հետեւանքով մեռած է ծանօթ առեւտրական Վահան Սիւրմէեան՝ եղ - բայրը հանգուցեալ Արտաւազդ արք.ի :

ՕՐՈՒՆ ԶՈՐԱՎՈՒՐ ՀԵՏ
ՈՒ Ե ՉԵՔՈՎ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(ՎԵՊԵՐ ՂԱՆԱՂԱՆԻՑ)

ՊՐՈՖԵՍՈՐ ԱՄԲԵԴԿԱՐ

Ֆ.

●

Ինչո՞ւ ես հետաքրքրվում այդ հարցով։ Ձեզ ի՞նչ կապ այդ հարցի հետ։

Ես ոչ մի կապ չունեմ այդ հարցի հետ, բայց ինձ հետաքրքրում է, թե ինչպես է ձեր կարծիքով այդ հարցը լուծվելու։

Ես կարծում եմ, որ այդ հարցը լուծվելու է հօգուտ հայ ժողովրդի։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում այդ լուծումը։

Ես կարծում եմ, որ Հայաստանը պիտի ազատագրվի Ռուսաստանի օգնությամբ։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում այդ ազատագրությունը։

Ես կարծում եմ, որ Ռուսաստանը պատերազմ պիտի հայտարարի Թուրքիայի դեմ, և հայերը պիտի ապստամբեն թուրքերի դեմ։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում այդ ապստամբությունը։

Ես կարծում եմ, որ հայերը պիտի զինվեն և պատերազմեն թուրքերի դեմ։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում հայերի զինվելը։

Ես կարծում եմ, որ հայերը պիտի գնան ռուսական զորքերի մեջ և պատերազմեն թուրքերի դեմ։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում հայերի գնալը ռուսական զորքերի մեջ։

Ես կարծում եմ, որ հայերը պիտի գնան ռուսական զորքերի մեջ, որովհետև ռուսական զորքերը պիտի գան Հայաստան։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում ռուսական զորքերի գալը Հայաստան։

Ես կարծում եմ, որ ռուսական զորքերը պիտի գան Հայաստան, որովհետև Ռուսաստանը պատերազմ պիտի հայտարարի Թուրքիայի դեմ։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում Ռուսաստանի պատերազմը Թուրքիայի դեմ։

Ես կարծում եմ, որ Ռուսաստանը պատերազմ պիտի հայտարարի Թուրքիայի դեմ, որովհետև Թուրքիան պատերազմ պիտի հայտարարի Ռուսաստանի դեմ։

Ինչպե՞ս եք դուք պատկերացնում Թուրքիայի պատերազմը Ռուսաստանի դեմ։

Ես կարծում եմ, որ Թուրքիան պատերազմ պիտի հայտարարի Ռուսաստանի դեմ

ԿԵՎՈՍՈՍ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԵՊ, 364 - 406)

ՃԳՆ ՎԱՉԱԿՈՓ

Յ. ԲԱԿՑՈՑԵՑՆԵՎԱ

ՏԱՐԳՈՍ

Ձեռքը ծռեց Պոմպեյին ու ժպտաց նրան։ Պոմպեյը ոչ միայն չհրաժարվեց, այլեւ ինքն էլ ձեռքը մեկնեց։ Ձեռքերը սեղմեցին իրար։ Ապա Պոմպեյը ձեռքը դրեց Կեսարի ուսին եւ ասաց.

— Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին ընկերներ ենք։ Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին միասին ենք։ Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին միասին ենք։

Կեսարը ժպտաց։ Նա ուրախ էր, որ Պոմպեյը կրկին իր ընկերն է։ Նա ուրախ էր, որ Պոմպեյը կրկին իր ընկերն է։ Նա ուրախ էր, որ Պոմպեյը կրկին իր ընկերն է։

Ապա Կեսարը ձեռքը դրեց Պոմպեյի ուսին եւ ասաց.

— Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին միասին ենք։ Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին միասին ենք։ Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին միասին ենք։

Պոմպեյը ժպտաց։ Նա ուրախ էր, որ Կեսարը կրկին իր ընկերն է։ Նա ուրախ էր, որ Կեսարը կրկին իր ընկերն է։ Նա ուրախ էր, որ Կեսարը կրկին իր ընկերն է։

Ապա Պոմպեյը ձեռքը դրեց Կեսարի ուսին եւ ասաց.

— Ես ուրախ եմ, որ մենք կրկին միասին

մէջ, որոնց հանդէպ ցոյց չէ տրուած անհրաժեշտ հետաքրքրութիւն» :

Ապա կոչ ուղղեց Ֆրանսայի ընկերվարականներուն, որպէս զի միշտ ձեռք ձեռքի տան, «Ժողովրդ. ճակատ» մը կազմելու համար: Իր ընդարձակ զեկուցման մէջ ամէնէն ուշագրաւ կէտերէն մին վրայ :

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ՍՓԱԼԻՆԻԿՆ ԱԼ ՔԱՇՈՒԵՑԱԻ

Հունգարիոյ համայնավար կուսակցութեան ընդհ. քարտուղարը, Մաքիաս Ռաքոզի, որ թէ պետութիւնը եւ թէ կուսակցութիւնը կը վարէր Բ. աշխարհամարտին դադարումէն ի վեր, հրաժարեցաւ տարիքի բերումով եւ առողջական պատճառներով. բայց իրականին մէջ այն ամբաստանութեամբ թէ «ծանր սխալներ գործած էր անձի պաշտամունքի տեսակէտով եւ վնասած՝ ընկերվարական օրինականութեան»: Իրեն յաջորդեց Էռնօ Կերօ:

Իր հրաժարագրին մէջ Ռաքոզի կ'ըսէ թէ 65 տարեկան է եւ ծանր հիւանդութենէ մը կը տառապի երկու տարիէ ի վեր: Հրաժարագիրը կարդալով Քաղաք. Բիւրոյին առջեւ, ընդհ. քարտուղարը յայտարարեց թէ բժիշկները արգիլած են չարունակել իր քաղաքական գործունէութիւնը: Ցետոյ հաստատեց թէ ինքնաքննադատութիւն կատարած է քանի մը անգամ, անհատի պաշտամունքի դատապարտութենէն ի վեր, «բայց իմ գործած սխալներուս հետեւանքները չատ աւելի մեծ էին քան կը կարծէի»: Ցետոյ բացատրեց թէ իր սխալներուն ծանրութիւնն ըմբռնեց Խրուշչեւի մերկացումներէն ետք: «Հասկցայ թէ իմ սխալներս միշտ պատեհութիւն պիտի տան թշնամիներու յարձակման եւ թէ ընկերվարական զարգացումը պիտի տուժէ եթէ չհրաժարիմ»:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

Նախարարական խորհուրդը արտօնեց որ վարչապետը վստահութեան քուէ պահանջէ, ելմտական ծրագիրներու քննութեան առեն: Ինչպէս յայտնի է, բուռն ընդվզումութիւն կը տիրէ տուրքերու յանկարմատ կամ նոր տուրքերու հաստատման դէմ: Փոքր եւ միջին առեւտրականները կառաջարկեն 300 միլիառ ֆրանքի փոխառութիւն մը կնքել Ալժերիոյ ծախքերուն համար: Կառավարութիւնը 448 միլիառ ֆրանքի հատոյթ մը կը պահանջէ ի հաշիւ յառաջիկայ երկու տարիներուն: Ազգ. ժողովը արդէն քուէարկած է կարգ մը նոր տուրքեր, 140 միլիառ ֆրանք ճարելու համար: Շատ մը ձախակողմեան եւ աջակողմեան երեսփոխաններ ալ հակառակ են նոր տուրքերու :

Նոյն ժողովին մէջ արտաքին նախարարը տեղեկութիւններ հաղորդեց միջազգային կացութեան մասին: Թունուզի խնդիրն ալ քննուեցաւ, քանի որ բանակցութիւնները դադրած են :

× Առջի օր թակարդէն ինկաւ զինուորական կարաւան մը, Թլեմսենի մօտ: Երկու կողմերն ալ կորուստներ կրեցին : Բուռն ընդհարումէ մը ետք ըմբոստները ետ մղուեցան :

Ահաբեկիչ հրոսախումբ մը երեւան հանուեցաւ Օրանի մէջ: Ձերբակալուեցան 45 հոգի, երկուքը Եւրոպացի :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊԻՑՐՈՒԹի մէջ վեց ամիսէն ութ տարի բանտարկութեան դատապարտուեցան 25 հոգի, այն ամբաստանութեամբ թէ կապեր ունէին Իսրայէլի լրտեսներուն հետ :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ արտաքին նախարարը, Տըլըս, փութայ հանգստացնել Եւրոպայի հանրային կարծիքը, յայտարարելով թէ պիտի պահեն իրենց զինեալ ուժերը : Մինչդեռ ատեն խոստովանեցաւ թէ փոփոխութիւններ կրնան կատարուիլ յառաջիկային: «Կարելի է կրճատել զինուորները եւ կատարելագործել սպառազինութիւնները »:

Վիէննայի քաղաքապետութիւնը որոշեց փոխել Սթալինեան հրապարակին անունը եւ վերամկրտել այն բոլոր փողոցներն ու կամուրջները որ ռուս վարիչներու եւ կարմիր բանակին անուններով կը կոչուին 1945էն ի վեր , երբ կարմիր զօրքը Աւստրիա մտաւ :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 18).— Ջոյլ ոսկի 480·000, նափոլէոն 3510, զուից. 3340 , անգլիական 4270, քսան տոլարնոց 17·280: Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1090, տոլար 409, զուից. 98, պելժ. 8·05, լիր 0·64, փեզեթա 9·25:

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՎԻԼՆԻ ՄԷՋ

Խանասորի տարեդարձը մեծ պատրաստութեամբ կը տօնուի Հ. Ց. Դ. Վիլնի կոմիտէին կողմէ, մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի , Ֆ. Կապ. Խաչի :

Այս կիրակի ամբողջ օրը :

Խստրափլէնի Քաֆէ Պակալի եաեւի զօավասուն եւ պաղ առուակին եզերքը :

Կը նախագահէ ընկ. Հ. ՋԱՔՈՐԵԱՆ

Կը խօսի ընկերը ՄԻՍԱՔ ՄԻՐՋԷ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի, նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Սէն Ժեռոմի «Հայաստան» ենթակոմիտէի, մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. «Դրօ» խումբի եւ Կապ. Խաչին :

Այս կիրակի ամբողջ օրը Սէն Ժիւսթ, 117 Ավընիւ Ֆօրօ, Պար տիւ Շալէի օգաստան պարտէզին մէջ :

Կը նախագահէ Ընկ. Կ. ՃԱՆԻԿԵԱՆ

Կը խօսի Ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ՄԻՒՐԻՃԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին : Հայկական երգեր, Հայաստանէն նոր ստացուած երգասնակներով :

Հայկական եւ եւրոպական պարեր :

Ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված, զովացուցիչ ըմպելիներ: Ժողովրդական դիներ : Մուտքը ազատ է

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ ԵՒ ՀՕԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Այրլ Տիկին Փարիզեան Իւկիւատալեան իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ամասիոյ Հայր. Միութեան եւ բոլոր անոնց որոնք անձամբ, նամակով, հեռագրով եւ ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իր տարաբախտ մօտասնոյն՝ ՕՆՆԻԿ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԼԵԱՆի մահուան առթիւ : Այս կիրակի հանդուցեալին մահուան քառասունքին առթիւ տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ, Փրատոյի Մայր եկեղեցւոյ մէջ: Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգողները :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Տէսինի զպրոցին Յուլիս 15ին տրուելիք դաշտահանդէսը, որ յետաձգուած էր օդին անյարմարութեան պատճառով, կրթական յանձնախումբի եւ Սեբաստացի Մուրատ Ուսումնասիրաց հետ, համաձայնութեամբ տեղի պիտի ունենայ այս կիրակի, Մառէի ծանօթ անտառը :

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր, զպրոցականներու կողմէ : Կը հրկայացուի «Շահաբեր Առեւտուր» կատակերգութիւնը : Ճոխ պիւֆէ եւ առատ ուտելիք :

Կը հրաւիրուին Լիոնի եւ Տէսինի հասարակութիւնը : Անձրեւի պարագային Հ. Ց. Դ. Տան մէջ :

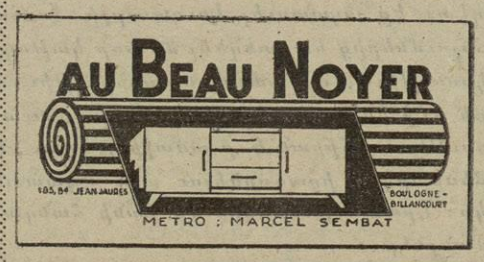
ՎԱՐՁՈՒ ԿԱՄ ՇԱՒՈՒ Է

Թռեփորի մէջ Օգոստոս ամսուան համար ծովուն մօտիկը սենեակներ, մաքուր անկողիններով, իւրաքանչիւրը երկու հոգիի համար: Ջուր, կաղ, էլեկտրական նութիւն :

Դիմել Տիկին Մեսրոպեանի կամ Պլան չառի,

3 Rue Dolomieu PARIS 5·

Tél. POR 27-55

Salles de séjour Penderies - literie
Chambres - cosys Cuisines laquées
Salons-tapisserie Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
Վ.ՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆԶՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Արձակուրդի մեկնող բաժանորդներէն կը խնդրենք որ իրենց նոր հասցէին հետ յայտնեն նաեւ հին հասցէն : Ծանք՝ Ֆրանսայի համար հարիւր ֆրանք, արտասահմանի համար երկու հարիւր ֆրանք :

Նկատի չեն առնուիր այն փոփոխութիւնները, որոնց կցուած չէ նախկին հասցէն :

Այս առթիւ, անդամ մը եւս կը խնդրենք կարգադրել առկախ հաշիւները, առանց սպասելու մասնաւոր նամակներու :

Կանխայայտ շնորհակալութիւններով :
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ԼՈՒԻ ՄԷՋ

Հովանաւորութեամբ Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի կազմակերպութեամբ, Հ. Ց. Դ. Ակնունի ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Սէն Լուի Նոր Սերունդի եւ Կ. Խաչի մասնաճիւղերուն :

Այս կիրակի, ամբողջ օրը, նախկին եօթնեղբայրեանները ազարակը :

Ներկայ կ'ըլլայ եւ խօսք կ'առնէ ընկերվարական կուսակցութեան 10 մասնաճիւղի ընդհ. քարտուղար

ՏԱՆԻԷԼ ՄԱՐԹԱԼՕՆ

Անդամ Նահանգային Խորհուրդի եւ Մարսէյլի քաղաքապետական ժողովի :

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին : (Գեղջկական պարեր՝ ղեկավարութեամբ ընկերուհի Ե. Կօշկարեանի):

Եւրոպական պարեր մինչեւ կէս գիշեր ղեկավարութեամբ Նոր Սերունդի նուագախումբին : Մուտքը ազատ է:

Հ. Ց. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՄԲԱՐԸ
Orcival — Château de Cordès
(P. de D.)

Սկսած են Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները:

Օրական՝ 600 ֆրանք :

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ. 1–30: կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները :

Անոնք որ Միութեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին շրջանին վարչութեան կողմէ:

ՎԱՅՐԸ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով : Ֆրանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան դեղեցիկ լիճեր :

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դարու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Աբսէնի:

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ. Եդ. Մավեանին, հեռ.

CEN 06-42

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15 :
Բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերէ :

ԱՂՕԹԱԺՈՂՈՎ ՍԷՆ ԼՈՒ — կրան Փէն Լուսաւորչական եկեղեցիին մէջ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պոմոնի հոգեւոր քոյրերը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին , ազօթաժողովի կը հրաւիրեն հայ հաւատացեալ ժողովուրդը, Սէն Լու-Կրան փէն փէն լուսաւորչական եկեղեցիին մէջ : Պիտի քարոզէ Տ.ր Տիգրանուհի Մեսրոպեան :

Օր. ՕՏԷՔ ՍԵՐՈՒԲԵԱՆ
ՅԱԿՈԲ ՍԵԼԹԵԿԵԱՆ
Ամուսնացած

Կնքահայրութեամբ Տէր եւ Տիկին Այնթապլեանի :

Պուլոնէը – Պիյանքուրտ Պէլվիլ

× Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Սելթեկեան հազար ֆրանք կը նուիրեն Նոր Սերունդի «Հայաստան» թերթին, հազար ֆրանք ալ «Ծառայ»ի բարգաւաճման ֆոնտին :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Բաֆֆի խումբի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը: Կարեւոր օրակարգ :

ՊԱՆԵԼՕ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Ց. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Սարգիս Մեսեան ենթակոմիտէի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՇԱՒԻՒ.— Հ. Ց. Դ. «Արշալոյս» խումբի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Սէնթ Անթուանի «Ընկեր Կարօ»ի ընկերական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին , Լավիսթ, ընկեր Պօյաճեանի բնակարանը: Ներկայ կ'ըլլայ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը: Ժամը հինգին խօսակցութիւն համակիրներու հետ, նոյն տեղը:

ՏԱՐՕՆ Տուրուբերանի Հայր. Միութեան ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15ին, 0 Քլէտ տը Լիւնի սրճարանը, Փլասթ'Իթալի:

ՎԱԼԱՆՍ.— Համախմբր. Միութեան ընդհ. ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Պ. Գ. Սիմոնեանի սրճարանին մէջ: Կարեւոր օրակարգ: Պատգամաւորներու ընտրութիւն : Հաշուետուութիւն :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Պէլվիլի «Ռոստոմ» խումբի եւ Իսի լէ Մուլինոյի Զաւարեան կոմիտէի: Այս ԿԻՐԱԿԻ , Մէտոնի անտառը Պաղ Աղբիւրին մօտ: Առատ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ : Բարձրախօս հայկական երգերու համար եւ պարեր :

Պէլվիլի համար օթոքարը կը մեկնի Էկլիզ տը Պէլվիլէն ժամը ութին: Երթուդարձ 250 ֆրանք: Արձանագրուիլ Ճաշարան Արթիւր եւ Ռոստոմ խումբի ընկերներուն մօտ: Անձրեւի պարագային խընդրայոյզ սրահը :

ՏԷՐ ՈՂՈՐՄԵԱ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՎԱԼԱՆՍ.— Արաքս երգչախումբը այս կիրակի «Տէր Ողորմեա» պիտի երգէ Ս. Գ. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, մասնակորապէս Ալժերիա ղրկուած հայ եւ Ֆրանսացի զինուորներուն առողջ վերադարձին համար: Կը խնդրուի բոլոր հայրենակիցներէն ներկայ ըլլալ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի ճամբարին համար խոհարարուհի մը եւ օդնական մը Օգոստոս ամսուան համար :

Դիմել անձամբ «Ծառայ»ի վարչութեան :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՍԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՕՐԴՆԵՐ ԵՒ ՋՐՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պաճտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի դանէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները :
Պալեանեան հաշիւավալ եւ ներմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարմ, պահածոները (պամիա, եալանճի տոլմա, վարդի սիրուշ, եւն.):
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պաստիրմա:
Ռուսական խաւիար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէնները :
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն :

Արեւելեան աղանդերներ (թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքները ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
21
ՅՈՒԼԻՍ
•
SAMEDI
21 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7634 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3445

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՔԱՐԻՒՂԻ ՃԱՄԲԱՆ

•

Կիպրոսի տագնապին առթիւ, Անգլիոյ վարչապետը եւ արտաքին գործերու նախարարը քանիցս յայտարարեցին թէ ստիպուած են պաշտպանել քարիւղի ճամբան, թէ իրենց եւ թէ Եւրոպայի համար :

Այդ ճամբան գոհերէն մէկն ալ մենք եղանք, Սեւրի փոխարէն ստանալով Լոզանը :

Իսկ այժմ քարիւղը բոցեր կ'արձակէ անոնց դէմ որ չհաթեր մենաշնորհներ ձեռք ձգած էին տարիներ առաջ :

Արաբական աշխարհին ամէնէն յետնամնաց երկիրն ալ վերաքննութիւն կը պահանջէ, կրկնապատկելով կամ եռապատկելով իր ստանալիք չհաթաժինը :

Միեւնոյն առեն, մրցակցութիւնը կը ստոկանայ անգլիական եւ ամերիկեան ընկերութեանց միջեւ, խանդարելով իւրաքանչիւրին քաղաքական եւ տնտեսական հաշիւները :

Իրանի օրինակին հետեւելով, կարգ մը արաբական երկիրներ յաջողեցան աւելի նպաստաւոր պայմանագիրներ կնքել :

Մէկուն օրինակը վարակեց միւսները, լուրջ մտահոգութիւն պատճառելով մեծ նաւթնորհեալ ընկերութեանց, որոնք ստիպուած են տեղի տալ, Արաբիայէն մինչեւ Լիբանան :

Տարիներ առաջ, դեսպանի մը կամ հիւպատոսի մը սպառնալիքը բաւական էր, լռութեան դատապարտելու հազարաւոր բիւզանդիոն երկիրն իշխանութիւնը :

Այսօր մարտանաւերն ու օդանաւերն ալ վախ չեն պատճառեր նորագոյն երկիրներուն :

« Արաբական Ձայն »ը եւ մամուլը պարբերաբար կ'աղաղակեն թէ արաբ ազգը հարիւր միլիոնի ուժ մը կը ներկայացնէ, Մարոքէն մինչեւ Իրաք :

Ճաճախ չատ աւելի ընդարձակ հեռանկարներ կը պարզեն, հիմնուելով ներկայ իրականութեան վրայ :

Արդարեւ, կազմուած է նոր ուժ մը, որ իր ազդեցութիւնը կը զգացնէ յարաճուն վճռականութեամբ :

Հիմնական փոփոխութիւն մը կատարուած է Միջին Արեւելքի մէջ, որ կրնայ ի հարկին միացեալ ճակատ կազմել, հակառակ քաղաքական եւ տնտեսական շահերու տարբերութեան :

Ամէն պարագայի մէջ, աշխարհ մը յաջորդած է ուրիշ աշխարհի մը, հիմնովին խախտելով գաղթատիրութեան դիրքերը :

Ամէնէն ամեհի ուժն ալ կ'ընդհարի ազատական փչաթելերու ցանցին :

Նորագոյն երկիրները հետզհետէ ամրապնդելով իրենց քաղաքական նուաճում-ները, կը փորձեն տնտեսապէս ալ անկախ դառնալ :

Եւ երբ արտաքին օգնութիւն կ'առնեն քարկուի, կը խօսին հաւասարէ հաւասար, եւ ոչ թէ իբրեւ նպաստընկալ կամ ենթակայ, ինչպէս երբեմն :

Անոնք այլ եւս նկատի չեն առներ ջրոյ պետութեանց քաղաքական դաւանանքը : Կը յարմարին մէկուն թէ միւսին հետ, առաւելագոյն չահը ապահովելու համար :

Ապագայ՝ արդիական զէնքերու դնում-մը՝ խորհրդային երկիրներէ : Եւ զանազան համաձայնութիւններ՝ տնտեսական գործակցութեան համար :

Քարիւղի ճամբան քաղաքական տիրապետութիւն կը նշանակէր երէկ :

Այսօր դարձած է հառաչանաց կամուրջ մը, իբրեւ հետեւանք ազգային չարժումներու զարգացման :

Արեւելքի աչքերն ալ բացուեցան քրիւղին բոցերէն :

Այդ բոցերը կը լուսաւորեն յետամնաց երկիրներու ճամբան, տիրապետ գործադրելու համար իրենց ինքնորոշման իրաւունքը :

Շ.

ՕՐՕՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ .— ՄԻ ՋՈՑՆԵՐ՝ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԳԻՆԵՐԸ ՊԱՀԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ .— ՆՈՐ ԴԷՊՔԵՐ ԱԼ-ԺԵՐԻՈՑ ՄԷՋ .— ԵՐԿԱՄԵԱՑ ՉԻՆՈՒՈՂ-ՐՈՒԹԻՒՆ

Եւմաական նախարարը, Պ. Ռամատիէ, նոր ծրագիր մը կազմած է, գիներու բարձրացումը արգիլելու եւ թղթադրամի չրջաբերութիւնը կասեցնելու համար : Ինչպէս կը բացատրեն տեղական թերթերը, կացութիւնը կը ստիպէր կամ ներկայ մակարդակին վրայ պահել գիները, եւ կամ արտօնել որ քիչ մը բարձրանան : Պ. Ռամատիէ ընտրած է առաջին միջոցը, նկատելով որ երկրորդը կրնայ տեղի տալ արտակարգ ելեւէջներու, յանգելով թղթադրամի յաւելման :

Ահաւասիկ որոշած որոշումները .—

1· Ընդհանուր արգելք ամէն տեսակ արտադրութեանց գիներուն բարձրացման դէմ, ինչպէս առաջարկուած էր Յունիս 15ին : Այս առթիւ քննութեան ենթարկուած էին 60 չեղումներ եւ դոհացում պիտի արուի քանի առաջարկներու, քանի մը չարաթէն : Կառավարութեան ղէխաւոր հոգն է պաշտպանել դրամը, ինչ որ կարելի չէ առանց կարգ մը զոհողութեանց :

2· Կրճատել վարկերը : Վաճառուրդնե-րու առեն առաջին վճարումը քանի առ հարիւրէն պիտի բարձրանայ 25 առ հարիւրի : Վճարման պայմանաժամն ալ աւելի կարճ պիտի ըլլայ : Կառավարութիւնը պիտի ընդարձակէ հակակշիռը եւ օրինագիծ մը պիտի առաջարկէ վաչխառուութիւնը զսպելու համար :

3· Պիտի կրճատուի չինութեանց սահմանուած պարգեւը, (600 ֆր. իւրաքանչիւր քառ. մեթրին, փարթամ չէնքերու համար) :

Եւմաական նախարարը կը յուսայ չընջաբերութենէ քաշել մօտ հարիւր միլիառ Ֆրանքի թղթադրամ :

× *Առջի օր կարեւոր խորհրդակցութիւն մը տեղի ունեցաւ Ալժէի մէջ, մասնակցութեամբ ազգ. պաշտպանութեան նախարարին, պատերազմական եւ ներքին նախարարներուն եւ բարձրաստիճան ըսպաներու : Խնդիրը կապ ունէր զինուորական կարզադրութեանց հետ եւ որոշում-ները զաղանի կը պահուին : Այս առթիւ որոշուեցաւ նոր միջոցներ ձեռք առնել, ահաբեկումները զադրեցնելու համար :*

× *Յուլիս 19ին զինուորական կարաւան մը յարձակում կրեց ըմբոստներէն, Թունուզի հողին վրայ, Ալժերիոյ սահմանին մօտ : Ութ Ֆրանսացի զինուորներ սպան-նուեցան, 11 հոգի վիրաւորուեցան : Նոյն օրը երեք թաւարզներ լարուեցան Օրանի չրջանին մէջ : Տասը զինուորներ սպան-նուեցան : Ըմբոստները աւելի ծանր կորուստներ կրեցին :*

× *Ազգ. պաշտպանութեան եմական յանձնաժողովին տեղեկաբերը իր զեկուցման մէջ կ'առաջարկէ երկու տարուան բարձրացնել զինուորութեան չրջանը, նկատելով որ Ալժերիոյ մէջ բարեկարգութեան վերահաստատումէն վերջն ալ զինուորները տակն մը զէնքի տակ պահելը կը նշանակէ երկամեայ ծառայութիւն :*

× *Ֆրանքեթունուզեան բարեկամութեան ցոյց մը կատարուեցաւ Ռապաթի մէջ, Այտ էլ Քէպիրի ոտնին առթիւ : Իսլամական այս ուխտը խաղաղութեամբ անցաւ Ալժերիոյ մէջ, առանց դղրդալին ցոյցերու, ինչպէս կը պատահէր ուրիշ առեն : Փարիզի մղիթին մէջ ալ ուխտատարութիւն մը տեղի ունեցաւ մասնակցութեամբ Յորդանանի, Լիբանանի, Քուէյթի, Սուրիոյ, Իրաքի, Աֆղանիս-տանի, Մարոքի, Թունուզի, Պարսկաստանի, Եգիպտոսի դեսպաններուն կամ ներկայացուցիչներուն : Ներկայ էին հազար հոգի եւ քարոզիչը միայն կրօնական ոտնի մասին խօսեցաւ :*

⁂ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ⁂

•

ՑԵՂԻՆ ՉԱՑՆԸ

Արդիական Բարեկենդանի մը վերածուեցաւ աշխարհի գեղուհիներու ընտրութեան մրցումները, որոնք շաբաթներով կը գրաւեցնեն սալոնական մամուլը :

Շարժումը տարածուած է նաեւ Թուրքիոյ մէջ, ուր ոչ միայն սիւնակներ կը տրամադրեն մերկապարանոց պատկերներով, այլ եւ մրցումներ կը սարքեն, իրենց գեղեցկութեան թագուհին ընտրելու համար :

Ամէն տեղ ալ նոյն ձեւով կը կատարուին գնումները, չափելով թեկնածուներուն հասակը, կուրծքին լայնքը, սրունքներուն երկայնքն ու լայնքը :

Ցետոյ կը ճշդեն տարիքը, մորքին, աչքերուն եւ մազերուն գոյնը, իւրաքանչիւրին ճաշակը, ճաշելու եւ հագուելու եղանակը, ճանալու եւ արքնալու ժամերը եւ ուրիշ նրբութիւններ :

« Գեղագէտ » ճնիչները զանազան շարժումներ ալ կատարել կուտան թեկնածուներուն, վաւաշտ նայուածքներու տակ, իրենց վերջնական վճիռը արձակելու համար :

Այս առթիւ, յանախադէպ են եղերական կամ «զգայացունց» տեսարանները, երբ ճիճանաւատաի թեկնածու մը կը պարտուի կամ յաղթականը կը սուճայ :

Ահա ձեզի այլապէս պերճախօս պատմութիւն մը : Սրտառուչ՝ իր պարզութեամբ եւ արտայայտութեամբ :

Յուլիս 18ին միջադէպ մը պատահեցաւ Լոնկ Պիչի մէջ (Քալիֆորնիա), ուր տեղի կ'ունենային վերջին գործողութիւնները, «Միս Տիեզերք»ի ընտրութեան համար :

Թեկնածուներէն մին, Սառա Թալ (Որ. Իսրայէլ) մերժեց լուսանկարուիլ Մարիոնա Օրշելի հետ (Որ. Գերմանիա) :

— Ձե՛մ կրնար, չե՛մ կրնար, կը ճչար աղջիկը, հաղարական եւ անձնական պատճառներով : Եթէ լուսանկարուիմ Միս Գերմանիոյ հետ, այլեւս չեմ կրնար մայրիկիս երեսը նայիլ : Պատերազմի ընթացքին մօրս ընտանիքը բնաջնջուեցաւ Գերմանիոյ մէջ եւ մայրս երբեք չի կրնար մոռնալ այս պարագան :

Ցետոյ խանդաղատանքով դիտեց Միս Գերմանիան, որ հովը կեցած էր :

— Ազնիւ աղջիկ մըն է, բայց չեմ կրնար լուսանկարուիլ իրեն հետ ...

Եւ հեռացաւ սենեակէն :

Օր. Գերմանիան ալ կը հառաչէր .

— Դժբախտութի՛ւն : Ես դեռատի աղջիկ մըն էի երբ պատերազմը վերջացաւ : Ի՞նչ ըսեմ : Օր. Իսրայէլ ազնիւ աղջիկ մըն է, եւ վեհանձն եղած է ինծի հանդէպ : Միւս կողմէ, ինչպէս ոեւէ Գերմանացի, ես հպարտ եմ իմ հայրենիքով . չեմ գիտեր ի՛նչ ըսեմ, ի՛նչ ըսեմ ...

Հազուադէպ է որ այսպէս անմեղօրէն հնչած ըլլայ ցեղին ծայրը, այնքան եղերական պարագաներու մէջ : Վ.Ա.Հէ

ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՆՃՈՒԿԸ

•

Յուլիս 19ին նոր վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ Անգլիոյ Երեսփ. ժողովին մէջ, Կիպրոսի հարցին առթիւ : Ընդդիմադիր երեսփոխան եւ նախկին նախարար Կրիֆիթ խոստովանեցաւ կառավարութեան կրաւորական դիրքը : Եւ յանուն աշխատաւորական կուսակցութեան, պահանջեց Կիպրոսի հարցը յանձնել Հիւսիսային Ատլանտեանի Կազմակերպութեան (ՀԱԿ) քննութեան, « քանի Ատլանտեան Ուխտը բոլորովին քայքայուած չէ արեւելեան Միջերկրականի մէջ : Կիպրոսի թնճուկը կը վտանգէ Անգլիոյ, Յունաստանի եւ Թուրքիոյ փոխադարձ բարեկամութիւնը » :

Աշխատաւորականները կ'ուզեն որ կառավարութիւնը Լոնտոն հրաւիրէ աքսորական Մակարիոս արք. ը եւ Կիպրոսի Յոյներուն ներկայացուցիչները :

Արտաքին նախարար Պ. Ս. Լոյտ պատասխանեց թէ Անգլիա չի կրնար միանակի լուծել Կիպրոսի հարցը, իսկ Թուրքիոյ եւ Յունաստանի յարաբերութեանց լարման պատասխանատու բռնեց Աթէնքի կառավարութիւնը որ կ'ուզէ հարցը յանձնել Ազգ. ժողովին քննութեան : « Կիպրոսը կենսական խարիսխ մըն է մեզի համար, ոչ միայն Հիւսիսային Ատլանտեանի Կազմակերպութեան հանդէպ ունեցած մեր պարտաւորութեանց, այլ եւ Պաղտատի Ուխտին պարտադրած յանձնառութիւններով : Մենք չենք կրնար զոհանալ սահմանափակ խարիսխ մը պահելով յունական հողին վրայ : Ամէն պարագայի մէջ, ցորչափ ահաբեկչութիւնը կը չարունակուի, կարելի չէ մտածել ներքին ինքնավարութեան մը մասին » :

Ժողովը 246ի դէմ 319 ձայնով հաստատեց կառավարութեան դիրքը Կիպրոսի հարցին մէջ :

× *Լորա Բէյքլիֆ, որ նոր սահմանադրութիւն մը պիտի մշակէ Կիպրոսի ներքին ինքնավարութեան համար, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Նիկոսիոյ քաղաքապետին հետ : Այս պաշտօնեան կը համարուի Կիպրոսի բոլոր քաղաքականներուն զեկավարը : Կիպրոսցի քաղաքական առաջնորդները ցարդ կը մերժէին բանակցիլ Լորային հետ :*

ԵՐԵՔ ԶԷԶՈՔՆԵՐՈՒ ՉՐՈՅՑԸ

•

Ինչպէս զրած էինք երէկ, չուտ վերջացաւ մասնչալ Թիթոյի, պնդ. Նասրի եւ Պ. Նեհրուի տեսակցութիւնը Պրիոնիի մէջ եւ վերջին երկուքը Գահիրէ վերադարձան : Երէկ պաշտօնական զեկոյց մը պիտի հրատարակուէր կատարուած խոսակցութեանց մասին որոնց վերջինը տեւեց վեց ժամ : Քննուեցան բոլոր միջազգային խնդիրները, ինչպէս եւ Ալժերիոյ տագնապը : Հնդկաստանի վարչապետը միշտ անհրաժեշտ կը դտնէ զինադադար մը, իբրեւ նախաքայլ խաղաղ բանակցութեանց :

Իրարմէ բաժնուած առեն, մասնչալ Թիթօ « նորէն հրամեցէք » ըսաւ հիւրերուն : Երեքն ալ անդլերէն կը խօսէին :

Պատասխանելով զանազան հարցումներու, Թիթօ հաստատեց թէ երեքը միասին քննեցին Մրջին Արեւելքի, Ալժերիոյ, զինաթափութեան, Գերմանիոյ միացման եւն. խնդիրները : Բայց մերժեց որեւէ տեղեկութիւն հաղորդել : Հնդկաստանի վարչապետը երկու օր մնալով Գահիրէ, պիտի անցնի Լիբանան :

Երբ երեք չոլերը Պրիոնի կղզին կը զատնուէին, յանկարծ երեւցաւ Ս. Միութեան դեսպանը, մեծ դարմանք պատճառելով : Կ'ըսուի թէ զացած էր տեսակցելու Եգիպտոսի նախազահին հետ, բայց պատասխանուեցաւ թէ զնդապետը չափազանց զբաղած է :

× *Ալժերիոյ պատուիրակութիւնը, որուն զլուխը կը զտնուի Ֆերհատ Ապպաս, չընդունուեցաւ երեք չոլերուն կողմէ : Բայց իրենց յուշագիրը յանձնուած է առ որ անկ է : Այդ յուշագրով պատուիրակութիւնը կը պահանջէ առժամեայ կառավարութիւն մը հաստատել Ալժերիոյ համար : Այս առթիւ կ'ըսէ թէ Ազատագրութեան բանակը պատրաստ է բանակցելու, եթէ Ֆրանսա ճանչնայ Ալժերիոյ անկախութեան իրաւունքը եւ առժամեայ կառավարութիւն մը կազմուի Ալժէի մէջ :*

Թիթօ յայտարարեց թէ ինք չէ ստացած ալժերիական յուշագիրը :

(Շար. ր կարդալ Գ. էջ)

ՎԱՀԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ
ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ)

●

Գ.

Ինչպէս Հազարացիներու օրով, այսօր ալ կազմուած է ճակատ մը.—

Ասիկա նոյն այն ճակատն է՝ զոր հովիւներէն ներս ապստամբողները «անժամանակ արարին յիշխանաց», ստեղծելով «երթիցէ գնասցէ ի բաց» աղաղակողնե-րու հովելիճակ մը: Համակերպութեան տէրընկալութեան, թուլամորթութեան, տարկամութեան ճակատն է ասիկա, խոտի պէս ապրելու յօժար մարդոց ճակատը: Վերջապէս ճակատ մը իշխանախոյս կամ իշխանահալած:

Այդ ճակատին դէմ պայքարին ունի ուրիշ ճակատ մը, որու յարողները իշխան մը կը պահեն իրենց հովիւներուն մէջ: Ինքնիշխանութեան, պատուապղծու-թեան, ցեղին ստեղծագործական աւան-դութեանց հաւատարմութեան ճակատն է ասիկա, տենչով մը որ փառքն է մեր պատմութեան եւ պարծանքը Հայկազանց, տենչով մը որ մեզ արժանի կը դարձնէ յաւերժական օրհնութեան: Այս ճակատին մարդիկը կ'ըսեն.— Մինչ կարելի՞ է հանդուրժել՝ երբ մեզ խոտի հաւասար կը համարին, մարդապետին՝ ուր կը ճարա-կին աշխարհակալ ապստամբներու ձիե-րը:

Երկու այս ճակատներուն պայքարը կը հաստատէ թէ.

Հայրենի երկրին աւերումէն ու կոտո-րածներէն ետքը՝ թշնամին ամենամեծ հարուածը փորձեց տալ մեզի, վտարելով իշխանական ոգին Հայկազանց հովիւնե-րուն մէջէն: Եւ վանքերը, դիւղերը, քա-ղաքները սկսան «երթիցէ գնասցէ» փըս-փսալ, ինչպէս կը փսփսային Վահան Փոքինացին, իրենք յօժար՝ խոտի պէս ապրելու:

Նոյն ազէտը, այժմ, կը սպառնայ նաեւ Սփիւռքին:

Արդարեւ, «իշխան ժողովուրդը» որ հայ ժողովուրդն է, ինչպէս կը սիրէր կո-չել ընկեր Վահան Նաւասարդեան, ահա կը փորձեն, այստեղ եւ այնտեղ, «առանց իշխա-նի» թողուլ՝ ըստ բացատրութեան մեր ողբացեալ ընկերոջ:

Այս ժողովուրդը, որ իշխան է ծնած՝ դլուխը մխրճած Մասեաց ամպերուն մէջ, աստուածներուն խօսուրտուքին ունկն-դիր, մէջքին փութիած՝ Արաքս դեսին կապոյտ ջօրին, իրրեւ փեսայ յաւերժու-թեան, ահա կը փորձեն դարձնել «անիշ-խան» կամ «ապիշխան»,— Լեթէ դեսին մէջ նետել Հայկազանց ոգին, որ իշխա-նական նկարագիր է աւելի մեղի եւ ար-քայական բարբառ:

Բայց իշխան ժողովուրդի մը ընդերքէն ծնած իշխան կուսակցութիւն մը, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը, կը մերժէ անձնատուր ըլլալ եւ կը պաշտպանէ մեր գոյութեան, մեր պատուաւոր եւ աղնուական գոյու-թեան վերջին դիրքերը:

Մեկնելով պայքարին սոսկացած նոր պայմաններէն, թոյլ տուէք ինձ, այս-տեղ, բանաձեւել տեսութիւն մը.—

Հայրենիքը հողը չէ միայն: Երկրի վը-րայ՝ հող ունեցող ժողովուրդ չա՞տ, բայց հայրենիք չունի՞ն անոնք, որովհետեւ տհաս՝ «իշխանութեան» բարձրանալու անկարող: Հայրենիքը, դարձեալ, թիւը չէ միայն: Նախիրի նմանող ժողովուրդ-ներ շա՞տ, բայց հայրենիք չունի՞ն ա-նոնք, որովհետեւ տհաս՝ «իշխանու-թեան» բարձրանալու անկարող: Հայրե-նիքը չի պայմանաւորուիր ունենալ բա-յով, այլ միայն ստեղծել բայով: Եւ հայրենիք ստեղծելու համար՝ պայման է ունենալ «ոգեկան հայրենիք», — այս տարապին հեղինակն է մեր մեծատաղանդ բանաստեղծը, Վահան Տէրեան, որ ըսել կ'ուզէ թէ հայրենիք ստեղծելու համար՝ պէտք է նախ ունենալ հայրենիքին ոգե-կան պատկերը, ինչպէս Աստուած, ըստ երբայական աւանդութեան, մա՛րդ ըս-տեղծելէ առաջ ունէր մարդուն պատկերը: Ի՞նչ օգուտ հողը կամ թիւը, երբ հոգի-ներու մէջ կը պակսի հայրենիքին ոգեկան պատկերը: Բայց երբ հոգիներու մէջ կա՛յ հայրենիքին պատկերը, ո՛չ մէկ բռնակալ կրնայ արգիլել այլեւս հայրենիքին ստեղ-ծումը՝ ըստ այդ պատկերին, — ուչ կամ կանուխ՝ մարմին կ'առնէ պատկերը:

Արդ, իրենց հոգիներուն մէջ այդ պատ-կերն ունին անոնք միայն որ դիտեն ըս-տեղծել, ազատ թռիչք տալով իրենց «ան-ծառայական իշխանարար իշխանու-թեան»:

Հաճելի է ինձ մատնանշել թէ «անծա-ռայական իշխանարար իշխանութեան» ոգին կը թրթռայ երեք Վահաններու մէջ, — Վահան Խոսրովեան, Վահան Տէրեան, Վահան Նաւասարդեան: Ահա թէ ինչո՛ւ արդար է Վահանականութիւն (Վահա-նիզմ) անուանել իշխանական Հայկազն-եան ոգին՝ այդ անուամբ մկացնելու հա-մար պայքարը, որ կ'ներկարէ մեր պատ-մութեան մէջ դարէ դար, հին դարերու իշխան Վահաններէն մինչեւ մեր օրերու իշխան Վահանները:

Վահանականութիւնը ուրիշ բան չէ, բայց եթէ զինել հոգիները հաւատքով, լեցնել հոգիները իշխանական հպարտու-թեամբ, խանդավառել հոգիները ինքնիշ-խանութեան արժանի մեր ցեղին ստեղ-ծագործելու կամքով ու տենչով:

Վահանականութիւն կը նշանակէ պայ-քար համակերպութեան ախտին դէմ, պայքար բոլոր այն փորձերուն դէմ՝ ո-րոնք նպատակ ունին հոգեպէս պարպել մեր ժողովուրդը եւ արժեզրկել, պայքար այն ծրագրին դէմ՝ որով կը ջանան «իշ-խանահան» ընել մեր հոգիները, պայքար վերջապէս Հայութիւնը դրսատային դան-դուածի վերածելու անօրինութեանց դէմ:

Վահանականութիւնը հանդանակ մըն է, լաւագոյնս խտացուած սա ուժեղ քեր-թուածով, որ կը բխի Տէրեան Վահանի յաւերժալոյս հոգիէն.—

Մի խոստնէք մեզ ձեր վայրի, արջի ցե-
ղերին,—
Մեր երկիրը աւերուած, բայց սուրբ է եւ
հին.
Որպէս լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար
ձիւն,
Այնպէս նոր չեն մեզ համար դաւ ու դաւ-
ճուութիւն:

Զօր. Պուտիէնի (յետագային մար-շալ Լախա) եկած էր Մուսթաֆա Քեմալին խոստանալու զէնք, ռազմանիւթ եւ դրամ: Ասոր փոխարէն յանձն պիտի առնէր Թուրքերը պայքարի մղել հասարակայ թշնամիին, Համաձայնական պետու-թեանց դէմ: Եթէ Պուտիէնի այսքանով գոհանար, Մուսթաֆա Քեմալ չստոնց հաւանած պիտի ըլլար եւ երկար բարակ բանակցութիւններու պէտք պիտի չըլլար: Սակայն ռուս զօրավարին լեզուին տակ բաներ մը կային: Իրաւ ալ առեն մը վերջ բակլան բերնէն հանեց եւ հարցուց Մուս-թաֆա Քեմալին:

— Վեմ. զօրավարը ի՞նչ տեսակ վար-չաձեւ կը խորհի Անատուլուի մէջ հիմ-նուելիք կառավարութեան համար:

Մուսթաֆա Քեմալ չատ լաւ ըմբռնած էր խօսակցին միտքն ու նպատակը եւ ա-ռանց չուարելու սա պատասխանը տուած էր:

— Բնականաբար խորհրդային հանրա-պետութեան նման կառավարութիւն մը.

— Այսինքն բոլշեւիկեան սկզբունքնե-րու վրայ կառուցուած հանրապետութիւն մը, այնպէս չէ, զօրավար:

— Այդպէս պիտի ըլլայ, աւելի ճիշդ պիտի ըլլայ ըսել պետական ընկերվարու-թիւն:

— Միայն ընկերվարութիւնը ընկերա-յին մարդի մէջ տիրապետող դրութիւն մըն է, մենք կը փափաքինք որ համայնա-վարութիւնն ալ աչքէ անցնէք: Այն ատեն ձեր մեծ դրացին Ռուսիա, ձեռքէն եկած օժանդակութիւնը պիտի ընէ ձեզի:

Մուսթաֆա Քեմալ փաչա կը տեսնէր որ զօր. Պուտիէնի կանխաւ խոստում առ-նել կ'ուզէր, բայց չէր մոռնար նաեւ թէ իր նպատակներուն համար օգնութեան կը կարօտէր: Խորհրդային պատուիրակու-թիւնը մեծ յոյսով մեկնած էր Հաւզայէն, բայց Մուսթաֆա Քեմալ փաչա կատարե-լապէս պայծառած էր: Նոյնիսկ եթէ վտանգը մեծնար, ռուսական բանակ մըն ալ պիտի դար օգնութեան:

Մուսթաֆա Քեմալի թշնամիները եւ նեղմիտները, Հաւզայի տեսակցութեանց առթիւ տարաճայնած էին թէ Թուրք Մեծ Ազգնորդը ընդունած է բոլշեւիկութիւնը ու կարծեր էին թէ այդքան պարզ սա-կարկութեամբ մը իր բոլոր նպատակնե-րէն հրաժարած էր: Ցետագային Մուս-թաֆա Քեմալ Ցիշդի փաչային ըսած է.

— Այդ միջոցին սոսկացած էինք անդ-նիլ Սըրաթ Քէօփրիւսիւն (վտանգաւոր անցք – կամուրջ): Մինչեւ կամուրջը անցնիլը ... ին քեռի ըսինք:

Հաւզայի մէջ անցուցած օրերուն երկ-րորդ նշանակալից դէպքը եղաւ Թուխալ Օսմանին հրաւէրը: Մուսթաֆա Քեմալ փաչա ըսած էր Օսման աղային.

— Օսման աղա, եթէ Խոթանպուլի կա-ռավարութիւնը հակահրաման մը ղրկէ քեզի, դուն նորէն չարունակէ պայքարը Պոնտոսցիներու դէմ, մինչեւ որ յաղթես անոնց. ուշադիր եղիր, թափ տուր պայ-քարիդ.

Մեւ Ծովու եզերքը, եթէ Պոնտոսցիները չչահեցան, Թուխալ Օսման մեծ դեր ունե-ցաւ: Մեզք որ յետագային քաղաքական չիրքերէ եւ սմանց գրգռութիւններէն առաւելով Մուսթաֆա Քեմալին դէմ չարժեցաւ:

«ՄԵՆՔ ՁԵՆՔ ՈՒԶԵՐ ԵՐԵՍ ՏԱԼ ՀԱՅԵՐՈՒՆ»

●

ՄՄԲ.— Թուրքիոյ Մասնաւոր Կազմա-կերպութեան պետը, գնդ. Հիւսամէտ-տին էրքիւրբ շարունակելով իր յուշերը ձիւմհուրիյէթի մէջ, կը պարզէ թուրքու-ռուս գործակցութեան առաջին գեներալ-ները, որոնց շնորհիւ Մ. Քեմալ առատ զէնք, ռազմանիւթ եւ դրամ ստացաւ (16 Յուլիս).—

— 1919 Մայիս 19ին Շաբաթ առաւօ, Մուսթաֆա Քեմալ իր սպայակոյտով «Պանտրմա» չոգենաւով ողջ առողջ Սամսոն հասաւ. բայց հազիւ օր մը կրցաւ հոն մնալ: Հին ու մին ինքնաչարժով մը եւ քանի մը ձիաքարշ կառքերով ճամբան կը չարունակէ խումբը, «Ծաղ պաշտօնը տուման ալմըշ» երգը միաբերան երգելով եւ նկարագիր բնութեան մը մէջէն հասան Հաւզա:

Մուսթաֆա Քեմալ իջաւ համեմատա-բար լաւ պանդոկ մը, Ալի Պապային պան-դոկը: Իրեն կ'ընկերանային Թիկնապահ-ները Մահմուտ եւ Ճէվատ Ապպաս ու ըն-կերները՝ Նուրի Ճոնքէր, Հիւսրեւ Կէրէ-տէ եւ Սալիհ Պոզոկ: Իրարու կը պատմէ-ին Բումէլիի յիշատակներէն եւ կը կեն-դանացնէին Մանաստիրըն ու Սելանիկը, ազատութեան համար ապստամբած մար-դոց երկիրը:

Իր ջերմուկներով հարուստ այդ սիրուն դիւղաքաղաքին մէջ Մուսթաֆա Քեմալ իր ընկերներով ճիշդ 22 օր մնաց եւ հոն հասնող խորհրդային պատուիրակութեան մը հետ տեսակցութիւններ ունեցաւ:

Խորհրդային պատուիրակութեան պետն էր Զօր. Պուտիէնի: Ասոր թարգմանիչ ու բարեմիտ մարդուն եւ Մուսթաֆա Քեմա-լին բարեկամութիւնը չուտով սերտացաւ:

Բաբելոնն է եղել մեր ախոյեանը՝ տես,—
Անհետ կորել, անցել է չար մշուշի պէս:
Ասորիքն է եղել մեր թշնամին,— ահա՛
Դաշտ է տեղը եւ չկայ բար բարի վրայ:
Ամրակուռ է մեր հոգին,— դարերի զա-
ւակ՝
Շատ է տեսել մեր սիրտը աւեր ու կրակ.
Գերուած ենք մենք ո՛չ ստրուկ ,— գիր-
ուած մի արծիւ,
Զարութեան դէմ վեհսիրտ միշտ, վասի
դէմ ազնիւ:
Բարբարոսներ շատ կը գան ու կ'սնցնեն
անհետ ,
Արեւայական խօսքը մեր կը մնայ յաւէտ:

Տէրեան Վահանի այս քերթուածը արձագանգն է այն «արքայական խօսքին», որ նմանօրէն կը հնչէ Նաւասարդեան Վա-հանի խմբագրականներուն մէջ, դիրքե-րուն մէջ, ճառերուն մէջ: «Արքայական խօսքն է որ արդիլեր է մեզի դառնալ «չարչի» կամ «էքսկլէսիճի»: Վահանական նոյն խօսքն է, դարձեալ, որ ասոնցմէ բարձրացուցեր դաշտերուն մէջ՝ հակա-ռակ թշնամիին ցանկութեան, որ ուզեր է մեզ խոտ միայն տեսնել:

Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

(Մնացեալը յաջորդիվ)

«ԿԵՑՑԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»

●

Հայդուկային խումբը չաբաթներով կը թափառի Փաւաչի եւ Շատախի հայկական շրջանները: 96 Թուականի ընդհանուր կո-տորածի յաջորդող տարին է, ամբողջ Վասպուրականը աւեր վերան, հայ ժողո-վուրդը օրհասական օրեր կ'ապրի, կճա-ճով բանջար կը խաշէ, խակ ցերեկները, ճիժ ու պժերով տաւարի նման դաշտ կ'իջնէ խոտ արածելու: Քիւրտ յեղուզակ-ները թալանած են ամէն ինչ, եւ ոչ խակ թաղիքի կտոր մը, պղինձ աման մը, պա-րէնի հետք ամպարներու մէջ: Եւ սա-կայն, կոտորակուած, մօրէ մերկ, չը-լուտ, կ'ապրի հայ ժողովուրդը ու տասը տարի չանցած կը վերադառնայ նախկին անտեսական վիճակը:

Հրա՞չք: Անշուշտ ոչ: Այլ «Կեցցէ Հա-յաստանը», Հայու կրաւորական դիմա-դրութեան կարողութիւնը, գոյութիւնը յարատեւելու անդիմադրելի մղումը, ո-չինչէն՝ ստեղծագործելու բնազդական կարողութիւնը ու ամէն բանէ վեր, մո-ւեռանդ պաշտամունքը հայրենի աշխար-հին: Ներկայ օրերուս ալ, թէեւ տար-տղնուած աշխարհի չորս ծէդերուն, ա-մէն Հայ գիտակցօրէն թէ բնազդօրէն, հետը տարած է մաս մը «Կեցցէ Հայաս-տանէն»:

Աչնան ցրտերու հետ, երբ պատսպար-ուելու տեղ չունին եւ չեն ալ ուզեր ծան-րանալ բրդուճ մը հայ չունեցող դիւղա-ցու վրայ, հայդուկային խումբը կը վե-րադառնայ Պարսկաստան – Սալմաստ: Բայց Պետօն չի մոռնար, չի կրնար մոռ-նալ տեսած զարհուրելի պատկերը, հա-մատարած սովը, հայ դիւղացու ապրած ողբերդութիւնը, կմախքացած երախանե-րու խումբերը: Զարհուրանքի այդ պատ-կերը, Պետոյի մտքին մէջ դրոշմուած կը մնայ:

Խանասորի Արշաւանքէն վերջ, Դաշ-նակցութիւնը Սալմաստ հաւաքուած մարտիկները կը ցրուէ, Պետօն կը վերա-դառնայ Պուլկարիա, ծննդեան մօտ: Նիւ-թական նեղութենէ ազատ, ազգական-բարեկամներով շրջապատուած, ծննդա-վայրի մէջ, ուր ամէնքը զինք կը ճանչ-նան ու կը սիրեն, մակեդոնացի, պուլկար ու հայ ընկերներու հետ, բնական է, որ Պետօն քիչ մըն ալ իր մասին մտածէ, իր ապագան չտկելու եւ ինչո՞ւ չէ, նաեւ ա-մուսնութեան մասին: Այդպէս է աշխար-հի ընդունած կարգը: Շատ քիչերուն տը-ուած է, Սայաթ Նովայի նման տալաս-տանքով երգելու.

«Ամէն մարդ չի կանայ խմի, իմ ջուրը՝
ուրիշ ջրեն է,
«Ամէն մարդ չի կանայ կարդալ, իմ գիրն
ուրիշ գրեն է»...

Բայց Պուլկարացի Պետօն կրնայ սա-ւառնիլ այդ բարձունքները, ուր միայն ընտրեալները կրնան բարձրանալ: Հայ-դուկային մարզի մէջ հողեպէս կոփուած, ազատութեան պայքարի ուխտուած սա-պետ մը, չի կրնար անտարբեր սրտով հե-տեւիլ Մակեդոնացի ժողովուրդի հերո-սական պայքարին: Ո՛չ, չէ մոռցած, դեռ կենդանի զունաւորումով աչքին առջեւ է Վասպուրականը, հայ ժողովուրդի անե-րեւակայելի տառապանքի պատկերը: Մի-եւնոյն զաժան բռնակալութիւնն է եւ Տաճկահայաստանի եւ Մակեդոնիայի մէջ: Պետօն քանի մը հայ ու պուլկար ըն-կերներով կը միանայ մակեդոնացի հայ-դուկային խումբի մը:

Աղրիանապոլսի մօտ, թրքական զերա-զանց ուժերու դէմ կռուելով կը սպան-նուին հայդուկները, խակ խմբի ղեկա-վարները, Պետօ ու Մերճանով եւ հայ-դուկներէն Թէքիրտաղցի Օննիկ եւ Պուլ-կար մը, որոնք մինչեւ վերջին վայրկեա-նը կռուելով՝ զերի կ'իյնան:

Կախաղանի չուքին տակ, առնական զե-ղեցիկ դլուխը բարձր բռնած, Պետօն վերջին խօսքը կ'ուղղէ հազարաւոր թուրք ամբոխին, որ մեծ խանդավառութեամբ եկած էր ապստամբ անհաւատի մը մահը տեսնելու:

«Այո՛, ես յեղափոխական մըն եմ, եւ մի՛ մոռնաք անմխիթար, որ ես կը ներկա-յանամ կախաղանի առջեւ իբրեւ զաղա-փարի ներկայացուցիչ, գիս կը կախե՛ք, բայց զաղափարը կախել չէք կարող»...:

Ու ազատութեան պայքարի արժանաւոր ապեւոր, աներկիւղ կախաղան կը բարձ-րանայ Անդրիանուպոլսի մեծ հրապարա-կին վրայ:

Ահա այսպէս կը մարի դաշնակցական հայդուկի բոցավառ կեանքի արեւը, մեր յեղափոխական պատմութեան մէջ թողնե-լով պայծառ հետք մը: Իր եղերական մա-հով, իր անսահման նուիրումով, կ'մա-րանդէ մեր հաւատքը, մեր պայքարը լուսաւոր ապադայի մը համար եւ կըսրբա-գործէ խորունկ իմաստը «Կեցցէ Հայաս-տանին»...

(5րդ եւ վերջին մաս) **ՄԱԼԽԱՍ**

ՍՈՎՈՐԴ

(ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ, 1924 – 1100)

ՓԱՓՈՒՆՔՈՎ

Ց. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐ

ՆՈՒՅՆՈՒԹՅԱՄԲ

Հրատարակում ենք ընկերներ Ռ. Ռուբինի, Ա. Ալեքսանյանի և Ա. Ղազարյանի հետ կատարված հետևյալ հարցազրույցը, որը, ինչպես տեսնում եք, ներկայացնում է ոչ միայն հետաքրքրական, այլև շատ կարևոր նյութ։

— Ընկեր Ստալին, ինչպե՞ս եք գնահատում Ձեր ուղևորության արդյունքները։

— Ես կարծում եմ, որ մեր ուղևորությունը հաջող է անցել։ Մենք ունեցանք Ռուսաստանի կոմունիստական կուսակցության և խորհրդային կառավարության ղեկավարների հետ մի շարք հանդիպումներ, որոնց ընթացքում քննարկվեցին մեր տնտեսական շինարարության հիմնական հարցերը։ Մենք ծանոթացանք նաև Ռուսաստանի մի շարք գործարանների և կոլտնտեսությունների աշխատանքին։ Ես կարծում եմ, որ այդ ամենը մեզ հնարավորություն կտա ավելի լավ կազմակերպել մեր տնտեսական շինարարությունը։

— Ընկեր Ստալին, ինչպե՞ս եք գնահատում Ռուսաստանի տնտեսական վերելքը։

— Ռուսաստանի տնտեսական վերելքը անկասկած է։ Ռուսաստանը ապրում է իր տնտեսական վերելքի շրջանը։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի հիմնական գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին շուկա, որի ընդլայնումը և զարգացումը ապահովում է նրա տնտեսական վերելքը։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի մյուս գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին վառելիքի և հումքի հարուստ պաշարներ։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի երրորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան աշխատուժ։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի չորրորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան տրանսպորտ։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի հինգերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան էներգիա։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի վեցերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան ջուր։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի յոթերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան հող։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի ութերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան կապիտալ։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի իններորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան աշխատանք։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի տասներորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան ապրանք։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի տասնմեկերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան ծառայություն։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի տասներկուերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան ամեն ինչ։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի տասներեքերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան ամեն ինչ, որ կա աշխարհում։ Ռուսաստանի տնտեսական վերելքի տասնչորսերորդ գործոնը այն է, որ Ռուսաստանը ունի ներքին էժան ամեն ինչ, որ կա աշխարհում, և

ՓՈՔՐ ՔԱՐ ՏՈՂԸ

ՓՈՓԱԳԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆ

Ընդունում է ամեն տեսակ ավանդներ՝ ընթացիկ հաշվով, խնայողական գրքույկներով և ժամկետային ավանդներ՝ ըստ հետևյալ տոկոսների.

3 ամսվա ավանդ	4%
6 ամսվա ավանդ	5%
1 տարվա ավանդ	6%

Ընդունում է նաև ոսկի, արծաթ, արտասահմանյան դրամներ և թղթադրամներ։

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
22
ՅՈՒԼԻՍ
•
DIMANCHE
22 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7635 32e ANNEE ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍՍԱԿԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3446

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՀՕԳԵՐ ԵՒ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

•

Տարինեը թաւալեցան եւ չունեցանք իր կոչումին դիտակից մտաւորականութիւն մը որ միացեալ ճակատ կազմէր, հիմնական հարցերու մասին :

Այստեղ եւ ամէն տեղ երեւցան խմբակները, Միութիւնները կամ փաթաթները , որոնք հանդանակները պարզեցին համա - ձայն օրուան հովերուն :

Դեռ կան այդպիսի խմբակները, աւելի կամ նուազ հաստատուն :

Իսկ խմբակներէն դուրս, ունինք ան - հատ ուսումնականներ, որոնք եղանակ - ները կը հնչեցնեն , պատահաբար :

Շատերը կառչած են կաղապարեալ ուղ - ղութեան մը : Ուրիշներ հորիզոն կը փընտռեն տակաւին :

Մեծ մասին ուղեգիծն է, — օր մը այս - պէս, օր մը այնպէս :

Ոչ մէկ հիմնական համոզում կամ հա - ւաքական գաւանանք, պատասխանա - տուութիւններ ստանձնելու եւ դեր մը կատարելու համար :

Աչքի առջեւ բերէք որեւէ հայաչատ գաղութի պատկերը եւ ձեր սիրտը պիտի ճմլուի :

Երբեք այսքան ժժգոյն եւ անկերպա - րան վիճակ մը չէր պարզած մտաւորա - կանութիւն կոչուած դասը, նոյնիսկ իր անդաստանին մէջ :

Նախ՝ կատարեալ տեղ - քայլ , ընդհա - նուր զարգացման տեսակէտով :

Մէկ մասը կը գոհանայ տարիներ առաջ հաւաքած գիտելիքներով, որոնք բորբոս կը հոտին :

Ուրիշ դաս մը վերաշնահատման մար - զանքներ կը փորձէ, թերեւս, կիսկատար ծանօթութեանց պաշարով մը :

Երկու դասերն ալ հեղինակաւոր վճիռներ կ'արձակեն, բաղդատելով Հա - յաստանի եւ Հայկական Սփոիսքի գրական եւ գիտական վաստակը :

Կրնաք վստահ ըլլալ թէ ընդհանրապէս «լսողաց» են : Ոչ աչօք - բացօք սերտած , ոչ ալ գիրք մը թղթատած են :

Կ'ուզեն դեր կատարել է յառաջդիմուն կազմուած կարծիքներով :

Իրենց երանաւէտ հանգիստը խռոված կ'ըլլաք, եթէ փորձէք ապացուցանել թէ կը սխալին այս կամ այն կէտին մէջ :

Իրաւ օրօր կը լսեն հետեւիլ հետաքրքրութիւն՝ մինչեւ ձայնը, եւ մնացեալով չեն հե - տաքրքրուիր :

Ցաւին որեւէ նախանձախնդրութիւն՝ արժեցնելու տարապիը բազմութեանց մշակոյթը, այնքան ճոխ եւ հասուն, ձե - ւով թէ բովանդակութեամբ :

Եւ երբ կը խօսիք, օրինակ, Երեւանի մէջ կատարուած լեզուական աշխատանքներու, անճոռնի օտարաբանութեանց եւ կոպիտ սխալագրութեանց մասին, յանկարծ կը փրփրին եւ բերան կ'ուռչեն, յետին միտ - քեր վերագրելով ձեզի

Կը մոռնան որ անդին ալ երբեմն կը լսուին քննադատութիւններ , առանց գործնական ելքի մը յանդելու :

Իր կոչումին գիտակից մտաւորականու - թեան մը տարրական պարտքն էր դիրք ճշդել դոնէ այս հարցին մէջ, յանուն մայրենի լեզուի անկախութեան եւ պատ - ղարգացման :

Այն առեն հայրենիքն ալ երախտա - պարտ պիտի մնար, արհամարհելով դի - մակաւոր դպիրները եւ «սլրոդրեսիւ» թուխակները , որոնք հայրենասիրութիւն կը սեպեն կապկել բռնութեամբ կամ ապիտօրէն պարտադրուած բարբարոսու - թիւններ :

Ո՞վ կը սոխակ որ աղատ արտասահմա - նի մէջ ալ տարածեն մուրացածոյ գիտե - լիքներ եւ «ռեւոլուցիոն» փչրանքներ :

Մշակոյթը զարգացմա՞ն թէ տգիտու - թեան ծաւալման ծառայած կ'ըլլան, ալ - ճառելով հարազատ դանճարանը : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԵՔ ՉԷՋՈՔ ՋՈՋԵՐՈՒՆ ՈՐՈՇՈՒՄ ՆԵՐԸ

•

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԱՍԻՆ ԱԼ ԴԻՐՔ ՉՇԴԱՄ ԵՆ

Յուլիս 20ին պաշտօնական զեկոյց մը հրատարակուեցաւ մասնաւոր Թիթոյի, ե - կիսպատոսի նախագահին եւ Հնդկաստանի վարչապետին երկօրեայ խօսակցութեանց մասին: Զեկոյցը դառնութիւն պատճա - ռեց Փարիզի մէջ, նկատելով որ երեք չէ - զոք ջոջերը դիրք ճշդած են նաեւ Ալժե - րիոյ հարցին լուծման համար , մօտեցա - լով Ֆ. Միութեան տեսակէտին:

Ահաւասիկ Ալժերիոյ վերաբերեալ մա - սը . —

Երեք վարիչները քննեցին Ալժերիոյ կացութիւնը եւ այն եղրակացութեան յանդեցան թէ այդ հարցը ոչ միայն մեծ կարեւորութիւն ունի, այլ եւ ստիպողա - կան ուշադրութիւն կը պահանջէ, թէ Ալ - ժերիոյ ժողովուրդին հիմնական չահերուն եւ թէ խաղաղութեան ամրապնդման տե - սակէտով :

Համոզուած ըլլալով որ գաղթային ան - րապետութիւնը անբաղձալի է եւ վնասա - կար՝ թէ անոնց համար որ կը կառավա - րեն եւ թէ անոնց համար որ կը կառա - վարուին, երեքը միասին իրենց համակ - րութիւնը կը յայտնեն Ալժերիոյ ժողո - վուրդին ազատասիրութեան համար: Ե - րեքն ալ կ'ընդունին թէ Ալժերիոյ մէջ դո - յութիւն ունին բազմաթիւ խնդիրներ, որոնց չահերը պէտք է պաշտպանուին, բայց այդ պարագան պէտք չէ արդելք մը կազմէ Ալժերիացիներու օրինաւոր իրա - ւունքներուն ճանաչման համար: Անոնք ջերմապէս կը գնահատեն այն բոլոր ջան - քերը որ կը ձգտին արդար եւ խաղաղ լու - ծում մը գտնելու, մասնաւորապէս բրդ - նութիւնները դադրեցնելու այդ չրջանին մէջ եւ բանակցութիւններ կատարելու : Հարկ է խաղաղ կարգադրութեան մը յանդիլ կրակը դադրեցնելով եւ բանակ - ցութիւններ կատարելով :

Տեղական թերթի մը թղթակիցը կ'իմա - նայ թէ եկիպատոսի նախագահը դժգոհ մնացած է այս յայտարարութենէն , մին - չեւ վերջը պահանջելով որ աղդարարու - թիւն մը ուղղուի Ֆրանսայի, որպէսզի բանակցութիւնները սկսի Ալժերիոյ ապըս - տամբներուն հետ: Հնդկական աղբիւրէ ալ կը հաղորդեն թէ Գնդ. Նասր զառնա - ցած է ու. Թիթօ եւ Նեհրու չուզեցին ուն - կնդրութեան ընդունիլ Ֆերհատ Ապպասը, իրրեւ ներկայացուցիչը Ալժերիոյ եւ պա - հացան ընդհանուր խօսքերով :

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Պաշտօնական զեկոյցը հետեւեալ որո - շումները կը պարունակէ միւս միջազգա - յին խնդիրներու մասին. —

Միջին Արեւելք· — Պէտք է ապահովել անտեսական օրինաւոր չահերը, հիմնուե - լով պատկան ժողովուրդներու ազատու - թեան վրայ : Այս յայտարարութենէն կը հետեւի թէ երեք վարիչները կ'ընդունին արեւմտեան երկիրներու քարիւղի չահերը Միջին Արեւելքի մէջ, բայց անհրաժեշտ կը գտնեն ճանչնալ Արաբներուն ինքնո - րոշման իրաւունքը :

Զեկոյցը որեւէ ակնարկ չի պարունա - կեր կիպրոսի մասին :

Զինադադար· — Երեք խօսակիցնե - րը անհրաժեշտ կը գտնեն ուժ տալ զինա - դադարութեան, նուազեցնելու համար ընդ - հարումի մը վախը: Այդ աշխատանքը պէտք է կատարուի Ազգաժողովին մէջ , քննելով թէ հիւլէական եւ թէ զատական զէնքերու խնդիրը : Պէտք է զադրեցնել զանգուածային քանդումի գործիքներու պայթիւնը, նոյն իսկ եթէ կը կատարուին իրրեւ փորձ, վասն զի վտանգ մը կը կազ - մեն մարդկութեան համար եւ կը խախտեն միջազգային բարոյականը :

Զէգոսլուքիա· — Աչխարհի բաժանումը եռակի հոգ. ճահաստեղծու կը ձգտի մրչ - տնջենաւորել պատերազմի երկիւղը : Հարկ է խաղաղութեան ձգտիլ ոչ թէ պա - ռակումներով, այլ հաւաքական ապա - հովութեամբ, ընդլայնելով ազատութեան չրջանակը եւ չնչելով երկրի մը տիրապե - տութիւնը ուրիշ երկրի մը վրայ :

Պաղեստին· — Երեք վարիչները կը պա - հանջեն գործադրել ասիական ժողովին մէջ տրուած որոշումը :

Գերմանիա· — Այս հարցը պէտք է լու - ծել համաձայն ղերման ժողովուրդի բաղ - ձանքին, խաղաղ բանակցութեամբ :

Զինասանալ մասին ալ խօսելով զեկոյցը անհրաժեշտ կը գտնէ որ այդ երկիրը իր ներկայացուցիչն ունենայ Ազգաժողովին մէջ: «Ծայր· Արեւելքի խնդիրները չեն կրնար լուծուիլ առանց համաչնաւոր Չի - նաստանի»: Եւ վերջապէս երեք վարիչ - ները անհրաժեշտ կը գտնեն որ անտեսա - պէս եւ մնացած երկիրներու օգնութիւնը կատարուի Ազգաժողովին միջոցաւ , փո - խանակ ուղղակի բաչխուելու իւրաքան - չիւր մեծ պետութեան կողմէ :

× *Փարիզի քաղաքական չրջանակները ըն - մէջ դիտել կուտան թէ երեք վարիչներուն յայտարարութիւնը չի դիւրացներ Ալժե - րիոյ հարցին խաղաղ լուծումը: Ալժերիոյ նախարարը, Լաքոստ հարցումի մը պա - տասխանելով, ըսաւ թէ անոպատելի չէր այս յայտարարութիւնը: Իր կարծիքով , երեք վարիչները յստակ տեսակէտ մը չունին Ալժերիոյ բարդ հարցին եւ անոր հետեւանքներուն վրայ, Միջերկրականի եւ միջազգային կեանքի մէջ :*

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ ծերակոյտն ալ քուէարկեց պատասուրիչ զինուորու - թեան օրինագիծը, 17ի դէմ 21 ձայնով : Այսպէս վերջնական ձեւ կը ստանայ օ - րէնքը :

ԵԳԻՊՏՈՍի հանդէպ ժխտական դիրք բռնեց Անգլիան ալ, մերժելով դրամ տրա - մադրել Ասուանի ամբարտակին չինու - թեան համար, ինչպէս ըրած էին Մ. Նա - հանգները :

ԱՇԽԱՐՀԻ ԳԵՂՈՒՀԻ ընտրուեցաւ ամե - րիկուհի մը, Քարոլ Մորիս, քսան տարե - կան: Երկրորդ հանդիսացաւ Գերմանու - հին: Արարողութեանց ներկայ էին հիւ - րեր հանդիսականներ :

ԳԻՆԱՐԲՈՒՔ

•

Լեցո՛ւր բաժակը, խրմե՛մ
Դիմին անո՛յշ հեշտանքին.
Ալ կը ծաղրե՛մ այս կեանքին
Սրբուքիւնները դրժխեմ :

Լեցո՛ւր բաժակը՝ խրմեմ
Գիմին կախա՛րդ հեշտանքին ,
Այսման ցաւով՝ երկընքին
Ինչպէ՞ս ճամբան ես գըտնեմ :

Լեցո՛ւր բաժակը՝ խրմեմ
Գիմին բոսոր հեշտանքին .
Կ'ուզեմ հուրը դժոխքին,
Ալ լուսնի լոյս ի՛նչ ընեմ :

Լեցո՛ւր բաժակը՝ խրմեմ
Գիմին պղտոր հեշտանքին .
Քիչ մ'ալ այս մուք վայրէջքին
Ծով – ծով խռովքը փարձեմ ··· :

Լեցո՛ւր բաժակը՝ խրմեմ
Գիմին հարուստ հեշտանքին .
Գիմով ըլլամ ու կեանքին
Անմըտութիւնը երգեմ ··· ;

Լեցո՛ւր, լեցուր որ խրմեմ
ՄԱՀՆ Է ահա աչքիս դէմ ··· :

ՄԱՏԹԷՈՍ ՋԱՐԻՖԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԱՌԱԿՆԵՐ

ԱԳՌԱՒԻԸ ԵՒ ԹԻԹԵՌԸ

•

Մի պառաւ ագռաւ
Ասաց թիթեռին .
— Կը՛ռ, կը՛ռ, կը՛ռ ;
Ականջ դիր, փերի.
Դու առաւօտեան աշխարհ ես գալիս ,
Երեկոյեան դէմ՝ այրւում, մահանում :
Այս հարուստ կեանքից
Դու ի՞նչ ես տանում :
Իսկ ես ապրում եմ
Երկար ու երկար :
Թիթեռը ասաց.
— Ա՛յ խելքից սկար
Իմ կեանքը կարճ է ,
Բայց դրա համար ես չեմ ամաչում .
Ուրախ խաղում եմ,
Դաշտերում թռչում :
Ինձ հետ տանում եմ՝
Վարդերի բոյրը ,
Գարնան հովերի
Անուշ համբոյրը :
Իսկ դու, պարծենկոտ ,
Տանում ես միայն կեղտ ու գարշահոտ :
Լաւ է մի օրում ծաղիկներ սիրել ,
Բոցերում հանգչել,
Քան հարիւր տարի
Կեղտոտ կտուցով աղմկել, կանչել :

ԱՐՇԱԻԻՐ ԴԱՐԲՆԻ

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄՆԵՐ

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

•

ԻՆՉՊԷՍ ՊԻՏԻ ԱՐՁԱԿՈ ԻՆ ՎԵՐԱԿՈՉԵԱԼ ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

Յուլիս 20ին բուռն ընդհարումներ տեղի ունեցան Թեւալա լեռներուն մէջ (Ծուան), ուր ծուղակ մը լարած էին ըմբոստները : Գործողութիւնը տաժանելի հանգամանք ունէր սաստիկ տաքին հետեւանքով, բայց Ֆրանսական զօրքը կրցաւ յաղթել բոլոր դժուարութեանց, պաշարելով ամբողջ չրջանը: Թնդանօթները և օդանաւերը ամ - բակոծեցին ըմբոստներուն թաքստոցնե - րը, իսկ հրաձգները զիրք բռնեցին ճամ - բուն երկայնքը, փախստականները պա - չարելու համար: Պաշտօնական տեղեկա - գիրը կ'ըսէ թէ հերոսական կռիւներ մղե - ցան: Հետապրի մը համաձայն, սպան - նուած են 32 զինուորներ, մէկը գնդա - պետ .

× *Ալժէի մէջ կատարուած խորհրդակ - ցութեանց առթիւ, տեղական թերթերը կը դրեն թէ մասնաւորապէս քննուեցաւ կրկին ծառայութեան կոչուած պահեստա - կներու խնդիրը : Այն նորագիւրները որոնք դրօշի տակ առնուած էին անցեալ մար - տին, Ցուլիս մէկին լրացուցին իրենց զա - ռամեայ մարզանքը եւ Ալժերիա կը ղըր - կուին: Սեպտ. մէկին ալ պիտի դրկուին երկրորդ չարքին նորագիւրները: Ազգ. պաշտպանութեան նախարարութիւնը կը յուսայ ստեղծանարար արձակել կրկին ծառայութեան կոչուած զինուորները , անոնց պարտականութիւնը յանձնելով նո - րագիւրներուն : Այս գործողութիւնը պիտի կրնայ կատարել յառաջիկայ հոկտեմբե - րէն սկսեալ :*

× *Ապահովութեան Նորհուրդը միա - ձայնութեամբ յանձնարարեց Ազգաժող - վին անդամ ընդունիլ Մարոքը : Ֆրան - սական պատուիրակութիւնը Ջերմապէս պաշտպանեց այս առաջարկը, մեծ գո - հունակութիւն պատճառելով Մարոքի :*

× *Վարչապետը տեսակցութիւն մը ու - նենալով Ալժերիոյ նախկին ընդհ. ժողո - վին անդամներուն հետ, ըսաւ թէ կա -*

(Շար. կարդալ Դ. էջ)

Ա. ՋԱՆԻԿՅԱՆԻ ՕՐՈՑԱՅԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ ԿՈՂՄԻՑ ԱՆՑԿԱՑԱԾ ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑԸ

(ՎԵՐՋԸ ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ)

Երիտասարդ, ասաղ։— Ես ոչ մի բան չեմ հասկանում։ Ինչ է նշանակում՝ ես կամ դու, ինչ է նշանակում՝ մենք կամ դուք, երբ խոսքը գնում է մի ամբողջ ազգի մասին ... :

Երիտասարդ, ասաղ։—

***

Հիշում եմ, որ մի անգամ ես ու ընկերս գնացել էինք Ալաշկերտ։ Ճանապարհին մեզ հանդիպեցին մի քանի հոգի, որոնք ձիերով գնում էին դեպի Մուշ։ Նրանցից մեկը, որ ինձ ծանոթ էր, ինձ հարցրեց, թե ուր եմ գնում։ Ես պատասխանեցի, որ գնում եմ Մուշ։ Նա ինձ ասաց, որ ինքն էլ գնում է Մուշ, և որ ինձ համար ձի է բերել։ Ես ասացի, որ ձի չեմ ուզում, որովհետև ոտքով եմ գնում։ Նա ինձ ասաց, որ ոտքով գնալը վտանգավոր է, որովհետև ճանապարհին կարող են ինձ սպանել։ Ես ասացի, որ ինձ սպանելու պատճառ չունեն, որովհետև ես ոչ ոքի չեմ ճանաչում։ Նա ասաց, որ ինքն էլ գիտի, որ ես ոչ ոքի չեմ ճանաչում, բայց ինձ սպանելու պատճառ կարող են ունենալ, որովհետև ես հայ եմ։ Ես ասացի, որ ինձ սպանելու պատճառ չունեն, որովհետև ես հայ եմ, բայց ոչ հայ ազգայնական։ Նա ասաց, որ ինքն էլ գիտի, որ ես հայ ազգայնական չեմ, բայց ինձ սպանելու պատճառ կարող են ունենալ, որովհետև ես հայ եմ։ Ես ասացի, որ ինձ սպանելու պատճառ չունեն, որովհետև ես հայ եմ, բայց հայ հեղափոխական չեմ։ Նա ասաց, որ ինքն էլ գիտի, որ ես հայ հեղափոխական չեմ, բայց ինձ սպանելու պատճառ կարող են ունենալ, որովհետև ես հայ եմ։ Ես ասացի, որ ինձ սպանելու պատճառ չունեն, որովհետև ես հայ եմ, բայց հայ հեղափոխական չեմ

ՍԱՐՈՅԱՆ

ՈՒ՞Ր ԱՅՍՏԵՂ...

Ա. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ ՀՈՂԱԿԱՊՈՒԹՅԱՆ

ՀՓՓԱԿ ՄԱՐԴԻԿ

(ՄԱՏԵՆԱԿԱՆ ԿՏՎ., 364 – 400)

ՀԱՅՈՑ ՀԱՐԱՎԱՆՔԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՑ

ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ես ամեն անգամ, երբ Ռուբեն Սևակի «Ո՞ւր ես այսօր, արի» բանաստեղծությունը կարդում եմ, ինձ թվում է, թե այդ տողերը ինքն իրեն է ասում, որ մի քանի տարի առաջ ինքնասպան եղավ։ Ես չեմ ուզում ասել, թե այդ տողերը նրա ինքնասպանության պատճառն էին, բայց ինչ-որ չափով նրա ներաշխարհի արտահայտությունն էին։ Ես ինքս էլ ինձ հաճախ եմ հարցնում. «Ո՞ւր ես այսօր, արի»։ Ես ինքս էլ ինձ հաճախ եմ հարցնում. «Ո՞ւր ես այսօր, արի»։ Ես ինքս էլ ինձ հաճախ եմ հարցնում. «Ո՞ւր ես այսօր, արի»։

ռավարութիւնը երբեք պիտի չհաւանի քաղաքական բանակցութիւններ կատարել ըմբոստներուն հետ։ Ինք պարզապէս պինդ ազատարար առաջարկած է։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԼԵՀԱՍՅԱՆի Փարնոն քաղաքին մէջ ծագած խռովութեանց առթիւ, կեդր. կո – միաէին ընդհ. քարտուղարը յայտարարեց թէ դէպքը հետեւանք չէր միայն աշխատակազմ ուժերու զրզռութեանց, «այլ շատ աւելի խոր պատճառներ ունի եւ ազգա – րարութիւն մըն է մեզի համար։ Այդ դէպքերը կ'ապացուցանեն թէ ծանր անհամաձայնութիւններ կան կուսակցու – թեան եւ ժողովուրդի զանազան խաւերուն միջեւ։ Յայտնապէս անբաւական էին ժո – ղովուրդին ապրուստի մակարդակըբարձ – րացնելու համար ձեռք առնուած միջոց – ները»։ Ընդհ. քարտուղարը յետոյ կ'տ – բաստանէ տեղական իշխանութիւնները թէ անտարբեր եղած են բազմաթիւ զան – զատներու հանդէպ, յետաձգած են բողոք – ներու քննութիւնը, վարչական անհոգու – թիւններ գործած են եւայլն։ Այս առթիւ խոսք ազդարարութիւն մը կ'ուղղէ պա – տասխանատուներուն։

ՄԵԾԱՐԺԷՔ նկարներ եւ փորագրու – թիւններ զանուեցան հարաւ. արեւմտեան Ֆրանսայի մէկ քարանձաւին մէջ։ Քա – րայրը կը նմանէր նախապատմական ար – ուեստի թանգարանի մը։ Այս գիւտը կա – տարուած էր Յունիս 26ին։ Բուն վայ – րը տակաւին գաղտնի կը պահուի, բայց թերթերը կը հաւատան թէ կը գտնուի Տորտոնյը նահանգին հիւսիսային կողմը։ Յարդ գտնուած են մեծ թիւով մամուխի, եղջերուի, այծի, ձիու եւ անդեղջիւրի նկարներ, որոնք շատ լաւ պահպանուած են։ Շատերը կը կազմեն նախապատմա – կան արուեստի լաւագոյն նմոյշներ։ Քա – րայրին առաստաղը կարմիր ներկուած է եւ զարդանկարուած կենդանական պատ – կերներով։ Կը կարծուի թէ 25·000 տար – ուան հնութիւն ունին։

ՀԱՅՈՑ ԹԱԳԱՒՈՐ Մեծն Տիգրանի երկ – րային զբաղեալը կը փնտռուի Երզնկայի մէջ, ինչպէս յայտարարած է Ապտուլլահ Տիւլկէր, Պոլսոյ «Թէրճիման» թերթին։ Մարդուն պատմութեան համաձայն, մի – լիոնաւոր ոսկի արժէքով գանձեր երե – ան պիտի հանուին եւ «Եղեմի Այդինները» պիտի գտնուին, եթէ պեղումներ կատար – ուին։ «Պատմական դիրքերու համաձայն, Մեծն Տիգրան Աստուծոյ հետ չափուելու համար քաղաք մը չինած է զբաղեալին յարեւմտեան, հարիւր հազար բանուոր քա – նեցնելով եօթը տարի։ Այս երկրին զբ – բաղը կը գտնուի երզնկայի մէջ»։ Թուրք պաշտօնեան այս առթիւ վկայու – թեան կը կանչէ նաեւ Գուրանը ...

ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ կեղծ պատերազմ մը տեղի ունեցաւ Մ. Նահանգներուն մէջ։ Ար – դիւնքէն կը հետեւի թէ Հիւս. Ամերիկան ահագին վնասներ պիտի կրէ Ալասքայէն մինչեւ Հաւայի կղզիները, եթէ թշնամին յարձակում գործէ հիւլէական զէնքերով։

ԿՐԸՆՈՒԼԸ – ՄԱՐՍԷՅԼ ճեպընթացը զիծէն դուրս ելաւ Շամպեռիի ճամբուն վրայ։ Երեք հոգի մեռան, եօթը հոգի վի – րաւորուեցան։

«ԱՆԿԱԽ ԳԵՐՄԱՆԻԱ» կազմակերպու – թեան անունով սպառնագիր մը ուղղուե – ցաւ Պոնի ամերիկեան դեսպանին, հետե – եալ բովանդակութեամբ. — «Այլեւս պի – տի չհանդուրժենք որ օտար պինուորներ գտնուին մեր հողին վրայ։ Վարչապետ Ա – տլնաուըրի կառավարութիւնը սարսուռ ծառայի մը եւ անողնաշար չունի մը դերը կը կատարէ, չնորհակալութեամբ լցնելով այն ձեռքերը որոնք նախապէս ծեծած էին զինքը։ Մեռ կազմակերպութիւնը պի – տի կռուի եւ ուժ ունի յաղթական ելքի մը հասնելու համար»։ Նոյնիսկ նամակ մըն ալ ուղղուած է ամերիկեան հրամա – նատարին եւ կ'ըսէ թէ Գերմանիոյ քաղա – քականութիւնը կը վարեն «հրէական դը – րամը եւ օտար ոսկիը»։

ՆԻՍ.— Նախկին հոգաբարձութեան հինգ անդամները (Սալօ եւ ընկ.) կոր – ծնցուցին Պ. Լեւոն Ալանեանի դէմ բաց – ուած դատը, դատապարտուելով մէկ ֆր – անքի խորհրդանշան – տուգանքին։ Դա – տարանը որոշեց վճիռը հրատարակել եր – կու թերթերու մէջ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 20).— Զոյլ ոսկի՝ 473·000 նախոլէոն 3440, դուիս· 3260, անգլիական 4190, քսան տոլարնոց 17080, Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1070, տոլար 403, դուիս· 96·75, պելժ· 7·95, լիր 0·63, փեզեթա 9·10։

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ (Թիւ 173–174, Մայիս–Յունիս).—

Հայ ցեղին մասին (Հ. Բ.).— Ականջի, քիթի եւ կոկորդի հիւանդութիւնները (Բժշկապետ Մայսուրեանց).— Լուի Փասթէօր (Տոքթ. Պ. Միսաճեան).— Հի – ւանդը վերադարձնել իր դործին (Տոքթ. Սերոբեան).— Ինչո՞ւ չեմ մարսեր (Տոքթ. Գալուստեան).— Առանին ուսում (Տոքթ. Շ. Այվազեան).— Առաջնորդ թոքախտին դէմ (Թարգմ. Ն.).— Ջրհոր Հայաստա – նում (Փորփ. Արխիպեան).— Ցղութեան նշանները (Տոքթ. Ռուէէ).— Տանձին պատմութիւնը եւ տեսակները (Բժշկ. Համայեանգիտարան).— Ինամեցէք մա – զերը (Տոքթ. Տամլամեան).— Հարիւր տարուան կոնդակ մը (Յակորոս պաբ.).— Որո՞նք են խլիրդի ենթակաները (Փրոֆ. Տըլոր)։

Տարեկան բաժնեգին 1000 փրանք, արտասահման 1200 ֆրանք։

Առանձին թիւով չի ծախուիր։ Բաժա – նորդագրութիւնը կանխիկ։

Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէ – վիզ, Փարիզ (9)։

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ

«Ֆեսթիվալ» ընկերութիւնը հրապարակ հանած է Լիսիա Կարինի ծխական երա – ժըշտութեան նուիրուած երաժշտահան – դէսի երգահնակը (միքրոսիյոն)։

Ֆրանսական ձայնասփիւռը այս երգա – հնակի նախաուջին (ավան փրըմիէր) ներկայացումը պիտի կատարէ յառաջի – կայ երեքշաբթի, 24 Յուլիս, իրիկուան ժամը 9ին, Փարի Ինթէրէն, երաժշտա – կան եւ տիսքերու քննադատ՝ Սերժ Պէր – թիմէոյի միջոցաւ։

ՎԱՐՁՈՒ Է

կահավործի աշխատանոց մը՝ մեքե – նաներով, գործիքներով, երկու սեն – եակներով եւ խոհանոցով։

Դիմել՝ Պ. Կ. Եսայեան, 21 Պուլվար Արարատ, Սէն–Ժերմ, Մարսէյլ (13)։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Հայաստանէն կը փնտռուին Տիկին Զա – պել Խանջեան եւ որդին՝ Վանիկ։ Պատե – րազմի առեն (1943) Յունաստանէն տե – ղափոխուէր են Միւնիխ։ Իրենց վերջին նամակին հասցէն հետեւեալը եղեր է.

Mme Zabel Khandjian, La Croix Rouge Arménienne à Munich — OST. ELSASSER Str. 22 — Bavaria.

եւ 1943 թուականը կը կրէ։ Տեղեկացնել՝

ARMENIA — U. S. S. R. Erevan
Arapkir St. 1 House No. 47
Panamian Sarkis

ՇԱԽԻԼԻ եկեղեցւոյ եւ դպրոցի շինու – թեան համար (նուէրներ մինչեւ Յունիս 24)։

Զաքարեան Նասիպ տասը հազար ֆր., Մեծմօրեան Յակոբ հազար, Տիկին Գու – րումեան 500, Մեծմօրեան Գառնիկ երեք հազար, Թորլիկեան ընտանիք հինգ հա – զար, Գոթանեան Ազարիա տասը հազար, Շմաւոնեան Արամ հինգ հազար, Ռահ – մէթեան Օննիկ հինգ հազար, Նալբինեան Աւետիս երկու հազար, Շմաւոնեան Աղեկ տասը հազար, Շաշապահեանեան Հաճի Է – րեք հազար, Խուպէսէրեան Սարգիս հինգ հազար, Թոփալեան Արամ հինգ հազար, Պետեան Արմենակ տասը հազար, Պալա – պանեան երկու հազար, Նորհատեան Պետ – րոս երկու հազար, Սարգիսեան Պետրոս հինգ հազար, Ռահմէթեան Արամ հազար, Պօղոսեան Միհրան հինգ հազար, Պաղալ – եան ընտանիք տասը հազար, Պարոնեան Գեղամ հինգ հազար, Գասէնեան երկու հազար, Տիկին Գավուքճեան հինգ հա – զար, Տիկին Աւճեան երեք հազար, Դա – ւիթեան Դաւիթ երեք հազար, Քիւլէհ – եան Պաղտիկ տասը հազար, Պարտաք – ճեան տասը հազար, Դաւիթեան Յակոբ յիսուն հազար, Զաթալեան Եղնիկ տասը հազար, Մովսէսեան Եղբայր հինգ հա – զար, Տողրամաճեան Վազգէն հարիւր հազար ֆրանք։ Զաքարեան Կիւլպէնկ եր – կու հազար ֆրանք։

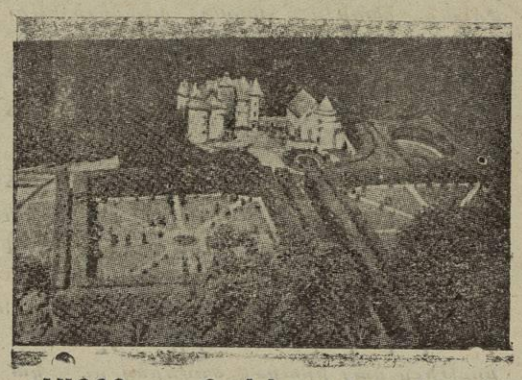
Շ. Ց. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ
Orcival — Château de Cordès
(P. de D.)

Սկսած են Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի բա – նակումին արձանագրութիւնները։

Օրական՝ 600 ֆրանք։

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ. 1–30։ Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները։

Անոնք որ Մխիթեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին Հրշանին վարչութեան կողմէ։

ՎԱՃԱՌԸ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջա – պատուած է անտառներով եւ լեռներով։ Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վը – րայ կան դեղեցիկ լիճեր։

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դա – րու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Աբգէնի։

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ. Եդ. Մավեանին, հեռ.

CEN 06-42

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15։

Բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերէ։

ԾԱՆՕԹ.— Փարիզի շրջանէն, բոլոր ա – նոնք որ պիտի մասնակցին Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին, կը հրաւիրուին ընդհ. ժողովի, երկուշաբթի 23 Յուլիս, ժամը 21ին, Ազգ. Տան մէջ, 32, ռիւ տը Թրէվիզ։

ԾԱՒՈՒ Է

Մեկնումի պատճառաւ ծախու է դեր – ձակի խանութ մը բնակութեան յարմա – րութիւններով։ Երեսուն տարուան հաս – տատութիւն։ Ունի լաւ յաճախորդներ։ Կը գտնուի բանուկ պողոտայի վրայ, քա – ղաքին կեդրոնը։ Նպաստաւոր գին։

Դիմել Ն. Մոմճեանի,

14 Quai Victor Augagneur, Lyon

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Սէնթ Անթուա – նի «Ընկեր Կարօ»ի ընկերական ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2·30ին, Լավիսթ, ընկեր Պօյաճեանի բնակարանը։ Ներկայ կ'ըլլայ Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի ներկայացուցիչը։ Ժամը հինգին խօսակ – ցութիւն համակիրներու հետ, նոյն տեղը։

ՏԱՐՕՆ Տուրուբերանի Հայր. Միու – թեան ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15ին, 0 Քլէտ տը Լիւնի սրճարանը, Փլաս տ'Իթալի։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Պէլվիլի «Ռոստոմ» խումբի եւ Իսի լէ Մուլինոյի Զաւարեան կոմիտէի։ Այս կիրակի, Մէ – տոնի անտառը Պաղ Աղբիւրին մօտ։ Ա – ռատ եւ դիւրամատչելի պիւֆէ։ Բարձ – րախօս հայկական երգերու համար եւ պարեր։

Պէլվիլի համար օթոքարը կը մեկնի էկ – լիզ տը Պէլվիլէն ժամը ութին։ Երթու – դարձ 250 ֆրանք։ Արձանագրուիլ ճաշա – րան Արթիւր եւ Ռոստոմ խումբի ընկեր – ներուն մօտ։ Անձրեւի պարագային խըն – ջոյք Իսի լէ Մուլինոն Ժրիմեան դպրոցի սրահը։

ՍԵՆԵԱԿ ԿԸ ՓՆՏՌԻ

Պոլսահայ երիտասարդ մը կը փնտռէ մէկ սենեակ եւ խոհանոց մը, Փարիզ կամ շրջակաները։

Հեռաձայնել ամէն օր բացի կիրակիէն, ժամը 10 – 12 եւ 3–7։

SEG 75-33

ՊԱՏԱՐԱԳ ՇԱՎԻԼԻ ՄԷՋ

Շաւիլի եկեղեցիի հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի մատու – ռին մէջ պիտի պատարագէ եւ քարոզէ Դոքթ. հոգեւոր հովիւ Մեսրոպ Եպիս. Տէր Յակոբեան, մխիթարելու բարե – պաչա ժողովուրդը։

Կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուր – դը։

Կ'ՈՒԶՕՒԻ

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի ճամբարին համար խոհարարուհի մը եւ օգնական մը Օգոստոս ամսուան համար։

Դիմել անձամբ «Յառաջ»ի վարչութեան։

Imp. «Araxes», 46. Rue Richer - Paris (9e)

ՍԻՐԵԼԻ ՅԱՃԱԽՕՐԴՆԵՐ ԵՒ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները։
Պալխաճեան հաշխավալ եւ ներմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա,
պահածոները (պամիա, հալաճի տոլմա, վարդի աճուշ, եւն.)։
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտա, երշիկ, Ամասիոյ պաստիա։
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ։
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօկում, հալվա, եւայլն։

Արեւելեան ազանդերներ (թուրչիներ)։ եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն։

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԳՈՑՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա – նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.
Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
24
ՅՈՒԼԻՍ
•
MARDI
24 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7636 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3447

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԴԵՒ ՉԵՆ ՅԱԳԵՑԱԾ

•

Հաղուագէպ է որ Երեւանի թերթերը տեղեկութիւններ կամ պրոպիւններ հրատարակեն Հայկական Արտասահմանի մասին :

Եթէ պատահի որ լուր մը արտատպեն կամ քանի մը սիւնակ մրոտեն, կը նշանակէ թէ խնդիրը կապ ունի Դաշնակցութեան հետ :

« Ճիհատ »ը կը չարունակուի աւելի քան չիտուն տարիէ ի վեր, եւ դեռ չեն յագեցած :

Կաթողիկոսական պաշտօնաթերթը, «Էջմիածին», ունի «Սփիւռք»ի բաժին մը, որուն միակ աղբիւրը կը կազմեն յառաջդիմական-ռամկավար - հնչակ թերթերը :

Երեւան եւ Էջմիածին Դաշնակցական թերթերն ալ կը ստանան. բայց իրաւունք չունին զանոնք օգտագործելու :

Միայն մասնաւոր պաշտօնեաները կամ խմբագիրները կրնան թղթատել այդ «կոնտրեւոլուցիոն» թերթերը, տեղեկագիր - ներ կազմելու, երբեմն ալ ժանդոտ սլաքներ արձակելու համար :

«Սովետական Հայաստան» օրաթերթին 1956 Յուլիս 10ի թիւին մէջ այդպիսի «տեսութիւն» մը ստորագրած է առանձ - նաշնորհեալներէն մէկը, Ա. Թաղեւոս - եան, հետեւեալ խորագրով .—

Դաշնակցութիւնը խաղաղութեան եւ ժողովուրդների համագործակցութեան թշնամիների ձայնափողի դերում :

Այսքան երկարաշաւում խորագիր մը բնականաբար պիտի ունենար Նոյնքան թխածոյ բովանդակութիւն, — ինչ կարճ սիւնակ (թերթօն) :

Իրրեւ ընդհանուր եզրայթ, յիշենք թէ Երեւանի խմբագիրները ղժուար կ'ըմբռնեն մեր լրագրական լեզուն եւ ուրիշ նրբութիւններ :

Օրինակ, երբ թերթ մը լուրերու բաժնին մէջ կ'արձանագրէ օտար թերթի մը կամ վարիչի մը յայտարարութիւնը, յայտնուած տեսակէտը կը վերագրէն Դաշնակցական թերթին խմբագրութեան :

Անոնք չեն անդրադառնար որ, լուրերու բաժնին մէջ կը հրատարակուին ամէն տեսակ կարծիքներ եւ տեղեկութիւններ :

Ո եւ է խմբագրութիւն որ հիմնական տեսակէտներ ունի, միշտ նկատի կ'առնէ անցուդարձը, տեսութիւն մը պարզած առնէն :

Այս տարբերական իրաւունքէն զրկուած են Երեւանի խմբագիրները :

Ցեղայ, իրենց վիճած հայերէնը չատ խեղճ է, բառերուն եւ խօսքերուն իմաստը լիովին ըմբռնելու համար :

Պ. Ա. Թաղէոսեան, որ Չալացքէն եկած մարդու մը տպաւորութիւնը կը գործէ, իր լուտանքներէն բաժին հանած է նաեւ այս թերթին .

— « Ցառաջի ռազմաշունչ խնբագիր Շ. Միսաքեանը հոգեկան դառնութեամբ դժգոհում է այն բանի համար, որ Միացեալ Նահանգները, ըստ երեւոյթին, «մտադիր չեն զինեալ միջամտութիւն կատարելու կամ որեւէ գործնական բայլ առնելու » :

Եւ կ'եզրակացնէ թէ Դաշնակները ղժգոհ են որ «զէպքերը չեն զարգանում այնպէս, ինչպէս իրենք են ցանկանում » եւ կը պահանջեն նոր աշխարհաւեր պատերազմ, նոր ավանտուրաներ ու արշաւանքներ » :

Հրամեցէք այս վարժապետին հասկցուցէք թէ Ցառաջը պարզապէս իրողութեան մը հաստատումը կատարած է, եւ ոչ թէ դժգոհ է որ վինեալ միջամտութեան յոյս չկայ : Եւ այս հաստատումը կը կատարէ իբրեւ տարբերական դիտելիք, ինչպէս իր բոլոր քաղաքական տեսութեանց մէջ :

Մենք դաս առնելու պէտք չունինք, զինեալ միջամտութեան մը կամ որեւէ արշաւանքի հետեւանքները չափելու համար :

Կարմիր պատուելին ուրիշ բաներ ալ կ'ըսէ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԸ ԿՐ ՔՆՆԷ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

•

«ՖՐԱՆՔԸ ՊԻՏԻ ԶԻՃՆԱՑ» ԿՐ ՅԱՑՏԱՐԱՐԷ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ

Ինչպէս հաղորդած էինք, ելմտական նախաբաբին ներկայացուցած ծրագիրը իոր տարակարծութեանց առիթ տուած էր զանազան շրջանակներու մէջ : Բազմաթիւ երեսփոխաններ դէմ են, արհեստակցական եւ աշխատաւորական կազմակերպութիւնները կը բողոքեն, մինչ որոշ մտահոգութիւն մը կը տիրէ ժողովուրդին մէջ մասնաւորաբար տուրքերու յաւելման պատճառով :

Ազգ. ժողովը, որ հաւանօրէն արձակուրդի սկսի Օգոստոս չորեքին, իր վերջին նիստերը պիտի յատկացնէ ելմտական խնդիրներու քննութեան : Կը նախատես - ուի որ վիճաբանութիւնները — որոնք վերսկսան երէկ կէսօրէ ետք — ըլլան բուռն, ժղուարին եւ երկար : Ելմտական պայքարը դեռ չէ գտած յստակ դիմագիծ մը խորհրդարանէն ներս : Դիրքերը որոշ կերպով յայտնի չեն, ինչ որ տեղի կու տայ մտատանջութեանց : Կարգ մը երես - փոխաններ, բացարձակ կը մերժեն ծրագիրը, ուրիշներ փոփոխութիւններ կը պահանջեն, մինչ ժողովրդական Շարժումը (կաթոլիկ) կ'առաջարկէ նոր ծրագիր մը, փոխառութեան հիման վրայ, զրամական կարիքները հոգալու համար :

Որոշ է սակայն կառավարութեան դիրքը : Ինչպէս պիտէք վարչապետը, Պ. Կի Մոլէ, նախաբարաց խորհուրդէն իրա - ւունք ստացած է վստահութեան հարցը դնելու, գոնէ Ալժերիոյ յատկացումնե - րուն մասին :

Կը կարծուի որ այս մասին քուէարկութիւն մը պիտի ըլլայ չաբաթ կամ կիրա - կի : Մինչ այդ, կառավարութիւնը կը ըսպասէ որ Ազգ. ժողովին երմտական յանձնախումբը իր դիրքը ճշդէ որպէսզի երբ վաղը, Հորեքշաբթի, նախաբարաց խոր - հուրդը դումարուի, իր կարգին նոր որոշումներ տայ : Այս մասին վարչապետը կորովի յայտարարութիւն մը ըրաւ առջի օր, Ֆալամփէնի մէջ կազմակերպուած ընկերվարական հաւաքոյթի մը ընթաց - քին. — « Հորեքշաբթի խիստ նեւ ապդու միջոցներ պիտի առաջարկեմ, որոնց քն - նութիւնը Ազգ. ժողովին մէջ պիտի կա - տարուի 15 օրէն :

Նոյն ճառին ընթացքին Պ. Կի Մոլէ յայտնեցէ՛ ետք թէ նոր զոհողութիւններ անհրաժեշտ են, վստահեցուց որ Ֆրանքը պիտի չինայ եւ աւելցուց՝ «անոնք որ կ'ուզեն զրամը արժեզրկել պիտի ձախո - ղին : Անոնք կը կարծեն թէ լաւ չահեր ապահովեցին յուսալով որ Ֆրանքը պիտի խնայ : Կ'ըսեմ անմիջապէս որ անոնք ի յառաջագունէ կորսնցուցած են » :

Գալով Ալժերիոյ հարցին վարչապետը չեշտեց թէ Ալժերիոյ անկախութիւնը նըպատակ մը չի կրնար ըլլալ, «այլ Ալժերիոյ ժողովուրդներուն անկախութիւնն ու ազատութիւնն է հիմնականը :»

× *Ֆրանքաբեթոնուպեան բանակցութեանց վերսկսման մասին որոշ լաւատեսութիւն մը կը տիրէ կիրակի օրուընէ ի վեր : Արդարեւ, Թունուզի վարչապետը, Պուրկիպա, ճառի մը ընթացին յայտարարեց թէ վերջին ժղուարութիւնները «ամառնային ամպեր են, որոնք չուտով կ'անցնին ու կ'երթան » :*

× *Պաշտպանութեան նախարարը, Պուրժէս - Մոնուրի, հետեւ. Ափրիկէի մէջ կատարած չրջապտոյտէն վերադարձին պոհունակութիւն յայտնեց զօրքի բարոյականի եւ Ֆիզիքական վիճակին մասին եւ յայտնեց թէ աւելի լաւ պայմաններու մէջ կը գտնուին անոնք, քան ինչ որ էր ասկէ երկու ամիս առաջ :*

× *Ալժերիոյ մէջ, վերջին օրերու ընթացքին երկու կարեւոր բախումներ տեղի ունեցան որոնց ընթացքին ըմբոստները 80 հոգի կոտորուցին : Վիրաւորներ՝ ապահովութեան ուժերու կողմէ :*

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ մէջ ջրհեղեղներու պատճառով, 62 հոգի խեղդուեցան :

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

•

ՔՋԻԿ ՄԸՆ ԱԼ Ա. Բ. Գ.

Անշուշտ ձեր կուրծքերը կ'ուռին, կարդալով նորերու յաջողութիւնները դպրոցական ճնուութեանց մէջ :

Ամէն օր արձագանգ մը կ'երեւայ թերթին մէկ անկիւնը, հեռուէն թէ մօտէն :

Հայկական ուշիմութեան եւ տոկուն աշխատանքի շողերն են որ կը ճառագայթեն ամէն տեղ, շնորհիւ համատարած ազատութիւն :

Եւ արդէն հասած է նոր սերունդ մը, արդիական գիտելիքներով :

Ամէն անգամ որ հայրիկներ, մայրիկներ կամ բարեկամներ նոր անուն մը կը հաղորդեն, փայլուն յաջողութեամբ, կը փորձուին հարցնել .

— Այս պատանիները ու պարմանուհիները հայերէն ալ սորվո՞ւն են : Կրնա՞ն անձամբ կարդալ իրենց անուանները, հայերէն թերթին մէջ...

«Սանկ Քիչիկ մը հայերէն», ինչպէս կ'ըսէր մանչուկ մը, անցեալ տարի, Միլանի մէջ, բութամատը ցուցամատին կը ցեղով :

Ի՞նչ օգուտ, եթէ հայրիկն ու մայրիկը պիտի կարդան, եւ տղան կամ աղջիկը պիտի լսեն օտարականի մը պէս :

Կը կարծեմ թէ ծնողներուն ուրախութիւնն ալ պիտի պղտորի, երբ հաստատեն որ հետզ չէ մնացած մայրենի լեզուէն :

Տարակոյս չկայ թէ իրենք ալ յանցանք ունին :

Երբ տղան կը ֆաջալերեն ամէն բան սորվելու համար, բացի մայրենի լեզուէն, բնականաբար կը զօրանայ ստորակայութեան զգացումը :

Հազարաւոր ընտանիքներ կան ուր հայերէն գիրք մը երեւցած չէ տարիներու ընթացքին :

Եւ երբ հայրիկն ու մայրիկը հայերէն թերթ կը կարդան, առ այժմ, գիտեն որ վաղը այդ ալ յիշատակ մը պիտի դառնայ, երբ տղաքը չափահաս ըլլան :

Մեր «ֆաջալաւ» հանդիսացած տղաքն ու աղջիկները շատ մը դասերու հետ մայրենի լեզուն ալ կրնան սորվիլ, կը բաւէ որ հայրիկն ու մայրիկը չփակեն ճամբան, շուկայիկ հոգեբանութեամբ .

— Հայերէնով հաց չի ճարուիր ...

Վաղը չարաչար պիտի զղջան, երբ Ա. կարգի վկայական ստացած տղան կամ աղջիկը պզտայ իրենց երեսին .

— Գացէ՛ք ձեր երկիրը, այդ օտար լեզուն լսելու համար : Ա՛լ կը բաւէ ...

Օրինակնե՞ր կը պակսին : ՎԱՀԷ

Ո՞Վ ՊԻՏԻ ՎՃԱՐԷ ԵԳԻՊՏՈՍԻ

•

Մ. Նահանգներէն հաք, Անգլիայէն հաք, ահա Ֆ. Մրուէթիւնն ալ կը մերժէ, — թէեւ քիչ մը աւելի փափկութեամբ — Աստւանի ամբարտաւին չինուհեան տա - մար իր նիւթական օժանդակութիւնը բերել : Արդարեւ, Ֆ. Միւրէեան արտաքին նախարարը Շեպիլով, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտարարեց թէ ինք չէ ղբաղած եւ չի ղբաղիր Աստւանի խնդրով : Ոչ ալ խորհրդային կառավարութիւնը, « որովհետեւ առ այժմ մտնու կենաց խնդիր մը չէ Եգիպտոսի համար, մանա - ւանդ որ ուրիշ աւելի կարեւոր եւ հրա - տապ խնդիրներ կան» : Սրինակի համար «երկրի ճարտարարուեստականացումը ո - րուն համար Ֆ. Միւրէեանը համակրան - քով իր օժանդակութիւնը պիտի բերէ ե - թէ անշուշտ Գահիրէ փափաքի :»

Նոյն խնդրին առթիւ Մոսկուայէն ան - թեղն ալ նմանօրինակ բացատրութիւն մը կուտայ, աւելցնելով թէ Ֆ. Միւրէեանը չուզեր ղրամի ուժով տիրապետել ուրիշ երկիրներու վրայ ինչպէս կ'ընեն Մ. Նահանգները :

Սակայն Գահիրէի քաղաքական չրջանակները յատկանշական կը գտնեն երկու պարագայ :

— Գահիրէի խորհրդային դեսպանին մէկ երկար տեսակցութիւնը գնդ. Նասըրի հետ :

— Խորհրդային երկու մասնագէտներու ժամանումը Գահիրէ .

Եւ կ'աւելցնեն՝ թէ բանակցութիւնները դեռ չեն վերջացած :

× *Եգիպտոսի նախագահը, գնդ. Նասըր կարեւոր ճառ մը պիտի խօսի այս հինգշաբթի : Կը կարծուի որ Եգիպտոսի դիրքը միջազգային խնդիրներու հանդէպ եւ Աստւանի հարցը պիտի ըլլան իր ճառին հիմնական նիւթերը :*

× *Կարգ մը չրջանակներու կարծիքով ամբարտակին կառուցման համար Գահի - րէ կրնայ դիմել Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Արեւմ. Գերմանիոյ՝ միասնաբար :*

Ա. ՄԻԿՈՅԵԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

•

Գալով Պաւտափէշթէն Ֆ. Մրուէթեան փոխ - վարչապետ Միկոյեան հասաւ Եուկոսլաւիա եւ Պրիոնի կղզիին մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մարեչալ Թիթոյի հետ : Թէեւ պաշտօնապէս «անձնական այցելութիւն » մըն է սակայն իրապէսները կ'ըսեն թէ պիտի կարզադրէ Խոուչչեւի եւ Մարեչալ Բուլկանինի կողմէ «նոր առաքելութեան» մը հարցը, դէպի Պելկրատ : Նաեւ տնտեսական խնդիրներ : կ'ըսեն թէ Մոսկուա ճարտարարուեստական պետին վրայ իր օգնութիւնը պիտի բերէ Եուկոսլաւիոյ :

Մասնագէտներ, տնտեսական օգնութիւն, եւն. : Մասնաւորապէս ալումինի նիոմի ճարտարարուեստը նոր զարկ մը պիտի առնայ, եթէ Միկոյեանի չնաքերը յաջողութեամբ պսակուին :

× *Դիւանագիտական չրջանակները յատկանշական կը գտնեն որ հունգար գործակալութեան մէջ տեղի ունեցած վերջին փոփոխութիւնները զուգադիպած են Միկոյեանի Պուտափէշթ ժամանումին : Իրենց կարծիքով, ան է որ տապալած է Ռաքոշին, ինչպէս նաեւ պաշտպանութեան նախարար Զօր. Ֆարքասը, որ առջի օր կուտակցութենէն ալ վտարուեցաւ իբրեւ «Հունգարիոյ չատ վնաս հասցուցած մէկը, որ չատադովը եղած է անձի պաշտամունքին» : Կը յիշեցնենք որ Ֆարքաս, ազ բազուկը Ռաքոշին, հակաթիթոյականն մըն էր եւ կարեւոր դեր խաղացած՝ Ռայքի «դատավարութեան» ընթացքին :*

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՄԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ժողովը դումարուած կիրակի օր Փանամայի մէջ : Ներկայ էին հիւս. եւ հարաւ. Ամերիկաներու նախագահները : Մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ Մ. Նահանգներու նախագահը Այզընհաուըը, որ բացման ճառը խօսեցաւ, տասը վայրկեան : Զատապուեց ամերիկեան համագործակցութիւնը, զոր դասե անհրաժեշտ որպէսզի այդ ուժը գանայ «անձի ազատութեան» համար անխորտակելի պատուար մը : Հակառակ բժիշկներու խորհուրդին չորս ժամ մնաց ժողովասրահին մէջ, որպէսզի լսէ միւս նախագահներուն ճառերը :

ԻՏԱԼԻՈՅ նախագահը Պարսկաստան պիտի երթայ Շահի հրաւէրին վրայ :

ՍԵՓԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ա. ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

ՍԱՄՍՈՆ, (Յուսադ.).— Յուլս 8-ին մի «Տէր Ոսկան» անունով քահանայ, որ Շուրջ 5 տարի է՝ ինչ կը գտնուի Ամերիկա, եկաւ Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Գուշակեանի մօտ եւ ներկայացուց իրեն իբրեւ Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ։ Գերապատիւ Առաջնորդը, որ ոչ մէկ տեղեկութիւն ունէր այդ անձին մասին, ուզեց իմանալ անոր ինքնութիւնը, որուն վրայ ան պատասխանեց, թէ ինք Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի կողմէ ուղարկուած է Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Գուշակեանի մօտ։ Ան ցոյց տուած է նաեւ Գերապատիւ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի ստորագրած եւ կնիքով հաստատուած նամակ մը, որ սակայն ստորագրուած է «Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Յովսէփեան, Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ»։ Գերապատիւ Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Գուշակեան, որ ոչ մէկ տեղեկութիւն ունէր Գերապատիւ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Յովսէփեանի կողմէ որեւէ անձի ուղարկուած ըլլալուն մասին, ուզեց իմանալ անոր ինքնութիւնը, որուն վրայ ան պատասխանեց, թէ ինք Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Թորգոմ Արքեպիսկոպոս Գուշակեանի մօտ ուղարկուած է Ամերիկայի Հայոց Առաքելական Թեմի Առաջնորդ Գերապատիւ Տ. Գարեգին Արքեպիսկոպոս Յովսէփեան, որ ոչ մէկ տեղեկութիւն ունէր այդ անձին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ

Ց. ԿԻԼԻԿԻՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԶՈՐԱՆ

ՆԱՀԱՊԵՏ

(ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ, 364 – 400)

ՓՇՐԻԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Ց. ԿԻԼԻԿԻՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԶՈՐԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

1971

Մեզ համար — ասում է հեղինակը — Նահապետը ոչ միայն պատմական դեմք է, այլև մեր ժողովրդի հոգևոր կյանքի ամենաակնառու երևույթներից մեկի խորհրդանիշը։ Նրա անունը կապված է հայ ժողովրդի հնագույն հավատալիքների, ավանդությունների, առասպելների հետ։ Նրա կերպարի մեջ ամփոփված են հայ ժողովրդի ազգային ոգու, նրա ստեղծագործական հանճարի, նրա ազատասիրության, անկախության ձգտումների ամենաբնորոշ գծերը։ Նահապետի անունը հայ ժողովրդի համար դարձել է ազգային հպարտության, ազգային արժանապատվության, ազգային ինքնագիտակցության խորհրդանիշ։

Նահապետ, Հայկ նահապետ, Հայկ Նահապետյան, Հայկ Տիտան, Հայկ Հայկազուն, Հայկ Արամազդյան, Հայկ Արամազդանուն, Հայկ Արամազդորդի, Հայկ Արամազդազուն

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻՈՑ մէջ երէկ առաւօտ սկսաւ ինքնաշարժի ճարտարարուեստի աշխատաւորութեան գործադուլը: 50·000 հոգի: Արհեստակցական 15 կազմակերպութիւնները հրահանգած էին 13 գործարաններու աշխատաւորներուն որ գործը ձգեն: Կը պահանջեն որ արձակուած 6000 գործաւորները կամ նորէն գործի առնուին եւ կամ տառապում առնան:

ՎԱՐՇԱՒԱՑԻ մէջ մեծ չուքով ծօնուեցաւ լեհական վերածնունդին տասնեկուամեակը: Այս առթիւ՝ Ս. Միութեան վարչապետը ժառանգ Բուլգանինին եւ պաշտպանութեան նախարարը մառեչալ Ժուկով, եկած էին Վարշաւիա ներկայ գտնուելու հանդիսութեանց: Բուլգանինն ճառ մը խօսելով պատասխանեց հակահամայնավար այն տարրերը որոնք Փոզնանի ղէպքերը ինչպէս նաեւ անձի պաշտամունքին դէմ մըղուած պայքարը կը շահագործեն վարկաբեկելու համար համայնավարութիւնը: Թննադատեց նաեւ այն համայնավարները որոնք սխալ կը մեկնաբանեն անձի պաշտամունքին դէմ բացուած պայքարը:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆի վեհապետին հրաւէրին ընթացք տալով, Քորֆու կղզին հասաւ մառեչալ Թիթօ: Կը կարծուի թէ պիտի փորձէ հաշտարարի դեր կատարել Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ, կիպրոսի թնճուկին առիթով:

ՖՐԱՆՍԱՑԻ համայնավար կուսակցութեան 14րդ համագումարը վերջացաւ: Ժողովը միաձայնութեամբ ընդունեց ընդհ. քարտուղար Մ. Թորէզի զեկուցումին եզրակացութիւնները:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ծերակոյտին անտեսական յանձնաժողովը կը հաստատէ թէ այս վերջին ամիսներուն, Ս. Միութեան տնտեսական եւ մշակութային թափանցումը ազատ աշխարհի մէջ մասնաւոր թափ մը ստացած է: Վախ կը յայտնէ թէ հետզհետէ աւելի պիտի ծաւալի այս «յարձակողականը»:

ՍԻՆ ՏՂՆԻի մէջ երկու տուներ փլան, հիմերը խախտած ըլլալով: Բնակիչները փլատակներու տակ մնացին: Բարեբախտաբար մահ չկայ: Միայն երկու ծանր վիրաւոր:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆի մէջ երկրաշարժի մը պատճառով մօտ հարիւր հոգի: 250 վիրաւորներ կը դարմանուին: Վարչապետը, Նեհրու, որ նոր վերադարձած էր Պէյրութէն, ուր տեսակցութիւններ ունեցաւ լիբանանեան վարիչներու հետ, փութաց աղէտին չրջանը:

ԱՐԵՒՄՏ. ԳԵՐՄԱՆԻԱ հակառակ է զինուորական ուժերու կրճատման ծրագրին: Զուգեր որ Ամերիկա եւ Անգլիա իրենց ուժերուն մէկ մասը քաշեն Եւրոպայէն: Արտաքին նախարար Ֆոն Պրէնթանօ կրկնելով վարչապետ Ատընաուերի յայտարարութիւնները կ'ըսէ թէ այդ պարագային հիւլէական զէնքերով սպառազինումը պիտի ծաւալի, եւ վտանգէ խաղաղութիւնը: Գերմանիա չի կրնար կէս միլիոնէ աւելի զինուոր պահել եւ անգլեամերիկեան ուժերու մեկնումը պարապ մը պիտի ձգէ խորհրդային վտանգին առջեւ:

ԻՍՐԱՑԻԼ ԵՒ ՅՈՐԴԱՆԱՆԵԱՆ սահմանային միջադէպ մը տեղի ունեցաւ երէկ: Երկու կողմերը իրարու վրայ կը ձգեն յանցանքը: Մարդկային կորուստ չկայ:

«ՈՐԿՈՐԻ ԻՇԽԱՆԸ», Քուրնոնքի, — 83 տարեկան, 115 քիլօ — իր պատուհասնէն վար իյնալով մեռաւ: Վիպասան եւ երգիծաբան ալ էր, «որկորաբան» ըլլալուն հետ միատեղ:

ԻՍԼԱՆՏԱՑԻ մէջ կազմուեցաւ նոր կառավարութիւն մը՝ ձախակողմեան: Ան ալ նախկինին պէս պիտի պահանջէ ամերիկեան զօրքին կղզիէն քաշուիլը:

ՃԱՓՈՆԵԻԽՈՐՀՐԴԱՑԻՆ բանակցութիւնները պիտի վերսկսին Մոսկուայի մէջ, որպէսզի երկու երկիրներուն միջեւ բնական կապեր հաստատուին: Բանակցութեանց պիտի մասնակցին արտաքին նախարարները՝ Շեպիլով եւ Շիկէմէցու:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Կազմակերպուած Վալպառել Լա Փոմի եւ Ս. Մարսէյլի Մշակութային Միութեան կողմէ, 29 Յուլիս, Կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Վալպառել, Պառ Վիտալի ծառապատ պարտէզին մէջ:

Տեղի կ'ունենան հայկական պար, արտասանութիւններ, տրամախօսութիւններ եւ պիտի ներկայացուի «Սամաթիացի Աբիկ Աղաճ»:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ
Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ (թիւ 173 – 174, Մայիս–Յունիս).—

Հայ ցեղին մասին (Հ. Բ.).— Ականջի, քիթի եւ կոկորդի հիւանդութիւնները (Բժշկապետ Մայսուրեանց).— Լուի Փասթէօր (Տոքթ. Պ. Միսաճեան).— Հիւանդը վերադարձնել իր գործին (Տոքթ. Սերոբեան).— Ինչո՞ւ չեմ մարսեր (Տոքթ. Գալուստեան).— Առանին ուսում (Տոքթ. Շ. Այվազեան).— Առաջնորդ թոքախտին դէմ (Թարգմ. Ն.).— Զրհոր Հայաստանում (Փորփ. Արխիպեան).— Ցղութեան նշանները (Տոքթ. Ռուչէ).— Տանձին պատմութիւնը եւ տեսակները (Բժշկ. Համայնագիտարան).— Խնամեցէք մատները (Տոքթ. Տամլամեան).— Հարիւր տարուան կոնդակ մը (Յակոբոս արք.).— Որո՞նք են խլիրդի ենթակաները (Փրոֆ. Տըլոր):

Տարեկան բաժնեգին 1000 ֆրանք, արտասահման 1200 ֆրանք:

Առանձին թիւով չի ծախուիր: Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ:

Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9):

ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Հերոսներու Օրը Վալանսի մէջ

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի կողմէ եւ մասնակցութեամբ Կապոյտ Խաչի եւ սանուհիներու:

Այս կիրակի առաւօտեան մինչեւ լրի կուն: Սկն Փէրէի Մայրապետներուն վտավասն անտառին մէջ:

Կը նախագահէ ընկ. Ա. ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Կը խօսի ընկեր Մ. ՄԻՐՋԷ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: Երգ, նուագ, արտասանութիւն, բարձրախօս հայ երգապնակներով եւ գեղջկական պարեր:

Ճոխ պիւֆէ, զովացուցիչ ըմպելիներ մատչելի գիներով:

Ծանօթ.— Օթոքար առնել «Ամպրօժ» թերթի խմբագրատան առջեւէն եւ իջնել Սկն Փէրէ:

Անձրեւելու պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակի օրուան:

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏՕՆ

Վասպուրականի Հայր. Միութեան Վիէննի եւ Տէսինի մասնաճիւղերը կը տօնեն 1896իառաջին հերոսամարտին 60ամեակը, Տէսինի մէջ, այս կիրակի:

Առաւօտ պիտի պատարագէ եւ քարոզէ առաջնորդ Սերովբէ եպիսկ. Մանուկեան, Տէսինի եկեղեցին: Նաեւ հոգեհանգիստ:

Կէսօրէն վերջ դաշտային հանդէս, հայրենակից Աբշակ Աբրահամի տան դիմացի սրճարանի ծառախիտ պարտէզին մէջ: Օրուան պատշաճ. խմբերգ, արտասանութիւններ: Խօսք կ'առնեն նաեւ Վիէննի եւ Տէսինի Հ. Ց. Դ. ներկայացուցիչները:

Բանախօս ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Հայրենակից Մեղրոյեանի բարձրախօսը պիտի թնդացնէ ազգային երգեր եւ հայրենիքի պարեր, «Մշո Խա»:

Անձրեւի պարագային ապահովուած հաւաքատեղի:

ՎԱՐԶՈՒԻ Է

Կահավործի աշխատանոց մը՝ մեքենաներով, գործիքներով, երկու սենեակներով եւ խոհանոցով:

Դիմել՝ Պ. Կ. Նալչեան, 21 Պուլվար Արարատ, Սէն–Ժերմէ, Մարսէյլ (13):

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կ'ուզեն ժամացոյց նուիրել իրանց ազգականներուն կամ բարեկամներուն կրնան դիմել՝

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

Ուր պիտի օգտուին բացառիկ պայմաններէ եւ զգալի զեղչերէ (10 առ հարիւրէն 15 առ հարիւր):

Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը եւ արձակուրդի առթիւ Օգոստոս 5էն Սեպտ. 4:

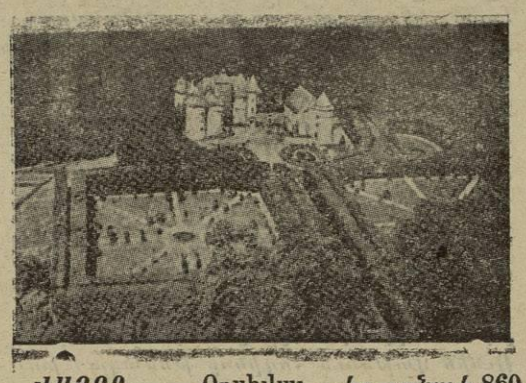
Հ. Ց. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ
Orcival — Château de Cordès
(P. de D.)

Սկսած են Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները:

Օրական՝ 600 ֆրանք:

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստոս 1–30: Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները:

Անոնք որ Մ.Միութեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին շրջանին վարչութեան կողմէ:

ՎԱՃԱՐԸ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով: Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան զեղցիկ լիճեր:

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դարու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Աբգէնի:

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ. Եդ. Մալեանին, հեռ.

CEN 06-42

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15:
Բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերէ:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը. Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս, շաբաթ երեկոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս Պլանքարտ Կառի կից Կրան Բէյնի զովասուն պարտէզին մէջ:

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ:

Նուագախումբ Ռընէ Տանի:

Մուտք 400 ֆրանք:

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր սեղանները՝ դիմելով Հ. Մ. Ը. Մ. անդամներուն մօտ:

Ծանօթ.— Կառ տը լ'Էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը Պլանքարտ:

ԾԱԽՈՒ Է

Մեկնումի պատճառաւ ծախու է դեր – ձակի խանութ մը բնակութեան յարմարութիւններով: Երեսուն տարուան հաստատութիւն: Ունի լաւ յաճախորդները: Կը գտնուի բանուկ պողոտայի վրայ, քաղաքին կեդրոնը: Նպաստաւոր գին:

Դիմել Ն. Մոմճեանի,

14 Quai Victor Augagneur, Lyon

ԳՐԱՒՈՒՄԸ ՕՐԵՐ

11 Նոյեմբեր, Հ. Բ. Ը. Մ. յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24:

3 Մարտ, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթել Ժորժ Ե.ի մէջ, ժամը 16էն 24:

Կը խնդրուի չխաչաձեւել:

Օր. ԱԼԻՍ ՈՒՆՃԵԱՆ
Պ. ԿԱՐՊԻՍ ԳԱԶԵԱՆ
Ամուսնացած
Պլէյէն, 22 Յուլիս 1956 *Փարիզ*

*

Օր. ԼՈՒԻԶԷԹ ՄԷԼԷՄԷԹՃԵԱՆ
Պ. ԿԱՐՊԻՍ ՍԱՐԱՖԵԱՆ
Ամուսնացած
Մարսէյլ, 22 Յուլիս, 1956
Կնքահայրութեամբ Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Արքեեանի:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20·30ին, Յոյներուն սրահը (5 ռիւ Պօնփուա): Կարեւոր օրակարգ:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ՄՈՐԻՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած, Լիոնի Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ: Այս կիրակի Սէն Մորիսի զովասուն անտառին մէջ:

Գեղարուեստական բաժին եւ դաշտային խաղեր, ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված, եւ զովացուցիչ ըմպելիներ:

Լիոնի օթոքարը կը մեկնի ժամը 9·30ին Փլաս Կիշառէն: Անձրեւի պարագային հանդէսը կը կատարուի սրահի մը մէջ:

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Աւետիս Գուլումճեան ընտանիքը հազար ֆրանք կը նուիրէ Ֆ. Կ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին, փոխան ծաղկեպսակի Պ. Սիմոն Ճանկէօզեանի մահուան առթիւ: Սառնալ «Ցառաջ»էն:

ՍԵՆԵԱԿ ԿԸ ՓՆՏՐԷ

Պոլսահայ երիտասարդ մը կը փնտրէ մէկ սենեակ եւ խոհանոց մը, Փարիզ կամ շրջակաները:

Հեռաձայնել ամէն օր բացի կիրակիէն, ժամը 10 – 12 եւ 3–7

SEG 75-33

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի ճամբարին համար խոհարարուհի մը եւ օգնական մը Օգոստոս ամսուան համար:

Դիմել անձամբ «Ցառաջ»ի վարչութեան:

ԼԻՈՆԻ ՀԱՄԱՐ հաշուապահութիւն, աղագրութիւն եւ մեքենագրութիւն դիտող փորձառու հայ օրիորդի մը եւ կամ երիտասարդի մը պէտք ունինք մեր վաճառատան գրասենեակին մէջ աշխատելու համար:

Դիմել Պահատուրեան,
246, ռիւ Վանտօմ, Լիոն:

ՃԱՇԱՐԱՆ ՃՈՇԿՈՒՆ

Place d'Aix, 4 rue de la Butte
Marseille

#

Մարսէյլ արձակուրդի եկողներ
Մի մոռնաք այցելել հանրածանօթ
ՃՕՇԿՈՒՆԻՆ ճաշարանը

Ուր պիտի գտնէք համեղ խորոված – վածներ եւ համադամ կերակուրներ, անթերի սպասարկութեամբ իր զաւկին՝ ՕՀԱՆՆԷՍի:

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

ԵԹԷ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը
ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Ցարուցի բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 25 ՅՈՒԼԻՍ

MERCREDI 25 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7637 — 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3448

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

●

Տարի մը եւս բոլորեց, Համազգայինի Պէյրութի Նշան Փալանճեան Ճեմարանը։

Տնօրէն Սիմոն Վրացեանի տարեկան ընդարձակ տեղեկագիրը ցոյց կուտայ թէ՝ կրթական այս հիմնարկութիւնը տարուէ տարի նոր յաջողութիւններ կ'արձանագրէ։

Անցեալ տարի աշակերտներու ընդհանուր թիւն էր 400։ Վերջին ուսումնական տարեշրջանին անոնց թիւը բարձրացած է 450ի, 203 աղջիկ, 247 տղայ։

Ճեմարանը երկու սեռէ աշակերտներ կ'ընդունի չորս տարեկանէն սկսեալ։ Մանկապարտէզը ունի երեք դասարան (75 աշակերտ), Նախակրթարանը՝ չորս դասարան՝ 172 աշակերտ, Միջին կարգերը՝ իրենց զուգընթացներով 158, իսկ Լսարանական երեք կարգերը՝ 45 աշակերտ։

Շնորհիւ Ճեմարանի արդիական նոր չէնքին, երեք տարիէ ի վեր բացուած է նաեւ դիւերօթիկներու բաժին մը։ Առաջին տարին ունեցած են 10, երկրորդ տարին 14, իսկ վերջին շրջանին 32 դիւերօթիկ աշակերտներ, որոնցմէ 13ը Իրանէն, հինգ Իրաքէն, երեք Յունաստանէն, մէկ Սուրիայէն, մէկ Պաղեստինէն, երկու Եգիպտոսէն, հինգ Լիբանանէն եւ երկու հոգի Միացեալ Նահանգներէն։ Ցառաջիկայ տարեշրջանին համար արտասահմանէն քանի նոր դիմումներ կատարուած են եւ դիւերօթիկներու բաժինը հետզհետէ պիտի ընդարձակուի։

Երեք տարիէ ի վեր Ճեմարանը բացի է նաեւ Հայագիտական բարձրագոյն դասընթացք մը՝ ձրի, ուսուցիչներու եւ համալսարան յաճախող ուսանողներու համար, իրիկուան ժամը 5–7։

Ուսուցչութեան Թիւն է 38, 22ը մնայուն, 16ը՝ այցելու։

Տարեկան ելեւմուտքն է 135·000 լիրանոցի ոսկի, առանց հաշուելու դիւերօթիկներու բաժինը։

Հաստոյթի աղբիւրներն են՝ աշակերտներու տարեվճարները (45·000 լ. ոսկի), սան պահող կազմակերպութեանց եւ անհատներու վճարումները (15·000 լ. ո.), Քալիֆորնիոյ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան տարեկան նպաստը (16·000 լ. ոսկի), Ամերիկայի Հայ Օգնութեան Մարմնոյ օժանդակութիւնը (11·000 լ. ո.), նաեւ նուիրատուութիւններ եւ կտակներ։ Այս վերջինները կարեւոր գումար մը կը ներկայացնեն այս տարի, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ Ճեմարանին հանդէպ ժողովուրդի համակրանքն ու քաջալերութիւնը տարուէ տարի կ'աւելնայ։ 105 սաներ կը պահուին զանազան կազմակերպութեանց եւ անհատներու կողմէ։

Այս տարի շրջանաւարտ եղած են տասը հոգի՝ վեց աղջիկ, չորս տղայ, մէկ աղջիկ ալ աւարտած է հայագիտական բաժինը։

Ամփոփ կերպով տուինք Ճեմարանի այսօրուան պատկերը։

Պզտիկ բաղդատութիւն մը անցեալին հետ, ցոյց կուտայ թէ ի՛նչ վերելք ունեցած է Ճեմարանը իր հիմնարկութեան Թուականէն ի վեր (1929)։

Ողբացեալ հիմնադիրը – տնօրէն Լեւոն Շանթ 1939 Յունիսին իր առաջին տասնամեակի Տեղեկագրին մէջ կ'ըսէր թէ՝ 1930 հոկտեմբերին ունէին 64 աշակերտ միայն։ Այս թիւը կրկնապատկուած էր 1939ին։ Դիտել կուտար սակայն թէ բոլոր աշակերտները մինչեւ աւարտական կարգը չեն շարունակեր։ Ամէն տարի 20-25 հոգի կը թողուն Ճեմարանը իբրեւ շրջանաւարտ կամ կիսաւարտ, անոնց տեղ 25 – 30 նորեկներ կուգան։ Տասը տարուան մէջ Ճեմարան մտեր են 297 հոգի, որոնցմէ 24 հոգի միայն շրջանաւարտի վկայական ստացած են, 18 աղջիկ, վեց աղջիկ։ («Ազդակ», 28 Յունիս 1939)։

Ուրեմն հիմնարկութենէն ի վեր եօթ – նապատկուած է աշակերտութեան թիւը։ Ճեմարանը խարխուլ եւ հնամենի բնակարանէ մը փոխադրուած է օգաստան եւ կանոնաւորութեամբ զարգարուն արդիական չէնքերու մէջ։ Օժտուած է դիւերօթիկի բաժինով։ Կրթական մակարդակն ալ կը բարձրանայ օրէ օր։

Համազգայինի Ճեմարանը արժանի է ամէն քաջալերութեան։

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԻԼ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԸ ԿԸ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԻ ԱՑՍՕՐ

●

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՀԵՌԱՊԱՏԿԵՐԷՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑ ՇԱՐՔ ՄԸ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

Կը սպասուէր արդէն որ վարչապետը, կի Մոլէ, վստահութեան հարցը ստիպուի դնել ընտական ծրագրին ընդունման համար։ Որոշ ամակնկալ մը եղաւ սակայն դէպքերու այս չուտափոյթ հոլովոյթը։ Արդարեւ երկուշաբթի դիշերը, երբ քննութեան առարկայ էր ոչ – պինուորական պէտքերը հոգալու համար նոր տուրքերու ծրագիրը, վարչապետը դրաւ վստահութեան հարցը։ Այս ծրագրին 12րդ յօդուածը, փոխադրութեանց միջոցներու շաղկապման վերաբերեալ, մասնաւոր դժուարութիւններու առիթ կուտայ։ Փոխադրական երեսփոխան մը երկարօրէն պարզեց թէ կառավարական հակակշիռ եւ տուրք ինքնաշարժի փոխադրութեանց վրայ, պիտի վնասէ փոքր ձեռնարկներուն եւ բարձրացնէ ապրանքներու գինները։ Ամէն պարագայի մէջ Ազգ. ժողովը պէտք է վստահութեան քուէ տայ այսօր, Զոքեքշաբթի, եւ ընդունի ծրագիրը։ Իրաւեկներու կարծիքով կառավարութիւնը մեծամասնութեան վստահութեան պիտի արժանանայ։ Եմմական ծրագրին այս մասը — ոչ – պինուորական ծախսերը հայթայթելու համար տուրքեր — կառավարութեան մեծագոյն դժուարութիւնն է։ Ինչպէս պիտի Ալժէրիոյ պինուորական պէտքերը հոգալու համար գոյութիւն ունի եմմական ծրագրին միւս մասը, — ուրիշ տուրքեր, — որոնց համար չի կարծուիր որ վարչապետը դժուարութիւններ ունենայ։ Կոմմերը համաձայն կը թուին ընել, բայց համայնավարներէն, որ կառավարութիւնը այս ձեւով կամ այն ձեւով ճարէ Ալժէրիոյ բանակին պէտք եղած գումարները։

Ուրեմն մինչ Ազգ. ժողովի տնտեսական յանձնախումբին որոշումները քննութեան կ'ենթարկուին այսօր նախաբաց խորհուրդին կողմէ, վարչապետը կը պատրաստուի նոր առաջարկներ ներկայացնել եթէ. ժողովին, վաղը, առանց չատ մատնոտելու վստահութեան քուէի արդիւնքէն։ Քաղաքական շրջանակները կը կարծեն թէ Պ. Կի Մոլէի որոշումները պիտի վերաբերին Փռանքի արժէքին պահպանման խնդրին։

— Ժուժկալութեան քաղաքականութիւն։

— Ներկայ դիներուն բացարձակ պահպանումը։

— 1957ի եւեմուտքին համար մեծագումար խնայողութիւններ։

— Ամսականներու ներկայ սակին պահպանումը, որպէսզի ուրիշ դիներ ալ չբարձրանան։

Մէկ խօսքով դիներու, ամսականներու եւ ուրեմն Փռանքին պահպանումը։

× Առջի երեկոյ Պ. Կի Մոլէ հեռապատկեր – Անթենէն պատասխանեց շարք մը հարցումներու, որոնք ուղղուած էին իրեն, նամակով, ունկնդիրներէ։ Ընտրուած էին չորս նամակ։

– Եւ ետքտամ։ — Վարչապետը պատասխանելով հակառակ մտածողի մը առարկութիւններուն վրայ հանեց այս ծրագրին բազմաթիւ առաւելութիւնները եւ աւելցուց՝ «Փռանսայի Ազգ. ժողովին ամէնէն դեղեցիկ, աղնուական եւ արժանավայել նիստն էր որ ընդունեց այդ ձեռնարկը»։ Ցետոյ յայտնեց, առանց ճշդելու, թէ մօտ աւելնէն վեց երկիրներու տեղ ուրիշ երկիրներ պիտի մասնակցին այդ կազմակերպութեան։

— Պատասխանելով ծերի մը, որ չնորհակալութիւն յայտնելով իրենց համար եղած նիւթական յատկացումներուն, կը մտածէր թէ կառավարութիւնը ծանր պատասխանատուութեան մը տակ է, վարչապետը բացատրեց՝ «Փռանսայի համար բարոյական պարտականութիւն մըն է։ Ունինք 5·300·000 ծերեր, 65ը անց։ 4·000·000էն աւելին անկարող են իրենց ապրուստը հոգալու, կամ կը ստանան չնչին թոշակներ»։

—Արձակելի պինուորներուն համար, Պ. Կի Մոլէ յայտնեց թէ նախապատրաստութիւնը պիտի արուի հայր կամ ամուսնացած վերակոչեալներուն։ Սակայն ըստոյգ թուական չէ որոշուած. այն չափով որ նոր պինուորագիրներ հասնին Ալժէրիա, պիտի արձակուին վերոյիշեալները։

— Անիրազօրժելի գտաւ Գերմանիոյ, Փռանսայի եւ Ալժէրիոյ մէջ կեդրոնացած Փռանսական ուժերու միջեւ հերթական փոփոխութիւնները, որովհետեւ Փռանսայի եւ Գերմանիոյ Փռանսական ուժերը բազկացած են համ պինուորական մարզանքի շրջանը բոլորող նորագիրներէ, համ Ալժէրիոյ մէջ սպանուածներու համ կուտուղներու մօտիկ ազգականներէն եւ համ ընկերային «որոշ պարագայի» մը մէջ գտնուողներէն։

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

●

ՄԱՑԲԼԼ ԱՐԼԸՆ

Լոնտոն, 1934, Ապրիլ։

Շէեղ պանդոկի մը մէջ, ուր տասը հոգի պիտի բոլորուէինք կէսօրուան սեղանին շուրջ։ Այնտեղ էին լորտ Պոլտուին, Ալեքսանդր Խատիսեան, յայտնի դերասանուհի Մ'Ըրլ Օպըրըն, բանի մը ուրիշ օտար դէմքեր, ինչպէս նաեւ ձեր խոնարհ ծառան։

Պանդոկն էր ողբացեալ գրագէտը — Տիգրան Գույումճեան — ներողութի՛ւն, Մայբըլ Արլըն, ըսել կ'ուզէի։

Լուր ղրկուեցաւ իրեն թէ Հայաստանի նախկին վարչապետներէն մէկը կը փափաքէր իրեն հետ տեսակցիլ՝ բանի մը վայրկեան։ Չեկաւ։

Վիքթորի պետութեան մը վարչապետին անդրանիկ որդին, հեռաձայնով լուր ստացած էր թէ Լոնտոն էր խեղճուկ ժողովուրդի մը յայտնի դէմքերէն մէկը ու շնչասպառ պանդոկ վազած էր, որպէսզի մտերմիկ զրոյց մը ունենար անոր հետ։ Իսկ այդ խեղճուկ ժողովուրդին, ոչ – խեղճուկ գրագէտը չէր ուզեր խոտիսեանի մը ձեռքը սեղմել։

Դժբախտաբար, այդպէս էր մեր Տիգրանը, որուն տաղանդը, կարծեմ, ամէնէն աւելի, մեր արտին մէջ էր որ ծափահարուեցաւ։

Այդ տարիներուն, իր անունը արտասանող Հայուն բերնին ջուրերը կը վազին։ Ինչո՞ւ չէ։ Հայերէնէն զատ ուրիշ երեք լեզուով գիրք մը գրէ ու հայ ժողովուրդը եօթներորդ երկիրը կը բարձրացընէ ձեզ։ Մենք այդպէս ենք։

Այդ թուականէն բանի մը տարի առաջ ալ մեծ աղմուկ բարձրացաւ ողբացեալին անունին շուրջ։ Իր հատորներէն մէկուն մէջ, անտեղի ու անպատշաճ ածական մը գործածած էր մեր ժողովուրդի դէմ։ Գտնուեցան զինքը պաշտպանողներ, գտնուեցան զինքը քննադատողներ։ Ի վերջոյ, «անպարտ արձակուեցաւ»։

Ձեմ գիտեր ինչ ըսել ուզած էր, բայց գիտեմ որ այդ տաղանդաւոր Հայը, շատ ալ չէր սիրեր որ բերնի ծամոց ընէինք իր «հայութիւնը»։ Ցորս տարեկանին Պուլ – կարիայէն Մէնիչէսքը տարուած մէկը «ա՛լ ինչի՞ս Հայը կ'ըլլայ, եանը՛մ»։

Իր պատմուքիւններէն մէկուն մէջ, կծու հեգնանքով մը, ինքն էր որ խարը կը նետէր մեզի։

— Ո՞վ խենթեցեր է որ Հայ ծնած չըլլայ, բայց «Հայ եմ» ըսէ։

Երկրորդ Աշխարհամարտին երկրորդ տարին, սակայն, հասկցուցին իրեն թէ «Հայ» էր, եւ ոչ թէ զտարիւն Անգլիացի մը։ Կառաւարական շրջանի մը մէջ, իր բարեկամներէն լորտ Տատլիի բարեխօսութեամբ, կարեւոր պաշտօնի մը գլուխը անցած էր։ Ռողոէեցին խորհրդարանին մէջ ու ճամբու դրին զինքը։

Կարծեմ, այդ տարին էր որ համոզուեցաւ թէ Շեյխսփիրն ու Միլթընն ալ ստուերի մէջ ձգես, ծորէն Հայ ես, ծո – րէն Հայ ես։

Ողբացեալը շատ առնուեցաւ այդ հարուածէն ու եկաւ Ամերիկա, ուր հիմա իր հոգին կ'աւանդէ։

Բայց, սովորութիւնը կը պահանջէ մոռնալ հանգուցեալին մանր – մունր թերութիւնները։ Կը մոռնանք ամենայն սիրով։ Ոչ միայն կը մոռնանք, այլեւ կ'ուզենք մատնանշել իր անկեղծութիւնն ու համեստութիւնը՝ ուրիշ երեւոյթի մը մէջ։

Քաանական թուականներու իր փառքի օրերէն ետք, Արլըն հրապարակէն հաշուեցաւ, երկու պատճառներով — նախ, հարուստ էր եւ ապրուստը ճարելու համար, գրելու պէտք չունէր։ Ցետոյ, ինքն ալ հասկցած է թէ «իր օրերը անցած էին» եւ ալ գրելիք չունէր։ Հասկցած էր որ իր անունը անգլիական գրականութեան պարտէզէն ներս պիտի չմտնէր։ Անգամ մը, նոյնիսկ, ինքզինքը բաղդատեց Համլիի հետ եւ յայտարարեց թէ անոր հանճարը տեսնելէ ետք, ա՛լ պէտք է լռէր։ Ու լռեց։

Ուրիշները յիշեն թէ չյիշեն զինքը, մենք պիտի գուրգուրանք իր անունին վրայ։

ԵՒՐՈՊԱՑԻ

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼՆԵՐԸ ԿԸ ՅԱՋՈՐԴԵՆ ԻՐԱՐՈՒ

●

Մ. Նահանգներու պաշտպանութեան գործադուլը դեռ չվերջացած, ծայր առաւ Անգլիոյ ընքնաշարժի արտադրութեան աշխատաւորութեան գործադուլը, երկուշաբթի։ Երեքշաբթի իմանալուն երկաթուղիին մեքենավարները եւ հնոցապանները՝ 24 ժամուան համար։ Նոյն օրը Փռանսայի երկաթուղային աշխատաւորութեան մէկ արհեստակցական – նը, որ 25·000 հոգիի վրայ կը դումարէ երեք տաղար, կը հրահանգէր գործը դադրեցնել։

Ընկերային այս չարժումները տարբեր արդիւնքներ ունեցան երկրէ երկիր։

Անգլիոյ մէջ, գործադուլի պարագլուխները դժգոհ են որ առաջին օրը, գործատուներուն (յիսուն տաղար) մէկ երրորդը չէ հնազանդած տրուած հրահանգներուն. եւ սակայն կառավարական շրջանակները կը վախնան որ չարժումը ծաւալի։ Արդարեւ Լոնտոնի Փորտ գործարաններէն երկու հազար գործաւորներու արձակումը, իրրեւ բաղխնք միւս գործարաններուն կարգ մը մեքենական մասերու անբաւարար արտադրութեան, կրնայ հրահրել գործադուլը։ Վախ եւ դժգոհութիւն, որովհետեւ ամառնային այս շրջանին անտեսական անհամոյ կացութիւն մը կրնայ առեղծուիլ Անգլիոյ համար։

Իտալիա, որ հազիւ ազատած էր երկարատեւ գործադուլէն, կը գտնուի ահա նոր սպառնալիքի մը առջեւ։ 6000

(Շար. բ կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ

Ա.

Ղարաբաղի լեռնային շրջաններից մեկում, Ղարաբաղի ամենագեղեցիկ անկյուններից մեկում, ծնվել եմ ես։ Ծնվել եմ ու մեծացել։ Ծնվել եմ ու մեծացել հայրենիքի համար։ Ծնվել եմ ու մեծացել հայրենիքի համար մղվող պատերազմների ժամանակ։ Ծնվել եմ ու մեծացել հայրենիքի համար մղվող պատերազմների ժամանակ, երբ հայրենիքի համար մղվող պատերազմների ժամանակ հայրենիքի համար մղվող պատերազմների ժամանակ հայրենիքի համար մղվող պատերազմների ժամանակ

ՍԱՍՈՒՆԱ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԱԽ. ԴԱՒԹԻՆ, 364 - 406)

ՃԳՆ ՎՃՈՒԿՈՎՓ

Յ. ԽԱՓԱՆՑՑԻՆ ՅՈՒՆՑԻՆ

ՏԱՒՅՈՅ

Հետ, զոր Հետ չունի ժողովուրդը ընդհանրապէս, եւ որ ամենէն աւելի կը զգացուի Հետ ապրող ազգերու մէջ։ Ասիկա ամենէն աւելի կը զգացուի Հետ ապրող ազգերու մէջ։ Ասիկա ամենէն աւելի կը զգացուի Հետ ապրող ազգերու մէջ։ Ասիկա ամենէն աւելի կը զգացուի Հետ ապրող ազգերու մէջ։

Հետ, զոր Հետ չունի ժողովուրդը ընդհանրապէս, եւ որ

կառաջարներէն միայն 150ը բանեցան եւ – ըէկ : Բանակի բեռնատարները ամիսուն – ցան անմիջական փոխադրութիւնները ա – պահովել : Նախարարութ խորհուրդը ան – միջապէս նիստ մը գումարեց չարժումին առաջքն առնելու համար որովհետեւ պրօ – պաշրջիկներու պարագան , տարուան այս եղանակին , ծանր կացութիւն մը կը ըս – տեղծէ Իտալիոյ համար :

Ֆրանսայի մէջ դործադուլը (24 ժամ) մեծ արդիւնք մը չտուաւ : Արուարձան – ներու եւ Փարիզի միջեւ երթեւեկը դրեթէ ապահովուած է , միջպզային կա – ռավարմերը ընդհանրապէս կը բանին : Առաւելաբար արեւմուտք դացող ցանցն է որ անկանոնութիւններ արձանագրեց :

× Փորթ Սայիտի քարտիի դործաւոր – ները՝ որոնք վեց չարաթէ ի վեր կը խա – փանէին Ֆրանսական բեռնատար նաւերու պարպումը , որոշեցին դադրեցնել հակա – Ֆրանսական այդ չարժումը :

ՊԱՌԱԿՏՈՒՄ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Հանրապետական ծերակուտական Հ. Սթէսըն , որ նախագահ Այղընհաուըրի խորհրդատուն է պինաթափութեան հար – ցերուն մասին , խոր յուզում յառաջ բե – րաւ իր կուսակցութեան մէջ , դիրք բռնե – լով ներկայ փոխ – նախագահ Նիքսոնի դէմ :

Արդարեւ թէեւ կ'ընդունի Այղընհաուր – ըի թեկնածութիւնը յառաջիկայ ընտրու – թեանց ընթացքին , սակայն նախամեծար կը համարէ նոր անձնաւորութեան մը թեկնածութիւնը իրրեւ փոխ – նախագահ « ընտրական մտահոդութիւններէ » մըղ – ուած : Կ'ակնարկէ Հերթըրի որ Մէսչուս – սըթի կառավարիչն է , ծնած Ֆրանսա , ուսանած Փարիզ , «քալ ծանօթ Եւրոպայի եւ եւրոպական հարցերու » : Սթէսըն կը յուսայ որ անոր թեկնածութիւնը ձայնե – րու վեց առ հարիւրը պիտի կորդէ ի չահ հանրապետական կուսակցութեան : Ան – չուշտ Այղընհաուըր պիտի ընտրուի : Սա – կայն խորհրդարանին մէջ ուժեղ ըլլալու համար , յառաջիկայ ընտրութիւններէն ետք , հանրապետականները պէտք է Հէր – թէրի նման անձ մը նշանակեն իրրեւ փոխ նախագահ : Իրազեկները կը հաստատեն սակայն թէ այլ են ծերակուտական վարի – չին մտահոդութիւնները : Կը վախնայ Այղընհաուըրի առողջական վիճակէն : Ե – թէ մեռնի ... Ամերիկեան սահմանա – դրութեամբ փոխ – նախագահը կը դառ – նայ նախագահ : Այդ պարտոնին մարդը չի նկատեր ներկայ փոխ – նախագահը՝ Նիքսոն :

× Նախագահ Այղընհաուըր ազատ ձգած էր Սթէսընը որ իր յայտարարութիւնը ընէ , սակայն իրրեւ «կուսակցական եւ ոչ թէ կառավարութեան անդամ » :

× Հանրապետականներու նախագահը դէմ է Սթէսընի դիրքին , եւ կը պաշտպա – նէ Նիքսոնը :

× Փոխ – նախագահ Նիքսոն , որ բա – րեկամն է Հերթըրի , սիրով կ'ընդունի հրաժարիլ իր թեկնածութիւնը դնելէ , ե – թէ այդ է կուսակցութեան որոշումը : Ամէն պարագայի մէջ հանրապետական ընտրանակները մտահոդ են , եւ կը սպա – սեն ներքին բուռն պայքարներու , ինչ որ կրնայ տկարացնել իրենց դիրքը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ համայնավար կուսակ – ցութեան Կ . Կոմիտէն դեկոյց մը հրատա – րակեց որով է պատուի կը հռչակէ սթա – լինեան չրջանին դատապարտուած 473 համայնավարները : Ասոնցմէ չատերը ար – դէն ազատնուած են : Վերաչնորհի արժա – նացած է նաեւ Նայդը որ ինչպէս կը յիչէք զգայացնց դատավարութենէ մը ետք կախուեցաւ :

ԹՈՒՆՈՒՍԻ Ֆրանսական դեսպանը , անդրազատնալով Ֆրանքեւիմունուզեան բանակցութեանց դժուարութիւններուն , յայտարարութիւններ ըրաւ , ա – ւելցնելով՝ «Ֆրանքեւիմունուզեան համա – դործակցութիւնը խնդրոյ առարկայ բնաւ չէ եղած» : Թունուզի վարչապետ Պուրկի – պայի յայտարարութենէն ետք քաղաքա – կան չրջանակները յոյսեր կը յայտնեն ա – պագայի մասին :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 23) .— Քալլ ոսկի՝ 470·000 , նափոլէոն 3400 , զուից· 3210 , անգլիական 4160 , քսան տոլարնոց 17000 , Թղթադրամ (անպաչտօն) սթերլին 1085 , տոլար 405 , զուից· 97 , պելժ· 7·45 , լիր 0·63 , փեզեթա 9·15 :

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ԽԱՆԱՍՈՐԻ Աբչատնքի ոօնակատա – րութիւնը 5 Օգոստ· , կիրակի ամբողջ օ – րը , Սէտէմ լէ Վալօնի Ֆրեժենիէռ անտա – ռին մէջ , մեծ պատրաստութեամբ :

Հ· Ց· Դ· Մարսէյլի Շրջ· կոմիտէն կը հրահանդէ իր չրջանի բոլոր ենթակոմի – տէներուն եւ խումբերուն վարչութեանց , անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնել , ապա – հովելու համար այցելուներուն փոխա – դրութիւնը :

ՏՒՍԻՆԻ ՄԷՋ

«Հերոսներու Օրը» կը ոօնուի Խանա – սորի աբչատնքին 59րդ տարեդարձին առթիւ :

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Տէսինի եւ Լիոնի կոմիտէներուն կողմէ :

5 Օգոստոս , կիրակի ամբողջ օրը , Տէ – սինի ծանօթ պուրակին մէջ :

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակիին :

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ :

ԿՐՆՈՊԼԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Եօթնեղ – բայրեան կոմիտէի կողմէ : Խանասորի Աբ – չատնքի տարեդարձը կը ոօնուի , այս կիրակի ամբողջ օրը , Հանրածանօթ Շաթօ – ոը Ֆօրքկարի , (Սէսէն) դեղեցիկ փառ – քին մէջ :

Կը խօսի ընկ· ՀԱՅԿ ՍԵՐԻՆՆԻՒԼԵԱՆ

Դեղարուեստական ճոխ բաժին , հայ – րէն եւ Ֆրանսերէն երդապնակներ եւ բարձրախօս :

Ճոխ պիւֆէ ժողովրդական դիներով :

Օթօբարերը կը մեկնին առաուան ժա – մը 8·30ին Շըմէն տը լա Փլէն , 8·45ին , դպրոցի առջեւէն , 9·30ին Փլաս Վերտէօն , 9·45 անց Ալա Պարիէր տիւ Քուր Պէրիա :

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ : Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակի օրուան :

ՅՈՒՇԱՏԱԿԻ ՏՕՆ

Վաստուրականի Հայր· Միութեան Վի – էնի եւ Տէսինի մասնաճիւղերը կը ոօնեն 1896թուականի հերոսամարտին 60ամեակը , Տէսինի մէջ , այս կիրակի :

Առաուն պիտի պատարագէ եւ քարոզէ առաջնորդ Սեբովբէ եպիսկ· Մանուկեան , Տէսինի եկեղեցին : Նաեւ հոդեհանդիստ :

Կէսօրէն վերջ դաշտային հանդէս , հայ – բնակիչ Աբչակ Աբրահամի տան դիմացի սրճարանի ծառախիտ պարտէղին մէջ : Օրուան պատչամ . խմբերդ , արուեստ – նուագներ : Ծօսք կ'առնեն նաեւ Վիէնի եւ Տէսինի Հ· Ց· Դ· ներկայացուցիչները :

Բանախօս ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Հայրենակից Մեղրոյեանի բարձրախօսը պիտի թնդացնէ ազդային երգեր և հայ – րենիքի պարեր , «Մչօ Խա» :

Անձրեւի պարագային ապահովուած հաւաքատեղի :

Հ.Ց.Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՄԲԱՐԸ

Orcival — Château de Cordès

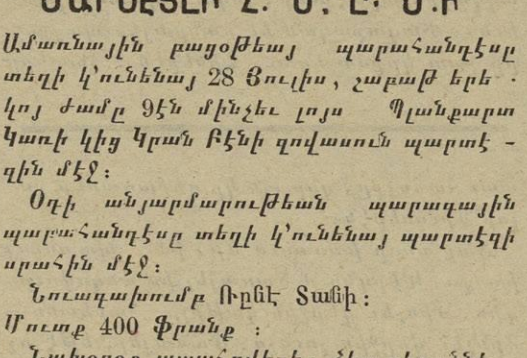
(P. de D.)

Սկսած են Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի բա – նակումին արձանագրութիւնները :

Օրական՝ 600 ֆրանք :

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ· 1–30 : Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները :

Անոնք որ Միութեան անդամ չեն , պէտք է յանձնարարուին չրջանին վարչութեան կողմէ :

ՎԱՅՐԸ .— Օրսիվալ կը դտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ , չրջա – պատուած է անտառներով եւ լեռներով : Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վը – րայ կան դեղեցիկ լիճեր :

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դա – րու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ , որ կը պատկանի հայրենակից Պ· Աբսէնի :

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ· Եդ· Մավեանին , հեռ·

CEN 06-42

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15 :
Բացի չաբաթ եւ կիրակի օրերէ :

Օր· Աբչալոյս Փանոսեան , Պ· Ցա – րութիւն Փանոսեան , Այրի Տիկին Ովսան – նա Թէրզեան խոր կսկիծով կը ծանուցա – նեն իրենց հօր եւ եղբօր՝

ԱՌԱՔԵԼ ՓԱՆՈՍԵԱՆԻ

(Մեծ ճոր գիւղացի)

մահը որ տեղի ունեցաւ Պոեւանի հիւան – դանոցը :

Թաղումը պիտի կատարուի այսօր չո – րեքչաբթի առաւօտ ժամը 9·45ին : Հա – ւաքուիլ ժանթիլիի դերեզմանատունը :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը· Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս , չաբաթ երե · կոյ ժամը 9ին մինչեւ լոյս Պլանքարտ Կառի կից Կրան Բէնի զովասուն պարտէ – զին մէջ :

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ :

Նուագախումբ Ուրնէ Տանի :

Մուտք 400 ֆրանք :

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր սեղաննե – րը՝ դիմելով Հ· Մ· Ը· Մ· անդամներուն մօտ :

Ծանօթ .— Կառ տը լ'Էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը լա Պլանքարտ :

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑԱՆ

Ֆ· Կ· Խաչի օգափոխութեան կայանի Բ· խումբին համար արձանագրուած փոքրիկներու ծնողներէն կը խնդրուի ան – միջապէս իմացնել , եթէ կը հրաժարին իրենց փոքրերը ղրկելէ , որպէսզի կարելի ըլլայ անոնց տեղ ուրիչներ ղրկել :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Լիոն .— Հ· Ց· Դ· Վարանդեան կոմի – տէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ըն – կերները այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20·30 – ին , Ցոյներուն սրահը (5 ռիւ Պօնփռաս) : Կարեւոր օրակարդ :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ՄՈՐԻՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած , Լիոնի Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ :

Այս կիրակի Սէն Մորիսի զովասուն անտառին մէջ :

Գեղարուեստական բաժին եւ դաշտային խաղեր , ճոխ պիւֆէ , չամփուրով խորո – ված , եւ զովացուցիչ ըմպելիներ :

Լիոնի օթոքարը կը մեկնի ժամը 9·30 – ին Փլաս Կիշառէն : Անձրեւի պարագային հանդէսը կը կատարուի սրահի մը մէջ :

Տէր եւ Տիկին Թորգոմ Սարգիսեան , Տէր եւ Տիկին Շաւէն Ինճէեան , Տէր եւ Տիկին Թաթուլ Ինճէեան , Տէր եւ Տիկին Փիրայր Ինճէեան (Օաեսա) , Տէր եւ Տիկ· Արամ Ղազարեան եւ զաւակները (Պա – թում) , Տէր եւ Տիկին Սիմոն Պաղտասար – եան եւ զաւակները (Փիլիպէ) , Տիկին Զ – փիւռ Այվազեան եւ զաւակները (Երե – ւան) , Տէր եւ Տիկին Թադէոս Յովսէփ – եան եւ զաւակները (Տիթրոյիթ) , Տէր եւ Տիկին Լեւոն Յովսէփեան (Սիպերիա) , Տէր եւ Տիկին Երուանդ Ցարութիւնեան , Այրի Տիկին Սրբուհի Աստուածատուրեան եւ զաւակները (Պոլիս) , Այրի Տիկին Գե – նովաբէ Սարեան , Տէր եւ Տիկին Յակոբ Սարեան եւ զաւակը (Թիֆլիզ) , Տէր եւ Տիկին Եղիչէ Մէքանկիւլեան , Տէր եւ Տի – կին Լեւոն Զաքարեան (Երեւան) , Վա – հան , Հրանտ , Ֆիմի Էլէվիզոնեան , Տի – կին Անիկ Ինճէեան եւ զաւակները , Տէր եւ Տիկ· Տիրան Ինճէեան եւ զաւակները (Մէքսիկա) , Տէր եւ Տիկին Մելիք Ինճէ – եան եւ զաւակները (Ամերիկա) , Տէր եւ Տիկին Մաթէոս Ինճէեան եւ զաւակները , Տէր եւ Տիկին Ազատի Կարապետեան եւ զաւակները , Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Մե – լիքեան , Տէր եւ Տիկին Արտաւազդ Մե – լիքեան , Այրի Տիկին Պէաթրիս Օհանեան եւ զաւակները (Մարթուհ) , Տէր եւ Տիկ· Զարուհի Թօքաթլեան (Այեքսանդրիա) , Տիկին Անահիտ Շահինեան եւ զաւակնե – րը , Ցարութիւն Շահինեան , ինչպէս նաեւ Թէրզեան , Սիրաքեան , Սարեան , Պարոն – վարդեան , Խաթանասեան , Արտաք Սա – լայեանեան եւ Ժամկոչեան ընտանիքները յաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր , քրոջ , մօրաքրոջ , հօրաքրոջ , հարսին , զարմիկին եւ ազգականին՝

ԱՐՈՒՍԵԱԿ ԻՆՃԷԵԱՆԻ

(Ծնեալ Ղազարեան , Տրապիզոնցի , 94 տարեկան) :

մահը որ տեղի ունեցաւ իր բնակարանին մէջ :

Ցուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս հինդշաբթի ժամը 15ին : Հաւաքուիլ իր բնակարանը 57 ռիւ Հօշ , Ֆոնտմպ , ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Քո – լոմպի նոր դերեզմանատունը ռիւ տը լա Սըրիզէ :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս ընդունիլ իբրեւ այդ :

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿ ՉՂՐԿԵԼ :

Մէն Լապարէն չոգեկառքը կը մեկնի 14·32 – 14·47 , իջնել Քոլոմպ :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԴԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS
Մասնաւորապէս ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն , իսկ արտաքինը պիտի պահպա – նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.
Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
26
ՅՈՒԼԻՍ
•
JEUDI
26 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7638 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3449

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԻՇՏ ՆՈՑՆ ԿԵ՛Լ ՃԻՒՔԸ

•

«Սովետական Հայաստան»ի աշխատա – կիցը կ՛ուզէ համոզել թէ Ռ. Միւրթիւնը խաղաղութիւն կ՛ուզէ, ամէն գնով. բայց «խաղաղութեան թշնամիները» չարունակ դաւեր կը սարքեն: Եւ Դաշնակցութիւնն ալ «կը ձայնակցի ռէաքցիոն մամուլին»:

Իբրեւ ապացոյց խաղաղասիրութեան, Պ. Ա. Թադէոսեան կը յիշէ թէ Ռ. Միւրթիւնը 640·000 զինուոր կրճատեց իր բանակէն, «հրաժարեց Փինլանտայում իր ռազմական բազայից (խարիսխ), եւ պայմանաժամէն առաջ քաշեց իր զօրքը Փորթ Արթիւրէն:

Այս բոլորը բարենշան երեւոյթներ համարելով հանդերձ, իրավիկները չհաւատացին Մոսկուայի անկեղծութեան:

Մեր տեսակէտն ալ այն է թէ ողորմելի պիջոմներ են ասոնք, բաղդատելով բուն իրականութեան հետ:

Զօրքի կրճատման պարագան չատ ջուր կը վերցնէ. բայց անցնինք:

Ռ. Միւրթիւնը միայն ռազմական խա – րիսխ մը չէր որ յափշտակեց փոքրիկ Ֆինլանտայէն, այլ ամբողջ երկրամաս մը: Եւ, աւարին մէկ մասը վերադար – ձնելէ ետք, մնացեալը վերջնապէս իւրացուց, Ռուսաստանի կցելով կարելիան:

Եթէ բան մը փոխուած է Սթալինի ա – բիւնազանդ բռնակալութենէն ի վեր, Մոսկուայի վարիչներուն կ՛ինայ ապա – ցուցանել չօշափելի փաստերով:

Օրինակ, «Հանճարեղ»ին օրով զրացի – ներուն բաժնուեցան վրան հայկական հո – ղեր, համապատասխ 17·500 քառ. քիլո – մեթր տարածութեամբ:

Ախալքալաքը, 90 առ հարիւր Հայ, կցուեցաւ Վրաստանի: Ղարաբաղը եւ Լեռնային Գանձակը ղրուեցան Ատրբէ – ջանի հովանաւորութեան տակ: Պաթում – կան Նախիջեւանը՝ նոյնպէս, համաձայն Թուրքիոյ հետ կնքուած զաղանի դաշնա – գրի մը: Սուրմալուի գաւառն ալ իբրեւ պարգեւ տրուեցաւ Թուրքիոյ:

Դեռ չենք խօսիր Կարսի եւ Արտահանի մասին, որոնք իբրեւ մանրուք ղրամ չա – հաղործուելէ ետք, յանձնուեցաւ Թուր – քիոյ, խայտառակ յայտարարութեամբ մը (1953 Մայիս 30):

Սթալինեան չրջանին անասելի ոճիրնե – րը, զանգուածային զնդակահարութիւն – ները, արեան բանիքները զատապարտելէ ետք, տարրական պարտականութիւնը կը պահանջէր յեղափոխական ձեռնարկ մը կատարել, արդարութիւնը վերահաստա – տելու համար: Գոնէ մասամբ:

Այդ վերահաստատումը չի կրնար կա – տարուիլ քանի մը զոհերու անմեղութիւ – նը հռչակելով, յետ մահու:

Բուն վերահաստատումը կը պահանջէ լուրջ վերաքննութիւն եւ հատուցում:

Հայաստանի ժողովուրդը եւ արտա – սահմանի ցիրուցան բազմութիւնները հո – գեւոր հօտ չեն, որպէս զի զոհանան կա – թողիկոսական ընտրութեամբ եւ եպիսկո – պոսներու ձեռնադրութեամբ:

Մառեչալ Բուլկանինէն եւ իր զործա – կիցներէն կը սպասուէր իրական «օշէն խա – բաշօ» մը: Ոչ թէ եկեղեցի մը նորոգելու կամ էջմիածինը բարեզարդելու, այլ ա – նիրաւարար իւրացուած հայկական հո – ղերը վերադարձնելու առաջադրու – թեամբ:

Իրրեւ աւետաբեր նախանշան, կը սպասուէր վաղ առնել Սթալինի «մոնու – մենթ»ը, որ մեր անճար հայրենիքին վը – րայ կը ճնշէ լերան մը ծանրութեամբ, իբրեւ մարմնացում անլուր բարբարոսու – թեանց: Իրրեւ ճշմարիտ մղձաւանջ:

Բառին բուն իմաստով ռէակցիոն մա – մուլ մըն է սովետականը — հայկականն ալ միասին—քանի կը վախնայ յուզել այս հիմնական խնդիրները:

Իսկ խաղաղասիրութիւնն ալ՝ կեղծիք:

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏՆՏԵՍԱԿ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ ՄԵՐԺԵՑ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

•

ՄԻԱՁԱՅՆԵՐ ԾԱՓԵՑԱՆ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

*Անակնկալ մը եղաւ Ազգ. ժողովի տըն – տեսական յանձնաժողովին բռնած բացա – սական ղիրքը ելմտական նախարար Ռա – մատիէի ներկայացուցած ծրագրին հան – դէպ: Նախարարը երկարօրէն պարզեց եւ պաշտպանեց իր մշակած ելմտական ծրա – գրին երկրորդ մասը որ ինչպէս պիտի վերաբերի Ալժերիոյ պինուորական պէտ – քերը հոգալու համար չորք մը նոր տուրքերու կամ հին տուրքերու սա – կին բարձրացման: Մինչ կը սպասուէր որ առաւելաբար ոչ – ռազմական տուր – քերը դժուարութիւններ ստեղծեն, մինչ այդ մասին վարչապետին ղրած վստա – հութեան հարցը քուէարկութեան կ՛են – թարկուի, ահա անսպասելին,—ռազմական պէտքերու համար նախատեսուած նիւ – թական աղբիւրները կը մերժուին տըն – տեսական յանձնաժողովին կողմէ: Ազգ. ժողովին մեծամասնութիւնը համաձայն է վարչապետին Ալժերիոյ մէջ վարած քա – ղաքականութեան, կը գնահատէ ցարդ ձեռք բերուած արդիւնքները, սակայն կը թուի չկարենալ համաձայնիլ նոյն քաղա – քականութիւնը չարունակելու համար՝ նիւթական աղբիւրներու կտաւլա ըրական ծրագրին: Ինչ որ կը տեսնէ խառնիճ կացութիւն մը: Անորոշութիւն՝ որ սկսաւ տնտեսական յանձնաժողովի նիստին խոչ: Արդարեւ չատեր ուզեցին չարք մը փոփո – խութիւններ մտցնել սկզբնական ծրագրին մէջ: Նախատեսուած «քաղաքացիական տուրք»ին տեղ՝ փոխառութիւն: Փոխա – նակ եկամուտի տուրքը հարիւրին տասով աւելցնելու, ինչ որ պիտի ծանրացնէ մանաւորապէս ամսականաւորներու վի – ճակը նոր տուրքեր դնել մեծ հաստատու – թեանց վրայ: Հակառակ որ Պ. Ռամատիէ ընդունեց յօդուածներէն մէկը բարեփո – խել, ըստ յանձնաժողովին փափաքին եւ համաձայն գանուեցաւ փոխառութեան մըն ալ, սակայն ի վերջոյ, մեծ անորոշու – թեան մը մէջ, յանձնաժողովը 12ի դէմ 16 ձայնով (14 ձեռնպահ) մերժեց իր խոչ փոփոխութեան ենթարկած ծրագիրը: Կը նշանակէ թէ յանձնաժողովը չհրցաւ կա – ռավարական ծրագրին մասին յստակ թե – լադրութիւններով ներկայանալ Ազգ. Ժո – ղովին: Տնտեսական յանձնաժողովին այս հակասութիւններուն ստիպման տակ Պ. Ռամատիէ իր ծրագիրը ներկայացուց ու – րեմն երեսփոխանական ժողովին, ուր թերի ու դէմ ճառեր ծայր տուին: Անորո – շութիւն՝ հոս ալ, թէեւ ակնբախ են երկու հիմնական ուղղութիւններ: Տուրքերու յաւելման կողմնակիցները, եւ փոխառու – թեան զանազան ձեւերու չատազովները: Տարբեր է սակայն համաչնավարներու եւ փուժատականներու դիրքը: Առա – չինները հակառակ են բնականաբար զին – ուորական պէտքերը հոգալու համար որ – եւէ մէկ միջոցի, որովհետեւ կը պահան – չեն կռիւներու անմիջական դադարը:

Միւսները «ի պաշտօնէ» ընդդիմադիր են եւ չեն ընդունիր որեւէ մէկ ձեւով տուրքերու յաւելում մը: Այս կացութիւ – նը առիթ տուաւ որ Ազգ. ժողովը ալե – կոծի բուռն վիճաբանութիւններով, հրաբորբոք ճառերով եւ զանազան միջա – դէպերով: Համաչնավար երեսփոխան Զօր. Փուէնվիլ յայտարարեց թէ իր բա – րեկամները «Հնդկաչինի աղէտը» նախա – տեսած էին տարիներ առաջ եւ չեն փա – փաքիր այժմ որ «Ֆրանսայի աչխատա – ւորներ զինուոր ղրկուին դէպի Ալժերիա եւ փճացնեն ուրիչ աչխատաւորներու դիւղերը զաղթապետական պատերազմի մէջ մէջ: Նոյնութեամբ [illegible]

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

•

ԶԱՐԽԱՓԱՆ ՋՈՒՐԸ

Ահա ևորէն Սրտաձոր,— այն ջերմուկը ուր հազարաւոր հաւատացեալներ դար – ման կը փնտռեն սրտի եւ երակներու տը – կարութեանց համար:

Շատեր արեան գերնշուում ունին (քան – սիոն): Ջրաբուժութիւնը կ՛օգնէ բանի մը աստիճան իջեցնելու: Կը թեթեւնան եւ գալիք տարի ևորէն կուգան:

Ուրիշներու արեան ճնշումը տկար է: Բանի մը աստիճան կը բարձրանայ: Կը վերադառնան գոհ եւ կազդուրիչ տպաւո – րութեամբ, ևորէն գալու համար:

Բազմութիւն մը կը տառապի սրտնեղե – րու կարծրացումէն, որ ծանրագոյն պա – րագաներու մէջ կը դառնայ գօսացում:

Ջուրին պակասը կը լրացնէ ասեղը, կազ ներարկելով աչ ու ձախ:

Մանկամարդուհիներ կան որ ցաւէն կը ճչան:

Առնիճ ասեղը կը փնտռեն արեան ճնշու – մը պակսեցնելու համար. իսկ ծերունի – ները՝ աշխուժանալու համար (ոտք, սրունք):

Յոդացաւէ տառապողներ ալ կան, բայց հիմնականը սիրտն է, իր երակներով ու դնդերներով:

Մարդկային թշուառութեան մանրա – նկար մը՝ ջերմուկին զանազան մասերուն մէջ, առտուան ժամը 6էն սկսեալ:

Շարք շարք հաւատացեալներ՝ աշխար – հի բոլոր մասերէն: Առանց ազգի, մորթի, դասակարգի, տարիքի եւ սեռի խտրու – թեան:

Կորաճամակ եպիսկոպոսին հով փար – թամ տիկին մը, 120 բիլօ ծանրութեամբ: Միջին Արեւելէէն եկած փաշային կամ պէյին հով՝ պատուելի մը: Շէյխին հով արդիական հագուստով օրիորդ մը:

Եւ դեռ զօրավարներ: Ջոջ առեւտրա – կաններ: Կնոջը քեռը մտած հաշմանդամ – ներ: Զաւկին քեռէն բռնած մարդիկներ..

Զարխափան Ս. Աստուածածնին տեղը բռնած է էօժէնի կայսրուհին, իր անու – նին ձօնուած ջուրով մը:

Անդին, կեսարը ասպարէզ կը կարդայ բոլոր աղբիւրներուն, մասնաւոր չափերու վերածելով իր բարկ ջուրը որ ամէնէն զօրաւորն է:

Ամէն մարդ չի կրնայ խմել իմ ջրէն...

Բոլոր ջերմուկներուն մէջ ամէնէն խեղ – ճըն է այս՝ հայկական տեսակէտով:

Հայերը կը յաճախեն այն ջերմուկները որ կապ ունին ստամոքսի, աղիքի, լեար – դի եւ յարակից գործարաններու հետ,— Վիշի, Շաթել Կիւյոն: Յօդացաւի համար ալ՝ Էքս լէ Պէն եւ այլն:

Մոն Տորի ճամբան ալ բանուկ է անոնց համար որ շնչարգելութենէ կը տառապին:

Հայուն սիրտը այնքան վէրքեր ունի որ, գետերով ջուրի կը կարօտի:

Ծորակն ու բաժակը բախտաւորներուն համար են, որոնք աշխարհի հիւթը քա – մելէ վերջ, գիտութեան բարիքներն ալ կը ծծեն կաթիլ – կաթիլ:

Վ.Ա.Հէ.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՌԱԿՏԻ՞Ն

•

Հաղորդեցինք երէկ թէ հանրապետա – կան ղեկավար Հարոլտ Սթէսըն ղիրք բռ – նած է նրկայ փոխ նախագահ Նիքսոնի դէմ: Նոր անակնկալ մը ռումբի պէս կը պայթի. ծերակուտական Սթէսընի «թեկ – նածուն», Մէսէչուսըթի նահանդապետը, որ ինչպէս պիտի նկ Նիքսոնի բարեկամն է, ներկայ փոխ – նախագահին կողմը կը բռնէ եւ կը յայտարարէ թէ պիտի օժան – դակէ անոր վերընտրութեան՝ իրրեւ նա – խագահ Այզընհաուըրի փոխանորդ: Յուղուած են հանրապետական ընդհանուր մանաւանդ անկախները, բողոքելին այս ակնարկութիւններուն դէմ: Համայնավար զօրավարը ետ չառաւ իր խօսքերը: Փու – ժատականները սկսան ազմուկ հանել լռե – ցնելու համար ճառախօսը, լսուեցան «Ֆրանսայի դէմ դաւաճան», «Փաչիստ» բացագանչութիւնները, եւ Ազգ. ժողովի նախագահը Լը Թրոքէր, ձեռք սրտին եւ դուրս ելաւ:

Իրմէ առաջ մեկնած էին կառավարու – թեան անդամները, ինչպէս նաեւ կեդրոնի կուսակցութեանց զրեթէ բոլոր երեսփո – խանները: Երբ Պ. Լը Թրոքէր վերադար – ձաւ, յայտարարեց՝ խօսքը ուղղելով հա – մայնավարներուն «ընդդիմադիրները ի – րաւունքներ ունին, զորս կը յարգեմ, սակայն պէտք է գիտնան որ պատասխա – նատուութիւններ ալ ունին»: Վիճաբանութիւն – ները կը չարունակուին:

× Պաչտ. նախարարը Պուրժէս — Մո – նուրի, հակառակ է պինուորական ծառա – յութեան չրջանը երկու տարուան բարձ – րացնելու:

× Գրեթէ ապահովուած է կառավա – րութեան համար մեծամասնութիւն մը, ոչ – ռազմական պէտքերուն վերաբերեալ տուրքերու մասին ղրուած վստահութեան հարցին նկատմամբ:

× Նախարարաց խորհուրդը երէկ քըն – նեց բազմաթիւ հարցեր: Ֆրանքի պահ – պանումը, արտաքին քաղաքականութիւ – նը, Ալժերիոյ կացութիւնը եւ ելմտական [illegible]

(Տար. կարդա Դ. էջ)

ԹՈՒՆՈՒԶԻ Ֆրանսական դեսպանը Փա – րիզ հասաւ խորհրդակցելու համար Ֆը – րանքեւթունուզեան բանակցութեանց մա – սին:

ՀԱՐՑԱԿԱՆ... ՍՈՒՐՀ ՄԵՋ ԲԱՆ ԿԱ

ԼՈՒԻ.— Մարիխուանա մեջ, որպեսզի ընթերցողը հասկանա տեսնելիքի կապակցությունը հետևյալ պատմության հետ, պետք է ասել, որ Լուիզիանա նահանգում «Ցոլ» (Ցորեն) անունը են տալիս ոչ միայն ցորենին, այլև ծխելու համար նախատեսված մարիխուանա խոտին։ Ահա թե ինչու «Ցոլ» անունով ծխախոտ վաճառող խանութի առջև հավաքված մարդկանց խումբը ոչ մի զարմանք չէր առաջացնում։ Ամեն մարդ գիտեր, որ այդ խանութում ծխելու համար ծխախոտ են վաճառում։

Մի քանի րոպե հետո խանութի դռները բացվեցին, և դրսում հավաքված մարդկանց խումբը ներս մտավ։ Ներսում կային ոստիկաններ, որոնք ձերբակալեցին խանութի տիրոջը։ Ոստիկանները ներս մտնելուց հետո ամեն մարդ կարող էր տեսնել, որ խանութի տիրոջ ձեռքերը կապված են։ Ոստիկանները նրան դուրս բերեցին և տարան։

Ամբոխը ցրվեց։ Ոստիկանները ձերբակալեցին խանութի տիրոջը, որովհետև նա ծխելու համար ծխախոտ էր վաճառում։

Ահա թե ինչ է նշանակում Լուիզիանա նահանգում ապրել։

Ա.

ՀԱՅՈՑ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻ ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՄԱՍԻ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

Ե.

Սառը ոչինչ, ասում էին ինձ, երբեմն էլ հաճելի է։ Բայց ես ինձ համար ոչ մի հաճելի բան չէի գտնում։ Ցուրտը ինձ համար միայն տհաճություններ էր պատրաստում։ Ես ատում էի ձյունը, որովհետև ձյունը ինձ համար միայն ցուրտ էր նշանակում։ Ես ատում էի ցուրտը, որովհետև ցուրտը ինձ համար միայն տհաճություններ էր պատրաստում։ Ես ատում էի տհաճությունները, որովհետև տհաճությունները ինձ համար միայն ցուրտ էին նշանակում։

Ես ատում էի ցուրտը, ատում էի ձյունը, ատում էի սառը, ատում էի ամեն ինչ, որ ցուրտ էր

ՆԵՎՍՈՒՆԻ

(ՓԱՍՏՈՒՆԻ ՎԼԱ ՂԱՆԿՈՒՆ, 364 - 404)

ԾՂՆ ՎԱՉԱԿՈՓ

Յ. ԲԱԽՇԻՑՆԵՐԻ ՉԱՐԱՂԱՆՔ

ՏՆՏԵՍԻԿ

Ղազարոսի մասին լեգենդները ժողովուրդը ստեղծել է՝ հավատալով, որ նրանք ոչ միայն հոգեհանգստի ծառայության համար են անհրաժեշտ, այլև ունեն ինքնուրույն գեղարվեստական արժեք։ Ղազարոսի մասին լեգենդները ստեղծվել են ոչ միայն հայերի, այլև վրացիների, ասորիների, եգիպտացիների, հույների, սլավոնների և այլ ազգերի մոտ։ Ղազարոսի մասին լեգենդների ստեղծման հիմքում ընկած է Ղազարոսի հարության մասին Նոր Կտակարանի պատմությունը

ԱՍՈՒԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

Եգիպտոսի նախագահը, ընդ· Նասըր, ճառ մը խօսելով արտայայտուեցաւ Ասուանի ամբարտակին խնդրին մասին: Հա – ւատք յայտնելէ ետք թէ այդ ծրագիրը զործադրութեան պիտի դրուի, «ապա – ցուցանելու համար որ Եգիպտոս վարկ եւ արժանապատուութիւն ունի», նախա – դահը զատապարտեց Մ· Նահանգներու դիրքը: «Եթէ Ուաշինկթընի որոշումը կը բխի մեր անտեսական վիճակին անդիտու – թենէն, աղետալի սխալ մըն է: Իսկ եթէ կը հետապնդէ ուրիշ նպատակներ, այդ աւելի մեծ աղէտ մըն է»: «Տեղի պիտի չտանք տոլարի ուժին դիմաց»:

Այս ճառը խօսելէն ետք ընդ· Նասըր երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ֆ· Միւրթեան Գահիրէի դեսպանին հետ, ո – րուն կ'ընկերանային երկու փորձագէտ – ճարտարագէտներ:

× *Գահիրէի խորհրդային դեսպանը հերքեց եգիպտական մամուլին կողմէ ի – րեն վերագրուած այն յայտարարութիւնը թէ Ֆ· Միւրթիւնը պիտի օժանդակէ Ա – ուանի ամբարտակին կառուցման: «Ես կրկնեցի միայն արտաքին նախարար Շե – պիլովի խօսքերը, առանց Ասուանի մասին ակնարկութիւն մը ընելու»:*

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻՈՑ խորհրդարանը փակեց իր եր – կու օրուան նիստը որ յատկացուած էր արտաքին քաղաքականութեան, ազդ· պաշտպանութեան եւ Ատլ· կազմակերպ· վերաբերեալ հարցերուն: Ոչ մէկ քուէար – կութեան առիթ տուաւ այս նիստը, սա – կայն յատկանշական են վարչապետ Իդ – նի յայտարարութիւնները: Ան կ'ընդունի որ Ֆ· Միւրթեան քաղաքական դիրքը նոր ուղղութիւն մը առացած է եւ այդպէս ալ պիտի չարունակուի հետեւաբար: Աշխա – տաւորական կուսակցութիւնը բողոքեց կառավարութեան բռնած դիրքին դէմ, Կիպրոսի խնդրին մասին, սակայն հիմնա – կան տարակարծութիւններ չծագեցան վիճաբանութեանց ընթացքին եւ Իդընի ճառը ընդունուեցաւ բուռն ծափերով բո – լորի կողմէ անխտիր:

ԱԼԺԵՐԻՈՑ Ֆրանսական ուժերը երկու օրուան բուռն կռիւներէ ետք կարգը հաս – տատեցին Թլէմսէնի հարաւային շրջանին մէջ: Պաշարուած էին երեք հարիւր զի – նուորներ, լաւ զինուած: Խումբը փճա – ցաւ, ցարդ կը հաշուուին 67 մեռեալ: Ա – պահովութեան ուժերու կողմէ ութ մեռ – եալ եւ 15 վիրաւոր: Սակայն առջի օր, Ալժէի մօտ ոստիկանատուն մը յարձակ – ման ենթարկուեցաւ, որուն ընթացքին վիրաւորուեցան երեք ոստիկաններ: Զին – ուորական բեռնատար կառք մըն ալ ծու – ղակը ինկաւ: Երկու մեռեալ, երկու վի – րաւոր: Ալժէի զինուորական առեանը մահուան դատապարտեց եօթը ահաբե – կիչներ: Երէկ, մինչ խուզարկութեան մը ընթացքին կը ձերբակալուէին 11 ա – հաբեկիչներ, կղզեացած շրջաններու մէջ հրկիզում, աւեր եւ յարձակում նոր թափ մը ստացան:

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ վերջին ընտրելիները «ազդ· ազէտի» մը հանդամանքն ստացան ինչպէս կը յայտարարէ Թեհրանի անթե – լը: Ցարդ 300 խեղդամահ, 350 վիւղեր ծանրօրէն վնասուած: Հեղեղմանի անձ – բեւներ դեռ կը տեղան կարգ մը շրջաննե – րու մէջ: Շահը հրամայեց որ ամէն մի – ջոց ի գործ դրուի աղէտեալներուն օգ – նութիւն հասցնելու համար:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ արտաքին նախարարը, Աւերով տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ֆ· Միւրթեան Աթէնքի դեսպանին հետ: Պի – տի մեկնի վարչապետ Քարամանլիսի հետ Քորֆու մառնչալ Թիթոյի հետ տեսակցե – լու համար: Կը տատամուին այն ըրոյց – ները թէ պիտի քննուին Կիպրոսի խնդի – րը, եւ Պալքանեան Ուխտը (Եուկոսլա – ւիա – Յունաստան – Թուրքիա) որ գործ – նապէս դրեթէ դադրած է արժէք մը ներ – կայացնելէ: Արդարեւ պաղ են Թուրքիա – յունական յարաբերութիւնները, եւ Թիթո չի թուիր մասնաւոր համակրութիւն մը ունենալ Անդարայի հանդէպ: Կը կարծուի որ յոյնեւեւկոսլաւ յարաբերութիւնները կրնան ամրապնդուիլ:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յուլիս 24)·— Ջոյլ ոսկի՝ 473·000, նափոլէոն 3390, դուխց· 3220, անգլիական 4190, քսան տոլարնոց 17120, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1095, տոլար 409, դուխց· 98, պելժ· 7·95, լիր Ս·63, փեզեթա 9·15:

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ՇԱԻԻԼԻ ՄԷՋ

Խանասարի 59րդ տարեդարձի առթիւ Շաւիլլի անտառին մէջ, դերեզմանատան մօտ, կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· «Ար – դութեան» խումբի կողմէ:

Այս կիրակի օրը առաւօտէն երեկոյ: Ժամը 3ին այցելութիւն Իչխան Աբդուլ – Թեանի շիրիմին, Շաւիլլի դերեզմանատան մէջ:

Կը խօսի ընկ· ԽԱՉԻԿ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

Դեղարուեստական բաժին, երգ, ար – տասանութիւն եւ բարձրախօս:

Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գին:

Անձրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ միայն դերեզմանի այցելութիւնը:

Կարելի է ուտելիքը միասին բերել:

ԿՐՔՆՈՊԼԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Եօթնեղ – բայրեան կոմիտէի կողմէ: Խանասորի Ար – շաւանքի տարեդարձը կը տօնուի, այս կիրակի ամբողջ օրը, Տը լա Կրիվոլէ տ'Իւրիաժի գեղեցիկ ծառաստաններուն տակ, 900 մեթր բարձրութեան վրայ բուն Սէն Մարթէն տ'Իւրիաժի վրայ:

Կը խօսի ընկ· ՀԱՑԿ ՍԷՐԼՆԿԻԼԵԱՆ

Դեղարուեստական ճոխ բաժին, հայե – րէն եւ ֆրանսերէն երգապնակներ եւ բարձրախօս:

Ճոխ պիւֆէ ժողովրդական գիներով:

Օթօբարերը կը մեկնին առաւտեան ժա – մը 8·30ին Շըմէն տը լա Փլէն, 8·45ին, դպրոցի առջեւէն, 9·30ին Փլաս Վերտէօն, 9·45 անց Ալա Պարիէր տիւ Քուր Պէրիա:

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ: Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակի:

ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Շրջ· կո – միտէի կողմէ եւ մասնակցութեամբ կա – պոյտ Խաչի եւ սանուհիներու:

Այս կիրակի առաւօտեան մինչեւ իրի – կուն: Սէն Փէրէի Մայրապետներուն զո – վասուն անտառին մէջ:

Կը նախագահէ ընկ· Ա· ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

Կը խօսի ընկերը Մ· ՄԻՐՋԻ

Դեղարուեստական ճոխ բաժին: Երգ, նուագ, արտասանութիւն, բարձրախօս հայ երգապնակներով եւ դեղջկական պա – րեր:

Ճոխ պիւֆէ, զովացուցիչ ըմպելիներ մատչելի գիներով:

Ծանօթ·— Օթոբար առնել «Ալմպրօժ» թերթի խմբագրատան առջեւէն եւ իջնել Սէն Փէրէ:

Անձրեւելու պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակի օրուան:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ԽԱՆԱՍՈՐԻ Արշաւանքի տօնակատա – րութիւնը 5 Օգոստ·, կիրակի ամբողջ օ – րը, Սէտէմ լէ Վալօճի Ֆրեժենիէռ անտա – ռին մէջ, մեծ պատրաստութեամբ:

Հ· Ց· Դ· Մարսէյլի Շրջ· կոմիտէն կը հրահանգէ իր շրջանի բոլոր ենթակոմի – տէներուն եւ խումբերուն վարչութեանց, անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնել, ապա – հովելու համար այցելուներուն փոխա – դրութիւնը:

ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

«Հերոսներու Օրը» կը տօնուի Խանա – սորի արշաւանքին 59րդ տարեդարձին առթիւ:

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Տէսինի եւ Լիոնի կոմիտէներուն կողմէ:

5 Օգոստոս, կիրակի ամբողջ օրը, Տէ – սինի ծանօթ պուրակին մէջ:

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակիին:

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ:

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏՕՆ

Վասպուրականի Հայր· Միւրթեան Վի – էնի եւ Տէսինի մասնաճիւղերը կը տօնեն 1896ի առաջին հերոսամարտին 60ամեակը, Տէսինի մէջ, այս կիրակի:

Առտուն պիտի պատարագէ եւ քարոզէ առաջնորդ Սերովբէ եպիսկ· Մանուկեան, Տէսինի եկեղեցին: Նաեւ հոգեհանգիստ:

Կէսօրէն վերջ դաշտային հանդէս, հայ – րենակից Աչըկ Աբրահամի տան դիմացի սրճարանի ծառախիտ պարտէզին մէջ: Օրուան պատշաճ· խմբերգ, արտասա – նութիւններ: Խօսք կ'առնեն նաեւ Վիէնի եւ Տէսինի Հ· Ց· Դ· ներկայացուցիչները:

Բանախօս ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Հայրենակից Մեղրոյեանի բարձրախօսը պիտի թնդացնէ ազգային երգեր և հայ – րենիքի պարեր, «Մշօ Խա»:

Անձրեւի պարագային ապահովուած հաւաքատեղի:

Հ. Ց. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՀԱՄԲԱՐԸ

Orcival — Château de Cordès

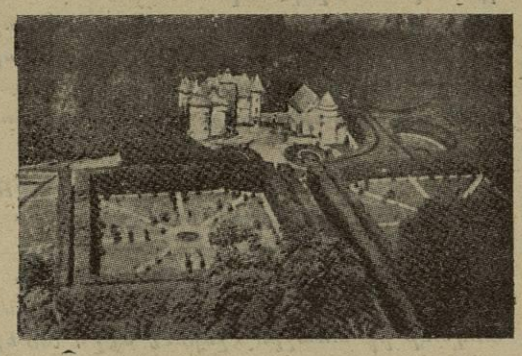
(P. de D.)

Սկսած են Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի բա – նակումին արձանագրութիւնները:

Օրական՝ 600 ֆրանք:

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ· 1–30: Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները:

Անոնք որ Միւրթեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին չէջանին վարչութեան կողմէ:

ՎԱՅՐԸ·— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, շրջա – պատուած է անտառներով եւ լեռներով: Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վը – րայ կան գեղեցիկ լիճեր:

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դա – րու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ· Արսէնի:

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ· Եդ· Մավեանին, հեռ·

CEN 06-42

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15:

Բացի չաբաթ եւ կիրակի օրերէ:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը· Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս, չաբաթ երե – կոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս Պլանքարտ Կառի կից Կրան Բէյնի զովասուն պարտէ – զին մէջ:

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ:

Նուագախումբ Ռընէ Տանի:

Մուտք 400 ֆրանք:

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր սեղաննե – րը՝ դիմելով Հ· Մ· Ը· Մ· անդամներուն մօտ:

Ծանօթ·— Կառ տը լ'Էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը լա Պլանքարտ:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Տարօն Տուրուբե – րանի Հայր· Միւրթեան Տէսինիի մաս – նաճիւղի:

Այս կիրակի առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, Քաֆէ Լամարկի մօտ, զովասուն ծառաս – տաններուն մէջ:

Կը բանախօսէ Պ· ԿԱՐԱՊԵՏ ՏԵՐՄՈՑԵԱՆ

Դեղարուեստական բաժին եւ Տարօնի աւանդական դեղջկական պարեր:

Առատ կերուխում:

Մուտքը ազատ է:

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ալֆորվիլի Ս· Պ· Պ· եկեղեցւոյ մէջ, այս կիրակի առաւօտ, Հոգեհանգստեան Ս· պատարագ եւ պաշտօն պիտի կատար – ուի ազգ· բարերար ԳԱԼՈՒՍՏ ԿԻՒԼ – ՊԷՆԿԵԱՆի յիշատակին, իր մահուան տարելիցին առթիւ:

Կը խնդրուի հաւատացեալ ժողովուրդը ներկայ ըլլալու այս հանդիսաւորութեան:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԼԻՈՆ·— Հ· Ց· Դ· Վարանդեան կոմի – տէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ըն – կերները այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20·30–ին, Ցոյներուն սրահը (5 ռիւ Պօնփուա): Կարեւոր օրակարգ:

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Հ· Ց· Դ· Պուլվար Օս – ման «Վամեան» ենթակոմիտէն ընդհ – րական ժողովը, այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կը խնդրուի ընկերներէն ճշդապահ ըլլալ: Խիստ կա – րեւոր օրակարգ:

ՀԱՄԱԽՄԲԵՐԴ· Հայր· Միւրթեան Մարսէյլի մանաճիւղի ընդհ· անդամ – կան ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Պուլվար տ'Աքէն, 7 Պար տիւ Կլօ – պի սրահին մէջ: Օրակարգ·— Պատգա – մաւորներու ընտրութիւն:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ՄՈՐԻՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած, Լիոնի Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի «Միամանթօ» խումբին կողմէ:

Այս կիրակի Սէն Մորիսի զովասուն անտառին մէջ:

Դեղարուեստական բաժին եւ դաշտային խաղեր, ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորո – ված, եւ զովացուցիչ ըմպելիներ:

Լիոնի օթոքարը կը մեկնի ժամը 9·30 – ին Փլաս Կիշառէն: Անձրեւի պարագային հանդէսը կը կատարուի սրահի մը մէջ:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Վալպառել Լա Փո – մի եւ Ս· Մարսէյլի Մշակութային Մի – ութեան կողմէ, 29 Յուլիս, կիրակի կէս օրէ վերջ ժամը 2ին, Վալպառել, Պառ Վիտալի ծառապատ պարտէզին մէջ:

Տեղի կ'ունենան հայկական պար, ար – տասանութիւններ, տրամախօսութիւն – ներ եւ պիտի ներկայացուի «Սամաթիացի Աբիկ Աղաճ»:

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրու – թիւնները սկսած են: Անոնք որ կը փափա – քին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաս – տատութեան տեսչութեան:

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաս – տել մինչնակարգ ուսման պաշարով օժ – տուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ըս – տացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը: Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ·—

Ա) Ֆրանսականը, որ տառապէս կը հե – տեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անգլե – րէն եւ սպաներէն լեզուներով— կը պատ – րաստէ պըրվէյի եւ պաքալորէայի:

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհինե – րը հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխար – հագրութեան մարզերուն մէջ:

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ: Տարեվճարն է 120 հազար ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ:

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան:

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Երթեւեկութեան միջոցներ, էկլիզ տը Փանթէնէզ առնել 146 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Փավիյօն սու Պուա: Հեռ· 172 Բէճսի:

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական ընդհանուր գործերու վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵՆ ՆՈՐԱԶԵԻՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

Ցարդ ոյց բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք·

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ:

ՕՓԵՐԱՑԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix իւ դիմացը

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
27
ՅՈՒԼԻՍ
•
VENDREDI
27 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7639 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3450

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՀԱԼԷՊԻ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

•

Լիբանանէն 18 տարի վերջ, Սուրիան ալ ունեցաւ իր ճեմարանը :

Ժամանակ մը Մերձաւոր Արեւելքի ա-մէնէն հայաշատ քաղաքն էր Հալէպ : Այ-սօր ալ ան չի մնար պէյրութէն :

«Քարէն Եփիճ ճեմարան»ը կը պար-տինք Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ընտրեալ կա-թողիկոս Զարեհ Ա.ի, որ այս գեղեցիկ ձեռնարկը գլուխ հանեց՝ երբ ժրաջան ու արժանաւոր առաջնորդն էր Բերիոյ Թե-մին :

Բարեպաշտ ու աղնուասիրտ օտարուհի մը՝ դանիացի Քարէն Եփիճ իր ամբողջ կեանքը նուիրած էր հայ որբուհիներու եւ այրի կիներու արցունքը սրբելու : Երկար տարիներ Եգեսիոյ մէջ որբեր խնամելէ ետք, համաշխարհային առաջին պատե-րազմի վաղորդայնին, երբ հայութիւնը արմատախիլ եղաւ իր ծննդավայրէն եւ ապաստան գտաւ գլուցի նորաշէն Սու-րիոյ հողերուն վրայ, Քարէն Եփիճ փու-թաց Հալէպ եւ Նոր պիւռւի շրջանին մէջ հիմնեց այրևանոց մը : Մինչեւ իր վերջին շունչը՝ բարերարուհին զարձաւ բախտն հալածուած մեր քոյրերուն ու մայրե-րուն :

Իր մահէն վերջ, այրևանոցի չէնքերը, ընդարձակ հողամասի մը վրայ, անդոր-ձուքեան դատապարտուած էին :

Զարեհ եպիսկ. յաջողեցաւ զանոնք դարձնել ազգային սեփականութիւն : Ու ի յիշատակ աղնուահոգի Դանուհիին, իր հիմնած ճեմարանը մկրտեց անոր անու-նով :

1947ին է, որ բացուեցաւ Հալէպի ճե-մարանը՝ 22 աշակերտ - աշակերտուհի - ներով :

Այժմ արդէն բոլորած է իր իններորդ տարեշրջանը եւ ոտք կը կոխէ տասներոր-դի սեմին :

Ինը տարուան մէջ աւելի քան լինն ան-դամ բազմապատկուած է աշակերտու-թեան թիւը :

Համաձայն տէր - տնօրէն Մինաս Թէօ-լէօլեանի տեղեկագրին, անցնող տարեշր-ջանին ճեմարանը ունեցած է 204 աշա-կերտ, 97 աղջիկ եւ 107 տղայ :

Նախապատրաստական դասարանը ունի երեք բաժանում՝ 71 աշակերտով, 6րդը՝ երկու բաժանում եւ 44 աշակերտ, 7րդը՝ 25, 8րդը՝ 23, 9րդը՝ 17: Առնցմէ վեր կան գիտական եւ հայագիտական բաժին-ները՝ 10րդ եւ 11րդ դասարաններու հա-մար :

Ֆրանսական եւ սուրիական պաքալո-րէայի պետական ծրագիրները կը կիրար-կուին ճեմարանին մէջ : 1958–1959 տա-րեշրջանէն սկսեալ՝ միայն սուրիական պետական ծրագրին պիտի հետեւին աշա-կերտները, համաձայն նոր օրէնքին :

Այս տարի սէրթիֆիքայի քննութեանց մասնակցող 40 աշակերտներ յաջողած են շահիլ 6րդ կարգ անցնելու իրաւունքը : Իսկ Ֆրանսական պետական քննութեանց ներկայացող վեց աշակերտներէն չորսը յաջողած են, ինչ որ բացառիկ յաջողու-թիւն մը կը նկատուի :

Ճեմարանը չորս տարիէ ի վեր շրջանա-տարաներ կուտայ : Առնցմէ 12 ուսուցիչ ուսուցչուհիներ կը պաշտօնավարեն Հա-լէպի եւ Սուրիոյ զանազան գաղութներուն մէջ :

Ուսուցիչներուն թիւն է 26, մնայուն կամ այցելու, հայ թէ օտար :

Տուեալ պայմաններուն մէջ, Զարեհ եպիսկ., տէր - տնօրէնը եւ ճեմարանի Խնամակալութեան անձնուէր անդամները իրենց լաւագոյնը ըրած են՝ Սուրիոյ հա-յաշատ ոստանը օժտելու համար տիպար երկրորդական վարժարանով մը :

Ամերիկահայ բարերար Պ. Տիգրանեան իր անունն անմահացուց՝ հոյակապ չէնք մը կառուցանելով անցեալ տարի ճեմա-

ՍՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

•

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՅԱՐ ՄԵԾԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՀՈՒԹԻՒՆԸ — ՆՈՐ ՄԻԶԱԴԷՊԵՐ ԾԱԳԵՑԱՆ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Հաղորդեցինք առջի օր թէ կառավա-րութիւնը վստահութեան քուէ պահանջեց Ազգ. ժողովէն ոչ - ռազմական պէտք - ըուն վերաբերեալ իր ելմտական ծրագրին մասին : Երեսփոխանական ժողովը 285է դէմ 115 ձայնով ընդունեց ելմտական նա-խարարին առաջարկները : Ինչպէս կը յի-շէք տարակարծութիւններ ծագած էին մասնաւորաբար փոխադրութեանց միջոց-ներու վրայ դրուելիք տուրքերու մասին : Մինչ կառավարութիւնը յաղթական դուրս կուգայ այս խնդրէն, Ազգ. ժողովը դեռ կը վարանի ելմտական ծրագրին երկրորդ մասը — Ալժերիոյ ռազմական պէտքերու համար նիւթական նոր ապ-բիւրները — վերջնական ձեւի մը մէջ ըն-դունելու : Թէեւ Զորեքշաբթի օր համա-ձայնութիւն մը գոյացաւ կառավարու-թեան եւ Ազգ. ժողովի կարգ մը խմբակ-ցութեանց վարիչներուն միջեւ : Այնպէս որ երեսփոխանական ժողովին երկկուան նիստը դրաւնցաւ նոր ծրագրի մը քննու-թեամբ :

Ալժերիոյ ռազմական ծախսերուն մա-սին այս համաձայնութիւնը ձեռք բեր-ուեցաւ չորս ժամ դժուարին բանակցու-թիւններէ ետք : Մշակուած ծրագիրը նախ ստացաւ զանազան խմբակցութեանց հա-ւանութիւնը յետոյ յղուեցաւ ելմտական յանձնաժողովին : Կառավարական կու-սակցութիւնները ընդհանրապէս կողմնա-կից են այս «միջին ճամբուն» որ կը զո-հացնէ հիմնական երկու ուղղութիւնները : Թէ՛ տուրքեր, եւ թէ փոխառութիւն՝ ըստ կարելիութեանց եւ ժամանակին : Այս-պէս՝ 1956ի համար տուրքերու յաւելում պիտի չըլլայ եթէ 150 միլիառ ճարուի փոխառութեան ճամբով : Այլապէս չարք մը տուրքերու բարձրացում՝ մանաւանդ առեւտրական եւ ճարտարարուեստական ընկերութեանց համար : Չի կարծուիր որ անհատական եկամուտներու վրայ տուր-քի յաւելում որոշուի : 1957ին՝ տուրքերու մասին աւելի խիստ միջոցներ : Ինքնա-շարժերու հրանութեան գինը մկ ֆը - րանք պիտի բարձրանայ իւրաքանչիւր լիթրի վրայ : Թէեւ վիճաբանութիւննե-րը տակաւին կը չարունակուին, սակայն չատերու կարծիքով Ալժերիոյ ծախսերուն համար համաձայնութիւն մը անխուսա-փելիօրէն պիտի գոյանայ այս վերամշակ-ուած ծրագրին հիման վրայ : Որովհետեւ կը խուսափին կառավարական տաղնապէ մը, եւ մանաւանդ՝ խորհրդարանի մե-ծամասնութիւնը անկեղծօրէն կը փափա-քի ճարել Ալժերիոյ համար պէտք եղած դումարները :

Ազգ. ժողովի վիճաբանութեանց ըն-թացքին, փուժատականները նոր միջա-դէպերու առիթ տուին հրահրելով երես-փոխանական վերջին ընտրութեանց վէճ - ճերը : Ուզեցին խանգարել արմատական երեսփոխանի մը ճառը, որովհետեւ փու-ժատական երեսփոխանի մը ընտրութեան բեկանումէն ետք, ան էր գլուաւոր աթո-ռը ... Տեղական թերթերը կը քննադա-տեն այս միջադէպերուն հեղինակները եւ

(Շար. կարդա Դ. էջ)

բանի հողին վրայ :

Ուրիշ բարերարներ եւս պէտք է հետե-ւին անոր օրինակին, ճեմարանը դարձնե-լու համար տիպար կրթական հիմնարկու-թիւն մը :

ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳԱՑԱԾ

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅԵ՞ՐՆ ԱԼ

ԱՅԶԸՆՀԱՒՈՒԸՐԻ ԿՂ ԴԻՄԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄՄԲ.— Ամերիկեան մեծ գործակալու-թիւնը, *Խոչիկեան Փրէս*, հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Մ. Նահանգներու բոլոր թերթերուն, որուն գայն կը հրա-տարակեն շունդալից խորագիրներով եւ յաւելեալ մանրամասնութիւններով.—

Նիւ Եորք, Յուլիս 18.— Նախապէս Ամերիկա բնակող Հայեր, որոնք կարմիր-ներու անուշ - լեզու յայտարարութիւննե-րէն տարուելով, Խորհրդային Հայաստան գացին 1947 - 49ին, այնտեղ հաստատուե-լու համար, դիմում կատարած են նախա-գահ Այզընհաուըրի որ օգնէ իրենց, որ պէտք Մ. Միութենէն դուրս ելլեն եւ Ա-մերիկա վերադառնան :

Անոնք, իրենց խնդրանքը կը կատարեն պատասխանատու ամերիկեան քաղաքա-ցիի մը միջոցաւ որ վերջերս Մ. Միու-թիւն այցելած էր :

Խնդրագիրը, այսօր, Թղթատարով ար-տաքին պաշտօնատունը ղրկուեցաւ Սպի-տակ Տան յանձնուելու համար : Վերոյիշ եալ անձը թոյլ չի տար որ իր անունը հրապարակուի :

Հայերը կ'ըսեն թէ «ամէն տեսակ նե-ղութեանց եւ խտրականութեան ենթար-կուած են Խորհրդ. Հայաստանի մէջ, «ա-մէնէն աւելի կը տառապին ազատութեան եւ արդարութեան չգոյութեան պատճա-ռաւ : «Ատոր համար է որ մենք ու մեր զաւակները չենք կրնար այս կեանքին վարժուիլ ու այստեղ մնալ» կ'ըսեն :

Այս խնդրագիրը բերող Ամերիկացին կ'ըսէ թէ նամակը իրեն յանձնած էին խումբ մը Հայեր, երբ ինք Ռուսաստան էր, վերջերս : Ինք, անձնապէս, առիթը ունեցած է տեսնելու թէ անիկա կը ներ կայացնէ կարծիքը մէկէ, երկու տասնեակ Հայերու, որոնք ժամանակին Ամերիկա կ'տպրէին եւ որոնց հետ ինք տեսնուած էր : Ամերիկացին համոզուած է որ խնդ-րագիրը թարգման կը հանդիսանայ, ա-նուանդ, երկու հարիւր կամ թերեւս ա-ւելի մեծ թիւով Հայերու, որոնք համոզ-ուեցան եւ Ամերիկայէն մեկնեցան :

Ամերիկացին կ'ըսէ թէ ողբերգական է վիճակը այն մանուկներուն եւ երիտա-սարդներուն, որոնք զգացած էին իրենց ծնողքներուն հետ : Առանց թիւն է մօտա-ւորապէս, վաթսուն, բոլորն ալ Ամերի-կա ծնած քաղաքացիներ են ու եթէ իրենց մասին կարգադրութիւն մը չըլլայ, չատ քիչ յոյս կայ որ Խորհրդ. Միութենէն դուրս ելլեն :

Խնդրագրէն կարելի է դատել թէ առա-ջին անգամը չէ որ այս Հայերը կը փոր-ձեն ամերիկեան իշխանութեանց հասնիլ : Անոր մէջ ըսուած է.— Մեմէ չատերը, որոնք 1948էն ի վեր կը փորձէին յարաբե-րութեան մէջ մտնել մեր դեսպանին հետ, ձերբակալուած են եւ 10–15 տարուան հա-մար աքսորուած են, յաճախ՝ առանց գա-տաւարութեան : «Հիմա, կը դիմենք մե-ծահոգի ամերիկեան կառավարութեան որ ներչ մեզի, իր կորսնցած զաւակներուն, որոնք հայրենիք վերադառնալ կ'ուզեն », կ'ըսեն խնդրարկուները :

Նամակը ուղղուած է նախագահ Այզըն-հաուըրի եւ ստորագրուած է — առանց անունի — «Երեւան բնակող խումբ մը Ա-մերիկացիներ » :

« Հայերը լսած են ամերիկեան քաղա-քացիին թէ դէմոկրատը, Պոսթըն բը-նակող բժիշկ մը, է որ պիտի կրնայ Հայաստան վերադառնալ » :

Հայ Ամերիկացիներու 153 հոգինոց կա-բաւանը — մասնաւորաբար Նիւ Ինկլէն-տէն — Հայաստան ղրկուած էր 1947 նո-յեմբերին, ռուսական նաւով մը :

× Գացողները 306 հոգի են : Մեկնումը տեղի ունեցաւ երկու անգամէն : Առաջին կարաւանը, որ կը բաղկանար 153 հոգիէ, մեկնեցաւ 1947 Նոյեմբերին :

ՏՈՔԹ. ՊԱՈՒԼ ՌՈՐԲԱԽԻ ՄԱՀԸ

(29 *Յունիս* 1869 – 19 *Յուլիս* 1956)

•

ՊԵՐԼԻՆ, (Յառաջ). — Վերջապէս երեք նահանգի Լանգենբուրգ գլուղաքաղաքին մէջ իր մահկանացուն կնքեց Տոքթ. Պ. Ռորբախ իր 88ամեայ հասակին, Յուլիս 19ին հինգշաբթի : Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ 23 Յուլիսին, Հայլերոնի մէջ :

Պերլինի գաղութը, Համպուրգի գաղու-թը եւ Հայրենադարման Նախկին Միութեան վարչական անդամները, ցաւակցական դրութիւններ ղրկեցին հանգուցեալին տիկնոջ եւ զաւակներուն :

Ռորբախի մահով Հայրենադարման միու-թիւնը կը կորսնցնէ սկիզբէն մինչեւ երկ-րորդ ընդհ. պատերազմի վերջաւորու-թեան հասնող գործօն վարչութեան վեր-մանաչի նախագահը :

Իրրեւ գլապէտ - ճանապարհորդ, Հա-յաստանագէտ, հրատարակիչ Հայանը-պատ պարբերականի (Մեսրոպ = Mesrop, Armenien, Armeniertum-Ariertum)

եւ այլ բազմաթիւ գործերու, գործակիցն էր նաեւ Տոքթ. Լեփսիուսի եւ բոլոր գեր-մանահայ գործիչներուն մինչեւ իր խոր ծերութիւնը :

Պիտի ներկայացնենք իր կեանքն ու գործը, որովհետեւ վերջին Հայը ըլլալ կը կարծենք, որուն հետ խօսեցաւ ան, երբ իր յատուկ խնդրանքով իրեն այցելեցինք 16 Ապրիլին, Մայնցի համալսարանի բը-նակարանային մէկ չէնքին մէջ, ուր իր որդին Փրոֆ. Հանս Ռորբախ հաստատ-ուած է՝ իբր այդ համալսարանի մաթե-մաթիկի դասախօս :

Պ. ՓՐՈՒՆՃԵԱՆ

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՒԹԻՒ

•

Հ. Ց. Դաշնակցութեան Վեհերան ան-դամ եւ անվհատ հրապարակագիր Վահան Նաւասարդեանի անդարմանելի կորուս-տին առթիւ, Ֆրանսահայ Լսարանի վար-չութիւնը կուգայ իր խորին ցաւակցու-թիւնները յայտնել Ֆրանսայի Հ. Ց. Դաշ-նակցութեան Կեդր. Կոմիտէին եւ «Յա-ռաջ»ի խմբագրութեան :

ՓԱՈՒԷԼՍ - ԿՐԻՒՆՊԱՒ ՄԻՋԱԴԷՊԸ

•

Արտասովոր դէպք մը պատահեցաւ առ-ջի օր երկու ծանօթ լրագրողներու միջեւ : «Փարի Փրէս»ի աշխատակից եւ ծանօթ գլապէտ՝ Լուի Փաուէլս, կը հրաւիրուի հեռաձայնով Շան գ'Էլիզէի վրայ գըտ-նուող մը «հանդիպելու համար բեմա-գլուխ Ռէմօն Հաքմի» : Ժամադրութեան վայրը, փոխանակ բեմագլուխին կը գտնէ էֆպիրէս չաթաթէրթին աշխատակից-ները .. որոնք գինք կը ծեծեն : Օգնու-թեան իր կանչերուն վրայ ոստիկանները կը հասնին :

Փաուէլս դատ բացած է «Էքսփրէս»ի տնօրէն՝ Պ. Կրինպաքի դէմ իր ստացած հարուածներուն եւ վէրքերուն համար :

Այս միջադէպին պատճառն այն է որ Փաուէլս արձագանգ եղած էր հետեւեալ դէպքին : «Էքսփրէս»ի լրագրիչը, Սէրվան Շերայպէր կը կանչուի Ալժէրիա. «կը հա-մակերպիմ կ'ըսէ, բայց կը տեսնուինք երբ ամէն ինչ վերջնայ» : Մինակս կը միջա-մտէ եւ կը յաջողի Սէրվան Շերայպէրը Ֆրանսա պահել : Այս դէպքը խմա-նալով, Ս. Շերայպէր կը վճռանայ եւ կ'ը-սէ որ ծիծաղելի չուզեր ըլլալ եւ հետ-զանդելով կը նախընտրէ համապզեստը հագնիլ եւ մեկնիլ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ա.

Ա.

Ա.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ա.

Ա.

Ա.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ա.

Ա.

Ա.

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՍԱՍՆՑՈՒ ԿՈՓԻ, 368 - 400)

1.— ԳԱՍՏՈՆ

Ֆրանսիայի հյուսիսային մասում, Լուարա գետի ձախ ափին, գտնվում է Ամբուազ անունով հին ամրոցը, որի պատերի ներսում ապրում էր Լուդովիկոս XI թագավորը։ Ամրոցի ստորոտում, գետի ափին, կանգնած էր մի ուրիշ ամրոց, որի տերը Ամբուազի կոմսն էր։ Ամրոցի պատերից մեկի տակ, գետի ափին, կանգնած էր մի փոքրիկ տնակ։ Տնակի դռան առջև նստած էր մի ծեր մարդ, որ ձեռքերը ծնկների վրա դրած, նայում էր գետի ջրերին։ Ծերունին ոչ մի բանի չէր մտածում, ոչ մի բանի չէր ուզում, ոչ մի բանի չէր ցանկանում։ Նա ուզում էր միայն մեռնել, որովհետև ապրելն այլևս ոչ մի հաճույք չէր պատճառում նրան։ Նա ապրել էր իր ամբողջ կյանքը, ապրել էր ուրիշների համար, ուրիշների ուրախության համար, ուրիշների հաղթանակների համար, ուրիշների փառքի համար։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան մոռացել էին։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան ատել էին։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան անիծել էին։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան ծաղրել էին։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան ոտնատակ էին տվել։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան խաչել էին։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան թաղել էին։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան հարություն էին տվել։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան երկնքի մեջ էին տեսնում։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան աստված էին համարում։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան սատանա էին անվանում։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան ոչ մարդ էին համարում, ոչ աստված, ոչ սատանա, ոչ ոչինչ։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան ոչ մի բան չէին համարում։ Նա ապրել էր ուրիշների համար, և ուրիշները նրան ոչ մի բան չէին համարում, որովհետև նա ապրել էր ուրիշների համար։

Ծերունու անունը Գաստոն էր։ Նա ծնվել էր Ամբուազում, Ամբուազի կոմսի ծառայության մեջ էր մտել տասնհինգ տարեկան հասակում, և այդ ժամանակից ի վեր նա ծառայել էր կոմսերի հինգ սերունդների։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսին, որը սպանվել էր Ագինկուրի ճակատամարտում։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը տասնչորս տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը քսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը քառասունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթանասունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը իննսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը վեց հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը յոթ հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ութ հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը ինը հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար քսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար քսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար երեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար երեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար վաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար վաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հազար հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար քսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար քսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար երեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար երեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար վաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար վաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուր տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրքսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրքսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրերեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրերեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրվաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրվաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրհիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երկու հազար հարյուրհիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար քսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար քսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար երեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար երեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար վաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար վաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար հիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը երեք հազար հիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար քսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար քսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար երեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար երեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար վաթսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար վաթսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար հիսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը չորս հազար հիսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հազար տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հազար քսան տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ֆրանսիսկոսի որդի Ժակին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հազար քսանհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Ժակի որդի Լուդովիկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հազար երեսուն տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս Լուդովիկոսի որդի Ֆրանսիսկոսին, որը մահացել էր Ամբուազի ամրոցում, երբ Գաստոնը հինգ հազար երեսունհինգ տարեկան էր։ Նա ծառայել էր Ամբուազի կոմս

ԿԱՓՈՒՏԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՏՈՒՑԵՔ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՓԱՅԱՍՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայկական հուշարձանների վերակազմութեան Միջազգային Ընկերութիւնը, որ հիմնուած է Փարիզ, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ ունի իր մասնաճիւղերը։ Ընկերութեան նպատակն է հայկական հուշարձանները ամբողջական վերակազմութեան ենթարկել, ինչպէս նաև հայ ճարտարապետութեան գեղեցիկ նմոյշները ներկայացնել աշխարհին։ Ընկերութիւնը կը հրատարակէ նաև «Արուեստ» անունով պարբերաթերթ մը, որ կը լոյս տեսնէ ամսական երկու անգամ։ Ընկերութեան գործունէութեան մասին մանրամասն տեղեկութիւններ կարելի է ստանալ հետեւեալ հասցէներէն։

Ընդհանուր Տնօրէնութիւն — Direction Générale
Փարիզ — Paris
Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ — Etats-Unis d'Amérique
Նիւ Եորք — New York
Ֆրանսա — France
Նիս — Nice
Անգլիա — Angleterre
Լոնտոն — Londres
Իտալիա — Italie
Վենետիկ — Venise
Հոլանտա — Hollande
Ամստերտամ — Amsterdam
Պելճիա — Belgique
Պրիւքսել — Bruxelles
Շուէտ — Suède
Ստոկհոլմ — Stockholm
Նորվեգիա — Norvège
Քրիսթիանա — Christiania
Դանիմարք — Danemark
Քոփընհակ — Copenhague
Ռումանիա — Roumanie
Պուքրէշ — Bucarest
Պուլկարիա — Bulgarie
Սոֆիա — Sofia
Սերպիա — Serbie
Պելկրատ — Belgrade
Հունգարիա — Hongrie
Պուտափեշտ — Budapest
Չեխոսլովաքիա — Tchécoslovaquie
Փրակա — Prague
Ռուսիա — Russie
Մոսկուա — Moscou
Պոլսոյ Մասնաճիւղ — Succursale de Constantinople
Պոլիս — Constantinople
Եգիպտոս — Egypte
Գահիրէ — Le Caire
Պաղեստին — Palestine
Երուսաղէմ — Jérusalem
Սուրիա — Syrie
Պէյրութ — Beyrouth
Պարսկաստան — Perse
Թեհրան — Téhéran
Հնդկաստան — Indes
Պոմպէյ — Bombay
Ճաւա — Java
Պաթավիա — Batavia
Ճափոն — Japon
Թոքիո — Tokio
Չինաստան — Chine
Շանկհայ — Changhaï
Աւստրալիա — Australie
Մելպուրն — Melbourne
Սիտնէյ — Sydney
Պրազիլիա — Brésil
Սան Փաուլո — San Paulo
Արժանթին — Argentine
Պուենոս Այրէս — Buenos Aires
Ուրուկուէյ — Uruguay
Մոնթեվիտէո — Montevideo
Չիլի — Chili
Սանթիակօ — Santiago
Պերու — Pérou
Լիմա — Lima
Պոլիվիա — Bolivie
Լա Փազ — La Paz
Եկուատոր — Equateur
Քիթօ — Quito
Կոլոմպիա — Colombie
Պոկոթա — Bogota
Վենեզուէլա — Venezuela
Քարակաս — Caracas
Մեքսիկա — Mexique
Մեքսիքօ — Mexico
Կուպա — Cuba
Հաւանա — La Havane
Ճամայքա — Jamaïque
Քինկսթըն — Kingston
Հայիթի — Haïti
Փորթ օ Փրէնս — Port-au-Prince
Սան Տոմինկօ — Saint-Domingue
Սան Տոմինկօ — Saint-Domingue
Պորթօ Ռիքօ — Porto Rico
Սան Հուան — San Juan
Կոստա Ռիքա — Costa Rica
Սան Խոսէ — San José
Նիքարակուա — Nicaragua
Մանակուա — Managua
Հոնտուրաս — Honduras
Թեկուսիկալպա — Tegucigalpa
Սալվատոր — Salvador
Սան Սալվատոր — San Salvador
Կուատեմալա — Guatemala
Կուատեմալա — Guatemala
Պելիզ — Belize
Պելիզ — Belize

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՀԻՆԳ ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ ՄԵՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՐԱՒԷՐ ԿԸ ՀԱՆԳԻՍՏԱՑՆԷ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՏԻ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
28
ՅՈՒԼԻՍ
SAMEDI
28 JUILLET
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7640 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ԹԱՐԻ, ԹԻՒ 3451

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

«ԵՐՋԱՆԻԿ ԱՐԱԲԻԱ»

Ազանդական այս մակդիրը, որ զարեւ – բու հնութիւն ունի, այսօր աւելի քան երբեք կը յարմարի Մերձաւոր Արեւելքի այն հողամասերուն, ուր Արաբները կը բնակին :

Համաշխարհային առաջին պատերազ – մէն առաւելաբար օգտուեցան այդ եր – կիրները :

Օսմանեան կայսրութեան աւերակնե – րուն վրայ հիմնուեցան զանազան փոքր կամ մեծ արաբական պետութիւնները, ո – րոնք աստիճանաբար զարձան ազատ ու անկախ :

Սէուտ Ազաբիա (նախկին Հիճազը) , Եէմէն, Իրաք, Յորդանան, Սուրիա եւ Լիբանան, Ալեքսանդրեթի ծոցէն մինչեւ Պարսից ծոց ու Կարմիր ծով կը կազմեն արաբախօս երկիրներու շղթայաւորում մը, առանց հաշուելու Քուվէյթն ու Պահ – րէյնը, որոնց վրայ անգլիական գերիշխա – նութիւնը կը տեւէ տակաւին :

Երջանիկ եղան այս երկիրները, ո՛չ մի – այն քաղաքական մարզին մէջ, — անկա – խութեան տիրանալով, այլ անտեսական պետնի վրայ :

Առաջ Իրաքն էր միայն, որ փայլուն ապագայ կը խոստանար , իր ընդերքին մէջ պարփակելով սեւ հեղուկը, քանի – րորդ դարու ամէնէն յարգի ու թանկա – գին ապրանքը :

Սան Րէմոյէն (1920 Փետրուար) մինչեւ Լոզանի դաշնագիրը (24 Յուլիս 1923) Զորս Մեծերու միջեւ սակարկութեան ա – ռարկայ դարձան Մուսուլի նաւթահորե – րը : Անգլիոյ արտաքին նախարար Լորտ Քըրզըն հողեբանական նուրբ վայրկեանի մը իմաստէ փաչային ապառնաց՝ Լոզանի խաղաղութեան ժողովին մէջ, անոր աչ – քին ցցելով 1915ի Ջարդերը, Հայկական արիւնը :

Յաջորդ օրը խնդիրը կարգադրուած էր : Թուրք պատուիրակները Մուսուլի շրջանը զիջած էին Իրաքի, որուն հովանաւոր – թիւնը ստանձնած էր Մեծն Բրիտանիա : Քարիւղը յաղթած էր հայկական արիւնին եւ թաղուած՝ Հայկական Դատը :

Երջանիկ եղան արաբական երկիրները , որոնց լերկ հողերուն տակէն հեռուհեռէ քարիւղի անսպառ պահեստներ մէջտեղ եկան :

Քարիւղ արտադրող երկիրները զուտ շահին կէսը կը ստանան շահագործող օ – տար ընկերութիւններէն եւ իրենց տարե – կան եւեմուտքը կը հաւասարակշռեն ա – նոր չնորհիւ :

Իսկ այն երկիրները, որոնք նաւթահո – րեր չունին, կ'օգտուին այն խղովակնե – րէն, որոնք իրենց հողերուն վրայէն կ'անցնին՝ յանգելու համար Միջերկրա – կանի նաւահանգիստները :

Սուրիա եւ Լիբանան այս վերջին դա – սակարգին կը պատկանին : Քէրքիւքի քա – րիւղները Իրաքէն վերջ այս երկու երկիր – ներու հողամասէն անցնելով կը հասնին Պանիաս (Սուրիա) եւ Տրիպոլիս (Լիբա – նան) : Իսկ Սէուտի Արաբիոյ քարիւղները Թափլայնի հետ համաձայնութեամբ կ' յանգին Սայտա (Սիտոն, Լիբանան) :

ՄԱԿի տեղեկագրին համաձայն , 1955– ին ամբողջ աշխարհի քարիւղի արտա – դրութիւնը եղած է 788 միլիոն թոն, ո – րուն 162 միլիոնը հայթայթած են Միջին Արեւելքի երկիրները, որոնք կուգան Միացեալ Նահանգներէն անմիջապէս վերջ եւ խորհրդային միութենէն առաջ :

Ամէնէն շատ քարիւղ արտադրած է Ռու – վէյթ (55 միլիոն թոն), Սէուտի Ապա – բիան՝ 47 միլիոն, Իրաքը՝ 34 միլիոն , Իրան՝ 16 միլիոն (1950ին արտադրած է 35 միլիոն) :

Միջին Արեւելքի հողերը ամբողջ աշ – խարհի մէջ քարիւղի ամէնէն հարուստ պահեստները կը պարունակեն, աւելի քան 31 միլիառ թոն : Վերջին երկու տարի – ներու ընթացքին նոր նաւթահանքեր ե – րեւան հանուեցան Եգիպտոսի եւ Իսրա – յէլի մէջ :

Միջազգային դրամատիրութիւնը թաթը դրած է հարստութեան այս անսահման աղբիւրներուն վրայ : Ներկայիս քարիւղի պահեստներուն երկու երրորդը կը պատ – կանի ամերիկեան ընկերութիւններու , հարիւրին 30ը բրիտանական եւ հոլան – տական ընկերութեանց եւ հարիւրին 5ը միայն՝ Ֆրանսականներուն :

1955ին 135 միլիոն թոն քարիւղ ար – տադրուած է Մերձաւոր Արեւելքէն (1954– ին 117, իսկ 1953ին 104 միլիոն թոն ե – ղած էր արտադրումը) :

Քարիւղը դարձած է հասոյթի զլխաւոր աղբիւրը արաբական երկիրներուն : Տա – րեկան եկամուտ կը հաշուուի չուրջ մէկ միլիառ տոլար (350 – 400 միլիառ Ֆր.) :

Տարուէ տարի կ'աւելնայ արտադրու – թիւնը, հետեւաբար եւ հասոյթը :

Երջանի՜կ Արաբիա :

ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ

ՎՐԻՊԱԿ.— Երէկուան խմբագրականին մէջ («Հալէպի ձեմարանը»), տպագրա – կան սխալով մը, երկու տեղ դեր – տնօ – րէնը շարուած էր «տէր–տնօրէն» :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳՆԴ· ՆԱՍԸՐ ԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՑ ՍՈՒԷՋԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԳՐԱԻԵՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԿԵԴՐՈՆԸ .— ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿՐՆԱՆ ՇԱԳԻԼ

Ֆարուք թագաւորի անկման չորրորդ տարեդարձին առթիւ ճառ մը խօսելով ե – գիպտոսի նախագահը գնդ· Նասըր, հինգ – շաբթի օր Ալեքսանդրիոյ մէջ հաղորդեց կառավարութեան մէկ զղայացունց եւ ծանրակշիռ որոշումը : Սուէզի ջրանցքին ընկերութիւնը անմիջապէս պիտի ազգայ – նանայ, այս մասին հրատարակուած հրա – մանագիրը ի զօրու ըլլալով նոյն օրն իսկ : Նախագահը իր խօսքը ուղղեց հրապարակը հաւաքուած բազմաթուալ ժողովուրդի մը «որ խելայեղ ծափերով եւ բացագան – չութիւններով» ընդունեց տրուած որո – շումը, ինչպէս կը պատմեն ականատես – ները : Գնդ· Նասըր, ինքն ալ «չատ լաւ տրամադրուած »՝ նոր օրէնքին իւրաքան – չիւր յօդուածը կարդալէ ետք պահ մը կը լռէր , յետոյ «լայն խնդուքով մը կամ չռնդալից քրքիջով մը կը պատասխանէր ժողովուրդին խանդավառութեան եւ կար – գադրած թերթերը մէկ մէկ պատչգամէն կը նետէր բազմութեան » :

Ճառին ընթացքին Եգիպտոսի երիտա – սարդ զեկավարը ծաղրեց Անգլիոյ եւ Մ· Նահանգներու քաղաքականութեան վա – րիչները, Աստւանի ամբարտակի չինու – թեան համար անոնց բռնած դիրքին առ – թիւ : Իր բաժինը ստացաւ Միջազգային Դրամատան անօրէնն ալ : «Այլեւս ոչ ոքի օգնութեան պէտք ունի Եգիպտոսը , ոչ Լոնտոնի, ոչ Ուաշինկթընի, ոչ ալ Մոս – կուայի, քանի որ Սուէզի ջրանցքին տա – րեկան հարիւր միլիոն տոլարի եկամու – տը, զոր ցարդ Եգիպտոսէն կը զողցուէր, բաւական է Աստւանի ամբարտակին չի – նութեան համար » :

Ըստ նոր հրամանագրին տրամադրու – թեանց ջրանցքի ընկերութիւնը պիտի լուծուի, ստացուածքներն ու զոյքը պիտի բռնագրաւուին, սակայն անոնք որ Սուէզի արժեթուղթերէն ունին, պիտի ստանան փոխարժէքը ապագային : Պիտի վերած – ուի զուտ եգիպտական ընկերութեան մը, ուղղակի պետութեան ենթակայ :

Արդէն իսկ ճեռք առնուեցան չարք մը միջոցներ : Բազմաթիւ եգիպտացի նոր պաշտօնեաներ զրկուեցան Իսմայիլիա եւ Փահիրէ վարչական պահպան ճիւղերու զլուխն անցնելու, թէեւ նախկին պաշ – տօնեաներն չատեր ինչպէս նաեւ մաս – նագէտներն ու պործաւորները հրահանգ ստացան գործը շարունակելու : Ընկե – րութեան Փահիրէի կեդրոնը զրաւուեցաւ ոստիկանութեան կողմէ, որ հսկողու – թեան տակ առաւ անօրէնին բնակարանը ինչպէս նաեւ անոր երթեւեկը : Տեղացի պաշտօնեաներ գործի անցած են արդէն չարք մը զրասենեակներու մէջ :

Կը յիշեցնենք թէ Սուէզի ընկերու – թիւնը, թէեւ եգիպտական (որովհետեւ Եգիպտոս արձանագրուած), իր կեդրոնը հաստատած է Փարիզ· հիմնուած է մի – ջազգային համաձայնութեանց ճամբով , եւ միջազգային կը նկատուի, մանաւանդ որովհետեւ արժեթուղթերուն մեծ մասը օտարներու ձեռքն է : Միայն Անգլիոյ ձեռքը՝ քառասուն առ հարիւրը : Ֆրանսան ալ կարեւոր մասնակցութիւն մը ունի եւ Սուէզի մէջ աշխատող մասնագէտները մեծ թիւով Ֆրանսացի են : Ընկերութիւնը ստացած էր չահագործման դիջումը 99 տարուան համար, մինչեւ 1969, եւ Եգիպտոս ըստ Կ· Գոլսոյ վաղեմի համա – ձայնագրին, պէտք չէ նկատէ ջրանցքը իբրեւ յաւիտենական ջուր, այլ ուղղակի բաց ծով, թոյլատրելով այսպէս՝ նաւե – րու ազատ երթեւեկը :

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՐ ՑՈՒՉՈՒՄ

Մեծ յուզում յառաջ բերաւ գնդ· Նասը – րի այս «Տարուածը» դիւանագիտական շրջանակներու մէջ : Անակնկալի կը թուին եկած ըլլալ մանաւանդ արեւմտեան եր – կիրները : Կը սպասուէր որ Եգիպտոսի նախագահը դիմադարձէ Ուաշինկթընի կողմնիւթ .օժանդակութեան մերժումին, Աստւանի ամբարտակին չինութեան առի – թով, սակայն չէր նախատեսուեր նման ռումբ մը «որ բացարձակ բռնաբարումն է միջազգային իրաւունքներու, Հիթլէրի մը վայել » , ինչպէս կը յայտարարեն Լոն – տոնի լաւատեղեակ շրջանակները :

Վարչապետ Իդըն անմիջապէս դումա – պատմութիւնն ալ ամփոփեմ, գիշերային այցելութեան մը առթիւ :

Թող Նոր Սերուընդին գլուց – բրոցները գան եւ իրենք ցնցագրեն :

Իմ վրայ ամէնէն աւելի տպաւորութիւն գործեց հաստատութեան դիրքը, 860 մեթր բարձրութեամբ : Տեսակ մը Սօս – եաց Անտառ, որ աւելի խորհրդաւոր կը դառնայ շրջակայ լեռներով :

Նպատակին կրնար այստեղ փոխադրել իր աշխարհական վանքը, բանակցելով «Օվերնիացի Արսէն»ի հետ :

Ամէն պարագայի մէջ, բախտաւոր են մեր տղաքն ու աղջիկները :

Անցեալ տարի ջուրի նեղութիւն կրած էին, այս շրջանին ուրիշ մէկ սարահար – թին վրայ :

Այս տարի այդ հոգը պիտի չունենան , ինչպէս հաւաստեցին իրազեկները :

Մէկ ամիս բնակելով այս լեռնադաշտին վրայ, Նոր Սերունդի անդամներն ու անդամուհիները ոչ միայն պիտի կազդուր – ուին, այլ եւ գաղափար մը կազմած պի – տի ըլլան մեր հեռաւոր հայրենիքին տա – րաբախտութեան մասին :

Մենք դպրոցներ չունինք հայրենի լեռ – ներուն մէջ, բայց ունինք շատ աւելի պատուական վանքեր, քառած՝ ամենի բարձունքներու վրայ :

Եւ ի՜նչ պերճախօսութիւններով, — Բարձրահայեաց Քաղցրահայեաց, Իննուկենտ ...

Դպրոցներն ու վանքերը այլեւս բան չեն խօսիր երիտասարդութեան սրտին :

Բայց անտառը, լեռները, հովիտներն ու վտակները հայրենիքի խորհուրդը կը ներկայացնեն, առանց ազգի խտրութեան :

Բարի վայելում , տղա՛ք :

Վ.Ա.Հ.

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՐՁԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԿԵՂԾՈՒՄՆԵՐ

(ՍԱՍՆԱ ԿԼԿԱ, 364 – 400)

Ֆ. ԳԱՖԻ

1.— ՄԱՅՐԱՆՈՒ

Կը ծանչնայի ան որ ծառայ էր որ ես տասը տարի եղած ըլլայի իր տան մէջ, ու որ ինծի ալ ամէն բան սորվեցուցած էր։ Ես ալ ուզեցի զինք ետ դարձնել իր տունը, ու ինքն ալ ուզեց որ ես երթամ իր հետ։ Ես ալ գացի։ Ան ալ ինծի ամէն բան ըրաւ, ինչ որ կրնար ընել մայր մը իր զաւկին համար։ Ես ալ ամէն բան ըրի, ինչ որ կրնար ընել զաւակ մը իր մօր համար։ Ան ալ ինծի ամէն բան սորվեցուց։ Ես ալ ամէն բան սորվեցայ։

Ան ինծի կ՚ըսէր, որ ես ալ ամուսնանամ։ Ես ալ կ՚ուզէի, որ ամուսնանամ։

դարձնեմ : Ամերիկա մեզմէ պարտք պիտի ուզէ, միւս պետութիւնները մեր խօսքէն դուրս պիտի չկրնան ելլել : Էրզինճան աշխարհի մեծագոյն քաղաքը պիտի դառնայ, երկնասլաց չէնքերու մէջ Էրզին – ճանցիները բարօր կեանք մը պիտի ապ – րին : Դրախտի պարտէզներուն մէջ անմո – ռանալի գեղեցկութիւնով ֆիլմեր պիտի դարձուին :

Այս գանձերուն եւ դրախտին բացա – տրական քրոնիքները պարբերաբար մը կը գտնուի Եգիպտոսի մէջ : Քանի մը տա – րի առաջ Եգիպտոս գացի Խոիվ Իսմայիլ փաշայի պալատներուն մէջ աշխատած մօ – րեղբայրէս մնացած ժառանգին տիրանա – լու համար : Այնտեղ դիպուածաբար հանդի – պեցայ չատ տարէց Հայու մը, որ երբ տեղեկացաւ թէ Էրզինճանցի եմ, ինծի լայն տեղեկութիւն տուաւ : Բայց կեանքին վերջին օրերը կ'ապրէր այս մարդը : Մահ – ուընէն առաջ հոս պէտք է բերել ձեռքի յատակագծերուն հետ : Այլապէս հարկ պի – տի ըլլայ աւելի ըրաղիլ :

Գիտցածներս միայն ասոնք չեն : Այն – տեղերը գտնուող հարիւրաւոր միլիոններ արժող գանձերուն տեղերը գտայ :

1071ին Մալազկերտի մէջ Թուրք վեհա – պետ Ալփասլանի կողմէ գլխատուած Հա – յոց արքայ Թրայանի (?) գանձերուն տե – ղը, Անգարայի ճակատամարտի ընթացքին Թիմուրլէնկի պարտուած Պայազիտի եւ Թիմուրլէնկի բանակին մէջ գտնուած 30 հազար Հայոց կողմէ ելլուըքըմ Պէյազի – տէն գաղցուած գանձերուն տեղը, 1328ին պետական հարուածի մը հետեւանքով Հա – յոց հիմնել ուզած մեծ պետութեան գանձերուն տեղը գիտեմ : Ակէ գաս Ակ – նայ մէջ Ուրարտուներու պատկանող պա – լատի մը փլատակներուն տակ 100 հազար եւ այս պալատան յարակից եկեղեցիին նկուղին մէջ 600 միլիոն ոսկի կայ : Այս վայրին քարտէսը Էրզինճանցի հոճայի մը քով կը գտնուի, խոստացաւ փոքր դրամով մը ինծի տալ զայն» :

պնդ· Նասըրի ռումբը :

Մինչ արեւմտեան չրջանակները կը պա – հանջեն միասնական որոշումով «դաս մը տալ Եգիպտոսի», եւ անմիջապէս, որով – հետեւ վերջը ուշ կ'ըլլայ, պնդ· Նասըր կը յայտարարէ թէ «22 միլիոն Եգիպտացի – ներ մինչեւ իրենց արեան վերջին կաթի – լը, պիտի պաշտպանեն հայրենիքին իրա – ւունքները» :

ՆՈՐԷՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑ

Ազգ· ժողովին ելմտական յանձնաժո – ղովը յայտնեցաւ համաձայնութեան մը գալ երկկառաւօտ ժամը չորսին, ելեմտական ծրագիրը շարք մը բարեփոխու – թիւններու ենթարկելէ ետք : Կառավա – րութիւնը ընդունեց տուրք եւ փոխառու – թիւն միասնաբար գործադրութեան դնե – լու միջին ճամբան, եւ Ալժիրիոյ պէտքերը օր առաջ ճարելու մտահոգութենէն մըղ – ուած՝ դրաւ վստահութեան հարցը : Քուէարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ այսօր, չաբաթ : Իրավիճակները չատ հաւա – նական կը դանեն որ Պ· կի Մոլէ նորէն յաղթանակը տանի :

Ամէն պարագայի մէջ տուրքերու յա – ւելման, փոխառութեանց, եւ նիւթական արդիւրներ ճարելու բարդ եւ խրդին խըն – դիրները լուծելու ճիգերուն ընդմէջէն ակնբախ է մեծամասնութեան փափաքը՝ տալու համար կառավարութեան նիւթա – կան հնարաւորութիւնները : Ցատկանշական է Արդ· ժողովի սախտագոհ Լը Թրոքերի նամակը Հանրապետութեան Խորհուրդի նախագահին · կը թելադրէ որ ծերա – կոյտը փութացնէ աշխատանքները :

Վստահութեան հարցը դրուելէն ա – ռաջ, ելմտական նախարարը ճառ մը խո – սելով յայտարարած էր Արդ· ժողովին մէջ թէ երբ «400·000 երիտասարդները լ – րենց արիւնը հայրենիքին արամադրու – թեան տակ դրած են Ալժերիոյ մէջ, պէտք է որ մենք ալ ընենք զոհողութիւն – ներ : 500 միլիառի պահանջ մը կայ· եթէ երեք հարիւրը կարելի է ճարել փոխա – ռութեամբ, մնացեալ երկու հարիւրը նոր տուրքեր միայն կրնան ապահովել » :

*

ԹՈՒՆՈՒԶի խնդրագիրը ՄԱԿի մաս կազմելու մասին, ապահովութեան խոր – հուրդին կողմէ միաձայնութեամբ ըն – դունուեցաւ :

ՀԵՐՈԱՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ՇԱԻԻԼԻ ՄԷՋ

խանասորի 59րդ տարեդարձի առթիւ

Շաւիլլի անտառին մէջ, գերեզմանատան մօտ, կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· «Ար – զութեան» խումբի կողմէ :

Այս կիրակի օրը առաւօտէն երեկոյ : Ժամը 3ին այցելութիւն Իչխան Արզուէ – թեանի չիրիմին, Շաւիլլի գերեզմանատան մէջ :

Կը խօսի ընկ· ԽԱԶԻԿ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին, երգ, ար – տասանութիւն եւ բարձրախօս :

Ճոխ պիւֆէ, մատչելի գին :

Անձրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ միայն գերեզմանի այցելութիւնը :

Կարելի է ուտելիքը միասին բերել :

ԿՐԸՆՈՊԼԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Եօթնեղ – բայրեան կոմիտէի կողմէ : Յանասորի Ար – չաւանքի տարեդարձը կը տօնուի, այս կիրակի ամբողջ ուրը, Տը լա Կրիվոլէ տ'Իւրիաժի գեղեցիկ ծառաստաններուն տակ, 900 մեթր բարձրութեան վրայ բուէ Սէն Մարքէն տ'Իւրիաժի վրայ :

Կը խօսի ընկ· ՀԱՅԿ ՍԷՐԵՆԿԻԻԼԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին, հայե – րէն եւ ֆրանսերէն երգապնակներ եւ բարձրախօս :

Ճոխ պիւֆէ ժողովրդական գիներով :

Օթօքարերը կը մեկնին առաւօտ ժա – մը 8·30ին Շըմէն տը լա Փլէն, 8·45ին, դպրոցի առջեւէն, 9·30ին Փլաս Վերէօն, 9·45 անց Ալա Պարիէր տիւ Քուր Պէրիա :

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ : Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կի – րակի :

ՎԱՀԱՆԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Շրջ· կո – միտէի կողմէ եւ մասնակցութեամբ կա – պոյտ Խաչի եւ սանուհիներու :

Այս կիրակի առաւօտէն մինչեւ իրի – կուն : Սէն Փէրէի Մայրապետներուն զո – վասուն անտառին մէջ :

Կը նախագահէ ընկ· Ա· ԱՒԱՔԻԼԵԱՆ

Կը խօսի ընկեր Մ· ՄԻՐՋԻ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին : Երգ, նուագ, արտասանութիւն, բարձրախօս հայ երգապնակներով եւ ղեղկական պա – րեր :

Ճոխ պիւֆէ, զովացուցիչ ըմպելիներ մատչելի գիներով :

Ծանօթ·— Օթոքար առնել «Ալոմպրօժ» թերթի խմբագրատան առջեւէն եւ իջնել Սէն Փէրէ :

Անձրեւելու պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակի օրուան :

ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏՕՆ

Վասպուրականի Հայր· Միութեան Վի – էննի եւ Տէսինի մասնաճիւղերը կը տօնեն 1896իառաջին հերոսամարտին 60ամեակը, Տէսինի մէջ, այս կիրակի :

Առաւօտեան պիտի պատարագէ եւ քարոզէ առաջնորդ Սերովբէ եպիսկ· Մանուկեան, Տէսինի եկեղեցին : Նաեւ հոգեհանգիստ :

Կէսօրէն վերջ դաշտային հանդէս, հայ – բնակից Աբշակ Աբրահամի տան դիմացի արճարանի ծառախիտ պարտէզին մէջ : Օրուան պատշաճ · խմբերգ, արտասա – նութիւններ : Ասոնք կ'առնեն նաեւ Վիէննի եւ Տէսինի Հ· Ց· Դ· ներկայացուցիչները :

Բանախօս ԱԶԳԻՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Հայրենակից Մեղրոյեանի բարձրախօսը պիտի թնդացնէ ազգային երգերը եւ հայ – րենիքի պարերը, «Մչօ Ման» :

Անձրեւի պարագային ապահովուած հաւաքատեղի :

ԸՆԿԱՄԵՑԱԻ ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՇՔԵՂ ՆԱԻԸ

Ինչպէս հաղորդած էինք իտալական «Անարէա Տորբա» չոգենաւը բախումի մը պատճառով պառկած էր կողին վրայ : Կոյացած մեծ ճեղքերը անկարելի եղան թիթել, եւ փոխարէն նաւը ընկղմեցաւ առ – ջի օր : Խարբեբախաբար ճամբորդներն ու նաւաստիները ապահեցան (1340 · հոգ) Հնարէիս դուրսէն եկած ազատարար մա – կոյկներու : Կան ութը մեռելները, եւ հարիւր վիրաւոր, ընդհանրապէս թեթեւ : Ֆրանս· Իլ տը Ֆրանսը ազատուածներ – ուն կէսը փոխադրեց Նիւ Եորք : Այս նաւուն նաւապետը որ անմիջապէս հաս – կցած էր որ կորսուած է «Անարէա Տո – րիա»ն եւ ծով իջեցուցած ազատարար 10ը մակոյկ, արժանացաւ Հնարհաւորու – թեանց : Շուէտական Սքոոհոլմ չոգենա – ւը որ բախումի ընթացքին չատ չէր վնասուած հասաւ Նիւ Եորք, փոխադրե – լով ուրիշ 500 ազատուածներ :

Հ.Ց.Դ. ՀՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՁԱՄԲԱՐԸ

Orcival — Château de Cordès

(P. de D.)

Սկսած են Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի բա – նակումին արձանագրութիւնները :

Օրական՝ 600 ֆրանք :

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ· 1–30 : Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները :

Անոնք որ Մխիթեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին չրջանին վարչութեան կողմէ :

ՎԱՅՐԸ·— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, չրջա – պատուած է անտառներով եւ լեռներով : Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վը – րայ կան գեղեցիկ լիճեր :

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դա – րու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ· Արսէնի :

Արձանագրութեան համար դիմել ընկ· եղ· Մավեանին, հեռ·

CEN 06-42

Ամէն օր ժամը 9–10 եւ 14–15 :

Բացի չաբաթ եւ կիրակի օրերէ :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Հ. Մ. Ը· Մ.Ի

Ամառնային բացօթեայ պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ 28 Յուլիս, չաբաթ երե – կոյ ժամը 9էն մինչեւ լոյս Պլանքարտ Կառի կից Կրան Բէնի զովասուն պարտէ – զին մէջ :

Օդի անյարմարութեան պարագային պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ պարտէզի սրահին մէջ :

Նուագախումբ Ռընէ Տանի :

Մուտք 400 ֆրանք :

Նախօրօք ապահովեցէք ձեր սեղաննե – րը՝ դիմելով Հ· Մ· Ը· Մ· անդամներուն մօտ :

Ծանօթ·— Կառ տը լ'Էսթէն առնել 68 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Կար տը լա Պլանքարտ :

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Տարօն Տուրուբե – րանի Հայր· Միութեան Տէսինի մաս – նաճիւղի :

Այս կիրակի առաւօտէն մինչեւ երեկոյ, Քաֆէ Լամարկի մօտ, զովասուն ծառաս – տաններուն մէջ :

Կը բանախօսէ Պ· ԿԱՐԱՊԵՏ ՏԵՐՄՈՍԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժին եւ Տարօնի աւանդական ղեղկական պարեր :

Առատ կերուխում :

Մուտքը ազատ է :

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՄԱՍԵՒ· ՎԵՐ· ՄԻՒԻԹԵԱՆ

Մարսէյլի, Գապիւէյի եւ Սէնթ Ան – թուանի մասնաճիւղերու կողմէ :

Այս կիրակի ամբողջ օրը, Պրգ· Նաճար – եաններու Սէնթ Անթուանի օգտասուն եւ ծառախիտ պարտէզին մէջ :

Ամերիկայի Կեղր· վարչութեան կողմէ պիկնիկ պիտի տայ, Պ· Յովհ· Նահա – պետեան :

Գեղարուեստական խնամեալ բաժին :

Դերասան Թրագօշ կը բեմադրէ «Ղա – րապաղի Մելիքները» :

Ճոխ պիւֆէ : Մուտքը ազատ է

Ս· ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻ

Այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս· Յովհ· Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ կը պատարագէ եւ կը քարոզէ Տէր Հայկասէր վրդ· Պայրամ· եան, նախկին տեսուչ Երուսաղէմի Ս· Յարութիւն տաճարին :

Սիրով կը հրաւիրուի հասարակութիւ – նը :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Պետրոս Մահալեան, բնիկ Բաբերդի Պալախոռ գիւղէն : Հօրը անունը Ռուբէն, մօրը՝ Զարուհի : Պետրոս կորսուած է 1915ի երբ տասը տարեկան էր : Նախ տեսնուած է Քիւրտի լեռը, ապա իմացած են որ դիւղ վերադարձած է եւ կը գտ – նուէր Թուրքի մը մօտ : Ռուսերուն դրա – ւումէն ետք հետքը կորսուած է : Մայ – րը ողջ է : Լուր ունեցողներէն կը խնդ – րուի գրել Պ· Թէվանեանի,

40, Rue Montagne Sainte-Geneviève
Paris (5e)

կը խնդրուի արտասահմանի թերթերէն արտատպել :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Հ· Ց· Դ· Պուլվար Օտ – տոյի «Վռամեան» ենթակոմիտէն ընկե – րական ժողովը, այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կը խնդրուի ընկերներէն ճշդապահ ըլլալ : Խիստ կա – րեւոր օրակարգ :

ՀԱՄԱԽՄԲԵՐԴ· Հայր· Միութեան Մարսէյլի մասնաճիւղի ընդհ· անդամա – կան ժողովը այս կիրակի պտաւօտ ժամը 9ին, Պուլվար տ'Աքէն, 7 Պար տիւ Կլօ – պի սրահին մէջ : Օրակարգ·— Պատգա – մաւորներու ընտրութիւն :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՍԷՆ ՄՈՐԻՍԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած, Լիոնի Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբին կողմէ :

Այս կիրակի Սէն Մորիսի զովասուն անտառին մէջ :

Գեղարուեստական բաժին եւ գաշտային խաղեր, ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորո – ված, եւ զովացուցիչ ըմպելիներ :

Լիոնի օթոքարը կը մեկնի ժամը 9·30 – ին Փլաս Կիշառէն : Անձրեւի պարագային հանդէսը կը կատարուի սրահի մը մէջ :

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Վալպառել Լա Փո – մի եւ Ս· Մարսէյլի Մշակութային Մի – ութեան կողմէ, 29 Յուլիս, կիրակի կէս – օրէ վերջ ժամը 2ին, Վալպառել, Պառ Վիտալի ծառապատ պարտէզին մէջ :

Տեղի կ'ունենան հայկական պար, ար – տասանութիւններ, տրամախօսութիւն – ներ եւ պիտի ներկայացուի «Սամաթիացի Աբիկ Աղաճ» :

ԾԱԽՈՒԻ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով :

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վե – րան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց : Անձնա – կան կառատուն բակին մէջ :

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկու – չաբթի օրերը եւ ՕԳՈՒՍՏՈՍԻՆ) :

ՀԱՑ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻ ՏԱՍՆՕՐԵԱԿԸ ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ՉԱՑՆԱՍՓԻՒՌԻՆ

Յուլիս 31ին, երեկոյեան ժամը 20էն 21, կարճ ալիք 25 - 41 (Մոսկուայի ձայ – նասփիւռ) :

ՃԱՇԱՐԱՆ ՃՈՇԿՈՒՆ

Place d'Aix, 4 rue de la Butte
Marseille

#

Մարսէյլ արձակուրդի եկողներ
Մի մոռնաք այցելել հաճրածաճօթ

ՃՈՇԿՈՒՆԻՆ ճաշարանը

Ուր պիտի գտնէք համեղ խորո – վածներ եւ համադամ կերակուր – ներ, անթերի սպասարկութեամբ իր գաւկին՝ ՕՀԱՆՆԷՍի :

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած եմ հագուստներ.—

Փարտըսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր·
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կէրպասներ

ՄԵԾԱՓԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱ – ՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice

97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél. RIC. 57-57
Métro Richelieu-Drouot

Խանութը գոց մինչեւ Սեպտեմբեր 5

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 29 ՅՈՒԼԻՍ
DIMANCHE 29 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7641 32e ANNEE
ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ
ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3452

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Ազատատենչ հայ ժողովուրդը Սփիւռքի չորս ծագերուն մէջ հաւատարմօրէն եւ երկիւղածութեամբ ամէն տարի այս եղանակին կը տօնէ Խանասորի յիշատակը :

« Հայե՛ր, յիշէ՛ք նուիրական այս օրը» (Յուլիս 25, 1897) :

Այսպէս երգից երէց սերունդը : Այսպէս կ'երգենք մենք ալ այսօր, պանծացնելու համար մեր 250 հայդուկները, որոնք 59 տարի առաջ, իբրեւ կազմակերպուած վրիժառու բազուկ, գրոհ տուին Ջարդարապետ քիւրտ ցեղախումբի մը վրայ, իր որջին մէջ իսկ պատժելու համար զայն :

Արշաւախումբին մաս կը կազմէին ամէն դասակարգի պատկանող հայրենասէր եւ բիւրասարդներ, մտաւորական, բժիշկ, ուսանող, արհեստաւոր, երկրագործ, նոյնիսկ կրօնաւոր :

Անոնք եկած էին Կովկասէն, Թուրքիայէն ու Պարսկաստանէն, եղբայրացած նոյն նուիրական գաղափարին, «սուրբ գործ»ին համար : Ցանուն հայ ժողովուրդի կեանքի, պատուի եւ ինչքի ապահովութեան : Ցանուն հայրենիքի պատուաթեան :

Երկու հրամանատարներ, «աջից Վարդանը, ձախից Իշխանը» (Արղուէթեան) կը ղեկավարէին արշաւանքը, իրենց կողքին ունենալով յայտնի հայդուկներու հետ նաեւ նորահաս երիտասարդներ, որոնք առաջին անգամ պիտի ճանչնային կրակի մկրտութիւնը :

Այդ ածգափին՝ մեր հերոսները սկսան «կարկուտ տեղալ» Խանասորի գաշտին վրայ, ահուսարսափի մատնելով Մազրիկ ցեղը որուն պետը Շարաֆ բէկ լեզապատառ փախուստ տուաւ առաջին իսկ համազարկին :

Ֆէտայիները ամբողջ օրը կռուելէ ետք դերակշիռ քիւրտ ուժերու դէմ, որոնք չորկակի զիւղերէն հաւաքի հասած էին, քաշուեցան պարսկական հողը, ուսկից եկած էին, 19 նոր նահատակներ ձգելով աղատութեան ճանապարհին վրայ : Ա. Նոնց մէջ էր Ռոստոմի եղբայրը, աննման կարօն (Արիստակէս Զօրեան) :

Արշաւանքը սարսափ ձգեց քիւրտ ցեղախումբերուն վրայ, որոնք հասկցան թէ այլեւս չեն կրնար անպատիժ կերպով յարձակիլ անզէն ու անպաշտպան մարդոց ու կիներու վրայ :

Ցնցուեցաւ նաեւ Սուլթան Համիտ, որ Համիտիէ զօրագունդերը կազմակերպած էր քիւրտ աւատապետներու ալեկոծութեամբ եւ 1895 – 96 արեան մէկ խեղդած՝ Թուրքիոյ բոլոր հայաշատ քաղաքները, մէջն ըլլով իր մայրաքաղաքը :

Հ. Ց. Դաշնակցութեան այս ձեռնարկին արձագանգը հասաւ մինչեւ Եւրոպա : Ու Համիտի կաշառքներէն չօգտուող թերթերը նկարագրեցին Խանասորի արշաւանքը, յիշեցնելով հայկական նահանգներու բարենորոգումներուն համար տրուած միջազգային խոստումները :

Խանասորէն վերջ ունեցանք բազմաթիւ հերոսամարտներ եւ ճակատամարտներ, մինչեւ որ յաղթեցանք ստեղծել ազատ եւ անկախ Հայաստանը :

Խանասորը գործած է սակայն խորհրդանշանը մեր բոլոր հերոսամարտներուն եւ դիւցազնական մարտնչումներուն :

« Հերոսներուն Օր»ն է անիկա : Մեր բոլոր անուանի եւ անանուն, անձանօթ ու խոնարհ հերոսներուն եւ հայդուկներուն, ֆէտայիներուն ու մարտիկներուն անմոռանալի յիշատակը կ'ոգեկոչենք այսօր, յարգանքով ու երախտապիտութեամբ :

Անոնք բոլորը զոհուեցան սրբազան գաղափարի մը համար :

Շատերը չտեսան իրենց երազները իրականացումը, 1918 Մայիս 28ին անկախ Հայաստանի ստեղծումը մեր պատմական

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳՆԴ. ՆԱՍԸՐ ՄԵՐԺԵՑ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԵՒ ԱՆԳԼԻՈՅ ԲՈՂՈՔԸ

ԽԻՍՏ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ՁԵՌՔ ՊԻՏԻ ԱՌՆՈՒԻՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԴԷՄ

Գահիրէի անթելը կը հաղորդէ թէ գնդ. Նասըր մերժեց ընդունիլ Անգլիոյ բողոքագիրը զոր Գահիրէի անգլիական դեսպանը յանձնած էր առջի օր : Պետական անձնաւորութիւն մը յայտարարեց այս առթիւ թէ ոչ մէկ բողոք ընդունելի է քանի որ Սուէզի ընկերութիւնը եղիպտական է եւ ուրեմն ենթակայ՝ եղիպտական օրէնքներուն :

Իր կողմէ Ֆրանսայի արտաքին նախարարը պ. Փինօ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Փարիզի եղիպտական դեսպանին հետ եւ կորովի կերպով բողոքեց Սուէզի ազդայնացման որոշումին դէմ, «որ չատ աւելի ծանրակշիռ պարագայ մըն է քան թէ Գահիրէի դիրքը Ալժերիոյ խնդրին հանդէպ» : Իրազեկները կը յայտնեն թէ փոթորկալից եղած է տեսակցութիւնը : Եղիպտական դեսպանատունը զեկոյց մը հրատարակեց այս մասին, ուր «անընդունելի» նկատելէ ետք արտաքին նախարարին գործածած արտայայտութիւնները, կը յայտնէ թէ մերժած է Ֆրանսայի ներկայացուցած յուշագիրը Սուէզի խնդրին մասին :

Նախարարաց խորհուրդը մանաւանդ նիստ մը գումարեց գնդ. Նասըրի առած որոշումը քննելու համար եւ համաձայն գնդ. Նասըրի արտաքին նախարարի բռնած դիրքին : Պ. Փինօ որ անընդունելի կը դտնէ եղիպտոսի այս միակողմանի որոշումը, յայտարարեց թէ վտանգուած են Ֆրանսական շահերը, սակայն կառավարութիւնը ամէն միջոց ի գործ պիտի դնէ որպէսզի շահակից ուրիշ պետութիւններու հետ միասնաբար չտատիպտի եւ ազդու միջոցներ ձեռք առնուին : Վաղը, երկուշաբթի, պիտի մեկնի անձնապէս Լոնտոն, տեսակցելու համար անգլիացի վարիչներու հետ .

Իսկ Լոնտոնի մէջ կը կշռեն ու կը չափեն հնարաւոր միջոցները՝ դիմադարձելու համար գնդ. Նասըրի «կամայական որոշումին» : Առաջին առթիւ եղիպտական սաացուած քներու եւ արժէքներու անչարժացում՝ (120 միլիոն ոքեերլինկ) անգլիական դաղթաշխարհին մէջ : Ցետոյ խնդիրը տանիլ ՄԱԿի ապահովութեան խորհուրդին առջեւ, թէեւ կը վախցուի որ Մոսկուան հոն արդելքի իր իրաւունքը օգտագործելով անելքի մը առաջնորդէ կացութիւնը : Իսկ եթէ դատ բացուի Լա Հէյի միջազգային դատարանին առջեւ «գործողութիւնները չատ դանդաղօրէն պիտի ընթանան, մինչդեռ արագ որոշումներ պէտք է որուին» ինչպէս կը յայտարարէ պ. Փինօ :

Արեւմտեան պետութիւնները կրնան նաեւ դադրեցնել ռազմական առքումները դէպի Եղիպտոս : Կը խօսուի նաեւ քարիւղի ընկերութեանց կողմէ որեւէ հաւանական որոշումի մը մասին. — Տրահանգել քարիւղատար նաւերուն որ առեն մը դադրին Սուէզէն անցնելէ, մինչեւ որ Եղիպտոսը, «նիւթական այդ աղբիւրէն զրկուած՝ անտեսական նեղ դրութեան մը մատնուի եւ խնդիրը ներսէն լուծուի », ինչպէս կ'առաջարկեն կարգ մը անգլիացի մասնագէտներ որոնք

տալերու մէկ մասին վրայ :

Այսօր, հայրենիքէն հեռու, օտար ասպարէրու տակ ծօնելով իրենց յիշատակը, անգամ մը եւս կը կրկնենք մեր ուխտը՝ քալելու իրենց զծած ճամբէն, մինչեւ որ բոլորս համախմբուինք մեր ազատ ու անկախ հայրենիքին մէջ :

ՀՐԱՆՏ-ՍԱՄՈՒԻԼ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ ԸՐԱՒ
ԴԵՐԵՆԻԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԸ, ՇԱՀԷ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊ ԱԲԵՂԱՆ

Պէյրութի Ագդակէն (Յուլիս 27) հետեւեալ տեղեկութիւնները կը էաղեէ պատժապատասխան կարգապահական միջոցներու մասին, զորս ձեռք առած է Կիլիկիոյ ընտեալ կաթողիկոսը կարգ մը սիրաքանչիռներու դէմ, անոնց կատարած դաւադրական գործերուն առթիւ :

Ա) Կարգ մը միաբաններ, ժամանակ մը լ վեր, զանազան նկատումներով եւ յետին նպատակներով, Միաբանական ընդհանուր ժողով կը պահանջէին Կաթողիկոսական Տեղապահ Բարձր. Տ. Մորէն Արքեպիսկ. Խաթրճեանէ :

Բ) Յուլիս 21 թուակիր գրութեամբ մը, Խազ. Աբք. Աշապատեան, «ընդառաջելով» կարգ մը միաբաններու պահանջին, իր նախաձեռնութեամբ միաբանական ընդհանուր ժողովի հրաւիրագիրներ կը ցրուէ Միաբանութեան բոլոր անդամներուն, հակառակ անոր որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Տ. Զարեհ Ա., Կաթողիկոսական Տեղապահ Բարձր. Մորէն Արքեպիսկ. Խաթրճեան, ինչպէս նաեւ Կիպրոսի առաջնորդ Գերշ. Ղեւոնդ Եպիսկ. Զէտէեան բազմիցս պարզած էին թէ իրեն եւ թէ խնդրարկուներուն՝ միաբանական ժողովի գումարման անպատեհութիւնները :

Գ) Խազ սրբազանի վերոյիշեալ դրութիւնը առանձին ետք, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը եւ Տեղապահ սրբազանը առանձին պաշտօնագիրներով Խազ սրբազանը զգուշացուցած են նման անպատասխանատու եւ վտանգաւոր քայլ մը առնելէ, յատկապէս չհետեւով, որ խնդրարկուները իրենց միաբանական իրաւունքները կրնան արժեցնել այն պարագային միայն, երբ կը կատարեն իրենց միաբանական պարտաւորութիւնները :

Այս մտքով, Խազ սրբազանին նամակ մը գրած է նաեւ Կիպրոսի առաջնորդ Գեր. Ղեւոնդ Եպիսկոպոս :

Անկախ վերի պարագաներէն, կ'իմանանք նաեւ որ, Յուլիս 21 թուակիր պաշտօնագրով մը, երեք եպիսկոպոսներ իրենց միաբանական իրաւունքներէն ցնոր անօրինութիւն կախակայուած են, նկատելով որ, անոնք, Փետրուար 20ի Կաթողիկոսական ընտրութենէն ասդին, մեր ժամ են Կիլիկեան Աթոռի հանդէպ ունեցած իրենց եպիսկոպոսական պարտաւորութիւնները կատարել, պայման դնելով էջմիածնի Կաթողիկոսի հաւանութիւնը այդ պարագանութիւններու կատարման համար :

Հակառակ այս բոլոր ղգուշացումներուն, Խազ սրբ. եւ միւս խնդրարկու միաբանները երկուշաբթի իրիկուն կը հաւաքուին եւ կը կայացնեն կարգ մը որոշումներ, որոնք օրինական եւ իրաւական որեւէ հիմք չունին :

Ահաւասիկ հրատարակուած յայտարարութիւնները կարդով.—

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի դիտութիւն մեր Թեմերու պաշտօնական Մարմիններուն եւ Հայ Ժողովրդեան՝ կը յայտարարենք թէ 23 Յուլիս 1956, Երկուշաբթի երեկոյ ժամը 8ին, կարգ մը միաբաններ հաւաքուած են եւ Աթոռոյս հեղինակութեան եւ չահերուն վնասով ընթացքի մէջ գտնուած :

Կը յայտնենք թէ համապատասխան կարգապահական միջոցները ձեռք առնուած են արդէն :

Կը զգուշացնենք Ազգ. Իշխանութիւնները եւ Հայ ժողովուրդը, յայտնելով որ Աթոռոյս կողմէ չընկալուցուած եւ չհաստատուած որեւէ անօրինութիւն կամ յայտարարութիւն արժէքէ զուրկ է :

Կաթողիկոսութիւն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ
(Կնիք)
ԶԱՐԵՀ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ԸՆՏՐԵԱԼ ԿԱԹՈՒԻԿՈՍ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի գիտութիւն կը յայտարարենք թէ՝ իրենց հակա – կարգապահական ընթացքին եւ արարքներուն համար իրենց պաշտօնավարէն դադրեցուած են, 24 Յուլիսէն սկսեալ,

— Դպրեվանքի տեսուչ՝ Տ. Դերենիկ եպիսկոպոս Փոլատեան :

— Կաթողիկոսարանի դիւանապետ՝ Տ. Շահէ վրդ. Աճէմեան,

— Տպարանի տեսուչ՝ Տ. Մեսրոպ արքեպս Եումուղքաճեան :

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՑ
ԶԱՐԵՀ ԵՊԻՍԿ.

Ընտրեալ Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ :

Յատկանշական է դիտել նաեւ որ Յուլիս 23ի գումարուած «ժողովը», որեւէ օրինականութեան զուրկ, գումարուած Պիֆֆայայի մէջ, կը յաջորդէ Ամերիայի Հայոց Կաթողիկոս, վազգէն Ա.ի ձայնասփիւռ գրգռիչ բարոզին (Յուլիս 22), զոր պիտի տանիք յաջորդով.—

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Նախապէս առնուած ժամադրութեան մը համաձայն, այսօր, 25 Յուլիս 1956, Յունիքեաբթի կէսօրէ առաջ ժամը 10·30ին, Կիլիկեան Թեմերու Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Կրօնական եւ Քաղաքական ժողովները, գլխաւորութեամբ Կաթողիկոսական Տեղապահ Բարձրաչնորհ Տ. Մորէն եպիսկոպոսի ներկայացան վարչապետ եւ ներքին գործոց նախարար Ն. Վ. Ապտալլա պէյ Ջաֆֆի՝ ընտրեալ – կաթողիկոս Տ. Զարեհ Ա.ի կողմէ կեդրոնական վարչութեան կազմութիւնը յայտարարող պաշտօնագրով մը :

Տեսակցութիւնը տեւեց մօտ կէս ժամ եւ անցաւ խիստ սիրալիր մթնոլորտի մը մէջ :

Նորին Վսեմութիւնը յայտարարեց որ Վեհափառ Կաթողիկոսը եւ իր ժողովականութիւնը կրնան վստահ ըլլալ կառավարութեան ամբողջական համակրութեան եւ անվերապահ աջակցութեան վրայ : Յայտարարեց նաեւ թէ ինք անկեղծ բարեկամն է եւ կը մնայ հայ ժողովուրդին եւ խնդրեց Տեղապահ Սրբազանէն եւ ժողովական ազդայիններէն որ իր յարգանաց խորին հաւատիքը յայտնեն Վեհափառ Կաթողիկոսին եւ անոր միջոցաւ հայ ժողովուրդին :

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ

(Շար. կարդա՛ Դ. էջ)

Մեծապատիւ Աբրահամեան Եղբարք, Ար-
ամայի մէջ մեզ ունեցած ձեր ներկայացուցիչ
Տ. Գէորգ Տէր-Գրիգորեանի միջոցաւ ստացած
էք մեր հեռագիրը, որով կը խնդրէինք ձեզմէ
հեռագրական պատասխան մը, թէ արդեօք
պիտի կարենա՞նք յոյս ունենալ, որ ձեր ան-
ձամբ կամ ձեր ներկայացուցիչներէն մէկուն
միջոցաւ պիտի կարենանք ներկայ գտնուիլ
Ամերիկայի Հայ Ժողովուրդի Ազգային Ժո-
ղովին, որ պիտի գումարուի Ամերիկայի Հա-
յոց Թեմի Առաջնորդարանին մէջ, Նիւ Եորք
քաղաքին մէջ, Մայիս 28-ին, եւ որ պիտի
տեւէ մինչեւ Յունիս 4-ը։

Մենք կը կարծենք, թէ ձեր ներկայութիւնը
մեծ նշանակութիւն պիտի ունենայ ժողովին
համար, եւ ուրեմն կը խնդրենք ձեզմէ, որ
ամէն կերպով ջանաք ներկայ գտնուիլ ժողո-
վին։ Ձեր ներկայութիւնը մեծ ազդեցութիւն
մը պիտի ունենայ ժողովին վրայ, եւ ան-
շուշտ ամէն ինչ պիտի կատարուի ձեր կար-
ծիքներուն համեմատ։

Ձեր ներկայութիւնը մեծ նշանակութիւն
մը պիտի ունենայ նաեւ Ամերիկայի Հայ
Ազգային Միութեան համար, որ ձեր ներ-
կայութեան շնորհիւ պիտի կարենայ ամէն
կերպով ապահովել իր ապագան

ՍՈՍՏՐԻԿ

(ՍՈՍՏՐԻԿՈՒ ԿՅԿ, 364 - 400)

Ի. ՊԻՐԻ

1.— ՊՈՏՈՒՈՆ

— Կարկաչ առվակ չի միթե՞, Տիկն։ Ես ուրախ եմ, որ հանդիպեցի քեզ։ Ինչպե՞ս ես դու։ «Ոտքերս ինչպե՞ս են։ Ես ոչինչ ասացի քեզ

բուն եւ կը մասնակցի խորհրդակցութեանց :

Լուռ է սակայն Մոսկուան : Ոմանց կարծիքով պիտի չհամարձակի բացէ ի բաց եղիպտոսի ի նպաստ դիրք բռնել, եւ որքան ալ ճարպիկ եւ երկդիմի դիւանագիտութիւն մը փորձէ վարել Սուէզի խնդրին առիթով, չի կրնար ոտնակոխել միջազգային համաձայնութիւնները :

× Գնդ. Նասըը «պինուորական շրջան» հաշուելէ ետքը Գահիրէի շրջանը : Զօրավար մը ներկայացաւ Ֆրանսացի երեք անօրէններուն եւ պահանջեց որ զործի դլուխ մը նան, ինչպէս նաեւ Ֆրանսացի 300 մասնագէտները : Հրահանգին չենթարկուելու դէպքին 15 տարուան բանտարկութեան պիտի դատապարտուին : Յարդ առնելու պիտի դատապարտուին : Ցարդ առնելու պիտի դատապարտուին : Ցարդ առնելու պիտի դատապարտուին : Ց

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 31 ՅՈՒԼԻՍ

MARDI 31 JUILLET 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7642 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3453

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՍՈՒԷԶԻ ԿՆՃԻՒՐԸ

Եգիպտոսի վինուորական յեղափոխութեան չորրորդ տարեդարձը նոր էջ մը բացաւ փարաւոններու հնամենի երկրին պատմութեան մէջ :

Փեղապետ Նասըր իր զրաւած բարձր պիրքին անվիճելի հեղինակութեան վրայ կռթնած՝ ազգայնացուց յայտարարեց Սուէզի ջրանցքի միջազգային ընկերութեան թիւնը, յօդուտ եգիպտացի ժողովուրդին :

Իր հանդիսաւոր յայտարարութեան մէջ, գնդապետը չեշտեց թէ՝ Ասուանի ամբարտակը կառուցանելու համար ո՛չ Ուաշինկթընէն, ոչ Լոնտոնէն, ոչ ալ Մոսկուայէն զրամ պիտի մուրան :

1955ին Սուէզի ընկերութիւնը տարիւր միլիոն տոլար շահած է, եգիպտոսի բաժին հանելով երեք միլիոն միայն : «Պետութեան մէջ պետութիւն զարձած էր այս ընկերութիւնը, որ հինգ տարուան մէջ 800 միլիոն տոլար հասոյթ ունեցած է : Շնորհիւ անոր եկամուտներուն, պէտք պիտի չունենանք օտարի օժանդակութեան » :

Ինչպէս կը սպասուէր, ազգայնացման այս որոշումը ռումբի մը պէս պայթեցաւ մանաւորաբար Փարիզի ու Լոնտոնի մէջ, ուր վարիչ շրջանակները իրար անցան եւ անմիջապէս բողոքեցին եգիպտական իշխանութեանց մօտ՝ անընդունելի նկատելով եղած կարզադրութիւնը :

Լոնտոնի մէջ նախարարական խորհուրդը բացառիկ նիստ զումարեց : Ծովային, օդանաւային եւ ցամաքային ուժերու սպայակոյտները նոյնպէս հաւաքոյթներ ունեցան, ի հարկին զինուորական միջամտութիւն կատարելու համար :

Ամիս մը առաջ էր, անցեալ Յունիս 18ին, որ անգլիական վերջին զինուորը հրաժեշտ կուտար Սուէզի շրանցքին : Ու այս դէպքը մեծ հանդիսութեամբ կը տօնուէր Եգիպտոսի մէջ, ի ներկայութեան Խորհրդային Միութեան արտաքին նախարար Տիմիթրի Շեպիլովի :

Շատ յատկանշանական էր այս վերջին նին մասնակցութիւնը պատմական դէպքի մը, որ վերջակէտը կը համարուէր Մեծն Բրիտանիոյ 72 տարուան տիրապետութեան :

Ն. Միութիւնը իր բռնակալ վարչաձեւին ենթակայ ընդարձակածաւալ երկիրներէն ղուրս՝ աշխարհի ամէն կողմը կը քաջալերէ ժողովուրդներու ազատագրական պայքարները : Պղտոր ջուրի մէջ ձուկ որսալու համար :

Օգտագործած քաղաքականութեան կը հետեւի Մերձաւոր Արեւելքի մէջ, օրուան պայմաններուն եւ իր շահերուն համաձայն :

1947 Մայիսին, երբ Անգլիա վերջ կուտար հոգատարութեան եւ Պաղեստին երկու մասի կը բաժնուէր, Մոսկուայի պատուիրակը ՄԱԿի մէջ, կը քուէարկէր ի նպաստ Իսրայէլի պետութեան ստեղծումին,

1948ին, երբ այս վերջինը կը կռուէր Արաբներուն դէմ, Մոսկուա զէնք եւ օգնաւ կը հայթայթէր Հրեաներուն (Զեխոսլովաքիայէն) :

Արաբները չեն մոռցած բոլշեւիկներու երկդիմի քաղաքականութիւնը :

Ներկայիս ալ, երբ մէկ կողմէ զէնք կը հայթայթէ Եգիպտոսի, միւս կողմէ գաղանի բանակցութիւններ կը վարէ Իսրայէլի հետ :

Անդրադառնալով Սուէզի պարագային, տարակոյս չկայ որ Եգիպտոսի վարիչներուն յանդուգն քայլը կրնայ ծնունդ տալ միջազգային բարդութիւններու :

Դիւրին չէ ճակատ յարդարել միջազգային զրամատիրական ուժին դէմ :

Իրանի վարչապետ Մոսատեղի օրինակը մէջտեղն է :

Ճիշդ է, որ Սուէզի պատին մէջ անգլիական պինուորը չէ մնացած այլեւս, սակայն հսմաձայն փոխզիւեղիպտական համաձայնագրին, 1956 յունիսէն սկսեալ մինչեւ հօթը տարի այդ շրջանին մէջ պիտի պահուին 1290 «քաղաքային» մասնագէտներ եւ բազմաթիւ անգլիացի զօրանոցները, որոնք պիտի հսկեն թէ եգիպտական բոլոր սահմանները ուշադրութեամբ :

Ասիկա սկզբնաւորութիւն մըն է միայն : Արդարեւ, արեւմտեան պետութիւնները որոշած են տեղի չտալ Նասըրի այս բռնագրաւման առջեւ, որ կը ոտնակոխէ միջազգային համաձայնութիւնները ու Սուէզի ջրանցքին ընկերութեան իրաւունքները :

Արեւմտեան պետութիւնները կարող են երկու ձեւով բողոքել այս որոշման դէմ. կամ պօյքոթի ենթարկել Սուէզի ջրանցքը եւ կամ պնդել 1888ին Կ. Պոլսոյ մէջ ստորագրուած համաձայնութեան գործադրութեան վրայ, որ կը նախատեսէ Սուէզի երթեւեկին ազատութիւնը՝ նոյնիսկ պատերազմի պարագային :

Շատ հաւանական է որ այս երկրորդ դիրքը որդեգրուի, որովհետեւ 1) Արեւմտեան պետութեանց, մանաւանդ Անգլիոյ քաջքիւղի պաշարը անբաւարար է եւ 2) պօյքոթի պարագային, արեւմտեան պետութիւնները հրաժարած կ'ըլլան իրենց իրաւունքներէն. մինչդեռ իրենց շահը կը պահանջէ որ ամուր կառչին այդ իրաւունքներուն եւ ցոյց տան թէ Նասըր-

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԵՔՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ՆԱՍԸՐ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարները երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցան կիրակի կէսօրէն եաքը : Ժողովը, որ բացուած էր ժամը 3ին, վերջ գտաւ իրիկուան ժամը 11·30ին : Երեքներու կողմէ տարագրուած պաշտօնական ղեկոյցը կ'ըսէ թէ բացառիկ համաձայնութիւն տեսնուած է Սուէզի ընկերութեան ազգայնացման հետեւանքով առաջ եկած բոլոր հարցերուն շուրջ : Կ'ընդունին թէ կացութիւնը ծանր է եւ կը յայտարարեն թէ ամէն միջոցով պիտի ապահովեն ջրանցքին ազատ երթեւեկութիւնը :

Նախ քան ժողովի սկիզբը, Անգլիոյ արտաքին նախարարը տեսակցութիւններ ունեցաւ անգլիացի բարձր պաշտօնատարներու հետ եւ հետաքրքրուեցաւ երկրին մէջ գտնուած քարիւղի եւ այլ վառելանիւթերու պաշարին մասին : Եզրակացութիւնը այն էր թէ Սուէզի երթեւեկութիւնը կասելու պարագային, Անգլիա միայն մէկ ամսուան վառելանիւթի պաշար ունի :

Շաբաթ օրուընէ ի վեր անգլիական կառավարութիւնը արգելքի տակ առած էր Անգլիոյ մէջ գտնուող եգիպտական բոլոր ստացուածքներն ու դրամագլուխները :

Ֆրանսական կառավարութիւնն ալ որոշեց անյապաղ դիմել նոյն միջոցին : Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի բոլոր դրամատուները խիստ հրահանգներ ստացան այս ուղղութեամբ :

Ասիկա սկզբնաւորութիւն մըն է միայն : Արդարեւ, արեւմտեան պետութիւնները որոշած են տեղի չտալ Նասըրի այս բռնագրաւման առջեւ, որ կը ոտնակոխէ միջազգային համաձայնութիւնները ու Սուէզի ջրանցքին ընկերութեան իրաւունքները :

Արեւմտեան պետութիւնները կարող են երկու ձեւով բողոքել այս որոշման դէմ. կամ պօյքոթի ենթարկել Սուէզի ջրանցքը եւ կամ պնդել 1888ին Կ. Պոլսոյ մէջ ստորագրուած համաձայնութեան գործադրութեան վրայ, որ կը նախատեսէ Սուէզի երթեւեկին ազատութիւնը՝ նոյնիսկ պատերազմի պարագային :

Շատ հաւանական է որ այս երկրորդ դիրքը որդեգրուի, որովհետեւ 1) Արեւմտեան պետութեանց, մանաւանդ Անգլիոյ քաջքիւղի պաշարը անբաւարար է եւ 2) պօյքոթի պարագային, արեւմտեան պետութիւնները հրաժարած կ'ըլլան իրենց իրաւունքներէն. մինչդեռ իրենց շահը կը պահանջէ որ ամուր կառչին այդ իրաւունքներուն եւ ցոյց տան թէ Նասըրի բռնած դիրքը ապօրինի է :

Ցակառակ վերջ չեն գտած երեքներու տեսակցութիւնները. կը սպասուի որ ա-ւելի ծանրակշիռ որոշումներ ալ առնուին :

Միւս կողմէ, Նասըր, Աղեքսանդրիայէն դէպի Գահիրէ վերադարձի ճամբուն վրայ կրակոց եւ ազգայնական ճառեր խօսեցաւ բոլոր կայարաններուն մէջ :

Գահիրէի մէջ, կէս միլիոնի հասնող բազմութիւն մը յաղթական ընդունելութիւն մը վերապահած էր եգիպտոսի նախագահին, որ յայտարարեց .

« Եգիպտոսի ժողովուրդը ինքզինքը զօրակոչի ենթարկեց իր իրաւունքները պաշտպանելու համար : Մինչեւ մեր արեան վերջին կաթիլը պիտի կռուինք մեր ազատութեան սիրոյն : Ուժի դէմ ուժ եւ զէնքի դէմ զէնք » :

Նասըր կը դիտակցի թէ իր առած քայլը պիտի բախի դժուարութեանց : Այժմէն իսկ կո'ւզէ պատասխանատուութիւնը ձգել Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի վրայ : Նախագահական պալատին մէջ խօսած իր ուրիշ մէկ ճառին մէջ ըսաւ.

— « 48 ժամէ ի վեր Սուէզի ջրանցքը եգիպտական հսկողութեան տակ է եւ նաւային երթեւեկը բնականոն կերպով կ'ընթանայ : Անգլիան ու Ֆրանսան կը ղուշացնեմ ջրանցքին ազգայնացումը քաղաքական հարցի մը վերածելու փորձութենէն : Սուէզի երթեւեկութեան դադարման պարագային, պատասխանատու պիտի բռնեմ Ֆրանսան ու Անգլիան » :

Իսկ որպէս պատասխան Ֆրանսայի արտաքին նախարարին բողոքներուն (ուղղուած՝ Փարիզի եգիպտական դեսպանին), Նասըր հեղնական ոճով մը ըսաւ. « պիտի չպատասխանեմ Ֆրանսացիներուն : Այդ հոգը կը ձգեմ Ալժերիոյ ազդայնականներուն » :

× Մ. Նահանգներու արտաքին փոխնախարարը իր մօտ կանչեց Եգիպտոսի դեսպանը եւ բողոքագիր մը յանձնեց Նասըրի «չափազանցուած, սխալ եւ դիտումնաւոր յայտարարութեանց դէմ որոնք ուղղուած են Մ. Նահանգներու դէմ» : Փոխ – նախարարը յայտնեց նաեւ իր կառավարութեան ընդվզումը :

Ուշինկթընի եգիպտական դեսպանը, Փարիզի եւ Լոնտոնի իր պաշտօնակիցնե-րուն նման, մերժեց ընդունիլ այս բողո-

(Շար. կարդալ Գ. էջ)

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՀԱՒԱՍՏԻՔՆԵՐԸ

Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը Վարդապետական տօնին առթիւ էջմիածնի տաճարին մէջ, հետեւեալ բառերուն տեղեկութիւնները հաղորդած է .

— Տասը օրէ ի վեր սկսած են աշխատանքները՝ Մայր Տաճարի մարմարապատման : Մենք յուսով ենք թէ յառաջիկայ հինգ տարիներու ընթացքին պիտի կարենանք հիմնովին վերանորոգել եւ հչնցնել մեր հայրենի բոլոր հռչակաւոր բազմադարեան սրբավայրերը ,— Հռիփսիմէն, Գայիանէն, Շողակաթը, Օշական, Նոր Վիրապը, Գեղարդը, Մծղնի, Ծաղկաւանը եւ ուրիշներ : Պիտի վերանորոգուին նաեւ Ս. էջմիածինը եւ շրջակայ հնութիւնները : Ինչպէս պիտէք, վարչապետ Բուլկանինի մասնաւոր կարգադրութեամբ Մայր Աթոռին կը վերադարձուին էջմիածնի հողամասին ցարդ չյանձնուած բոլոր հնութիւնները, մէջն ըլլալով նաեւ նոր Վեհարանը՝ երկյարկանի հայկական ոճով մեծ հնութիւնը որ կը բազկանայ քսան սրահներէ եւ կառուցուած է 1912 – 14ին :

Յունիս 28ին տեղի ունեցաւ խորհրդակցական առաջին ժողովը մեր նախագահութեամբ, կազմելու համար ընդհ. ծրագիրը Ս. էջմիածնի հողամասին վրայ կառուցուելիք նորոգութեանց մասին : Այս ժողովին կը մասնակցէին երկրի 12 ծանօթ հնագիտական անձնաւորութիւնները, հնագէտները , ճարտարապետները եւ պաշտօնատարներ : Լայն խորհրդակցութենէ վերջ կազմուեցաւ վերջնական ընդհ. ծրագիրը :

Վերջին տարիներու ընթացքին բաւական չափով կազմակերպուած են մեր ներքին թեմերը : Բայց Հայաստանի թեմերէն ունինք երեք թեմական կեդրոններ , — Թիֆլիսի մէջ՝ Վրաստանի հայկական եկեղեցիներուն համար, Բաքու՝ Ադրբէջանի եւ շրջանի եկեղեցիներուն համար , Ռոստով՝ Հիւս. Կովկասի եւ Ռուսաստանի հայկ. եկեղեցիներուն համար : Մեծ ուրախութեամբ կ'ըսեմ թէ մինչեւ Սեպտեմբերի վերջերը կը վերաբացուին 10–15 նոր եկեղեցիներ Հայաստանի մէջ իսկ մինչեւ այս տարուան վերջը՝ քանի մը տասնեակ հայկ. եկեղեցիներ եւ չորս վանքեր իրենց դուռները պիտի բանան Վրաստանի, Ադրբէջանի, Ղարաբաղի , Նախիջեւանի, Աղրկասպեանի երկիրներուն մէջ :

Յառաջիկայ տարեշրջանին ծրագրած ենք 25 – 30 նոր ուսանողներ ընդունիլ մեր հոգեւոր ճեմարանին մէջ : Երկու տարի եաք կը յուսանք որ պիտի ունենանք հայրեր ուսանող :

ՆՄՄ.— Գարոգին մնացեալ մասը կը վերաբերի կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան , կարգ մը ազգաբարութիւններով : Պիտի զրաղինք առանձին :

ՅԱՒԱԼԻ ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՎԱՆՔԷՆ ՆԵՐՍ

Յուլիս 28ի Ազդակը հետեւեալ մասնաւորութիւնները կուտայ կաթողիկոսարանի մէջ պատահած միջադէպին մասին.

Հինգշաբթի կէսօրէ եաք յաւելի միջադէպ մը պատահած է Անթիլիասի վանքին ներս :

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Զարեհ Ա. Հեռագրով մը պաշտօնապէս հրաւիրած էր նախկին զիւանապետ Շահէ Վարդապետը, որպէսզի հինգշաբթի օր ժամը 3ին կաթողիկոսարան ներկայանայ եւ յանձնէ զիւանատան բանալիները : Վարդապետը, փոխանակ առանձին պատ, երկրորդ վարդապետի մը եւ հինգ աթեղանեաու ընկերակցութեամբ կուգայ վանք եւ պաշտօնապէս մերժելէ յետոյ բանալիներու յանձնումը, իր ղեկավարութեամբ եւ իրեն ընկերակցող միաբաններու հետ, կը սկսի անարդական վերաբերում ցոյց տալ եւ նախատական պոռչատուքներ ընել Կաթողիկոսին եւ բարձրաստիճան հոգեւորականներու հասցէին :

Այս պոռչատուքներուն վրայ, երբ Կաթողիկոսարանի պաշտօնեաները փորձած են կարգի հրաւիրել, անկարգ միաբանները ձեռք բարձրացուցած են անոնց վրայ եւ կռիւ մը ծագած է : Իրարանցումի ընթացքին, վարդապետ մը, անկումի հետեւանքով, ճակատէն փոքրիկ վէրք մը ստացած է :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Մ. Թորոսեան, Քալան	10·000
Լեւոն Տօնիկեան, Քալան	7·000
Սարգիս Ընտրիկեան, Սէն Շամոն	5·000
Մկրտիչ Մեզպուրեան (Պօնտի) (Շավիլի ընկերներէն)	2·000
Գրիգոր Կիւլեան	5·000
Մովսէս Տէմիրճեան	5·000
Գէորգ Պօղոսեան	5·000
Թորոս Սարեան	5·000
Արմենակ Պետեան	5·000
Ցարութիւն Տէմիրճեան	5·000
Պաղտիկ Քիւլէճեան	3·000
Մխաք Սարգիսեան	2·000
Յակոբ Աբելեան	1·500

Դրամարները ղրկել՝

Maison Culturelle Arménienne

51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris (6e)

C.C.P.— PARIS 5460-11

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԸ

1. Նկատեա Հնչակեան (1817)

Մասնաւոր պայմանները, որոնց ներքեւ Հնչակեան դաշնակցութիւնը կրնայ մտնել ուրիշ կազմակերպութեանց հետ, կախեալ են հետեւեալ «Մասնաւոր պայմանագրութեան» ընդհանուր սկզբունքներէն։ 1817ի Օգոստոս 2ին, «Մշակ»ի մէջ տպուած յօդուածով մը, Հնչակեան Կեդրոնական Վարչութիւնը կը հրաւիրէ Հնչակեան ընկերները, որ ամէն ջանք թափեն, որպէսզի Հնչակեան դաշնակցութիւնը ամէն տեղ ընդունուի իբրեւ միակ կազմակերպութիւն, որ կրնայ ներկայանալ ուրիշ կազմակերպութեանց հետ դաշնակցութեան համար։ Ասոր համար անհրաժեշտ է, որ Հնչակեան ընկերները ամէն տեղ ստանձնեն ղեկավարութիւնը ուրիշ կազմակերպութեանց մէջ, որոնք կրնան դաշնակցիլ Հնչակեան դաշնակցութեան հետ

ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ

(ՍՈՒՐԲ ՆՇԿԱՆ, 364 - 400)

Լ. ՊԱՐԻ

1.— ԱՍՏՎԱԾ

Ըստ տնի միտքի մի մարդ ձգտեր ամեն ինչ ավելի լավ անել, քան ուրիշները, ինչպես որ ես ձգտում եմ ամեն ինչ ավելի լավ անել, քան ուրիշները, ապա նա պետք է ամեն ինչ անի, որ ամենքից լավ լինի, ամենքից ավելի ճշմարիտ լինի, ամենքից ավելի արդար լինի, ամենքից ավելի սուրբ լինի: Եվ որքան մարդ ձգտի դեպի կատարելությունը, այնքան նա կմոտենա Աստծուն: Ես ձգտում եմ դեպի Աստված, ուրեմն ես ձգտում եմ կատարելության: Ես ուզում եմ լինել սուրբ, ուրեմն ես ուզում եմ լինել Աստված: Ես ուզում եմ լինել Աստված, ուրեմն ես ուզում եմ լինել ամենակարող, ամենագետ, ամենուրեք ներկա, ամենաիմաստուն, ամենաարդար, ամենաողորմած, ամենաերկայնամիտ, ամենաճշմարիտ, ամենասուրբ, ամենաբարի, ամենակատարյալ, ամենաերանելի, ամենաերջանիկ, ամենահավիտենական, ամենաանեղծանելի, ամենաանհասանելի, ամենաանհասկանալի, ամենաանճառելի, ամենաանքննելի, ամենաանքննադատելի, ամենաանքննարկելի, ամենաանքննարկելի, ամենաանքննարկ

քաղիքը :

× Փէրուի իր ճամբորդութենէն վերադարձին, Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը Պ. Տըլլըս յայտարարեց որ Նասըրի այս քայլը մեծ հարուած մը կը հասցընէ միջազգային վատահութեան եւ փոխյարաբերութեանց :

Թէեւ Մ. Նահանգները Սուէզի ջրանցքին ընկերութեան բաժնեատէր չեն, բայց իրենց համար կենսական է որ Սուէզի երթեւեկը կանոնաւոր կերպով չարունակուի :

× Եգիպտական կառավարութիւնը կրնակի օրուընէ սկսեալ արդիլեց Անգլիա կատարուած բոլոր արտածումները :

× Նասըրի այս քայլին մասին նպաստաւոր կարծիք յայտնեցին Ֆ. Միւութիւնը, Սպանիան եւ Եուկոսլաւիան : «Փրաւտա» թերթը բացարձակապէս օրինաւոր կը գտնէ Սուէզի ազգայնացումը :

× Գահիրէի խորհրդային դեսպանը կրնակի օր մէկ ժամ տեւող տեսակցութիւն մը ունեցաւ Նասըրի հետ :

× Գահիրէի մէջ լուր տարածուած է թէ ընդհանուր զօրակոչ տեղի պիտի ունենայ :

× Երկուշաբթի օրուան ֆրանսական ժամուկը (բացի համայնավար օրկանէն) կը պահանջէ որ կառավարութիւնը խիստ միջոցներու դիմէ Սուէզի թնճուկին լուծման համար, մեծապէս վատնդուած նկատելով Ֆրանսայի դիրքը՝ Ալժերիոյ մէջ :

× Ֆրանսայի արտաքին նախարարը Պ. Փինօ, չաբաթ օր երեսփոխանական ժողովին ներկայացուց Սուէզի ջրացքին հարցը : Բացի համայնավարներէն, բոլոր երեսփոխաններն ալ խիստ արտայայտութիւններ ունեցան Նասըրի դէմ :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

Ալժէրի մէջ կը չարունակուին ահաբեկչական արարքները : Նաւահանգիստին մօտերը անծանօթներ կրակ բացին ապահովութեան ուժերու վրայ : Քաղաքին կեդրոնը, ահաբեկիչները կրակի տուին կառատուն մը եւ քարիւղի կայան մը : Պայթուցիկներ նետուեցան ծովեզերեայ չըրջանին տուներուն վրայ : Մեռեալներ չկան :

Ապահովութեան ուժերը կը չարունակեն խաղաղացման աշխատանքները : Կոնստանտինի չրջանին մէջ ձերբակալուեցան 96 ապստամբներ, զրաւուեցան մեծ թիւով զէնքեր եւ զինամթերք :

× Քազապլանքայի մէջ ոստիկանութիւնը կրակ բացաւ կառքի մը վրայ, որ կ'ուզէր կտրել ոստիկանական չղթայ մը : Կառքին մէջ գտնուողները, չորս հոգի, սպաննուեցան : Անոնց մէջ կը գտնուէր նաեւ «Սեւ Մահիկի» պետը Ապտալա Էլ Հաւտաուի, որ երկար տարիներ է վեր կը փնտռուէր ոստիկանութեան կողմէ :

× Թունուզի աշխատաւորական սէնտիքաներու վարչութիւնը զերծ բռնեց Հապիպ Պուրկիպայի կառավարութեան դէմ : Անհամաձայնութեան պատճառը աշխատավարձերու նուազումն է :

ՓՈԹՈՐԻԿ ՄԱՆՑԻ ՎՐԱՑ

Շաբաթ օրուընէ ի վեր սարսափելի փոթորիկ մը ծայր տուաւ Մանչի մէջ : Հովին արագութիւնը ժամական 150 քլմ. է :

Փոթորիկը տեղի տուաւ բազմաթիւ արկածներու : Փորթսմուտէն սատցուած պաշտօնական զեկոյցի մը համաձայն, Ֆրանսա – Անգլիա նաւային մրցումին մասնակցող 22 առագաստանաւերէն 13ը կորսուած են :

Ուրիշ բազմաթիւ առագաստանաւեր եւ նաւակներ ընկղմած են : Զոհերուն թիւը տակաւին ճշդուած չէ :

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՋԻՆՈՒՈՐ. ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԴԷՄ

Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Մ. Նահանգներու ներկայացուցիչները, որոնք կը խորհրդակցին կերակի օրուընէ ի վեր, որոշեցին ձեռք առնել այն բոլոր զինուորական, դիւանագիտական, օրէնսգիտական եւ տնտեսական միջոցները, որոնք կրնան չէզոքացնել Նասըրի որոշումը :

Երեք արտաքին նախարարները որոշեցին պահանջել Նասըրէն որ Սուէզի ջրանցքին հսկողութիւնը վատահուի միջազգային մարմնի մը : Այս առաջարկը հոմանիշ է ապազգայնացման : Միւս կողմէ, արտաքին նախարարներու ժողովը, ամէն հաւանականութեանց առաջքն առնելու համար, որոշեց ձեռնարկել զինուորական պատրաստութեանց :

× Պ. Տըլլըս հեռաձայնային երկար խօսակցութիւն մը ունեցաւ նախագահ Այզընհաուըրի հետ : Նոյնիսկ եթէ Մ. Նահանգները չմասնակցին Եգիպտոսի դէմ կատարուած զինուորական գործողութիւններու, որոշած են տնտեսական ճնշում բանեցնել, եթէ Նասըր չհամաձայնի :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

ՄԱՐՍԼԻԵԼԻ ՄԷՋ

ԽԱՆԱՄՈՐԻ ԱՐՇԱԻԱՆԵԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ կը տօնուի 12 Օգոստոս, կիրակի ամբողջ օրը, Լա Գալասի ծառախիտ եւ օգաստուն անտառին մէջ : (Սէփքէմէն 7 քիլոմէթր անդին) :

Շրջանի ենթակոմիտէներէն եւ խումբերէն անոնք որ դժուարութեան կը հանդիպին օթօպուսները վարձելու համար, առ նուազն ութ օր առաջ պէտք է դիմեն Շրջ. կոմիտէին :

Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ՏԷՍԻՆԻ ՄԷՋ

«Հերոսներու Օրը» կը տօնուի Խանասորի արշաւանքին 59րդ տարեդարձին առթիւ :

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Տէսինի եւ Լիոնի կոմիտէներուն կողմէ :

5 Օգոստոս, կիրակի ամբողջ օրը, Տէսինի ծանօթ պուրակին մէջ :

Անձրեւի պարագային կը յետաձգուի յաջորդ կիրակիին :

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ :

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ (թիւ 173 – 174, Մայիս–Յունիս) .—

Հայ ցեղին մասին (Հ. Բ.) .— Ականջի, քթի եւ կոկորդի հիւանդութիւնները (Բժշկապետ Մայսուրեանց) .— *Լուի Փասթէօր* (Տոքթ. Պ. Միսաճեան) .— *Հիւանդը վերադարձնել իր գործին* (Տոքթ. Սերոբեան) .— *Ինչո՞ւ չեմ մարսեր* (Տոքթ. Գալուստեան) .— *Առանին ուսում* (Տոքթ. Շ. Այվազեան) .— *Առաջնորդ թոքախտին դէմ* (Թարգմ. Ն.) .— *Զրհոր Հայաստանում* (Փորփ. Արխիպեան) .— *Ցղութեան նշաններ* (Տոքթ. Ռույէ) .— *Տանձին պատմութիւնը եւ տեսակները* (Բժշկ. Համայնագիտարան) .— *Խնամեցէք մարդերը* (Տոքթ. Տամլամեան) .— *Հարիւր տարուան կոնդակ մը* (Ցակոբոս արք.) .— *Որո՞նք են խլիրդի ենթակաները* (Փրոֆ. Տըլոր) :

Տարեկան բաժնեգին 1000 ֆրանք, *արտասահման* 1200 *ֆրանք* :

Առանձին թիւով չի ծախուիր : Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ :

Դիմել Շ. Նարդունի, 32 rue de Trévise, Paris (9) :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Եկեղեցաչէն Տիկնանց Միութիւնը չնորհակալութեամբ ստացաւ հետեւեալ նուիրատուութիւնները ի նպաստ Լիոնի եկեղեցւոյ չինութեան : Վարդեվառ Գամպէրեանէ իր անուան տօնախմբութեան առթիւ երկու հազար ֆրանք :

Լա Քօթ Սէնթ Անթրէէն Տէր եւ Տիկին Նազարեանէ իրենց եղբօրը եւ աներձագին Յարութիւն Օնպաշեանի մահուան առթիւ երկու հազար :

Օրիորդ Մարի Լուիզ Խաչատեանի եւ Պ. Միհրան Սարայտարեանի ամուսնութեան առթիւ, Պ. Մանուկ Մանուկեան եղեցիկ զաղափարը ունեցած էհարսնիքի ընթացքին եկեղեցւոյ չինութեան ի նպաստ նուիրատուութեամբ կատարել :

Նուիրատուներու ցանկը ստորեւ կու տանք : Մանուկ Մանուկեան երկու հազար Ֆր., Յարութիւն Խաչատեան երեք հազար, Նչան Թէրզեան հազար, Անանիա Թէրզեան երկու հազար, Սարայտարեան եւ զաւակը երեք հազար, Սարայտարեան երկու հազար, Ոմն Ֆրանսացի հինգ հարիւր, ոմն հինգ հարիւր, ոմն Ֆրանսացի հազար, Յովհ. Տէր Յակոբեան երկու հազար, Անդրանիկ Մանուկեան հազար, Խաչատուրեան Սէն Ժընի լա Վալէն երկու հազար, Սիմոն Քէօրօղլանեան հազար, ոմն հազար, ոմն Ֆրանսացի հինգ հարիւր, ոմն Ֆրանսացի հինգ հարիւր, ոմն Ֆրանսացի հինգ հարիւր, Պ. Նուպար Կարմիրեան հազար, Գէորգ Աւետիքեան հինգ հարիւր, Պ. Տէր Պապեան երկու հազար : Գումար 27.500 ֆրանք :

Հ. Ց. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՃԱՄԲԱՐԸ

Orcival — Château de Cordès

(P. de D.)

Սկսած են Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի բանակումին արձանագրութիւնները :

Օրական՝ 600 ֆրանք :

Տեւողութիւն՝ մէկ ամիս Օգոստ. 1–30 : Կրնան մասնակցիլ 16–30 տարիքը ունեցող երիտասարդ – երիտասարդուհիները :

Անոնք որ Մխիթեան անդամ չեն, պէտք է յանձնարարուին չրջանին վարչութեան կողմէ :

ՎԱՅՐԸ.— Օրսիվալ կը գտնուի 860 մեթր բարձրութեան մը վրայ, չրջապատուած է անտառներով եւ լեռներով : Քանի մը քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ կան գեղեցիկ լիճեր :

Բանակողները պիտի բնակին 12րդ դարու պատմական Քորտէս դղեակին մէջ, որ կը պատկանի հայրենակից Պ. Արսէնի :

Մարզական մեկնումի տոմսակները արդէն իսկ առնուած ըլլալով, այսուհետեւ իւրաքանչիւր բանակող կրնայ ներկայանալ ուղղակի բանակման վայրը :— (Կայարան Քլերմոն Ֆերան) :

ՆՈՒԷՐ

Բժ. Յովսէփ Տէր Դաւթեանի մահուան տասնամեակին առթիւ Պ. Վասիլ Տէր Դաւթեան եւ Բժ. Ռուբէն Տէր Դաւթեան հինգ հազարական Փր. կը նուիրեն Ֆ. Կապ. Խաչի Փարիզի մասնաճիւղին եւ «Ցառաջ»ին :

Ստանալ «Ցառաջ»էն :

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Արձակուրդի մեկնող բաժանորդներէն կը խնդրենք որ իրենց նոր հասցէին հետ յայտնեն նաեւ հին հասցէն : Ծախք՝ Ֆրանսայի համար հարիւր Ֆրանք, արտասահմանի համար երկու հարիւր Ֆրանք :

Նկատի չեն առնուիր այն փոփոխութիւնները, որոնց կցուած չէ նախկին հասցէն :

Այս առթիւ, անդամ մը եւս կը խնդրենք կարգադրել առկախ հաշիւները, առանց սպասելու մանաւանդ նամակներու :

Կանխայայտ չնորհակալութիւններով :

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով :

Խանութին եւրէք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց : Անձնական կառատուն բակին մէջ :

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը եւ ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ) :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ.— Դաշտահանդէսը էքս լը Պէնի մէջ Օգոստոս 19ին, ժամը 9էն 21 : Հանդէսը կը սկսի առտուան պատարագով :

ՆՈՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1. ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ. տպագր. Պէյրութ, 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ.ը մամուլին տակ) : Հատորը 4.000 ֆրանք :

2. ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ. ԱԲԵՂԵԱՆ, դիրք Ա., Բ. տպ. Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 ֆրանք :

3. ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, Պէյրութ, 1955, Ա. եւ Բ. հատոր միասին (Դ.ը մամուլի տակ) 1050 ֆրանք :

4. ԵՂԻՇԷ ՁԱՐԵՆՑԻ ԱՄՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, հատոր Ա., 1050 ֆրանք :

5.— *L'Eglise Arménienne*, Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԵԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի հին ու նոր ամէն կարգի հրատարակութիւնները : Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը :

LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e.
Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ՔԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇՆԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՍԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՁԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՑՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն նոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 27. Rue d'Aubagne, Marseille

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով

Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները :

Պալխանեան հաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,

Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա պահածոները (պարմիա, եալանճի տոլմա, վարդի աւուշ, եւն.) :

Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտա, երշիկ, Ամասիոյ պաստիրմա :

Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ :

Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն :

Արեւելեան աղանդերներ (թուրչիներ) եւ ամէնէ տեսակ համեմներ

Ապսպրանքները ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն :